T.C.
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ DOKTORA PROGRAMI

DOKTORA TEZİ

KATMANLI PROGRAM'LA DESTEKLENEN DİJİTAL YAZMA ETKİNLİKLERİYLE ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN BİLGİLENDİRİCİ METİN YAZMA BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

DİLEK BAYRAKTAR
18746004

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. NESLİHAN KARAKUŞ

2024

T.C.
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ DOKTORA PROGRAMI

DOKTORA TEZİ

KATMANLI PROGRAM'LA DESTEKLENEN DİJİTAL YAZMA ETKİNLİKLERİYLE ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN BİLGİLENDİRİCİ METİN YAZMA BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

DİLEK BAYRAKTAR
18746004
ORCID NO: 0000-0002-2076-4724

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. NESLİHAN KARAKUŞ

MAYIS, 2024

Dilek BAYRAKTAR tarafından hazırlanan *"Katmanlı Program'la Desteklenen Dijital Yazma Etkinlikleriyle Üstün Yetenekli Öğrencilerin Bilgilendirici Metin Yazma Becerilerinin Geliştirilmesi"* başlıklı çalışma, **29/05/2024** tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oy birliği ile başarılı bulunmuş ve jürimiz tarafından Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı Türkçe Eğitimi Doktora Programında **DOKTORA** tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman	**İmza**
Doç. Dr. Neslihan KARAKUŞ	……

Jüri Üyeleri	**İmza**
Prof. Dr. M. Eyyüp SALLABAŞ	……
Prof. Dr. Yakup YILMAZ	……
Doç. Dr. Talat AYTAN	……
Doç. Dr. Gökçen GÖÇEN ÖZDEMİREL	……

ÖZET

KATMANLI PROGRAM'LA DESTEKLENEN DİJİTAL YAZMA ETKİNLİKLERİYLE ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN BİLGİLENDİRİCİ METİN YAZMA BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Araştırmanın amacı; Katmanlı Program'la desteklenen, Süreç-Tür Yazma Modeli çerçevesinde hazırlanan dijital yazma (KPDY) etkinlik uygulamalarının üstün yetenekli öğrencilerin bilgilendirici metinlerden haber metni yazma becerilerinin geliştirilmesine nasıl katkı sağladığını, haber metinleri yazmaya yönelik görüşlerinde, yazma motivasyonlarında, yazma özerkliklerinde, öğrenme stillerinde ve dijital teknolojiye yönelik tutumlarında değişime yol açıp açmadığını araştırmaktır. Çalışmada, öğretmenin bireysel yaptığı eylem araştırması modeli kullanılmıştır. Öğrencilerin haber metinlerini üstbilişsel düzeyde yazabilmelerini sağlamak amacıyla hazırlanan KPDY etkinlik uygulamaları, 2022-2023 eğitim-öğretim yılının ikinci döneminde bir Bilim ve Sanat Merkezinde gerçekleştirilmiştir. Haber metinleri dil, biçim, içerik, yapı özellikleriyle anlama, anlatma ve eleştirel düşünme becerilerinin geliştirilmesinde önemli etkisi görülebilen metin türlerindendir. Bu sebepten çalışmada haber metinleri seçilmiştir. Türkçe dersinde uygulanan araştırmanın verileri; Dijital Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği, Yazma Özerkliği Ölçeği, Yazma Motivasyonu Ölçeği, Kolb'un Öğrenme Stilleri Envanteri-3, GAYBER (Gerekçelendirilmiş Analitik Haber Metni Yazma Becerisi Rubriği), Haber Yazma Yönerge Metni, Anlama ve Yazma Beceri Testleri, E-Portfolyo, Öz-Akran-Grup-Öğretmen-Yazılı Anlatım Değerlendirme Formları, GAYBER (Gerekçeler), Yarı Yapılandırılmış Öğrenci Görüşme Formları, Araştırmacı Gözlem Formları, Araştırmacı Günlüğü, Öğrenci Günlüğü ve öğrenciler tarafından oluşturulan haber metinleridir. Uygulama on üç hafta sürmüştür. Öğrencilere haber metni yazdırılırken şu aşamalar takip edilmiştir: 1. Yazma Öncesi (Metin Türünü Kavrama, Metin Türüne Özgü Yazmaya Alışma), 2. Metin Türüne Özgü Yazma. Dijital yazma çalışmaları, uygulama süresince Web 2.0 araçları kullanılarak yapılmıştır. Elde edilen nicel veriler, Excel ve SPSS 25 paket programı ile analiz edilmiştir. Nitel veriler içerik analizi ile değerlendirilmiştir. Araştırmada; KPDY etkinliklerinin üstün yetenekli ortaokul öğrencilerinin haber yazma becerilerini üstbilişsel düzeyde geliştirdiği, haber metinleri yazmaya yönelik görüşlerini olumlu yönde etkilediği, yazma motivasyonlarını arttırdığı, öğrenme stillerinde farklılaşmayı sağladığı, yazma özerkliklerini ve dijital yetkinliklerini geliştirdiği sonucuna ulaşılmıştır. Süreç-Tür Yazma Modeli'nin Katmanlı Program ve dijital yazma ile desteklenmesinin araştırma kapsamında ulaşılan sonuca etkisi olduğu belirlenmiştir. BİLSEM'de eğitim alan üstün yetenekli ortaokul öğrencileri için KPDY etkinliklerinin farklı metin türleri için hazırlanması ve yaygınlaştırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Katmanlı Program, Süreç-Tür Yazma Modeli, Dijital Yazma, Haber Metni, Üstün Yetenekli Öğrenciler

ABSTRACT

DEVOLOPING INFORMATIVE TEXT WRITING SKILLS OF GIFTED STUDENTS THROUGH DIGITAL WRITING ACTIVITIES SUPPORTED BY LAYERED CURRICULUM

The aim of the study is to investigate how digital writing activity practices supported by Layered Curriculum (LCDW) and prepared within the framework of the Process-Genre Writing Model contribute to the development of gifted students' ability to write news texts from informative texts, and whether they lead to changes in their views on writing news texts, their writing motivation, their writing autonomy, their learning styles and their attitudes towards digital technology. In the study, the action research model conducted by the teacher individually, was used. LCDW activity practices, which were prepared to enable students to write news texts at a metacognitive level, were carried out in a Science and Art Center in the second semester of the 2022-2023 academic year. News texts are one of the text types that can have a significant impact on the development of comprehension, expression and critical thinking skills with their language, form, content and structure features. For this reason, news texts were selected in the study. The data of the research applied in Turkish lesson are Attitude towards Digital Technology Scale, Writing Autonomy Scale, Writing Motivation Scale, Kolb's Learning Styles Inventory-3, JANTWSR (Justified Analytical News Text Writing Skill Rubric), News Writing Instruction Text, Comprehension and Writing Skill Tests, E-Portfolio, Self-Peer-Group-Teacher-Written Expression Evaluation Forms, JANTWSR (Justifications), Semi-Structured Student Interview Forms, Researcher Observation Forms, Researcher's Diary, Student Diary and news texts created by students. The implementation lasted thirteen weeks. The following stages were followed while the students were writing news texts: 1. Pre-Writing (Understanding the Text Type, Familiarization with Specific Writing to Text Type), 2. Specific Writing to Text Type. Digital writing activities were carried out using Web 2.0 tools during the implementation. The obtained quantitative data were analyzed with Excel and SPSS 25 package program. Qualitative data were evaluated by content analysis. In the study, it was concluded that LCDW activities improved news writing skills of gifted secondary school students at the metacognitive level, positively affected their views on writing news texts, increased their writing motivation, differentiated their learning styles, and improved their writing autonomy and digital competencies. It was determined that supporting the Process-Genre Writing Model with Layered Curriculum and digital writing has an effect on the results reached within the scope of the research. It is recommended to prepare and disseminate LCDW activities for different text types for gifted secondary school students studying at BILSEM.

Keywords: Layered Curriculum, Process-Genre Writing Model, Digital Writing, News Text, Gifted Students

ÖN SÖZ

"Yazmak, düşünce kapılarının anahtarlarıdır;
doğru anahtarı tutuyorsak hangi kapıyı
aralayacağımızı iyi biliriz."

Sınıfınızda öğretmen olarak yapabilecekleriniz, öğrencilerinizi tanımadan hayal ettiklerinizden çok daha fazladır. Her ne kadar bilgi, beceri ve motivasyonla dolu olsanız da sizin neleri, nasıl yapacağınıza etki eden dinamikler, öğrencilerinizin hangi yaşantılara ihtiyaç duyduklarını gösteren işaretler olacaktır.

Sınıfınızı tanımadan öğrencilerinizin yeterliliklerini ve eksiklerini belirleyemezsiniz. Sınıfınızı tanımaya ilk dersinizle birlikte başlamanız size eğitim-öğretim sürecinde derslerinizi daha verimli uygulama kolaylığı sağlayacaktır. Öğrencilerinizin hemen her birinin hazır bulunuşluk seviyesini, ilgisini, öğrenme stilini belirlediğinizde; dersinizi bu veriler doğrultusunda planlayıp işlediğinizde süreç içerisinde öğrencilerinizin dersinize ilişkin kazanımları gerçekleştirmekle kalmayıp bunu üst düzeyde başardıklarına da şahit olacaksınız.

Her öğrencinin biricik, özel olduğundan hareketle ilgisinin, yetkinlik derecesinin, öğrenme biçimi ile hızının da birbirinden oldukça farklı olduğunu bilip aynı zamanda sınıfınızda bu farklılıkları gözlemledikçe stratejilerinizi, yöntemlerinizi, tekniklerinizi, süreci, öğretme araçlarınızı hatta ölçme ve değerlendirmenizi de çeşitlendirmek durumunda kalacaksınız. Artık nur topu gibi heterojen bir sınıfınız var. Günümüzde okullar bu yapıdaki sınıflardan oluşmaktadır. Öğrencilerinizin ders başarılarını, motivasyonlarını arttırmak, becerilerini geliştirmek istiyorsanız onları daha çabuk tanımalı, onlar için farklılaştırmaya dayalı etkinlikler planlamalısınız.

Öğrenciyi tanımaktan maksadımız yukarıda belirtildiği üzere onun hazır bulunuşluk düzeyini bilmek, ilgilerini ve öğrenme stillerini keşfetmemizdir. Bu, sadece bizim bilmemizle kalmamalı; öğrencinin kendisinde de bu üç alanda farkındalık oluşturmamız oldukça önemlidir. Alan yazınında, kendi bilgi ve beceri düzeyini farkında olan ve bunu geliştirmeyi hedefleyen, ilgileri hakkında görüş bildiren, çalışmalar yürüten, çeşitli etkinliklerle farklı zekâ alanlarını geliştirirken farklı öğrenme biçimlerini de deneyimleyen; kısacası öğrenme sorumluluğunu alan öğrenciler, öğrenmeyi öğrenen öğrenciler olarak tanımlanmaktadır.

Eğitimin en önemli hedeflerinden biri de öğrenmeyi öğrenmektir. Bu hedefi gerçekleştirmede öğretmen olarak bizlere düşen en önemli sorumluluk eğitim ortamlarını, ders içeriklerini, materyalleri, öğrenme-öğretme sürecini, strateji, yöntem, teknikleri ve ölçme araçlarını öğrencilerin öğrenme ihtiyaçlarına göre farklılaştırmaktır. Heterojen bir sınıf için farklılaştırılmış öğretim elzemdir.

Çeyrek asırdır yürütmekte olduğum öğretmenlik görevimde ve çıkmış olduğum bu eğitim yolculuğunda ışıltılarıyla yolumu aydınlatan sevgili öğrencilerime teşekkür

ediyorum. Onların her zaman beni ileriye götüren eşsiz enerjileri bugünlere gelmemi sağladı.

Lisansüstü eğitimim süresince desteklerini benden esirgemeyen kıymetli hocalarım Prof. Dr. Yakup YILMAZ'a, Prof. Dr. Bayram BAŞ'a, Doç. Dr. Talat AYTAN'a teşekkür ederim. Değerli katkıları için Prof. Dr. Ali Fuat ARICI'ya, Doç. Dr. Gökçen GÖÇEN ÖZDEMİREL'e; yazma öğretimi alanında çalışma şevkimi arttıran, bu alana yönelik yaptığım araştırmaları destekleyen, tezim için rubrik geliştirirken bilgi ve birikimlerinden yararlandığım Prof. Dr. Muhammed Eyyüp SALLABAŞ'a teşekkür ederim.

Doktora eğitimimizin aynı yıllara rastladığı dönemde sınıf arkadaşım olan, önerileriyle çalışmalarıma katkıda bulunan Dr. Öğr. Üyesi Suna ÖZCAN'a, etkinlikleri planlarken görüşlerinden yararlandığım ve çalışmamın hemen her aşamasında desteğini esirgemeyen Uzm. Öğretmen Okan BALCI'ya teşekkür ederim. Tezimin uygulama sürecinde dijital öğretim platformlarının oluşturulması ve kullanımı hususlarında bana teknik açıdan destek sağlayan Serhat GENÇ'e teşekkür ederim. GAYBER değerlendirme çalışmalarında emeği geçen Uzm. Öğretmen Zehra MATUR'a, alan uzmanı olarak çalışmama destek olan Şadiye KILIÇ'a, Dr. Sibel ÇELİKEL'e ve dijital etkinlik uygulamalarının hazırlık sürecinde çalışma şevkimi ve heyecanımı benimle paylaşan güzel insan Ayşenur TOMBUL'a teşekkür ederim. Araştırmamın izin sürecinden teknolojik araçların gereksinimine, etkinlik uygulamalarından öğrencilerin KPDY sertifika törenine kadar geçen sürede her türlü desteği ve imkânı sağlayan değerli okul müdürüm Beyhan TURFAN'a teşekkür ederim.

Lisanüstü eğitimim boyunca sabırlı ve özverili tutumları için sevgili eşim Şerafettin BAYRAKTAR'a, biricik kızlarım Güzin ve Azra'ya teşekkür ederim.

Uzun süren bir uygulama döneminde gösterdikleri ilgi, alaka, sabır ve anlayış için BİLSEM'deki öğrencilerime teşekkür ederim. Onların azmi, sevgisi ve motivasyonu araştırmayı çok daha anlamlı boyutlara taşıdı. Her biri birer kahraman olan öğrencilerimin yazma çalışmalarını gayretle ve kararlılıkla yürütmelerine tanık olmak, uygulama sonrasında onları memnun görmek, benim için eşsiz bir deneyimdi. Öğrencilerimi gönülden kutluyorum.

Eğitim bir etkileşim yolculuğudur. Öğretmen; bu etkileşim yolculuğunu yapıcı, olumlu, anlamlı ve yükseltici kılan en önemli faktördür. Kullandığı enstrümanlar ne kadar çeşitli olursa olsun onları bir orkestra şefi gibi ahenk içinde bütünleştiremezse hedeflenen değere ulaşması da mümkün olmaz. İşte bu sebepten öğretmen aynı zamanda öğrenen de olmalıdır. Örnek danışmanlığıyla, daha etkili bir öğretmen olma yolculuğumda bana rehberlik eden, zorlu görevlerde ve emek isteyen süreçlerde engelleri aşmamda ve sebat göstermemde desteğini her daim hissettiğim kıymetli hocam Doç. Dr. Neslihan KARAKUŞ'a teşekkür ederim.

Dilek BAYRAKTAR
Mayıs, 2024; İstanbul

İÇİNDEKİLER

ÖZET iii
ABSTRACT iv
ÖN SÖZ v
İÇİNDEKİLER vii
TABLOLAR LİSTESİ xi
ŞEKİLLER LİSTESİ xi
KISALTMALAR LİSTESİ xv

1. GİRİŞ 1
1.1. Araştırmanın Problem Durumu 2
1.1.1. Araştırmanın Problem Cümlesi 8
1.1.2. Araştırmanın Alt Problemleri 8
1.2. Araştırmanın Amacı 9
1.3. Araştırmanın Önemi 10
1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları 11
1.5. Sayıltılar 11
1.6. Tanımlar 12

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE 13
2.1. Yazma Becerisi 13
2.1.1. Yazma Öğretimi 14
2.1.2. Yazma Yaklaşımları (Modelleri) 16
2.1.2.1. Ürün Odaklı Yazma Yaklaşımı 17
2.1.2.2. Süreç Odaklı Yazma Yaklaşımı 18
2.1.2.2.1. Yaratıcı Yazma 20
2.1.2.3. Tür Odaklı Yazma Yaklaşımı 22
2.1.2.4. Süreç-Tür Odaklı Yazma Yaklaşımı 23
2.1.3. Yazma Stratejileri, Yöntem ve Teknikleri 25
2.1.4. Yazma Becerisinin Diğer Dil Becerileri İle İlişkisi 26
2.1.4.1. Yazma-Dinleme 27
2.1.4.2. Yazma-Konuşma 28
2.1.4.3. Yazma-Okuma 28
2.1.4.4. Yazma- Dil Bilgisi 30
2.1.5. Üstbilişsel Beceri ve Yazma 31
2.1.5.1. Bloom Taksonomisi 32
2.1.6. Yazma Öğretiminde Teknoloji Kullanımı 34
2.1.6.1. Dijital Yazma 35
2.1.6.2.Yazma Öğretiminde Web 2.0 Araçlarının Kullanımı 37
2.1.7. Yazma Motivasyonu 38
2.1.8. Yazma Özerkliği 39
2.1.9. Yazma Öğretiminde Ölçme ve Değerlendirme 41

2.1.10. Yazma Öğretiminde Öğretmenin ve Öğrencinin Karşılaştığı Problemler ... 45
2.2. Farklılaştırılmış Öğretim ... 45
2.2.1. Farklılaştırılmış Öğretimle Yazma Öğretimi ... 48
2.2.2. Katmanlı Program ... 49
2.2.2.1. Katmanlı Program Uygulamalarında Öğrenme Stillerinden Yararlanma ... 51
2.2.2.1.1. Kolb'un Öğrenme Stilleri ... 51
2.3. Bilgilendirici Metinler ... 54
2.4. Metinsellik Ölçütleri ... 56
2.5. Bilgilendirici Metin Yazma ... 59
2.5.1 Düşünce Ağırlıklı Plan ... 61
2.5.2 Planın Bölümleri ... 61
2.5.3. Taslak Metin Geliştirme ... 63
2.5.4. Gözden Geçirme ve Düzeltme ... 63
2.6. Haber Metinleri ... 64
2.6.1. Haber Metinlerinin İçeriği ... 66
2.6.2. Haber Metinlerinin Yapısı ... 66
2.6.3. Haber Metinlerinin Dili ... 69
2.6.3.1. Açıklık ... 70
2.6.3.2. Sadelik ... 70
2.6.3.3. Kesinlik ... 71
2.7. Haber Yazma ... 71
2.7.1. Haber Yazma Aşamaları ... 71
2.7.1.1. Düşünme ve Odak Noktası Bulma ... 71
2.7.1.2. Bilgi Toplama ... 72
2.7.1.3. Haberi Yazma ... 73
2.7.1.4. Denetim ve Doğrulama ... 73
2.7.1.5. Haberi Paylaşma ... 73
2.7.2. Haber Yazmada Görsel Kullanımı ... 74
2.8. Üstün Yeteneklilerde Yazma Öğretimi ... 74
2.9. İlgili Araştırmalar ... 76

3. YÖNTEM ... 100
3.1. Araştırma Modeli ... 100
3.2. Veri Toplama Araçları ... 108
3.2.1. Nicel Veri Toplama Araçları ... 109
3.2.1.1. Dijital Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği ... 109
3.2.1.2. Yazma Özerkliği Ölçeği ... 110
3.2.1.3. Yazma Motivasyonu Ölçeği ... 111
3.2.1.4. Kolb'un Öğrenme Stilleri Envanteri-3 ... 111
3.2.1.5. GAYBER (Gerekçelendirilmiş Analitik Haber Metni Yazma Becerisi Rubriği) ... 112
3.2.2. Nitel Veri Toplama Araçları ... 113
3.2.2.1. Haber Yazma Yönerge Metni ... 113
3.2.2.2. Anlama ve Yazma Beceri Testleri ... 113
3.2.2.3. E-Portfolyo ... 114
3.2.2.4. Öz Değerlendirme Formları ... 114
3.2.2.5. Akran Değerlendirme Formları ... 114
3.2.2.6. Grup Değerlendirme Formları: ... 114

3.2.2.7. Öğretmen Değerlendirme Formları 114
3.2.2.8. Yazılı Anlatım Değerlendirme Formları 114
3.2.2.9. Gerekçelendirilmiş Analitik Haber Metni Yazma Becerisi Rubriği (GAYBER) 114
3.2.2.10. Yarı Yapılandırılmış Öğrenci Görüşme Formları 114
3.2.2.11. Araştırmacı Gözlem Formları 115
3.2.2.12. Araştırmacı Günlüğü 115
3.2.2.13. Öğrenci Günlüğü 115
3.3. Verilerin Toplanması 115
3.3.1.1. KPDY Etkinlikleri Geliştirme 115
3.3.1.2. Dijital Haber Seçkisi Haber Durağı 137
3.4. Veri Analizi 138
3.4.1. Nitel Analiz 138
3.4.2. Nicel Analiz 140
3.5. Katılımcı Grubu 141
3.6. Araştırmacı 141
3.7. Araştırma Etiği 142

4. BULGULAR 143
4.1. Araştırmanın Nicel Boyuttaki Verilerinin Analizine İlişkin Bulgular 143
4.1.1. Uygulama Öncesi ve Sonrasında Öğrencilerin Dijital Teknolojiye Yönelik Tutumlarına İlişkin Bulgular 143
4.1.2. Uygulama Öncesi ve Sonrasında Öğrencilerin Yazma Özerkliklerine Yönelik Bulgular 144
4.1.3. Uygulama Öncesi ve Sonrasında Öğrencilerin Yazma Motivasyonlarına Yönelik Bulgular 146
4.1.4. Uygulama Öncesi ve Sonrasında Öğrencilerin Öğrenme Stillerine Yönelik Bulgular 146
4.1.5. Uygulama Öncesi ve Sonrasında Öğrencilerin Haber Metinlerinin GAYBER'e Göre Değerlendirilmesine Yönelik Bulgular 148
4.1.5.1. Biçim Boyutuna Yönelik Bulguların Karşılaştırması 149
4.1.5.2. Dil ve Anlatım Boyutuna Yönelik Bulguların Karşılaştırması 149
4.1.5.3. Plan ve İşleyiş Boyutuna Yönelik Bulguların Karşılaştırması 150
4.1.5.4. Başlık Boyutuna Yönelik Bulguların Karşılaştırması 150
4.1.5.5. Yazım ve Noktalama Boyutuna Yönelik Bulguların Karşılaştırması 150
4.1.6. Uygulama Öncesi ve Sonrasında Haber Metinlerinin Öğrenci Bazında GAYBER'e Göre Değerlendirilmesine Yönelik Bulgular 151
4.1.6.1. Biçim Boyutuna Yönelik Bulguların Karşılaştırması 152
4.1.6.2. Dil ve Anlatım Boyutuna Yönelik Bulguların Karşılaştırması 152
4.1.6.3. Plan ve İşleyiş Boyutuna Yönelik Bulguların Karşılaştırması 152
4.1.6.4. Başlık Boyutuna Yönelik Bulguların Karşılaştırması 152
4.1.6.5.Yazım ve Noktalama Boyutuna Yönelik Bulguların Karşılaştırması 153
4.1.6.6. GAYBER'e Göre Genel Değerlendirmenin Bulgularının Karşılaştırması 153
4.2. Araştırmanın Nitel Boyuttaki Verilerinin Analizine İlişkin Bulgular 158
4.2.1. Öğrencilerin KPDY Uygulamaları Öncesi Yazmaya İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular 158

4.2.2. Uygulama Öncesi Kâğıt ve Kalemle Yazmayı Tercih Eden Öğrencilerin Uygulama Sonrası Görüşlerine Yönelik Bulgular 172
4.2.3. Öğrencilerin KPDY Uygulamaları Sonrası Görüşlerine Yönelik Bulgular 174
4.2.4. Araştırmacı Günlüklerinin Analizine İlişkin Bulgular 191
4.2.5. Öğrenci Günlüklerinin Analizine İlişkin Bulgular 209
4.2.6. Araştırmacı Gözlem Formu Analizine İlişkin Bulgular 228
4.2.7. Öğrencilerin İlk ve Son Yazdıkları Haber Metinlerinde Konuların Seçimine İlişkin Analize Yönelik Bulgular 242
4.2.8. Öğrencilerin İlk ve Son Yazdıkları Haber Metinlerinde Konuların Sınırlandırılmasına İlişkin Analize Yönelik Bulgular 243
4.2.9. Öğrencilerin İlk ve Son Yazdıkları Haber Metinlerinin GAYBER Gerekçelere Göre Karşılaştırılmasına Yönelik Bulgular 245

5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER 286
5.1. Sonuç 286
5.1.1. Uygulama Öncesi ve Sonrası Öğrencilerin Dijital Teknolojiye Yönelik Tutumlarına İlişkin Bulgulara Dair Sonuçlar 286
5.1.2. Uygulama Öncesi ve Sonrasında Öğrencilerin Yazma Özerkliklerine Yönelik Bulgulara Dair Sonuçlar 287
5.1.3. Uygulama Öncesi ve Sonrasında Öğrencilerin Yazma Motivasyonlarına Yönelik Bulgulara Dair Sonuçlar 287
5.1.4. Uygulama Öncesi ve Sonrasında Öğrencilerin Öğrenme Stillerine Yönelik Bulgulara Dair Sonuçlar 287
5.1.5. Uygulama Öncesi ve Sonrasında Öğrencilerin Yazma Çalışmalarının GAYBER'e Göre Değerlendirilmesine Yönelik Bulgulara Dair Sonuçlar 288
5.1.7. Öğrencilerin Uygulama Öncesi Yazmaya İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgulara Dair Sonuçlar 288
5.1.8. Uygulama Öncesi ve Sonrasında Haber Metinlerinin Öğrenci Bazında GAYBER'e Göre Değerlendirilmesine Yönelik Bulgulara Dair Sonuçlar 289
5.1.9. Uygulama Öncesi Kâğıt ve Kalemle Yazmayı Tercih Eden Öğrencilerin Uygulama Sonrası Görüşlerine Yönelik Bulgulara Dair Sonuçlar 290
5.1.10. Öğrencilerin Uygulama Sonrası Görüşlerine Yönelik Bulgulara Dair Sonuçlar 290
5.1.11. Araştırmacı Günlüklerinin Analizine İlişkin Bulgulara Dair Sonuçlar 292
5.1.12. Öğrenci Günlüklerinin Analizine İlişkin Bulgulara Dair Sonuçlar 293
5.1.13. Araştırmacı Gözlem Formu Analizine İlişkin Bulgulara Dair Sonuçlar 295
5.1.14. Öğrencilerin İlk ve Son Yazdıkları Haber Metinlerinde Konuların Seçimine İlişkin Analize Yönelik Bulgulara Dair Sonuçlar 298
5.1.15. Öğrencilerin İlk ve Son Yazdıkları Haber Metinlerinde Konuların Sınırlandırılmasına İlişkin Analize Yönelik Bulgulara Dair Sonuçlar 299
5.1.16. Öğrencilerin İlk ve Son Yazdıkları Haber Metinlerinin GAYBER Gerekçelere Göre Karşılaştırılmasına Yönelik Bulgulara Dair Sonuçlar 299
5.2. Tartışma 304
5.3. Öneriler 315
KAYNAKÇA 318
EKLER 340

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Bloom'un Revize Edilmiş Bilişsel Alan Taksonomisi 33
Tablo 2. İş Birlikli Öğrenmede Öğretmen ve Öğrencilerin Temel Konumları..... 34
Tablo 3. Dokuz Öğrenme Stili ve İlintili Yetenekler..... 53
Tablo 4. Farklı Yapılardaki Açıklayıcı Metinlerde Bulunan Belirtke Sözcükler 55
Tablo 5. Düşünsel Yazı Geliştirme Aşamaları..... 62
Tablo 6. Eylem Araştırması Türleri 104
Tablo 7. Araştırmanın Eylem Planı ve Süreci 108
Tablo 8. Web 2.0 Araçlarındaki METKE Uygulamaları 120
Tablo 9. Öğrencilerin İlk ve Son Yazdıkları Haber Metinlerinin Konu Başlıkları.. 136
Tablo 10. Öğrencilerin Dijital Teknolojiye Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılması 143
Tablo 11. Öğrencilerin Uygulama Öncesi ve Sonrası Yazma Özerkliği Puanlarının Karşılaştırılması..... 145
Tablo 12. Öğrencilerin Yazma Motivasyonu Puanlarının Karşılaştırılması..... 146
Tablo 13. KPDY Uygulamalarının Öncesinde ve Sonrasında Öğrencilerin Öğrenme Stilleri..... 147
Tablo 14. Öğrencilerin Uygulama Öncesi ve Sonrası GAYBER Puanlarının Karşılaştırılması 149
Tablo 15. Uygulama Öncesi ve Sonrası GAYBER Puanlarının Öğrenci Bazında Karşılaştırılması 151
Tablo 16. Öğrencilerin Dijital Ortamda Yazma Tercihleri..... 158
Tablo 17. Öğrencilerin Dijital Ortamda Yazma Sıklıkları..... 160
Tablo 18. Öğrencilerin Dijital Ortamda Yazdıkları Metin Türleri 161
Tablo 19. Öğrencilerin Dijital Ortamlarda Metin Yazdığı Dersler..... 161
Tablo 20. Öğrencilerin Metin Yazarken Kullandığı Dijital Ortamlar..... 162
Tablo 21. Öğrencilerin Ders Dışında Dijital Ortamlarda Metin Yazma Çalışmaları163
Tablo 22. Öğrencilerin Metin Yazmada Word Programını Kullanma Tercihleri.... 164
Tablo 23. Öğrencilerin Word ve Kâğıt Üzerinde Metin Yazma Tercihleri 165
Tablo 24. Öğrencilerin Word'de Yazı Yazarken Zorlandığı Hususlar..... 166
Tablo 25. Öğrencilerin Günlük Hayatta ve Derslerde Kullandığı Web 2.0 Araçları167
Tablo 26. Öğrencilerin Web 2.0 Araçlarını Kullandığı Dersler ve Yazdığı Metin Türleri 168
Tablo 27. Okulda Dijital Donanım ve Teknolojinin Verimli Kullanımı 170
Tablo 28. Okul Dışında Teknolojiye Erişim ve Ders Dışında Dijital Metin Yazma171
Tablo 29. Öğrencilerin KPDY'nin Yazma Becerilerine Katkılarına Dair Görüşleri174
Tablo 30. Öğrencilerin KPDY'nin Kazandırdığı Farkındalıklara İlişkin Görüşleri 176
Tablo 31. Öğrencilerin KPDY Etkinlikleri İçinde Sevdiği Çalışmalara İlişkin Görüşleri 178
Tablo 32. Öğrencilerin KPDY Uygulamalarında Haber Metinlerini Hangi Yönlerden Daha İyi Anladığına İlişkin Görüşleri..... 181
Tablo 33. Öğrencilerin KPDY'nin Öğrenme Stillerine Uygunluğuna İlişkin Görüşleri 183

Tablo 34. Öğrencilerin KPDY ile Yazmak İstediği Metin Türlerine İlişkin Görüşleri 184
Tablo 35. Öğrencilerin KPDY'nin Dijital Yetkinliklerine Katkılarına İlişkin Görüşleri 186
Tablo 36. Öğrencilerin KPDY'de HDDS'yi Kullanmalarına İlişkin Görüşleri..... 188
Tablo 37. Öğrencilerin KPDY Etkinliklerine Duyduğu İlgiye Dair Görüşleri..... 190
Tablo 38. KPDY'nin Tanıtımında Öğrencilerin Çalışmalarına İlişkin Araştırmacı Günlükleri 192
Tablo 39. METKE'nin C Katmanı Etkinliklerinde Öğrencilerin Çalışmalarına İlişkin Araştırmacı Günlükleri 195
Tablo 40. METKE'nin B Katmanı Etkinliklerinde Öğrencilerin Çalışmalarına İlişkin Araştırmacı Günlükleri 197
Tablo 41. METKE'nin A Katmanı Etkinliklerinde Öğrencilerin Çalışmalarına İlişkin Araştırmacı Günlükleri 200
Tablo 42. MTÖYA (C, B ve A Katmanları) Etkinliklerinde Öğrencilerin Çalışmalarına İlişkin Araştırmacı Günlükleri 202
Tablo 43. MTÖY (C, B ve A Katmanları) Etkinliklerinde Öğrencilerin Çalışmalarına İlişkin Araştırmacı Günlükleri 207
Tablo 44. Öğrenci Günlüklerinde Katmanlı Program ve Etkinlik Uygulamaları Tanıtımı..... 210
Tablo 45. Öğrenci Günlüklerinde METKE (C Katmanı) Etkinliklerine İlişkin Görüşler..... 212
Tablo 46. Öğrenci Günlüklerinde METKE (B Katmanı) Etkinliklerine İlişkin Görüşler..... 214
Tablo 47. Öğrenci Günlüklerinde METKE (A Katmanı) Etkinliklerine İlişkin Görüşler..... 217
Tablo 48. Öğrenci Günlüklerinde MTÖYA (C ve B Katmanları) Etkinliklerine İlişkin Görüşler 220
Tablo 49. Öğrenci Günlüklerinde MTÖYA (A Katmanı) Etkinliklerine İlişkin Görüşler..... 222
Tablo 50. Öğrenci Günlüklerinde MTÖY (C-B-A Katmanları) Etkinliklerine İlişkin Görüşler 226
Tablo 51. Öğrencilerin METKE İle İlgili Çalışmalarına Yönelik Araştırmacı Gözlemi..... 229
Tablo 52. METKE'deki Motivasyon ve Zamanlamaya İlişkin Araştırmacı Gözlemi..... 232
Tablo 53. Öğrencilerin MTÖYA Etkinlikleriyle İlgili Çalışmalarına Yönelik Araştırmacı Gözlemi..... 234
Tablo 54. Öğrencilerin MTÖYA Etkinlikleriyle İlgili Öğrenci Gelişimine ve İletişime Yönelik Araştırmacı Gözlemi 236
Tablo 55. MTÖY'nin Yazmaya Hazırlık Aşamasıyla İlgili Araştırmacı Gözlemi .. 238
Tablo 56. MTÖY'nin Metnin Son Şeklini Yazma ve Paylaşmayla İlgili Araştırmacı Gözlemi..... 240
Tablo 57. İlk ve Son Yazılan Haber Metinlerinde Konu Seçimi 242
Tablo 58. İlk Yazılan Haber Metinlerinde Konuyu Sınırlandırma 244
Tablo 59. Son Yazılan Haber Metinlerinde Konuyu Sınırlandırma 244
Tablo 60. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Biçim Değerlendirilmesi..... 245
Tablo 61. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Biçim Değerlendirilmesi 247
Tablo 62. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Türe Özgü Dil Unsurlarının Kullanımı) Değerlendirilmesi..... 248

Tablo 63. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Türe Özgü Dil Unsurlarının Kullanımı) Değerlendirilmesi 249
Tablo 64. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Anlatım Biçimlerinin Kullanımı) Değerlendirilmesi 250
Tablo 65. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Anlatım Biçimlerinin Kullanımı) Değerlendirilmesi 251
Tablo 66. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Düşünceyi Geliştirme Yollarının Kullanımı) Değerlendirilmesi 251
Tablo 67. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Düşünceyi Geliştirme Yollarının Kullanımı) Değerlendirilmesi 253
Tablo 68. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Mantıksal Tutarlılık) Değerlendirilmesi 254
Tablo 69. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Mantıksal Tutarlılık) Değerlendirilmesi 255
Tablo 70. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Dilin Doğallığı ve Akıcılığı) Değerlendirilmesi 256
Tablo 71. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Dilin Doğallığı ve Akıcılığı) Değerlendirilmesi 257
Tablo 72. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Kelime Çeşitliliği) Değerlendirilmesi 257
Tablo 73. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Kelime Çeşitliliği) Değerlendirilmesi 259
Tablo 74. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Kaynaklardan Yararlanma) Değerlendirilmesi 259
Tablo 75. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Kaynaklardan Yararlanma) Değerlendirilmesi 261
Tablo 76. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Dil Bilgisine Uygunluk) Değerlendirilmesi 262
Tablo 77. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Dil Bilgisine Uygunluk) Değerlendirilmesi 263
Tablo 78. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Özgünlük) Değerlendirilmesi 264
Tablo 79. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Özgünlük) Değerlendirilmesi 265
Tablo 80. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Plan ve İşleyiş (5N1K) Değerlendirilmesi 266
Tablo 81. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Plan ve İşleyiş (5N1K) Değerlendirilmesi 267
Tablo 82. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Plan ve İşleyiş (Giriş-Gelişme-Sonuç) Değerlendirilmesi 268
Tablo 83. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Plan ve İşleyiş (Giriş-Gelişme-Sonuç) Değerlendirilmesi 273
Tablo 84. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Başlık Değerlendirilmesi 276
Tablo 85. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Başlık Değerlendirilmesi 280
Tablo 86. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Yazım ve Noktalama Değerlendirilmesi 282
Tablo 87. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Yazım ve Noktalama Değerlendirilmesi 284

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Süreç-Tür Temelli Yazma Modeli'nin Aşamaları 23
Şekil 2. Dil Becerilerinin Birbirleriyle Etkileşimi 26
Şekil 3. Katmanlı Program'a İlişkin Kavram Haritası 51
Şekil 4. Haberin Anatomisi 67
Şekil 5. Haber Metinlerinin Üstyapı Kategorileri 68
Şekil 6. Haber Metinlerinde Üstyapı Örneği 69
Şekil 7. Eylem Araştırması Döngüsü 103
Şekil 8. KÖSE 3 Koordinat Sistemi 112
Şekil 9. METKE Kazanımlarının Bilişsel Süreç Düzeylerinin Yüzdelik Grafiksel Gösterimi 116
Şekil 10. METKE Kazanımlarının Katmanlara Göre Yüzdelik Grafiksel Gösterimi 116
Şekil 11. Uygulama Öncesi ve Sonrası Biçim Bakımından Değişiklik Grafiği 154
Şekil 12. Uygulama Öncesi ve Sonrası Dil ve Anlatım Bakımından Değişiklik Grafiği 154
Şekil 13. Uygulama Öncesi ve Sonrası Plan ve İşleyiş Bakımından Değişiklik Grafiği 155
Şekil 14. Uygulama Öncesi ve Sonrası Başlık Bakımından Değişiklik Grafiği 155
Şekil 15. Uygulama Öncesi ve Sonrası Yazım ve Noktalama Bakımından Değişiklik Grafiği 156
Şekil 16. Uygulama Öncesi ve Sonrası Öğrencilere Göre Biçim Bakımından Değişiklik Grafiği 156
Şekil 17. Uygulama Öncesi ve Sonrası Öğrencilere Göre Dil ve Anlatım Bakımından Değişiklik Grafiği 156
Şekil 18. Uygulama Öncesi ve Sonrası Öğrencilere Göre Plan ve İşleyiş Bakımından Değişiklik Grafiği 157
Şekil 19. Uygulama Öncesi ve Sonrası Öğrencilere Göre Başlık Bakımından Değişiklik Grafiği 157
Şekil 20. Uygulama Öncesi ve Sonrası Öğrencilere Göre Yazım ve Noktalama Bakımından Değişiklik Grafiği 157
Şekil 21. Öğrencilerin GAYBER'e Göre Aldıkları Puanlar 158

KISALTMALAR LİSTESİ

BİLSEM	: Bilim ve Sanat Merkezi
BYFP	: Bireysel Yetenekleri Fark Ettirme Programı
DTYT	: Dijital Teknolojiye Yönelik Tutum
EFL	: English as a Foreign Language (Yabancı Dil Olarak İngilizce Eğitimi)
GAYBER	: Gerekçelendirilmiş Analitik Haber Metni Yazma Becerisi Rubriği
HDDS	: Haber Dili Dijital Sözlüğü
KPDY	: Katmanlı Program'la Desteklenen Dijital Yazma
MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
METKE	: Metin Türünü Kavrama Etkinlikleri
MTÖY	: Metin Türüne Özgü Yazma
MTÖYA	: Metin Türüne Özgü Yazmaya Alışma
SPSS	: Statistical Package for the Social Sciences
TÖDP	: Türkçe Öğretimi Ders Programı
YBT	: Yenilenmiş Bloom Taksonomisi
YMÖ	: Yazma Motivasyonu Ölçeği
YÖÖ	: Yazma Özerkliği Ölçeği

1. GİRİŞ

Yazma becerisinin geliştirilmesinde iyi planlanmış yazma öğretiminin önemli bir rolü vardır. Yazma öğretimi, yazma konusunun seçiminden yazılacak metin türünün iyi bilinmesine, planlamadan düzeltme ve yayımlamaya kadar belirli bir süreçte gerçekleşmektedir. Nitelikli yazma ürünleri ortaya koyabilmek için bu sürecin iyi yürütülmesi gerekmektedir.

Üstün yetenekli öğrenciler için, bilgilendirici metin yazma sürecinde etkili bir yazma öğretimini nasıl sağlayacağız? Öğrencilerin yazma motivasyonlarını nasıl arttıracağız ve yazma özerkliklerini nasıl geliştireceğiz? Bu soruların cevaplanmasında bilgilendirici metin yazma öğretimine yönelik araştırmalardan elde edilen sonuçlar önemli rol oynamaktadır.

Bilgilendirici metin yazma öğretimi ile ilgili araştırmaların arttığı görülmekle birlikte üstün yetenekli öğrencilerin bilgilendirici metin yazma becerilerinin, yazma özerkliklerinin geliştirilmesine ve yazma motivasyonlarının arttırılmasına yönelik çalışmaların az olması, bu alanda daha fazla sayıda bilimsel çalışma yapılmasına ihtiyaç olduğunu göstermektedir.

Bu tez çalışmasında; üstün yetenekli öğrencilerin etkili ve nitelikli bir yazma öğretimiyle bilgilendirici metin yazma becerilerinin geliştirilmesi için Katmanlı Program'la desteklenen, Süreç-Tür Yazma Modeli çerçevesinde hazırlanan dijital yazma etkinlik uygulamalarının üstün yetenekli öğrencilerin bilgilendirici metinlerden haber metni yazma becerilerinin geliştirilmesine yönelik sağladığı katkıların belirlenmesi amaçlanmıştır.

Bu amaç ve ihtiyaçlar doğrultusunda tez çalışmasının problem durumu açıklanmış, araştırmanın kavramsal çerçevesi ortaya koyulmuş, yöntemi belirtilmiştir. Ardından araştırmanın sorularına yönelik nicel ve nitel boyuttaki verilerin analizine ilişkin bulgulara; sonra da sonuç, tartışma ve önerilere yer verilmiştir.

Katmanlı Program'la desteklenen, Süreç-Tür Yazma Modeli çerçevesinde hazırlanan dijital yazma etkinlik uygulamalarının üstün yetenekli öğrencilerin bilgilendirici metinlerden haber metni yazma becerilerinin geliştirilmesine sağladığı katkıların

belirlenmesine yönelik olan bu tez çalışmasının, üstün yeteneklilerde yazma öğretimi alanına katkı sağlayacağı umulmaktadır.

1.1. Araştırmanın Problem Durumu

Tez çalışmasında, üstün yetenekli öğrencilerin yazma becerilerinin geliştirilmesine odaklanılmış ve bu doğrultuda pek çok bileşenden yararlanılmıştır. Bunlar; yazma becerisinin geliştirilmesinde etkileri görülen Katmanlı Program, Süreç-Tür Yazma Modeli, üstbilişsel beceri ve dijital yazmadır. Ayrıca yazma becerisinin geliştirilmesinde önemli etkileri görülen yazma motivasyonuna ve yazma özerkliğine de araştırma kapsamında yer verilmiştir.

Ortaokul öğrencilerinin metin yazmaya yönelik ilgileri, başarıları, tutumları ve motivasyonları üzerine yapılan araştırma sonuçları (Ülper, 2011; Deniz, 2017; Uğur, 2017; Bahşi, 2018; Müldür & Çevik, 2019) metin yazma becerilerinin istenilen düzeyde olmadığını, uygulamaların yetersizliğini ve verimsizliğini ortaya koymaktadır. Uzun yıllar süregelen bu olumsuz tabloda pek çok bileşenin etkisi görülmektedir. Öğrencilerin metin yazmaya yönelik ilgi ve motivasyonlarını geliştirmekten, öğretmenin yeterlilikleri ile metin yazmaya ilgisi ve tutumuna; derste okutulan ve dinlenilen metinlerin seçiminden, anlama eğitimine yönelik çalışmaların niteliğine; kullanılan materyallerden yazdırılan metinlerin değerlendirilmesine kadar ciddi bir planlamayı gerektiren metin yazma öğretimi uygulamalarının farklılaştırılmasına ihtiyaç vardır.

Farklılaştırma; günümüz sınıflarındaki farklı öğrenenlerin ihtiyaçlarına erişmek amacıyla belirlenmiş olan kazanımı edinmeleri için eğitimcilerin uygun planı yapmasına olanak tanıyan bir felsefe veya zihniyettir (Gregory & Chapman, 2020, s.3). Öğrencileri merkeze alan öğretim yaklaşımlarında öğrencilerin benzer özellikleri göz önünde bulundurulurken farklılaştırılmış öğretimde öğrencilerin ortak noktalarının geliştirilmesi ile birlikte bireysel farklılıkları da göz önünde bulundurulmaktadır (Demir, 2021, s. 28).

Sınıfta farklı özelliklere sahip tüm çocuklara farklı yollardan ulaşılmasını destekleyen farklılaştırılmış öğretim yöntemleri güncel eğitim anlayışına da uygundur. 2000'li yılların başından itibaren bu alanda yapılan yurt içi ve yurt dışı araştırmalar ile deneysel çalışmalar, farklılaştırılmış öğretimin uygulandığı

ilköğretim ve ortaöğretim sınıflarında öğrenim gören öğrencilerin akademik başarılarının arttığını, becerilerinin geliştiğini ortaya koymaktadır.

Farklılaştırılmış öğretimin uygulandığı sınıflarda öğretmenler her öğrencinin öğrenme haritasının bir başkasınınkiyle aynı olduğunu varsaymaz. Büyük bir titizlikle çalışarak düşük, orta ve ileri düzeydeki öğrencilerin planladıklarından daha çok çalışmalarını, umduklarından daha başarılı olmalarını sağlar (Tomlinson, 2014, s. 10). Öğretmenler, farklılaştırılmış öğretimi yazma becerilerine uyarlarken, öğrencilerin zekâlarını, öğrenme stillerini, hazırbulunuşluk düzeylerini, duygusal durumlarını vb. ihtiyaçlarını göz önünde bulundururlar; öğrencileri gerçek dünyadaki sorunları çözmeleri için yaratıcı bir şekilde düşünmeye ve yazmaya sevk ederler. Bu amaçla içeriği, stratejiyi, değerlendirme araçlarını ve performans görevlerini farklılaştırırlar. Öğrenciler, yazma görevlerini yerine getirirken gerektiğinde iş birliği içinde gerektiğinde bağımsız olarak çalışabilirler (Chapman & King, 2009).

Aynı sınıfta öğrenim gören, farklı özelliklere sahip öğrencilerin etkili bir öğrenme süreci geçirmesi için farklılaştırılmış öğretim oluşturmada etkili olan Katmanlı Program; öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilere seçenek sunmak, akademik başarıyı artırmanın yanı sıra öğrenmeye yönelik olumlu duyuşsal özellikler geliştirmeyi de kolaylaştırmaktadır (Nunley & Evin Gencel, 2019, s. 351). Katmanlı Program'la öğrencilerin bireysel farklılıkları dikkate alınmıştır; amaç bütün öğrenenlerin üst düzey düşünme becerilerini sergileyebilmeleridir. C basamağından A basamağına gidilen yolda öğrenenden beklenilen kendisine verilen görevi kendi hızında ilerleyerek yerine getirmesidir. Bu çerçevede özellikle öğrenme etkinliklerinde bireysel hız farkından kaynaklanan güdülenme eksikliği ya da süreçten kopmaların önüne geçilmesi sağlanabilmektedir. Bu anlayış çerçevesinde okulda ve okul dışında yapılacak etkinlikler güçlük düzeyi ve aşamalılık ilişkilerine dayanarak C, B ve A olmak üzere üç basamakta ele alınmaktadır. Öğrenenler bu basamaklarda farklı görev ve sorumlulukları yerine getirmekte ve çoklu görev tercihleri yoluyla ilgi duydukları konular üzerinde sorumluluk alarak etkinlikleri gerçekleştirmektedirler (Nunley 2004b'den aktaran Başbay, 2005, s. 99).

Katmanlı Program'ın, Türkçeye Basamaklı Öğretim Programı olarak çevrildiği ve bu isimle kullanıldığı görülmektedir. Katmanlı Programı geliştiren Nunley, programın orijinal ismine bağlı kalınarak kullanılmasını önermektedir (Nunley & Evin Gencel, 2019, s. 351). Bu sebepten araştırmada Katmanlı Program ismi tercih edilmiştir.

Katmanlı Program'ın olumlu yanları olarak; etkinlik zenginliği sunması, öğrencileri araştırma yapmaya ve farklı kaynakları kullanmaya yönlendirmesi, öğrencilerin öğrenme biçimlerine ve hızlarına uygun öğrenmesine olanak tanıması sıralanabilir. Ayrıca öğrencilerin kendi öğrenmelerinin sorumluluğunu yüklenmeleri bir başka olumlu taraf olarak ortaya çıkmaktadır. Ne öğreneceğini, nasıl öğreneceğini ve ne kadar öğrendiğini eleştirel bir gözle sorgulayan bireylerin yetiştirilmesine ortam hazırlaması bu yaklaşımın olumlu tarafları olarak öğretmen ve öğrenciler tarafından ifade edilmiştir (Demirel vd., 2006, s. 84).

Katmanlı Program eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, problem çözme becerileri üzerinde (Maurer, 2009; Gömleksiz & Biçer, 2012; Koç, 2013) ve okuduğunu anlama ile yazma becerilerinin geliştirilmesinde (Maurer, 2009; Karagül, 2017; Üzüm, 2017; Orakcı, 2019) etkilidir. Alan yazınında Katmanlı Program'ın Türkçe öğretiminde kullanılmasına yönelik az sayıda çalışma bulunmaktadır. Yazma öğretiminin Katmanlı Program'la desteklenmesi bireysel farklılıkların gözetilmesini; öğrencilere neyi, niçin, nasıl ve ne zaman yazacakları hususunda seçenekler sunulmasını sağlayacaktır. Öğrencilerin her katmanda gerçekleştirecekleri görevlerle kavrama düzeyinden değerlendirme ve yaratma düzeyine geçebilmeleri, değerlendirmenin kendileri veya akranları tarafından da yapılması metin yazma öğretimini kolaylaştıracaktır. Böylece öğretmenin yazdırmaya, öğrencinin de yazmaya istekli hâle gelmesi sağlanacaktır.

Arıcı ve Ungan'ın belirttiği üzere yazılı anlatımın geniş bir çerçevede yer alan amaçları üst beceriler olarak adlandırılmaktadır. 2006 Türkçe Öğretim Programı'nda bu beceriler; *eleştirel düşünme becerisi, yaratıcı düşünme becerisi, iletişim becerisi, araştırma becerisi, problem çözme becerisi, bilgi teknolojilerini kullanma becerisi, Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma becerisi* olarak ifade edilmiştir (Arıcı ve Ungan, 2015, s. 31). Dijital eğitim materyallerinin öğrencilerin motivasyonları üzerinde olumlu etkilerinin olduğu (Doğan vd., 2016; Çalışkan, 2023) belirtilmektedir. 2019 Türkçe Öğretim Programı'nda da "*Yetkinlikler*" başlığı altında iletişim odaklı yetkinliklere oldukça fazla yer verildiği görülmüştür. Bu yetkinlikler içinde *dijital yetkinlik ve öğrenmeyi öğrenme* dikkati çekmektedir. Manuel ve Freiman (2017) ile Çubukçu ve Tosuntaş (2018) geleneksel eğitim yöntemlerinin yerine, üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin öğrenme ihtiyaçlarını karşılayan ve onları sosyal ve duygusal olarak destekleyen daha zengin bir ortam oluşturmaya

yönelik çalışmalarda bulunmuşlar. Elde ettikleri bulgularda oluşturulan dijital ortamların eğitimi daha kaliteli hâle getirdiğini belirtmişlerdir. Özel yetenekli öğrencilerin eğitimi alanında çok daha fazla araştırmaya ihtiyaç duyulduğunu belirterek, özellikle bu öğrencilerin eğitim yöntemleri konusunda yapılacak araştırmalara olan ihtiyacı vurgulamışlardır (Aktaran Tosunoğlu, 2021, s. 67).

İletişimsel yetinin geliştirilmesi metin türü edincinin geliştirilmesi ile ilişkilidir. Türkçe dersleri, öğrencileri metin türlerini anlama ve anlatma durumlarına hazırlamalıdır. Eleştirel bakış açısı kazanabilme ve fikir sahibi olabilme gündemi takip edebilmeyi gerektirmektedir. Haber metinleri yaşanmış sosyal ve kültürel olaylarla ilgili okuyuculara çok çeşitli konularda bilgiler sunmaktadır. Ayrıca haber metinleri dolaylı olarak (Dijk, 1988'den aktaran Dilidüzgün, 2014) bir öneri, teklif ya da tavsiye ve ikna etme söz eylemlerini de içermektedir. Bu açıdan haber metinleri (Dilidüzgün, 2014) çoklu iletişim amaçlarını oluşturan dil kullanımlarını örneklendirmektedir.

Haber metinleri dil, biçim, içerik ve yapı özellikleriyle anlama, anlatma ve eleştirel düşünme becerilerinin geliştirilmesinde önemli etkisi görülebilen metin türlerindendir. Haber metinlerinin nitelikli örneklerinin yazılmasının, öğrencilerin anlama ve anlatma becerilerinin geliştirilmesine olumlu etki edebileceği düşünülmektedir. Üstün yetenekliler (Özyaprak & Deringöl, 2013'ten aktaran Oğuz, 2021) merak duyan, araştırmacı bir kişilik yapısına sahiptirler. Haber metinlerinin yazılmasında araştırma isteği ve merak oldukça etkili faktörlerdendir. Bu sebeplerden tez çalışmasında metin türü olarak bilgilendirici metinlerden kabul edilen haber metinleri seçilmiştir.

Bireyler karşılıklı konuşma gibi en basit bir iletişim ortamında bile iletilerini sürekli aynı biçimde aktarmazlar. Böyle bir durumda kişilerin yazılı iletişim için sürekli aynı metin türünü yeğlemeleri de söz konusu olmayacaktır. Ayrıca her duygusal durum ya da düşünce olası alıcılara aynı metin türüyle anlatılamaz. Anlatılmak istenenlerin niteliği ve yoğunluğuna yine yazarın duygu durumuna bağlı olarak uygun bir metin türünün seçilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda öğrencilerin değişik metin türlerine ilişkin kazanımları da elde etmelerinin gerekliği açıktır. (Ülper, 2020, s. 76-77).

Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı "*yazma*" öğrenme alanında Türkçe Öğretimi Programı'nda olduğu gibi süreç temelli bir yaklaşım

benimsenmiştir. Bununla birlikte Türkçe Öğretimi Programı'ndan farklı olarak tür temelli yazma yaklaşımına da programda yer verildiği görülmüştür:

> "Metin türüne özgü yapı özelliklerine uygun yazar. Metin türüne özgü dil ve anlatım özelliklerine uygun yazar. Öğrencilerden inceledikleri hikâyelerde bulunan tekniklerden en az ikisini kullanarak bir hikâye yazmaları istenir. Dilekçe ve tutanak yazmanın kuralları açıklanır, öğrencilerin, örneklerden hareketle bir dilekçe ve tutanak yazmaları sağlanır. Öğrencilerden türün özelliklerine uygun birer anı yazmaları istenir."

Örnekler, programın yapısında yazma öğretiminde süreç odaklı yaklaşımla beraber tür odaklı bir yaklaşımın da yer aldığını göstermektedir.

Öğrencilerin metin türlerinin temel yapısına yönelik bilgi ve beceri kazanma konusunda eksikleri vardır, dahası edebî türlere yönelik iyi örnekleri ayrıntılı bir şekilde incelemedikleri görülmektedir. Bu durum yazma becerisini geliştirme konusunda süreç temelli yaklaşımın yanında tür temelli yaklaşımın da gerekliliğine işaret etmektedir (Özdemir, 2019, s. 547).

Üstün yetenekli öğrencilerin yazma öğretiminde dijital yazmadan yararlanılması, Süreç-Tür Yazma Modeli'nin kullanılması ve yazma sürecinin Katmanlı Program'la desteklenmesi yazma becerilerinin üstbilişsel düzeyde geliştirilmesi bakımından önemli görülmektedir. Yazma sürecinin planlanmasına ve aşamalı olarak öğrencinin yazdıklarını başlangıçta öğretmenle daha sonra kendi kendine izlemesi ve değerlendirmesine ağırlık veren, yazmayı çeşitli aşamalardan oluşan bir süreç olarak ele alan yaklaşımlarda ortaya çıkan yazının niteliği artmaktadır. Ayrıca, öğrenci yazma sürecini zamanla kendi kendine izleme ve değerlendirmeyi öğrenmektedir (Karatay, 2015, s. 26). Tür temelli yaklaşım ise öğrenci metni yazarken belirlemiş olduğu türün özelliklerini dikkate alarak yazma öğretmeyi savunur. Yemek tarifi yazmak ile roman ya da öykü yazmak aynı zihinsel süreçleri, aynı teknikleri gerektirmediğinden farklı olarak ele alınarak yazma süreci gerçekleştirilmelidir. Tür temelli yaklaşımda öncelikle yazılacak olan türün örnekleri incelenir ve bu türün dilbilgisel ve biçimsel özellikleri incelenir. Bu türe özgü üslup, söylem biçimleri, kelime grupları örnek metin üzerinden belirlenir ve bu türün hangi sosyal durumlarda, hangi amaca yönelik yazılabileceği belirtilir. Ardından öğrenciler öğretmen rehberliğinde kısa bir örnek yazarlar. Son olarak öğrenciler bağımsız olarak bu türe özgü gerçek bir metin oluştururlar. Bunun yanı sıra yapılan

araştırmalara göre öğrencilerin yazma çalışmalarında metin türünün, yazma başarılarını ve bunun tutarlılığını etkilediği açıklanmaktadır (Oğuz & Doğan Kahtalı, 2020, s. 122). Tok ve Potur (2015) *"Yazma Eğitimi Alanında Yapılan Akademik Çalışmaların Eğilimleri"* adlı araştırmada son zamanlarda Batılı alan yazınında süreç temelli yazma yaklaşımından sonra üzerinde durulan tür temelli yazma yaklaşımının *(genre–based writing)* da ele alınması gerekliliğini ortaya koymaktadırlar.

Badger ve White tarafından önerilen Süreç-Tür Yazma Modeli; süreç, ürün ve tür olmak üzere üç yaklaşımın bir arada kullanılmasına imkân sağlar. Araştırmacılar, tür yaklaşımının yazma eğitiminde yazmanın gerçekleştiği bağlam bilgisi ve yazmanın amacıyla ilgili olduğunu belirtmektedirler. Öğrencilerin potansiyellerini ortaya çıkaracak, yazma gelişimlerini gösterecek dili kullanma becerileriyle ilgili olarak süreç yaklaşımlarından yararlanıldığının vurgusunu yapan Badger ve White, yazmanın aynı zamanda ürün ve tür yaklaşımlarında olduğu gibi dil hakkında bilgi vermeyi içerdiğini dile getirmektedirler (Badger & White, 2000, s. 157-158).

Süreç-Tür Yazma Modeli, isminden de anlaşılacağı üzere süreç ve tür odaklı yazma modellerinin birleştirilmesiyle oluşturulmuştur. Her iki modelin de özellikleri göz önünde bulundurularak, Süreç-Tür Yazma Modeli'nde yalnızca öğrencinin yaratıcı düşünmesi ve bir metnin oluşturulması değil, aynı zamanda bir metin türünü oluşturan belirli ifadelerin yanı sıra dilsel bilgilerin de bulunması gerektiği savunulmuştur (Akgür, 2020, s. 30). Alan yazınında, Süreç-Tür Yazma Modeli'nin metin yazma becerilerini geliştirdiği (Elson, 2011; Megawati & Anugerahwati; Gupitasari, 2013; Handayani & Siregar 2013; Pujianto vd., 2014; Chang, 2016; Akmaliah vd., 2016; İpek, 2021; Akbulut, 2022) belirtilmektedir.

Süreç-Tür Yazma Modeli ile Katmanlı Program'ın öğrencilerin ihtiyaçlarına göre yazma eğitiminin gerçekleşmesini sağlayacak yönde benzerlikleri olduğu dile getirilebilir. Her ikisinin de aşamalı bir öğrenme anlayışına dayanmasının yine araştırmada öğrenme-öğretme sürecine olumlu yönde etki edeceği düşünülmektedir. Bu doğrultuda Katmanlı Program'la desteklenmiş Süreç-Tür Yazma Modeli çerçevesinde uygulanacak yazma etkinliklerinin öğrencilerin metin yazma becerilerini geliştirmesi beklenmektedir.

"Katmanlı Program'la desteklenmiş, Süreç-Tür Yazma Modeli'ne dayandırılarak hazırlanan dijital yazma uygulamaları BİLSEM'de eğitim gören öğrencilerin haber metinleri yazma becerilerini geliştirmeye nasıl katkı sağlamaktadır?" sorusu

araştırmanın temelini oluşturmaktadır. Araştırmada, Katmanlı Program'la desteklenmiş Süreç-Tür Yazma Modeli çerçevesinde hazırlanan dijital yazma etkinlikleriyle, öğrencilerin haber metinleri yazma becerilerini üstbilişsel düzeye taşımaları amaçlanmaktadır.

1.1.1. Araştırmanın Problem Cümlesi

Katmanlı Program'la desteklenmiş Süreç-Tür Yazma Modeli'ne dayandırılarak hazırlanan dijital yazma uygulamalarının; 6. sınıfta eğitim alan üstün yetenekli öğrencilerin bilgilendirici metinlerden haber metni yazma becerilerini geliştirmeye katkısı nasıldır; bu uygulamalar öğrencilerin yazma motivasyonlarında, yazma özerkliklerinde, dijital teknolojiye yönelik tutumlarında, öğrenme stillerinde ve haber metinleri yazmaya yönelik görüşlerinde değişime yol açmakta mıdır?

1.1.2. Araştırmanın Alt Problemleri

1) Katmanlı Program'la desteklenmiş, Süreç-Tür Yazma Modeli çerçevesinde geliştirilen dijital yazma uygulamalarının üstün yetenekli öğrencilerin haber metni yazma becerilerini geliştirmeye katkısı nasıldır?

2) Katmanlı Program'la desteklenmiş Süreç-Tür Yazma Modeli'ne dayandırılarak hazırlanan dijital yazma uygulamaları, üstün yetenekli öğrencilerin dijital teknolojiye yönelik tutumlarında değişime yol açmakta mıdır?

3) Katmanlı Program'la desteklenmiş Süreç-Tür Yazma Modeli'ne dayandırılarak hazırlanan dijital yazma uygulamaları, üstün yetenekli öğrencilerin yazma motivasyonlarında değişime yol açmakta mıdır?

4) Katmanlı Program'la desteklenmiş Süreç-Tür Yazma Modeli'ne dayandırılarak hazırlanan dijital yazma uygulamaları, üstün yetenekli öğrencilerin yazma özerkliklerinde değişime yol açmakta mıdır?

5) Katmanlı Program'la desteklenmiş Süreç-Tür Yazma Modeli'ne dayandırılarak hazırlanan dijital yazma uygulamaları, üstün yetenekli öğrencilerin öğrenme stillerinde değişime yol açmakta mıdır?

6) Katmanlı Program'la desteklenmiş Süreç-Tür Yazma Modeli'ne dayandırılarak hazırlanan dijital yazma uygulamaları, üstün yetenekli öğrencilerin haber metinleri yazmaya yönelik görüşlerinde değişime yol açmakta mıdır?

Araştırmada, araştırmacı tarafından BİLSEM'de eğitim alan 6. sınıf öğrencilerinin haber metni yazmaya yönelik kazanımları üstbilişsel düzeyde gerçekleştirmeleri için *"dijital yazma etkinlikleri"* hazırlanmıştır. Bu etkinlikler, öğrencilerin yazma becerilerini geliştirecek nitelikte ve çeşitlilikte, Katmanlı Program'la desteklenmiş Süreç-Tür Yazma Modeli çerçevesinde C, B, A basamakları için ayrı ayrı hazırlanmıştır. Ders planları, hazırlanan bu etkinlikler dâhilinde yapılmıştır. Etkinliklerin uygulamasında Web 2.0 araçları (Wordwall, Canva, Padlet, LearningApps, Jigsaw Planet, Kahoot, Google Classroom) kullanılmıştır. Değerlendirmeler, araştırmacı tarafından geliştirilen yazılı anlatım ölçme araçları ile yapılmıştır. Bunun yanında e-portfolyodan da yararlanılmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı; Katmanlı Program'la desteklenen, Süreç-Tür Yazma Modeli çerçevesinde hazırlanan dijital yazma etkinlik uygulamalarının üstün yetenekli öğrencilerin bilgilendirici metinlerden haber metni yazma becerilerinin geliştirilmesine nasıl katkı sağladığını, haber metinleri yazmaya yönelik görüşlerinde, yazma motivasyonlarında, yazma özerkliklerinde, öğrenme stillerinde ve dijital teknolojiye yönelik tutumlarında değişime yol açıp açmadığını araştırmaktır.

Literatür taramasından elde edilen bulguların incelenmesi sonucunda üstün/özel yetenekli öğrencilerin bilgilendirici metin yazma becerilerini üstbilişsel düzeyde geliştirmelerine yönelik araştırmalara ihtiyaç duyulduğu görülmüştür. Yapılan çalışmalar ağırlıklı olarak yaratıcı yazma ile hikâye edici metin yazma konularındadır. Yapılan literatür taramasında üstün yetenekli öğrencilerle yazma öğrenme alanıyla ilişkili Katmanlı Program ve Süreç-Tür Yazma Modeli çerçevesinde herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. Özel yetenekli öğrencilerin dijital yazma uygulamalarını kullanarak bilgilendirici metinlerden olan haber metinleri yazma çalışmaları ile ilgili de herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu alanda çalışmaların yürütülmesine önemli ölçüde ihtiyaç vardır.

Araştırmada, BİLSEM'de eğitim alan 6. sınıf (BYFP) öğrencilerinin haber metni yazmaya yönelik kazanımları üstbilişsel düzeyde gerçekleştirmeleri; bu doğrultuda hazırlanan *"Katmanlı Program'la desteklenmiş, Süreç-Tür Yazma Modeli'ne dayalı dijital yazma etkinlikleri"*yle yazma becerilerini geliştirmeleri hedeflenmektedir.

Bununla birlikte Web 2.0 araçları ile uygulanacak etkinliklerle öğrencilerin yazma özerkliklerinin geliştirilmesi, yazma motivasyonlarının arttırılması ve dijital yazma yetkinliği kazanmaları da amaçlanmaktadır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Öğrencilerin öğrenme stillerini, zekâ türlerini, yazma eğilimlerini ve farkındalıklarını dikkate alarak farklılaştırılmış yazma çalışmalarının hazırlanması yazma becerilerinin geliştirilmesi bakımından önemli görülmektedir. Bu doğrultuda akademik yazma becerilerinin açıkça öğretilmesinde ve öğrencilerin yazma stratejilerini uygulamaya dönüştürmede etkili olduğu belirlenen Süreç-Tür Yazma Modeli'nin Katmanlı Program'la desteklenerek derslerde etkinlik düzeyinde uygulanması da bir o kadar önem arz etmektedir.

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda (2018/2019) yer alan yazma öğrenme alanı kazanımlarında öğrencilerin metin yazmaya yönelik kazanımları şöyle ifade edilmektedir: *"Şiir yazar, bilgilendirici metin yazar, hikâye edici metin yazar."* Bu ifadelere göre ortaokul Türkçe derslerinde *metin yazma* çalışmalarının odak noktasını bu metinler oluşturmaktadır.

2022'de hazırlanan *Bilim ve Sanat Merkezleri Türkçe Alanı Yardımcı Ders Materyali'*nde ve öncesinde kullanılan *Bilim Sanat Merkezleri Türkçe Etkinlik Kitabı*'nda, alan uzmanlarının değerli katkıları ile hazırlanan yazma etkinlikleri önemli içerikler ve zenginlikler barındırmaktadır. Bununla birlikte süreç-tür odaklı bir yazma yaklaşımına dayalı Katmanlı Program'la desteklenen yazma uygulamalarının da özel yetenekli öğrenciler için üretilen yazma içeriklerine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Keza öğrencilerin yazma becerilerini üst düzeye taşıyarak bir yazı türünün -süreç içerisinde- iyi örneklerini yazabilmeleri oldukça önemlidir.

Özel yetenekli öğrencilerin üretici dil becerilerini daha aktif kullanabilmeleri ve bu becerileri üstbilişsel düzeyde geliştirebilmeleri için sürece dayalı, metin türü odaklı dijital yazma uygulamalarına ihtiyaç vardır. Araştırma kapsamında özel yetenekli öğrenciler için Katmanlı Program'la desteklenen Süreç-Tür Yazma Modeli çerçevesinde geliştirilen uygulamalarda müfredattan hareketle hazırlanan yazma kazanımları vurgulanmaktadır. Sözü edilen yazma uygulamaları; özel yetenekli

öğrencilerin farklı bireysel özelliklerini dikkate alarak Katmanlı Program ile öğrencilere seçenek sunulmasına da imkân sağlamaktadır. Bu bağlamda *"etkinlik temelli dijital yazma uygulamaları"*nın aşamalarının belli bir süreç dâhilinde işletildiği bu araştırmanın alana katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma, bir il merkezinde bulunan Bilim ve Sanat Merkezinde gerçekleştirilmiştir. BİLSEM'de eğitim alan 6. sınıftaki özel yetenekli 15 öğrenci çalışmaya katılmıştır. Araştırma kapsamında elde edilen veriler bu çalışma grubu ile sınırlıdır.

Araştırma; altıncı sınıf TÖDP, Bilim ve Sanat Merkezleri Türkçe Dersi Öğretim Programı ve 6. sınıfların (BYFP-2) dâhil edildiği Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı kapsamında yer alan kazanımlarla gerçekleştirilmiştir. Bu sebeple Katmanlı Program'la desteklenen Süreç-Tür Yazma Modeli'ne dayandırılarak hazırlanan dijital yazma etkinlikleri altıncı sınıf TÖDP kazanımları ve Bilim ve Sanat Merkezleri, BYFP-1 Türkçe Dersi Öğretim Programı, BYFP-2 Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı kazanımları ile sınırlandırılmıştır.

KPDY; özel yetenekli öğrencilerin yazma becerilerini, yazma özerkliklerini, yazma motivasyonlarını ve dijital yetkinliklerini geliştirmeyi amaçlamıştır. Bu çalışma; araştırmanın amaçları doğrultusunda, yazma becerisiyle ve belirtilen kavramsal alanla sınırlandırılmıştır.

Araştırmanın uygulamaları; uygulamanın tanıtımı hariç 12 hafta 24 ders saati ile sınırlıdır. Çalışmanın nicel ve nitel boyuttaki ölçme araçlarıyla veriler toplanacağından uygulamanın öncesinde ve sonrasında ikişer ders saati bu araçlarla veri toplamaya ayrılmıştır. Çalışmanın verileri süreç içerisinde veri toplama araçlarıyla elde edilen verilerle sınırlıdır.

1.5. Sayıltılar

Araştırmada aşağıdaki varsayımlardan hareket edilmiştir:

1. Öğrenciler, veri toplama araçlarındaki soruları samimi bir şekilde yanıtlamışlardır.

2. Öğrencilerin uygulamalara ilişkin görüşlerinin gerçek ve samimi düşüncelerinden oluştuğu varsayılmıştır.

3. Öğrenci günlüklerinin öğrencilerin gerçek düşüncelerini yansıttığı varsayılmıştır.

4. GAYBER'e göre öğrenci metinlerini değerlendiren uzmanların değerlendirme sürecinde gerekli özeni gösterdikleri varsayılmıştır.

1.6. Tanımlar

Katmanlı Program (Basamaklı Öğretim Programı): Katmanlı Program, ders müfredatının tamamının öğrencilere üç katman hâlinde sunulduğu, her katmanın bir konu veya öğrenme ünitesindeki farklı bir çalışma derinliğini temsil ettiği üçgen şekilli öğrenmeyi temel alan öğrenme modelidir (Nunley, 2003, s. 11).

Süreç-Tür Yazma Modeli: Yazma becerilerini geliştirmeyi amaçlayan, öğrencilerin belirli bir durumdan metne giden bir dizi aşamayı gerçekleştirirken öğretmenlerin ürün, süreç ve tür odaklı yazma yaklaşımlarının güçlü yönlerini sentezleyip uyguladıkları bir yazma modelidir (Badger & White, 2000, s. 160).

Üstün/Özel Yetenekli: En az bir yetenek alanında, yaşıtlarına göre en iyi % 10'luk dilim arasına yerleşecek olağanüstü doğal yeteneklere sahip birey (Gagné, 2008, s. 222).

Bireysel Yetenekleri Fark Ettirme (BYF): Bireysel yetenekleri fark ettirme programı BİLSEM'lerde üçüncü aşamada yer alan, genel zihinsel yetenek alanında tanılanan ve destek eğitim programını tamamlayan öğrencilerin bireysel yeteneklerini fark etmelerini sağlamak amacı ile yürütülen eğitim programıdır (Yüreğilli Göksu, 2021, s. 196).

Dijital Yazma: *National Writing Project*; dijital yazmayı, çoğu zaman internete bağlı bir bilgisayar veya başka bir cihazla okumak ve görüntülemek için oluşturulan metinler olarak tanımlamaktadır (DeVoss et. al. 2010'dan aktaran Atabek, 2020, s. 122).

Web 2.0 Araçları: *"Web 2.0 araçları"* akademisyenlerin, öğretmenlerin ve öğrencilerin, kullanıcı tarafından oluşturulan içeriği çevrim içi olarak oluşturmasına, birlikte çalışmasına, düzenlemesine ve paylaşmasına olanak tanıyan teknoloji araçlarıdır (Kavasoğlu, 2020, Ön Söz).

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Yazma Becerisi

Temel dil becerileri anlama ve anlatma olmak üzere iki grupta ele alınmaktadır. Anlama becerileri dinleme ve okuma, anlatma becerileri ise konuşma ve yazmadır. Dilin bir iletişim aracı olarak kullanılması bu dört temel dil becerisiyle gerçekleşir. Yazılı anlatımda elin ve beynin sürekli kullanımı, öğrencilerin düşünceler üreterek zihinlerini kullanmalarını sağlar. Öğrenciler, sınıf içerisinde yapılan yazma çalışmaları ile yazma becerilerini geliştirdikçe fikirlerini ifade etmenin yeni yollarını keşfederler (Raimes, 1983, s. 3).

Yazmanın yalnızca bilişsel alanın çalıştırıldığı değil, duyuşsal boyutun da işe koşulduğu bir üretim süreci olduğunu söylemek mümkündür. Bu yönüyle öğrencilerin iyi tanınması ve sürecin yönetilmesi gereklidir. Öğrencilerin birbirinden farklı olmalarının yanı sıra yazma alanında gösterecekleri davranışlar da farklılaşacaktır. Öğrenme sürecinde yazma gibi eğitim öğretimin temelini oluşturan becerinin geliştirilmesi çok önemlidir (Arslan & Durukan, 2015, s. 1256).

Yazma becerisi, temel dil becerileri arasında, öğrenilmesi ve gelişim gösterilmesi zaman ve çaba gerektiren önemli bir beceri alanıdır. Hem öğretmenin öğretme sürecinde hem de öğrencilerin öğrenme sürecinde yoğun bir biçimde çaba harcamalarını gerektiren bu beceri alanında öğrencilerin, en az bilişsel çaba gerektiren sözlüksel düzeyden, en çok bilişsel çaba gerektiren metinsel düzeye ulaşabilmelerini sağlayabilecek öğretim etkinliklerinin işe koşulmasına gereksinim duyulmaktadır. Bu gereksinimi karşılayabilmek amacıyla, öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için bilişsel süreç yaklaşımına dayalı bir dizi etkinliğe ihtiyaç vardır (Ülper, 2008, s. 187).

MEB (2006) Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda; yazma becerisinin bilgi, birikim ve dili etkili kullanmayı gerektirdiği göz önüne alınarak bu sürecin dinleme/izleme, konuşma, okuma ve dil bilgisi etkinlikleriyle de desteklenmesi gerektiği belirtilmektedir. Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Öğretim Programı'nda (2018)

öğrencilerin yazma becerisini etkin kullanabilmeleri ve programda hedeflenen yeterliliklere ulaşabilmelerinin çeşitli yazma uygulamaları ile mümkün olabileceği dile getirilmektedir.

Günümüzde hızla güncellenen ve herkes tarafından kabul edilen, öğrencilerin performans göstermesi ve bu performansa göre değerlendirilmesi anlayışı, 1970'lerden sonra yazılı anlatım becerileri için uygulanmaya başlandı. Bu dönemden sonra, hazırlık aşaması yapılmadan tek hamlede oluşturulan, öğretmenin sadece biçim ile ilgilendiği, öğrenci seviyeleri ve kaygılarının dikkate alınmadığı, konuya (belirli atasözü ve vecizeler) ve türe önem verildiği, not vermenin amaçlandığı ürün odaklı yazma eğitimi anlayışından; hazırlık aşamasına önem veren, öğrenciye süre tanıyan, öğrencinin metin yazabilmesi için gerekli olan alt becerileri ona vermeye çalışan, yazmanın her aşamasında öğrenciyi takip eden, onun kaygılarını gidermeye çalışan, konuyu ve türü araç olarak gören, not vermeden ziyade öğrencinin yanlışlarını düzeltmesi için ona dönüt veren, yazmayı zevkli hâle getirmeye çalışan süreç odaklı (yaratıcı) yazma çalışmaları ön plana çıkmıştır (Ungan, 2007, s. 464).

Yapılandırmacı öğrenme anlayışına göre yazma becerisinin gelişimi için Planlı Yazma ve Değerlendirme Modeli temel alınmalıdır. Bu modele göre yazma aşağıdaki aşamalardan oluşmaktadır:

Hazırlık: Konuyla ilgili beyin fırtınası yapma, öğrencilerin hazırbulunuşluk seviyelerini tespit etme, araştırma, gözlem ve deneyimlerden yararlanma.

*Yazma taslağı oluşturma***:** Konuyu sınırlama, yazma amacını belirleme, ana ve alt başlıkları belirleme.

*Yazma taslağını gözden geçirme***:** Yazdığı yazıda ilgili konuyla ilgili yazılmış ve yazılmamış olanları, yazılanların nasıl yazıldığını kontrol etme.

*Yazıyı düzeltme***:** Yazılmış yazıyı dil ve anlatım ile yazım ve noktalama açısından uygun hâle getirme.

*Yazıyı yayınlama***:** Yazılanların sınıf panosu, okul dergisi, internet, yerel gazete vb. kanallarla okurlara iletilmesi (Açmaz, 2011, s. 31).

2.1.1. Yazma Öğretimi

Yazma, bugün her zamankinden daha fazla kullanılmaktadır. Gençler e-posta, bloklar, kısa mesajlar ve kişisel web sayfaları gibi elektronik araçları kullanarak

günlük olarak yazmaktadır. Eğitimciler, bu iletişim kısa yollarını küçümsemek yerine öğrencilerin buralardaki veya başka yazılarında doğru yazma tekniklerini nasıl uygulayacaklarını onlara öğretmeleri önemlidir (Chapman & King, 2009).

Yazma öğretiminin temel amacı, öğrencilere çeşitli konulardaki duygu, düşünce ve bilgilerini doğru, açık, etkili ve öz olarak anlatma becerisini kazandırmaktır (Aktaş & Gündüz, 2010, s. 215). Zumbrunn ve Krause (2012), *"Etkili yazma öğretiminin altında hangi ilkeler yatmaktadır?"* sorusuna cevap aradıkları araştırmada yazma alanında önde gelen yedi uzman belirlenmiş ve onlarla etkili yazma öğretimi hakkında görüşmeler yapılmıştır. Toplanan nitel verilerden etkili yazma öğretiminin beş ilkesi ortaya çıkmıştır: 1. Etkili yazma öğretiminde; öğretmenler kendi yazma inançlarının, deneyimlerinin ve uygulamalarının etkisini farkındadırlar. 2. Etkili yazma öğretimi öğrencinin motivasyonunu ve katılımını teşvik eder. 3. Etkili yazma öğretimi açık ve bilinçli planlamayla başlar ancak aynı zamanda esnektir. 4. Etkili yazma öğretimi ve uygulaması her gün yapılır. 5. Etkili yazma öğretimi, öğretmen ve öğrenciler arasında sağlam bir iş birliği gerektirir (Zumbrunn & Krause, 2012, s. 347).

Yazma bir süreç işidir. Yazma öğretimi içinde öğrenci kendisine öğretilenleri hemen uygulayıp mükemmel bir kıvama gelemez. Yazma etkinliklerinden sonra öğrenci, yazmanın belli alanlarında, henüz takdir edilecek eserler olmasa da eserler vermeğe başlamalıdır. Ancak eser kıvamında ürünler vermek için de öğrencinin kendisine güvenmesi, yazdığını sahiplenebilmesi ve yazma korkularından sıyrılması gerekmektedir. Bunun için de yazma etkinliklerini zamanında çokça uygulamış olmalıdır. Zaten yazar olacakların en büyük engeli güven eksikliğidir (Ramet, 2007'den akataran Yılmaz, 2012, s. 13).

Yazma sürecinin zaman aldığını belirten Tompkins, öğrencilerin aşamalar ve etkinlikler kavranana kadar yazma uygulamalarına devam etmeleri ve performans görevlerini tüm süreç boyunca yerine getirmeleri gerektiğini dile getirir. Öğrenciler yazma sürecini anladıktan sonra belirli yazma görevlerinin farklı taleplerini karşılamak için her aşamadaki etkinlikleri farklılaştırabilirler ve süreci kendi kişisel yazma stillerine uyacak şekilde değiştirebilirler (Tompkins, 2004, s. 55).

2.1.2. Yazma Yaklaşımları (Modelleri)

Öğrenenin pek çok beceriyi kullanmasını gerektiren ve karmaşık bir süreç olan yazma eylemi birtakım yetkinlikler gerektirmektedir. Yazma sırasında öğrenen, dildeki işitim imgesi ve kavram arasındaki alakayı kavramalıdır ve bunun yanında yazacağı dilin kurallarını da iyi bilmelidir (Demirkıran & Heppınar, 2017, s. 74).

Eğitim-öğretim sürecinde, dil derslerinde okuma ve yazma becerileri birbiri için temeldir. Bununla beraber yazma, okumaya oranla daha zor kazanılan bir beceridir. Öyle ki okuma sözcük, cümle ve paragraflardan oluşan bir metni anlamlandırmadır; yazma becerisinde ise öğrencinin dimağında bulunan bilgiler zihinsel süreçlerden geçirilerek yazılı sembollerle ifade edilir. Dolayısıyla diğer dil becerilerine kıyasla yazma becerisi, daha zor kazanılmakta ve yavaş gelişmektedir (Deniz, 2017, s. 9).

Öğretmenin, öğretim sürecinde öğrencilerinin karşılaştığı sorunları göz önünde bulundurarak, onlara öncülük etmek için uygun yöntemleri ve metotları bulması gerekmektedir. Ayrıca varsa uygun yöntemlerle öğrencilerinin yazmaya yönelik tutumlarını değiştirmesi, yazmanın ilgi çekici, kolay ve zevkli bir etkinlik olacağına yönelik inançlarını da değiştirecektir (Augustiana, 2016, s. 196).

Alan yazını incelendiğinde yazma eğitimi üzerinde çok fazla çalışma olduğu tespit edilmiştir ancak daha çok yazma eğitiminin nasıl yapılması gerektiği üzerinde durulduğu görülmüştür. Ayrıca yazma eğitiminde hedeflenen kazanımlara daha kolay, etkili ve kalıcı ulaşılabilmesi için yaklaşımlar geliştirilmiştir (Deniz, 2017, s. 14).

Yazma öğretimi alan yazınında belirlenen yazma eylemine yönelik yaklaşımlar (modeller) sırasıyla şunlardır:

- Ürün odaklı yazma yaklaşımı
- Süreç odaklı yazma yaklaşımı
- Tür odaklı yazma yaklaşımı
- Süreç-tür odaklı yazma yaklaşımı

Son 20 yılda yazma becerilerine yönelik geliştirilen ürün ve süreç temelli yaklaşımlar yabancı dil olarak İngilizcenin hâkim olduğu sınıflarda özellikle *"yazma öğretimine"* hâkim olmuştur. Her iki yaklaşımın güçlü yanları olduğu kadar zayıf yanları da söz konusudur. Bazı sınıflarda süreç temelli yaklaşım, bazılarında ise ürün temelli yaklaşım etkili olmaktadır (Augustiana, 2016, s. 196).

2.1.2.1. Ürün Odaklı Yazma Yaklaşımı

Bu yaklaşımda yazma önceden belirlenmiş kurallara dayalı olarak gerçekleştirilir ve biçimsel özelliklere çok önem verilir. Ayrıca zaman sınırlaması söz konusudur. Dolayısıyla tüm bunlara bağlı olarak da bu yaklaşım, öğrencilerin keşfetme süreçlerini ortadan kaldırmaktadır. O nedenle de bu yaklaşıma yöneltilen en sert eleştirilerden biri, öğrencilerin keşfetme becerilerini görmezden gelmesiyle ilgilidir. Bu yaklaşımda öğretmenlerin birçoğu yüzeysel doğruluğa ve biçime önem verirler ve yazmayı, öğrenme etkinliği yerine notlandırma etkinliği olarak görürler (Ülper, 2008, s. 40).

Ürün odaklı yazma yaklaşımı, yazma eğitimine önem verilmeye başlandığı yıllardan itibaren metnin şeklen önemsendiği, nitelikli metinlerin okunarak incelendiği ve bu nitelikli metinlerin taklidine dayandığı bir yaklaşım olarak ortaya çıkmıştır (Özdemir, 2019, s. 550). Bu yaklaşıma göre metni oluşturan tüm unsurlar bir bütün olarak ele alınmalıdır; öğretmenin öğrencilerine bir konu vermesi esastır. Verilen konu, verilen süre içinde tamamlanır.

Ürün merkezli yaklaşımda süreçten çok ortaya konan ürün önemlidir. Bu yaklaşımda yazı yazmak, düşüncelerin kaydedilmesi ya da kâğıda aktarılması olarak görülür. Yazıdan önce gerekli bilgiler toplanır, daha sonra toplanan bilgiler neden-sonuç ilişkisi, bir tezi ispatlama, kıyaslamalar yapma yoluyla kâğıda işlenir. Bu yaklaşımda yazma çalışmaları doğrusal olarak ilerlediğinden öğretmenler, öğrencilerin yazma sürecinin hangi aşamasında yetersiz olduklarını gözlemleyemezler. Öğrencilerin yazılı anlatım çalışmaları ne kendileri ne de öğretmenleri tarafından kontrol edilip değerlendirilmektedir. Başka bir deyişle yazma sürecinin belli aşamalarında yazma ürününü düzenleme ve düzeltme çalışmaları yapılmamaktadır (Erdoğan, 2012, s. 12).

Ürün odaklı yazma yaklaşımında en mühim kısım bilgiye dayalı metin oluşturmadır. Öyle ki öğretmenin ve öğrenenin görevleri “metin oluşturma” ekseninde gelişir. Metin oluşturma sürecinin öncesine ve sonrasına bakılmaz. Yazma bireysel düşünülse de öğrenciler pasiftir, süreçte dikkate alınmaz (Tabak & Göçer, 2013, s. 149).

Öğrenciler, ürün temelli yaklaşımla yazma eğitiminin verildiği okullarında yazma kaygısı yaşamaktadırlar. Öğrencilerin değerlendirilme sürecinde de esas olan yine yazdıkları metindir. Bu yaklaşıma göre öğretmen sürece müdahale etmediği gibi

değerlendirmede son karar vericidir ve değerlendirmelerini dil bilgisi kuralları gibi şekli mekanik unsurlara dayandırır. Öğrencilerin düşünceleri ve performansları önemsenmez biçimci bir anlayış hâkimdir. Ürün temelli yazma yaklaşımında en önemli eleştiri öğrencilerin özgün eserler ortaya koyamamalarıdır. Yazma ürünlerinin taklitçi olması ve öğrencilerin yazma yeteneklerinin gelişememesidir (Zamel, 1982, s. 708).

Özetle alan yazınında da belirtildiği gibi ürün temelli yaklaşımla yazma süreci, öğrencinin bireysel farklılıklarını hesaba katmamaktadır. Tüm öğrencileri aynı kabul etmekte, öğrenci merkezli değil öğretmen merkezli bir anlayışla hareket etmektedir. Biçimsel ögelere değer vermekte ve ürünü dikkate almaktadır. Bu sebeple öğrencinin yazma becerilerinin geliştirilmesi için araştırmacılar tarafından pek de işlevsel bulunmamıştır (Tabak & Göçer, 2013, s. 150).

2.1.2.2. Süreç Odaklı Yazma Yaklaşımı

Alan yazınına göre ürün odaklı yazma yaklaşımının öğrencilerin yazma becerilerini beklendiği şekilde geliştirememesi, yazma süreciyle ilgili süreç odaklı yazma yaklaşımını ortaya çıkarmıştır (Göçer, 2014'ten aktaran Deniz, 2017, s. 14).

Süreç odaklı yazma yaklaşımında yazma becerisi, birbiriyle ilintili zihinsel ve fiziksel eylemlerle gerçekleşen bir süreç olarak kabul edilir. Yazmaya geçmeden yapılan hazırlık aşaması çok mühimdir. Öğrencinin duyuşsal özelliklerine yazmaya hazırlık aşamasında önem verilir. Öğretmen süreç boyu öğrenciyi takip eder. Öğrencilerin kişisel özellikleri, farklılıkları dikkate alınır. Yazma konusu, öğrencinin becerisini geliştirmek için sadece bir araçtır ve genellikle tek bir konu verilmez. Öğrencinin neyi nasıl yazdığı metnin biçiminden daha önemlidir. Süreç odaklı yazma yaklaşımında "hazırlık, yazma taslağı oluşturma, gözden geçirme, geliştirme-düzenleme, düzeltme ve yayımlama aşamaları" söz konusudur (Deniz, 2017, s. 16). Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda bugün yazma becerisinin geliştirilmesi için süreç temelli yaklaşım; hazırlık, planlama, düzenleme ve düzeltme süreçleri çerçevesinde yazma becerisini öğretmeyi hedeflemektedir (Karatay, 2011'den aktaran Özdemir, 2019, s. 552).

Donald Murray, yazma sürecinin %70 veya daha fazlasının yazma öncesi dönemde harcanması gerektiğini belirtmiştir (Murray 1982'den aktaran Tompkins, 2004, s. 10). Rohman, *"keşif aşaması"* olarak nitelendirdiği yazma öncesini daha sonra

yapılacak yazma çalışmalarının başarısı için önemli bir aşama olduğunu ve öğrencilerin keşif deneyimini zihinlerinde kelimelere döktüğünü belirtir (Rohman, 1965, s. 108).

Süreç temelli yazma yaklaşımının metnin düzeltilmesi aşamasında öğrencinin metindeki sorunu tanıması ve ardından onu düzeltmek için uygun adımları atması gerekir. Bu türden bir düzeltme işlemi öğrencinin yazdığı metin ile amaçlanan metnin örneğini karşılaştırmayı, farklılıklara dikkat çekmeyi ve öğrencinin yazdığı metni amaçlanan metin örneğine daha uygun hâle getirmek için değişiklikler başlatmayı içerir (Bereiter, Scardamalia 1987; Flower vd. 1986'dan aktaran McCuthen, 2006, s. 124).

Alan yazınında görülmüştür ki "Süreç temelli yazma yaklaşımı kaç aşamada gerçekleşmektedir ve yazmanın süreçleri nelerdir?" sorusuna farklı araştırmacılar çeşitli cevaplar vermişlerdir. 1970'li yıllarda bu süreçler "fikir (conception), kuluçka (incubation) ve üretim (production)" olarak tanımlansa da Flower ve Hayes tarafından bu süreçler daha sonra "planlama (planning), uyarlama/çevirme (translating) ve tekrar gözden geçirme (reviewing)" şeklinde ayrılmıştır. Daha sonraki yıllarda yapılan çalışmalarda süreç temelli yaklaşımla yazmayı beş aşamalı ele alan anlayışla hareket edilmiştir. Bunlar; yazma öncesi hazırlık (hazırlık), taslak (planlama), gözden geçirip düzenleyerek yazma (düzenleme), redaksiyon (düzeltme) ve yayımlama (paylaşma-sunum) olarak çerçevelendirilmiştir (Tompkins, 2000; Urquath & Mclever, 2005; Akyol, 2011; Tabak & Göçer 2013; Karatay, 2011; Sever & Memiş, 2014; Karatosun, 2014; Şentürk, 2009'dan aktaran Özdemir, 2019, s. 553).

Süreç odaklı yazma yaklaşımında yazma eğitimi, "çizgisel süreç yaklaşımı" ve "bilişsel süreç yaklaşımı" olarak ayrılır (Tabak & Göçer 2013; Deniz, 2017):

-Çizgisel süreç yaklaşımında yazma: Somut evrelerden oluşur. Çizgisel bir döngü içinde bölümlere ayrılarak yapılır. Bu bölümler hazırlık, taslak oluşturma, gözden geçirme, düzeltme, yayımlama şeklinde birbirini besleyen aşamalardır.

-Bilişsel süreç yaklaşımında yazma: Bilişsel süreç yaklaşımında yazarların yazma ediminde zihinsel aktivitelere odaklanması yatar. Yazma kazanımının gerçekleşme sürecinde bireyin zihninde nasıl bir bilişsel sürecin gerçekleşmekte olduğunu

meydana çıkarmak hedeflenmiş ve bu yönde araştırmalar gerçekleştirilmiştir (Ülper, 2008, s. 47).

Tabak ve Göçer'e göre (2013, s. 152) çizgisel süreç yaklaşımında yazma ve bilişsel süreç yaklaşımında yazma arasındaki en temel fark şudur:

> "Metin oluşturma sürecinin X ve Y aşamasında, çizgisel modele göre oluşturulan X ve Y arasında tek yönlü, doğrusal bir ilişki vardır. Bu ilişki, X'ten sonra Y'ye geçilebileceğine; ancak Y'den X'e geri dönmenin mümkün olmadığına işaret etmektedir. Bilişsel modele göre oluşturulan X ve Y aşaması arasında çift yönlü, yinelemeli bir ilişki mevcuttur. Bu ilişkiden X'ten sonra Y'ye, Y'den tekrar X'e dönülebileceği anlamı çıkmaktadır. İleri-geri gidiş-dönüşler sebebiyle bilişsel süreçte zihnin yinelemeli işleyişi söz konusudur."

2.1.2.2.1. Yaratıcı Yazma

Yaratıcı yazı, yaratıcılığı ve kişiliği geliştirici bir yöntemdir. Yaratıcı yazı demek, kişinin bir konudaki duygu ve düşüncelerini hayal gücünü kullanarak özgürce kâğıda dökmesidir. Yaratıcı olarak nitelendirilen yazıların ortak noktası hepsinin cesaret ve risk içermesidir. Cesaret, kişinin kendi görüş ve düşüncelerini çoğunluğun baskısından ve beklentilerinden kurtararak aktarabilmesi ve sorumluluğunu da kabullenebilmesidir. Sözlü olarak aktarılamayan problemler yaratıcı yazı ürünleriyle kolaylıkla ortaya konabilir. Yaratıcı yazı etkinlikleri öğrencilerin kendilerini tanımalarına da yardım edecektir. Yaratıcı yazı, hayal gücünden istifade ederek çeşitli etkinliklerden yola çıkarak ya da mevcut metinleri farklı kalıplara sokarak ya da onlardan faydalanıp yine onlardan farklı metinler yaratarak geliştirilebilir. Ancak bu işin başında yaratıcı yazma etkinliklerini zamanla denemiş veya bunun eğitimini almış kişilerin olması gerekir. Farklı türleri kapsayan yaratıcı yazı ile pek çok türde metinler yazılır (Yıldız vd., 2013, s. 267-268).

Yaratıcı yazı etkinlikleri sayesinde, öğretmenlerin ve eğitimcilerin de çocukların iç dünyalarını yakından tanımaları, onlarla empati kurmaları mümkün olabilir. Çocukların gelişim dönemlerine göre düşüncelerinde ve duygularında yer alan farklılıklar, içinde bulundukları aile ortamı, evde konuşulan konular, çocuğun geçmiş yaşantılarının onun üzerindeki etkileri gibi, çok önemli ve değerli bilgilerin toplanması, öğrencilerle kurulan iletişimin onların lehine olacak şekilde yeniden gözden geçirilmesine ve düzeltilmesine yardımcı olacaktır (Oral, 2008, s. 18).

Böttcher (1999), yaratıcı yazmanın yöntemlerini altı grupta toplamıştır. Bunlar; *fikir birliği yöntemi, yazma oyunları, kurallara ve yöntemlere göre yazma, uyarıcı yazma, yaratıcı metinleri sürekli yazma*dır. Böttcher (1999), Brenner (1994) ve Mollaoğlu (2002); yaratıcı yazma yöntemlerinin aşağıdaki amaçları gerçekleştirmek için kullanıldığını belirtmektedir:

1. Yazma Sürecini İçselleştirme: Yaratıcı yazma yöntemleri; merak ve beklenti uyandırarak, hayal gücünü işe koşarak, geniş çağrışımlara olanak tanıyarak öğrencilerin yazma kaygısını, korkusunu ve yazmaya başlama konusundaki sıkıntılarını ortadan kaldırır. Ayrıca bu yöntemler yazmaya hazırlayıcı ve konu bulmayı kolaylaştırıcı özellikleriyle yazma sürecinde öğrencilere rehberlik eder. Böylelikle yazma isteği duyan öğrencilerin yazma sürecini içselleştirmeleri kolaylaşmış olur.

2. Yazma Sürecinin Her Bir Aşamasında Alıştırma Olanağı Sağlama: Yazma sürecinin planlama, yazım ve gözden geçirip düzeltme gibi aşamaları öğrenciler için kendiliğinden oluşabilecek durumlar değildir, alıştırma yapmayı gerektirir. Yaratıcı yazma yöntemleri yazma sürecinin her aşamasında alıştırma yapmayı sağlayacak uygulamaları içerir.

3. Bütün Alanlarda Kullanılabilir Olma: Yaratıcı yazma, kökeni dil derslerine dayanmış olmasına rağmen sanat, müzik, matematik, sosyal bilimler, tarih vb. derslerde de etkili olarak kullanılabilir. Özellikle müzik ile yaratıcı yazma; dile gelmeyen duyguları, fantezileri, çağrışımları, bireysel özellikleri açığa çıkarma konusunda ortak özelliklere sahiptirler. *4. Bütüncül Öğrenmeyi Sağlama:* Bütüncül öğrenme, bütün duyularla öğrenmeyi ifade eder. Burada öğrenme bilinçsizce yapılır; bu yüzden etkilidir. Yaratıcı yazma yöntemleri de; öğrencilerin bütün duyularıyla dış dünyayı algılamalarına, kendi iç dünyalarını açığa çıkarmalarına olanak tanıyarak bütüncül öğrenmeyi sağlar.

5. İş Birlikli Çalışmayı Kolaylaştırma: Grup içinde gerçekleşen değişik yaratıcı yazma yöntemleri, öğrencilere kendi düşüncelerini geliştirme ve birbirlerinden yeni fikirler öğrenme olanağı sağlayarak yazılarını birlikte geliştirme fırsatları sunar. Yazılan metinlerin grup içinde karşılıklı olarak okunması, dinlemeyi ve dinletmeyi özendirerek hoş bir çalışma ikliminin oluşmasını sağlar. İş birliğine dayanan yaratıcı yazma yöntemleri hem metinlerin oluşturulma sürecini hem de oluşturulan metinlerin sunumunu paylaşmayı içerir.

6. Bütün Öğrencilere Farklı Öğrenme Olanakları Sunma: Yaratıcı metinlerin oluşturulmasında hiçbir zaman kararlaştırılmış nicel ölçütler merkeze alınmaz. Her öğrencinin kendi yazma sürecini ve ürününü seçme ve kullanma imkânı vardır. Böylece başarısız ve deneyimsiz öğrenciler başarılı ve deneyimli öğrencilerle aynı ölçüde yazmaya özendirilir. Yaratıcı yazmada önemli olan öğrenci gereksinimlerine uygun görevlerin şekillendirilmesidir. Yaratıcı yazma yöntemleri, başarısız öğrencilerin bile yaratıcı yazmalarına olanak sağlayacak niteliktedir.

7. Yazınsal Türlerde Yazmaya Geçiş Sağlama: Yaratıcı yazma yöntemlerinde örnek yazınsal metinler üzerinde tamamlama, indirgeme, dönüştürme çalışmaları yaptırılarak; farklı türlerde yazılar yazdırılarak öğrencilerin yeni ifade biçimlerini oluşturması ve farklı bakış açılarını görmesi sağlanır. Böylece öğrencilerin yazınsal türde metinler oluşturması kolaylaşır (Aktaran, Maltepe, 2006, s. 63).

Yaratıcı yazı, farklı yazım türlerini kapsar. Bunların arasında kişisel öyküler, şiirler, senaryolar, fıkralar, makaleler, bilim-kurgu öyküler, oyunlar, hatta duvar yazıları yer alır. Öğretmen belli bir konuda öğrencilerinin şiir yazmalarını isteyebilir. Ya da öğretmen konuyu verir ama yazım türünün seçimini öğrenciye bırakabilir (Oral, 2008, s. 23).

2.1.2.3. Tür Odaklı Yazma Yaklaşımı

Tür odaklı yazma yaklaşımı ürün odaklı yazma yaklaşımına benzer ve onun gelişmiş hâli olarak tanımlanır. Bu yaklaşımda yazma, ürün odaklı yazma yaklaşımındaki gibi büyük oranda dil bilimsel olarak ele alınır (Badger & White, 2000).

Tür odaklı yaklaşımda şu hususlar üzerinde durulur (Özdemir, 2019, s. 557):

- Farklı metin türleri ne işe yaramaktadır?
- Farklı metin türleri nerelerde kullanılmalıdır?
- Farklı metin türleri kullanılırken hangi dil ve üslup özelliklerine dikkat edilmesi gerekmektedir?

Tür odaklı yazma yaklaşımında örnek metinler ele alınarak yazma becerisi kazandırılmaya çalışılır. Bu da bahsedildiği gibi ürün odaklı yazma yaklaşımı ile benzer bir yönüdür. Ancak tür odaklı yazma yaklaşımında iyi yazılmış metin türlerini öğrencilerin kavraması sağlanır ve bunları örnek aldıracak çalışmalar yaptırılır. Böylece öğrenciler hem metin türlerini öğrenir hem de hangi türün ne işe yaradığını,

nerede, nasıl kullanılacağını öğrenir. Tür odaklı yazma yaklaşımında öğrencilere öğretilecek türdeki metin örnekleri inceletilir. Öğrenciler bu metin türlerinin özelliklerini kavrarlar. Bu metin türlerine özgü sözcükleri, söylemleri vb. unsurları kavrarlar. Öğretmenlerinin mentörlüğünde metin örnekleri yazmaya başlarlar. Tür odaklı yazma yaklaşımının son aşamasında öğrenciler bağımsız bir biçimde kendi eserlerini üretirler.

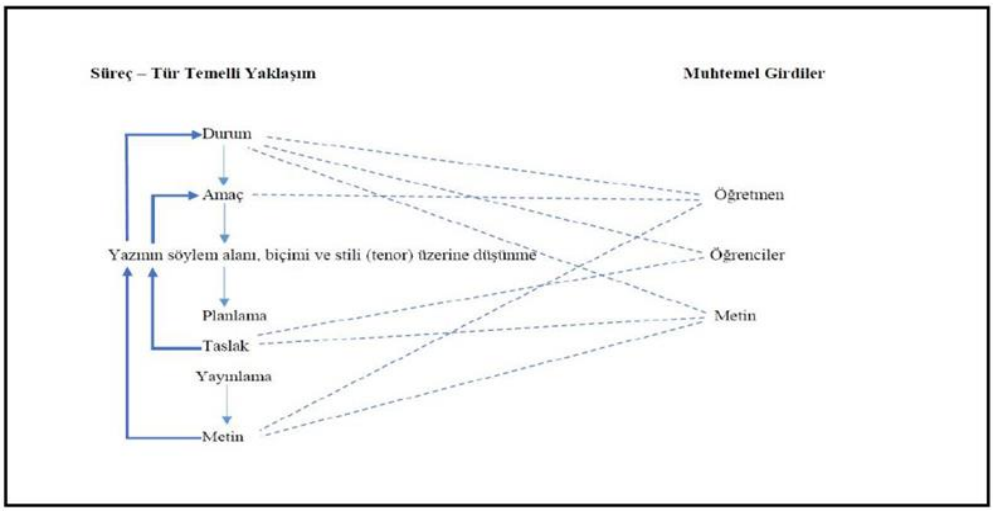
Alan yazınında, tür odaklı yaklaşımda yazma derslerinin işleniş aşamaları şu şekilde verilmiştir (Özdemir, 2019, s. 558-559):

- Model alma: Öğrencilere öğretilecek metin türlerinden örnekler inceletilir.
- Birlikte yazma: Öğrenciler öğretmen mentörlüğünde grupça veya bireysel yazma çalışması yaparlar.
- Serbest yazma: Öğrenciler öğretmenlerinin mentörlüğünde bireysel olarak özgün ürünler oluştururlar.
- Yansıtma: Öğrenciler birbirlerinin veya öğretmenlerinin değerlendirmeleri ile dönüt alırlar.

2.1.2.4. Süreç-Tür Odaklı Yazma Yaklaşımı

Süreç-tür odaklı yazma yaklaşımı son yıllarda oldukça önem kazanan yazma yaklaşımlarından olmuştur. Süreç-tür odaklı yazma yaklaşımı; ürün, süreç ve tür yaklaşımlarının baskın ve güçlü yönlerinden beslenmektedir (Göçer & Kurt, 2022, s. 335). Bir başka deyişle bu yaklaşımın ürün, süreç ve tür yaklaşımlarının güçlü yönlerinin bir sentezi olduğu söylenebilir. (Badger & White, 2000, s. 157).

Şekil 1. Süreç-Tür Temelli Yazma Modeli'nin Aşamaları



Kaynak: Özdemir, 2019, s. 567

Süreç-tür odaklı yazma yaklaşımı, ürün yaklaşımındaki gibi öğrencilerin dilin yapısı hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamaktadır. Tür odaklı yazma yaklaşımında olduğu gibi yazmanın amacını ve bağlamını kavratmaktadır. Aynı zamanda süreç odaklı yazma yaklaşımında olduğu gibi öğrencinin yetenek ve becerilerinden faydalanarak dil becerilerini de geliştirmektedir (Göçer & Kurt, 2022, s. 341).

Alan yazınında süreç-tür odaklı yazma yaklaşımının aşamaları şu şekilde belirtilmiştir (Salim vd., 2016, s. 40):

- Hazırlık: Konunun öğretmen tarafından tanıtılması aşaması
- Modelleme: Metin türünün modelinin tanıtılması aşaması
- Planlama: Yazılacak konu için fikir alışverişi yapılması ve kullanılacak materyallere karar verme aşaması
- Ortak yapılandırma: Grupça ve bireysel çalışılır, plan oluşturulur, gözden geçirilir, düzenlemeler yapılır.
- Bağımsız yapılandırma: Öğrenciler öğretmen mentörlüğünde özgün eser oluşturur.
- Düzenleme: Çalışma son hâline gelene dek revize edilir.

Alan yazınında yapılan araştırmalara göre yazma becerilerinin kazandırılmasında süreç-tür odaklı yazma yaklaşımının kullanılmasının, tek bir yaklaşımın kullanılmasına oranla daha etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Jarunthawatchai, 2010; Kim, 2006; Reonal, 2015; Salim vd., 2016; Tangpermpoon, 2008; Xu & Li, 2018'den aktaran Göçer, Kurt 2022, s. 343).

Xu ve Li'nin yaptığı çalışma akademik yazma becerilerinin bu yaklaşımla açıkça öğretilmesinin; beceri öğrenme sürecini kolaylaştırırken büyük oranda akademik yazma stratejileri uygulamasına dönüştürmede etkili olduğunu göstermektedir. Bell ve Thomas'a göre bu yaklaşım, öğrencileri bağımsız öğreniciler olarak kendi kendilerine öğrenmeye teşvik eder. Öğrencileri bir disiplinin temel kavramları ve ilkeleriyle meşgul etmeye iten temel bir problem veya bir soru sonucu öğrenciler araştırmalarının bir parçası olarak yeni öğrenmeye katılırlar; öğrenci odaklı bir boyuta geçerler, özgünlük duygusu ya da gerçek bir yaşam durumunun içine girerler. Barron vd., Bell ve Thomas'a göre böyle bir proje temelli öğrenme yaklaşımı hem içerik öğrenimini geliştirebilir hem de genel olarak eğitim hedefleri ve çıktıları olarak vurgulanan eleştirel düşünme ve problem çözme gibi üst düzey bilişsel becerileri etkileyebilir. Pascual'ın da belirttiği gibi günümüzde öğretmenler öğrenme

stratejisi koçları ve rehberleri (kolaylaştırıcılar ve izleyiciler) olarak görülmektedir (Xu, Li 2018; "Bell, 2010; Thomas, 2000 akt. Jakobson, 2018" ve "Barron vd., 1998; Bell, 2010; Thomas, 2000 akt. Jakobson, 2018" aktaran Dilidüzgün, 2021a, 70).

2.1.3. Yazma Stratejileri, Yöntem ve Teknikleri

Yazma stratejileri, yazma sürecini kontrol etme yollarıdır. Yazılı dili üretme ve yazma sırasında karşılaşılan sorunları çözme süreçleri olan yazma stratejileri hem bilişsel hem de üstbilişsel düzeyde olabilir. Beyni bir bilgisayar gibi düşünürsek bilişsel stratejiler işi halleden programlar gibidir. Tabii ki beyin en güçlü bilgisayardan daha karmaşıktır; çünkü beyin sadece problem çözme sürecini kontrol etmez, bu kontrol sürecini de kontrol eder. Yazma sırasında hem zihindeki bilgiler dil vasıtasıyla sunulmak üzere dil merkezine aktarılır hem de yazılan cümlelerin doğru olup olmadığı denetlenir. Düşüncelerin yazıya aktarılması bilişsel, bu aktarma sürecinin denetlenmesi ise üstbilişsel süreçtir (Collins 2000'den aktaran Topuzkanamış, 2014, s. 277).

Yazarların yazma öncesi süreçte yaptıklarının yazma sürecindekiler kadar önemli olduğuna vurgu yapan Johnson (2017), beş basamaklı yazma sürecinin (yazma öncesi, taslak, gözden geçirme, düzenleme ve yayımlama) her aşaması için stratejiler ve etkinlikler açıklamıştır. Ona göre *yazma öncesi* yedi strateji şunlardır: *Güçlü yazma, beyin fırtınası ve grup, çerçeve belirleme (outlining), kavram ağı ve beyin fırtınası, beyin fırtınası, sıra arkadaşından yardım isteme, dörtlü liste*. Johnson; taslak, gözden geçirme, düzenleme ve yayımlama aşamaları için de fikirler sunmuştur. *Taslak* oluşturmada yararlanılacak etkinlik ve stratejiler; *sıra arkadaşlarının sözlü cevabı, değişim ve cevap, bütün sınıfın cevabı*dır. *Gözden geçirme* aşamasında yararlanılacak strateji *sihirli daire*dir. *Düzenleme* aşamasındaki stratejiler; *kendi kendini düzenleme, akran düzenlemesi, profesyonel akran düzenlemesi*dir. Johnson, *yayımlama ve paylaşma* aşamasında sekiz strateji açıklamıştır. Bunlar; *yazar sandalyesi, öğrenci kitapları, öğrenci dergileri veya gazeteleri, powerpoint kitapları, elektronik hikâye, resimli komik hikâyeler ve çizgi romanlar, bülten panosu, çevrim içi internet siteleri*dir.

2006 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda amaç ve uygulama şekilleri belirtilen yazma eğitim yöntem ve teknikleri şöyle sıralanmaktadır: Not alma, özet çıkarma, boşluk doldurma, kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma, güdümlü yazma,

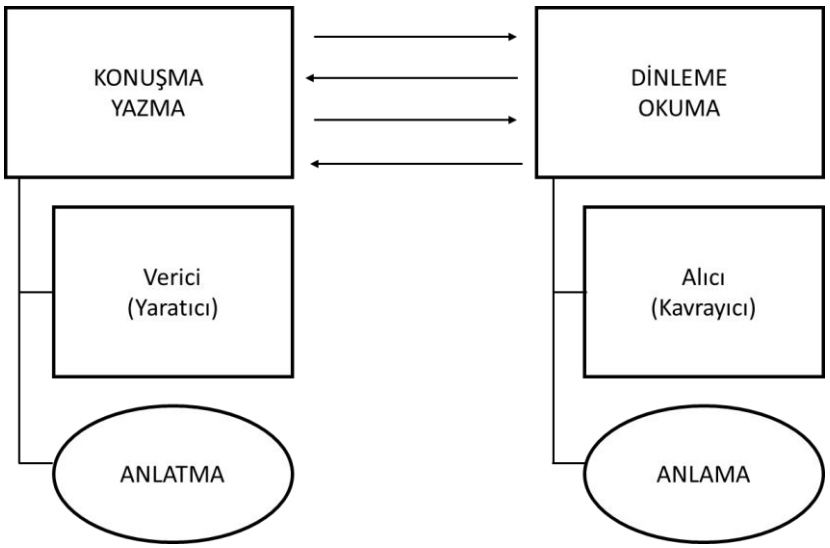
yaratıcı yazma, metin tamamlama, tahminde bulunma, bir metni kendi kelimeleriyle yeniden oluşturma, duyulardan hareketle yazma, grup olarak yazma, eleştirel yazma.

2.1.4. Yazma Becerisinin Diğer Dil Becerileri ile İlişkisi

Alan yazınına göre; yazma becerisi bireyin geçirdiği bilişsel ve duyuşsal süreçler sonucunda sahip olduğu duygu ve düşüncelerini yazarak okuyucuya aktarmasıdır. Yazma becerisinde geçirilen tüm süreçler diğer tüm dil becerileri ile ilişkilidir. Yazma eyleminin özüne bakıldığında insan beyninin harcadığı çabalar nihayetinde eriştiği karmaşık ve girişik bir işlemler bütünü olduğu anlaşılmaktadır (Topuzkanamış, 2014; Kıymaz & Doyumğaç, 2019; Akkaya & Doyumğaç, 2020'den aktaran Oğuz & Doğan Kahtalı, 2020, s. 121).

Yazma becerileri de dinleme, okuma, konuşma gibi diğer becerileri etkiler ve onların gelişimine katkı sağlar. Dil öğretiminde yazma becerisini geliştirmek için öğrencilerin bilişsel süreçlerinin etkinleştirildiği ve yaratıcılığın doruk noktaya çıkarılabileceği ortam oluşturularak öğrenciler yazma süreci içine sokulmalıdır (Dilidüzgün, 2020, s. 191). Aşağıdaki şema beceriler arasındaki etkileşimi göstermektedir:

Şekil 2. Dil Becerilerinin Birbirleriyle Etkileşimi



Kaynak. (Özdemir 1991a'dan aktaran Dilidüzgün, 2020, s. 192)

Türkçe derslerinin temel becerileri olan dinleme / izleme, konuşma, okuma ve yazma birbirini etkileyen, sarmal ve bütüncül bir yapıdadır (Güneş, Aytan, 2021, s. 1842). Türkçe eğitimi etkinlikleri planlanıp gerçekleştirilirken dört temel dil becerisi ile dil bilgisi konu ve kurallarının birlikte, iç içe ele alınıp işlenmesi gerekir. Öğrenme ve

öğretme sürecinde temel dil becerilerinin birbirini bütünleyecek şekilde kazandırılması, becerilerin kullanımdaki etkililiğinin artırılması ve dil bilgisi öğrenme alanı ile bütünlüğün sağlanarak işlevsel dil kullanım yeterliğinin kazandırılmasında bu bütünlük anlayışının eğitsel değeri büyüktür. Dil eğitimi ve öğretimi süreçlerinde temel dil becerilerinin birbirleriyle ilişkisine dikkat çekmek, etkin dil kullanımında becerilerin birbirinin işlevini artıracak şekilde yapılandırarak kavratmak ve bu süreçte dil bilgisi öğrenme alanının becerilerin etkin kullanımında araç işlevi gördüğü bilincini kazandırmak senkronize bir bütünlük anlayışı ile mümkündür (Göçer, 2018, s. 46).

2.1.4.1. Yazma-Dinleme

Her bir dil becerisinin gelişimi diğerlerini güçlendirir. Diğer insanları işitmek ve dinlemek, çocukların konuşma becerisini geliştirir. Söz dağarcığımızdaki kelimelerin büyük çoğunluğu başkalarından duyduğumuz kelimelerden meydana gelmiştir. Kelimeler, okuma ve yazma için kullanılan araçlardır. Dinleme yoluyla tanıştığımız kelimeler konuşma, okuma ve yazma becerilerimizi de geliştirir (Johnson, 2017, s. 7).

Bireyin herhangi bir dilde başarılı olabilmesi temel dil becerilerinin eksiksiz kazanmasına bağlıdır. Bireyin dil gelişimi ilk olarak "dinleme" ile başlamaktadır, daha sonra konuşma şeklinde sürer. Birey okula başladığında okuma ve yazma becerisi edinir. Bunların öğrenilmesi hayat boyunca gelişmeye ve yenilenmeye devam eder. Bireyin dil becerilerini ustalıkla edinimi dili oluşturan beceri alanlarının bir uyum içinde çalışması ile sağlanmaktadır. Yazma söz konusu ise zihinde bir birikimin olması elzemdir (Temizyürek & Çevik, 2017, s. 115).

Bireyin yazmak için sahip olması gereken birikimin dinleyerek elde edilebileceği düşünüldüğünde bireyin dinleme becerisi edinmesi oldukça önemlidir. Çünkü yaşamımızın çok büyük bir kısmı dinleyerek geçirilir. Dinleyerek elde edilen bilgiler azımsanamayacak kadar çoktur. İyi bir okuma, konuşma ve yazmanın olması için iyi bir dinleyici olmak şarttır (Emiroğlu, Pınar, 2013, s. 770).

Yazma eğitimi uygulamalarında öğrencilerin görme ve işitme duyularına seslenen duyulardan hareketle yazma yöntemi, hedef kitlenin duyuları algılama ve belirli tonlarda metinler üretmeleri açısından önem taşımaktadır (Gökçe & Çelebi 2016'dan aktaran Dilidüzgün, 2020, s. 195). Dinlerken gerçekleştirilen diğer yazma eylemi de

dinlerken not almadır. Dinlerken not alma, öğrenmede kalıcılığı sağlar. Not edilen bilgileri defalarca okuma olanağı verir ve daha önce anlatılanların zihinde yerleşmesini sağlar (Beyreli vd., 2005'ten aktaran Dilidüzgün, 2020, s. 195).

2.1.4.2. Yazma-Konuşma

İnsanın ihtiyaçlarından biri de yazmadır. Kendini ifade etme ve anlaşılma arzusu insanın temel ihtiyaçlarından biri olarak değerlendirilebilir. İnsanın kendini ifade etmek için konuşması ve yazması gerekir. Ama yazmayla konuşmanın birbirinden ayrıldığı noktalar söz konusudur: Konuşmada geleceğe aktarım mümkün olamamaktadır. Geleceğe kalmak isteyen birey yazarak kendini ve dünyaya dair tüm aktarmak istediklerini nesiller sonrasına bırakır (Oğuz & Doğan Kahtalı, 2020, s. 121).

Konuşma, yazmanın ve düşünmenin yapısına eklenmiş olarak vardır. Konuşma yazmayı öncelediği için, yazma da üst düzey refleksiyonla düşüncenin terbiyesini sağladığı için, her iki eylem de diğerine tercih edilmeyecek kadar önemlidir. Yazmanın değeri, düşünceyi konuşmadan daha birlikli bir hâle getirmesi, yeni anlam inşasının yolunu açması, dilin yorumlanmasını daha olanaklı kılmasından gelir (Dombaycı & Doğru, 2018, s. 57).

Stæhr (2015) yazma eyleminin bulunduğumuz dijital çağda özellikle sosyal medyanın vasıtasıyla gündelik iletişimde de yaygın bir şekilde yapıldığını ileri sürmektedir. Hatta dünyanın bazı bölgelerindeki yaşayan insanlar için gündelik iletişim kurmada yazarak iletişim kurma, konuşarak iletişim kurma kadar yaygın bir seçenek hâline gelmiştir (Aktaran Barın, 2018, s. 1911).

2.1.4.3. Yazma-Okuma

Flood ve Lapp okuma-yazma ilişkisini şöyle açıklamaktadır: Okuma ve yazma sözel dil becerileriyle ilişkilidir; sözlü ve yazılı dil becerileri arasındaki ilişkiler temelden ve karşılıklıdır. Okuma ve yazma uygun motivasyon ve davranışların yanı sıra analiz ve sentez isteyen bilişsel/üst bilişsel etkinliklerdir. Okuma ve yazma çok fazla değişik ilişkileri olan gelişimsel becerilerdir (Harris, Sipay 1990'dan aktaran Arıcı, 2012, s. 14).

Okuma alışkanlığı kazanmış yani okuma becerisi edinmiş bireyler, okudukları şeyleri özümserler. Bu bireyler aynı zamanda kelime bilgilerini ve dağarcıklarını da

geliştirirler. Zamanla dili kullanma becerileri diğer bireylere oranla farklılaşır. Dilin temel kuralları çerçevesinde kendilerini ifade etme becerisi edinmelerinden dolayı, yazma becerilerinin de geliştiği görülür (Kantemir, 1999, s. 102).

Tierney ve Pearson (1983) okuma ile yazmanın aynı bilişsel süreçleri içerdiğini belirtir. Yani okuma, yazmanın başka bir biçimidir. Fitzgerald (1990, 1992); Fitzgerald ve Shanahan (2000); Tierney & Shanahan (1991) okuma ve yazmanın aynı dört temel bilgi türünü paylaştığını dile getirirler. Bunlar: 1. Okuma ve yazmanın işlevleri ve amaçları hakkındaki bilgiyi ve anlam oluşturma sürecini izleme yeteneğini içeren üst bilgi, 2. Hem yazma hem de okumayla ilgili olan, ön bilgi olarak da bilinen alan bilgisi, 3. Morfoloji, söz dizimi ve metin bilgisi dâhil olmak üzere metnin genel nitelikleri hakkında bilgi, 4. Bilgiye nasıl erişilebileceğine ve bilginin nasıl kullanılabileceğine dair okuma ve yazma süreçlerini değerlendirmeye yönelik bilgi ve beceridir. Bu bilgiler kapsamlı okuma yapan öğrencilerin yazma performansında nasıl kazanımlar elde ettiğini ve yazmanın okuduğunu anlamayı nasıl geliştirebileceğini açıklamaktadır (Aktaran Lee & Schallert, 2016, s. 145).

Bakış açısının türe odaklandığı görülen Johnson (1996), yazma öğretiminde eğitimsel süreçler açısından iki bileşenden söz eder: 1) Söylem örneklerini sunarak öğrencilere sözcelerin bağlamları arasındaki karmaşık ve önemli ilişkileri araştırmaya iten *"çözümleyici bir bileşen"* ki okuma-anlama diye de adlandırılabilir ve 2) devam eden süreçte farklı bir şey ya da farklı bir bağlamda söylemek istense bunun nasıl söyleneceği amacıyla sorgulama ve üretimi gerektiren söylem temelli yaklaşım (Johnson 1996'dan aktaran Dilidüzgün, 2020, s. 193).

İyi yazılmış bir metni metinsel yapı farkındalığına göre okumanın aynı türde yazılacak metinlerin yazma sürecini de etkilediği bilinmektedir. Farklı metin türleri üzerinde yapılan çalışmalar okuma sürecinde metinsel yapı farklılıklarıyla ilgili ipuçlarının; 1. Metnin ana fikri ve önemli noktalarının tanımlanması ve hatırlanmasında etkili olduğunu, 2. Metnin yüzey yapısıyla, bilginin kavramsal yapısının altının çizilmesi arasındaki paralelliğin metnin anlaşılmasına katkı sağladığını, 3. Metin yapısının daha belirgin hâle getirilmesinin, metnin anlaşılmasını ve öğrenilmesini kolaylaştırdığını ifade etmektedir (Goldman & Rakestraw 2000'den aktaran Kaygısız, 2018, s. 829).

Okuyucu metni gördüğü anda ilk olarak metin türünü tanımlamalıdır, ancak bu sayede metnin en iyi biçimde algılanmasını sağlayacak metin tonu

yakalanabilecektir. Johnstone'un da (2002) altını çizdiği gibi bu da ancak ve ancak iyi yapılandırılmış bir metinle mümkündür ve iyi yapılandırılmış bir metin, ait olduğu metin türünün ayırt edici özelliklerini standart ve sabit bir biçimde taşımaktadır. Pearson'ın (2009) belirttiği üzere okuyucunun metinle etkileşime girerek türe özgü metinsel şemanın etkinleşmesiyle de; 1. Metinsel bilginin içselleştirilmesini sağlayan düşünsel iskeletin kurulması sağlanır. Şemalar, okuyucunun metinde bilgiyle dolu olmasını beklediği boşluklara sahiptir ve bu boşluklardan sağlanan bilgi kolaylıkla öğrenilir, 2. Okuma sürecinde dikkatin seçici olarak dağılımı kolaylaşır, 3. Çıkarımsal değerlendirmenin yapılmasını kolaylaştırır, 4. Çıkarımsal değerlendirmenin yeniden yapılandırılmasına olanak sağlanır, 5. Metnin düzenlenmesi ve özetlenmesi kolaylaşır (Johnstone, 2002; Pearson, 2009'dan aktaran Kaygısız, 2018, s. 829-830). Rohman da öğrencilerin yazma becerilerini geliştirebilmeleri için iyi yazılmış bir metni incelemeleri gerektiğini vurgulamıştır (Rohman, 1965, s. 106).

2.1.4.4. Yazma- Dil Bilgisi

Bir dil, okuyarak ve dinleyerek anlayabilmekle; konuşarak ve yazarak anlatabilmekle öğrenilmiş sayılır. Bu sebeple, dil bilgisi kuralları, anlama ve anlatma faaliyetlerinde yardımcı bilgi olarak öğretilmelidir (Sezer vd., 1991'den aktaran Dolunay, 2019, s. 379).

Alan yazınında Türkçe derslerinde bütünsellik ilkesinin güdülmekte olduğu belirtilir. Bu kısaca dinleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinden her birine aynı oranda çaba harcanması gerektiği ile alakalıdır. Bir becerinin diğerinden daha fazla önemsenmesi ve özellikle dil bilgisi konularına fazla yüklenilmesi dil öğretimini olumsuz yönde etkileyecektir (Sever vd. 2011).

Yazma eğitimi açısından dil bilgisi öğretimi; dil bilgisinin işlevsel yönü, yazılı anlatımda uygulanabilmesi ve öğrencilerin yazılı anlatımlarını geliştirmesi yönüyle önemlidir. Öğrencilerin yazılı anlatımlarının gelişmesine katkı sağlamayan, yalnızca bilgi düzeyinde kalan bir dil bilgisi öğretimi, yazma eğitimi yönüyle önem taşımamaktadır. Dil bilgisi öğretimi, yazma eğitimi açısından ele alındığında dil bilgisinin uygulamalı, işlevsel yönü akla gelmelidir. Birey, oluşturduğu metinlere dil bilgisini en doğru biçimde yansıtabilmeli ve dil yönünden yanlışsız metinler oluşturabilmelidir (Zorbaz, 2012, s. 263-264).

Yazma becerisinin dil bilgisine etkisi düşünüldüğünde, yazarken temel dil kalıplarının, dil bilgisi kurallarının yerinde ve doğru uygulanması, yazılanı okuyan kişide zihinsel karmaşanın önüne geçecektir. Dil bilgisi kurallarına uygun olarak yazılan metinler okurun anlamasını kolaylaştıracaktır.

2.1.5. Üstbilişsel Beceri ve Yazma

Üstbiliş, bir sorunu çözmek için atılan adımların istenen etkiyi yaratıp yaratmadığını belirlemek için kişinin kendi düşüncesini izleme sürecini ifade eder. Üstbiliş, bir yazma hedefi belirlemeye, bu hedefe ulaşmak için verilmesi gereken kararlar üzerinde düşünmeye ve bu kararların ne derece başarılı olduğunu sahip oldukları etkiyi inceleyerek değerlendirmeye olanak sağlar (Moran & Soiferman, 2014, Ön Söz).

Üstbiliş, yazılı bir metin üretiminde vazgeçilmez bir faktör olarak görülür. Bu nedenle bazı araştırmacılar tarafından (Hacker vd., 2009) yazma becerisi, uygulamalı üstbiliş süreci olarak ifade edilmektedir. Bruning ve Horn (2000), yazma sürecinin planlama, düzenleme ve gözden geçirme gibi birçok aşamayı içeren sistem ve üst düzey bilişsel beceriler gerektiren düşünsel bir süreçten oluştuğunu belirtmektedir (Aktaran Tunagür, 2021, s. 27-28).

Paris ve Winograd (1990) üstbilişin iki yönünü öz değerlendirme ve öz yönetim olarak tanımlamıştır. Birincisi kişinin yeteneklerinin, bilgi durumlarının ve bilişsel stratejilerinin gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesi anlamına gelirken ikincisi; planlama, hataların düzeltilmesi ve düzeltme stratejilerinin kullanılması yoluyla devam eden davranışın izlenmesi ve düzenlenmesi anlamına gelir. Önemli araştırmalar hem öz değerlendirmenin hem de öz yönetimin yaş, zekâ, öğretim ve akademik başarı ile birlikte geliştiğini göstermiştir (Van Kraayenoord & Paris, 1997, s. 525).

Öğrencilerin nelerin işe yaradığını ve performanslarıyla ilgili olarak neleri geliştirmeleri gerektiğini anlamalarına yardımcı olan üstbilişsel stratejilerden olan akran ve öz değerlendirmeler; öğrencilerin problem çözerken akranlarının tutumlarını da değerlendirmelerini ve buna göre karar vermelerini sağlar. Öğretmen akran ve öz değerlendirme için ödevler verdiğinde, öğrenciler bazı şeyleri ortaya çıkarma ve yazma yetenekleriyle ilgili çıkarımlar yapma fırsatına sahip olurlar. Sadece

akranlarının değil kendi çalışmalarını da değerlendirerek üstbilişsel becerilerini geliştirebilirler (Kulm 1994'ten aktaran Erman Aslanoğlu, 2022).

Kaliteli yazma ürünleri üretmek ve başarılı yazma süreçleri geçirmek amacıyla yazma öğretimi veren öğretmenlerin dikkat etmesi gereken bir nokta da yazma sürecindeki sorumluluğun kademeli olarak öğrencilere geçmesine izin verilmesi ve öğrencilerin kendi yazma süreçlerini yönetebilmelerini sağlayacak şekilde üstbilişsel süreçlerinin geliştirilmesidir. Öğrenciler kendilerine verilen eğitimin sonunda yazma süreçlerini ve ürünlerini takip edebilmeli, değerlendirebilmeli ve bunları daha da geliştirmeye yönelik uygulamalar yapabilmelidir (Kaya & Ateş, 2016, s. 158).

Öğrencilerin yeni yazma yöntemlerini uygularken ve işlerken üstbilişsel stratejileri uygulamak için zamana ve teşvike ihtiyaçları vardır. Öğretmenler öğrencilere her etkinlikten önce, etkinlik sırasında ve sonrasında yazma deneyimlerine eşlik eden düşünme süreçlerinde rehberlik eder. Öğrencilerin düşünceleri konuşulur, böylece öğretmen kendi kendini izleme sürecini öğretebilir. Öğrenci stratejiyi tam olarak anladığını, stratejiyi doğru ve otomatik olarak uygulayabildiğini gösterdiğinde öğretmen, yazara becerileri uygulaması konusunda rehberlik eder (Chapman & King, 2009).

2.1.5.1. Bloom Taksonomisi

Bloom ve arkadaşları tarafından 1956 yılında geliştirilerek yayınlanan taksonomi daha sonra 2001 yılında Anderson ve Krathwohl öncülüğünde bir ekip tarafından yeniden düzenlenerek günümüzdeki bilişsel alan sınıflaması şimdilik son şeklini almıştır. Gerek orijinal Bloom Taksonomisi gerekse Yenilenen Bloom Taksonomisi öğrenme öğretme sürecinin temel ögeleri olan öğretim programlarının, ders kitaplarının, ölçme değerlendirme sürecinde ise soruların hazırlanmasında dikkate alınan bir başvuru kaynağı olmuştur (Çerçi, 2018, s. 80).

Orijinal taksonomide yapılan revizyonla, bilgi ve bilişsel boyutları bir arada çok kullanışlı bir *"taksonomi tablosu"* oluşturulmuştur. Yenilenmiş taksonomi derslerde; amaçların, uygulamaların ve değerlendirmelerin açık ve anlaşılır bir şekilde belirlenmesine katkı sağlar. Ayrıca; müfredat uyumu ve çeşitli eğitimsel durumları incelemek için kullanılabilir. Öğretmenler, bu incelemelere dayanarak ders öğretim programlarına göre dersleri nasıl planlayacaklarına ve öğrenme-öğretme sürecini nasıl geliştireceklerine karar verebilirler (Krathwohl, 2002, s. 218).

Tablo 1. Bloom'un Revize Edilmiş Bilişsel Alan Taksonomisi

Bilişsel Süreç Boyutu / Bilgi Birikimi Boyutu		Olgusal Bilgi		Kavramsal Bilgi			İşlemsel Bilgi			Üstbilişsel Bilgi		
		Terimler bilgisi	Özel ayrıntı ve ögelerin bilgisi	Sınıflamalar ve kategoriler bilgisi	İlkeler ve genellemeler bilgisi	Kuramlar, modeller ve yapılanın bilgisi	Konuya özel beceri ve algoritmalar bilgisi	Konuya özel teknik ve yöntemlerin bilgisi	Uygun Yöntemi Uygulama Ölçütlerinin bilgisi	Stratejik bilgi	Uygun bağlamda ve durumlarda bilişsel görevler bilgisi	Öz bilgi-biliş ve öğrenmeyle ilgili güçlü ve zayıf yönlerin bilgisi
Hatırlama	Tanıma											
	Anımsama											
Anlama	Yorumlama											
	Örnekleme											
	Sınıflama											
	Özetleme											
	Sonuç Çıkarma											
	Karşılaştırma											
	Açıklama											
Uygulama	Yapma											
	Yararlanma											
Analiz	Ayrıştırma											
	Örgütleme											
	İrdeleme											
Değerlendirme	Denetleme											
	Eleştirme											
Yaratma	Oluşturma											
	Planlama											
	Üretme											

Kaynak: Kratwhol, 2002'den aktaran Büyükalan Filiz & Baysal, 2019, s. 240

Taksonomiyi revize eden ekipte yer alan Pintrich (2002), revize edilen taksonomide bilişüstünün çok önemli bir yere sahip olduğunu belirterek, öğrencileri ölçme ve değerlendirme uygulamalarına katacak ve kendi bilişleriyle ilgili farkındalık düzeylerini geliştirmeye hizmet edebilecek alternatif uygulamalara gereksinme olduğunu ifade etmiştir. Diğer yandan, birçok yazar (Boud, 1995; Boud & Falchikov, 2006; Falchikov, 1995; Flavell, 1987; Freeman, 1995; Dochy vd., 1999; Topping,

2005) ise belirlenen ölçütler çerçevesinde öğrencilerin kendi biliş düzeyleriyle ilgili yargılama becerilerini geliştirmeye hizmet eden ortak, akran, öz ve biriktirim değerlendirme gibi yöntemler için alternatif değerlendirme yöntemleri ifadesini kullanmışlardır (Aktaran Yurdabakan, 2012, s. 341).

2.1.6. Yazma Öğretiminde Teknoloji Kullanımı

Eğitim alanında teknolojiden; fikirleri sunma, başkalarıyla iletişim kurma ve öğretim amaçlı ürünler hazırlama aşamalarında bir araç olarak faydalanılabileceği yadsınamaz bir gerçektir. Teknoloji donanımlı öğrenme ortamlarının grup çalışmalarına uyumlu hâle getirilmesiyle üst düzey düşünme becerilerinin ortaya çıkmasını destekleyici alternatif ortamlar yaratılabilir (Birişçi & Karal, 2011, s. 213-214).

İnternete dayalı etkileşimli ortamlar, öğrencilerin desteklenmesine yarayan öğretimsel etkileşimi sunmaktadır. Yer ve zaman kısıtlamasında bağımsızlık, öğrencilere birbirleriyle uzaktan çalışma yapabilmelerine, sınıf arkadaşları ve öğretmenlerle etkileşim ve iş birliği sağlanmasına olanak vermektedir. İnternet yoluyla öğretimde bilgisayar, modem ve telefon ile öğrencinin sisteme erişmesi için gerekli yazılımlarla işlevsel sanal sınıflar oluşturulabilmektedir (Kaya, 2006, s. 334).

İnternet yoluyla iş birlikli öğrenmede öğretmen ve öğrencilerin temel konumları aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 2. İş Birlikli Öğrenmede Öğretmen ve Öğrencilerin Temel Konumları

Öğretmenler	Öğrenciler
➡ Öğrencilere yardım ve rehberlik eden.	➡ Bilgilerini yapılandıran.
➡ Öğrencilerin öğrenme biçimlerine değer veren.	➡ Karmaşık sorunları çözebilen.
➡ Öğrencilere dersler için kaynak sağlayan.	➡ Grup hâlinde çalışabilen.
➡ Öğrencilerin iş birliği yapmaya yönelmesini destekleyen.	➡ Grupta iş birliği yapabilen.
➡ Öğrencileri çalışmaya başlatan.	➡ Derslerle ilgili konularda çoklu bakış açısına sahip olan.
➡ Öğrencilere dersle ilgili çoklu bakış açıları sunabilen.	➡ Derslerle ilgili sorunları kendileri araştırarak çözen.
➡ Dersin önemli noktalarını vurgulayan.	➡ Zamanı ve öğrenme süreçlerini önemseyen.
➡ Öğrencileri öğrenme deneyimlerinin tasarımcıları hâline getiren.	➡ Hem bireysel hem de iş birliği yaparak öğrenen.
➡ Derslerde uzman bir sorgulayıcı olan.	➡ Yalnızca iyi not almak için çalışmayan ve öğrenmenin öneminin farkında olan.
➡ Öğrenme ortamını öğrencilerden biri gibi öğrenen olarak paylaşan.	➡ Öğrendiklerini arkadaşlarıyla paylaşan.

Kaynak: Kaya, 2006, s. 339

Dijital eğitim materyalleri, öğrencilere ve öğretmenlere öğrenme süreçlerine uyum sağlama ve kendi hızlarında ilerleme olanağı sunmaktadır. Öğrenciler, istedikleri zaman ve yerde çalışabilir; öğretmenler ise derslerini ve öğretim yöntemlerini öğrencilerin ihtiyaçlarına ve tercihlerine göre özelleştirebilirler. Bu durum, öğrencilerin daha etkili bir şekilde öğrenmelerine ve öğretmenlerin öğrencilere daha iyi destek sağlamalarına yardımcı olmaktadır (Paskevicius & Hodgkinson-Williams, 2018; Tang, 2021 & Soydan 2018'den akt. Çalışkan, 2023, s. 115).

Türkçe derslerinde çok uyaranlı ve teknolojik olanaklarla desteklenmiş ortamlar vasıtasıyla öğrencilerin ilgisi daha rahat bir şekilde derse çekilip derse güdülenmeleri sağlanırken; derse aktif bir şekilde katılmaları ve Türkçe öğretimi için belirlenen kazanımlara ulaşma süreçleri kolaylaşacaktır. Böylelikle Türkçe derslerinin de daha eğlenceli geçmesi ve öğrencinin zevk alarak öğrenmesi sağlanacaktır (Baki & Karakuş, 2012, s. 12).

Teknolojinin gelişmesi ve bilgisayarın eğitim ortamlarında kullanılmasıyla birlikte Türkçe eğitimindeki gelişmelere paralel olarak dijital oyunlar Türkçe derslerinde yer almaya başlamıştır. Yeni neslin ilgi ve ihtiyaçlarına uygun ders materyali olarak tanımlanmaya başlayan dijital oyunlar günümüzde birçok Türkçe öğretmeni tarafından kullanılmaktadır (Yıldız, 2022, s. 81).

2.1.6.1. Dijital Yazma

Değişen ve gelişen dünyanın bir gerekliliği olarak yazma eğitimi de kendini bu değişimin içerisinde bulmuş ve yeni teknolojilere uyum sağlamıştır. Dijital yazma kavramı da bu değişimin sonucunda ortaya çıkmıştır. Günümüz dünyasının bir gerekliliği olarak her alanda etkisini gösteren teknoloji yazma alanında da kendini göstermiştir (Susar Kırmızı vd., 2021, s. 419). Sosyal medya, viki, blog, e-posta gibi dijital ortamlarda yazma becerilerini kullanan bireylerin yazma deneyimlerinin kâğıdı kullanan bireylere göre farklılık gösterdiğine çeşitli çalışmalarda değinilmektedir (Harris & Kington 2002, Kress, 1997; McKeon 1999'dan aktaran Tüzel ve Tok, 2013, s. 580).

Teknoloji kullanımı, yazma öğretiminin etkililiğini artırmakta ve yazma sürecini kolaylaştırmaktadır. Ayrıca teknoloji; yazma, düşünme ve iletişim yollarını da değiştirmektedir (Bromley, 2006'dan aktaran Aktaş, 2019, s. 49). Tüm sınıf

düzeylerinde öğrencilerin yazmayı geliştirmeleri için tasarlanan Ulusal Yazma Projesi (NWP), dijital yazmanın üç yönlü amacını şöyle belirtmektedir:

1) Tüm sınıflarda ve disiplinlerde bir düşünme ve ifade etme biçimi olan dijital yazmanın bir beceriden çok daha karmaşık bir faaliyet olduğunu ortaya koymak.

2) Dijital yazma öğretimindeki güncel eğilimleri, en iyi uygulamaları, araştırmaları ve sorunları incelemek.

3) Dijital yazma öğretimi için dijital yazma programlarının planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesinde uygulamalı çözümler ve modeller sunmak (DeVoss vd., 2010, s. 16).

Türkçe derslerinde öğrencilerin yaşamlarında karşılaşacakları yazılı, basılı, görsel ya da işitsel metinlerle karşılaşmaları kadar bu unsurların tamamını bir arada kullanabilen çok katmanlı (multimodal) metinlerle karşılaşmaları da önemli görülmektedir (Tüzel, 2012, s. 66). Derste çok katmanlı metinlerin kullanımıyla birlikte, öğrencilerin ders işleme sürecinde bilişsel becerilerini daha yoğun kullandıkları, daha ilgili oldukları ve daha katılımcı ve üretken olduklarını belirttikleri görülmüştür (Callow & Zammit, 2012'den aktaran Tüzel, 2013, s. 137).

Teknoloji kullanımının ancak öğretmenlerin teknolojiyi anlamlı bir şekilde kullanma uzmanlığına sahip olmaları durumunda etkili olabileceğini belirten Sadik'in yaptığı çalışmada öğrenciler, bir dijital öyküleme aracını kullanarak kendi dijital hikâyelerini üretme sürecinde teşvik edildiler ve oluşturdukları hikâyelerini sınıftaki diğer öğrencilere sundular, yayınladılar ve paylaştılar. Araştırmanın bulguları öğrencilerin dijital hikâyelerini oluşturmak için dijital araçları kullanmaktan hoşlandıklarını; görüntüleri, sesleri ve metni bir araya getirmek için gerekli görevlere daha fazla zaman ayırdıklarını ortaya koymaktadır (Sadik, 2008, s. 503). Plucker ve Callahan (2008), öğretmenlerin yazma etkinliklerinde bilgisayar yazılımlarına yer vermesinin üstün yetenekli öğrencilerde özellikle yazma alanında güçlük yaşayanlar için faydalı olacağı düşüncesindedir (Aktaran Orhan Karsak, 2014, s. 29).

Dijital destekli alınan eğitimde kullanılan malzeme ve materyaller; kendine güvenen ve kendi alanını kendisi oluşturan öğrencilerin oluşmasına neden olmaktadır. Ders işleme sürecinde faydalanılan dijital araçlar, öğrencilerin derse karşı ilgisini arttırmakta, ders sırasında motivasyonlarını yüksek seviyede tutmalarını sağlamakta, görev ve sorumluluklarını kolayca yerine getirmelerine katkı sağlamaktadır.

Öğrenciler, dijitalleşmeyle beraber bulundukları ortamda literatür taraması yaparken binlerce kaynağa kısa sürede ulaşma imkânı bularak stresten ve maddi problemlerden kurtulmuş olmaktadırlar (Türe, 2021, s. 158).

2.1.6.2.Yazma Öğretiminde Web 2.0 Araçlarının Kullanımı

Web 2.0 kavramı ilk defa 2004 yılında, O'Reilly ve MediaLive International tarafından organize edilen ve Google, Ebay, Yahoo, Amazon, MSN gibi web dünyasındaki önde gelen şirketlerin de yer aldığı web konferansında, web alanındaki gelişmeler ve de web dünyasının geleceğinden bahsedilirken gündeme gelmiştir. *"Web 2.0"* kavramı, gündeme geldiği ilk günden itibaren bir buçuk yılda Google'dan 9.5 milyonun üzerinde fazla alıntıyla açık bir yere sahiptir (O'Reilly, 2005'ten aktaran Kaynar, 2019, s. 12).

Web 2.0 araçları, HTML vb. bilgisayar işaretleme dillerini bilme zorunluluğu olmaksızın belli bir düzeyde bilgisayar okuryazarlığına sahip kullanıcıların içerik üretip paylaşabildikleri çevrim içi uygulamalarıdır. Bu araçlarla üretilen içeriklerin sosyal medya ağları veya geliştirilen farklı platformlar üzerinden başkalarıyla paylaşılabilmesi bilginin daha hızlı yayılmasını sağlamakta ve kullanıcılar arasında etkili bir iletişim kurulmasına olanak vermektedir (Mete & Batıbay, 2019, s. 1035). Web 2.0 hizmetlerinin temel amacı, kullanıcıların içerik paylaşmalarını ve aynı zamanda internetin sosyal etkileşim ve iş birliği potansiyellerinden yararlanmasını sağlamaktır (Horzum, 2010'dan aktaran Türe, 2021, s. 154).

Yazma becerisine yönelik olarak kullanılabilen Web 2.0 araçları yazma becerilerini geliştirmekte, yazılı ürünlerin hitap ettiği kitleyi genişletmekte, yazmaya yönelik motivasyonu arttırmakta, düşünceleri geliştirmekte ve özgürleştirmekte, sözcük seçiminde yardımcı olmakta, paragraf gibi metin yapılarını fark edilmesini sağlamakta, yazılı ürünlerin yayınlanmasına karşı olumsuz görüşü değiştirmekte, iş birliğine dayalı yazma fırsatı vermekte, üyeleri birbirinden uzakta olan grup çalışmalarına fırsat vermekte, akran desteğini arttırmakta, yazmaya ve yaratıcılığa ilham vermekte, kişisel düşünceleri ve duyguları aktarmaya imkân vermekte, hobi ve deneyimlerin yansıtılmasını sağlamakta, tartışma ortamı sunmaktadır (Ajjan &Hartshorne, 2008; Alexander, 2006; Alsaleem, 2013; Bennett, Bishop, Dalgarno, Waycott & Kennedy 2012; Brodahl, Hadjerrouit & Hansen, 2011; Duffy, 2008; Fattah, 2015; Grosseck & Holotescu, 2008; Grosseck, 2009; İnce & Akdemir, 2013;

Kalelioğlu & Gülbahar, 2010; Özmen vd., 2011; Shih, 2011; Sofia, 2015; Thompson, 2007'den aktaran Baş & Turhan, 2017, s. 1235).

2.1.7. Yazma Motivasyonu

Yazmak, düşünceyi kâğıda aktarma eyleminden çok daha fazlasıdır. Yazma eylemi düşüncenin şekillendirilmesine yardımcı olur. Bu beceriyi öğretmek ve öğrenmek hem öğretmenler hem de öğrenciler için zor bir görev olabilir. Eğitim tarihi boyunca dil araştırmacıları, öğrencilerin temel bir beceri olarak yazmayı başarmalarına yardımcı olacak etkili yollar bulmak için çaba harcamışlardır. Yazma yeterliliğinin kazanılmasında motivasyonun öncü bir role sahip olduğu söylenebilir (Damavand, 2012, s. 111).

Yazma becerisini geliştirmenin ilk yolu yazmaya istek uyandırmadır. Bu istek yazma motivasyonuna işaret etmektedir. Yazma motivasyonu öğrencinin doğru ve başarılı bir metin oluşturma sürecinde istekli hâle gelmesi durumudur. Öğrenciyi yazma için tetikleyen psikolojik bir güçtür (Erbilen & Temizkan, 2021, s. 171-172). Motivasyon kişiden kişiye değiştiği gibi cinsiyet, öğretmen, sınıf ortamı gibi faktörlere dayanmaktadır. Motivasyon tüm yazma türlerinde etkili olmaktadır (Takımcıgil Özcan, 2014, s. 26).

Öğrenme süreci motivasyonla başlar; dolayısıyla yazmayı başlatanın da motivasyon olduğu söylenebilir. Yüksek bir motivasyonla yazılmış kompozisyonda da başarı elde edilebilir. Bu yüzden çocukların yazmaya karşı motivasyonlarını yüksek tutabilmek için derste onların ilgisini çekecek yöntem ve teknikler uygulanmalıdır (Canıtezer, 2014, s. 30). Motivasyon, öğretim uygulamaları ile yazma performansı arasında aracı rolü üstlenmektedir. Motive edici öğretim uygulamaları öğrencilerin motivasyonunu arttırmakta, bu da yazma performanslarını arttırmaktadır (Lam & Law, 2007, s. 150). Bruning ve Horn (2000) ise öğrencilerin yazmaya karşı olumlu tutumlar beslemesinin, yazma amaçlarına teşvik edilmesinin, öğrencilerin yazma için desteklenmesi ve pozitif bir sınıf iklimi yaratılmasının öğrencinin yazmaya motive olmasını belirleyen koşullar olduğunu ifade etmişlerdir (Aktaran Erbilen, 2021, s. 52).

Yazma motivasyonu, öğrencilerin yazmaya başlaması ve yazma sürecini tamamlaması için gerekli itici gücü sağlamaktadır. Bunun yanında kişinin yazmaya yönelik olumlu tutum geliştirmesini destekleyerek sürecin daha verimli geçmesini ve

yazma sonucunda daha kaliteli metinlerin üretimini getirmektedir. Yazma motivasyonuna sahip öğrenciler, duygu ve düşüncelerini yazıyla etkili ve doğru şekilde ifade etmekte, yaratıcı ve özgün metinler üretmekte, yazma sürecinden haz almaktadırlar (Nelson, 2007'den aktaran Deniz, 2023, s. 41).

En iyi öğrenme, birey kendi kendini yönetebildiğinde veya kendi kendini motive edebildiğinde gerçekleşir. Öğretmenler, öğrencilerin bilgilendirici metin yazma veya yaratıcı yazma konusundaki isteğini ve şevkini besler; her derste bireyin grupla iş birliği yahut yalnız çalışma isteğini dikkate alır. Öğretmenler, yazma etkinliklerine zaman ayırırlar ve bir plan dâhilinde öğrencilere seçenek sunarak onların ilgi ve meraklarını uyandırırlar. Bununla birlikte öğrenciyi, gelişimi için kişisel öğrenme hedefleri belirlemeye teşvik ederler (Chapman & King, 2009).

Yazma öğretimine ayrılan zamanın öneminin yanı sıra öğretmenlerin, öğrencilerin dikkatini yazmaya çekmek için farklı yaklaşım, yöntem ve teknikler kullanması gerekmektedir. Gerek ana dilde gerekse yabancı dil öğretim sürecinde, dil öğretiminde kullanılan yöntem ve tekniklerin, geliştirilmesi gereken dil becerilerine odaklandığı durumlarda olumlu sonuçlarla karşılaşılmaktadır (Genç Ersoy vd., 2022, s. 570).

Motivasyon, yazarların yazmaya katılıp katılmadıklarını, ne kadar çaba harcadıklarını, hangi eylemleri ve yazma araçlarını uyguladıklarını ve yazarların yazı topluluğunun diğer üyeleriyle nasıl etkileşime girip iş birliği yaptıklarını etkiler (Graham vd., 2021, s. 2). Bilgisayar ve web teknolojisinin sunduğu olanaklar eğitimde öğrenci ihtiyaçlarını karşılayabilir niteliktedir. Bu ihtiyaç karşılanırken güdüleyici ve eğlenerek öğrenmenin yolları yeni web teknolojisiyle son derece artmış ve artmaktadır. Teknolojiyle zenginleştirilmiş yeni öğrenme ortamlarında öğrencilerin öğrenmeye motive olmaları, bu yolla da kalıcı öğrenmeler gerçekleştirmeleri beklenmektedir (Batıbay, 2019, s. 7).

2.1.8. Yazma Özerkliği

Diğer dersler gibi Türkçe dersinin kazanımları da öğretmen merkezli öğretimle değil, öğrenen özerkliğine dayalı, öğrenci merkezli ve öğrenenlerin sürecin her aşamasında etkin olduğu etkileşimli sınıf ortamlarında daha iyi kazandırılabilmektedir (Göçer, 2016, s. 197). Öğretmenler öğrencilerin özerklik gelişimini şu yollarla destekleyebilirler:

1. Öğretmenler öğrencilerine seçenekler sunarak, bilgilendirici geri bildirim sağlayarak özerkliği destekleyebilirler.

2. Öğretmenler, sınıf çalışması verirken kazanımları karşılayan yazılı yönergeleri, değerlendirme listelerini ve örnekleri paylaşabilirler.

3. Öğretmenler, derslerde hedeflere ulaşmak için öğrencilerin birlikte çalıştıkları, sosyal ve duygusal açıdan keyifli bir ortam oluşturduklarında; öğrenciler, sosyal açıdan yapıcı davranışlarda bulunurlar ve daha fazla tatmin yaşarlar, bu da yeterlilik ve özerklik duygularını teşvik eder.

4. İş birlikli öğrenme teknikleri, öğrencilere kendi öğrenme ve davranışları için sorumluluk alma fırsatı sağlar; bu da özerklik ve yeterlilik duygularını arttırır.

5. Öğretmenler, öğrencilerle iletişim kurarken öğrenmenin gerekçelerini açıkça ifade ettiklerinde öğrencilerinin bir görevin kişisel değeriyle özdeşleşme kapasitesini desteklediği düşünülür.

6. Öğrencilerin derslerde çevrim içi kaynakları kullanmaları özerkliği arttırır. Teknoloji kullanımı küçük grup çalışmalarında öğrenciler açısından beklenmedik becerileri keşfetmelerini sağlar. Öğrencilerin interneti kullanmaları bir dersin içeriğiyle ilgilenirken derinlere inmelerini destekler (Alley, 2019, s. 8-9).

Yazma becerisi; bilişsel, duyuşsal ve psikomotor becerilerin birbirini destekler şekilde kullanılmasını gerektiren karmaşık bir anlatma becerisidir. Bu beceri alanında öğrenen, öğrendikleri bilgiler doğrultusunda bir metin ortaya koymak suretiyle becerisini görünür kılar. Bu durum, öğrenenin öğrenmesinden sorumlu olmasını gerektirir. Kişinin kendi öğrenmesinden sorumlu olması ve bu doğrultuda öğrenme sürecini yürütmesi, öğrenci özerkliğidir. Yazma becerisi edinme sürecinde öğrencinin kendi öğrenmesine yönelik gösterdiği sorumluluk, yazma özerkliğidir. Yazma özerkliği, öğrencinin yazmaya karşı istekli olmasını, yazma tutumunun olumlu olmasını, kendi kendini yöneterek ve değerlendirerek bu beceriyi edinmesini gerektirir (Altunkaya, 2020, s. 154).

Yazma, içerdiği süreçler ve gerektirdiği beceriler nedeniyle her zaman zorlanılan ve kaçılan bir dil becerisidir. Çünkü fiziksel, zihinsel ve duyuşsal becerilerin artsüremsel ve eşsüremsel olarak kullanılmasına dayanan yazma; zihinde anlam oluşturulma, oluşturulan anlamı doğal koda dönüştürme ve ikinci bir sembolleştirme işlemi sonucunda kodu somut bir hâlde sunma işlemlerinden oluşmaktadır. Bu

işlemler ardışık gerçekleştirilmesi sebebiyle artsüremselken metin oluşturma sürecinde fiziksel, duyuşsal ve bilişsel becerilerin aynı anda kullanıldığı anlam, kodlama ve sembolleştirme süreçlerinin farklı oluşumlar için aynı anda gerçekleştirilmesi sebebiyle eşsüremseldir. Bu karmaşık ve zahmetli süreçlere karşın yazma, ayrıcalık ve başarı kazandıran yönüyle insan hayatında geliştirmesi gereken bir beceri olarak yerini almıştır. Bu bilinçle kişinin yazma sorumluluğunu üstlenerek yazma becerisini geliştirme amacına yönelik hareket etmesi, yazma özerkliğini kazanması, geliştirmesi ve kullanması gerekmektedir (Deniz, 2023, s. 51).

Doğası gereği karmaşık ve içsel bir süreci gerektiren yazma becerisinde; öğrencinin öğrenme sürecini kendisinin yürütmesi, öğrenme sorumluluğunu üstlenmesi; amacı, içeriği, yöntemi kendisinin belirlemesi, çalışmasını değerlendirmesi ve öğrencinin öğrenme sürecinde belirleyici olması önem kazanmaktadır. Yazma eğitiminde, öğrencinin özerk öğrenme anlayışıyla süreci kendisinin yürütmesi ile öğrenciler, daha kalıcı ve etkili öğrenmeler gerçekleştirebilmektedir. Öğrencinin öğrenmeye yönelik tutumu ve motivasyonunu olumlu etkileyen ve öğrencinin kendi öğrenmesini gerçekleştirebilmesi temeline dayanan öğrenci özerkliği, yazma becerisi gelişiminde önemli görülmektedir (Süğümlü, 2016, s. 3).

2.1.9. Yazma Öğretiminde Ölçme ve Değerlendirme

Ölçme, öğretim etkinliklerinin sayısal verilerle ifadesi, değerlendirme ise bu sayısal ifadelerin belli ölçütlere göre yorumlanmasıdır (MEB, 2005'ten aktaran Özbay, 2006, s. 165). Ölçme ve değerlendirme, eğitim-öğretim sürecini ve sonucunu izleyerek sorunları zamanında tespit etme ve giderme işidir (MEB, 2006, s. 11). Ölçme ve değerlendirme anlayışında yeni alternatif yaklaşımlar gün geçtikçe önem kazanmaktadır. Gregory ve Chapman, altı çeşit değerlendirmeden söz eder: otantik değerlendirme, e-portfolyo, biçimlendirici değerlendirme, portfolyo, ön değerlendirme ve özetleyici değerlendirme (Gregory & Chapman, 2020, s. 63-64). Özellikle öğrenme yaklaşımlarındaki gelişmelerle birlikte bu alternatif ölçme ve değerlendirmeye olan ihtiyaç daha sık gündeme gelmektedir. Performans görevleri de bunlardan biridir.

Performans görevleri öğrencilere gerçek yaşamda karşılaşabilecekleri problem durumlarını sunan ve öğrencilerin üst düzey zihinsel becerilerinin geliştirilmesini ve ölçülmesini amaçlayan etkinliklerdir. Bir performans görevi dört temel bölümden

oluşmaktadır. Bunlar; *tanımlama, görev, yönerge, puanlama*dır. *Tanımlama* kısmı performans görevinin kimlik kartı niteliğindedir. Bu bölümde performans görevinin hangi derse, dersin hangi konusuna, kazanımlarına, sınıf düzeyine ait olduğu belirtilir. Öğrencilerin ilgili kazanımları kullanarak ulaşması beklenen performanslar yani beklenen öğrenme çıktılarının neler olduğu yazılır. Ayrıca bu kısımda görevin puanlama yöntemi de belirtilir. *Görev* kısmı, performans görevinin kalbini oluşturmaktadır. Bu bölümde öğrenciye çözüm bulması gereken bir problem durumu veya yapması gereken görevler sunulmaktadır. *Yönerge* kısmında, öğrencinin görevi yerine getirirken dikkat etmesi gereken noktalar belirtilmektedir. Bu noktalar çalışmaya başlamadan önce, çalışma sırasında ve çalışmanın bitiminde olmak üzere üç boyutta ele alınabilir. *Puanlama* yöntemi kısmında ise, öğrencinin yaptığı çalışmanın değerlendirilmesinde kullanılacak dereceli puanlama anahtarları ve formlar bulunmaktadır (Kutlu vd., 2017, s. 34-35).

Performans değerlendirmeleri, bir görevin tüm bağlamını gerektirdiğinden ve kapsadığından geleneksel değerlendirmelerden kapsam olarak daha geniştir. Bunlar daha özgündür ve öğrencinin tüm beceri dağarcığını ortaya çıkarma ve öğretmenin, öğrencilerin ulaşmasını istediği bir dizi hedefi yansıtma olasılığı daha yüksektir (Campbell vd., 2000'den aktaran Kulm, 2013, s. 6).

Portfolyo ile öğrencinin; öğrenme kapsamı, düşünme süreci, düşüncelerini organize etme ve problem çözme becerileri değerlendirilebilir. Elde edilen bu bilgi, öğretim programı boyunca yazmanın ve okumanın gelişimini değerlendirmek amacıyla kullanılabilir. Öğrencilerin öğrenme ve değerlendirme sürecine etkin katılımını sağlar. "Neden portfolyo kullanırız?" sorusuna 5. sınıf öğrencisi Alexis'in yanıtı: "Portfolyo kullandığım için düşüncelerimin ne kadar geliştiğini öğrendim. Daha iyi yazdım, daha çok okudum ve hedefler belirledim. Hedeflerimi başarma konusunda daha iyi karar verir hâle geldim." olmuştur (Clemmons vd. 1993'ten aktaran Kutlu vd., 2017, s. 112).

Eğitim öğretim sürecinin ne derece işlediği, öğrencilerin beceri ve kazanımlara ulaşıp ulaşamadıklarının belirlenebilmesi için hem öğrencilerin hem de öğretmenin, süreç boyunca değerlendirme faaliyeti yürütmesi gerekir. Diğer dil becerilerinde olduğu gibi yazma becerisinde de değerlendirme çalışmaları çeşitli biçimlerde yapılmaktadır. Yazılı anlatım çalışmalarının ölçülmesinde çeşitli ölçekler kullanılabilir (Göçer, 2011, s. 73). Derecelendirme puanlama anahtarı, performansı

tanımlayan ölçütleri içeren puanlama rehberidir. Herhangi bir çalışmanın puanlanması için geliştirilmiş ölçütleri içeren bir araçtır. Kendi yaptığınız dereceli puanlama anahtarı sizin için en kullanışlı olanıdır (Özbay, 2006, s. 178).

Öğretmen yazma sürecinin her aşamasında öğrencileriyle görüş alışverişinde bulunmalı ve gözlemlemelidir. Bütünleştirilmiş değerlendirme sırasında öğretmenler, öğrencilerinin yazma esnasında yazma sürecinin her bir aşamasını (hazırlık aşaması, taslak yazma, gözden geçirme, düzenleme ve yayımlama) kullanıp kullanmadıklarını ortaya koymalıdırlar. Bunun için öğretmenlerin her bir aşama için kontrol listesi ve aşamalı puanlama anahtarı (rubrik) uygulaması gerekmektedir (Aşıkcan & Pilten, 2016, s. 261).

Weigle'ye göre (2007), birçok öğretmen için yazmayı değerlendirmenin en zahmetli yönlerinden biri, öğrencilerinin çalışmalarına sayısal puanlar vermektir. Bu zorluğun bir nedeni, birçok öğretmenin değerlendirici rolünden çok destekleyici koç rolünde daha rahat hissetmesidir. Diğer bir neden ise; öğretmenlerin bazen belirli bir ödevin kaç puan değerinde olduğuna dair bir fikirle değerlendirmeye başlamaları, ancak bu puanların nasıl verilmesi gerektiği veya öğrencilerin çalışmalarını derecelendirmek için kullanmaları gereken kriterler hakkında net bir fikir sahibi olmadan başlamalarıdır. Bu nedenle rubrikler, öğretmenlerin öğrencilerini değerlendirmesinde önemli bir rehberdir ve neyi nasıl puanlayacakları konusunda yol göstericidir (Weigle, 2007'den aktaran Tekin & Sallabaş, 2022, s. 84).

Rubrik yardımıyla öğretmenler, verdikleri notlar konusunda hem daha tutarlı hem de daha nesnel olduklarını hissedebilmektedir. Her ne kadar sözlü sınavlar, projeler gibi karmaşık çalışmaları değerlendirmede %100 nesnel olmayı sağlayabilecek bir araç olmadığı biliniyorsa da rubrik kullanarak ölçmede güvenirliği sağlamanın ve değerlendirme ölçütlerini öğrencilere aktarabilmenin daha kolay ve uygulanabilir olduğu söylenebilir. Rubrik, öğrencilerin kendilerini tanımalarına ve güdülemelerine yardımcı olmaktadır. Öğretmenlerin değerlendirme ve not verme ölçütleri hakkında öğrencileri bilgilendirmeleri öğrencilerin kendilerinden beklenen kazanımları sergilemelerini kolaylaştırmaktadır (Sezer, 2005, s. 68).

Çözümleyici ya da analitik puanlama, yazılı anlatımların; düşünceler, içerik, düzenleme, üslup, kelime seçimi, cümle akıcılığı, düzen ve mekanik unsurlar (yazım ve noktalama) gibi belli başlıklar altında, ayrıntılı bir dereceli puanlama anahtarı (rubrik) kullanılarak değerlendirilmesidir. Böylece bir yazılı anlatımın hangi

yönünün güçlü ve hangi yönünün zayıf olduğu daha açık bir şekilde belirlenebilir. Bu puanlama anahtarları; öğretmenlerin hangi özelliklere, neye göre, kaç puan vereceğini daha iyi anlamasını sağlamaktadır. Öğrencilerin yazmış olduğu kompozisyonların puanlanmasında, öğrencilerin güçlü ve zayıf yanlarının hem kendilerince hem de öğretmence bilinmesine olanak verecek "analitik yöntem" kullanılmalıdır. Böylece her bir öğrencinin, dil bilgisi, yazım ve noktalama, örgütleme ve fikirleri birbirine bağlama bakımlarından mevcut durumunun bir özeti elde edilebilir. Böyle olması, eksikliklerin bilinmesinde ve giderilmesinde daha etkili olur (Zorbaz, 2013, s. 184). Analitik puanlamada ölçütlerin hangi ulamlardan oluşacağı metin türüne göre farklılaşabilir, çünkü metnin yapısına bağlı olarak öğrencilerin geliştirmesi gereken beceriler değişebilir. Öğrencilerin yazdıkları metinler yazma süreci içinde ya da sonunda kendileri, arkadaşları, öğretmenleri, ebeveynleri tarafından değerlendirme formları veya başarı testleri ile değerlendirilebilmektedir (Dilidüzgün, 2020, s. 210).

Öğretmenlerin öğrenme ve öğretme sürecinde yazılı sınavlarda sorulan kompozisyon sorularından başka portfolyo, performans ve proje çalışmaları dokümanları gibi alternatif öğrenci ürünlerini ölçme aracı olarak kullanmaları gerekir. Bu uygulama öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin sürece yayılmış biçimde ve çoklu değerlendirme araçlarıyla değerlendirilmesinin bir gereğidir (Göçer, 2011, s. 84).

Sınıfta yazmanın değerlendirilmesinde iyileştirmeler yaparak yazmayı öğretmeye yönelik başarılı sonuçlar elde edilebilir. Etkili sınıf değerlendirmesinin önemli bir unsuru biçimlendiricidir. Yazma becerilerinin geliştirilmesinde biçimlendirici değerlendirme anlayışındaki geri bildirimlerin rolü büyüktür (Andrade vd., 2009, s. 4). Ölçme değerlendirme çalışmaları ve bu çalışmalara öğrencilerin katılımı konusunda hem doğrudan bu noktaya odaklanan çalışmanın sonuçları hem de ölçme değerlendirmeyi öğretimsel sürecin bir parçası olarak gören modellerin test edildiği araştırma sonuçları göstermektedir ki yazılı anlatımın değerlendirilmesi sürecinde ne kadar farklı kaynaktan (öğretmen, akran, iş birlikli gruplar ve öğrencinin kendisi) dönüt alınırsa o kadar etkili bir öğretim gerçekleşmektedir. Bu hususta yapılan çalışmalardan çıkarılacak en önemli sonuçlardan biri öğrencilerin hangi kriterlere göre değerlendirildiklerini bilmeleri gerektiğidir. İkinci olarak da öğrencilerin değerlendirme süreçlerine aktif katılımlarının sağlanmasının ve farklı kaynaklardan da geri bildirim alabilmelerinin başarıyı belirgin olarak artıracağıdır (Uyar, 2016, s.

2289). Öğretmenler, öğrencilerine değerlendirme formlarından elde edilen sonuçların işe yaradığını gösterecek geri bildirimler vermeli ve bunu öğretim sürecinin yapılandırılmasında etkin biçimde kullanmalıdır (Kutlu vd., 2017, s. 108).

2.1.10. Yazma Öğretiminde Öğretmenin ve Öğrencinin Karşılaştığı Problemler

Yazma öğretiminde öğretmenin karşılaştığı problemler şunlardır:

> Kalıplaşmış yöntemler kullanmak, denetim yetersizliği, sıkıcılık, dersin sanat dersi olduğunun unutulması, değerlendirmede yönlendirme eksikliği, zaman yetersizliğidir. Öğrencinin karşılaştığı problemler ise; plansızlık ve tekniksizlik, paragraf bilgisi noksanlığı, düşünceleri sıralama yetersizliği, konsantrasyon eksikliği, düşünceleri ilişkilendirme yetersizliği, yazım ve noktalama yanlışları, kelime kullanım kapasitesi zayıflığı ve anlam bilgisi noksanlığı, cümlede anlam ve yapıca görülen bozukluklar, yöre ağızlarının ve konuşma dilinin etkisinin görülmesi, okuyucunun seviyesine göre yazamama, nesnellikten uzaklık, tekrar sıklığı, cesaret, kendine güven ve hayal zayıflığı, günlük hayattan kopukluk, örneklerle, delillerle zenginleştirememe ve benzetmelerle süsleyememe, zamanın yetersizliği, yazma korkusu… (Yıldız vd., 2013, s. 258-259).

Öğretmenler öğrencilerin yazılı becerilerindeki eksiklikle okuma oranlarının bağlantılı olduğunu düşünmektedir. Öğretmenler öğrencilerin yeterince okumadığı için kelime dağarcıklarının ve düşünme yetilerinin, hayal güçlerinin yeterince gelişmediğini düşünmektedir. (Elma & Bütün, 2015, s. 123).

Öğrencilerin yazılı metin üretimine ilişkin yaşadıkları sorunlar ürettikleri metinlere yansımaktadır. Öğrenciler, yazılı metin üretirken genellikle planlama, tutarlılık, bağdaşıklık, metin yapısı (giriş, gelişme, sonuç), tümce kuruluşu, yazım ve noktalama vb. bakımlarından sorunlar yaşamaktadırlar. Öğretmenden öğrenciye, öğretim ortamından öğretim yöntemlerine dek pek çok olgu, yaşanan bu sorunların kaynağı olarak gösterilebilir (Ülper & Uzun, 2009, s. 652).

2.2. Farklılaştırılmış Öğretim

Eğitim ve öğretim çok fazla değişkenden etkilenen bir süreçtir. Her birey, kendine özgü ve tektir ve her birey, öğrenme ortamına kendi hazırbulunuşluğu, öğrenme stili, öğrenme hızı, öğrenme süresiyle gelir. Dolayısıyla bu noktada tek bir öğretim

metodunun işlevselliğinden söz etmek güçtür. Son zamanlarda, eğitim-öğretim sürecinde benimsenmiş yeni yaklaşımların en önemlileri arasında farklılaştırılmış öğretim yer almaktadır (Özer, 2016, s. 27-36). Farklılaştırılmış öğretimin bir strateji veya metot olmaktan ziyade öğrenen, öğretim ve öğrenme konularında bütüncül bakış açısı sunan bir yol olduğu belirtilmektedir (Beler & Avcı, 2011, s. 110). Farklılaştırılmış öğretimde öğrencinin zekâsı, öğrenme stili, hazırbulunuşluğu, ilgileri başta olmak üzere her yönü dikkate alınır. Dolayısıyla farklılaştırılmış öğretimin, daha fazla kaynak gerektiren yenilikçi bir strateji olduğu da düşünülmektedir (Roberts-Lieb, 2020, s. 140). Alan yazınında yapılan araştırmalara göre Tomlinson ve Jarvis (2009) farklılaştırılmış öğretimi şöyle aktarmaktadır:

> "Farklılaştırma öğretim programı ve öğretim yaklaşımında gerçekleştirilen uyarlamalardır. Bu uyarlamaların amacı öğrencilere bilgi, düşünce ve becerileri sistematik bir şekilde ve onların farklılıklarını göz önüne alan bir anlayışla kazandırmaktır. Farklılaştırma, öğrencilerin hazırbulunuşluklarına, öğrenme profillerine ve ilgilerine cevap verebilmek ve bu bağlamda öğrenciler ile öğrenme fırsatlarını optimum bir şekilde eşleştirebilmek için bize bir çerçeve sunar. Öğrenciler arasındaki bu üç temel farklılık, içerikte, süreçte, üründe ve öğrenme ortamındaki uyarlamalarda göz önüne alınabilir. Bu uyarlamaların her birinin rasyonalitesi araştırma bulgularıyla kanıtlanmıştır" (Aktaran Mutlu vd., 2019, s. 187).

Tomlinson (2014) öğretmenin öğrencilerinin hazırbulunuşluklarını, ilgilerini ve öğrenme stillerini göz önünde bulundurarak, bireysel farklılıklarına göre görevler vererek, esnek gruplandırmalar yaparak ve sürekli değerlendirme ilkelerine dikkat ederek öğretimi farklılaştırabileceğinden bahsetmiştir. Bu noktada da yine içerik, süreç ve ürün ögelerinin farklılaştırılabileceğinden bahseder. Sürecin öğrenci için anlamlandırılması gerektiği; ilgi çekici materyallerle destekli, düşünmesini gerektirecek, temel beceriler gerektiren ve bu becerilerin daha fazla gelişimini destekler nitelikte olmalıdır. Öğretmen bu süreçte öğrenciye mentörlük eder, öğrenci ise belirli sürede kendinden isteneni bilerek hareket etmelidir.

Öğrenme sürecinde her bir öğrencinin öğrenmeyi sevmesinde kimi etkenler mevcuttur. Çevresel etkenler (fiziksel etkenler), duygusal etkenler, sosyal etkenler (bireysel çalışmalar, grupla çalışma vb.) sebebiyle öğrenmeler çeşitlidir. Her bir öğrencinin seçimi onun öğrenme profillerini oluşturmaktadır. Farklılaştırılmış

öğretimin öğrencilerin kendi tercihleri için imkânlar sunduğu söylenebilir (Türegün Çoban, 2020, s. 15-17). Farklılaştırılmış öğretimi öğrencilerin birbirleri arasındaki farklılıklarına yanıt verebilmek için öğretmen tarafından gösterilen farklılaştırılma çabaları olarak da tanımlayabiliriz. Bu noktada içerik, süreç, ürün ve değerlendirmeyle öğrenme ortamı öğrencilerin niteliklerine göre farklılaştırılabilmektedir. Farklılaştırılmış öğretimin dayandığı beş temel öğretim-öğrenme kuramı söz konusudur. Bunlar şu şekildedir:

1) Beyin temelli araştırmalar

2) Çoklu zekâ kuramı

3) Öğrenme ve düşünme biçemleri

4) İş birlikli öğrenme

5) Problem temelli öğrenme şeklindedir (Demir, 2013, s. 16-25).

Farklılaştırılmış öğretimde "içeriğin" farklılaştırılmasıyla; her bir öğrenen tarafından öğrenilmesi gereken izlence konuları ile tercih edebileceği seçimlik konular ayırt edilir, gerekli görüldüğünde öğrenenin ihtiyacına göre içerik genişletilir veya basitleştirilir. Bu noktada içerik, öğrenenin hazırbulunuşluğu, ilgisi ve öğrenme stillerine göre farklılaştırılabilir (Demir, 2013, s. 16-25). Farklılaştırılmış öğretimde "sürecin" farklılaştırılmasıyla; öğrencilerden tamamlaması istenen görevlerin karmaşıklık ve soyutluk düzeyi arttırılır, eleştirel ve yaratıcı düşünmeleri sağlanır ya da öğrenme yolları farklılaştırarak öğrenmeler gerçekleştirilir. Farklılaştırılmış öğretimde "ürünün" farklılaştırılması; öğrencilerin öğrendiklerini seçtikleri yollarla ifade etmelerine olanak sağlandığında gerçekleşir. Öğretim planlanırken öğrencilerin birbirinden farklı karmaşıklık seviyelerinde, birbirinden farklı ürünler üzerinde çalışmaları sağlanır (Heacox, 2002'den aktaran Demir 2013, s. 22).

Eğitimde farklılaştırılmış öğretimin uygulanmasının öğrenciye çok çeşitli faydalarının olduğu görülmüştür. Farklılaştırılmış Türkçe öğretim programı uygulanan öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerinin arttığı gözlenmiştir (İşlekeller Bozca vd., 2017).

Farklılaştırmanın temelinde bütün öğrenenlerin başarılı olması için farklı öğrenme ihtiyaçlarına göre programın ve öğretim sürecinin tasarlanması yatmaktadır. Farklılaştırılmış öğretimle özel yetenekli öğrencilerin niteliklerine göre programın

“içerik, süreç, ürün” unsurlarının her birinde veya birkaçında değişiklikler yapılması gerekmektedir. Farklılaştırma özel yeteneklilerin daha iyi problem çözme davranışı kazanması, daha hızlı öğrenmesi vb. beceriler geliştirmesi ve her birinin niteliklerine uygun bir şekilde programın planlanmasıdır. Dolayısıyla özel yeteneklilerin eğitiminde farklılaştırma çalışmaları; zenginleştirme ve hızlandırma stratejilerinin kullanılarak yapılması gerekir (Akkaş & Tortop, 2015, s. 2-3).

2.2.1. Farklılaştırılmış Öğretimle Yazma Öğretimi

Yazmanın yalnızca bilişsel alanın çalıştırıldığı değil, duyuşsal boyutun da işe koşulduğu bir üretim süreci olduğunu söylemek mümkündür. Bu yönüyle öğrencilerin iyi tanınması ve sürecin yönetilmesi gereklidir. Öğrencilerin birbirinden farklı olmalarının yanı sıra yazma alanında gösterecekleri davranışlar da farklılaşacaktır. Öğrenme sürecinde yazma gibi eğitim öğretimin temelini oluşturan becerinin geliştirilmesi çok önemlidir (Arslan & Durukan, 2015, s. 1256).

Farklılaştırılmış öğretime yazma becerileri de dâhil edilmesi gerekmektedir. Belirli bir konunun verilerek tüm sınıfın aynı şekilde yazmasını beklemek öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate almamak olacaktır. Bu noktada öğrencilerin farklı yazma süreçleri geçirmesi sağlanmalıdır. Yazma süreçlerini farklılaştırmak amacıyla onların hazırbulunuşlukları, ilgileri, öğrenme stilleri ve kültürlerini bilmek ve buna göre onları gruplandırmak gerekmektedir. BİLSEM programında özel yetenekli öğrenciler yetenek alanlarına göre sınıflandırılmaktadır. Hazırlanan yazma çalışmaları farklılaştırılmakta ve etkinlikler yoluyla aynı kazanımlara ulaşmak için zenginleştirme çalışmaları ve disiplinler arası iş birliği yapılmaktadır (Kara & Ünal, 2021, s. 77).

Öğrencilerin edindikleri dil deneyimleri de birbirinden farklılık göstermektedir. Alan yazınında dil ediniminin bireysel olduğu belirtilmektedir. Ayrıca yapılan araştırmalara göre öğrencilerin bireysel farklılıkları okuduğunu anlama becerileri üzerinde de etkilidir. Dil becerilerinin kazandırılması sürecinde bu sebeple tek bir yöntem, etkinlik vb. önerilmemektedir. Eğitim öğretim sürecinde öğrencilerin bireysel farklılıklarına saygı gösteren öğretim yaklaşımlarından biri de farklılaştırılmış öğretim yaklaşımıdır (Karadağ, 2010, s. 2). 21. yüzyılda eğitimin kişisel farklılıkları göz önünde bulundurmadan, öğrenenlerin ihtiyaçlarını

karşılayamayacağı açıktır. Bu nedenle dünyada ve ülkemizde farklılaştırılmış öğretime ilişkin çalışmaların artacağı öngörülmektedir (Mutlu vd., 2019, s. 190).

Uluslararası alan yazınında, farklılaştırılmış öğretimin okuma-yazma gibi dil becerilerinin geliştirilmesine olumlu katkılar sunduğu belirlenmiştir (Gipe 1984; Chapman & King, 2003; VanTassel-Baska, 2003; Chen, 2007; Tobin McInnes, 2008'den aktaran Karadağ, 2010, s. 19). Ulusal alan yazınında da benzer şekilde farklılaştırılmış öğretimin öğrencilerin okuma, yazma gibi dil becerilerine olumlu katkılarının olduğunun belirlendiği araştırmalar söz konusudur. İngilizce dersinde farklılaştırılmış öğretimin yazma becerilerine olumlu katkısı olduğu tespit edilmiştir. Yazma derslerine düzenli olarak katılmış öğrencilerle yapılan çalışmada, öğrenciler farklılaştırılmış öğretim lehine görüş bildirmiş, farklılaşmış öğretimin öğrencilere önemli katkılarda bulunduğu belirlenmiş, öğrencilerin İngilizce akademik yazma becerilerinin gelişmesine yardımcı olduğu ortaya konulmuştur (Leblebicier, 2020). Bir başka çalışmada farklılaştırılmış öğretimin İngilizce derslerinde okuma, yazma, kelime ve dil bilgisi başarılarına olumlu etkisi ortaya konmuştur (Yavuz, 2018). Farklılaştırılmış öğretimle yapılan Türkçe öğretiminin öğrencilerde dil becerilerinin geliştirilmesine olumlu katkısının olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin farklılaştırılmış öğretimle yapılan Türkçe dersinde Türkçeye yönelik tutumlarının olumlu yönde etkilendiği, eleştirel ve yaratıcı bakış açıları kazandığı ve öğrencilerin bağımsız çalışma alışkanlığı kazandıkları sonuçlarına ulaşılmıştır (Karadağ, 2010). Bir başka çalışmada da şiir bilgisi konusu için tasarlanmış, farklılaştırılmış sınıf ortamının öğrencilerin öğrenme düzeylerine olumlu katkıda bulunduğu ve derse yönelik ilgilerini arttırdığı görülmüştür (Avcı vd., 2009).

2.2.2. Katmanlı Program

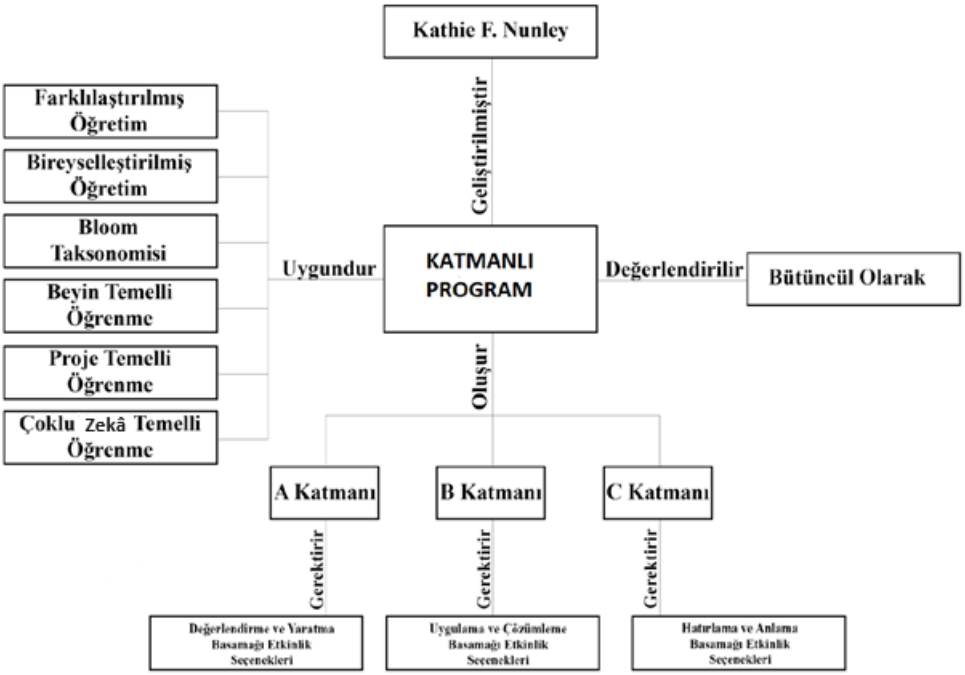
Katmanlı Program fikri Nunley'in 1980'lerin sonlarında Rita Dunn ve arkadaşlarının birlikte yürüttükleri öğrenme stilleri çalışmalarına ilgi duymasıyla başlar. Öğrenme stilleri, çocukların fiziksel, sosyal ve duygusal farklılıklarını ve ihtiyaçlarını dikkate almaktaydı. Gardner'in çoklu zekâ kuramına da ilgi duyan Nunley, çoklu zekâyı öğrenme stilleri ile birlikte değerlendirmeye çalışır. Nunley, her öğrencinin özel bir eğitimi hak ettiği düşüncesinin de Katmanlı Program fikrini desteklediğini belirtmektedir (Nunley, 2003, s. 7-8).

Katmanlı Program, üçgen şekilli bir öğrenme modelini esas almaktadır. En alt katman en büyüğüdür, genel içeriği kapsar ve temel olarak ders müfredatını karşılamak üzere tasarlanmıştır. Orta katman daha küçüktür ve öğrenciden alt katmanda öğrenilen kavramları uygulamasını ister. Üst katman en küçüktür ve daha yüksek eleştirel düşünme gerektirir. Katmanlı Program'daki notlandırma öğrencinin seçtiği çalışmanın derinliğini yansıtır. Not ne kadar yüksek olursa, öğrenci o kadar ileri düzeyde anlama gerçekleştirmiştir. Katmanlı Program, öğrenme sorumluluğunun öğrencide olduğu, öğretmene kolaylaştırıcı rolü sağlayan, tamamen öğrenci merkezli bir sınıf tasarımını içerir (Nunley, 2003, s. 11-12). Lasovage (2006), Katmanlı Program'ın öğrencilerin derse karşı tutumlarını olumlu yönde etkilediğini, ilgilerini ve derse katılımlarını artırdığını belirtmektedir (Aktaran Evin Gencel & Saracaloğlu, 2018, s. 16).

Bloom taksonomisinin Katmanlı Program tasarımının oluşturulmasında kolaylaştırıcı rolü vardır. C basamağı için hatırlama ve anlama, B basamağı için uygulama ve çözümleme, A basamağı için değerlendirme ve yaratma düzeyindeki hedefler için görev seçenekleri hazırlanmaktadır. Katmanlı Program'da, her basamakta öğrencinin kendi öğrenmesinden sorumlu olmasını gerektiren etkinlik seçenekleri bulunmaktadır. Bu süreçte Bloom'un hedef yazma yaklaşımı ve öğrenme ilkeleriyle ilişkili olarak, basitten karmaşığa, kolaydan zora, somuttan soyuta, aşamalı olarak düzenlenen etkinlik seçenekleri bulunmaktadır. Böylelikle aynı sınıfta yer alan, farklı bilgi ve ilgi seviyelerine sahip öğrencilerin, aynı hedeflere alternatif yollarla ulaşması sağlanmaya çalışılmaktadır. Katmanlı Program, baskın olan farklı zekâ alanlarına uygun, çeşitli öğrenme stillerine hitap eden ve beynin çalışma prensipleriyle tutarlı bir öğretim tasarımıdır (Nunley & Evin Gencel, 2019, s. 352).

Katmanlı Program, projeye dayalı, beyne dayalı, öğrenme stillerine dayalı öğrenmeyle birlikte uygulanabilir. Uygulamaya dayalı projeler, B katmanı görevlerinin kolaylıkla oluşturulmasını sağlamaktadır. C katmanı, proje sürecinde gerçekleştirilecek uygulamaların temellerini oluşturacak ve A katmanı da yansıtıcı bir değerlendirme yapılacak biçimde planlanabilir. Katmanlı program tasarımı, öğretmenler tarafından ön hazırlık gerektirdiği ve zaman alıcı olduğu yönünde eleştirilebilir. Ancak unutulmamalıdır ki; bu ön hazırlıkta harcanan zaman tüm ünite boyunca zaman kazandırıcı olmakta ve öğretmene öğrenme kolaylaştırıcısı rolü kazandırmaktadır (Nunley &Evin Gencel, 2019, s. 357).

Şekil 3. Katmanlı Program'a İlişkin Kavram Haritası



Kaynak: Nunley ve Evin Gencel, 2019, s. 359

2.2.2.1. Katmanlı Program Uygulamalarında Öğrenme Stillerinden Yararlanma

Farklılaştırılmış öğretim ve Katmanlı Program'da, öğretmenlerin derslerde uygulamak üzere hazırlayacakları etkinliklerde öğrencilerin hazırbulunuşluklarını, ilgilerini, farklı zekâ türlerini ve öğrenme stillerini dikkate almaları gerekmektedir.

Öğrenme stilleri, öğrencilerin öğrenme çevresini nasıl algıladıklarını, bu çevreyle nasıl etkileşim kurduklarını, nasıl tepki verdiklerini ortaya koyan bireysel özellikler ve tercihler olarak tanımlanmaktadır. Çalışmalarda ulaşılabilecek en yüksek performansı sergileyebilmek için farklı öğrenme stillerine gereksinim duyulur. Pek çok örnek, farklı öğrenme stillerinde esneklik geliştirmenin bireyin performansını, yaratıcılığını ve yaşam doyumunu arttırdığını göstermektedir (Peterson & Kolb, 2018, s. 137).

2.2.2.1.1. Kolb'un Öğrenme Stilleri

Öğrenme stili genel olarak bir öğrencinin, öğrenme çevresini psikolojik olarak nasıl algıladığını, çevresi ile nasıl etkileşimde bulunduğunu ve nasıl tepki verdiğini ortaya koyan bireysel özellikler ve tercihler grubu olarak tanımlanır (Heinich vd., 1996'dan aktaran Şimşek, 2002, s. 35).

Birçok öğrenme stilleri modeli bulunmasına rağmen; yaşantısal (deneyimsel) öğrenme kuramına dayalı Kolb öğrenme stilleri modeli en yaygın olarak kullanılanlardan biridir. "Deneyimsel öğrenme kuramında öğrenme, *'öğrenme çemberi'* olarak tasarlanmıştır. Öğrenme çemberinde dört temel öğrenme biçimi yer almıştır. Öğrencilerin etkin olabilmeleri için bu dört farklı beceriyi işe koşmaları gerekmektedir. Bunlar birbirini izleyen dört aşamayı oluşturmaktadır. Öğrenme stilleri de bu öğrenme biçimlerine dayalı olarak belirlenmiştir. Bunlar şu şekilde sıralanmaktadır: Somut Yaşantı (SY), Yansıtıcı Gözlem (YG), Soyut Kavramsallaştırma (SK), Aktif Yaşantı (AY)" (Kolb, 1984'ten aktaran Arslan & Durukan, 2015, s. 1253).

Kolb'un modeline uygun öğretim tasarımında; dersler somut deneyim- yansıtıcı gözlem- soyut kavramsallaştırma- aktif deneyim aşamalarına uygun olarak döngüsel biçimde gerçekleştirilmektedir. Somut deneyim aşamasında öğrencilere ikili veya küçük grup çalışmalarının yanı sıra bireysel araştırma ve inceleme olanağı sunulmalıdır. Kazanımlara uygun olarak fotoğraf, belge, mektup inceleme olanağının verilmesi, durumu somutlaştırma açısından önemlidir. Örnek olay, senaryo ile öğretim, fotoğraf, belge inceleme yapılabilir. Öğrenme döngüsünün ikinci aşamasını oluşturan yansıtıcı gözlemdir. Bu aşamada, konuyla ilgili görüş ve düşüncelere ilişkin yansıtma yapma, gerçeklerin nasıl oluştuğunu sorgulama ve belli kararlara ulaşma söz konusudur. Yansıtıcı gözlem aşaması, somut deneyimdeki etkinliklerin devamı niteliğinde planlanmalıdır. Somut deneyim aşamasında ortaya konan çeşitli durumların analizi olarak düşünülmelidir. Beyin fırtınası ve problem çözme etkinlikleri uygun görülmektedir. Üçüncü aşama soyut kavramsallaştırmadır. Bu aşamada bilgi ve düşünceler mantıksal olarak yapılandırılarak sunulmalıdır. Bu aşamada bilgisayar destekli öğretim de yapılabilir. Öğrenme döngüsünün son aşaması, aktif deneyimdir. Bu aşamada küçük grup çalışmaları, etkin öğrenme teknikleri, proje çalışmaları önerilmektedir (Evin Gencel, 2006; 2008; Healy & Jenkins, 2000; Kolb, 1984; 1999'dan aktaran Evin Gencel, 2016, s. 19).

Deneyimsel öğrenme kuramı, 1970'li yıllardan beri üzerinde çalışılan ve güncellemesi devam eden bir konudur. Bu süreçte yapılan deneysel çalışmalar sonucu bu dört temel öğrenme stilinin bireylerde gözlenen dengeleyici stil yapısının, öğrenme esnekliği gibi özellikleri açıklamada sınırlı kalabildiği ve dokuz stil içeren yeni bir yapı oluşturulabileceği görülmüştür. Yenilenen sınıflamaya göre öğrenme

stilleri; başlatan, deneyimleyen, imgeleyen, yapan, dengeleyen, yansıtan, karar veren, düşünen ve analiz eden olarak adlandırılmıştır (Eickmann vd., 2004; Kolb & Kolb, 2005; Kolb vd. 2000'den aktaran Evin Gencel & Erdoğan, 2022, s. 816-817).

Tablo 3. Dokuz Öğrenme Stili ve İlintili Yetenekler

Başlatan * Değişen koşullara uyum sağlamada esneklik * Başkalarını etkileyip isteklendirmek * Yeni fırsatların farkına varmak * Başarısızlıklar karşısında çabuk toparlanmak	**Deneyimleyen** * Güvene dayalı ilişkiler kurmak * Bir işin içinde ve bir işle meşgul olmak * İletişim kurulan kişilerle bağ oluşturmak * Duyuşsal anlatımda rahatlık	**İmgeleyen** * Yeni fikirler üretmek * Başkalarına empati ile yaklaşmak * Başkalarının fikirlerini önemsemek * Yeni olasılıkları imgelemek
Eyleme döken * İşleri zamanında bitirmek * İşleri gerçekleştirmenin yollarını bulmak * Sonuç elde etmek için amaca yönelik eylemlerde bulunmak * Kısıtlı kaynaklarla planları gerçekleştirmek	**Dengeleyen** * İçinde bulunulan durumun kör noktalarını belirlemek * Anlaşmazlık yaşayan insanlar arasında köprü oluşturmak * Değişen önceliklere uyum sağlamak * Beceriklilik	**Yansıtan** * Açık fikirlilikle dinlemek * Çeşitli kaynaklardan bilgi toplamak * Altta yatan olumsuzlukları ve sorunları belirlemek * Meselelere farklı açılardan bakmak
Karar veren * Sorunlara pratik çözümler bulmak * Bir hedefe odaklanmak * Karar vermek ve sorunları çözmek * Tartışmalı konularda bile fikrini dile getirmek	**Düşünen** * Çözüm yollarının analizinde nicel verilerden yararlanmak * Düşünceleri mantık çerçevesine oturtmak * Nesnel iletişim için eleştirel düşünmeyi kullanmak * Bağımsız yargılarda bulunmak	**Çözümleyen** * Hataları azaltmak için önceden plan yapmak * Resmin bütününü görmek için eldeki bilgileri düzenlemek * Verileri çözümlemek * Çeşitli durumları açıklamakta kuram ve modellerden yararlanmak

Kaynak: Peterson, & Kolb, 2018, s. 109-110

Appell (1991) ve Ursin (1995), öğrencilere öğrenme stillerini kullanma fırsatı verildiğinde başarılarında olumlu yönde artışlar olduğu yönünde bulgular literatürde yer almaktadır (Aktaran Elçi, 2008). Burada önemli olan öğrenme stilinin sabit olmaması ve uygun öğrenme programı ile değişebilmesidir. Öğrenci, öğrenme sürecinde tüm öğrenme stillerine uygun etkinlikler görürse her birini deneyerek kendine uygun bir öğrenme stili geliştirebilir. Bu yüzden öğrencinin bir tek öğrenme

stili vardır diyemeyiz ancak baskın olan bir öğrenme stili vardır diyebiliriz. Bu da her bir öğrencinin birbirine benzememesinin nedenini açıklamaktadır. (Elçi, 2008, s. 107).

2.3. Bilgilendirici Metinler

Okuyucuya bilgi vermek, onun görüşlerini ve yerleşik düşüncelerini değiştirmek veya güçlendirmek ya da öğüt vermek amacıyla kaleme alınan metinlere öğretici metinler adı verilir. Bilgi vermeyi amaçlayan tüm yazıların genel adıdır. Bu metinler, daha çok basın ve yayın organları çevresinde gelişme olanağı bulmuşlardır. İnsan ve doğa ile ilgili her konuda öğretici metinler yazılabilir. (Aktaş & Gündüz, 2010, s. 261).

Öğretici/bilgilendirici metinler, alan yazınında açıklayıcı metinler olarak da kabul görmektedir. Açıklayıcı metin türü, dilin 'dünyayı ve işleyişini anlama' temel işlevini gerçekleştiren ve amacı, *'gerçek dünya'*ya ait bilgileri aktarmak ve yaymak olan metin türüdür. Araştırmalar yoluyla edinilen gözlem ve belgeler sunarak, gerçek olguları toplumun kafasında netleştirirler. Bilgi iletici metinlerde amaç önceden saptanmış olmalı ve hedef kitlenin kültürel ve düşünsel düzeyi göz önünde tutularak konunun sınırları çizilmelidir (Dilidüzgün, 2021b, s.103).

Bilgilendirici metin yapısı ve özellikleri genellikle ortaktır. Bu metin yapısında şu özellikler görülür: Başlık ve alt başlıklar olması, açıklayıcı şema, grafik ve görsellerin kullanılması, bazı kelime ya da kelime gruplarının altının çizilmesi, koyu renkli ya da farklı büyüklükte yazıların olması (Güneş 2007'den aktaran Baki, 2020, s. 205-206).

Bilgilendirici metinler ders kitaplarından, ansiklopedilere; gezi, anı, makale, fıkra, eleştiri, sohbet, deneme, röportaj vb. gibi biçimsel özellik taşıyan yazılara, her çeşit gazete ve dergi yazısına kadar çeşitlilik gösterir. Hepsinin ortak özelliği hedef kitle olarak belirlenen okurlara bilgi aktarmaktır. Ancak konuyu ele alışları, işleyişleri ve anlatım biçimleri bakımından farklılık gösterirler (Gündüz & Şimşek, 2019, s. 45-46).

Öğretici ve bilgilendirici metin türleri gerçek yaşam ile doğrudan özdeş, gerçek dünyada yararlı olabilecek bilgiler sağlayan metinlerdir. Dilsel göstergeler ve dile getirilen olgular, okuru, dış dünyada bire bir karşılığı olan olgulara gönderirler:

makale, fıkra (köşe yazısı), röportaj, eleştiri, deneme, mektup, günlük, anı, gezi (seyahat) yazısı, yaşam öyküsü (biyografi), öz yaşam öyküsü (otobiyografi), haber, dilekçe, hava raporu, reklam vb. (Dilidüzgün, 2021a, s. 44)

Bilgilendirici metinler genel olarak giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinden oluşur. Giriş bölümünde okuyucuya konu tanıtılır, okuyucu konuya yönlendirilir. Gelişmede konu türlü yönleriyle farklı fikirlerle desteklenerek açıklanır, tartışılır, düşünmeyi geliştirme yollarıyla geliştirilir. Sonuç bölümünde ise konu toparlanarak özetlenir ve isteniyorsa konuyla ilgili bir hükme varılır. Bilgilendirici metinler yazarın amacı, ana fikir, yardımcı fikir, fikirleri destekleme yolları, kelime zenginliği, bağdaşıklık unsurları (özellikle bağlaçlar) gibi elementlerden oluşur (Marinak ve Gambrell, 2009'dan aktaran Şimşek & Müldür, 2020, s. 85-86). Açıklayıcı metinlerde söz konusu bilgi bir bütün olarak, bütün yanlarıyla ayrıntılı bir şekilde, düzenli, tutarlı, anlamsal olarak açık bir metin içinde sunulmalıdır. Dilsel göstergelerin yanında plan, grafik, tablo gibi bilgiyi görselleştiren dil dışı ögeler de kullanılabileceği için okuyucunun bunlarla ilgili bilgisi de olmalıdır (Dilidüzgün, 2021b, s. 104).

En sık kullanılan bilgilendirici/açıklayıcı metin yapılarından beşi; açıklama/tanımlama, sıralama, karşılaştırma, neden/sonuç ve sorun/çözümdür (Meyer & Freedle 1984, Niles 1974'ten aktaran Tompkins, 2004, s. 310). Bir metnin tutarlı olabilmesi, içeriğinin iyi yapılandırılmış olmasına bağlıdır. Metni yapılandırma sürecinde, açıklayıcı metinlerin yapısında bulunan ögeleri işaret eden belirtke sözcükleri bilmek ve kullanabilmek işlevsel olabilir (Hamzadayı, 2020, s. 258).

Tablo 4. Farklı Yapılardaki Açıklayıcı Metinlerde Bulunan Belirtke Sözcükler

Belirtke Sözcükler / Söz Öbekleri				
Açıklama/ Tanımlama	**Sıra**	**Karşılaştırma**	**Neden/etki**	**Sorun/çözüm**
örneğin gibi mesela	ilkin ikinci olarak önce sonra şimdi …dığında …den beri sonrasında son olarak	ancak diğer taraftan ama aksine benzer biçimde karşılaştırıldığında ne……..ne de buna karşılık tıpkı …iken	bu nedenle bunun sonucunda çünkü sonuç olarak bu yüzden …den dolayı böylece	ikilem problem sorun/çözüm tüm bunlardan hareketle soru/yanıt

Kaynak: Akhondi, Malayeri ve Samad, 2011'den aktaran Hamzadayı, 2020, s. 259

Öğretmenler, öğrencilere hem okumayı hem de yazmayı içeren bir dizi etkinlik aracılığıyla beş açıklayıcı metin yapısını öğretir. Öğretim stratejisindeki adımlar şöyledir:

1. Model tanıtma: Öğretmenler metin yapısını açıklayan ipucu sözcükleri tanıtır. Modelin bir örneğini paylaşır ve ardından bu model için bir grafik düzenleyici kullanır.

2. Metin yapılarını çözümleme: Öğrenciler açıklayıcı metin yapısının örneklerini bilgilendirici metinlerde bulurlar. Beş açıklayıcı metin yapısını gösteren bilgilendirici metinler okunur ve çözümlenir. Öğrenciler her bir metin modeline ilişkin kalıp ifadeleri, başlıkları, konu cümlelerini ve ipucu sözcükleri belirtirler; ayrıca bir grafik düzenleyici kullanarak metin yapısının diyagramını çizerler.

3. Metin yapılarına ilişkin modeli kullanarak paragraflar yazma: Öğrenciler bilgilendirici metin yapılarını çözümledikten sonra bu yapıları kullanarak paragraflar yazarlar. İlk yazma etkinliği tüm sınıfın katıldığı bir etkinlik olabilir. Daha sonra öğrenciler küçük gruplar hâlinde ve bireysel olarak paragraflar yazarlar. Yazma öncesi etkinlikler için öğrenciler bir konu seçer, bilgi toplar ve bunu bir grafik düzenleyici kullanarak düzenlerler. Daha sonra seçilen metin yapısına uygun bir taslak yazarlar ve ardından paragrafı gözden geçirir, düzenler ve paragrafın son hâlini yazarlar.

4. Açıklayıcı metin yapısının her biri için ilk üç adımı tekrarlama: Öğrenciler beş açıklayıcı metin yapısının her biri için ilk üç adımı tekrarlar, yapıya özgü ifade biçimlerini öğrendikten sonra bunları yazılarında kullanmaya hazır olurlar.

5. Etkili iletişim kurmak için en uygun modeli seçme: Öğrencilerin beş açıklayıcı metin yapısının her birini kullanmayı öğrendikten sonra, etkili iletişim kurmak için en uygun modeli seçmeyi öğrenmeleri gerekir (Tompkins, 2004, s. 331).

2.4. Metinsellik Ölçütleri

Metin kavramını, kendisini oluşturan tümce dizilerinin birbirlerine *bağdaşıklık* ve *tutarlılık* ölçütleriyle bağlanarak bir anlam bütünü oluşturmasıyla meydan gelen, belli bir amaçla üretilmiş, başı ve sonu kesin çizgilerle sınırlandırılan yazılı ya da sözlü bir dilsel ürün olarak tanımlayabiliriz (Onursal, 2003, s. 6). Karaağaç'ın da (2013) ifadesiyle metnin basit bir cümleler dizisi olmaktan çıkıp metin olabilmesi

için, içerdiği bazı bilgilerin ve ögelerin yinelenmesi, bu ögeler yinelenirken, bir yandan da metinde sözü edilen konunun bir sona, bir sonuca doğru ilerlemesi ve gelişmesi, bunun için de yeni ögelerin ve yeni bilgilerin eski bilgilerle ilişkilendirilerek metne katılması gerekmektedir. Aynı zamanda, birbiriyle çelişen fikirlerin bir arada bulunmaması ve metne konu olan göstergelerin, dış dünya gerçekleriyle örtüşmesi, bunlarla belli bir bağlantı içinde olması da gerekmektedir. Bu kuralların metnin yüzeyinde sözcük ve söz dizimi açısından nasıl uygulandığını ve metnin anlamsal düzeyde nasıl oluşturulduğunu bağdaşıklık ve tutarlılık kavramları açıklamaktadır (Karaağaç, 2013, s. 585-586).

Metin dilsel iletişimin temel birimidir ve bize doğası gereği mantıksal-anlamsal ve dilsel/dil bilgisel olarak bağıntılı bir bütünlüğü gösterir. Metin, *metinleştirme* sürecinin ürünüdür. Metinleştirme ise öncelikle ileti içinde aktarılacakların mantıksal-anlamsal açıdan, ardından da iletiyi taşıyacak olan dilsel kodlamanın biçimsel, dilsel/dil bilgisel açıdan bağıntılı kılınmasıdır (Keçik & Subaşı, 2001'den aktaran Göçer, 2019, s. 193).

De Beaugrande ve Dressler (1981) bu alanda yaptıkları çalışmada metinselliğin; bağdaşıklık (cohesion), tutarlılık (coherence), amaçlılık/niyet (intentionality), kabul edilebilirlik (acceptability), bilgilendiricilik (informativity), duruma uygunluk (situationality), metinler arasılık (intertextuality) olmak üzere yedi ölçütü olduğunu belirtmişlerdir (Aktaran Çeçen, 2015).

Belli bir kavramı anlatmak üzere her dilde birden fazla sözcük bir araya getirilerek çeşitli tamlamalar, deyimler oluşturulmakta, değişik düşünce, duygu ve bildirileri yansıtmak için de tümceler ve sözceler kurulmaktadır. Tamlama, deyim gibi söz varlığı içindeki ögeleri ve tümce ya da sözceleri anlamlı, kabul edilebilir birimler hâlinde bir araya getirmeye *bağdaştırma* adı verilmektedir. (Aksan, 2009, s. 83). Metnin uyumlu olması kendisini oluşturan bölümlerin dil bütünlüğü içinde birbirlerine bağlanmaları ile gerçekleşir. Bunu *bağdaşıklık (cohesion)* adı verilen dil ögeleri sağlar. Fiillerin zaman uyumları, art gönderimleri *(anafor)*, ön gönderimleri *(katafor)* bağdaşıklığı sağlayan dil ögeleridir. Bağdaşıklık, metnin yüzey yapısı ve söz dizimini *(sentaksı)* oluşturan dil sisteminin kendi içindeki uyumluluğudur ve metin olmanın temel ölçülerinden biridir. Metin kurulurken dil bilgisi kurallarına uyulması bağdaşıklığı ve böylece de metnin algılanmasını sağlar (Özden, 2012, s. 70-71).

İyi hazırlanmış bir metinde biçimsel olarak yer alan bağdaşıklık unsurlarının yanında anlamsal tutarlılığın da bulunması gerekmektedir. Metnin tutarlılığı, metinde anlatılmak istenenin, metnin bütününü kapsayacak şekilde gerçekleştirilmesi, sonra söylenenlerin öncekileri desteklemesi ve metnin kendi içinde çelişmemesidir (Karadeniz, 2015, s. 5). Metin içinde her ne kadar birbirlerine bağlı olsalar, birbirlerini bütünleseler de, bağdaşıklık ve tutarlılık olguları düzey açısından birbirinden farklıdır. *Bağdaşıklık* metnin yüzeyinde, dilsel ögeler aracılığıyla görülebildiği halde, *tutarlılık* derin yapıda oluşan anlamlar arasındaki mantıksal bağlantıdır ve tutarlılığı gösteren belirli dilsel ögeler bulunmamaktadır (Onursal, 2003, s. 14). *Tutarlılık*, büyük ölçüde metin türlerine bağlıdır. Her türün kendine özgü, içkin yapısal özellikleri vardır ve "belli bir türle ilişkilendirildiğinde tutarlı görünen bir tümce dizisi, başka bir türle ilişkilendirildiğinde tutarsız sayılabilir ya da başka çeşit bir *tutarlılık* gösterebilir" (Maingueneau 1991'den aktaran Onursal, 2003). Örneğin, yazınsal bir metin için tutarlı olan bir yapı, yazınsal olmayan bir metinde tutarsız sayılabilir. Bu nedenle *tutarlılık* ölçütü aranırken, metnin türüne bağlı özelliklere dikkat edilmeli ve yorumlar bu özellikler doğrultusunda yapılmalıdır (Onursal, 2003, s. 17).

Bir metnin taşıması gereken iletişimsel işlev, alan yazınında metinsellik ölçütleri olarak bilinen ölçütlerden *amaçlılık ve kabul edilebilirlik* ölçütüne işaret eder. Beaugrande ve Dressler (1981)'e göre (aktaran Ülper, 2009) amaçlılık, en genel anlamıyla yazarın amaçlarını gerçekleştirmek için metni kullanmasıdır. Zihnindeki düşünceleri belirli bir amaç doğrultusunda metinleştiren yazarın, yazılı olarak gönderdiği iletilerin, okur tarafından kabul edilebilir olması gerekir. Bu da iletişimin gerçekleşmesi için bir anlamda yazar ve okur arasında bulunması gereken bir iş birliğine işaret eder (Ülper, 2009, s. 423).

Bilgilendiricilik, metnin, okuyucuya daha önce bilmediği yeni bilgiler sunmasıdır. Alan'ın (1994'ten aktaran Çeçen, 2015) "orijinallik" sözüyle karşıladığı bu kavram, okuyucu açısından önemlidir. Hiç kimse, kendisine yeni bir şey sunmayacak bir metni okumak istemez. Eski bilgilerin çok olması, metnin okunmaya değer bulunmamasına, yeni bilgilerin fazlalığı da metnin yeterince anlaşılmamasına yol açacağından eski bilgilerle yeni bilgiler arasındaki oran dengeli olmalıdır (Coşkun 2007a'dan aktaran Çeçen, 2015, s. 141).

Durumsallık, metnin, metinde anlatılan olayların duruma uygun olması, metnin iletişimsel amaçlarının durum bağlamında belirlenmesini sağlayan unsurlardır. Metnin konusuna, amacına, ait olduğu türe ve hitap ettiği gruba uygun olacak şekilde üretilmesidir (Torusdağ & Aydın, 2019, s. 17).

Her metin kendisinden önceki metinlere dayanır. 'İnsani' olan hiçbir konu, tek başına gerçekleşmez. İnsani olanın ve insanın el attığı her şeyin bir öncesi, bir tarihi vardır; çünkü insan, ilişkilendirerek öğrenen ve öğrendiklerini dil denilen yapay dünyasında biriktiren bir varlıktır. Aslında insanın kendisi, doğal ve sosyal çevredeki kimliğiyle ayrı bir metindir. Bir metnin eski metinlerden aldıkları, bu sonraki metnin önceki metinlerle ilişki ve ilişkilendirilme biçimi metinler arasılıktır. Metin üreticisinin çağını, metin üretme anlayış ve yollarını dikkate almayan bir yorumcunun metni tam olarak anlamlandırması nasıl mümkün değilse, üretilmiş bir metnin doğuşunda katkısı bulunan eski ve alt metinleri yeterince değerlendirmeyen bir yorumcunun da başarılı ve aydınlatıcı sonuçlara ulaşması mümkün olamaz. Dolayısıyla, metinler arasılık, bir metnin çözümlenmesinde ve değerlendirilmesinde, metnin kendisi kadar, metnin çağı, metnin doğuş çevresi, kısacası metni hazırlayan bütün alt metinlerin anlaşılması gerekliliğini savunur (Karaağaç, 2013, s. 590).

2.5. Bilgilendirici Metin Yazma

Gündüz, Şimşek (2019), bilgilendirici metinleri yazmanın ilk basamağının konuyu belirlemek olduğunu belirtmektedir. Yazma konuları, öğrencilerin kendilerinin belirleyeceği ve hakkında rahatlıkla yazı yazabilecekleri, ilgilerini çeken konulardan seçilmelidir. Konu seçimi için *"bilgi sahibi olunan bir konuyu seçmek ve güncel, ilgi çekici konuları seçmek"* yararlı olacaktır. Bilgilendirici metinleri yazma çalışmalarının hazırlık aşamasında konuyu belirleyen öğrenciler, öğretmenlerin rehberliğinde *"yazma amacını ve hedef kitleyi belirleme, yazı türünü ve anlatım biçimini belirleme, konunun sınırlarını belirleme, konuyla ilgili malzemeyi belirleme, ana ve yardımcı düşünceleri belirleme, anlatım biçimini ve üslubunu belirleme, bakış açısını belirleme"* uygulamalarını yaparlar.

İyi bir anlatım için konunun çok iyi kavranması ve benimsenmesi gerekmektedir. Anlatımda konunun tespit edilmesinden sonra bu konu ile ilgili bilgiler toplanır. Bilgi toplama yöntemleri olarak da gözlem, okuma ve düşünme unsurlarından yararlanılır. Bazen de araştırmaya gerek kalmadan yazan veya konuşan kişilerin

tecrübelerinden faydalanılabilir. Konuya karar verilip bilgi toplandıktan sonra planlama aşamasına geçilir. Bu aşamada sadece içerik planlaması değil aynı zamanda yazının türü, anlatım özellikleri gibi diğer faktörler de planlanır (Bağcı, 2015, s. 89).

Yazı yazmaya geçmeden önce yazı yazmaya motive olunmalı ve aşağıdaki yazma çalışmaları tek tek uygulanarak yazı oluşturulmalıdır:

> Konunun seçilmesi, konunun ana maddesinin belirlenmesi, konunun sınırlandırılması, konunun amacının tespit edilmesi, bakış açısını destekleyen düşüncelerin bulunması, düşüncelerin anlatım sırasına göre düzenlenmesi, düşünce düzenine ve istenilen anlatım tekniklerine göre yazılması, yazının dinlendirilmesi (Yazılan metin üzerinde daha nesnel bir değerlendirme yapmak için kısa bir süre yazıdan uzak kalmaktır.), varsa yanlışları ve eksikleri görmek için yazının okunması, yazıya son biçimin verilmesi (Beyreli vd., 2005'ten aktaran, Bağcı, 2015, s. 91).

Yazılı anlatımda yapılacak planın en önemli unsurlarından biri de anlatım tarzının belirlenmesidir. Konunun ele alınışı ve işlenişi olarak yazılı anlatımın planlanmasında önemli bir unsur olarak karşımıza çıkan dört temel anlatım tarzı vardır. Bunlar; açıklama, tartışma, betimleme, öykülemedir. Aynı metin içinde birden fazla anlatım tarzı kullanılabilir. Bilgilendirici metinlerde ağırlıklı olarak açıklamaya ve tartışmaya yer verilir. Açıklama anlatım tarzı bilgi vermeye dayalı olduğundan bilgi eksikliği bu anlatım tarzını başarısız kılar. Öğrencilerin, herhangi bir konuda bilgisi yeterli olsun ya da olmasın, en çok kullandıkları anlatım tarzı açıklamadır. Bu anlatım tarzının öğrenciler tarafından sıkça tercih edilmesinin ve yanlış olarak uygulanmasın esas sebebi, öğrencilerin bu tekniklere ilişkin bilgilere sahip olmamasıdır (Karadağ Ö. , 2003, s. 83). Öğrencilerin yazılarında yer verecekleri düşünceyi geliştirme yolları ise *"tanımlama, örnekleme, karşılaştırma, tanık gösterme ve alıntı yapma* ile *sayısal verilerden yararlanma"*dır (Adalı, 2016, s. 191). Bunlarla birlikte herhangi bir konunun açıklanmasında *somutlaştırma, soyutlaştırma, sorulara bağlama, zıtlıklardan yararlanma, bağlantı kurma* yollarına da başvurulabilir.

Açıklama anlatım tarzında tanımların önemli bir yeri vardır. Öğrencilerin bir kavram ya da varlık tanımı yapabilmeleri için onlara varlığın ya da kavramın özellikleri hakkında bilgi verilir. Bundan hareketle bir tanım oluşturmaları istenir. Tam tersi olarak öğrencilerden tanımlanan kavram ya da varlığın özelliklerini bulmaları istenir.

Tanımlamalar için yapılabilecek bir başka uygulama da tanımı oluşturulan bütün kelimelerin düzensiz olarak verilmesi ve öğrencilerin bu kelimeleri kullanarak tanım yapmalarını istenmesi olabilir (Karadağ, 2003, s. 88). Örnekleme, soyut bir düşünceye somutluk, görünürlük katar. Söylemek istenileni okuyucunun zihninde canlandırır. Genellikle örneklemeye somutlaştırma ereğiyle başvurulur. Yerinde kullanılan örnek, kimi durumlarda sayfalarca açıklamadan daha etkili olur. Örnekler görünenlerden, yaşananlardan, okunanlardan seçilebileceği gibi tasarlanmış olarak da düşünülebilir (Özdemir & Binyazar, 2006, s. 121). Karşılaştırma, iki kavram ya da iki şey arasındaki benzerlik ve karşıtlıklardan yararlanmadır. Benzerlik ve karşıtlıkların ortaya çıkarılması karşılaştırmayla olur. Öne sürülen bir yargı bilinen bir gerçeğin verilerinden yararlanılarak görünür kılınır, açıklanır (Özdemir & Binyazar, 2006, s. 122). Bir düşünce, başkalarının görüşlerinden ve sözlerinden yararlanma yoluyla da geliştirilebilir. Yazma dilinde buna *başkalarını tanık gösterme* denir. Ancak tanık olarak, sözüne ve düşüncesine başvurulan kişinin ele alınan konu alanında tanınmış, güvenilir bir kişi olması gerekir. Tanık olarak seçilen kişinin ya adı anılır ya da söylediklerinden alıntılar yapılarak ("……..") içerisinde kaynağıyla birlikte gösterilir. İki biçimde olur bu: Birincisinde, tanık gösterilen kişinin düşüncesi alınır, kişisel görüşler buna bağlı olarak geliştirilir. İkincisinde ise, önce kişisel görüşler ortaya konur, bu görüşler, tanık gösterilen kişinin düşünceleriyle pekiştirilir (Özdemir & Binyazar, 2006, s. 123-124). Kaynağı güvenilir bir kişi ya da kurum olan sayısal veriler, anlatımda düşünceyi inandırıcı kılan önemli bir etkendir. Bilimsel yazılarda bu yola çok başvurulur (Bilgin, 2006'dan aktaran Göçer, 2019, s. 163).

2.5.1. Düşünce Ağırlıklı Plan

Düşünce ağırlıklı plan, düşünce yoluyla üretilen fikir ve konuların çeşitli yöntemlerle ele alınıp işlendiği plandır. Bu plan makale, fıkra, deneme, sohbet, eleştiri gibi düşünce yazılarında kullanılır. Düşünce ağırlıklı planda sıralanan düşünceler tekrarlanmamalı ve birbirleriyle çelişmemelidir (Yıldız vd., 2013, s. 292).

2.5.2. Planın Bölümleri

Her işin bir başı, ortası ve sonu olduğu gibi yazıların da başı, ortası ve sonu vardır. Planlama yazmadan önce yapılmalıdır. Plan yazının bölümlerinin nereye ve nasıl

yerleştirileceği ile ilgilidir. Plan, yazılacakları bir mantığa göre düzenlemektir. Pilancı (2003), planlama yaparken kılavuzluk edecek soruları şöyle belirlemiştir:

1) Yazıya nasıl bir girişle başlayacağım?

2) Yapacağım giriş, ilgi çekici ve konuyu sergileyici bir nitelik taşıyor mu?

3) Girişte söylediklerimi açmak ve geliştirmek için hangi düşünceleri nasıl bir sırayla anlatacağım?

4) Yazımı nasıl sonuçlandıracağım?

5) Sonuçlandırırken özetleme yapmam gerekecek mi?

Bu sorular doğrultusunda planı biçimlendirebiliriz (Aktaran Yıldız vd., 2013, s. 292).

Aşağıdaki tabloda bilgilendirici metinleri oluştururken gerçekleştirilmesi beklenen aşamalara yer verilmiştir.

Tablo 5. Düşünsel Yazı Geliştirme Aşamaları

DÜŞÜNSEL BİR METİN OLUŞTURMA	
KONUYU SEÇME ↓	İlginç bir konu belirleme (Konu verilmişse bu aşamayı atlayınız.)
KONUYU SINIRLANDIRMA ↓	İlgi ve bilgi alanınızı göz önünde tutarak konuyu sınırlandırma. (Konu sınırlandırılarak verilmişse bu aşamayı atlayınız.)
ANLATILACAKLARI BULMA ↓	1. Konu önceden verilmişse, verilen süreyi göz önünde tutarak kaynak taraması yapma, kaynakları okuma, not alma, özet çıkarma. 2. Ön araştırmaya zaman yoksa, konu üzerinde düşünme, birikimlerini gözden geçirme.
İLETİYİ BELİRLEME ↓	1. Savunacağı temel düşünceyi belirleme. 2. Konu, bir ileti olarak verilmişse, üzerinde düşünme, iletiyi çözümleme.
DÜŞÜNCELERİ DÜZENLEME (PLAN YAPMA) ↓	İletiyle ilgili düşünceler üretme, iletiyi destekleyecek yardımcı düşünceleri bulma ve bunları düzenleme. Düşünceleri geliştirecek uygun yöntemleri bulma (tanımlama, örnekleme, karşılaştırma, alıntılama, sayısal verilerden yararlanma). Kullanacağı anlatım biçimine/biçimlerine karar verme (açıklayıcı, tartışmacı, betimleyici, öyküleyici).
YAZIYA DÖKME ↓	Planda saptadığı düşünceleri paragraflara dönüştürme, plana bağlı kalarak yazma.
YAZDIKLARINI DENETLEME ↓	Varsa, anlatım bozukluklarını düzeltme. Yazım kurallarına uygunluğu denetleme.

Kaynak: Adalı, 2016, s. 217

2.5.3. Taslak Metin Geliştirme

Yazma hedefler belirlemek, fikir üretmek, bilgiyi düzenlemek, uygun dili seçmek, bir taslak hazırlamak, okumak ve gözden geçirmek ve daha sonra değiştirmek ve düzenlemek gibi bir dizi etkinlik içerir (Hedge, 2005'ten aktaran Ören, 2021, s. 3).

Taslak, yazarın plan doğrultusunda ürün geliştirmeye başladığı gözden geçirme sürecinin ilk aşamasıdır. Taslak metin, yazarın iletişimsel amaç ve niyeti çerçevesinde gözden geçirerek ele alması, düzeltmesi ve geliştirmesi gereken metin olarak tanımlanabilir. Taslak metin, beş temel bölüm içerir: Giriş, tez tümcesi, konu tümcesi, destekleyici tümceler ve sonuç. Giriş bölümünde asıl olan okurun dikkatini çekmek, metnin ne ile ilgili olduğunu ortaya koymak ve okurun okumayı sürdürmesini sağlamaktır. Tez tümcesi, metnin ana düşüncesini söze döker. Konu tümcesi, her bir paragraftaki ana düşünceyi dile getirir ve yer aldığı paragrafın ana düşüncesini tez tümcesine bağlar. Her paragraftaki destekleyici tümceler, konu tümcesini açıklar ya da geliştirir. Bu destekleyiciler; özgün durumlar, örnekler, kısa öyküler veya konu tümcesini destekleyen başka ayrıntılar olabilir. Sonuç ise tez tümcesini destekler ve okura metnin bitirilmiş olduğunu duyumsatır (Çetinkaya & Aslandağ, 2020, s. 115).

Yazma edimini bir süreç olarak gören yaklaşımların, ürün olarak gören yaklaşımdan en önemli farkı, öğrencilerin yazdıkları metni tamamlanmış bir metin olarak görmemesidir. Süreç yaklaşımında öğrencilerce üretilen ilk metinler genellikle tamamlanmış bir metin olarak değil, taslak olarak yazılmış bir metin olarak görülür. Öğretmenler, bu taslak metinleri inceleyerek öğrencilere geri bildirimlerde bulunur ve öğrencilerin metinlerini geliştirmelerine katkı sağlarlar. Bu bağlamda metinleştirme süreci içerisinde öğrenciler ve dersin öğretmeni sürekli bir iletişim durumunda olmalıdır. Öğretmenler, öğrencilerce oluşturulan metin taslaklarını inceleyerek belirlenen davranışlar doğrultusunda öğrencilere geri bildirimlerde bulunmalıdırlar (Ülper, 2008, s. 129).

2.5.4. Gözden Geçirme ve Düzeltme

Yazma edimi iki beceri gerektirir. Bunlardan birincisi düşünce üretmek ve bu düşünceleri yazılı metin hâline getirmektir. İkincisi ise gözden geçirme ve düzeltmedir (Elbow, 1998'den aktaran Ülper, 2008, s. 95). Başarılı yazarlar, çoğunlukla yaptıklarından memnun olmazlar. Bu hoşnutsuzluk, onların her gözden

geçirişlerinde yaptıkları düzeltmelerle ilgilidir. Onlar her gözden geçirmede daha iyisinin yapılabileceğini düşünür (Zimmerman & Kitsantas, 2007'den aktaran Müldür, 2017, s. 73).

İyi bir yazılı anlatım ürünü, yazarın söyleyeceklerine başlangıçta hazırlık yapmasına, düşüncelerini planlamasına; yazma taslağı oluşturmasına, düşüncenin akışına göre bu taslağı yeniden düzenlemesine ve yazıyı en sonunda dil ve anlatım hataları, anlaşılırlık ve akıcılık yönünden düzeltmesine bağlıdır (Karatay, 2011, s. 1035).

Gözden geçirme ve düzeltme süreci yayımlama aşamasına kadar planlama ve taslak metin oluşturma aşamalarında işletilen döngüsel bir işlemdir. Bu süreç iki alt işlemden oluşur. Bunlar sırasıyla metnin yazar tarafından okunması ve düzenlenmesidir. Okuma alt işlemi, yazarın yanlışları saptadığı ve yazılı metnin planlama sürecinde belirlenmiş olan iletişimsel amaçlara uygunluğunu değerlendirdiği süreçtir. Düzeltme alt işlemi ise sorunların üretim ilkeleri doğrultusunda çözümlendiği süreçtir (Alamargot & Chanquog, 2001'den aktaran Çetinkaya, 2020, s. 135).

Öğrencilerin yazma becerilerinin ve duyarlılığının gelişmesinde önemli bir süreç olan gözden geçirmeye öğretim programlarında ve öğretim ortamlarında gerektiği kadar yer verilmediği görülmektedir. Türkiye'deki yazma eğitimine dönük bilimsel kitapların birçoğunda da benzer durum görülür. Nitelikli metin oluşturmanın ön koşulu çoklu kaynaklarla nitelikli bir gözden geçirme sürecinin işe koşulmasıdır. Bu yüzden, Türkçe öğretim programında, ders kitaplarında ve öğretim ortamlarında gözden geçirme kavramına gereken önemin verilmesi gerekir. Öğrencilerin yazma sürecinin tüm aşamalarını işlettikten sonra oluşturdukları son taslak öğretmenler tarafından bütüncül ya da çözümsel bir yaklaşımla değerlendirilir. Bu değerlendirme sonuçları da öğrenciye oluşturduğu metnin niteliği konusunda bir geri bildirim sağlar (Çetinkaya, 2020, s. 156).

2.6. Haber Metinleri

Tür kavramı bir nesne ya da olgunun kendine özgü birtakım ayırt edici özellikler sebebiyle, ilişkili olduğu diğer kavramsal birimlerden ayrıştırılmasını sağlayan betimleyici, tanımlayıcı ve ayırıcı özelliklerini ifade etmek üzere kullanılan bir kavramdır. Metindilbilim açısından ise metin türü kavramı, metin yüzeyinde görülen

dilsel-dilbilgisel, anlamsal ve önermesel açıdan farklılaşan içerik sunumunun bir metni, diğer metinlerden farklılaştırması şeklinde ifade etmek mümkündür (Kaygısız, 2018, s. 829). Buradan hareketle metin türü kavramını, belirli iletişimsel amaçlar doğrultusunda şekillendirilen ve türe özgü özellikler bakımından okuyucunun kolaylıkla fark edebileceği şekilde yapılandırılmış, aşamalandırılmış, amaç odaklı iletişimsel bir olgudur şeklinde tanımlamak mümkündür (Bhatia, 2013; Martin, 1992'den aktaran Kaygısız, 2018, s. 829).

İnsanları ilgilendiren, bilgilendiren ve gerektiğinde harekete geçirebilen her türlü olaya haber denir. Diğer bir deyişle toplumda ve tabiatta meydana gelen çeşitli olay, durum ve görünümle ilgili bilgi ve duyurulara *"haber"* denir. İngilizcedeki north (kuzey), east (doğu), west (batı) ve south (güney) kelimelerinin baş harflerinden meydana geldiği bilinen haber *"NEWS"* kelimesi; *"her yönde meydana gelen olaylar"* olarak da tanımlanmaktadır. Haberin temel ögeleri 9 başlık altında toplanabilir. Bunlar; doğruluk, güncellik, anlaşılırlık, ilginçlik, önemlilik, nesnellik, zamanlılık, yakınlık ve heyecandır (Tayfur, 2018).

Haber yazısı, önemli günlük olayları anlatan kısa ve özlü yazılardır. Haberi alan ve veren kişiye muhabir denir. Haber, gazetenin (ve doğal olarak radyo ve televizyonun) temelidir. Bir olayın habere konu olması alışılagelenin dışında olmasıyla ilgilidir. Ayrıca haber geniş bir okur kitlesini ilgilendirir nitelikte olmalıdır. Muhabir çeşitli kanallardan elde ettiği haberleri (yetkili kişilerden alınan resmî haberler, halktan kişiler tarafından bildirilen özel haberler, haber ajanslarından alınan ajans haberleri) vakit geçirmeden yayımlar. Çünkü haberin etkili olmasında en önemli etken haberin taze olmasıdır. Bir gazete haberinde şu beş soruya yanıt verilmesi gerekir: *Kim /Ne? /Neyi/Kimi? Niçin? Nerede? Ne zaman?* Haber yazarı, bu beş sorudan hangisine ağırlık veriyorsa haberi ona göre düzenler (Adalı, 2016, s. 313-314).

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda (2019) da haber metinlerine bilgilendirici metin türleri sınıflandırmasında yer verilmekte ve Türkçe dersinde 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıf düzeylerinde temel dil becerilerinin kazandırılmasında bu metinlerden yararlanılması uygun görülmektedir. *"Hayata eleştirel bakabilme ve fikir sahibi olabilme gündemi takip edebilmek ile mümkün."* diyen Dilidüzgün, haber metinlerinin öğrencilerde haber söylemini çözümleme ve olaylara eleştirel bakma edinci geliştirmek için yapısal özelliklerini yansıtan etkinliklerle Türkçe derslerinde yer alması gerektiğini belirtmektedir. Bu bağlamda, haber metinlerinin çok sık karşılaşılan ve dil

öğretiminde atlanmaması gereken bir metin türü olduğuna da vurgu yapmaktadır (Dilidüzgün, 2014, s. 90). Dilidüzgün (2021b), haber metinlerini açıklayıcı metinler başlığı altında değerlendirir ve *"bilgi ileten"* metin türlerinden kabul eder. Yıldız (2000) gazetede yer alan metin türlerini sınıflandırırken 'haber' metinlerini bilgi ağırlıklı metinler öbeğine almıştır; Bulut (1994) incelediği haber metinlerini gerçek anlatı metin formunda bilgilendirici gerçek metin kategorisinde ele almıştır (Aktaran Dilidüzgün, 2021b, 237-238). Zeyrek'in (1992) *"Metin üreticileri olan yazarların görevi güncel haberleri okura ilginç ve bilgilendirici bir biçimde sunmaktır"* sözleriyle belirttiği gibi haber metinlerinin temel işlevi bilgilendirmek olmakla beraber van Dijk ve Kintsch (1983) iddia özelliği taşıdığını da belirtmektedirler. (Aktaran Dilidüzgün, 2014, s. 90).

2.6.1. Haber Metinlerinin İçeriği

Bir haber raporu; okuyucunun henüz bilmediği, belki de bilmek istediği, doğru olduğuna inanmaya eğilimli bilgi veren ya da vermesi gereken bir tür olduğu için iddia özelliği de taşır. Bununla birlikte dolaylı olarak bir öneri, teklif ya da tavsiye, ikna etme söz eylemlerini de içermektedir (van Dijk & Kintsch, 1983'ten aktaran Dilidüzgün, 2021b, s. 237).

Okuyucunun ikna edilebilmesi için haber metinleri içerik olarak şu özellikleri sergilemek zorundadırlar:

- *Olayları olduğu gibi aktarmak:* Olaylar betimlenir; tanıkların verdiği kanıtlar, güvenilir kaynaklardan bilgiler, zaman/kişiler/olaylar için kesinlik ve doğruluk bildiren sayılar, düşüncelerin belirtilmesinde alıntılar kullanılır.
- *Olaylar arasında ilişki kurmak:* Geçmiş olaylardan söz edilir, gelecek olaylar ön görülür, yeni olaylar bilinen modellere sokularak özümsetilir, olaylara uyan durumlar/kavramlar kullanılır, olaylar anlatı yapısında anlatılır.
- *Davranışsal ve duyuşsal değişikliği gerçekleştirebilecek bilgi sağlamak:* Olaylar duygu içeren ve duygu seline sebep olan olgular bulundurduklarında daha iyi sunulur ve hatırda kalır (Dilidüzgün, 2021b, s. 237-238).

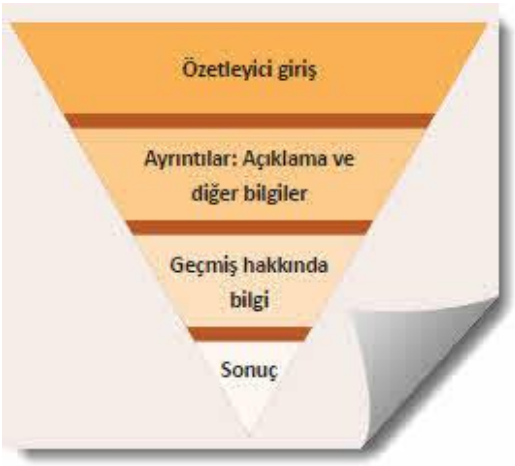
2.6.2. Haber Metinlerinin Yapısı

Haberin yapısı üç temel bölümden oluşur. Bu bölümler başlık, giriş ve gövdedir. Haberin başlığı, olayın özünü yansıtan ve ilk planda değerlendirilmesini sağlayan

niteliği nedeniyle haberin vitrini olarak da adlandırılır. Bu nedenle başlığın açık, anlaşılır, ilginç ve kesin olması, okuyucuyu haber metnini okumaya isteklendirmesi gerekir. Haberin girişi, haberle ilgili önemli bilgilerin az ve öz nitelikte verildiği bölümdür. Haberin ilk bağımsız paragrafını giriş oluşturur. Haber girişi, flaş olarak da adlandırılır. Haber formatının üçüncü unsuru olan gövde, genişletme ve ayrıntı bölümü olarak da adlandırılır. Haberin gövdesinde, girişte öz olarak verilen olayın ayrıntısı, yan bilgiler ve veriler yer alır (MEB, 2007, s. 21). Haberin sonuç paragrafı ya da cümleleri genellikle geçmiş hakkında bilgi verici, geleceğe yönelik duyurum ya da sonuç yargısı ifade eder nitelikte olabilir. Kimi haber sonlandırma ifadeleri şu şekilde sıralanabilir:

- Toplantı, ödüllerin verilmesiyle sona erdi.
- Bölgede hava sıcaklığının eksi 20 derece olduğu belirtiliyor.
- Sanatçı, kutlamalar çerçevesinde ayrıca 2 Eylül'de Eskişehir'de bir sokak konseri verecek.
- Meydana gelen zararın ve hafriyatın kaldırılmasının bedelinin 250 bin lira olduğu kaydedildi (Yüksel vd., 2012, s. 40-41).

Şekil 4. Haberin Anatomisi



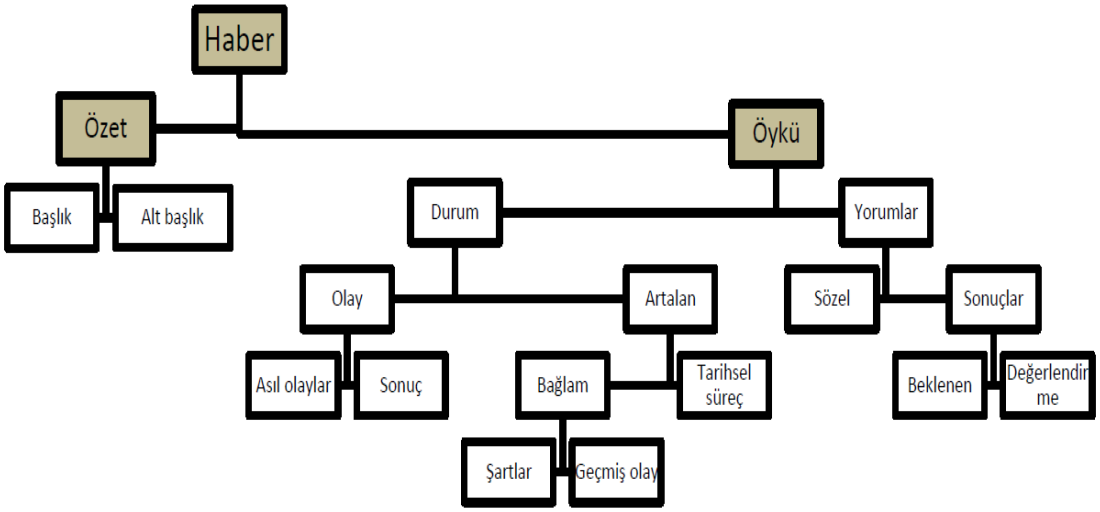
Kaynak: https://www.turkedebiyati.org/haber-yazisinin-özellikleri/

Haberi kurgulama sırasında başvurulan özetleme yöntemi nedeniyle haberle ilgili birçok bilgi haber dışında kalmaktadır. Hangi bilgilerin haberde kullanılacağı hangilerinin kullanılamayacağı sonuçta haberi yazan kişinin seçimine bağlıdır. Bu nedenle gazeteci haberi kurgularken haberde yer verdiği bilgiler kadar yer vermediklerinden de sorumludur. Haberle ilgili bilgi seçimini doğru yapmalıdır.

Haber konusu olayın önem taşıyan tüm unsurlarına haberinde eksiksiz olarak yer vermelidir (MEB, 2007, s. 32).

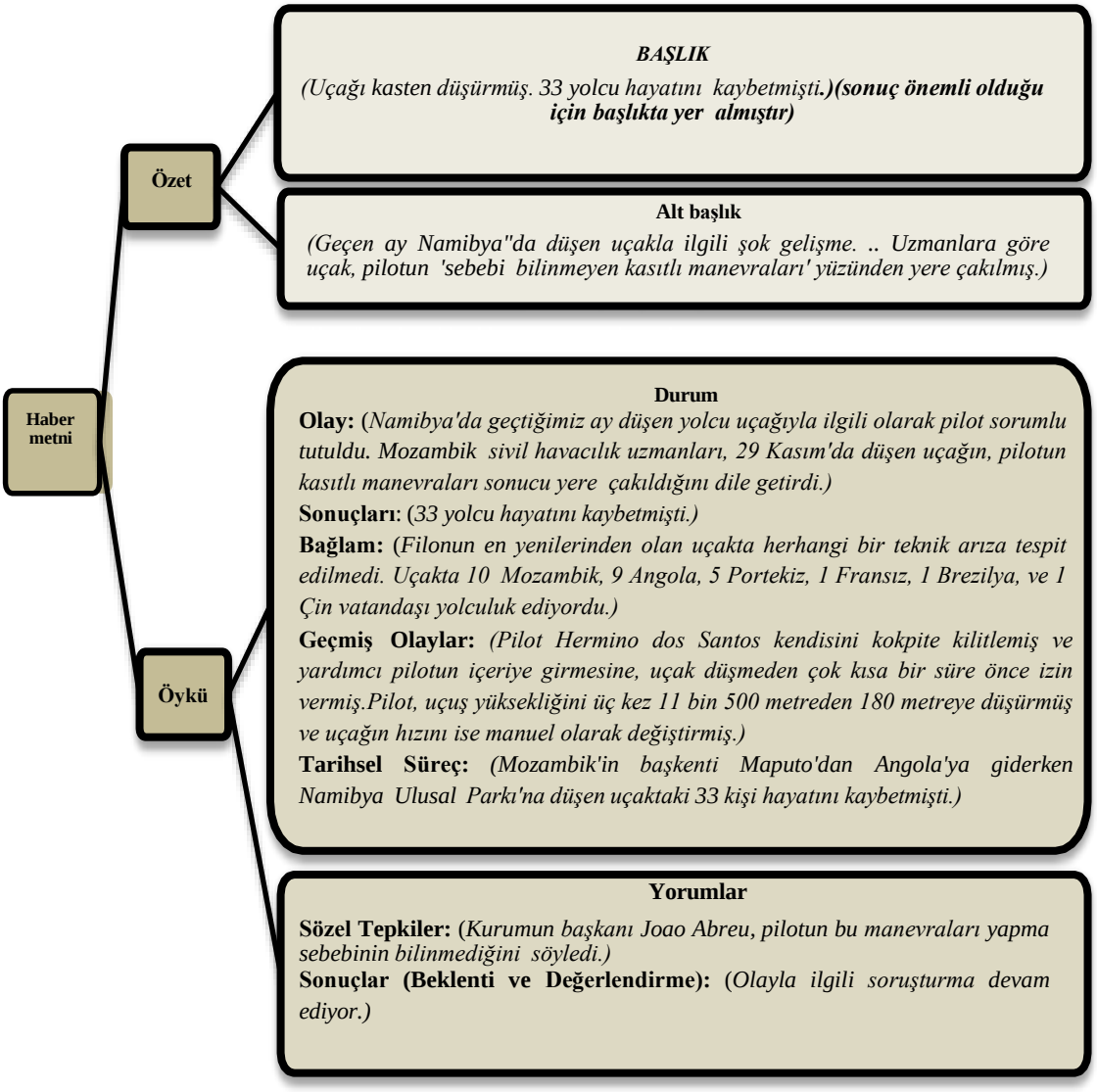
Dijk (1988), *"Haber metinlerinin mutlaka üstyapıları vardır ve hem gazeteciler hem de okuyucular haberlerin yazılmasında ve anlaşılmasında bu yapıları sezgisel olarak kullanmaktadırlar."* diyerek haberlerin üstyapı kategorilerinin işlevini ve önemini vurgulamıştır. Başlık ve alt başlığı kapsayan *"özet"* ile durum ve yorumları kapsayan *"öykü"* gibi iki ana bölümden oluşan haber metninin *'başlık'* ve *'asıl olaylar'* kategorileri zorunlu, diğerleri ise isteğe bağlıdır (Aktaran Dilidüzgün, 2014, s. 93).

Şekil 5. Haber Metinlerinin Üstyapı Kategorileri



Kaynak: Dijk, 1988'den aktaran Dilidüzgün, 2014, s. 93

Şekil 6. Haber Metinlerinde Üstyapı Örneği



Kaynak: Dilidüzgün, 2014, s. 99

2.6.3. Haber Metinlerinin Dili

Dil, yaşayan bir varlıktır ve haber dili de zaman içinde değişim göstermektedir. Bundan on ya da yirmi yıl önceki haber metinleri ile bugünküler karşılaştırıldığında aralarında ciddi farklar olduğu görülebilir. Kullanılan sözcükler ve anlatım biçimi kimi yönleriyle değişime uğramıştır. Daha önceki dönemlerde dikkati çeken *"Başbakan şehrimize teşrif etmişlerdir."* gibi bir haber cümlesi yerine artık, *"Başbakan şehrimize geldi."* cümlesi tercih edilmektedir. Günümüzde haber yazımında; olup biten eylemler için, eylemin sözün söylediği andan önce yapıldığını, söyleyeni kesin inancıyla tam olarak anlattığı, "görülen geçmiş zaman" kipi tercih edilmektedir. Günümüzde haberler genellikle üçüncü tekil şahıs cümleleriyle yazılır.

Muhabir olayı, yaşandığı anda oradaymış ve tüm yaşananlara şahit olmuş gibi bir hikâye ya da roman metni gibi aktarmaz. Onun yerine görgü tanıklarının ya da haber kaynaklarının anlatımına başvurur ve onlardan aldığı bilgileri okurlarına aktarır. Genel olarak haber dilini ve anlatımını etkileyen unsurlar; haberin yayınlanacağı kitle iletişim aracının türü, haberin konusu, niteliği, hedef kitlesi, ne zaman yayınlanacağı, en önemli unsurun ne olacağı ve habere ayrılan yer ya da süre ile bağlantılı olarak değişir (Yüksel vd., 2012, s. 10-11).

2.6.3.1. Açıklık

Haber metninde açıklık, belli bir olayı, konuyu, fikri anlaşılır duruma getirmektir. Metnin anlamının kolay ve anlaşılır olması durumudur. Bunun için haberde aktarılanlar, verilenler anlam belirsizliği yaratmamalıdır. Bu da kullanılan ifadelerin kesin ve net olması, kuşkuya yer bırakmamasıyla sağlanır. Açıklığı sağlamak için hem cümleler hem paragraflar kısa olmalıdır. Ayrıca karmaşık sözcüklerden, terimlerden, çok kullanılmayan ve bilinmeyen deyimlerden, yabancı sözcüklerden, argo sözcüklerden uzak durulmalıdır. Özellikle tek fikir içeren basit fiillerden oluşmuş kısa cümleler kullanılmalıdır (MEB, 2007, s. 3).

2.6.3.2. Sadelik

Haberde sadelikle anlatılmak istenilen, her cümlenin kolay anlaşılır olmasıdır. Yazılan metinde anlatılanı okuyucu hemen kavrayabilmelidir. Eğer okuyucu, "Bununla acaba ne demek istemişler?" diye düşünüyorsa hem haberi kavrayamamış olur hem de habere olan ilgisi azalır ve haberi okumaktan vazgeçer. Sadelik süsten, gösterişten, sözcük oyunlarından ve çoklu çağrışımlardan uzak durarak haberin yazılması ve haberi oluşturan olay, bilgi ve duyguların aktarılmasıdır. Sadeliği sağlamak için okuyucuya neyi vermek istediğimizi öncelikle düşünmeliyiz. Haberle ilgili hangi unsurların üzerinde durulacaksa sözü uzatmadan, olayın özü yakalanmalıdır. Bu da haberi belli bir mantık çerçevesi içine oturtmak demektir. Bu nedenle haber metni ayrıntıya boğulmamalı, detaycı bir yaklaşım izlenerek asıl konudan uzaklaşılmamalıdır. Bunu sağlamanın en basit yoluysa gereksiz sözcüklerden uzak durulmasıdır (MEB, 2007, s. 4).

2.6.3.3. Kesinlik

Haberi oluşturan bilgilerin doğruluğunun araştırılması ve haber metninde bunların, kesin bir dille ifade edilmesidir. Kesinliğin sağlanması, her şeyden önce haberin yazılmasından önceki süreçle ilgilidir. Bu da haberi yazarken işi aceleye getirmemek ve haberle ilgili gerekli araştırmayı yapmak anlamına gelir. Haber, öncelikle kesinliği sağlanmış bilgiler üzerine kurulmalı, kesinleşmemiş bilgilere haberde mümkün olduğunca yer verilmemeli, kişisel yorumlardan ve söylentilerden uzak durulmalıdır. Kesinliği sağlamanın bir başka yolu da gereksiz tekrarlardan, bölük pörçük ve gelişigüzel ifadelerden kaçınmaktır. Haberin üçüncü şahıs olarak yazılması da kesinliği sağlayan etmenlerden biridir. Kesin bilgiler üzerine kurulmuş bir haberin, okuyucu üzerindeki ikna etme ve inandırma etkisi daha yüksek olduğundan haberde kesinliğin sağlanması çok önemlidir (MEB, 2007, s. 4).

2.7. Haber Yazma

Haberciliğin temel amacı bilgi ve düşünceleri en doğru, en gerçekçi, en etkili ve en anlaşılır biçimde okuyucu, dinleyici ya da izleyicilere aktarmaktır. Haber yazma süreci, temel olarak dört aşamadan geçerek tamamlanır: Bir olay karşısında önce düşünülür. O olayın haber olup olamayacağına karar verilir. Haber olabileceğine karar verilirse, odak noktasının ne olacağı belirlenir. Bu odak noktası çerçevesinde haber zihinde tasarlanır. Ardından bilgi toplama aşamasına geçilir. Bu aşamada elde edilen bilgiler çerçevesinde gerekirse odak noktası değiştirilebilir. Yeterli bilgilere erişildikten sonra haberin yazılması aşamasına geçilir. Taslak metin tamamlandıktan sonra son aşamaya gelinir. Bu aşamada da denetim ve doğrulama işlemleri tamamlanarak haber yayına hazır hâle getirilir (Yüksel vd., 2012, s. 3).

2.7.1. Haber Yazma Aşamaları

2.7.1.1. Düşünme ve Odak Noktası Bulma

Haber yazmanın ilk aşamasını *"düşünme"* oluşturur. Herhangi bir olay ya da durum karşısında haber yazmadan önce düşünmek ve haber yazılacak unsurun; eş deyişle haberin odak noktasının ne olduğunu keşfetmek gerekir. Her haberin bir odak noktası vardır ve bu nokta, haber yazma sürecinin en başında belirlenir. Böylece daha sonraki aşamada toplanacak bilgiler bu odak nokta çerçevesinde derlenir. Haber

yazma aşamasında da bu odak nokta, haberin bel kemiğini oluşturur. Haberin ilk basamağı her zaman zihinde başlayan düşünme ve tasarlama ile oluşturulmalıdır. Zihinde odak noktası hedeflenmemiş bir haberi yazmak ve sonunu getirmek pek de kolay değildir. O hâlde ilk aşama *"Düşün ve bir odak noktası bul."* şeklinde özetlenebilir. *"Bu olay, acaba ne haberi?"* sorusuna haber ögeleriyle yanıt verilebilir. Çünkü haber ögeleri (5N1K) bir haberin omurgasını oluşturur. Bu soru çerçevesinde düşünerek de odak noktasını bulabilirsiniz. İşinizi kolaylaştıracak bir soru belki şu da olabilir: *"Bu haberdeki en önemli öge, 5N1K formülündeki hangi sorunun yanıtıdır?"* Bir haberin en önemli ögesi onun *"trafik kazası"*, *"deprem"* ya da *"sel"* olması ise bu haberin *"ne"* haberi olduğu söylenebilir. Haberin en önemli ögesi *"kim"* sorusunun yanıtı ise, örneğin trafik kazası geçiren kişinin kimliği önemli ise, haber bu öge üzerine kurulur. Bir başka haberde olayın meydana geldiği yer daha önemli bulunabilir. Örneğin bir trafik kazasının *"nerede"* meydana geldiği, her şeyden daha önemli olabilir. Olayın meydana geliş anı önemli ise, *"ne zaman"* sorusu değer kazanır. Kimi zaman da olayın *"neden"* meydana geldiği ya da *"nasıl"* meydana geldiği tüm diğer ögelerden daha önemli bulunabilir. Dolayısıyla haberde odaklanılacak 5N1K formülünde yer alan soru belirlenir ve bu sorunun yanıtı, haberin odak noktasını oluşturabilir (Yüksel vd., 2012, s. 3-4).

2.7.1.2. Bilgi Toplama

Haber yazma sürecinin ikinci aşaması *"bilgi toplama"* dır. Olayla ilgili olarak merak edilmesi muhtemel tüm soruların yanıtları bu aşamada aranır. Bunun için haber kaynakları ile görüşülmeli, konuyla ilgili toplanabilecek tüm bilgilere erişilmelidir. Bu aşamada asla bir tek kaynakla yetinilmemeli, konunun farklı bakış açılarına sahip yönlerine ilişkin bilgiler de toplanmalıdır. Bu, iki açıdan önemlidir: Birincisi, elde edilen bilgilerin doğruluğunun sağlanması ve ikincisi de haberde nesnelliğe ya da tarafsızlığa yaklaşma adına farklı görüş açılarının haber içeriğinde sergilenmesi. Sonuç olarak bilgi toplama aşamasında mümkün olduğunca detaylı bilgi toplanmaya çalışılmalıdır. O hâlde haber yazma sürecinin ikinci aşaması, düşünülmüş ve odaklanılmış haber olay çerçevesinde, *"Her türlü bilgiyi not al."* şeklinde özetlenebilir (Yüksel vd., 2012, s. 5-7).

2.7.1.3. Haberi Yazma

Üçüncü aşama *"yazma"* aşamasıdır. Olayla ilgili olarak odaklanılmış olan noktadan hareketle toplanan bilgiler yazıya dökülmelidir. Ancak bilgi toplama aşamasında not alınmış olan her şeyin yazılması diye bir şey yoktur. Yalnızca odaklanılan haber konusu çerçevesinde ilgili olan bilgiler haber metnine alınmalıdır. Haber yazımında en başta sözcük seçimine, cümle ve paragraf yapısına, haber diline, haber kaynaklarının yazılışına, yazım kuralları ve noktalama işaretlerine dikkat etmek gereklidir (Yüksel vd., 2012, s. 21).

2.7.1.4. Denetim ve Doğrulama

Haber yazmanın dördüncü aşaması, bir haberin doğruluğuna verilen öneme de *atfen "denetim ve doğrulama"* şeklinde ifade edilebilir. Haberin taslak metni tamamlandıktan sonra *"gözden geçirme ve düzeltme aşaması"* da denilebilecek denetim ve doğrulama aşamasına geçilir. Bu aşamada haberin taslak metni ele alınır ve baştan sona yeniden okunur. Yazım yanlışları, okunurluk ve anlaşılabilirlik, eksik bilgi, yanlış bilgi, yorumsuzluk denetimi, fazlalıkların denetimi, etik ve hukuk kurallarına uygunluk gibi noktalara dikkat edilir. Gerekli görülen değişiklikler yapılarak habere son şekli verilir. Haber metni ancak bu aşamada tamamlandıktan sonra yayıma hazır hâle gelir (Yüksel vd., 2012, s. 21).

2.7.1.5. Haberi Paylaşma

Sosyal medya, gazetecilere, içeriklerini daha geniş kitlelere hızla ulaştırma imkânı sağlarken okurlar olan sosyal medya kullanıcılarına ise beğendikleri ya da beğenmedikleri bir haberi paylaşma, o habere yorum yapma imkânı sağlamaktadır. Çevrim içi gazeteler sosyal medya platformları üzerinden kullanıcıların yaptığı paylaşımlar ve yorumlarla kullanıcıları âdeta gönüllü elçiler hâline getirebilmektedir. Paylaşım yapan kullanıcıların takipçileri de o içerik hakkında bilgi sahibi olmakta, içeriğin dalga dalga yayılmasına katkıda bulunmaktadırlar. Bu sebeple sosyal medya platformları üzerinden paylaşılan haber içeriğinin dikkat çekici olması ve etkileşim alabilmesi haberciler için önem kazanmaktadır (Çetinkaya, 2019, s. 7).

Kırık (2013), sosyal paylaşım ağlarının, Web 2.0 teknolojisiyle önemli gelişmeler gösterdiğini, tek yönlü bilgi ve veri akışının Web 2.0 ile son bulduğunu, çift hatta çok yönlü iletişim imkânının etkileşim kavramını ortaya çıkardığını ifade etmektedir.

Musser ve O'Reilly (2006), Web 2.0 teknolojisinin kullanıcıların internet ortamında karşılıklı şekilde içerik, bilgi ve veri paylaşımı yapabildikleri, bireysel etkileşime imkân veren uygulamaları kapsayan yeni nesil web teknolojisi olduğunu belirtmektedir (Aktaran, Çetinkaya, 2019, s. 7).

2.7.2. Haber Yazmada Görsel Kullanımı

Televizyon haberciliği büyük ölçüde görüntüye dayanırken, yazılı kitle iletişim araçlarında metin ön plandadır ve görüntü; eğer kendisi haber değilse genellikle "haberi destekleyen unsur" olarak tanımlanır. Yazılı kitle iletişim araçlarında kullanılan ve haberi niteleyen türdeki fotoğraf, illüstrasyon, karikatür, tablo, şekil ya da grafik gibi unsurlara "görsel unsurlar" adı verilir (Yüksel vd., 2012, s. 41).

Haber fotoğrafı üretecek kişi, öncelikle neyin, ne derecede önemli *"haber"*i içerdiğini kavrayabilmelidir. Her fotoğraf iyi-kötü bir bilgi içerir. Önemli olan; ilgi çekici bilgiyi içeren fotoğraflar üretebilmektir. Fotoğraf, bakıldığı zaman bir anlam ifade etmeli, ne amaçla çekildiği, olayın nerede geçtiği ve nasıl oluştuğu konusunda açık bilgi vermelidir. Bu da titiz bir çalışmayı gerektirir. Haberin mesajı, fotoğrafınızın aracılığı ile kısa sürede ve etkileyici bir şekilde okura iletilebilmelidir. Bunun için öncelikle, *"Fotoğrafını çektiğim konunun öznesi nedir?"* sorusunu kendinize sormalı ve doğru cevabı bulmalısınız. Doğru cevabı, fotoğrafladığınız konu hakkında ne kadar fazla bilgi sahibi olursanız o derecede kolay bulabilirsiniz. Özneyi güçlü bir şekilde vurgulamak, habere uygun fotoğraflar üretmek anlamına gelir. Fotoğraf, içeriği ne kadar güçlüyse kamuoyuna o oranda sağlıklı görsel bilgi verir. Foto muhabiri habere hâkim olmalı, fotoğraflayacağı konuyu iyi anlamalı ve sorgulamalıdır. (Bengi vd., 2008, s. 113).

2.8. Üstün Yeteneklilerde Yazma Öğretimi

Bilim ve Sanat Merkezleri Yönergesi'nde, özel yetenekli birey şöyle tanımlanmıştır: "Yaşıtlarına göre daha hızlı öğrenen; yaratıcılık, sanat, liderliğe ilişkin kapasitede önde olan, özel akademik yeteneğe sahip, soyut fikirleri anlayabilen, ilgi alanlarında bağımsız hareket etmeyi seven ve yüksek düzeyde performans gösteren birey (MEB, 2024, s. 4)."

Bilim ve Sanat Merkezleri Türkçe Dersi Öğretim Programı (MEB, 2021a) ile Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı'na (MEB, 2021b) göre derslerde

uygulanacak etkinliklerin öğrenci merkezli olması esastır. Etkinliklerin içeriği disiplinler arası olmalı, karmaşıklık içermeli, öğrenme öğretme sürecinde mümkün olduğunca farklı yöntem ve tekniklere yer verilmeli, öğrencilerin üst düzey bilişsel becerileri kullanması teşvik edilmelidir. Öğrenme ortamında yapıcı değerlendirmeler yapılmalıdır. Farklı fikirler ve davranışlar hoş karşılanmalıdır. Öğrenciler öğrendiklerini çeşitli ürünlerle gösterebilmelidir. Ürünler çeşitli ölçme araçları ve değerlendirme yöntemleri ile değerlendirilmelidir. Özellikle görsel, teknolojik ve oyun tabanlı materyallere yer verilmelidir.

BYFP-1'in bulunduğu Bilim ve Sanat Merkezleri Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda "yazma" modülünde, "yazma yöntem ve teknikleri" öğrenme alanında ve "Yazarken Türkçeyi nasıl doğru ve etkili kullanabiliriz?" temel sorusuna yönelik 9 kazanım; "metin türleri" öğrenme alanına ilişkin ise 2 kazanım yer almaktadır. Süreç odaklı yazma yaklaşımının işletildiği çerçeve programda öğrencilerin bilgilendirici metinlerin farklı türlerinde yazılar yazmasına ilişkin kazanımlar bulunmaktadır. Bununla birlikte *"Dijital ortamlarda özgün metin yazar."* kazanımına da yer verilmektedir. BYFP-2'nin yer aldığı Bilim ve Sanat Merkezleri Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı'nda da (2021) "yazma" modülünde 27 konu ve 27 kazanım yer almaktadır. *"Bilgilendirici metin türlerinde özgün ürünler oluşturur."* kazanımına yer verilen çerçeve programda süreç odaklı yazma yaklaşımı benimsenmekte ve dijital ortamlarda yazı yazma desteklenmektedir.

BİLSEM Türkçe dersi çerçeve programının uygulanmasında dikkat edilecek hususlardan biri de hazırlanacak planların öğrencilerin hazırbulunuşluğuna, öğrenme stillerine ve ilgilerine göre hazırlanmasıdır. Türkçe öğretmenleri belirlenen kazanımlardan yola çıkarak kendi etkinliklerini hazırlayacaktır. Özel yetenekli öğrencilerin sahip olduğu farklılıklar nedeniyle ölçme ve değerlendirme uygulamalarında esneklik, özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden beklenmektedir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında dikkat edilmesi gereken noktalar şunlardır:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim etkinliklerinin kazanımlarını esas almalıdır.

2. Ölçme sürecinde kullanılabilecek ölçme araç ve yöntemleri açısından herhangi bir kısıtlama olmamakla beraber tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemleri öğrencilerin özelliklerine ve akademik standartlara uygun olmalıdır.

3. Mümkün olduğu kadar çok ve çeşitli sayıda ölçme araç ve yöntemleri kullanılmalıdır.

4. Öğrencilerin değerlendirilmesine bütüncül yaklaşılmalıdır. Öğrencilerin sadece bilişsel değil aynı zamanda duyuşsal ve psikomotor gelişimi de değerlendirilmelidir.

5. Kullanılacak ölçme ve değerlendirme araçlarının teknoloji ile entegrasyonu sağlanabilmelidir (MEB, Türkçe Dersi Öğretim Programı, 2021).

2.9. İlgili Araştırmalar

Schunk ve Swartz (1992); üstün yetenekli öğrencilerin yazma eğitiminde hedef belirlemenin ve geri bildiriminin öz yeterlilik ve yazma başarısı üzerindeki etkisini araştırmak amacıyla yaptıkları çalışmada, üstün yetenekli otuz üç 4. sınıf öğrencisi, 20 günlük eğitim boyunca yazma stratejilerini kullanma eğitimi almıştır. Öğrencilere yazma stratejilerini nasıl kullanacakları öğretilmiş ve her beş günde farklı bir paragraf yazma hedefi verilmiştir. Deneysel desenin uygulandığı araştırmada öğrenciler üç gruba ayrılmışlardır. Bunlar, strateji hedefli eğitim alanlar, strateji hedefli eğitimle birlikte geri bildirim verilenler ve paragraf yazma hedefli eğitim alanlardır. Öğrencilere aynı eğitim verilmekle birlikte eğitim boyunca öğrenciler farklı amaçlar için yönlendirilmişlerdir. Uygulama boyunca strateji öğretimi verilen öğrencilerin yarısına, yazma stratejilerini öğrenmelerinde kaydettikleri ilerlemeleri hakkında düzenli olarak geri bildirim verilmiştir. Araştırma sonucunda, üstün yetenekli öğrencilerin başarıları üzerinde en büyük etkiyi geri bildirimi içeren strateji hedefli eğitimin yarattığı belirlenmiştir. Uygulamanın öğrencileri yazma stratejilerini uygulamaya motive ettiği, bunun sonucunda ise öğrencilerin yazma becerilerini ve öz yeterliliklerini geliştirdikleri görülmüştür. Yine araştırmanın sonuçları, üstün yetenekli öğrencilere yazma stratejisiyle birlikte bir yazma görevi sunmanın ve onlara ilerlemeleri hakkında geri bildirim vermenin yazma başarılarını artırdığını göstermektedir.Yapılan çalışmada elde edilen bulgular, uygulamanın yazma eğitimine kolayca dâhil edilebileceğini, öğrencilerin daha iyi yazarlar hâline geldiklerinde yazma stratejisinde kişisel değişiklikler yapılabileceğini ortaya koymaktadır. Bununla birlikte yazma programlarında yaygın olarak kullanılan akran değerlendirmelerinin, ilerleme amaçlı geri bildirimi sağlamak için kullanılabileceği belirtilmiştir.

Albertson ve Billingsley (2001) yazma öğretiminde, yazma stratejilerinin ve tekniklerinin kullanılmasının iki üstün yetenekli ortaokul öğrencisinin yazma becerileri üzerindeki etkisini incelemişlerdir. Araştırmada elde edilen bulgular sonucunda yazma uygulamasının ardından her iki katılımcının da daha uzun öyküler yazdığı, yazma akıcılıklarını arttırdığı ve metinlerin daha fazla öykü ögesi içerdiği görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin müdahale sonrasında yazdıkları hikâyelerin müdahale öncesinde yazdıkları hikâyelerden daha nitelikli olduğu belirlenmiştir.

Başbay'ın (2006) doktora tezinde; proje tabanlı öğrenme, basamaklı öğretim programıyla desteklenerek süreçte meydana gelen değişim sürecinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışma, Ankara ilinde özel bir ilköğretim okulunun 5. sınıflarının bir şubesinde 23 öğrenenle Sosyal Bilgiler dersi kapsamında disiplinlerarası bağlantının temele alınmasıyla bir yıl yürütülmüştür. Ağırlıklı olarak nitel veri toplama yöntemlerinden yararlanılan çalışmada karma yöntem kullanılmıştır. Çalışma sonunda basamaklı öğretim programıyla desteklenen proje tabanlı öğrenme anlayışının öğrenme sürecine olumlu katkılar getirdiği, öğrenenlerin çalışmadan büyük keyif aldıkları ve katılımcı rollerinde bir artış kaydedildiği, öğrenen ve öğretmenler için öğrenme ortamının daha anlamlı hâle geldiği öğrenen, öğretmen ve program geliştirme uzmanlarının görüşleri ve yapılan gözlemlerle ortaya koyulmuştur.

Lam ve Law (2007) çalışmalarında, öğretim uygulamalarının öğrencilerin motivasyonu ve yazma performansına etkilerini belirlemeyi amaçlamışlardır. Araştırma 6 stajyer öğretmen ve 209 ortaokul öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Açıklayıcı bir yazının nasıl yazılması gerektiğinin öğretildiği çalışmada, yapılan eğitim uygulamasının öğrencilerin motivasyonu ve performansları üzerinde etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın bulguları, öğretmenlerin daha motive edici öğrenme stratejileri uyguladıklarında öğrencilerin daha fazla motive olduklarını; öğrencilerin de daha çok motive olduğunda yazmada daha iyi performans gösterdiklerini ortaya koymaktadır.

Elçi (2008); doktora tezinde, öğrenme stilleri belirlenen öğrencilere uygun olarak seçilecek öğrenme yöntemlerinin öğrencinin akademik başarısına, matematiğe yönelik tutumuna ve kaygısına etkilerini belirlemek amaçlanmıştır. Yapılan yarı deneysel araştırmanın örneklemi 2006-2007 öğretim yılı 65 matematik öğretmen adayından oluşmaktadır. Deney grubunda 30, kontrol grubunda ise 35 denek

bulunmaktadır. Çalışmada 4MAT Öğrenme Stilleri Modeli'ne uygun öğrenme ortamı düzenlenmiş, bu ortamda "türev" kavramının öğrenilmesi ile ilgili değişik yapıda etkinlik çalışmaları hazırlanmıştır. Uygulamanın sonunda deney grubunun lehine, istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu görülmüştür. Araştırmada, öğrencilerin öğrenme stilleri ÖSE ile belirlenmiştir. Uygulama sonrasında ÖSE tekrar uygulanarak öğrenme stillerinin değişebileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Maurer'in (2009) yüksek lisans tezinde, Katmanlı Program ve teknoloji kullanımının ortaokul öğrencilerinin motivasyonunu ve anlama becerilerini geliştirip geliştirmediğini tespit etmek amaçlanmıştır. Çalışmaya, Fen Bilgisi derslerinde yedinci sınıfların dört faklı şubesindeki 115 öğrenciden 45'i katılmayı kabul etmiştir. Araştırmanın sonuçları, Katmanlı Program ve Moodle uygulamasının anlama becerilerini geliştirmede etkili olduğunu göstermektedir; ancak Katmanlı Program ve Moodle kullanımı ile motivasyon arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Moodle kullanımının motivasyon açısından az sayıda öğrenciyi olumlu etkilediği belirtilen araştırmanın bulgularından elde edilen diğer sonuçlar, Katmanlı Program'ın öğretim sürecine olumlu etki ettiği yönündedir. Öğrenci merkezli yaklaşımı ve öğrencileri kendi öğrenmelerinden sorumlu tutmaya odaklaması, onlara kendi başlarına problem çözme konusunda daha fazla güven vermesi, uygulama sonrasında, uygulama öncesinin aksine kendi başlarına daha iyi öğrendiklerini düşünen öğrenci sayısındaki artış, Katmanlı Program'ın öğretim sürecine katkıları olarak değerlendirilmiştir.

Ülper'in (2011) ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim düzeyinden doksan iki öğrencinin yazılı metin üreterek veri kaynağını oluşturduğu, metinlerin birtakım değişkenler bağlamında tutarlılık açısından nasıl bir görünüm sergilediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen çalışmasında hazırlanan değerlendirme yönergesine göre öğrencilerin yazılı metinleri tutarlılık özellikleri bağlamında değerlendirilmiş; bu değerlendirme sonucunda öğrencilerce üretilen yazılı metinlerin, tutarlılık açısından görünümünü belirginleştiren metinsel eylemlere ve değişkenlere göre ayrım gösterdikleri saptanmıştır. Bu saptamalara göre okul değişkeni bakımından ilköğretim ve ortaöğretim öğrencileri yükseköğretim öğrencilerine göre tutarlı metin oluşturma becerisi bakımından daha yetersiz bir görüntü sunmaktadırlar. Bu duruma koşut olarak da daha çok ilköğretim ve ortaöğretim öğrencileri tutarlılığı sağlayabilmek için yerine getirilmesi gereken birçok metinsel eylemi yeterli düzeyde yerine getirememektedir. Öğrencilerin, tutarlılığı belirleyen metinsel eylemlerden

"başlık ile metni bağlama" metinsel eylemi başta olmak üzere *"ardışık tümceler arası anlamsal bağlar kurmak"*, *"metnin giriş, gelişme ve sonuç bölümlerini bağlamak"* ve *"konu birliğini sağlamak"* gibi metinsel eylemleri gerçekleştirmeye yönelik önemli sorunlar yaşadıkları gözükmektedir.

Elson'un (2011) yüksek lisans tezinde, süreç-tür yaklaşımı yoluyla tartışmacı yazma öğretimini ve öğrenimini geliştirmek amaçlanmıştır. Eylem araştırması yönteminin uygulandığı çalışma, İngilizceyi ana dili olarak konuşan 29 dokuzuncu sınıf öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir ancak bazı öğrenciler derslere uzun süre katılmadığı için veriler 12 kişiden toplanmıştır. Çalışmanın odak noktasının türün öğretimi ve yapısal kuralları olduğu; öğrencilerin, tartışmacı türün öğretimi amacıyla yazma süreçlerinde dikkatli bir şekilde yönlendirildikleri belirtilmiştir. Araştırmada veri toplama araçları arasında öğrenci notları, video kaydı ve günlükler yer almıştır. Araştırmanın bulguları, yazma türlerinin ve unsurlarının açık bir şekilde öğretilmesinin öğrencilerin gelişimini sağlamak için oldukça önem taşıdığını ortaya koymuştur. Öğrencilerin kendilerine güven duymaları ve fikirlerini yazılı metinde etkili bir şekilde ifade edebilmeleri için adım adım ilerleyen süreçlerde modellemeye ve dikkatli bir rehberliğe ihtiyaçları olduğu vurgulanmıştır. Araştırma sonucunda; öğrencilerin yazmanın ilk aşamalarından son aşamasına kadar yazılarında kayda değer gelişmeler gösterdikleri, bu nedenle süreç-tür yaklaşımının tartışmacı yazmanın öğretiminde başarılı olduğu belirtilmiştir. Önerilerde; argümantasyonun diğer ilginç yönlerini de dâhil edecek şekilde araştırmanın genişletilebileceği, daha genel bulgular elde etmek için araştırmanın daha geniş ölçekte yapılabileceği belirtilmiştir.

Gömleksiz ve Biçer'in (2012); basamaklı öğretim programının Fen ve Teknoloji dersinde öğrenci başarısı, kalıcılığı ve tutumları üzerindeki etkisini belirlemeyi amaçladığı araştırma, 2009-2010 eğitim-öğretim yılında bir illköğretim okulunun 6. sınıf düzeyinde bir deney ve bir kontrol sınıfı olmak üzere iki sınıfla yürütülmüştür. Araştırmada hem nicel hem de nitel araştırma yöntemlerinin bir arada kullanıldığı karma araştırma modeli tercih edilmiştir. Veri toplama araçları olarak başarı testi ve tutum ölçeği kullanılmış, gözlem ve görüşmeler yapılmıştır. Araştırma süresince deney grubunda basamaklı öğretim programı ile ders işlenirken, kontrol grubunda geleneksel öğretim yöntemiyle ders işlenmiştir. Araştırma sonucunda basamaklı öğretim programının öğrencilerin başarısını ve derse yönelik tutumlarını olumlu

yönde etkilediği belirlenmiştir. Araştırma bulgularından haraketle kazanımların, kalıcılığı sağlama açısından geleneksel yöntemden daha etkili olduğu belirtilen çalışmada; öğrencilerin eleştirel düşünme becerisi, problem çözme becerisi ve yaratıcı düşünme bağlamında ilerleme sağladığı kaydedilmiştir. Bireysel çalışmaların yanında gruplu çalışma etkinliklerinde ve iş birliği içerisinde öğrenme boyutunda öğrencilerde gelişme olduğu belirlenmiştir. Gerçekleştirilen etkinliklerin dersi eğlenceli ve zevkli kıldığı görülmüştür. Programın öğrencilerde sorumluluk bilincini desteklediği ve geliştirdiği, öğrencilerin seçtikleri etkinlikleri yerine getirmek ve zamanında yapmak için çaba harcadıkları görülmüştür. Gözlemle ilgili sonuçlara bakıldığında, programın öğrencilerde dersi merakla bekleme ve etkinliklerle ilgilenme gibi olumlu duyuşsal davranışlar oluşmasını sağladığı gözlenmiştir. Yapılan değerlendirmelerin etkinliklerin ardından beklemeksizin gerçekleşmesinin motivasyonu olumlu yönde etkilediği belirtilmiştir. Gözlemle ilgili diğer sonuçlarda, basamaklı öğretime dayalı etkinlikleri gerçekleştiren öğrencilerde etkinliği anlamama, yeterince özenli davranmama, görevi yetiştirememe gibi durumlarla da karşılaşıldığı belirtilmektedir.

Gün'ün (2012) doktora tezinde çoklu zekâ kuramı ile desteklenmiş olan basamaklı öğretim programının öğrenci erişisine, kalıcılığa ve öğrenme süreçlerine olan etkisini belirlemek amaçlanmıştır. Araştırma, 2011-2012 eğitim-öğretim yılında Ankara'da, 37'si deney ve 34'ü kontrol grubu olmak üzere yansız atama yöntemi ile belirlenen 5. sınıf seviyesinde öğrencilerle gerçekleştirilmiştir. Uygulama süreci 4 hafta sürmüştür ve Sosyal Bilgiler dersinde "Hepimizin Dünyası" teması ile yürütülmüştür. Karma yöntemin kullanıldığı araştırmadan elde edilen sonuçlardan birisi, basamaklı öğretim programının mevcut programda yer alan öğrenme yaklaşımlarına göre akademik başarıyı arttırmada daha etkili olduğudur. Araştırmada ayrıca basamaklı program yaklaşımının, öğrencilerin akademik bilgilerinin kalıcılığını sağlamada mevcut programda yer alan öğrenme yaklaşımlarına göre daha etkin olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin derse karşı olan ilgisinin ve sürece katılımlarının artması; seçmeli etkinlikler sayesinde sürecin öğretmenler için daha zevkli hâle gelmesi çoklu zekâ kuramı ile desteklenmiş olan basamaklı öğretim sürecinin başlıca olumlu yönleri olarak belirlenmiştir. Eş zamanlı olarak farklı etkinliklerin yürütülmesi, zaman zaman sınıf içerisinde uğultu ortamının oluşmasına neden olup, süreç için ayrılan zamanın etkin bir şekilde yürütülmesini güçleştirmiş

olsa da öğrencilerde gözlenmiş olan yüksek motivasyon sayesinde uygulamaların istenilen verimlilikte yürütülebildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Gupitasari'nin (2013) süreç-tür yaklaşımı uygulamasının, öğrencilerin iş mektubu yazma becerilerini geliştirip geliştiremediğini anlamayı ve öğrencilerin süreç-tür yaklaşımının kullanımına verdikleri tepkiyi incelemeyi amaçladığı makalesinde sınıf içi eylem araştırması tasarımı kullanılmış ve katılımcılar bir meslek okulunun on ikinci sınıf öğrencilerinden seçilmiştir. Çalışma 28 öğrenci ile yürütülmüştür ve verilerin toplanmasında gözlem, yazma testi ve anket olmak üzere üç araç kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; uygulama sonrasında öğrencilerin puanlarının arttığı ve yazma becerilerinde iyileşme olduğu tespit edilmiştir. Buna ek olarak, süreç-tür yaklaşımını kullanarak, iş başvuru mektubu yazma sürecinde öğrencilerin kendilerini çok daha iyi hissettikleri belirtilmiştir. Ayrıca çalışma sonunda, süreç-tür yaklaşımının, iş başvuru mektuplarını anlama ve oluşturmada öğrencilere yardımcı olabileceği, öğrenciler tarafından da idrak edilmiştir. Öğrencilerin, uygulama aşamasında, iş mektubu yazmayı öğretmeyi amaçlayan süreç-tür yaklaşımı uygulamasına verdikleri tepkiler çoğunlukla olumlu olmuştur.

Koç'un (2013) ilköğretim 6. sınıf Fen ve Teknoloji dersinde basamaklı öğretim programı uygulamasının, öğrencilerin biliş ötesi farkındalıklarına ve problem çözme becerilerine etkisini belirlemeye yönelik araştırmasında karma yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, bir ilköğretim okulunun 6. sınıflarında öğrenim gören 60 öğrenciden oluşmaktadır. Basamaklı öğretim programı uygulamasına tabi tutulan deney grubunun ön test ve son test puanlarından elde edilen bulgulara göre, basamaklı öğretim programının öğrencilerin biliş ötesi farkındalıklarının ve problem çözme becerilerinin artmasında etkili olduğu görülmüştür. Araştırmanın sonuçlarında basamaklı öğretim programının etkinlik temelli öğrenmelerle öğrencilere birçok etkinlik sunduğu ve öğrencilerin farkındalıklarını arttırdığı, öğrencilerin karşılaştıkları problemlere çözümler ürettiği, yaratıcılıklarını kullandığı, eleştirel davrandığı, öğrenme stiline uygun etkinlikler seçtiği ve öğrendiklerini farklı alanlara transfer ettiği, öğrenmelerini pekiştirdiği, farklı öğrenme yollarını keşfettiği ve diğer derslerde de kullanılmasını istedikleri ortaya çıkmıştır.

Handayani ve Siregar (2013) çalışmalarında süreç-tür yaklaşımı kullanımının öğrencilerin yazma başarısını önemli ölçüde artırıp artırmayacağını keşfetmeyi amaçlamışlardır. Araştırma lise ikinci sınıf öğrencilerinden 39 kişi ile yürütülmüştür.

Eylem araştırması süresince verilerin elde edilmesi için gözlem, görüşme, anket ve günlükler kullanılmıştır. Çalışma boyunca öğrencilerle toplam on adet görüşme yapılmıştır. Test sonuçları incelendiğinde öğrenci grubunun ortalama puanının her testte, bir önceki testten daha yüksek olduğu, buna bağlı olarak öğrenme-öğretme sürecinin iyi işlediği tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda, süreç-tür yaklaşımı uygulamasıyla öğrencilerin açıklayıcı metin içeriklerini daha kolay anladıkları ve açıklayıcı metin yazma becerilerinin önemli ölçüde arttığı gözlenmiştir. Uygulamanın, öğrencilerin motivasyonunu artırdığı, yazma stratejilerini kullanma becerilerinin gelişmesini sağladığı ortaya koyulmuştur.

Gömleksiz ve Öner (2013); çalışmada, Sosyal Bilgiler dersinde Basamaklı Öğretim Programı ile geleneksel öğretmen merkezli öğretimin öğrencilerin akademik başarıları ile derse yönelik tutumları üzerindeki etkilerini karşılaştırmak ve uygulamalara ilişkin öğrenci görüşlerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Çalışma grubunu 2009-2010 eğitim-öğretim yılında Elazığ ili, bir ilköğretim okulu 6. sınıflarda öğrenim gören 49 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrenciler tesadüfi olarak deney ve kontrol grubu olarak iki gruba ayrılmıştır. Nicel verilerin elde edilmesinde 40 sorudan oluşan başarı testi ve tutum ölçeğinden, nitel verilerin toplanmasında görüşme formundan faydalanılmıştır. Araştırma sonucunda, Basamaklı Öğretim Programı'nın kullanıldığı deney grubu öğrencilerinin geleneksel yöntemin kullanıldığı kontrol grubu öğrencilerine göre daha başarılı oldukları görülmüştür. Deney grubunda yer alan öğrencilerin derse yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu belirlenmiştir.

Orhan Karsak (2014); öğretim tasarımına dayalı bireysel ve iş birlikli blogla bütünleştirilmiş yazma öğretiminin, ilköğretim 5. sınıf düzeyindeki üstün ve normal zekâlı öğrencilerin Türkçe dersindeki yazma performanslarına etkisinin araştırıldığı çalışmada, deneysel desenlerden 'ön test son test kontrol gruplu desen' uygulanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu ilköğretim 5. sınıf düzeyinde 30 üstün zekâlı ve 30 normal zekâlı toplam 60 öğrenciden oluşmuştur. Araştırmada beklenenin tersine karma öğretim tasarımına dayalı bireysel blogla bütünleştirilmiş yazma öğretimi, iş birlikli blogla bütünleştirilmiş yazma öğretimine kıyasla üstün ve normal zekâlı öğrencilerin yazma performanslarında anlamlı düzeyde gelişme sağlamıştır. Bu nedenle ilköğretim 1. kademe düzeyinde karma öğretim tasarımına dayalı iş birlikli ve bireysel blogla bütünleştirilmiş öğrenme ortamlarında yazma

öğretimlerinin yazma performansına etkisini karşılaştıran çalışmalar yapılması önerilmektedir. Ayrıca, iş birlikli ve bireysel blogla bütünleştirilmiş öğrenme ortamlarında yazma öğretimlerinin yaş düzeyi daha yüksek üstün ve normal öğrencilerin yazma performanslarındaki etkileri incelenebileceği belirtilmektedir. Araştırmada, karma öğretim tasarımına dayalı iş birlikli blogla bütünleştirilmiş öğrenme ortamında yazma öğretimiyle, yüz yüze öğrenme ortamına kıyasla üstün zekâlı öğrencilerin yazma performansındaki gelişmenin anlamlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda ilköğretim 1. kademe düzeyinde üstün zekâlı öğrencilerin yazma ve diğer Türkçe öğrenme alanlarındaki performanslarını artırmak üzere karma öğretim tasarımına dayalı iş birlikli blogla bütünleştirilmiş öğrenme ortamında yapılacak öğretimlerin etkileri incelenmeye devam edilebileceği önerilmektedir. Çalışmada, karma öğretim tasarımına dayalı iş birlikli blogla bütünleştirilmiş öğrenme ortamında yazma öğretimiyle, bireysel blogla bütünleştirilmiş öğrenme ortamına kıyasla üstün ve normal zekâlı öğrencilerin yazma performansındaki gelişmenin anlamlı olduğu sonucuna ulaşıldığı da belirtilmektedir.

Pujianto, Emilia ve Sudarsono'nun (2014); süreç-tür yaklaşımının, şematik yapılara ve dilsel özelliklerin analizine dayalı olarak, lise son sınıf öğrencilerinin rapor metni yazma becerilerini geliştirmeye yardımcı olup olmayacağını tespit etmeyi amaçladıkları çalışmada durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırmada veriler öğretim sürecinden ve öğrenci metinlerinin analizinden elde edilmiştir. Uygulama Endonezya'da bir lisede EFL öğrencilerinden oluşan bir sınıfta yapılmıştır. Araştırma sonucuna göre süreç-tür yaklaşımı uygulamasının şematik yapılar ve dilsel özellikler bakımından öğrencilerin rapor metni yazma becerilerini geliştirmeye kısmen yardımcı olduğu görülmüştür. Bununla birlikte, başarıları düşük öğrencilerin daha uzun modelleme ve öğretmen-öğrenci etkileşim aşamalarına ihtiyaç duyduğu anlaşılmıştır. Yine araştırma sonucuna göre yapılan çalışmanın Endonezya'daki EFL sınıflarında, süreç-tür yaklaşımı uygulaması ile problemlerin üstesinden gelinmesinde, özellikle başarıları düşük olan öğrenciler için modelleme aşamasının vurgulanmasında, diğer türlerin ve dil becerilerinin öğretilmesinde öğretmenlere katkı sağlayacağı vurgulanmıştır. Önerilerde; her ne kadar çalışmada tatmin edici sonuçlar elde edilmemiş olsa da büyük sınıflarda süreç-tür temelli yaklaşımı uygulamak isteyen öğretmenlerin dikkate alması gereken bazı hususlar belirtilmiştir. Çalışma sonucunda; öğretmenlerin süreç-tür temelli yaklaşım kavramını bilmelerinin

yanı sıra, konulara ve materyallere ilişkin kapsamlı bilgi ve anlayışa sahip olmaları, sınıfta öğrenci başarısının belirleyicisi olarak değerlendirilmiştir.

Caughie'nin (2015) doktora tezinde, Katmanlı Öğretim Modeli'nin öğrenci katılımı üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Katılımcılar, Katmanlı Program'ı uygulayan ortaöğretim öğretmenleri ve öğrencileridir. Araştırmada nitel yöntem kullanılmıştır. Araştırmacı alanda zengin, ayrıntılı, tanımlayıcı veriler toplamak için çeşitli araçlar oluşturmuş ve kullanmıştır. Araştırmanın bulgularından elde edilen sonuçlara göre öğretmen katılımcıların belirttiği en iyi uygulamalar arasında şunlar yer almaktadır: Modelle ilgili net beklentiler belirlemek, modelle ilişkili öğrenci stresini azaltmak, öğrencilere anlamlı geri bildirim sağlamak, öğrencilerin bağımsız çalışma süresini planlamak ve farklı öğrenme stillerine uygun ödev seçenekleri sunmak. Katılımcılar, Katmanlı Program ile ilgili şu faktörlerin öğrencilerin katılım düzeylerini olumlu yönde etkilediğini belirtmektedir: Ödev seçimi, anlamlı ev ödevi ve öğretmenin bireysel ilgisi. Son olarak katılımcılar, Katmanlı Program'la ilgili aşağıdaki faktörlerin öğrencilerin performanslarını olumlu yönde etkilediğini belirtmektedir: Net beklentiler, ödev seçimi, öğrenme konusunda öğrencinin sorumluluğu ve öğretmenlerden alınan geri bildirimler.

Martin ve Lambert'in (2015); çalışmasında, bir yaz kampındaki ortaokul öğrencilerinin dijital yazma farklılıkları tartışılmaktadır. Araştırmada, altıncı ve sekizinci sınıf öğrencilerinden oluşan bir grup öğrencinin dijital yazma öğretim deneyimini ele alıp incelemek amaçlanmıştır. Dijital metinlerin anlamı ileten ekran tabanlı üretimler olarak kavramsallaştırıldığı çalışmada, dijital yazmanın ortaokul öğrencileri için bir öncelik hâline geldiği belirtilmektedir. Dijital yazmanın, kâğıda yazmadan farklı bileşenler (gömülü ses, video veya bağlantılar gibi ek unsurlar) içerdiğine dikkat çekilen araştırmada, ortaokul eğitim ortamlarında dijital yazma öğretimine yönelik farklı yaklaşımlara olan ihtiyaca vurgu yapılmaktadır. Araştırmanın verileri; ses kayıt cihazlarından, videoya kaydedilen görüşmelerden, öğrenci günlüklerinden ve öğrencilerin yazdıkları metinlerden elde edilmiştir. Nitel yaklaşımın benimsendiği çalışmada içerik analizi kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarından hareketle öğrencilerin dijital yazma farklılıkları; her öğrencinin kendi teknoloji deneyimi, öğrencilerin dijital ortamlarda farklı yazı türleriyle karşılaşmaları, yazma süreçleri, dijital araçların kullanımı ve öğretimsel etkileşimde farklılıklar olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin dijital metin yazmayı öğrenmelerine

yardımcı olmak için, dijital yazma öğretimi sırasında önceki teknoloji deneyimlerinin ve hangi dijital yazı türleriyle tanıştıklarının dikkate alınmasının gerekli olabileceği vurgulanmıştır. Araştırmada şu önerilere yer verilmiştir: Dijital yazma öğretiminde herkese uyan tek modelin ötesine geçebiliriz. Öğretmenler; ortaokul öğrencilerinin dijital yazma araçlarını kullanmalarını genişletebilirler, dijital yazma araçlarını daha yaratıcı kullanmalarına yardımcı olabilirler ve dijital metinlerinin kalitesini artırmalarına imkân sağlayabilirler. Öğrenciler, dijital metin yazmayı öğrenirken iyi bir şekilde desteklenebilir ve dijital yazma öğretimi farklılaştırılabilir.

Zeybek'in (2016) doktora tezinde Basamaklı Öğretim Programı'nın Programlama Temelleri dersinde öğrenci erişisi ve öğrenilenlerin kalıcılığı üzerindeki etkisini belirlemek; uygulanan programa ilişkin öğrenci görüşlerini tespit etmek amaçlanmıştır. Araştırma; 2014-2015 öğretim yılında, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde, Bilişim Teknolojileri alanı 10. sınıf düzeyinde, bir deney ve bir kontrol grubu olmak üzere iki grupla yürütülmüştür. Her iki grup da 12'şer öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmada karma araştırma modeli tercih edilmiştir. 12 hafta süren deneysel uygulama sonucunda Basamaklı Öğretim Programı'nın uygulandığı deney grubu öğrencilerinin bilgi ve kavrama düzeyi ile toplam erişi puan ortalamaları mevcut programın uygulandığı kontrol grubu öğrencilerinin bilgi ve kavrama düzeyi ile toplam erişi puan ortalamalarından anlamlı derecede yüksek bulunurken; deney ve kontrol grubu öğrencilerinin uygulama düzeyi puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Basamaklı Öğretim Programı'nın uygulandığı deney grubu öğrencilerinin bilgi, kavrama ve uygulama düzeyi puan ortalamaları ile kalıcılık toplam puan ortalamaları mevcut programın uygulandığı kontrol grubu öğrencilerinin bilgi, kavrama ve uygulama düzeyi puan ortalamaları ile kalıcılık toplam puan ortalamalarından anlamlı derecede yüksek bulunmuştur. Ayrıca deney grubu öğrencilerinin analiz ve değerlendirme basamağı puan ortalamalarının, dereceli puanlama anahtarları değerlendirme ölçütlerine göre yüksek başarı düzeyine karşılık geldiği ve deney grubuna mensup 12 öğrencinin de A basamağı etkinliklerini başarı ile tamamladıkları görülmüştür. Araştırmaya katılan öğrenciler, Basamaklı Öğretim Programı etkinliklerinin farklılık sağladığı için keyifli geçtiğini, öğrenme açısından faydalı ve verimli olduğunu, dersi anlamayı kolaylaştırdığını ve öğrenilenlerin kalıcı olmasını sağladığını, derse olan ilgiyi ve katılımı artırdığını, dersin zorluğuna ilişkin ön yargılarını yıktığını belirtmişlerdir. Öğrenciler,

başlangıçta etkinlikleri tamamlamakta zorlandıklarını, ancak zaman geçtikçe hem uygulamaları daha kolay yaptıklarını hem de ders süresini daha iyi kullanabildiklerini ifade etmişlerdir. Araştırmaya katılan öğrenciler, daha önce kendi kendini değerlendirme gibi bir değerlendirme şekli ile karşılaşmadıklarını, bu değerlendirme şeklini oldukça farklı ve ilgi çekici bulduklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerden kimileri, kendi kendilerine birtakım etkinlikler yapmanın öz güvenlerini geliştirdiğini ifade ederken; kimileri ise etkinlikleri yardımlaşarak yapmanın sosyal becerilerini geliştirdiğini ifade etmişlerdir.

Chang'in (2016) süreç-tür yaklaşımıyla blog kullanımını bütünleştirmenin İngilizce öğrenen öğrencilerin yazma becerileri ve yazma stratejilerinin kullanımındaki değişimler üzerindeki etkilerini incelemek amacıyla yaptığı yarı deneysel doktora çalışması, kontrol ve deney grupları olarak rastgele seçilen toplam otuz dört, ikinci sınıf İngilizce bölümü kolej öğrencisi üzerinde yürütülmüş ve sekiz hafta sürmüştür. Araştırmada gözlemler ve görüşmeler nitel verileri sağlamıştır. Araştırma sonuçlarına göre, kontrol grubunun ve deney grubunun uygulamalardan sonra yazma stratejilerinin kullanımı açısından anlamlı farklılıklar göstermediği belirtilmiştir. Bununla birlikte blogla bütünleştirilmiş süreç-tür yaklaşımı ile yazma eğitimi alan deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencileri arasında yazma becerilerinin gelişimi bakımından deney grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Ayrıca, araştırma tasarımı, veri toplama ve veri analizinin ardından, süreç-tür yaklaşımıyla blog kullanımını bütünleştirmenin EFL kolej öğrencilerinin yazma performanslarını belirgin ve önemli ölçüde güçlendirdiği öne sürülmüştür.

Akmaliah, Setyono ve Bindarti (2016); süreç-tür yaklaşımının öğrencilerin betimleyici metin yazma başarısı üzerindeki etkisini incelemek amacıyla yaptıkları yarı deneysel çalışmada, öğrenciler Endonezya'da bulunan SMA Negeri 1 Pakusari Lisesi onuncu sınıf EFL öğrencilerinden seçilmiştir. Çekilen kura ile öğrenciler X-1 deney grubu, X-2 kontrol grubu olarak ikiye ayrılmıştır. Araştırmada, süreç-tür yaklaşımının öğrencilerin betimleyici metin yazma başarısı üzerinde önemli bir etkisi olduğu sonucuna varılmıştır. Süreç-tür yaklaşımı kullanılarak eğitim verilen öğrencilerin, süreç-tür yaklaşımı uygulanmayan kontrol grubundaki öğrencilerden daha iyi puan aldıkları tespit edilmiştir. Ayrıca araştırma bulgularına göre bu durumun son test puan ortalamasından da görülebileceği belirtilmiştir. Deney grubunun son test puan ortalaması 71,2742 iken kontrol grubunun puan

ortalamasının 63,2581 olarak ölçüldüğü belirtilmiştir. Tespit edilen ortalama puanlar ve ölçümler süreç-tür yaklaşımının SMA Negeri 1 Pakusari'deki öğrencilerin betimleyici metin yazma başarısı üzerinde önemli bir etkisi olduğunun kanıtı olarak gösterilmiştir. Yine yapılan araştırmada; süreç-tür yaklaşımı uygulandığında, öğrencilerin sadece metin türünü öğrenmekle kalmayıp fikir planlaması, taslak oluşturma, gözden geçirme, düzenleme, yayınlama gibi yazma sürecinde kullanılan kavramları da öğrendikleri vurgulanmış ve yazmaya başlamalarının daha kolay olduğu belirtilmiştir.

Deniz (2017); dil bilgisi, kelime bilgisi ve okuduğunu anlama düzeyi ile yazma becerisi arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yaptığı doktora çalışmasında yedinci sınıf öğrencilerinin yazma becerisine yönelik betimleyici özellikteki değerler incelenmiş ve yorumlanmıştır. Araştırma verileri iki ortaokuldan toplanmıştır. Çalışma 433 öğrenci üzerinde yürütülmüştür. Araştırmanın sonuçlarına göre öğrencilerin yazma becerileri "geliştirilmesi gerek" düzeyine karşılık gelmiştir. Erkek öğrencilerin yazılı anlatım becerisinin kız öğrencilerden daha düşük olduğu belirtilmiştir. İnternet kullanımının öğrencilerin yazma becerilerini geliştirdiği tespit edilmiştir. Araştırmada, yazma becerisinin geliştirilmesinde dil bilgisinin dolaylı (kelime bilgisi ve okuduğunu anlama aracılığıyla), okuduğunu anlama ve kelime bilgisinin doğrudan etkisinin olduğu tespit edilmiştir. Önerilerde; Türkçe dersi öğretim programında, ders kitaplarında ve sınıf içi uygulamalarda kelime bilgisi ve okuduğunu anlama üzerinde daha fazla durulmasının öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin geliştirilmesine katkı sağlaması beklenmektedir.

Efendi, Usman ve Muslem (2017) tarafından yapılan ve portfolyo değerlendirmesinin öğrencilerin yazma becerilerini geliştirip geliştirmediğinin amaçlandığı araştırmada ön test ve son test deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini 11. sınıfta öğrenim gören 30 öğrenci oluşturmaktadır. Portfolyo değerlendirmesi öğrencilerin yanlışlarını düzeltmeye teşvik etmiş, yazma tutumlarına yönelik olumlu sonuçlar vermiştir; aynı zamanda yazma konusunda öz güvenlerini de arttırmıştır. Portfolyo değerlendirmesinin öğrencilerin yazma motivasyonlarını arttırdığı ve yazma becerilerini de geliştirdiği görülmüştür.

Özbal (2017); 7. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersi ile Web 2.0 araçlarının ilişkilendirilerek yazma becerilerinin geliştirilmesinin amaçlandığı araştırmanın yöntemi eylem araştırmasıdır. Yapılan yazma çalışmasında öğrencilerin fantastik

metin, bilgilendirici metin, deyim ve atasözü türlerini Türkçe dersi 7. sınıf kazanımlarıyla ilişkilendirilerek oluşturması sağlanmaya çalışılmıştır. Web 2.0 aracının kazanımların kazandırılması açısından sürece etkisi gözlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunda bir öğretmen ve 24 öğrenci bulunmaktadır. Web 2.0 aracı olarak Pixton (karikatür ve çizgi roman oluşturma aracı) kullanılmıştır. Araştırma verilerine göre Türkçe dersi ile Web 2.0 araçlarının ilişkilendirilmesi gerekliliği sonucuna ulaşılmıştır. Web 2.0 aracının kazanımların verilmesi, öğrencinin kendini iyi hissettiği bir ortam oluşturması, sürecin öğretmenler tarafından rahatlıkla takip edilebilmesi konularında verimli bir eğitim öğretim süreci yarattığı görülmüştür.

Üzüm'ün (2017) yüksek lisans tezinde basamaklı öğretim programının 9. sınıf İngilizce dersinde öğrencilerin öğrenme stillerine ve akademik başarılarına etkisi incelenmiştir. Karma yöntemin kullanıldığı araştırma, 2016-2017 öğretim yılında Siirt ilinde bulunan bir Anadolu lisesinde 67 öğrencinin katıldığı 9. sınıflarla yürütülmüştür. Araştırmada nicel verilerin toplanmasında Kolb Öğrenme Stilleri Envanteri ve araştırmacı tarafından geliştirilen İngilizce Dersi Akademik Başarı Testi kullanılmıştır. Nitel veri toplama aracı olarak ise sözlü savunmalar, yarı-yapılandırılmış görüşme formları ve öğrenci etkinliklerinden yararlanılmıştır. Araştırmanın sonucunda basamaklı öğretim programının öğrencilerin akademik başarılarını artırdığı tespit edilmiştir. Deney ve kontrol gruplarının ön test ve son test öğrenme stilleri arasında anlamlı bir farklılık olmamasına rağmen yapılan uygulamalar sonucunda öğrencilerin öğrenme stillerinde değişiklikler olduğu görülmüştür. Araştırmanın nitel boyutundan elde edilen verilere ilişkin sonuçlar şöyle belirtilmiştir: Öğrenciler basamaklı öğretim programının sunduğu etkinliklerin eğlenceli, güdüleyici olduğunu ifade etmişlerdir. Kendi öğrenmelerinin sorumluluğunu aldıkları için öğrenme ortamında aktif olmuşlardır. Basamaklı öğretim programının araştırma, sunum yapma gibi temel becerilerin yanında okuma, yazma, dinleme ve konuşma gibi dil becerilerinin gelişmesinde de etkili olduğu tespit edilmiştir.

Karagül'ün (2017) doktora tezinde, Türkçe derslerinde proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programı uygulamasının öğrencilerin okuduğunu anlama ve yazılı anlatım becerilerine etkisini belirlemek; bununla birlikte bu yöntemin uygulandığı sınıftaki öğrencilerin ve öğretmenin Türkçe derslerinde

proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının kullanılmasına ilişkin görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Araştırma, Ankara'da bir ortaokulda 2014-2015 öğretim yılının birinci yarısında, 6. sınıf Türkçe derslerinde, yansız atamayla oluşturulmuş biri deney (21 öğrenci), öteki de kontrol grubu (23 öğrenci) olmak üzere iki grup üzerinde yürütülmüştür. Deney grubunda dönem boyunca, araştırmacı tarafından proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının temel ilkeleri işe koşularak hazırlanan 6 (altı) eğitim durumu, dersin öğretmeni tarafından uygulanmıştır. Kontrol grubunda ise aynı öğretim süresince, Türkçe dersleri farklı bir öğretmen tarafından bilinen seyriyle sürdürülmüştür. Araştırma sonunda, deney grubu öğrencilerinin *"Türkçe Okuduğunu Anlama ve Yazılı Anlatım Becerisi Testi"*nden kontrol grubu öğrencilerine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek puanlar aldıkları ve daha başarılı kompozisyonlar yazdıkları bulgulanmıştır. Buna göre, Türkçe derslerinde uygulanan proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının öğrencilerin okuduğunu anlama ve yazılı anlatım becerileri üzerinde, mevcut programdaki öğrenme yaklaşımlarının uygulandığı eğitim anlayışına göre daha etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte, deney grubunda uygulanan yönteme ilişkin alınan öğretmen ve öğrenci görüşleri incelendiğinde; söz konusu yöntemin öğrencilerin Türkçe dersine yönelik olumlu tutum geliştirmelerine katkı sağladığı, Türkçe derslerindeki becerileri eğlenerek ve zevk alarak kazanmalarına olanak tanıdığı ve öğrencilerin Türkçe derslerinde uygulanan bu yöntemi benimsedikleri belirlenmiştir.

Şener (2018) tarafından yapılan araştırmada "geliştirilen uygulamalar sayesinde ortaokul öğrencilerinin bilgilendirici metinlerin yapısal özelliklerini metin yazma sürecinde kullanma durumlarının belirlenmesi" amaçlanmıştır. Eylem araştırması deseninin kullanıldığı çalışma yedinci sınıfa devam eden 44 öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırmada elde edilen bulgularla ortaokul öğrencilerinin bilgilendirici metin üretimlerinde bilgilendirici metinlerin yapısal özelliklerini bilmeleri öğrencilerin yazı üretimlerini iyileştirdiği sonucuna varılmıştır. Ayrıca öğrencilerin metin yazma sürecinden önce, bilgilendirici metinlerin yapısal özelliklerine dikkat ederek okuma çalışmalarının yaptırılabileceği önerilmiştir.

Bahşi (2018) doktora tezinde, ortaokul öğrencilerinin cümle, paragraf ve metin oluşturma düzeylerini nicel yöntemle araştırmıştır. Araştırmanın örneklemini 5. ve 8.

sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Bulgular neticesinde öğrencilerin cümle, paragraf ve metin oluşturma becerilerinin istenen düzeyde olmadığı tespit edilmiştir. Öğretmenlere yönelik önerilerde; paragraflar arası bağlantı, ana fikre ulaşma, yardımcı fikirle destekleme, bir yazıyı sonuçlandırma gibi özelliklerin kavratılmasında okuma alanına yönelik olarak yapılan çalışmaların kullanılması gerektiği vurgulanmış, iyi metin örneklerinin öğrencilere uygulamalı olarak gösterilerek bir metinde olması gereken özelliklerin öğrencilere kavratılmasının önemi üzerinde durulmuştur.

Evin Gencel ve Saracaloğlu (2018); çalışmada, Katmanlı Program'ın öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme düzeylerine ve öz yönetimli öğrenmeye hazırbulunuşluklarına etkisini araştırmak amaçlanmıştır. Araştırmanın katılımcıları, 2013-2014 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinde "Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme" dersini alan 81 öğretmen adayından oluşmaktadır. Veri analizi sürecinde, derse katılım dikkate alınarak 39'u deney, 35'i kontrol grubunda 74 öğretmen adayından elde edilen veriler dikkate alınmıştır. Sıralı karma yöntem tasarımının kullanıldığı araştırmanın sonuçları, Katmanlı Program'ın öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme düzeyi ve öz yönetimli öğrenme üzerinde olumlu etkilerinin olduğunu ortaya koymaktadır. Öğretmen adaylarının Katmanlı Program'a ilişkin görüşleri de olumludur ve genel olarak olumlu bir tutuma sahip oldukları görülmektedir. Kalıcı, anlamlı, üst düzey öğrenmeyi kolay bir şekilde gerçekleştirdiklerini vurgulayan öğretmen adayları; bireysel tercihlerine göre uygun etkinlikleri seçmelerini, yaratıcı yönlerini ortaya çıkarmalarını ve gelişimlerini olumlu yönde değerlendirdiklerini belirtmektedir. Araştırmanın önemli bulgularından biri de özellikle en üst düzey olarak kabul edilen eleştirel yansıtma puanlarının deney grubunda anlamlı düzeyde artmasıdır.

İnnalı'nın (2018) doktora tezinde, üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin yazma sürecinde kullandıkları üstbilişsel stratejilerin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Veri toplamaya, verileri analiz etmeye ve hem nicel hem nitel teknikleri birleştirmeye odaklanan karma yönteme göre hazırlanan bu araştırmanın çalışma grubunu, Bilim ve Sanat Merkezlerinde (BİLSEM) kayıtlı üstün zekâlı ve yetenekli bir grup öğrenci (N=183) oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra çalışmanın ikinci alt problem cümlesi olan "Üstün zekâlı ve yetenekli öğrenciler ile normal zekâya sahip öğrencilerin yazma sürecinde kullandıkları üstbilişsel strateji

farkındalıkları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık var mıdır?" sorusuna yanıt aramak için İzmir İl Millî Eğitim Müdürlüğüne bağlı ortaokullarda öğrenim gören bir grup öğrenci (N=189) de çalışma grubuna dâhil edilmiştir. Araştırmada nicel verileri toplamak amacıyla "Üstbilişsel Yazma Stratejileri Farkındalık Ölçeği (ÜYSFÖ)"; nitel verileri toplamak amacıyla ise uzman görüşü alınarak hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin yazma sürecinde kullandıkları üstbilişsel strateji farkındalıkları, diğer öğrencilerden istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermektedir. Üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin yazma sürecinde kullandıkları üstbilişsel strateji farkındalıkları, cinsiyete ve sınıf düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermezken okula göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermektedir.

Müldür ve Çevik (2019); betimsel tarama modelinin kullanıldığı, 411 ortaokul öğrencisinin çalışma grubunu oluşturduğu, ortaokul öğrencilerinin bilgilendirici metin yazma düzeylerini belirlemek amacıyla yaptıkları araştırmada ortaokul öğrencilerinin bilgilendirici metin yazma becerilerinin yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Bilgilendirici metni oluşturan alt unsurlar açısından da öğrencilerin *kötü* ve *yetersiz* düzeyde oldukları görülmüştür. Bunun sebepleri olarak öğrencilerin söylem bilgisi farkındalıklarının olmaması, bilişsel ve bellekle ilgili sıkıntıları, öğrencilere nitelikli bir yazma eğitiminin verilmemesi gibi unsurlarla ilişkili olabileceği düşünülmektedir. Öğrencilere, bilgilendirici metinlerin yapılarına ve unsurlarına ilişkin farkındalık kazandırılmasına; bununla beraber öğrencilerin bilgilendirici metinlere yönelik söylem bilgilerinin artırılmasına yönelik çalışmalara ihtiyaç duyulduğunun belirtildiği araştırmada, öğrencilere hem nitelikli bir yazma eğitiminin verilmesi hem de süreç ve tür odaklı bir yazma eğitiminin verilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

Orakcı'nın (2019) çalışmasında, Katmanlı Müfredat Modeli'nin (LCM) öğrencilerin İngilizce dersindeki başarıları ve tutumları üzerindeki etkisininin incelenmesi ve LCM hakkındaki görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Karma yöntemin kullanıldığı araştırma beş hafta sürmüş ve 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Ankara'daki Anadolu liselerinden birinde yürütülmüştür. 31 dokuzuncu sınıf öğrencisinden oluşan deney grubu ve 32 dokuzuncu sınıf öğrencisinden oluşan kontrol grubu üzerinde yürütülen araştırmada deney grubuyla LCM ile ders

işlenirken kontrol grubuyla güncel müfredatın takip edildiği bir öğretim süreci uygulanmıştır. Araştırma sonuçları, deney grubundaki LCM uygulamasının kontrol grubuna göre öğrencilerin akademik başarılarını ve tutumlarını anlamlı düzeyde arttırdığını ortaya koymuştur. Deney grubunda görüşleri alınan öğrenciler, LCM'nin bilişsel ve duyuşsal gelişimlerini, dil becerilerini desteklediğini, öğrenme süreçlerini kolaylaştırdığını, öğrenmelerini kalıcı hâle getirdiğini, motivasyonlarını, öz güvenlerini, sorumluluklarını, karar verme becerilerini ve yeteneklerini geliştirdiklerini ifade etmişlerdir. Ayrıca LCM'deki etkinliklerin eğlenceli, ilginç ve öğretici olduğunu belirtmişlerdir.

Yeung'un (2019) çalışmasında, yazma alanında öğrenci özerkliğine odaklanılmış ve süreç yaklaşımının öğrencilerin yazma becerilerinin gelişimini teşvik edecek bir araç olarak kullanımı araştırılmıştır. Çalışma, Hong Kong'daki üç ortaokulda 70 öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Nicel ve nitel yöntemlerin birlikte kullanıldığı araştırmada nicel olarak bir anketle, nitel olarak öz değerlendirme formları, öğrenci günlükleri ve vaka çalışmaları aracılığıyla toplanan veriler; süreç yaklaşımıyla öğrencilerin, öğretmene daha az bağımlı hâle geldiklerini ve başkalarından yardım alma eğilimlerinin azalabildiğini, aynı zamanda ders hakkındaki üstbilişsel bilgilerini arttırdıklarını göstermektedir. Yazma ve yazar olarak öğrencilerin kendi gelişimleri hakkında verdikleri bilgiler, onlarda yazma özerkliğinin ortaya çıkışının işaretleri olarak görülmektedir. Araştırmada, motivasyon ve kendine güven gibi özerk tutumların ve becerilerin geliştirilmesinde süreç yaklaşımının olumlu etkilerinin olduğu, bu yönüyle dil eğitiminde dikkate alınması gerektiği belirtilmektedir.

Yıldırım Yakar ve Albayrak (2019); araştırmanın amacı, Matematik dersinde uygulanan Basamaklı Öğretim Yönteminin (BÖY) öğrencilerin bilişsel öğrenme düzeylerine etkisini incelemektir. Araştırmanın katılımcıları, bir devlet ortaokulunda öğrenim gören 107 altıncı sınıf öğrencisidir. Araştırmada son test kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre; BÖY'ün anlama ve kavrama basamaklarını içeren 1. bilişsel seviyede ve analiz etme, değerlendirme, yaratma basamaklarını içeren 3. bilişsel seviyede, düz anlatım ve soru-cevap yöntemlerine göre daha etkili olduğu belirlenmiştir. Deney, kontrol-1 ve kontrol-2 gruplarının uygulama basamağının yer aldığı 2. bilişsel seviye puanlarında ise anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Uygulama sürecinde BÖY uygulanan deney

grubu öğrencilerinin, kendi ilgilerine uygun ve aşamalı olarak kolaydan zora ilerleyen etkinliklerle çalışma imkânı bulması sayesinde motivasyonlarının yükseldiği ve görevleri başarıyla tamamlamak konusunda öz güvenlerinin geliştiği gözlenmiştir. Gözlenen bu davranışlar elde edilen bulgulara da yansımış ve BÖY ile gerçekleştirilen öğretimin, öğrencilerin bilişsel öğrenmeleri üzerinde etkili olduğu anlaşılmıştır.

Roberts-Lieb (2020) doktora çalışmasında teknoloji destekli farklılaştırılmış öğretim uygulamalarının, okul yöneticilerinin eğitimcileri güçlendirmeleri noktasında fırsatlar sunduğunu belirtmiştir. Araştırmanın verileri elde edilirken iki farklı literatür taraması tekniği kullanılmıştır. Bunların ilki farklılaştırılmış öğretimle ilgili çalışmalardır. İkincisi örgütsel dinamiklere, yöneticilerin ve eğitimcilerin zorlandıklarını, yardıma ihtiyaç duyduklarını ifade ettikleri alanların belirlenmesine yönelik araştırmalardır. Araştırmada; yükseköğrenimde farklılaştırılmış öğretimin ortaya koyduğu ilkeler doğrultusunda eğitimcileri desteklemek ve geliştirmek amacıyla yol gösterici bir kılavuz hazırlanmıştır. Araştırmacı, her ne kadar yükseköğrenim için hazırlanmış olduğu belirtilse de bu kılavuzun herhangi bir eğitim ve iş ortamında da kullanılabileceğini ifade etmiştir. Yöneticileri merkeze alan araştırmada, bu kılavuzun kurumsal hedeflere ulaşmada yardımcı olabileceği vurgulanmıştır. Kılavuzda yöneticilerin farklılaştırılmış öğretimi nasıl uygulayabilecekleri açıklanmaktadır. Stratejik planlamanın önemi üzerinde durulan araştırmanın bulgularına göre herkesin planlamaya dâhil edilmesi gerekmektedir. Buna tüm öğretim üyeleri, personel ve öğrenciler dâhildir. Kılavuzda yer alan ilkeler ise şöyle sıralanmaktadır: içerik bilgisi oluşturmak, öğretim etkinlikleri oluşturmak, yeni fikirlere açıklığı teşvik etmek, eğitimci toplulukları oluşturmak, yöneticilere farklılaştırılmış öğretimi uygulayan eğitimciler yetiştirmenin yollarını sağlamak, beyin fırtınası ve stratejik planlama yapmak, veri toplamak ve analiz etmek, kanıta dayalı değişimi başlatmak, kurumsal değişim önerisinde bulunmak, eğitimci sağlığını sağlamak, ölçme araçlarının etkinliğini değerlendirmek, biçimlendirici değerlendirme örneklerinden yararlanarak değerlendirme araçlarını iyileştirmek, gözlem imkânlarını oluşturmak.

Karakaş Yıldırım (2020); araştırmada 8. sınıf Türkçe ders kitabındaki yazma etkinlikleri Yenilenmiş Bloom Taksonomisi'ne göre incelenmiştir. Çalışmanın verileri doküman analizi ile elde edilmiştir. Bulgulardan elde edilen sonuçlara

dayanarak programda üst düzey bilişsel becerilerin vurgulanmasına rağmen, 8. sınıf Türkçe ders kitabında verilen yazma etkinliklerinin üst düzey bilişsel becerileri kazandırma konusunda yetersiz kaldığı belirtilmektedir. Üst düzey bilişsel becerilerin geliştirilmesi için kitaplardaki etkinliklerin de öğrencilerin farklı düşünmelerini sağlayacak etkinlikler olması gerektiği önerilmektedir.

Maden ve Önal (2020); Amerika'da kullanılan İngilizce ders kitapları ile Türkiye'de kullanılan Türkçe ders kitaplarının 7. sınıf örnekleminde öğrenme alanlarına göre karşılaştırılmasını amaçlayan araştırmada, İngilizce ders kitabının tümünde en fazla yazma öğrenme alanında etkinliğin bulunması dikkat çekmektedir. Ayrıca dikkat çeken başka bir husus da kitapta yazma çalışmalarının sürece dayalı (prewriting/ yazma öncesi, drafting/ yazma, revising-publishing/ gözden geçirme-yayınlama) ve üst düzey düşünme becerileri ile ilişkili yapılmasıdır. Türkçe ders kitabında ise, yazılı anlatım çalışmalarında böyle bir durumun söz konusu olmadığı anlaşılmaktadır. Türkçe ders kitaplarında süreç temelli yazma yaklaşımının tam olarak yansıtılamadığı belirtilen çalışmada, Türkçe ders kitaplarında yazılı anlatım becerilerini davranışa dönüştürecek etkinliklerin bulunması gerektiği (Dülger, 2011'den aktaran Maden & Önal, 2020) ifade edilmiştir. İngilizce ders kitabının yazılı anlatım türü, etkinlik çeşidi, kullanılan yöntem ve teknikler bakımından Türkçe ders kitabından daha ayrıntılı olduğu ve çeşitlilik arz ettiği ulaşılan önemli sonuçlar arasındadır.

Kurudayıoğlu ve Soysal (2020); 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı kazanımlarının dijital yetkinliğe uygunluğu bakımından incelendiği çalışmada elde edilen sonuçlara göre Türkçe dersi öğretim programı dijital yetkinliğe ait kazanımlar barındırmaktadır. Bu sonucun Ekmen ve Bakar (2018) ile Turan ve Karasu-Avcı'nın (2018) çalışmalarıyla benzerlik gösterdiği belirtilen araştırmada; dijital yetkinlik kazanımlarının belirli alanlarda yığılma gösterdiği, buna göre dijital yetkinliğe temas eden kazanımların çoğunlukla dinleme/izleme ve okuma kazanımlarında yer aldığı, Türkçe dersinin diğer iki alanı olan konuşma ve yazma kazanımlarında dijital yetkinliğe daha az yer verildiği görülmektedir. Programda yer alan 524 kazanım arasında toplamda 122 kez dijital yetkinliğe temas edilmiş, bunların 76'sının dinleme/izleme kazanımı olduğu görülmüştür. Kalan kısımdan 5 kazanımın konuşma bölümüne, 29 kazanımın okuma bölümüne, 13 kazanımın ise yazma bölümüne ait olduğu tespit edilmiştir.

İpek'in (2021) doktora tezinde, Türkçe öğretmeni adaylarının ikna edici yazma becerilerinin geliştirilmesinde Süreç Tür Modeli'nin etkililiğinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın diğer amaçları ise modelin öğretmen adaylarının yazma kaygılarına ve yazmaya ilişkin öz düzenleme yetkinliklerine olan etkisini ortaya koymaktır. Araştırmada, karma yöntem yaklaşımından yararlanılmış, yakınsak karma desenin paralel veri tabanları modeli kullanılmıştır. Çalışma grubu, 2019-2020 eğitim-öğretim yılında iki farklı devlet üniversitesinde öğrenim gören ve 40'ı deney, 38'i kontrol grubuna atanan toplam 78 Türkçe öğretmeni adayından oluşmaktadır. Deney grubu öğrencileriyle Süreç-Tür Modeli'ne dayalı olarak 9 haftalık bir uygulama süreci gerçekleştirilmiş, kontrol grubu öğrencileri ise mevcut programa göre öğrenim görmüştür. Araştırmanın nicel verileri kişisel bilgi formu, ikna edici yazma, kaygı ölçeği ve öz düzenleme yetkinliği ölçeği ile toplanmıştır. Nitel veriler, yarı yapılandırılmış ön ve son görüşme formlarıyla elde edilmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgular birlikte değerlendirildiğinde Süreç-Tür Modeli'nin ikna edici metin yazma becerilerini geliştirmede, yazma kaygısını azaltmada ve öz düzenleme yetkinliklerini geliştirmede etkili bir öğretim yolu olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Kara ve Ünal (2021); çalışmada, Türkiye'de özel yetenekli öğrenciler için hazırlanan yazma çalışmalarının nasıl farklılaştırıldığının Maker Modeline göre belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Bilim ve Sanat Merkezlerinde kullanılan Türkçe Etkinlik Kitabı'nda yer alan yazma çalışmaları, Maker Modeline göre süreç, ürün, içerik ve ortam farklılaştırılma durumları açısından incelenmiştir; Bilim ve Sanat Merkezlerinde yürütülen etkinlik içeriklerinin Bilim ve Sanat Merkezleri Yönergesiyle uyumluluğu karşılaştırılmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma verileri, nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yoluyla toplanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Bilim ve Sanat Merkezlerinde kullanılan Türkçe Etkinlik Kitabı'ndaki (2017) yazma becerisi etkinlikleri, Bilim ve Sanat Merkezi Türkçe Öğretim Programı ve Millî Eğitim Bakanlığı Bilim ve Sanat Merkezleri Yönergesi oluşturmuştur. Maker Modelinin farklılaştırma ögeleri, yazma becerileri açısından değerlendirildiğinde uygulanmasının uygun olduğu görülmektedir. Çalışmada; araştırma bulgularından hareketle Maker Modeline göre hem Bilim ve Sanat Merkezleri Yönergesi hem de Türkçe Etkinlik Kitabı'ndaki yazma çalışmalarının artırılması gerektiği belirtilmekte,

öğrenciler üzerinde uygulanması ve onların geri bildirimleri doğrultusunda düzenlenerek işlevselliğinin artırılması önerilmektedir.

Kılıç'ın (2021) yüksek lisans tezinin amacı, BİLSEM öğretmenlerinin Uluslararası Eğitim Teknolojisi Topluluğu (ISTE) standartlarına göre öz yeterliklerini belirlemek, öz yeterliklerini şekillendiren inançlarını, algılarını, tutumlarını açıklamak, ISTE standartlarına göre öz yeterliği düşük çıkan konuları derinleştirmek, eğitim teknolojilerine yönelik yeterliklerin geliştirilmesi için yapılması gerekenleri tespit etmektir. Açıklayıcı ardışık karma desende yapılan bu çalışmanın evreni, 2020-2021 eğitim- öğretim yılında tüm Türkiye'de faaliyet gösteren BİLSEM öğretmenleridir. Çalışmanın nicel boyuttaki örneklemi 284 öğretmendir. Nicel boyuta katılan öğretmenler arasından öz yeterliği düşük - orta ve yüksek seviyede 17 BİLSEM öğretmeniyle yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. BİLSEM öğretmenlerinin "Uluslararası Eğitim Teknolojisi Topluluğu"nun belirlediği standartlara göre öz yeterlik puanı yüksek çıkmıştır. Ancak araç-gereç/altyapı-donanım eksikleri öğretmenlerin öz yeterliklerini olumlu etkileyecek deneyimler yaşamalarına engel olmaktadır. Ayrıca teknolojinin sınırsız, zor yapısı, öğretmenlerin branşları gereği kullanmadıklarını ifade etmeleri, teknolojinin tam anlamıyla tüm branşlarda eğitime entegre edilememiş olduğunu göstermektedir. Öz yeterliğin düşük olduğu boyutlarda birtakım derinleştirmelere gidildiğinde yine öğretmenlerin bilgi, deneyim, destek eksikliği olduğu görülmektedir. Araştırma sonuçlarından hareketle çalışmada; BİLSEM öğretmenleri için her türlü bilgi ve iletişim teknolojileri, bilgi güvenliği, etik konular, dijital vatandaşlık, teknoloji koçluğu, içerik geliştirme eğitimlerinin verilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

Tosunoğlu (2021); araştırmada, özel yetenekli öğrencilerle yapılan dijital tabanlı öğretim çalışmalarında eğilimler araştırılmıştır. Bu doğrultuda, son on yılda konuyu ele alan 13 makale ile yurt içi ve yurt dışında yapılan 7 tez ayrıntılı olarak analiz edilmiştir. Çalışmalar betimsel analiz yöntemi ile incelenmiştir. Yapılan çalışmanın sonucunda üstün yetenekli öğrencilerin dijital ortamlar ile ilgili durumlarını yansıtacak ölçekler geliştirilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Özellikle bu öğrencilerin sanal ortamlar ile olan eğitim-öğretim faaliyetlerinin geliştirilebilmesi ve değerlendirilebilmesi için daha fazla çalışmaya ihtiyaç olduğu görülmektedir. Literatürde, üstün yetenekli öğrencilerin öğretiminde dijital ortamların kullanımı

üzerine yer alan çalışmaların yetersizliğine vurgu yapılan araştırmada, konu ile alakalı akademik çalışmaların artırılması gerektiği üzerinde durulmaktadır.

Erbasan'ın (2022) doktora tezinde, işimiz gücümüz kitaplar ve biyografi yazma çerçeveleri stratejileriyle özel yetenekli öğrencilerin bilgilendirici metin yazma becerilerinin gelişiminin desteklenmesi amaçlanmıştır. Nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde eylem araştırması deseni ile yürütülen araştırma, 2020-2021 eğitim öğretim yılının bahar döneminde Afyonkarahisar il merkezinde yer alan Bilim ve Sanat Merkezinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, genel zihinsel yetenek alanında eğitim gören 21 özel yetenekli 4. sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Sekiz haftalık uygulama sürecinin ilk 4 haftası işimiz gücümüz kitaplar, son 4 haftası da biyografi yazma çerçeveleri stratejileriyle yürütülmüştür. Araştırmanın verileri gözlemci raporları, öğrenci ve öğretmen günlükleri, öğrenci ürünleri ve *"Bilgilendirici Metin Yazma Dereceli Puanlama Anahtarı"* aracılığıyla toplanmıştır. Toplanan veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırmanın bulguları, sürecin başında öğrencilerin bilgilendirici metin yazma becerilerinin orta düzeyde olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin yazdığı metinler incelendiğinde ise genel olarak ana fikrin yeterince açıklanmadığı, yardımcı fikre yer verilmediği, söz varlığının zengin olmadığı ve anlamsal bütünlüğün tam olarak yakalanamadığı tespit edilmiştir. Sürecin sonunda ise öğrencilerin bilgilendirici metin yazmada yüksek düzeye ulaştığı görülmüştür. Ayrıca sürecin sonunda öğrencilerin yazma becerilerinin geliştiği, metin türleri arasındaki farklılıkları keşfettikleri, araştırma becerisi kazandıkları, yazma programını kullanmada ilerleme kaydettikleri, kendilerini bir yazar gibi hissettikleri ve yazma sürecini eğlenceli buldukları belirlenmiştir.

Akbulut'un (2022) süreç-tür odaklı yazma yaklaşımı ile yapılandırılan çok katmanlı metin yazma öğretiminin Türkçe öğretmeni adaylarının çok katmanlı metin yazma süreçlerine etkisinin incelendiği doktora tezinde iç içe (gömülü) karma desen kullanılmıştır. Araştırmanın deneysel uygulama sürecinin çalışma grubu 2021-2022 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Türkçe Öğretmenliği Lisans Programında öğrenim gören 48 öğretmen adayından oluşmaktadır. Çok katmanlı metin yazma sürecinde metin türü olarak gezi yazısı türü kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre süreç-tür odaklı yazma yaklaşımı ile yapılandırılan çok katmanlı metin yazma öğretiminin çok katmanlı metin yazma başarısını, yazma tutumunu ve yazma öz yeterliğini arttırdığı tespit edilmiştir.

Hamad, Ndibalema ve Matalu (2023) çalışmalarında, dijital ders içerikleri (DLC) aracılığıyla eğitim gören ortaokul öğrencilerinin betimleyici yazma becerilerini geliştirmede anlamlı fark olup olmadığını bulmayı amaçlamışlardır. Araştırmada tek gruplu yarı deneysel ön test ve son test kullanılmıştır. Seçilen üç ortaokuldan 120 öğrenciye ön test uygulanmış, ardından öğretmenler bir ay boyunca betimleyici yazmayı öğretmek için DLC'leri kullanmışlardır. Araştırmanın bulguları, DLC'lerin kullanılmasından sonra öğrencilerin yazma performanslarının arttığını ortaya çıkarmıştır. Son test puanlarından elde edilen bulgular öğrencilerin tanımlayıcı yazma becerilerini geliştirmede de etkili olduğunu ortaya koymuştur. DLC, öğrencilerin yazma becerilerinin yeterli düzeye ulaşmasını desteklemiş ve öğrencileri yazmaya motive etmiştir. Araştırmada, dijital ders materyallerinin etkili bir şekilde kullanılabilirliğinin sağlanması ve öğretmenlerin öğretim materyali olarak daha fazla dijital ders içeriği geliştirmeleri için desteklenmeleri önerilmektedir.

Dolunay ve Saluk (2023); özel yeteneklilere yönelik yapılmış Türkçe eğitimiyle ilgili makale ve tezlerin herhangi bir yıl sınırlaması olmaksızın yapılan araştırma sonuçlarına göre dil becerilerine yönelik en çok çalışmanın yazma alanında yapıldığı belirlenmiştir. Beceri alanı olarak ikinci sırada okuma varken herhangi bir beceri alanıyla ilişkili olmayan çalışmalar da mevcuttur. Dinleme ve konuşma alanında müstakil olarak herhangi bir çalışma olduğu görülmemekle birlikte iki veya daha fazla alanla ilgili olan çalışmaların biri dinleme-okuma, biri de dört beceri alanı ile ilişkilidir. İki veya daha fazla alanla ilişkili olan çalışmalar da belirlenmiştir. 2008'den 2023'e geçen 15 yılda makale, yüksek lisans ve doktora tezinin yeterli olmadığı belirtilmektedir. Özel yetenekli öğrencilerin bireysel yeteneklerine uygun strateji/yöntem/teknikler kullanılarak dil becerilerinin geliştirileceği çalışmalar yapılması, farklı branşlarla disiplinler arası çalışmalar gerçekleştirilmesi önerilmiştir. Araştırmalarda, MEB'e ve öğretmenlere yönelik öneriler açıklanmıştır. Özel/üstün yetenekli öğrencilere yönelik yapılmış Türkçe eğitimi ile ilgili çalışmalarda öğretmenlere, Türkçe dersi için zenginleştirilmiş ve farklılaştırılmış eğitim ortamlarının hazırlanması, öğrenci ürünlerinin farklı platformlarda (sosyal medya, web siteleri, kurumlarda vd.) basılı ya da dijital yaygınlaştırılmasının sağlanması, yazma etkinliklerine daha fazla yer verilmesi, özel yetenekli öğrencilerin yazma çalışmalarında konu ve tür seçiminde doğru yönlendirilmesi, okuma ilgilerini/motivasyonlarını artıracak etkinlikler planlanması yönünde önerilerde

bulunulmuştur. Araştırmalarda MEB'e araştırma konularına yönelik öğretmenlere/öğretmen adaylarına eğitim verilmesi, geliştirilecek programlarda üst düzey dil becerilerinin geliştirilmesine yönelik bilişsel basamakların öne çıkarılması, üstbilişsel programlar tasarlanması ve bu programları uygulama yetkinliğine sahip öğretmenlerin yetiştirilmesi, eğitim materyallerinin sağlanması önerilmiştir.

3. YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde araştırmanın yöntemi, araştırmanın modeli, araştırmanın süreci, çalışma grubu, araştırmada kullanılan veri toplama araçları, verilerin toplanıp analiz edilmesi ile ilgili bilgiler verilmiştir.

3.1. Araştırma Modeli

Katmanlı Program'la desteklenen Süreç-Tür Yazma Modeli'ne dayanan dijital yazma etkinlik uygulamalarının; öğrencilerin haber metni yazma becerisine katkısının nasıl olduğunu, öğrencilerin haber metinleri yazmaya yönelik görüşlerinde, yazma motivayonlarında, yazma özerkliklerinde, öğrenme stillerinde ve dijital teknoloji kullanımına yönelik tutumlarında değişime yol açıp açmadığını araştırmak amacıyla yapılan çalışmanın yöntemi *"eylem araştırması"*dır.

Eylem araştırması, uygulayıcıların kendilerini içinde bulunduğunu düşündükleri bir sorundan, ikilemden veya belirsizlikten doğar. Genellikle üç koşulun karşılanmasını gerektiren uygulamalı bir araştırma yöntemidir. Birincisi, üzerinde çalışılan konunun değiştirilmesi gereken ve toplumsal uygulamaların içinde yer alan bir konu olmasıdır. İkincisi, araştırmacıların eşit bir iş birliği içinde çalışarak katılımlı bir faaliyette bulunmalarıdır. Üçüncüsü ise projenin sistematik ve belgelenmiş bir çalışma şeklinde planlama, uygulama, gözlemleme ve yansıtma döngülerinden oluşarak bir sarmal boyunca ilerlemesidir (Swann, 2002, s. 55).

Eylem araştırmasının en belirgin özelliklerinden birisi onun uygulamacılar tarafından aktif olarak araştırma sürecine katılımını içermesidir. Aktif katılım, uygulamacıların kendi aktivitelerini ya da aksiyonlarını değiştirmek ve geliştirmek için bizzat araştırma sürecine girmeleridir. Ancak şu nokta kesinlik göstermektedir: Aksiyon ile araştırmanın birlikte yürütülerek pratiğin sistemli bir şekilde anlaşılması, geliştirilmesi ve hatta geliştirme sonucunda pratikte birtakım reformlara gidilmesi olarak düşünülebilir (Ekiz, 2013, s. 184).

Öğretmenlerin araştırmacı olması yönünde *"araştırmacı olarak öğretmen"* terimini ilk kullanan İngiliz eğitimci Lawrence Stenhouse'dur. Stenhouse (1975), öğretmenlerin de araştırmacı olabileceklerini ve kendi uygulamalarını bu şekilde geliştirebileceklerini ileri sürmüştür. Stenhouse'un bu görüşleri sonraki dönemlerde Eliot ve Adelman gibi araştırmacılar tarafından geliştirilmiş ve araştırma ile uygulamanın farklı olmadığı aksine iç içe olduğu, birbirini desteklediği ifade edilmiştir.

Araştırmacı olarak öğretmenler, öğretim yaptıkları öğrenciler üzerinde planlarını, eylemlerini ve onların daha sonraki etkisini gözler ve analiz ederler. Öğretmenler, kendilerinin ve öğrencilerinin sınıf davranışlarını anlayarak araştırmacı olarak neyi değiştirip neyi değiştirmeyecekleri konusunda karar alır; kendi problemlerini çözebilir; önceki bilgisini yeni bilgilerle birleştirebilirler. Araştırmacı olarak öğretmenler soru sorarlar ve sistematik olarak sorularına cevap bulurlar. Öğretmenler, öğretme ve öğrenme sürecinde yer alan öğrencilerini ve kendilerini gözler ve izler. Ayrıca, öğretmenler öğrenci çıktılarını ve öğretim uygulamalarını sorgular, uygulamalarını geçerli kılarak veriye dayalı kararlar alırlar ve gerekiyorsa değişimi gerçekleştirirler. Araştırmacı olarak öğretmenler profesyonellerdir (Fueyo & Neves, 1995'ten aktaran Köklü, 2001, s. 37-38).

McNiff (1996), Mertler (2014), Mills (2011) ve Stenhouse (1975) öğretmenlerin kendi uygulamaları hakkında en doğru yargıya varacak kişiler olduklarını ve araştırma esnasında sorunlara/olaylara bakış açılarının değiştiğini, bu yolla aynı zamanda uygulamalarında mesleki gelişim fırsatı bulduklarını ifade etmişlerdir (Aktaran, Gürgür, 2017, s. 34).

Cohen vd. (2017), eylem araştırmasının okul ortamlarında uygulanabilecek etkili yöntem olduğunu savunmaktadır:

- Geleneksel yaklaşımları daha yenilikçi ve etkili tekniklerle değiştirerek öğretim yöntemlerini iyileştirmek için kullanılabilir ve bu da öğrencilerin öğrenme deneyimlerini geliştirir.
- Eylem araştırması öğrencilere daha etkili öğrenme stratejileri öğretmek, daha kapsamlı ve birbiriyle bağlantılı bir öğrenme deneyimi sağlamak için kullanılabilir.

- Ayrıca, mevcut sınavları, ölçekleri ve değerlendirme araçlarını gözden geçirip revize ederek değerlendirme yöntemlerini geliştirmek, adaleti ve etkinliği sağlamak için kullanılabilir.
- Eylem araştırması ayrıca etkinlikler, programlar ve rehberlik hizmetleri aracılığıyla öğrencilerin olumlu tutum ve değerler geliştirmelerine destek olur.
- Öğretmenlerin mesleki gelişimine yardımcı olarak öğretim becerilerini geliştirmelerine, yeni yöntemler geliştirmelerine, analitik becerilerini artırmalarına ve öz farkındalıklarını geliştirmelerine imkân sağlar.

Eylem araştırması, belirli bir problemi anlamak, bu problemi çözmek veya iyileştirmek amacıyla toplumsal değişimi teşvik etmek için kullanılan bir araştırma yöntemidir. Ferrance (2000), eylem araştırmasını yürütebilmenin 5 aşamasının olduğunu ifade etmektedir:

1. Sorun Alanının Tanımlanması (Identification of Problem Area):

   İlk adım, araştırmanın odak noktasını belirlemektir. Sorunun tanımlandığı bu aşamada, toplumda veya organizasyonda hangi sorunun ele alınacağına karar verilir. Sorunun ne olduğu, neden ortaya çıktığı ve hangi etkilere sahip olduğu gibi sorulara yanıt aranır.

2. Verilerin Toplanması ve Düzenlenmesi (Collection and Organization of Data):

   Sorun alanı belirlendikten sonra, bu sorunla ilgili veriler toplanır. Bu veriler hem nicel (sayısal) hem de nitel (kalitatif) olabilir. Veri toplama süreci, araştırmanın amacına ve soruna yönelik verilerin nasıl toplanacağını içerir. Toplanan veriler daha sonra düzenlenir ve kategorilere ayrılır.

3. Verilerin Yorumlanması (Interpretation of Data):

   Toplanan veriler, sorunun daha iyi anlaşılması ve çözüm yollarının belirlenmesi için yorumlanır. Verilerin analizi sonucunda sorunun nedenleri ve etkileri daha açık bir şekilde görülür. Bu aşama, sorunun kökenini ve potansiyel çözümleri anlama sürecini içerir.

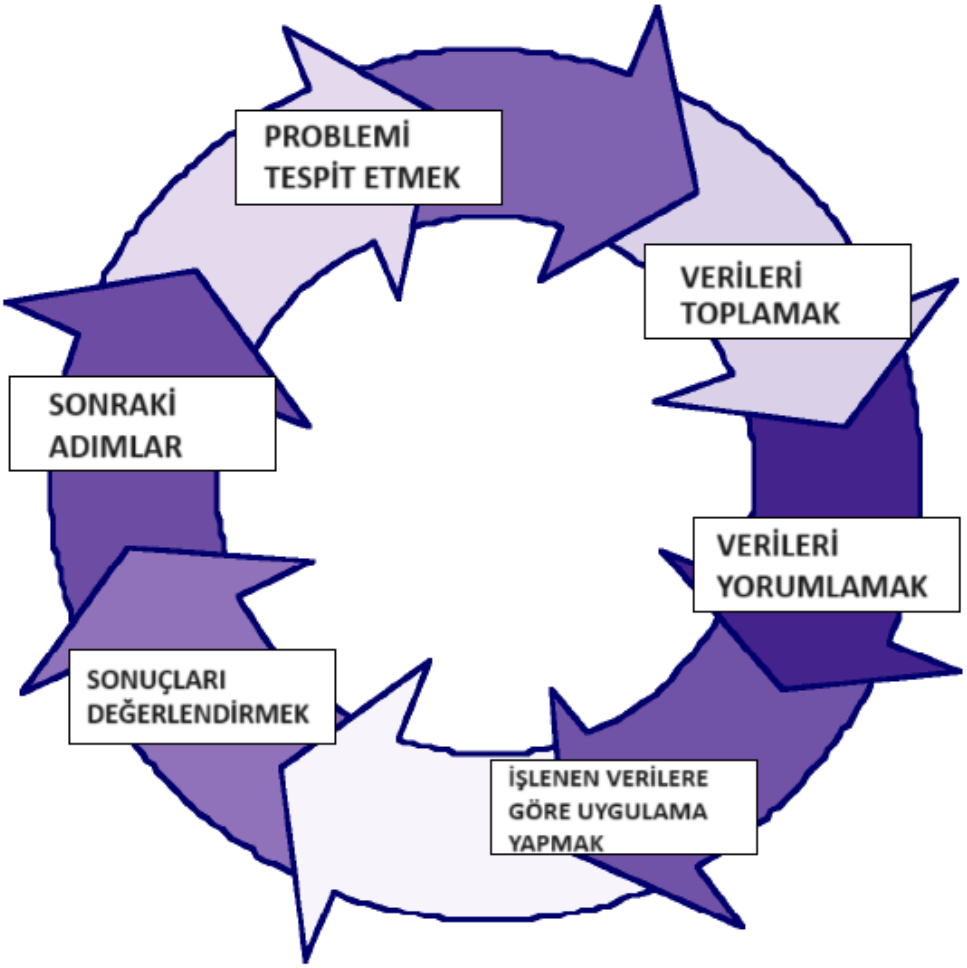
4. Verilere Dayalı Eylem (Action Based on Data):

   Verilerin yorumlanmasının ardından, eylem planı oluşturulur. Bu aşamada, sorunun çözümü veya iyileştirilmesi için hangi adımların atılacağı belirlenir. Eylem planı, toplumsal değişimi veya sorunun giderilmesini hedefler.

5. Yansıtma (Reflection):

Eylem planının uygulanmasının ardından, sürecin sonuçları yansıtılır. Eylemin etkileri ve sonuçları değerlendirilir. Bu aşama, gelecekteki eylemler için öğrenilen dersleri içerir ve eylem araştırma döngüsünün yeniden başlamasını teşvik eder.

Şekil 7. Eylem Araştırması Döngüsü



Kaynak: Ferrance, 2000, s. 9

Eylem araştırmasının Tablo 6'da belirtilen çeşitli türleri bulunmaktadır.

Tablo 6. Eylem Araştırması Türleri

	Öğretmenin bireysel yaptığı eylem araştırması	**İş birlikçi eylem araştırması**	**Okul çapında eylem araştırması**	**Bölge çapında eylem araştırması**
Odak	*Soruna ilişkin konu tek bir sınıfta araştırılır.	*Konu tek sınıfta veya ortak soruna sahip birden fazla sınıfta araştırılır.	*Okula dair sorun veya kolektif ilgi alanı araştırılır.	*Bölgeye dair sorun araştırılır. *Organizasyon yapılarına dair sorun araştırılır.
Gerekli desteğe duyulan ihtiyaçlar	*Koç/rehber *Teknolojiye erişim *Veri organizasyonu ve analizi konusunda yardım	*Yedek öğretmenler *Bitiş zamanını belirleme *Yöneticilerle iletişimi durdurma	*Okul bağlılığı *Liderlik *İletişim *Dış ortaklar	*Bölge taahhüdü *Kolaylaştırıcı *Kayıt altına alma *İletişim *Dış ortaklar
Potansiyel etki	*Müfredat *Öğretim *Değerlendirme	*Müfredat *Öğretim *Değerlendirme *Politika	*Okulun yeniden yapılandırılmasını ve değişimini etkileme *Politika *Ebeveyn katılımı *Programların değerlendirilmesi	*Kaynakların tahsisi *Mesleki gelişim faaliyetleri *Örgütsel yapılar *Politika
Yan etkiler	*Verilerle desteklenen uygulama yapma *Bilgiler her zaman paylaşılmaz.	*Meslektaşlar arasında dayanışmanın artması *Ortaklıkların kurulması	*Meslektaş dayanışmasının, iş birliğinin ve iletişimin iyileştirilmesi *Ekip oluşturma *Süreçle ilgili anlaşmazlıklar	*Meslektaş dayanışmasının, iş birliğinin ve iletişimin iyileştirilmesi *Ekip oluşturma *Süreçle ilgili anlaşmazlıklar *Paylaşılan vizyon

Kaynak: Ferrance, 2000, s. 6

Araştırmada; Katmanlı Program'la desteklenen dijital yazma etkinlikleriyle üstün yetenekli öğrencilerin dijital teknolojiye yönelik tutumlarının, öğrenme stillerinin değişip değişmediğinin belirlenmesi ve haber metni yazma becerilerinin, yazma özerklikleri ile yazma motivasyonlarının geliştirilmesine katkı sağlamak

amaçlanmıştır. Tez çalışmasında, öğretmenin bireysel yaptığı *eylem araştırması modeli* kullanılmıştır.

Araştırmanın ana motivasyonları şu şekildedir:

1. *Üstün Yetenekli Öğrencilerin Desteklenmesi:* Araştırma ile üstün yetenekli öğrencilerin Katmanlı Program'la desteklenerek potansiyellerini tam olarak geliştirmelerini sağlamak.
2. *Haber Metinleri Yazma Becerilerinin Geliştirilmesi:* Çalışma ile haber metni yazma becerilerinin geliştirilmesine odaklanılmaktadır. Bu becerilerin öğrenciler tarafından üstbilişsel düzeyde geliştirilmesine destek olmak.
3. *Literatür Boşluğunun Doldurulması:* Haber metinleri yazma çalışmalarına dair eksikliği gidermek.
4. *Yazma Öğrenme Alanının Genişletilmesi:* Literatür taraması sonuçlarına göre, üstün yetenekli öğrencilerle Katmanlı Program'la desteklenen Süreç-Tür Yazma Modeli'ne dayalı dijital yazma öğretimi uygulamalarına odaklanan bir araştırmanın olmadığı görülmektedir. Çalışma ile yazma öğrenme alanını genişleterek bu bağlamda önemli bir açığı doldurmayı amaçlamak.
5. *Dijital Yazma Uygulamalarının Değerlendirilmesi:* Öğrencilerin dijital yazma uygulamalarıyla haber metni yazma becerilerini geliştirme sürecini araştırmak.
6. *Yazma Özerkliği ve Motivasyonun Arttırılması:* Araştırma ile öğrencilerin yazma özerkliklerini artırmak ve yazma motivasyonlarını yükseltmek.
7. *Süreç-Tür Yazma Modeli'nin Etkililiğini Araştırmak:* Çalışmanın temel sorusu olan Katmanlı Program'la desteklenmiş, Süreç-Tür Yazma Modeli'ne dayalı dijital yazma etkinlikleriyle öğrencilerin haber metni yazma becerilerinin geliştirilip geliştirilemeyeceğini değerlendirmek.

Araştırmada oluşturulan eylem adımları şu şekildedir:

- *Eylem 1: Hazırlık ve Etkinliklerin Geliştirilmesi*
  - Katmanlı Program'la desteklenmiş, Süreç-Tür Yazma Modeli'ne dayalı dijital yazma (KPDY) etkinliklerinin hazırlanması.
  - KPDY etkinlikleri kapsamında PHP dilinde hazır sözlük temasının kullanıldığı, araştırmacı ve öğrencilerin haber metinlerinden seçtikleri anlamı

bilinmeyen sözcüklerin ve anlamlarının eklendiği, etkileşimli Haber Dili Dijital Sözlüğü'nün (HDDS) hazırlanması.

- Öğrenme alanının kazanımları doğrultusunda ve etkinlikler çerçevesinde Web 2.0 araçlarından uygun olanların belirlenmesi.
- Etkinliklerin yazma öğretiminin aşamaları gözetilerek her aşamanın (yazma öncesi, yazmaya alışma, yazma) C, B ve A katmanlarına göre ayrı ayrı hazırlanması.
- Etkinlikler kapsamında beceri testlerinin ve performans görevlerinin Web 2.0 araçlarında hazırlanması.
- Ders planlarının hazırlanan etkinlikler dâhilinde yapılması.

- *Eylem 2: Eğitim Sürecinin Başlatılması*

KPDY uygulamaları ***öncesi***nde gerçekleştirilecek eylemler:

- Öğrencilerin öğrenme stillerinin KÖSE-3 ile belirlenmesi ve kendi öğrenme stilleri hakkında bilgilendirilmesi.
- Hazırlanan haber yazma konu başlıkları ve yönergeler doğrultusunda öğrencilerin 4 ders saati süresince, öğretmen gözetiminde ilk haber metinlerini yazmaları ve bunların GAYBER ile değerlendirilmesi.
- Öğrencilerin yazma özerkliklerinin ve yazma motivasyonlarının YÖÖ ve YMÖ ile ölçülmesi.
- Öğrencilerin dijital teknolojiye yönelik tutumlarının DTYT ölçeği ile ölçülmesi.
- Öğrencilerin derslerde ve yazma çalışmalarında dijital teknoloji kullanımlarına ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi.

- *Eylem 3: Uygulama, Ölçme ve Değerlendirme*
  - Öğrencilerin haber metni yazma becerilerini geliştirmek amacıyla BİLSEM'de 6. sınıf öğrencilerine haftada 2 ders saati olmak üzere uygulamanın tanıtımıyla birlikte 13 hafta boyunca KPDY etkinliklerinin uygulanması.
  - Yüz yüze eğitimle birlikte Google Classroom ile etkileşimli bir sınıf ortamı oluşturulması.

- Etkinliklerin öğrencilere Web 2.0 araçları (Wordwall, Canva, Padlet, LearningApps, Jigsaw Planet, Kahoot ve Google Classroom) ile sunulması ve değerlendirmelerin etkinliklerle eş zamanlı, çevrim içi ve etkileşimli bir şekilde gerçekleşmesi.
- Öğrencilere her hafta Classroom üzerinden görevler verilmesi ve gelişimlerinin çoklu ölçme araçları ile takip edilmesi.
- Öğrencilerin yapmakta zorlandıkları etkinlikler için yeni dijital uygulamalara ihtiyaç duyulması ve bunların hazırlanması.
- Öğrencilerin MTÖYA'daki yazma performanslarının geri bildirimlerle değerlendirilmesi.
- Öğrencilerin haber yazma konuları ve yönergeler doğrultusunda 4 ders saati süresince, öğretmen gözetiminde MTÖY'de son yazdıkları haber metinlerinin GAYBER ile değerlendirilmesi.
- KPDY uygulamaları sonrasında, KÖSE-3'ün uygulanması ve KPDY'nin öğrenme stilleri üzerinde etkili olup olmadığının değerlendirilmesi.
- KPDY uygulamaları sonrasında, öğrencilere YÖÖ ve YMÖ'nün uygulanması ve öğrencilerin yazma özerklikleri ile yazma motivasyonlarında değişiklik olup olmadığının belirlenmesi.
- KPDY uygulamaları sonrasında; öğrencilerin dijital teknolojiye yönelik tutumlarının DTYT ölçeği ile ölçülmesi.
- KPDY uygulamalarına ilişkin araştırmacı günlüklerinin, öğrenci günlüklerinin ve araştırmacı gözlem formlarının değerlendirilmesi.
- KPDY uygulamalarına ilişkin öğrenci görüşlerinin değerlendirilmesi.
- Öğrencilerle okul bahçesinde piknik yapılması ve KPDY sertifikalarının öğrencilere verilmesi

Tablo 7. Araştırmanın Eylem Planı ve Süreci

<table>
<tr><th>Tarih</th><th colspan="3">Eylem</th></tr>
<tr><td>Mayıs 2022</td><td colspan="3">Alan Yazınından Hareketle Yazma Öğretimi Alanındaki Sorunların Tespiti</td></tr>
<tr><td>Haziran 2022</td><td colspan="3">Araştırmanın Problem Durumunun Belirlenmesi</td></tr>
<tr><td>Eylül-Ekim 2022</td><td colspan="2">Araştırma Sorularına Bağlı Olarak Veri Toplama Araçlarının Belirlenmesi ve Geliştirilmesi</td><td>Araştırma Sorularına Bağlı Olarak Etkinliklerin Geliştirilmesi</td></tr>
<tr><td>Kasım 2022</td><td colspan="3">Uzman Görüşlerine Başvurularak Eylem Planına Son Hâlinin Verilmesi</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Aralık 2022</td><td colspan="3">Uygulama Yerinin Belirlenmesi ve Uygulama Okulundan İzin Alınması</td></tr>
<tr><td colspan="3">BİLSEM Müdürüyle Görüşme</td></tr>
<tr><td>Ocak-Şubat 2023</td><td colspan="3">Yıldız Teknik Üniversitesinden ve İl Millî Eğitim Müdürlüğünden Gerekli İzinlerin Alınması</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Şubat 2023</td><td colspan="3">Uygulama Öncesi Öğrencilerle Görüşme, Ölçme Araçlarıyla Verileri Toplama ve Yazılı Anlatım (İlk Yazma) Çalışması</td></tr>
<tr><td colspan="3">Uygulama</td></tr>
<tr><td>Şubat 2023
Mayıs 2023</td><td>KPDY Uygulama Planlarının Hazırlanması ve Etkinliklere Son Hâlinin Verilmesi
Ölçme Araçlarıyla Toplanan Verilerin Analizlerinin Yapılması</td><td>26 Saatlik KPDY Uygulamalarının Gerçekleştirilmesi
Son Yazma Çalışması</td><td>Uygulama Sırasında Araştırmacı Günlüğü, Öğrenci Günlüğü, Gözlem Formu, Etkinlik Değerlendirme Formu, Elektronik Çalışma Dosyaları Verilerinin Toplanması</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="3">Uygulama Sonrası</td></tr>
<tr><td>Haziran 2023</td><td colspan="2">Uygulama Sonrası Öğrencilerle Görüşme</td><td>Ölçme Araçlarıyla Verileri Toplama</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="3">Verilerin Tasnifi ve Analizi</td></tr>
<tr><td>Eylül 2023
Ocak 2024</td><td>Verilerin Dökümü</td><td>Nicel Verilere Yönelik Analizlerin Yapılması</td><td>Nitel Verilere Yönelik Analizlerin Yapılması
Temaların Belirlenmesi</td></tr>
<tr><td>Mart 2024</td><td colspan="3">Bulguların Yorumlanması</td></tr>
</table>

3.2. Veri Toplama Araçları

Eylem araştırması nicel araştırma değildir ve araştırmacı bir şey kanıtlamak zorunda değildir. Amaç anlamak ve çözüm bulmaya çalışmaktır. Fakat eylem araştırmasında

nicel yöntemler kullanılabilir. Bunun yanında bulguların genelleştirilmesi veya sonuçların geniş topluluklara uygulanması sırasında bazı değişkenlerin kontrol edilemeyebileceği veya hesaplanamayabileceği konusunda gerekli dikkatler göz önünde bulundurulmalıdır (Kuzu, 2009).

Eylem araştırmasında veri toplama süreci sistematik bir şekilde ilerlemektedir. Hem nitel hem de nicel veri toplama teknikleri kullanılabilmektedir. Toplanan verilerin analizi için de nitel ve nicel analiz yaklaşımlarından faydalanılabilir (Hendricks, 2006). Eylem araştırmasının bu özelliğine dayanarak bu araştırmada, nicel ve nitel veri toplama araçlarından yararlanılmıştır. Araştırmada kullanılan veri toplama araçları etik kurul izni alınarak uygulanmıştır (Ek-3).

3.2.1. Nicel Veri Toplama Araçları

3.2.1.1. Dijital Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği

Ölçek, Cabı (2015) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek, yaşları 14 ile 18 arasında değişen 689 ortaöğretim öğrencisine uygulanmıştır. DTYT ölçeği taslak formu geliştirilirken araştırmacı tarafından 12-18 yaş grubuna yönelik bir yılı aşkın bir süre gözlem yapılmıştır. Geçerlik ve güvenirliği test etmek amacıyla kapsam geçerliğine, yapı geçerliğine, t-testi kullanılarak üst %27 ile alt %27 grupların madde ortalamaları arasındaki farkların anlamlılığına, düzeltilmiş madde-toplam korelasyonuna, Cronbach Alfa iç tutarlık katsayısına ve iki yarı test korelasyonuna bakılmıştır. Ayrıca DTYT ölçeğinin faktör yapısı doğrulayıcı faktör analizi ile sınanmıştır ve modelin kabul edilebilir bir uyuma sahip olduğu doğrulanmıştır. Yapılan analizler sonucunda toplam 39 maddeyi içeren ölçek sekiz faktörlü bir yapıdan oluşmaktadır. Faktörlerde toplanan maddelerin içerdiği anlamlara bakılarak faktörler sırasıyla "yetkinlik", "sosyal ağlar", "derste teknoloji kullanımı", "teknolojiye yönelik ilgi", "benim için teknoloji", "olumsuz yönler", "eğlence amaçlı kullanım" ve "bilinçli kullanım" olarak isimlendirilmiştir.

Ölçeğin KMO değeri 0.906 olarak bulunmuştur. Bu sonuca göre, elde edilen verilerin faktör analizi için uygun olduğu söylenmiştir. Ayrıca, Bartlet'in t-testi sonucu dağılımın normal dağılıma yakın olduğunu ve verilerin faktör analizi için uygun olduğunu göstermiştir. Maddelerin DTYT ölçeğindeki madde-toplam korelasyonlarının 0.31 ile 0.73 arasında değiştiği görülmektedir. Maddelerin ayırt edici özelliğinin yeterli olduğunu gösteren istatistiksel olarak anlamlı korelasyon

katsayıları bulunmuştur. Maddenin ortalama puanlarının, testin toplam puanlarına göre oluşturulan alt %27 ve üst %27 gruplarında, farkların anlamlı olması, testin iç tutarlılığının bir göstergesi olarak kabul edilmiştir. DTYT ölçeğinin güvenilirlik analizi, sekiz faktör için Cronbach alfa katsayılarının 0,61 ila 0,86 arasında değiştiğini ve kabul edilebilir ila mükemmel iç tutarlılığı gösterdiğini ortaya koymuştur. Ayrıca, tüm ölçeğin genel güvenilirlik katsayısı 0,90 olarak hesaplanmış ve yüksek güvenilirliğe işaret etmiştir. Spearman Brown iki yarı test korelasyon değerleri 0.60 ile 0.83 arasında bulunarak ölçeğin güvenilirliğini daha da desteklemiştir. Doğrulayıcı faktör analizi (DFA) sonuçları Ki-Kare değerinin (X^2=2045, N=689, sd=674, p=.000) istatistiksel olarak anlamlı olduğunu ve iyi bir model uyumuna işaret ettiğini göstermiştir. Maddelerin faktör yükleri 0.32 ile 0.82 arasında değişmektedir ve bu değerler kabul edilebilir aralıkta kabul edilmektedir. Genel olarak, gözlemlenen uyum indeksleri çoğunlukla kabul edilebilir sınırlar içinde olup, 8 faktörlü modelin geçerliliğini ve güvenilirliğini teyit etmiştir (Cabı, 2016).

3.2.1.2. Yazma Özerkliği Ölçeği

Yazma Özerkliği Ölçeği, Tekşan ve Süğümlü (2018) tarafından geliştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubu, ortaokul düzeyinde eğitim alan 319 öğrenciden oluşmaktadır. Elde edilen verilere istatistiksel işlemler uygulanarak ölçeğin geliştirilmesi sağlanmıştır. Ölçek geliştirilirken, öncelikle açımlayıcı faktör analizi kullanılarak üç faktörlü bir yapı elde edilmiştir. Bu yapının daha sonra doğrulayıcı faktör analizi ile model uyumu test edilmiştir. Açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi sonuçları, 22 madde ve üç faktörden oluşan modelin hem kuramsal hem de istatistiksel açıdan geçerli olduğunu göstermektedir. Sonuçlar, ölçeğin yapı geçerliliği konusunda güçlü bir kanıt sunmaktadır. Maddelerin analizinde madde toplam korelasyonları ve t-testi gibi yöntemler kullanılmıştır. Ölçeğin güvenirliğini değerlendirmek için iç tutarlılık ve test yarılama yöntemleri kullanılmıştır. İç tutarlılık hesaplamaları sonucunda ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı 0.82 olarak bulunmuştur, bu da ölçeğin yüksek güvenilirlik düzeyine sahip olduğunu göstermektedir. Yazma Özerkliği Ölçeği motivasyon ve tutum, planlama ve süreç, paylaşım ve değerlendirme olmak üzere üç alt boyutta düzenlenmiştir. Ölçek toplam 22 madde içermektedir. En yüksek puan 66 ve en düşük puan 22 olarak hesaplanmıştır.

3.2.1.3. Yazma Motivasyonu Ölçeği

Deniz ve Demir (2020) tarafından geliştirilen Yazma Motivasyonu Ölçeği'nde, 9.5-14 yaş aralığındaki (ortaokul 5, 6, 7 ve 8. sınıf) öğrencilerle ilgili geçerlik ve güvenirlik çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada, açımlayıcı faktör analizi, test-tekrar test yöntemi ve doğrulayıcı faktör analizi, farklı örneklem grupları üzerinde uygulanmıştır. Ölçeğin Cronbach's Alpha, Spearman Brown ve Guttman Split Half güvenirlik değerlerinin 0.85'in üzerinde olması, ölçeğin yüksek düzeyde güvenilir olduğunu göstermektedir. Ayrıca, test-tekrar test yöntemiyle hesaplanan iç tutarlılık katsayısının 0.85 olması, ölçeğin tutarlılığının iyi düzeyde olduğunu göstermektedir. Açımlayıcı faktör analizi sonuçları, ölçeğin 13 maddelik tek faktörlü bir yapıya sahip olduğunu göstermiş ve doğrulayıcı faktör analizi ile bu yapı doğrulanmıştır (x^2=83.05, sd=61, RMSEA=.038, NFI=.97, NNFI=.99, CFI=.99, GFI=.95, AGFI=.93, SRMR=.039). Ölçeğin yapı güvenirliği 0.89 değerinde hesaplanmıştır, bu da ölçeğin yapısının yeterli düzeyde güvenilir olduğunu göstermektedir.

3.2.1.4. Kolb'un Öğrenme Stilleri Envanteri-3

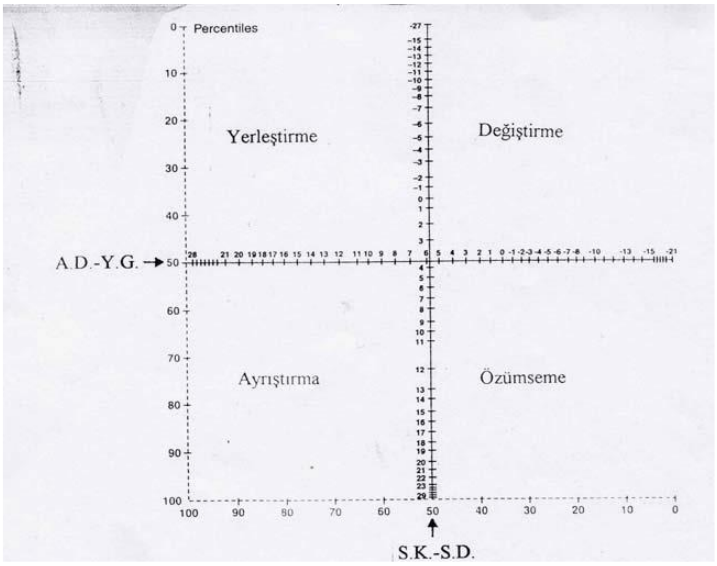
Kolb'un Öğrenme Stilleri Envanteri-3 Türkçeye Evin Gencel (2007) tarafından uyarlanmıştır. Örneklemini 320, 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin oluşturduğu araştırmanın bulguları; Kolb Öğrenme Stilleri Envanteri-III'ün Türkiye'deki ilköğretim (ikinci kademe) öğrencilerinin öğrenme stillerinin belirlenmesinde kullanılabilecek düzeyde geçerli ve güvenilir olduğunu ortaya koymuştur.

Alan yazınında yaygın olarak kullanılan Kolb'un Öğrenme Stilleri Envanteri, yerleştirme, özümseme, ayrıştırma ve değiştirme olmak üzere dört temel öğrenme stilini kapsayan yapıdan, deneysel ve klinik araştırma bulguları doğrultusunda, dokuz öğrenme stilini kapsayan bir yapıya dönüştürülmüştür (Evin Gencel & Erdoğan 2022). Dokuz öğrenme stilinin belirlenme sürecinde Kolb'un Öğrenme Stilleri Envanteri 1345 (18-40 ve üzeri yaş) kişiye uygulanmıştır. Araştırmanın verileri Türkçe uyarlaması Evin Gencel (2007) tarafından yapılan Kolb Öğrenme Stilleri Envanteri-3 ile elde edilmiştir.

Envanter, her biri dört seçenekli 12 madde ve dört alt ölçekten oluşmaktadır. Soyut Kavramsallaştırma/Somut Deneyim ve Aktif Uygulama/Yansıtıcı Gözlem olmak üzere iki faktörden oluşmaktadır. Her bir maddede bulunan dört seçenek 1 ile 4

arasında puanlanmaktadır. Ölçekten alınan en düşük puan 12, en yüksek puan 48'dir. Bu puanlamadan sonra birleştirilmiş puanlar hesaplanmaktadır. Birleştirilmiş puanlar Soyut Kavramsallaştırma (S.K.) - Somut Deneyim (S.D.) ve Aktif Deneyim (A.D.) - Yansıtıcı Gözlem (Y.G.) şeklinde elde edilmekte ve bu işlem sonucunda alınan puanlar –36 ile +36 arasında değişmektedir. S.K. - S.D. ile elde edilen pozitif puan öğrenmenin soyut, negatif puan ise somut olduğunu; benzer şekilde, A.D.-Y.G. ile elde edilen puanlar, öğrenmenin aktif ya da yansıtıcı olduğunu göstermektedir. Birleştirilmiş puanlar, Şekil 8'deki koordinat sistemine yerleştirildiğinde her katılımcının koordinat sistemindeki yerine göre öğrenme stili belirlenmektedir. Bu sistem üzerinden yenilenen dokuz öğrenme stilini belirlemek mümkündür.

Şekil 8. KÖSE 3 Koordinat Sistemi



Kaynak: Kolb, 1999'dan aktaran Evin Gencel, 2006, s. 110

3.2.1.5. GAYBER (Gerekçelendirilmiş Analitik Haber Metni Yazma Becerisi Rubriği)

Yazılı metinlerin özelliklerini belirli ölçütler çerçevesinde ölçmek için kullanılan bir değerlendirme aracıdır. Ortaokul öğrencilerinin yazma becerilerinin kullanımını ayrıntılı bir şekilde analiz eder. Araştırmada, BİLSEM 6. sınıf öğrencilerinin yazdıkları haber metinleri analitik dereceli puanlama anahtarı GAYBER ile değerlendirilmiştir.

Analitik dereceli puanlama anahtarlarının en önemli avantajlarından biri değerlendirme sürecinde hem puanlayıcı için hem de puanlayıcılar arası güvenirliği

sağlama konusunda bütüncül dereceli puanlama anahtarlarına göre daha iyi olmasıdır (Knoch 2009'dan aktaran Bilican Demir & Yıldırım, 2019, s. 464).

Araştırmada, öğrencilerin yazdıkları ilk ve son haber metinlerinin analizi *"Gerekçelendirilmiş Analitik Haber Metni Yazma Becerisi Rubriği"* ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmacı, değerlendirme aracını geliştirirken alan yazınını incelemiş ve kabul gören yazma becerisi değerlendirme ölçütlerinden yararlanmıştır. Bu ölçütlerde yer alan maddelere haber yazılarının yapı ve dil özellikleri de eklenmiştir. 3 alan uzmanı danışman hocanın, 5 uzman Türkçe öğretmeni ile 2 ölçme ve değerlendirme uzmanının görüşüne başvurulmuş, alınan geri bildirimler neticesinde rubriğe son hâli verilmiştir. Görüşler doğrultusunda rubriğin öğretmenler için de kullanışlı olmasına özen gösterilmiştir. Rubrik, 29 madde ve 5 bölümden oluşmaktadır. 87 puan değerinde olan rubrikte, yetersiz (1), kabul edilebilir (2), yeterli (3) olmak üzere üçlü derecelendirme yapılmıştır. Belirlenen her ölçüt en az puandan en fazla puana doğru derecelendirilmiştir. 3 puan alan bir öğrenci ilgili ölçütte beklenen performansı tam olarak göstermiş; 1 puan alan ise gösterememiştir.

Hazırlanan rubriğin bir özelliği de puanlayıcıların hangi gerekçeyle performansa verdikleri puanı açıklamalarına ilişkin görüş bildirmelerine imkân sağlamasıdır. Puanların yanında ilgili gerekçeler, öğrencilerin yazılı anlatımlarının ayrıntılı analiz edilmesi ve bununla birlikte tam olarak hangi becerilerin yeterli, yetersiz yahut geliştirilebilir olduğunu belirlememiz bakımından önem arz etmektedir. Ayrıca gerekçelendirme hem öğretmen hem de öğrenciler için etkili bir geri bildirim sağlanmasını mümkün kılmaktadır. Uygulanan form Ek 12'de sunulmuştur.

3.2.2. Nitel Veri Toplama Araçları

3.2.2.1. Haber Yazma Yönerge Metni

Öğrencilerin haber yazmak için kullanacağı haber konu başlıklarını ve yönergeleri içerir.

3.2.2.2. Anlama ve Yazma Beceri Testleri

Bu testler, öğrencilerin anlama ve yazma becerilerini değerlendirmek için kullanılır. Öğrencilerin metinleri anlama, yorumlama, çözümleme ve yazma becerilerini ölçerler.

3.2.2.3. E-Portfolyo

Elektronik portfolyo, öğrencilerin öğrenim süreçlerini ve başarılarını dijital olarak saklamalarına ve paylaşmalarına olanak tanır.

3.2.2.4. Öz Değerlendirme Formları

Öğrencilerin kendi çalışmalarını ve performanslarını değerlendirmelerine yardımcı olan belgelerdir. Kendi güçlü yönlerini ve zayıf yönlerini değerlendirmelerini sağlar.

3.2.2.5. Akran Değerlendirme Formları

Öğrencilerin birbirlerinin çalışmalarını değerlendirmelerine yönelik belgelerdir. Öğrenciler arasında geri bildirim sağlar.

3.2.2.6. Grup Değerlendirme Formları:

Grup çalışmaları sırasında her üyenin katkısını değerlendirmek için kullanılır. Grup üyelerinin iş birliği ve katkılarına odaklanır.

3.2.2.7. Öğretmen Değerlendirme Formları

Öğretmenlerin öğrencilerin performanslarını değerlendirmek için kullanabileceği araçlardır. Öğrenci başarıları ve gelişimini ölçmeye yardımcı olur.

3.2.2.8. Yazılı Anlatım Değerlendirme Formları

Yazılı metinlerin, kompozisyonların veya makalelerin değerlendirilmesine yönelik formlardır. Yazarın ifade yeteneği, dil bilgisi ve içerik açısından performansını değerlendirir.

3.2.2.9. Gerekçelendirilmiş Analitik Haber Metni Yazma Becerisi Rubriği (GAYBER)

Yazılı anlatım ölçütleri doğrultusunda değerlendiricilerin verdikleri puanların ve ölçütler çerçevesinde belirlenen kazanımların ne ölçüde gerçekleştirilip gerçekleştirilemediğine ilişkin gerekçelerin belirtildiği formdur.

3.2.2.10. Yarı Yapılandırılmış Öğrenci Görüşme Formları

Öğrencilerin öğrenme deneyimlerini ve gereksinimlerini anlamak için yapılan görüşmelerin belgelenmesine yönelik formlardır.

3.2.2.11. Araştırmacı Gözlem Formları

Öğrenci davranışlarını, sınıf içi etkileşimleri ve öğretmenlerin ders yöntemlerini gözlemlemek için kullanılır.

3.2.2.12. Araştırmacı Günlüğü

Araştırmacıların araştırmaya ilişkin düşüncelerini, araştırma dâhilinde yapılanları ve gözlemlerini kaydetmek için kullanılan bir günlük formatıdır.

3.2.2.13. Öğrenci Günlüğü

Öğrencilerin öğrenme deneyimlerini, düşüncelerini ve hislerini kaydetmek için kullanılan bir günlük formatıdır.

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırma kapsamında verilerin toplanması sürecinde nicel ve nitel veri toplama araçlarından ve geliştirilen etkinliklerden yararlanılmıştır.

3.3.1.1. KPDY Etkinlikleri Geliştirme

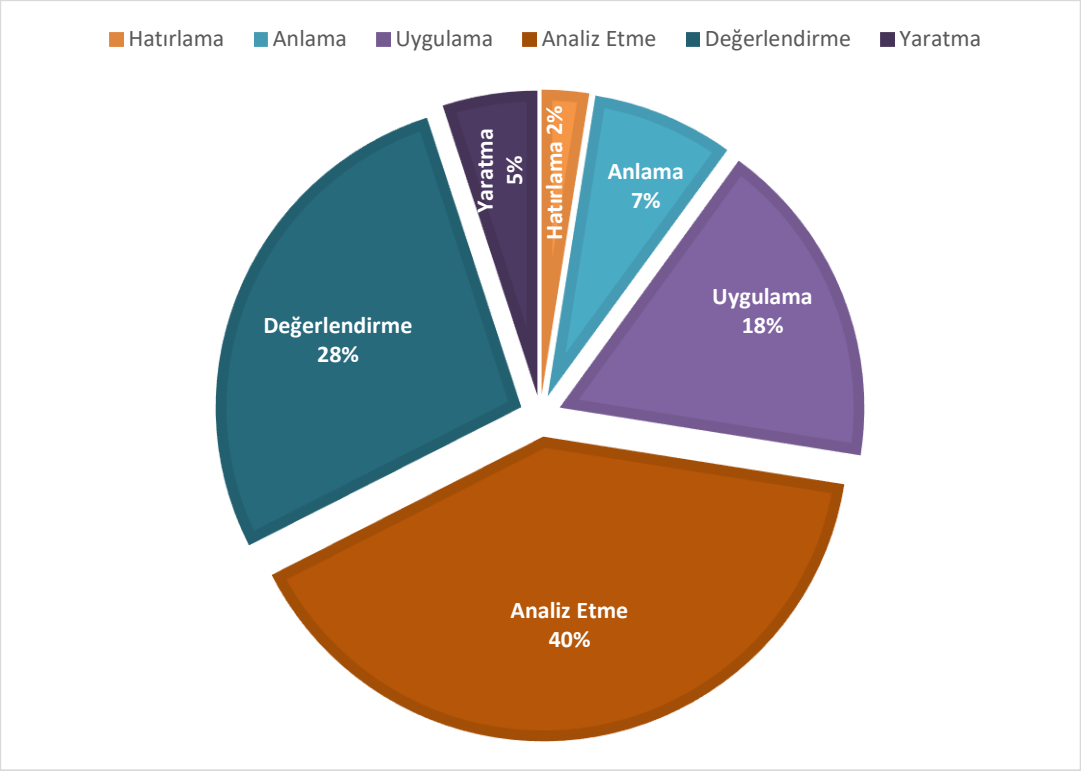
Nitelikli, etkili ve öğrencilerin yazma performanslarını üst düzeyde gerçekleştirebilecekleri *"Katmanlı Program'la desteklenen Süreç-Tür Yazma Modeli temelli haber metinleri yazma etkinlikleri"* hazırlanırken alan yazını incelemelerinden, içerik analizinden ve 10 uzman görüşünden de yararlanarak ilk olarak yazmanın aşamaları belirlenmiştir. Bunlar, *"yazma öncesi"* ve *"metin türüne özgü yazma"*dır.

Alan yazınında ifade edildiği gibi yazma öncesine gereken önem ve özen gösterilmiş ve bu aşamanın ikinci kısmı, yazma öğretiminin *"yazmaya hazırlık"* aşamasını da kapsayarak yazmanın bütün süreci işletilecek şekilde belirlenmiştir ve *"yazma öncesi"* olarak adlandırılmıştır. Yani; öğrenciler iyi metin örneklerini ortaya koymadan önce bu aşamada yer alan uygulama, strateji, yöntem ve tekniklerle metin türüne özgü yazmaya alışacaklardır. Bu aşama, iki kısımdan meydana gelmektedir. Birinci kısım; yazılacak olan *metin türünü kavrama*ya yönelik uygulamaları içerir, ikincisi ise *metin türüne özgü yazmaya alışma* etkinlikleridir. Her iki bölüm de C, B ve A olmak üzere üç katmanda hazırlanmıştır. Birinci kısım, *METKE* (Metin Türünü

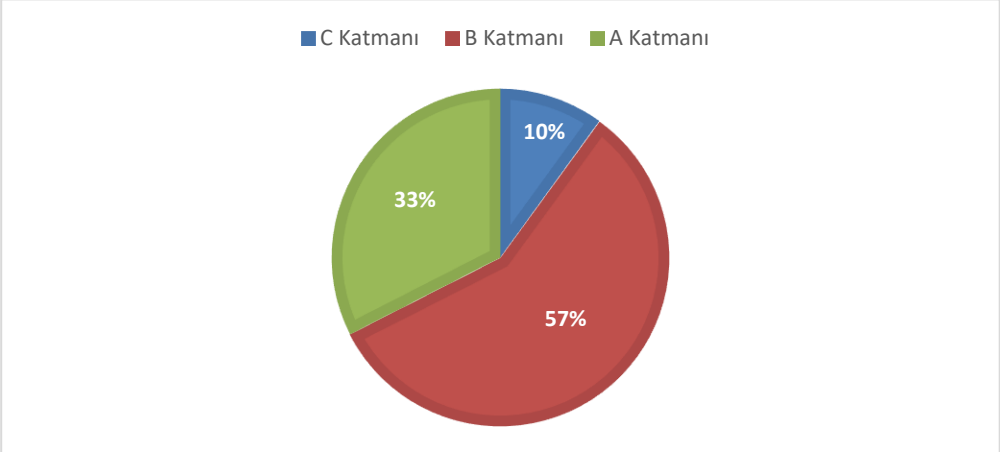
Kavrama Etkinlikleri); ikincisi *MTÖYA* (Metin Türüne Özgü Yazmaya Alışma Etkinlikleri) olarak adlandırılmıştır.

12 ders saati olarak belirlenen METKE'nin her katmanı için iki hafta (4 ders saati) planlanmıştır. Etkinlikler oluşturulurken 6. sınıf TÖDP'deki kazanımlardan, BİLSEM Türkçe-TDE Dersi Öğretim Programları kazanımlarından yararlanılmış ve YBT'ye göre 33 kazanımın bilişsel süreç düzeyleri belirlenmiştir. METKE kazanımlarının ve katmanlara dağılım analizi aşağıda grafiksel olarak gösterilmiştir.

Şekil 9. METKE Kazanımlarının Bilişsel Süreç Düzeylerinin Yüzdelik Grafiksel Gösterimi



Şekil 10. METKE Kazanımlarının Katmanlara Göre Yüzdelik Grafiksel Gösterimi



Öğrenme alanının kazanımları doğrultusunda ve etkinlikler çerçevesinde belirlenen 7 Web 2.0 aracı; Wordwall, Canva, Padlet, LearningApps, Jigsaw Planet, Kahoot, Google Classroom'dur. Kavasoğlu, 2020'de eğitimciler için hazırladığı *"Web 2.0 Araçları"* adlı kitabında bunlara yer vermekte ve araçları şöyle tanıtmaktadır:

- Wordwall

Wordwall, öğretmenlerin sınıf içinde öğrencileri için interaktif ve özelleştirilmiş öğrenme materyalleri oluşturulabilmelerini sağlayan bir araçtır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru-yanlış, sürükle bırak gibi farklı türlerde oyunlaştırma tabanlı çevrim içi değerlendirmeler oluşturulabilir. Ayrıca öğrencilerin keyif alacağı şekilde, onların öğrenme süreçlerini zenginleştirebilmek amacıyla tasarlanan alıştırmalar sınıfta veya evde kullanım için uygundur.

- Canva

Canva, ücretsiz üyelik girişi yapıldıktan sonra sınırsız poster, afiş, sunum gibi çeşitli materyaller oluşturmaya olanak sağlayan, taslaklar aracılığıyla etkileşimli sunumlar da hazırlanabilen bir Web 2.0 aracıdır. Ayrıca hazırlanan materyaller PNG, PDF ve MP4 formatlarında bilgisayara ücretsiz bir şekilde indirilebilmektedir. Bazı görsel, ikon ve şablonları kullanabilmek için ise ücretli abonelik yapılıp belli ücretlerin ödenmesi gerekmektedir. Materyal oluşturma süreci şu şekildedir: Ne tasarlanacağına karar verildikten sonra şablon seçilir. Ardından Canva öneri tasarımlar sunar. Bu önerilerden yararlanılarak veya özgün bir şekilde materyal oluşturulur.

- Padlet

Padlet, okul veya dersler için öğrenci listeleri ve sayfaları oluşturulup öğrenciler tarafından tamamlanması gereken performans ve proje ödevlerinin kontrollerinin yapılabildiği bir Web 2.0 aracıdır. Dersin anlaşılmasını kolaylaştırmak amacıyla kavram haritaları da oluşturulabilir. Böylelikle öğrencilerin teknolojiye olan ilgileri kullanılarak ödev süreci daha eğlenceli bir hâle getirilebilmektedir. Herhangi bir arama motoruna Padlet yazarak ya da internet tarayıcısından URL adres satırına Padlet.com yazarak sistem sayfasına giriş yapılabilir. Tercihe bağlı olarak ücretli ve ücretsiz dijital panolar oluşturulabilir.

- LearningApps

LearningApps, eğitimcilerin eşleştirme, çengel bulmaca, grup yarışmaları, test, doğru sıralama gibi birçok etkinliği oluşturmasını ve öğrencilerle paylaşmasını sağlayan bir araçtır. Hazır olanı kullanarak ya da hazır olan şablonları farklılaştırıp kullanarak materyal oluşturulur. Uygulama açık kaynak kodludur. İzin verilen, halka açık uygulamaların tamamını değiştirebilir, yeniden tasarlayarak kendi adınıza yayınlayabilirsiniz. LearningApps uygulamaları öğretmenlerin pekiştirme, kavrama, anlama, konu tekrarı, öğrenmelerin kalıcı hâle gelmesini destekleme gibi ihtiyaçlarına da cevap vermektedir. Site üzerinden kişisel bir sınıf oluşturup öğrencilerle paylaşımlarda bulunulabilir. Hazırlanılan etkinliklere resim, video, ses veya metin ekleme imkânı ile daha zengin bir içerik oluşturulabilir. Hazırlanılan materyaller kişisel hesap ve depolama alanlarında saklanabilmektedir.

- Jigsaw Planet

Jigsaw Planet, resimleri puzzle olarak dizayn edip oyun oluşturulabilecek bir araç. Kullanımı oldukça kolay olan bu aracı kullanabilmek için önce üye girişi yapılır. Üstte oluştur yazan yere tıklayıp, dosya seç kısmında bir resim yüklenir, alttaki ayarlar istenildiği gibi yapılır. Son olarak alttaki oluştur sekmesine basılır. Ayrıca birçok seviyeye uygun önceden eklenmiş yapbozlar hâlihazırda sitede bulunmaktadır. Bunlar da kullanılarak etkinlikler yapılabilir. İsteğe bağlı yeni puzzle hazırlanmaktadır. Hitap edilen yaş grubuna uygun yapbozlar hazırlayabilme avantajı aracın sunduğu hizmeti daha iyi bir hâle getirmektedir.

- Kahoot

Kahoot, öğrencilere quizler, anketler hazırlanabilecek eğitimci ve öğretmenler için tasarlanmış bir soru-cevap platformudur. Öğretmen olarak Kahoot.com sitesine giriş yapılarak ücretsiz üye olunabilir ve quizler oluşturmaya başlanabilmektedir. İnternet bağlantısı olan her akıllı cihazla bu platforma erişim sağlanabilmektedir. Hazır taslak ve şablonlarla hazırlanan soru cevaplar her seferinde değişen giriş kodlar vasıtasıyla öğrencilerin etkileşimli katılımlarına olanak sağlar. Hazırlayıcı tarafından öğrencilere sunulmadan önce belirlenen bir bitirme süresi bulunmaktadır. Süreyi doğu kullanarak doğru cevaplara ulaşan öğrencilerden 1., 2. ve 3. olanlar da belirlenebilir.

- Google Classroom

Google Classroom, farklı dersler ve bu derslerin konularına göre sınıflar oluşturabilmeye yarayan bir sanal sınıf uygulamasıdır. Akademisyenlerin, öğretmenlerin ve eğitimcilerin kolayca ödev verip, düzenleme yapmasını, verimli bir şekilde geri bildirim almasını ve öğrencileriyle kolayca iletişim kurmasını sağlar. Ödev, proje ve içerik klasörleri ile öğrenci ve öğretmen belgeleri kullanıcıların Google Drive hesapları üzerinde düzenli bir şekilde depolanır. Sınıflara kayıt olan öğrencileri duyuru paylaşımları, ödev-proje, sorular oluşturarak değerlendirme ve bu paylaşımlarda soruları cevaplamak adına yorum alma imkânı sağlamaktadır. Google Classroom'a https://classroom.google.com adresinden erişim sağlandıktan sonra sınıflar oluşturulur. Öğrenciler davet veya kod paylaşımı yoluyla sınıflara eklenebilmektedir.

Web 2.0 araçlarında yer alan etkinlik uygulamaları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 8. Web 2.0 Araçlarındaki METKE Uygulamaları

Kazanımlar	**Wordwall**	**Canva**	**Padlet**	**Kahoot**	**LearningApps**	**Jigsaw Planet**
Etkinliklerin Tanıtımı (KPDY uygulamalarını tanır.) 1) Dijital ortamda haber metinleri okur.		*Haber Yazma Projesi *Haber Seçkisi (Haber Metinleri)				*Amazon'un Semih'i *Usta Gözlerden Gönül Gözüne *Cadılara Türk Kabağı
2) Dijital ortamda okuduğu haber metinlerinden ilgisini çekenleri özetler.			*Haber Metinlerini Özetliyorum			
3) Haber metinlerinin yazılı hâliyle medya sunumlarını karşılaştırır.			*Aral Gölü			
4) Haber metinlerinde geçen bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder.					*Kelimelerin Anlamını Tahmin Ediyorum 1 *Kelimelerin Anlamını Tahmin Ediyorum 2	
5) Okuduğu haber metinleriyle ilgili sorular sorar. 6) Haber metinlerine yönelik soruları cevaplar.		**Katlayarak Yazıyorum Görev 3* Sunum olarak hazırlanacak.				
7) Haber metinlerinin konusunu belirler.	*Haber Metinlerinin Konusunu Seçiyorum		**Katlayarak Yazıyorum Görev 1* İlgimi Çeken Haber Konuları **Katlayarak Yazıyorum Görev 2* Yazmak İstediğim Haber Konuları			
8) Haber metinlerinde konunun nasıl sınırlandığını belirler.			*Konu Sınırlandırması *Konu Sınırlandırıyorum			
9) Haber metinlerinde ana düşünceyi belirler. 10) Haber metinlerinde yardımcı düşünceleri belirler.			*Ana Düşünce ve Yardımcı Düşünce 1 *Ana Düşünce ve Yardımcı Düşünce 2			
11) Haber metinlerinin içeriğini değerlendirir.		*Haber İçeriği	*İçerik Odağını Değiştirelim *Sorunlara Yeni Çözümler Üretiyorum	*Haber İçeriği		
12) Haber metinleri arasında karşılaştırma yapar.		*İyi Bir Haber Metninin Özellikleri- Haber Yazma Süreci	*Haber Metinlerinde Bakış Açısını Karşılaştırırım *Haber Metinlerini Karşılaştırıyorum 1 *Haber Metinlerini Karşılaştırıyorum 2			

13) Haber metinlerinde önemli noktaların vurgulanış biçimlerini belirler.		*Haber Metni Nasıl Yazılır?	*Spot Yazıyorum		*Spotla Başlığı Eşleştirme	
14) Görsellerden ve başlıklardan hareketle okuyacağı haber metninin konusunu tahmin eder.	*Görselden Haber Konusuna					
15) Haber metinlerinin içeriğini farklı metin ve araçlarla yeniden yorumlar.		*Okuduğum Haberin Afişini Hazırlıyorum 1 *Okuduğum Haberin Afişini Hazırlıyorum 2	*Haberin Resmini Çiziyorum			
16) Haber kaynaklarının güvenirliğini sorgular.		*Üç Adımda Haber Nasıl Yazılır?		*Dinleme Metni Testi		
17) Okuduğu haber metinlerinin **"giriş"** bölümünün yazma planını çıkarır. 18) Okuduğu haber metinlerinin **"gelişme"** bölümünün yazma planını çıkarır. 19) Okuduğu haber metinlerinin **"sonuç"** bölümünün yazma planını çıkarır.		*Düşünce Planı Çıkarmayı Keşfediyorum	*Giriş, Gelişme ve Sonuç Planı Çıkarıyorum			
20) Okuduğu haber metinlerinin tutarlılığını sorgular.		*Haber metinlerinde bağdaşıklık ve tutarlılık			*Haber Metni-Sıralama 1 *Haber Metni-Sıralama 2 *Haber Metni-Sıralama 3	
21) Haber metinlerinde ***"başlık"***larla [ana başlık ve alt başlık (spot)] ***"metin"*** arasındaki ilişkiyi belirler.				*Haber Başlıklarını Tahmin Ediyorum		
22) Haber metinlerine farklı başlıklar önerir.		*Farklı Başlık Öneriyorum 1 *Farklı Başlık Öneriyorum 2	*Farklı Başlık Öneriyorum			
23) Haberi görsel yorumcuların nasıl ilettiklerini sorgular.			*Haber Fotoğraflarını Yorumluyorum 1			
24) Haber fotoğraflarını yorumlar.			*Haber Fotoğraflarını Yorumluyorum 2			
25) Haber metinlerinde grafik, tablo ve çizelgeyle sunulan karmaşık bilgileri yorumlar.			*Haber Grafiklerini Yorumluyorum			
26) Okuduğu haber metinlerinde anlatım biçimlerinden hangilerine, nasıl yer verildiğini belirler.			*Anlatım Biçimleri			
27) Okuduğu haber metinlerinde düşünceyi geliştirme yollarından hangilerine, nasıl yer verildiğini belirler.			*Düşünceyi Geliştirme Yolları			

28) Okuduğu haber metinlerinde "***sözcük yapılarını"*** ve bunlar arasındaki anlamsal ve dil bilgisel bağlantıları çözümler.	*Yazım Kuralları				*Haber Fiilleri 1 *Haber Fiilleri 2	
29) Okuduğu haber metinlerinde ***"cümle yapılarını"*** ve bunlar arasındaki anlamsal ve dil bilgisel bağlantıları çözümler.	*Haber Cümleleri (Kelime Çorbası) *Haberi Tamamlama *Geçiş ve Bağlantı İfadeleri					
30) Okuduğu haber metinlerinde ***"paragraf yapılarını"*** ve bunlar arasındaki anlamsal ve dil bilgisel bağlantıları çözümler.	*Haber Paragrafları 1 *Haber Paragrafları 2 (Köstebek Vurmaca)					
31) Haber dilinin özelliklerini açıklar.		*Haber Dili				
32) Haberin kurgusunu (5N1K) açıklar.		*5N1K	*5N1K Tasarımı *Haber Metinlerindeki 5N1K			
33) Gazetelerde sürmanşeti ve manşeti belirler.	*Haber Unsurları 1 *Haber Unsurları 2					

METKE aşamasında, Web 2.0 araçlarındaki etkinlik uygulamalarında hazırlanan yönergeler ve beceri testlerinde yer alan sorular şunlardır:

- **Kahoot Etkinlik Uygulamaları**

**Görselden Hareketle Haber Başlığını Tahmin Ediyorum*

- Haberin başlığı ne olabilir?

**Haber İçeriği*

- Haber metninin yazılış amacı ne olabilir?
- Sizce bu haber metni hangi kitleyi hedeflemektedir?
- Sizce bu metinde örtülü anlam nedir?
- Sizce yazarın konuya bakış açısı nedir?
- Bu metindeki öznel yaklaşımlar neler olabilir?
- Bu metindeki nesnel yaklaşımlar neler olabilir?
- Metinde ele alınan sorun nedir?
- Bu metinde önemli noktalar nasıl vurgulanmıştır?

**Dinleme Metni Soruları*

- Haber nasıl yazılır ve yayına hazırlanır?
- Dinlediğiniz metne göre Ural Medya bünyesindeki gazeteler nelerdir?
- Dinlediğiniz metne göre ilan alan gazete ne demektir?
- Dinlediğiniz metne göre vasıflı gazete nedir?
- Dinlediğiniz metne göre günlük gazetelerde olması gereken konular nelerdir?
- Dinlediğiniz metne göre bu gazeteler oluşturulurken hangi sorulara cevaplar aranır?
- Dinlediğiniz metne göre bu gazetelerin asıl amacı nedir?
- Dinlediğiniz metne göre haber yazımında nelere dikkat etmek gerekmektedir?
- Dinlediğiniz metne göre gazeteler nasıl yayına hazırlanır?
- Dinlediğiniz metne göre okuyucu kitlesinin dikkatini çeken haberler hangileridir?

- Dinlediğiniz metne göre gazeteyi elimize aldığımızda en önem verilen sayfalar hangileridir?
- Dinlediğiniz metne göre gazeteler, hangi kurum tarafından ne zaman denetlenmektedir?
- Dinlediğiniz metne göre 8. sayfada genel ve yerel gazetelerde hangi konuya yer verilir?
- Dinlediğiniz metne göre haberler nerelerden alınır?
- Dinlediğiniz metne göre manşet ve sürmanşetlerde hangi haberler yer alır?

- **LearningApps Etkinlik Uygulamaları**

**Kelimelerin Anlamını Tahmin Ediyorum*

- Anlamını bilmediğimiz kelimelerin doğru anlamını tahmin ediyoruz.

**Kelimelerin Anlamını Tahmin Ediyorum 2*

- Bu etkinliğimizde anlamını bilmediğimiz kelimelerin anlamlarını tahmin ediyoruz.

**Spotla Başlığı Eşleştirme*

- Bu etkinliğimizde haberleri okuyoruz ve uygun başlıkla eşleştiriyoruz.

**Haber Metni- Sıralama 1*

- Bu etkinliğimizde cümle veya paragrafları karışık olarak verilmiş bir haber metnini sıralayacağız.

**Haber Metni- Sıralama 2*

- Bu etkinliğimizde cümle veya paragrafları karışık olarak verilmiş bir haber metnini sıralayacağız.

**Haber Metni- Sıralama 3*

- Bu etkinliğimizde cümle veya paragrafları karışık olarak verilmiş bir haber metnini sıralayacağız.

**Haber Fiilleri 1*

- Bu etkinlikte haber fiillerini pekiştireceğiz.

Haber Fiilleri 2

- Bu etkinlikte haber fiillerinden uygun olanlarla cümleleri tamamlıyoruz.

- Wordwall Etkinlik Uygulamaları

Haberi Tamamlayalım

- Bu etkinlikte haberlerin paragraf yapılarını inceleyeceğiz ve uygun cümleleri yerine yerleştireceğiz.

Haber Cümleleri Kelime Çorbası

- Bu etkinliğimizde haber cümlelerindeki düzeni fark ediyoruz. Kelimeleri karışık olarak verilen bu cümleleri düzenliyoruz.

Haber Unsurları 1

- Bu etkinliğimizde haberin unsurlarını öğreniyoruz. Gazete sayfası üzerindeki işaretli yerleri isimleriyle eşleştiriyoruz.

Haber Unsurları 2

- Bu etkinliğimizde haberin unsurlarını öğreniyoruz. Gazete sayfası üzerindeki işaretli yerleri isimleriyle eşleştiriyoruz.

Haber Paragrafları

- Bu etkinliğimizde haber paragraflarını düzenliyoruz. Bir haberin paragrafları arasındaki ilişkiyi fark ediyoruz.

Geçiş ve Bağlantı İfadeleri

- Bu etkinliğimizde geçiş ve bağlantı ifadelerinden doğru olanıyla cümleyi tamamlıyoruz.

Haber Paragrafları (Köstebek Vurmaca)

- Bu etkinliğimizde haber "*Sinop'tan Samsun'a Cumhuriyet Yürüyüşü*" haberiyle ilgiliyse köstebeğe vurunuz.

Haber Metinlerinin Konusunu Seçiyorum

- Bu etkinliğimizde haber paragraflarını okuyoruz ve konularını belirliyoruz.

**Görselden Haber Konusuna*

- Haber fotoğraflarını inceleyerek haberin konusunu tahmin ediyoruz. Haber konularıyla ilgili resimleri eşleştiriyoruz.

**Yazım Kuralları*

- Bu etkinlikte yazım kurallarını çalışacağız.

- **Jigsaw Planet Etkinlik Uygulamaları**

**Amazon'un Semih'i*

- Haberin fotoğrafının yapbozunu tamamlıyoruz ve haberi okuyoruz.

**Usta Gözlerden Gönül Gözüne*

- Haberin fotoğrafının yapbozunu tamamlıyoruz ve haberi okuyoruz.

**Cadılara Türk Kabağı*

Haberin fotoğrafının yapbozunu tamamlıyoruz ve haberi okuyoruz.

- **Padlet Etkinlik Uygulamaları**

**Konuları Sınırlandırıyorum*

- Bu etkinliğimizde tablodan bir konu seçiyoruz. Seçtiğimiz konuyla alakalı bir haber düşünüyoruz. Düşündüğümüz bu haberin konu sınırlandırma basamaklarını yazıyoruz.

**Haber Metinlerindeki 5N1K*

- Bu etkinliğimizde haber metinlerindeki 5N1K'yi tespit ediyoruz.

**Haber Metinlerini Karşılaştırıyorum*

- Bu etkinliğimizde aynı haberin farklı kaynaklarda yazılmış hâlini inceliyoruz. İki farklı kaynaktaki farklılıkları ve benzerlikleri yazıyoruz.

** Haber Metinlerini Karşılaştırıyorum 2*

- Bu etkinliğimizde aynı haberin farklı kaynaklarda yazılmış hâlini inceliyoruz. İki farklı kaynaktaki farklılıkları ve benzerlikleri yazıyoruz.

**Haberin Resmini Çiziyorum*

- Bu etkinliğimizde sizlere verdiğim haberlerden seçtiğiniz bir haberin resmini çizmenizi istiyorum.

Ana Düşünce ve Yardımcı Düşünce

- Bu etkinliğimizde haber metnimizin ana düşüncesi ve yardımcı düşüncelerini bulmaya çalışıyoruz.

Ana Düşünce ve Yardımcı Düşünce 2

- Bu etkinliğimizde haber metnimizin ana düşüncesi ve yardımcı düşüncelerini bulmaya çalışıyoruz.

Haber Grafiklerini Yorumluyorum

- Bu etkinliğimizde haber grafiklerini yorumluyoruz.

Haber Fotoğraflarını Yorumluyorum

- Bu etkinliğimizde fotoğrafları inceleyelim ve bu fotoğrafların yer aldığı haberleri tahmin edelim. Sizce bu fotoğraflar hangi konuda yazılmış haberlerin görselleri olabilir?

Haber Fotoğraflarını Yorumluyorum 2

- Bu etkinliğimizde önce haber fotoğraflarına bakarak haberin içeriğini tahmin ediyoruz. Sonra haberi okuyarak haber ve fotoğrafın uyumunu inceliyoruz.

Farklı Başlıklar Öneriyorum

- Bu etkinliğimizde okuduğumuz haber metnine yeni başlıklar öneriyoruz.

* *Aral Gölü*

- Merhaba Değerli Öğrencilerim;

  Bu etkinlikte Aral Gölü'nün kurumasıyla ilgili bir video izleyeceğiz. İzlediğimiz bu video ile haberin *yazılı hâlini karşılaştırıyoruz.*

Haber Metnini Özetliyorum

- Bu etkinliğimizde haberimizi okuyoruz ve özetliyoruz. Örneği dikkatlice inceleyiniz.

Konu Sınırlaması

- Bu etkinliğimizde haber metinlerindeki konuların nasıl sınırlandığını fark edeceksiniz. Sizlerden örnekteki gibi bir haber metninin konusunu sınırlandırmanızı istiyorum.

Haber Metinlerinde Bakış Açısı Karşılaştırırım

- Bu etkinliğimizde aynı haberin farklı kaynaklarda yazılmış hâlini inceliyoruz. İki farklı kaynaktaki aynı içerikteki haberin farklılıklarını ve benzerliklerini yazıyoruz.

Katlayarak Yazıyorum 1, 2

- Bu etkinliğimizde önce ilgimizi çeken haber konularını yazıyoruz. İkinci kısımda yazmak istediğimiz haber konularını yazıyoruz.

İçerik Odağını Değiştirelim

- Bu etkinliğimizde okuduğumuz haber metnini farklı bir odak noktasıyla tekrar yazmayı deniyoruz.

Düşünceyi Geliştirme Yolları

- Bu panomuzda düşünceyi geliştirme yollarını görüyoruz. Siz de incelediğiniz haberleri düşünceyi geliştirme yollarıyla ilişkilendiriniz.

Anlatım Biçimleri

- Bu etkinliğimizde anlatım biçimlerini görüyoruz. Örnekteki gibi anlatım biçimlerini tespit ediyoruz ve yazıyoruz.

5N1K Tasarımı

- Merhaba Değerli Öğrencilerim;

  Bu etkinliğimizde kendi zihnimizden 5N1K kurgusu yazıyoruz.

Giriş, Gelişme ve Sonuç Planı Çıkarıyorum

- Merhaba Değerli Öğrencilerim;

  Bu etkinliğimizde haber metinlerinin giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinin planını çıkarıyoruz.

Spot Yazıyorum

- Bu etkinliğimizde spotu eksik haberin spotunu yazıyoruz.

- **Canva Etkinlik Uygulamaları**

Haber Yazma Projesi

- KPDY etkinliklerinin ve web araçlarının kullanımının tanıtıldığı sunum

*Katlayarak Yazıyorum 3

- Bu etkinliğimizde, ilgimiz doğrultusunda okuduğumuz habere dair Canva'da sorular hazırlıyoruz.

*Farklı Başlık Öneriyorum 1

- Bu etkinliğimizde okuduğumuz habere farklı başlık öneriyoruz.

*Farklı Başlık Öneriyorum 2

- Bu etkinliğimizde okuduğumuz habere farklı başlık öneriyoruz.

*Düşünce Planı Çıkarmayı Keşfediyorum

- Bu etkinliğimizde *"düşünce planının çıkarılması"* ile alakalı sunumu inceliyoruz.

*Okuduğum Haberin Afişini Hazırlıyorum 1

- Bu etkinliğimizde okuduğumuz haberin afişini hazırlıyoruz.

*Okuduğum Haberin Afişini Hazırlıyorum 2

- Bu etkinliğimizde okuduğumuz haberin afişini hazırlıyoruz.

*Haber İçeriği

- Bu etkinliğimizde *"haberin içeriği"*yle alakalı sunumu inceliyoruz.

*Haber Dili

- Bu etkinliğimizde *"haber dili"* ile alakalı sunumu inceliyoruz.

*Haber Yazma Süreci

- Haber metinlerinin yazımında en çok uygulanan ters piramit tekniğini tanıyacağız. Haberin giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinin nasıl yazılacağını kavrayacağız.

*Haber Metni Nasıl Yazılır?

- Bu etkinliğimizde *"Haber nedir? Haber nasıl yazılır?"* sorularına cevap bulabileceğimiz bir sunumu inceleyeceğiz.

**Haber Metinlerinde Bağdaşıklık ve Tutarlılık*

- Haber Seçkisi'nden sizin için belirlediğimiz *müzik* ve *kütüphane* konulu iki haberde bağdaşıklığın ve tutarlılığın nasıl sağlandığını gösterdik. Siz de yazacağınız haberlerde cümleler ve paragraflar arasındaki bu uyuma dikkat ediniz.

**5N1K*

- Şemada yer alan haber metnini okuyarak 5N1K'yi belirliyoruz ve ilgili bölümlere yazıyoruz.

KPDY'nin MTÖYA aşaması, öğrencilerin 4 hafta boyunca haber metni yazdıkları uygulamaları içermektedir. Bu aşamaya geçmeden önce öğrencilerin uygulamalardan önce yazdıkları haber metinleri 5 alan uzmanı tarafından değerlendirildi ve elde edilen sonuçlar öğrencilere duyuruldu. Bazı öğrencilerin -devamsızlıklarının da etkisiyle- KPDY'nin 2. haftasından itibaren haber türüne dair kavram ve yapıyı tam olarak kavrayamadıkları görüldü. MTÖYA aşamasındaki etkinliklere başlarken METKE ile ilgili genel tekrara ihtiyaç duyuldu. Önceki uygulamaların pekişmediği görülüyordu. Bu öğrenciler, okul dışında yeterince çalışma yapmamışlardı. Bu sebeple genel tekrara ihtiyaç vardı. Öğrencilere aldıkları puanları ve gerçekleştirdikleri kazanımları gösteren "Performans Değerlendirme Kâğıtları" verildi. Bu çalışma, öğrencilerin METKE uygulamaları ile MTÖYA'daki durumlarını görmeleri için hazırlandı. MTÖYA'nın devam ettiği süreçte de öğrencilerin bazı görevleri yerine getirmede zorlandıkları görüldü. Öğrencilerin yazma konularındaki eksikliklerini tamamlamaları için yeni dijital uygulamalar hazırlandı ve bunlar Classroom'da paylaşıldı. MTÖYA'da, öğrenciler her hafta 8 görevden birini seçerek haber yazdılar. Türe özgü ve süreç odaklı bir hazırlık planı takip ederek haber metinlerini Canva'da tamamladılar ve Google Classroom'da paylaştılar. Öğrencilerin MTÖYA'daki yazma performansları geri bildirimlerle değerlendirildi.

Araştırma sorularına bağlı olarak geliştirilen tüm etkinlikler ve ders planları ek 24'te gösterilmiştir. Öğrencilere ilk yazdıkları haber metinlerine ilişkin verilen değerlendirme örnekleri ek 25'te belirtilmiştir. Etkinlik uygulamaları devam ederken ihtiyaç duyularak hazırlanan yeni dijital uygulamalar ek 29'da yer almaktadır.

Öğrencilerin MTÖYA uygulamalarına dair geri bildirim örnekleri ek 33'te gösterilmiştir.

KPDY'nin son aşaması olan MTÖY'de öğrenciler iki hafta boyunca etkinlik görevlerini yerine getirerek en iyi haberlerini Word'de ve Canva'da yazdılar. Yazdıkları metinleri Canva'da bülten hâlinde tasarladılar ve Classroom'da paylaştılar. MTÖY aşamasında tüm öğrenciler görevlerini tamamladı. Haber Metinleri GAYBER ile 5 alan uzmanınca değerlendirildi. Uygulama sonrası yapılması planlanan eylem adımları, eylem planı doğrultusunda gerçekleştirildi. Öğrencilerin MTÖY'de yazdıkları haber metinleri örneklerine ek 30'da yer verilmiştir.

Yapılan analizler doğrultusunda Metin Türüne Özgü Yazmaya Alışma *(MTÖYA)* etkinliklerinde yazma süreci şöyle belirlenmiştir:

- **Yazmaya Hazırlık**
  - Konunun Belirlenmesi
  - Konunun Zaman, Amaç, Hedef Okur ve Yazarın Ön Bilgisi Kapsamında Sınırlandırılması
  - Düşünce Üretme Yolları Kullanılarak İçeriğin Saptanması

    a. Konuya bakış açısının belirlenmesi

    b. 5N1K sorularını kullanarak içerik belirlenmesi

    c. Ana düşüncenin belirlenmesi

    d. Yardımcı düşüncelerin belirlenmesi
  - Eksik Bilgilerin Araştırılması

    a. Yararlanılan kaynakların metinde nasıl kullanılacağının belirlenmesi
  - Ayrıntılı Planın Yapılması

    a. Ayrıntılı planın hazırlanması

    b. Başlıkların tasarlanması
- **Yazma**
  - Plana Göre Taslak Yazılması

a. Giriş, gelişme ve sonuç paragraflarının yazılması

- Belirlenen bilgi cümlelerinin sıralanması
- Sıralanan cümlelerin gruplandırılması
- Gruplandırılan cümlelerin paragrafa dönüştürülmesi
- Paragraf sıralarının gözden geçirilmesi

b. Haberin başlığının yazılması

c. Spotun (tanıtımcık) yazılması

d. Ara başlıkların yazılması

- Metinsellik ve Biçim Bağlamının Gözden Geçirilmesi

  a. Metnin düşünce planında anlatım biçimlerinin etkili kullanılması

  b. Metnin düşünce planında içeriğe uygun düşünceyi geliştirme yollarının kullanılması

  c. Metnin düşünce planında başlıkların yerinde ve doğru şekilde kullanılması

  d. Metnin düşünce planında kelimelerin çeşitli, yerinde ve doğru anlamda kullanılması

  e. Metnin düşünce planında metin türüne uygun dil unsurlarının doğru ve etkili kullanılması

  f. Yazıda uygun geçiş ve bağlantı ifadelerinin kullanılması

- Düzeltme

  a. Haber metninin gözden geçirilmesi

  b. Haber metninin düzeltilmesi

- Metnin Son Şeklini Yazma

  a. Konunun, mantıksal tutarlılık ve bütünlük içinde anlatılması

  b. Cümlelerin, diğerleriyle uyumlu ve doğru sırada olması

  c. Ana düşüncenin ve yardımcı düşüncelerin belirgin olması ve birbirini desteklemesi

  d. Haber metnine uygun görsellerin hazırlanması

e. Görsellerin ve metnin sayfaya uygun biçimde yerleştirilmesi

- **Paylaşma**
  - Haber Metninin Bülten Hâlinde Düzenlenmesi
  - Haber Metninin Paylaşılması

Metin Türüne Özgü Yazmaya Alışma (MTÖYA) aşamasında; aşağıdaki konulardan yararlanılarak etkinlik planları hazırlanması, yazma çalışmaları yürütülürken *MTÖYA*'nın aşamalarının takip edilmesi ve uygulamanın haftada 2 ders saati olmak üzere 4 hafta sürdürülmesi uygun görülmüştür.

- **MTÖYA 1. Hafta Görevleri**
  - Çeşitli haber görsellerinden hareketle haber metni yazılması
  - İzlenilen haber videolarından hareketle haber metni yazılması
  - Çeşitli haber başlıklarından hareketle haber metni yazılması
  - Film tanıtımından haber metni yazılması
  - Karikatürlerden hareketle haber metni yazılması
  - 5N1K sorularına verilen yanıtlardan yola çıkarak haber metni yazılması
  - Afişlerden hareketle haber metni yazılması
  - Bir demeçten hareketle haber metni yazılması
- **MTÖYA 2. Hafta Görevleri**
  - Masallardan hareketle haber metni yazılması
  - Tablo, grafik ve çizelgelerden hareketle haber metni yazılması
  - Mülakattan hareketle haber metni yazılması
  - Anekdottan hareketle haber metni yazılması
  - Anılardan hareketle haber metni yazılması
  - Giriş bölümü verilen haber metinlerinin tamamlanması
  - Önemli gün ve haftaları konu edinerek haber metni yazılması
  - Fıkralardan hareketle haber metni yazılması

- **MTÖYA 3. Hafta Görevleri**
  - Sınırlandırılmış çeşitli konulardan biri seçilerek haber metni yazılması
  - Yaşanılan çevrede tanık olunan olaylardan yola çıkarak haber metni yazılması
  - Teknoloji alanında yapılan bir icadı hayal ederek haber metni yazılması
  - Çevre konulu bir haberin bakış açısının (odak noktası) değiştirilerek yeniden yazılması
  - Spor konulu bir haberin bakış açısının değiştirilerek yeniden yazılması
  - Haber metninin kurgusunun değiştirilerek yeniden yazılması
  - Tarihî olayların haber metnine dönüştürülerek yazılması
  - Hayvanların haklarına ve sorunlarına dair bir haber metni yazılması
- **MTÖYA 4. Hafta Görevleri**
  - İlgi çekeceği düşünülen, haberi yapmak istenilen bir konuda bir haber metni yazılması
  - Görsellerden ve özlü sözlerden yararlanarak haber metni yazılması
  - Okunan, takip edilen, ilgi duyulan bir derginin tanıtım haberinin yazılması
  - Sorulardan hareketle haber metni yazılması
  - Gelecekte olması muhtemel bir olayın kaynaklara başvurularak haberinin yazılması
  - Yapılan röportajdan *(mahallî bir zanaatkârla)* hareketle bir haber metni yazılması
  - Hazırlanan bir anketten hareketle haber metni yazılması
  - Yapılan görüşmelerden hareketle bir haber metni yazılması *(hayalimdeki okul)*
- **Metin Türüne Özgü Yazma (MTÖY)**

Metin Türüne Özgü Yazma (MTÖY) aşamasında; öğrencilerin yazacakları haber metninin konusunu, tablo hâlinde verilen konu başlıklarından hareketle seçmeleri,

etkinliklerin belirlenen yazma aşamaları gözetilerek hazırlanması ve uygulamanın haftada 2 ders saati olmak üzere 2 hafta sürdürülmesi uygun görülmüştür.

Metin Türüne Özgü Yazmaya Alışma (MTÖYA) ile Metin Türüne Özgü Yazma (MTÖY) aşamaları aynıdır; ancak etkinlik türleri farklıdır. Her iki yazma aşamasında öğrencilerin faydalanacakları *"Hazırlık Çalışmaları"* aşağıdaki gibidir:

- Haberin Konusu:
- Konu Sınırlandırma Basamakları (1, 2, 3 ve 4. basamak):
- Konuya Hangi Açıdan Yaklaşacağım:
- 5N1K Cevapları (Ne? Nerede? Nasıl? Neden? Ne Zaman? Kim?):
- Ana Düşünce:
- Yardımcı Düşünceler:
- Eksik Bilgiler ve Araştırmalarım:
- Yazma Planım
    - Başlıklarım:
    - Spotum:
    - Giriş Paragrafım:
    - Gelişme Paragrafım:
    - Sonuç Paragrafım:
- Haber Metninin Gözden Geçirilmesi
    - Anlatım Biçimleri:
    - Düşünceyi Geliştirme Yolları:
    - Türe Özgü Dil Unsurlarını Kullanma:
- Haber Metninin Düzenlenmesi
    - Noktalama ve Yazım Yanlışları:
    - Anlatım Bozuklukları:
- Metnin Son Şeklinin Yazılması
    - Metnin Tutarlılığı ve Konunun Bütünlüğü:
    - Görsellerin ve Metnin Sayfaya Uygun Biçimde Yerleştirilmesi:

- Metnin Paylaşılması
    - Haber Metninin Bülten Hâlinde Düzenlenmesi:
    - Haber Bülteninin Paylaşılması:

Metin Türüne Özgü Yazma *(MTÖY)* aşamasında öğrencilerin açıklamalara ve örneğe dikkat ederek verilen görevlerden birini seçmeleri istenir.

** Aşağıdaki tabloda verilen haber konu başlıklarından birini seçiniz. Seçtiğiniz konu başlığını verilen örnekten hareketle sınırlandırınız. Sınırlandırdığınız konuda bir haber metni yazınız.*

** Aşağıdaki tabloda verilen haber konu başlıklarını birleştirerek yeni bir haber konu başlığı belirleyiniz. Belirlediğiniz konu başlığını verilen örnekten hareketle sınırlandırınız. Sınırlandırdığınız konuda bir haber metni yazınız.*

** Tabloda yer almayan herhangi bir haber konu başlığı belirleyiniz. Belirlediğiniz konu başlığını verilen örnekten hareketle sınırlandırınız. Sınırlandırdığınız konuda bir haber metni yazınız.*

Konu: "Zanaatkârlarımız"

Sınırlandırmada 1. Aşama: Saat tamircisi

Sınırlandırmada 2. Aşama: Antalya'da bir saat tamircisi

Sınırlandırmada 3. Aşama: Antalya'da bir saat tamircisi olan Mesut Usta

Sınırlandırmada 4. Aşama: Antalya'da yaşayan, tamir edemeyeceği bir saatin henüz üretilmediğini söyleyen Mesut Usta'nın haberi

Tablo 9. Öğrencilerin İlk ve Son Yazdıkları Haber Metinlerinin Konu Başlıkları

Teknoloji	İcatlar	Tarih	Türkçemiz
Çevre	Atatürk	Meteoroloji	Eğitim
Hayvanlar	Aile	Ulaşım	Belirli Gün ve Haftalar
Bitkiler	Sağlık	Tarım	Duygu Yönetimi
Kitaplar	Spor	Bağımlılık	Yetenekler
Bayramlar	Şehir	Sinema	Kültürel Miras
Müzik	Gezi (Seyahat)	Resim	İsraf
Tiyatro	Ekonomi	Müzeler	Mimari
Meslekler	Gıda	Ülkeler	Arkeoloji
Kütüphane	İklim Değişikliği	Yazarlar	Turizm
Uzay	Geri Dönüşüm	Fotoğrafçılık	Girişimcilik
Matematik	Enerji	Yardımlaşma	Keşif
Bilişim	Trafik	İletişim	Oyun

Alan yazını incelemelerinden, yapılan içerik analizlerinden ve başvurulan uzman görüşlerinden yararlanılarak *"Katmanlı Program'la Desteklenen ve Süreç-Tür Yazma Modeli'ne Dayanan Yazma Etkinlikleri Puan Listesi"* şu şekilde hazırlanmıştır:

- *Metin Türünü Kavrama Etkinlikleri (12 saat - 6 hafta)*
  - 4 saat C katmanı *1. ve 2. etkinlik (10+10 toplam puan: 20)
  - 4 saat B katmanı * 3. ve 4. etkinlik (15+15 toplam puan: 30)
  - 4 saat A katmanı * 5. ve 6. etkinlik (20+30 toplam puan: 50)

* Öğrenci bir sonraki aşamaya geçebilmek için bu bölümden en az 70 puan almalıdır.

- *Metin Türüne Özgü Yazmaya Alışma Etkinlikleri (8 saat - 4 hafta)*
  - 2 saat C katmanı * 7. etkinlik 15 puan
  - 2 saat B katmanı * 8. etkinlik 20 puan
  - 2 saat A katmanı * 9. etkinlik 30 puan
  - 2 saat A katmanı * 10. Etkinlik 35 puan

* Öğrenci bir sonraki aşamaya geçebilmek için bu bölümden en az 70 puan almalıdır.

- *Metin Türüne Özgü Yazma Etkinlikleri (4 saat 2 hafta)*
  - 2 saat C ve B katmanları * 11. etkinlik (40+40 dk.) 20+25 (toplam puan: 45)
  - 2 saat A katmanı * 12. etkinlik (40+40 dk.) 25+30 (toplam puan: 55)

* Öğrenci bu aşamayı tamamlamak için en az 70 puan almalıdır.

3.3.1.2. Dijital Haber Seçkisi Haber Durağı

Araştırma kapsamında, araştırmacı tarafından Canva Web 2.0 aracında, öğrencilerin haber metinlerini okumaları, dil, biçim, içerik yönünden kavramaları ve haberlerin nasıl yazıldığını çözümlemeleri amacıyla "Haber Durağı" adında ***"haber seçkisi"*** hazırlanmıştır. Hazırlanan seçkinin basılı hâli de öğrencilere verilmiştir. Metinler seçilirken uzman görüşlerinden yararlanılmış, bazıları çıkarılmıştır. Bu şekilde düzenlenen seçkide 44 haber metni yer almıştır. Yine uzman görüşlerinden hareketle bu haber metinleri farklı konulardan seçilmiştir. Seçkide yer alan haber konuları ve haber metni sayıları şöyledir: *2 spor, 1 keşif, 2 teknoloji, 2 ekonomi, 1 şehir, 1 tarım,*

5 çevre konulu haber metni, 3 hayvanlar konulu haber metni, 4 kitap, dergi, kütüphane, 1 aile, 2 Atatürk ve Cumhuriyet Bayramı, 1 eğitim, 5 sağlık, 1 fotoğrafçılık, 2 astronot, 1 meteoroloji, 1 israf, 1 yardımlaşma, 1 yapay zekâ teknolojisi- tarım, 1 şehir- tarım, 1 turizm, 1 kültürel miras, 2 müzik, 1 resim ve 1 yetenekler.

Manşet olmuş, sonraki sayfalarda genişletilerek yazılan iki haber metni de seçkiye dâhil edilmiştir. Ayrıca; aynı haber içeriğine sahip olmasına karşın dil, biçim, plan ve işleyiş özellikleri ile farklılık gösteren ayrı kaynaklarda yer alan iki haber metni seçkiye alınmıştır. Yine aynı haber içeriğinin dil, biçim, plan ve işleyiş yönünden farklılaştığı üç farklı kaynakta yer alan üç haber metnine de seçkide yer verilmiştir. Seçkide yer alan haber metinleri ek 28'de linki verilerek gösterilmiştir.

3.4. Veri Analizi

Tez çalışmasında yürütülen eylem araştırması sürecinde nitel ve nicel veri analizinden yararlanılmıştır.

3.4.1. Nitel Analiz

Nitel araştırma, gerçek dünya sorunlarını daha derinlikli bir şekilde anlamayı ve içgörü elde etmeyi amaçlayan bir araştırma türüdür (Moser & Korstjens, 2018). Bu araştırma yöntemi, sayısal verileri toplamak veya müdahale etmek yerine, katılımcıların deneyimlerini, algılarını ve davranışlarını anlamaya yönelik açık uçlu sorular sorarak bilgi toplar. Nitel araştırma, katılımcıların nasıl ve neden davrandığını, düşündüğünü ve hissettiğini açıklamalarına olanak tanır. Aynı zamanda, tamamen nitel verilere dayanan bağımsız bir çalışma olabileceği gibi, nitel ve nicel verileri birleştiren karma yöntemli araştırmaların bir parçası da olabilir (Tenny & Brannan, 2023).

Nitel araştırmanın en önemli özelliklerinden biri, nicel olarak ölçülemeyen insan davranış süreçlerini ve kalıplarını açıklama yeteneğidir. Nitel veriler, belirli bir zamanda veya olay sırasında katılımcıların düşündüklerini, hissettiklerini ve deneyimlediklerini anlamaya yardımcı olur (Foley & Timonen, 2015). Bu verilerin nicelleştirilmesi mümkün olsa da, nitel çalışmanın bağlamının ve anlatısının kaybolmaması için onları özünde nicelleştirmek yerine temaları ve örüntüleri aramak önemlidir (Cleland, 2017).

Nitel analiz, katılımcıların deneyimlerini anlamamıza ve bu deneyimlerin altında yatan faktörleri keşfetmemize olanak tanır. Nitel araştırmanın arkasındaki anahtar fikir, problem veya sorunu katılımcılardan öğrenmek ve probleme ait bilgiyi elde etmek için araştırma yapmaktır (Creswell, 2017b, s. 186). Nitel araştırmada görüşme, temel veri toplama araçlarındandır. İnsanların gerçekliğe ilişkin algılarına, anlamlarına, tanımlamalarına ve gerçeği inşa edişlerine vakıf olmanın iyi bir yoludur (Punch, 2016, s. 165).

Görüşmenin amacı, katılımcıların iç dünyalarına erişerek onların özgün bakış açılarının belirlenmesidir. Görüşme, araştırılan konu hakkında bireyin yaşanmışlıkları, farklı deneyimleri, tutumları, düşünceleri, niyetleri, yorumları, zihinsel algıları ve tepkileri gibi gözlenemeyen bilgilere ulaşılmasına olanak sağlar (Bengtsson 2016, Seidman 2006'dan aktaran Baltacı, 2019, s. 374).

Nitel araştırmada gözlem; bir aktivite, olay veya durumun ilk elden gözlenebildiği, yeni bir bakış açısı istendiğinde kullanılacak en iyi tekniktir. Gözlem, davranışın meydana geldiği anda kaydedilmesini mümkün kılar. Gözlem yapmak, bağlam hakkında bilgi sağlamak veya daha sonraki görüşmeler için referans noktası olarak kullanılabilecek belirli olayları, davranışları vb. anlamaktır (Merriam & Tisdell, 2016, s. 139).

İçerik analizi, herhangi bir yazılı metnin ya da belgenin (gözlem, görüşme, resmî ve kişisel belge, gazete vb.) içeriğinin incelenmesi, sayısal ve istatistiksel olarak ortaya konulmasında kullanılan bir analiz çeşididir (Ekiz, 2013, s. 77).

İçerik analizi temelde beş adımdan oluşmaktadır. Her bilimsel araştırmada olduğu gibi ilk adım, araştırmanın konusunun belirlenme aşamasıdır. Analizde kullanılacak içeriğin belirlenmesinin ardından analize dâhil edilecek dokümanların (yazılı, sözlü, görsel vs.) seçimi yapılmaktadır. Araştırmanın konusu yani içeriği belirlendikten sonra analizin sistemli bir şekilde yapılabilmesi için belli kategoriler oluşturulmaktadır. Bu aşama içerik analizinin en önemli noktalarından biridir; çünkü analizin geçerliliği ve güvenirliği açısından önem arz etmektedir. Kategoriler oluşturulduktan sonra belirlenen içerik dâhilinde kodlama yapılmakta ve yeniden bir okuma süreci başlamaktadır. Son kısımda kodlama ve kategoriler neticesinde elde edilen veriler bilimsel bir zemine dayandırılarak yorumlanmaktadır (Metin & Ünal, 2022, s. 283).

Eysenbach ve Köhler, 2002; Miles ve Huberman, 1994; içerik analizinde görüşme, gözlem veya dokümanlar yoluyla elde edilen verilerin, dört aşamada analiz edildiğini bildirmiştir: (1) verilerin kodlanması, (2) kod, kategori ve temaların bulunması, (3) kod, kategori ve temaların düzenlenmesi ile (4) bulguların tanımlanması ve yorumlanması (Aktaran, Baltacı, 2019, s. 378).

Araştırma kapsamında; yarı yapılandırılmış görüşmelerin, araştırmacı gözlem formlarının, öğrenci ve araştırmacı günlüklerinin, GAYBER gerekçelere ilişkin değerlendirici görüşlerinin analizleri içerik analizi ile derinlemesine incelenmiştir ve çeşitli kategoriler, temalar ve kodlar ortaya çıkarılmıştır. Bu bilgiler, çalışmanın ana bulgularını oluşturmuştur.

3.4.2. Nicel Analiz

Çalışmada, veri analizi için Microsoft Excel ve SPSS 25 (Statistical Package for the Social Sciences) kullanılmıştır. Araştırma kapsamında yapılan test ve analizler sırasıyla şu şekildedir:

Verilerin analizine geçmeden önce, veri setinin homojenlik ve normal dağılım varsayımlarını karşılayıp karşılamadığını değerlendirmek için bazı ön testler yapılmıştır.

- *Homojenlik Testi:* Verilerin gruplar arasında varyanslarının homojen olup olmadığını kontrol etmek için bir Levene veya Bartlett testi uygulanmıştır. (Örnek: Levene'nin Eşitlik Varyans Testi)
- *Normal Dağılım Testi:* Verilerin normal bir dağılıma uyması gerekiyorsa, Shapiro-Wilk veya Kolmogorov-Smirnov gibi normal dağılım testleri uygulanmıştır.

Analiz Türü: Shapiro-Wilk (p=0,200) ve Kolmogorov-Smirnov (p=0,200) normal dağılım testleri sonucunda verilerin normal dağılmadığı görülmüştür (p>0,05). Veri örnekleminin küçüklüğü ve verilerin normal dağılıma uymama özelliği nedeniyle, bu çalışmada nonparametrik istatistiksel yöntemlere başvurulmuştur. Verilerin normal dağılmaması sebebiyle ikili karşılaştırmalar için, nonparametrik yöntemlerden olan Wilcoxon İşaretleme Testi (Wilcoxon Signed-Rank Test) tercih edilmiştir.

Alfa Düzeyi (p Değeri): Analizlerde istatistiksel anlamlılığı değerlendirmek için kabul edilen alfa düzeyi (p değeri) 0.05 olarak belirlenmiştir. Bu, istatistiksel anlamlılığı değerlendirmek için kullanılan eşik değeri ifade eder.

3.5. Katılımcı Grubu

Araştırma, 2022-2023 eğitim-öğretim yılının ikinci döneminde gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubu, çalışılan konuya ve araştırmanın amacına uygun olarak belirlenmiştir. Araştırmanın katılımcı grubunu; bir Bilim ve Sanat Merkezinde (BİLSEM) eğitim alan 6. sınıf, Bireysel Yetenekleri Fark Ettirme Programı (BYFP) öğrencisi oluşturmaktadır. 5'i kız 10'u erkek olmak üzere 15 öğrenciden oluşan dört farklı şubedeki *(6/A, 6/B, 6/C ve 6/D)* BYFP öğrencileri kurumda ilk kez bu öğretim yılında (Destek Eğitim Programı dışında) Türkçe dersi almaya başlamıştır. Sözü edilen öğretim yılında öğretmenin (araştırmacının) ders yaptığı diğer gruplar 7. ve 8. sınıf ÖYGP (Özel Yetenekleri Geliştirme Programı) öğrencileridir. Kurumda eğitim alan bu gruptaki öğrencilerin sayısı 6. sınıflara oranla azdır ve devamsızlıkları da çoktur. Bu sebepten çalışma grubu olarak 6. sınıfların seçilmesi araştırmanın yürütülmesi ve sonuçlandırılması bakımından da önem arz etmektedir. Şubelerdeki öğrenci dağılımı şöyledir: 6/A'da 5 öğrenci, 6/B'de 2 öğrenci, 6/C'de 4 öğrenci ve 6/D'de 4 öğrenci.

3.6. Araştırmacı

Corbin, 2016; Corbin ve Strauss, 2008; Khan, 2014; Patton, 1999, s. 2014; nitel araştırmacı, araştırma sürecinin tüm aşamalarında sürecin içinde ve aktif bir roldedir. Bu durumda veri analizi daha fazla ön plana çıkar; çünkü analizi yapan, araştırmacının kendisidir. Araştırmacının oluşturduğu sorular ve sorulara verilen yanıtların içinden seçtikleri kısımlar, analizi ve yorumları belirler. Soruları hazırlamak, analizi yapmak ve yorumlara ulaşmak araştırmacının görevidir. Araştırmacı analiz sürecinde elinden geldiğince dürüst ve tarafsız olmaya özen göstermelidir (Aktaran, Çelik vd., 2020, s. 399).

Araştırmanın uygulayıcısı aynı zamanda araştırmacının kendisidir. Bir Bilim ve Sanat Merkezinde altı yıldır görev yapmaktadır. Araştırmacı, 25 yıllık öğretmenlik deneyimi, doktora eğitimi sürecinde aldığı dersler ve yaptığı çalışmalarla araştırma

yöntemleri konusunda bilgisini arttırmıştır. Mesleki performansıyla ve eylem araştırmasına yönelik yaptığı incelemeleriyle, eylem araştırması olarak yürüttüğü doktora tezi çalışmasını geliştirmiştir.

Araştırmacı, danışman hocası ve Tez İzleme Kurulundaki hocalarıyla sürekli iletişim hâlinde olarak çalışmalarını uzman desteğiyle planlamış, hazırlamış ve yürütmüştür. Uygulamalarda bizzat araştırmacının kendisi yer almıştır. Eylem planının oluşturulmasından, yürütülmesinden, Süreç-Tür Yazma Modeli temelli, Katmanlı Program destekli dijital yazma etkinlikleri ile bu etkinliklere ilişkin ders planlarının hazırlanmasından ve uygulanmasından araştırmacının kendisi sorumludur. Etkinliklerde kullanılacak ölçme araçlarının hazırlanması sürecinde de danışman hocaların ve 7 uzman Türkçe öğretmeninin görüşlerinden yararlanılmıştır. Tüm danışmanlarla toplantılar yapılmıştır, alan yazınından da yararlanılarak ölçme araçlarına son şekli verilmiştir.

3.7. Araştırma Etiği

Etik, bir araştırma çalışmasının başlangıcından tamamlanmış hâline ve dağıtımına kadar her alanına nüfuz eden bir fikirdir. Etik, öncelikli olarak göz önünde bulundurulması gereken bir konu olmalı ve araştırmacının gündeminde ilk sıralarda yer almalıdır (Creswell, 2017a, s. 30).

Araştırma, etik ilkelere dikkat edilerek yürütülmüştür. Öncelikle araştırmanın yapılacağı kurumdan izin alınmıştır. BİLSEM müdürü ile görüşülmüş ve kendisine araştırmanın konusu, sınırlılıkları, uygulanacak etkinlikler hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Daha sonra araştırmanın katılımcıları olan 6. sınıflar; araştırmanın amacı, verilerin nasıl toplanacağı, uygulamaların neler olacağı, sürecin nasıl gerçekleşeceği hakkında bilgilendirilmiştir. Katılımcıların ailelerinden de gerekli izinler alınmıştır. Veri toplama sürecinde öğrencilerden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemiştir, cevaplar tamamıyla gizli tutulmuş ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilmiştir. Yıldız Teknik Üniversitesi *"Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Etik Kurulu"*ndan 01.02.2023 tarihli ve Toplantı No. 2023.02 numaralı kararı ile araştırmanın etik kurul izni alınmıştır (Ek-3).

4. BULGULAR

4.1. Araştırmanın Nicel Boyuttaki Verilerinin Analizine İlişkin Bulgular

Araştırmada elde edilen bulgular ve araştırma sonuçları şu şekildedir:

4.1.1. Uygulama Öncesi ve Sonrasında Öğrencilerin Dijital Teknolojiye Yönelik Tutumlarına İlişkin Bulgular

Bu başlıkta uygulama öncesi ve sonrasında öğrencilerin dijital teknolojiye yönelik tutumlarına ilişkin bulgular yer almaktadır. Tablo 10'da öğrencilerin dijital teknolojiye yönelik tutumlarının karşılaştırılması verilmektedir.

Tablo 10. Öğrencilerin Dijital Teknolojiye Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılması

	Uygulama Öncesi		Uygulama Sonrası		Z	*P*
	Ortalama	Std. Sapma	Ortalama	Std. Sapma		
Yetkinlik	41,6	6,18	44,7	3,08	-1,82	0,06
Sosyal Ağlar	12,1	4,21	12,9	4,83	-0,47	0,63
Derste Teknoloji Kullanımı	17,6	2,29	18,1	2,54	-0,77	0,43
İlgi	21,4	2,99	22,4	2,50	-1,18	0,23
Benim için Teknoloji	18,4	1,80	19,3	0,88	-1,71	0,08
Olumsuz Yönler	11,0	4,56	12,1	5,76	-0,17	0,85
Eğlence Amaçlı Kullanım	13,0	4,14	14,0	4,76	-1,01	0,31
Bilinçli Kullanım	13,3	2,28	14,3	1,09	-1,35	0,17

Tablo 10'da üstün yetenekli ortaokul öğrencilerinin dijital teknolojiye yönelik tutumlarının uygulama öncesi ve sonrası test sonuçları sunulmuştur. Buna göre;

- *Yetkinlik:* Öğrencilerin dijital teknolojiye yönelik yetkinlik ile ilgili tutumlarında, uygulama öncesi ve sonrası test sonuçları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur ($Z = -1.82$, $p = 0.06$).
- *Sosyal Ağlar:* Sosyal ağlarla ilgili tutumda da uygulama öncesi ve sonrası test sonuçları arasında anlamlı bir fark yoktur ($Z = -0.47$, $p = 0.63$).

- *Derste Teknoloji Kullanımı:* Öğrencilerin derste teknoloji kullanımına yönelik tutumlarında uygulama öncesi ve sonrası test sonuçları arasında anlamlı bir fark yoktur (Z = -0.77, p = 0.43).
- *İlgi:* Dijital teknolojiye ilgi düzeyinde de uygulama öncesi ve sonrası test sonuçları arasında anlamlı bir fark yoktur (Z = -1.18, p = 0.23).
- *Benim için Teknoloji:* Öğrencilerin teknolojiye yönelik kişisel değerlendirmelerinde uygulama öncesi ve sonrası test sonuçları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur (Z = -1.71, p = 0.08). Fakat sonuçlar anlamlı bir farka işaret etse de, p-değeri 0.05'ten büyük olduğu için istatistiksel olarak anlamlı değildir.
- *Olumsuz Yönler:* Dijital teknolojinin olumsuz yönlerine yönelik tutumda da uygulama öncesi ve sonrası test sonuçları arasında anlamlı bir fark yoktur (Z = -0.17, p = 0.85).
- *Eğlence Amaçlı Kullanım:* Eğlence amaçlı teknoloji kullanımı konusunda da uygulama öncesi ve sonrası test sonuçları arasında anlamlı bir fark yoktur (Z = -1.01, p = 0.31).
- *Bilinçli Kullanım:* Öğrencilerin teknolojiyi bilinçli bir şekilde kullanma tutumunda uygulama öncesi ve sonrası test sonuçları arasında anlamlı bir fark yoktur (Z = -1.35, p = 0.17).

Genel olarak, Tablo 10 üstün yetenekli ortaokul öğrencilerinin dijital teknolojiye yönelik tutumlarının değişmediğini göstermektedir. P-değerleri, çoğu durumda 0.05'ten büyük olduğu için istatistiksel olarak anlamlı farklar bulunmuyor. Ancak "Benim için Teknoloji" ölçütünde yaklaşık bir anlamlılık görülmektedir (p = 0.08). Sonuçlar, bu üstün yetenekli öğrenci grubunun dijital teknolojiye yönelik tutumlarının istatistiksel olarak değişmediğini, ancak bazı alt ölçütlerde hafif bir eğilimin olduğunu göstermektedir.

4.1.2. Uygulama Öncesi ve Sonrasında Öğrencilerin Yazma Özerkliklerine Yönelik Bulgular

Bu başlıkta uygulama öncesi ve sonrasında öğrencilerin yazma özerkliklerine yönelik bulgular yer almaktadır. Tablo 11'de öğrencilerin uygulama öncesi ve sonrası yazma özerkliği puanlarının karşılaştırılması verilmektedir.

Tablo 11. Öğrencilerin Uygulama Öncesi ve Sonrası Yazma Özerkliği Puanlarının Karşılaştırılması

	Uygulama Öncesi		Uygulama Sonrası		Z	*P*
	Ortalama	**Std. Sapma**	**Ortalama**	**Std. Sapma**		
Motivasyon ve Tutum	13,9	4,5	16,47	3,56	-2,37	0,02
Paylaşım ve Değerlendirme	17,2	5,3	21,33	2,66	-2,51	0,01
Planlama ve Süreç	14,47	3,8	18,13	2,97	-2,81	0,01

Tablo 11'de, özel yetenekli ortaokul öğrencilerinin yazma özerkliği puanlarının uygulama öncesi ve sonrası test sonuçları karşılaştırılmıştır. Elde edilen sonuçlar şu şekildedir:

- *Motivasyon ve Tutum:* Yazma özerkliğinin motivasyon ve tutum boyutunda, öğrencilerin yazma motivasyonlarında ve tutumlarında uygulama öncesi ve sonrası test sonuçları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($Z = -2.37$, $p = 0.02$). Uygulama sonrasında öğrencilerin motivasyonlarının arttığı, yazmaya karşı olumlu tutum geliştirdikleri görülmektedir.
- *Paylaşım ve Değerlendirme:* Yazma özerkliğinin paylaşım ve değerlendirme boyutunda, uygulama öncesi ve sonrası test sonuçları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($Z = -2.51$, $p = 0.01$). KPDY uygulamaları sonrasında öğrencilerin yazma çalışmalarına yönelik paylaşım ve değerlendirme özerklikleri artmıştır.
- *Planlama ve Süreç:* Yazma özerkliğinin planlama ve süreç boyutunda da uygulama öncesi ve sonrası test sonuçları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($Z = -2.81$, $p = 0.01$). Uygulama sonrasında öğrenciler, yazma çalışmalarında planlama ve yazma sürecini uygulamaya ilişkin özerkliklerini arttırmışlardır.

Genel olarak, Tablo 11 özel yetenekli ortaokul öğrencilerinin yazma özerkliği açısından önemli gelişmeler gösterdiğini göstermektedir. Motivasyon ve tutum, paylaşım ve değerlendirme ile planlama ve süreç özerkliği boyutlarında önemli artışlar görülmüştür. Bu sonuçlar, öğrencilerin yazma becerileri ve özerkliklerinin geliştirilmesinde kullanılan KPDY etkinliklerinin etkili olduğunu göstermektedir.

4.1.3. Uygulama Öncesi ve Sonrasında Öğrencilerin Yazma Motivasyonlarına Yönelik Bulgular

Bu başlıkta uygulama öncesi ve sonrasında öğrencilerin yazma motivasyonlarına yönelik bulgular yer almaktadır. Tablo 12'de öğrencilerin yazma motivasyonu puanlarının karşılaştırılması verilmektedir.

Tablo 12. Öğrencilerin Yazma Motivasyonu Puanlarının Karşılaştırılması

	Uygulama Öncesi		Uygulama Sonrası		Z	*p*
	Ortalama	**Std. Sapma**	**Ortalama**	**Std. Sapma**		
YMÖ	40,67	14,43	52,47	11,58	-2,64	0,008

Tablo 12, özel yetenekli ortaokul öğrencilerinin yazma motivasyonu puanlarının uygulama öncesi ve sonrası test sonuçları karşılaştırılmıştır. Sonuçlar şu şekildedir:

- Uygulama öncesinde öğrencilerin yazma motivasyon puanlarının ortalaması 40.67 iken, uygulama sonrasında bu ortalama 52.47'ye yükselmiştir.
- Z değeri -2.64 ve p değeri 0.008 olarak bulunmuştur. Buna göre, uygulama öncesi ve sonrası test sonuçları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır.

Elde edilen sonuçlar; özel yetenekli ortaokul öğrencilerinin yazma motivasyonunun, KPDY etkinliklerinin uygulanması sonucunda arttığını göstermektedir. Öğrencilerin yazma motivasyonlarının artması, yazma becerilerini geliştirmeye daha istekli olduklarına ve daha yaratıcı metinler üretebileceklerine işaret etmektedir.

4.1.4. Uygulama Öncesi ve Sonrasında Öğrencilerin Öğrenme Stillerine Yönelik Bulgular

Bu başlıkta uygulama öncesi ve sonrasında öğrencilerin öğrenme stillerine yönelik bulgular yer almaktadır. Tablo 13'te KPDY uygulamalarının öncesinde ve sonrasında öğrencilerin öğrenme stilleri verilmektedir.

Tablo 13. KPDY Uygulamalarının Öncesinde ve Sonrasında Öğrencilerin Öğrenme Stilleri

Uygulama Öncesi	Uygulama Sonrası
Yapan	Yapan
Başlatan	İmgeleyen
Dengeleyen	Karar Veren
İmgeleyen	Analiz Eden
Düşünen	Analiz Eden
Dengeleyen	Dengeleyen
Başlatan	Dengeleyen
Deneyimleyen	Yansıtan
Dengeleyen	Dengeleyen
Başlatan	Dengeleyen
Dengeleyen	Yapan
Deneyimleyen	Dengeleyen
Dengeleyen	Deneyimleyen
Dengeleyen	Dengeleyen
Yapan	Yapan

Tablo 13'te Katmanlı Program'la desteklenmiş Süreç-Tür Yazma Modeli'ne dayandırılarak hazırlanan dijital yazma uygulamalarının üstün yetenekli öğrencilerin öğrenme stilleri üzerine etkilerine ilişkin uygulama öncesi ve sonrası durumlarını karşılaştıran bir özet sunulmuştur. Sonuçlara göre, öğrencilerin öğrenme stillerinde belirgin değişiklikler görülmektedir. Özellikle *"Başlatan"* öğrenme stilinin, *"İmgeleyen" ve "Dengeleyen"* olarak değiştiği görülmektedir. Aynı şekilde, *"Deneyimleyen"* stildeki iki öğrencinin *"Yansıtan ve Dengeleyen"* öğrenme stillerine geçişleri de dikkat çekicidir. *"Yapan"* öğrenme stiline sahip iki öğrencinin uygulama sonrasında öğrenme stilleri aynı kalırken; uygulama öncesinde öğrenme stilleri *"Dengeleyen"* olarak belirlenen iki öğrenciden birisinin KPDY uygulamaları sonrasında öğrenme stilinin *"Yapan"* olarak değiştiği, diğerinin *"Karar Veren"* olarak değiştiği görülmektedir. *"İmgeleyen"* ve *"Düşünen"* öğrenme stilinden uygulama sonrası *"Analiz Eden"* öğrenme stiline geçişler belirlenirken *"Dengeleyen"* öğrenme stilindeki üç öğrencinin uygulama sonrasında öğrenme stilinin değişmediği belirlenmiştir. Bununla beraber uygulama öncesinde *"Dengeleyen"* stildeki bir öğrencinin uygulamalar sonrasında öğrenme stilinin *"Deneyimleyen"* olarak farklılaştığı görülmektedir. Buna göre, Katmanlı Program destekli dijital yazma uygulamaları öğrencilerin öğrenme stillerini etkileyebilmektedir. Katılımcılardan 5 öğrencinin öğrenme stili aynı kalırken 10 öğrencinin öğrenme stili bu uygulamaların etkisiyle farklılaşmıştır. Ayrıca yapılan analizlerden elde edilen bulgulara göre, uygulama öncesinde öğrencilerde görülen öğrenme stili 6 iken uygulama sonrasında belirlenen öğrenme stilleriyle 9'a çıkmıştır. Sonuç olarak KPDY uygulamalarıyla öğrencilerin öğrenme stilleri çeşitlenmiştir.

4.1.5. Uygulama Öncesi ve Sonrasında Öğrencilerin Haber Metinlerinin GAYBER'e Göre Değerlendirilmesine Yönelik Bulgular

Bu başlıkta uygulama öncesi ve sonrasında öğrencilerin haber metinlerinin GAYBER'e göre değerlendirilmesine yönelik bulgular yer almaktadır. Tablo 14'te öğrencilerin uygulama öncesi ve sonrası GAYBER puanlarının karşılaştırılması verilmektedir.

Tablo 14. Öğrencilerin Uygulama Öncesi ve Sonrası GAYBER Puanlarının Karşılaştırılması

	Biçim		***P***
	Uygulama Öncesi	**Uygulama Sonrası**	
Ortalama	6.2267	8.56	0.00
Min-Max	3-8.00	7.8-9.00	
	Dil ve Anlatım		***P***
	Uygulama Öncesi	**Uygulama Sonrası**	
Ortalama	23.64	33.84	0.00
Min-Max	19-27.40	32.2-35.20	
	Plan ve İşleyiş		***P***
	Uygulama Öncesi	**Uygulama Sonrası**	
Ortalama	12.2	18.9867	0.00
Min-Max	9.8-13.80	17.8-19.80	
	Başlık		***P***
	Uygulama Öncesi	**Uygulama Sonrası**	
Ortalama	9.1467	14.4133	0.00
Min-Max	5-11.20	13.2-15.00	
	Yazım ve Noktalama		***P***
	Uygulama Öncesi	**Uygulama Sonrası**	
Ortalama	4.4267	5.7067	0.00
Min-Max	3-5.40	4.8-6.00	

$P < 0.05$

4.1.5.1. Biçim Boyutuna Yönelik Bulguların Karşılaştırması

- Öğrencilerin biçim becerileri, uygulamadan sonra değerlendirmeye göre ortalama 6.2267'den 8.56'ya yükselmiştir. Bu, KPDY etkinliklerinin haber metni yazmanın biçim boyutundaki becerilerini geliştirmede etkili olduğunu göstermektedir.
- Öğrencilerin gelişimini sürdürmelerine yardımcı olmak için daha fazla uygulama yapmak ve geri bildirim sağlamak önemli olacaktır. Öğrenciler, yazılı performanslarla veya örnek biçim çalışmalarıyla desteklenebilir.

4.1.5.2. Dil ve Anlatım Boyutuna Yönelik Bulguların Karşılaştırması

- Uygulama öncesinden sonrasına öğrencilerin yazdıkları haber metinlerinde dil ve anlatım becerilerine yönelik 23.64'ten 33.84'e belirgin bir artış görülmektedir.

Bu, KPDY etkinlik uygulamalarının öğrencilerin haber metinleri yazmada dil ve anlatım becerileri üzerinde etkili olduğunu göstermektedir.

- Öğrencilere yazılı eserlerini gözden geçirme, dil ve anlatım kurallarına daha fazla odaklanma fırsatı sunulmalıdır.

4.1.5.3. Plan ve İşleyiş Boyutuna Yönelik Bulguların Karşılaştırması

- Plan ve işleyiş becerilerinde uygulama öncesine göre uygulama sonrasında 12.2'den 18.9867'ye iyileşme görülmektedir. KPDY uygulamalarının öğrencilerin haber metinleri yazma sürecinde planlama ve anlatım düzeni oluşturma beceri alanında da olumlu bir etkisi olduğu söylenebilir.
- Öğrencilere daha iyi planlama stratejileri geliştirmeleri için uygulama fırsatları sunulabilir. Yazılı anlatım performans görevlerinde çoklu değerlendirmeler ve planlama becerileri üzerinde çalışmak faydalı olacaktır.

4.1.5.4. Başlık Boyutuna Yönelik Bulguların Karşılaştırması

- Öğrencilerin *"başlık"* yazma becerilerinde uygulama öncesinden sonrasına 9.1467'den 14.4133'e iyileşme görülmektedir. KPDY etkinlik uygulamalarının "başlık oluşturma" konusundaki etkisi olumludur.
- Başlık oluşturmanın önemi üzerinde durmak, öğrencilere başlıklarını etkili bir şekilde tasarlama stratejileri sunmak faydalı olacaktır.

4.1.5.5. Yazım ve Noktalama Boyutuna Yönelik Bulguların Karşılaştırması

- KPDY etkinlik uygulamaları, öğrencilerin haber metni yazma sürecinde yazım ve noktalama becerileri üzerinde etkilidir. Öğrencilerin bu alandaki performansları uygulama öncesinden sonrasına 4.4267'den 5.7067'ye iyileşme göstermiştir. KPDY'nin, öğrencilerin yazma performanslarında yazım ve noktalama becerilerini artırmada iyi bir uygulama olduğu söylenebilir.
- Öğrencilerin yazım ve noktalama kurallarını uygulamalı olarak geliştirmeleri önemlidir. Bu becerileri daha da geliştirmeleri için öğrencilere, kendi yazdıkları metinler üzerinde daha fazla uygulama fırsatı sunmak etkili olacaktır.

Genel olarak GAYBER'den elde edilen nicel boyuttaki veriler, KPDY etkinlik uygulamalarının öğrencilerin haber metni yazma sürecinde biçim, dil ve anlatım, plan ve işleyiş, başlık ve yazım-noktalama becerileri üzerinde olumlu yönde etkili olduğunu göstermektedir. Bu durum diğer bir ifadeyle KPDY'nin kapsamlı ve çok

yönlü bir yaklaşım benimsediğini göstermektedir. Bu başarıyı sürdürmek ve daha da artırmak için öğrencilere sürekli geri bildirim ve uygulama fırsatları sunulması gerektiği unutulmamalıdır. Öğrencilere yazılı eserlerini eleştirel bir bakış açısıyla inceleme alışkanlığı kazandırmakla, onların yazma becerilerini daha da derinlemesine geliştirebileceği düşünülmektedir.

Grafiklere (1-5) bakıldığında, öğrencilerin KPDY etkinlikleri sonrasında biçim, dil ve anlatım, plan ve işleyiş, başlık ve yazım-noktalama becerilerinde belirgin bir gelişme gösterdiği açıkça görülmektedir. Uygulama öncesi ile uygulama sonrası arasındaki fark istatiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

4.1.6. Uygulama Öncesi ve Sonrasında Haber Metinlerinin Öğrenci Bazında GAYBER'e Göre Değerlendirilmesine Yönelik Bulgular

Bu başlıkta uygulama öncesi ve sonrasında haber metinlerinin öğrenci bazında GAYBER'e göre değerlendirilmesine yönelik bulgular yer almaktadır. Tablo 15'te uygulama öncesi ve sonrası GAYBER puanlarının öğrenci bazında karşılaştırılması verilmektedir.

Tablo 15. Uygulama Öncesi ve Sonrası GAYBER Puanlarının Öğrenci Bazında Karşılaştırılması

	Ölçütler											
Katılımcı	Biçim		Dil ve Anlatım		Plan ve İşleyiş		Başlık		Yazım ve Noktalama		Genel Değerlendirme	
	Önce	Sonra	Önce	Sonra	Önce	Sonra	Önce	Sonra	Önce	Sonra	Önce	Sonra
K1	8	9	26,2	34,8	13,4	19,8	11,2	15	5	6	63,8	84,6
K2	8	8,4	25,2	33,8	13,4	18,4	10,2	14,2	4,8	5,8	61,6	80,6
K3	7,2	8,2	24,4	33,8	13,6	18,8	10,6	14,6	5,2	6	61	81,4
K4	7,4	8,8	22,6	32,4	11,8	19,4	10,2	14,8	3,8	6	55,8	81,4
K5	5,6	8,6	22	32,2	11	18,4	9,2	14,2	4,2	5,6	52	79
K6	7,2	8,8	22,6	35,2	13,2	19,8	9,4	15	5	6	57,4	84,8
K7	7	8,4	24	33,6	11,4	18,2	10,4	14,6	5,4	5,8	58,2	80,6
K8	6,2	7,8	27,4	33,8	13,6	18,4	10,6	14	3,8	5,6	61,6	79,6
K9	5,8	8,8	21,6	33,8	10	18,4	5	14,6	5,2	6	47,6	81,6
K10	5,6	9	21,2	33	11,2	19,4	9,2	13,2	5	5,6	52,2	80,2
K11	5,2	8,4	26,2	34,6	13,8	19,8	8,6	13,8	4,8	6	58,6	82,6
K12	5,2	8,8	19	35	9,8	19,6	7,2	14,6	3	5,8	44,2	83,8
K13	5,8	8	24,4	32,8	12,4	19,6	7	14,8	4,2	5,2	53,8	80,4
K14	3	8,4	23,6	33,6	11,2	17,8	9,4	14,6	3,2	4,8	50,4	79,8
K15	6,2	9	24,2	35,2	13,2	19	9	14,2	3,8	5,4	56,4	82,8

4.1.6.1. Biçim Boyutuna Yönelik Bulguların Karşılaştırması

Uygulama öncesinden sonrasına öğrencilerin yazdıkları haber metinlerinde biçim becerilerine yönelik **K1** 8→9 / **K2** 8→8,4 / **K3** 7,2→8,2 / **K4** 7,4→8,8 / **K5** 5,6→8,6 / **K6** 7,2→8,8 / **K7** 7→8,4 / **K8** 6,2→7,8 / **K9** 5,8→8,8 / **K10** 5,6→9 / **K11** 5,2→8,4 / **K12** 5,2→8,8 / **K13** 5,8→8 / **K14** 3→8,4 / **K15** 6,2→9 olarak belirgin bir artış görülmektedir. Bu durum KPDY etkinliklerinin öğrencilerinin haber metni yazmada biçim becerileri üzerinde etkili olduğunu göstermektedir.

4.1.6.2. Dil ve Anlatım Boyutuna Yönelik Bulguların Karşılaştırması

Uygulama öncesinden sonrasına öğrencilerin yazdıkları haber metinlerinde dil ve anlatım becerilerine yönelik **K1** 26,2→34,8 / **K2** 25,2→33,8 / **K3** 24,4→33,8 / **K4** 22,6→32,4 / **K5** 22→32,2 / **K6** 22,6→35,2 / **K7** 24→33,6 / **K8** 27,4→33,8 / **K9** 21,6→33,8 / **K10** 21,2→33 / **K11** 26,2→34,6 / **K12** 19→35 / **K13** 24,4→32,8 / **K14** 23,6→33,6 / **K15** 24,2→35,2 olarak belirgin bir artış görülmektedir. Bu durum KPDY etkinliklerinin öğrencilerinin haber metni yazmada dil ve anlatım becerileri üzerinde etkili olduğunu göstermektedir.

4.1.6.3. Plan ve İşleyiş Boyutuna Yönelik Bulguların Karşılaştırması

Uygulama öncesinden sonrasına öğrencilerin yazdıkları haber metinlerinde plan ve işleyiş becerilerine yönelik **K1** 13,4→19,8 / **K2** 13,4→18,4 / **K3** 13,6→18,8 / **K4** 11,8→19,4 / **K5** 11→18,4 / **K6** 13,2→19,8 / **K7** 11,4→18,2 / **K8** 13,6→18,4 / **K9** 10→18,4 / **K10** 11,2→19,4 / **K11** 13,8→19,8 / **K12** 9,8→19,6 / **K13** 12,4→19,6 / **K14** 11,2→17,8 / **K15** 13,2→19 olarak belirgin bir artış görülmektedir. Bu durum KPDY etkinliklerinin öğrencilerinin haber metni yazmada plan ve işleyiş becerileri üzerinde etkili olduğunu göstermektedir.

4.1.6.4. Başlık Boyutuna Yönelik Bulguların Karşılaştırması

Uygulama öncesinden sonrasına öğrencilerin yazdıkları haber metinlerinde başlık yazma becerilerine yönelik **K1** 11,2→15 / **K2** 10,2→14,2 / **K3** 10,6→14,6 / **K4** 10,2→14,8 / **K5** 9,2→14,2 / **K6** 9,4→15 / **K7** 10,4→14,6 / **K8** 10,6→14 / **K9** 5→14,6 / **K10** 9,2→13,2 / **K11** 8,6→13,8 / **K12** 7,2→14,6 / **K13** 7→14,8 / **K14** 9,4→14,6 / **K15** 9→14,2 olarak belirgin bir artış görülmektedir. Bu durum KPDY etkinliklerinin öğrencilerinin haber metni yazmada başlık yazma becerileri üzerinde etkili olduğunu göstermektedir.

4.1.6.5.Yazım ve Noktalama Boyutuna Yönelik Bulguların Karşılaştırması

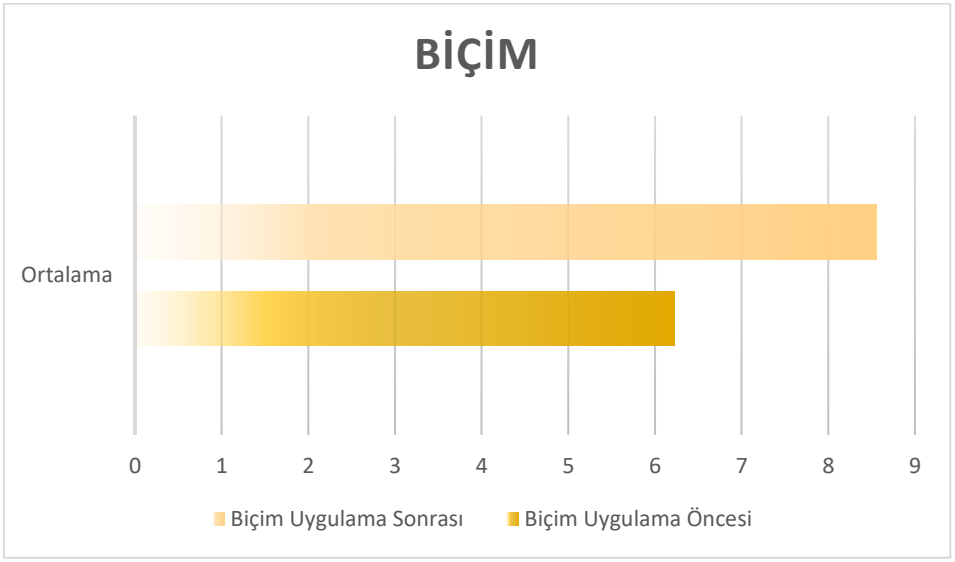
Uygulama öncesinden sonrasına öğrencilerin yazdıkları haber metinlerinde yazım ve noktalama becerilerine yönelik **K1** 5→6 / **K2** 4,8→5,8 / **K3** 5,2→6 / **K4** 3,8→6 / **K5** 4,2→5,6 / **K6** 5→6 / **K7** 5,4→5,8 / **K8** 3,8→5,6 / **K9** 5,2→6 / **K10** 5→5,6 / **K11** 4,8→6 / **K12** 3→5,8 / **K13** 4,2→5,2 / **K14** 3,2→4,8 / **K15** 3,8→5,4 olarak belirgin bir artış görülmektedir. Bu durum KPDY etkinliklerinin öğrencilerinin haber metni yazmada yazım ve noktalama becerileri üzerinde etkili olduğunu göstermektedir.

4.1.6.6. GAYBER'e Göre Genel Değerlendirmenin Bulgularının Karşılaştırması

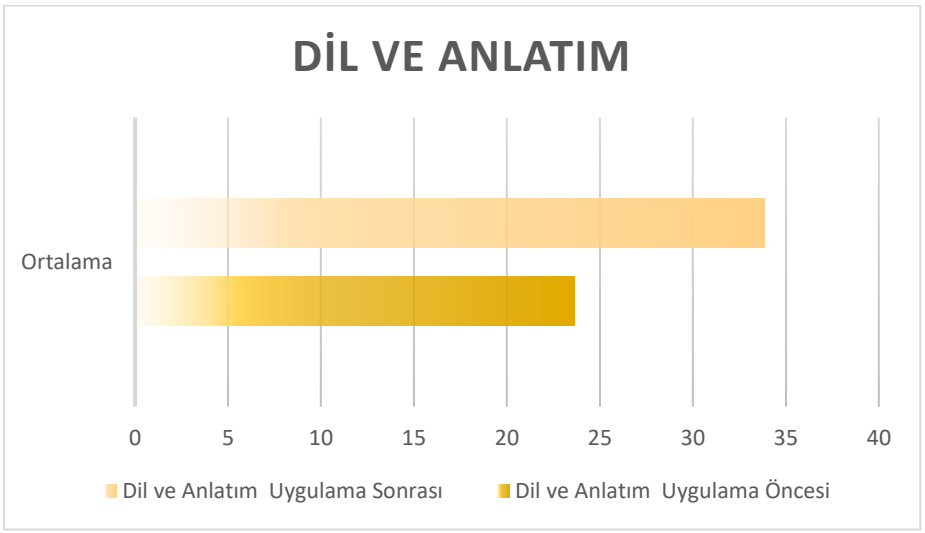
Uygulama öncesinden sonrasına öğrencilerin yazdıkları haber metinlerinde genel değerlendirme sonuçlarına baktığımızda **K1** 63,8→84,6 / **K2** 61,6→80,6 / **K3** 61→81,4 / **K4** 55,8→81,4 / **K5** 52→79 / **K6** 57,4→84,8 / **K7** 58,2→80,6 / **K8** 61,6→79,6 / **K9** 47,6→81,6 / **K10** 52,2→80,2 / **K11** 58,6→82,6 / **K12** 44,2→83,8 / **K13** 53,8→80,4 / **K14** 50,4→79,8 / **K15** 56,4→82,8 olarak belirgin bir artış görülmektedir. Bu durum KPDY etkinliklerinin öğrencilerinin haber metni yazma becerileri üzerinde etkili olduğunu göstermektedir.

Öğrenci bazında yapılan istatistikler neticesinde GAYBER'den elde edilen nicel verilerin grafiklerine (Şekil 6-10) bakıldığında öğrencilerin uygulama sonrasında yazma becerilerinin geliştiği görülmektedir. Uygulama öncesi ile uygulama sonrası biçim, dil ve anlatım, plan ve işleyiş, başlık ve yazım-noktalama becerileri arasındaki fark istatiksel olarak anlamlı bulunmuştur. KPDY etkinliklerinin öğrencilerin yazma becerilerine olumlu yönde etki ettiği söylenebilir. Bununla birlikte uygulama öncesinde ve sonrasında her bir öğrenci için GAYBER'e göre yapılan genel değerlendirmeden elde edilen nicel verilerin grafiğine (Şekil 11-16) bakıldığında da öğrencilerin yazma becerilerinde önemli ilerleme katettikleri görülmektedir. KPDY'nin, yazma öğretiminde bütüncül bir yaklaşım benimsediği görülmektedir. Yazma sürecindeki uygulamaların etkililiği ve değerlendirmelerin devamlılığı KPDY'yi yazılı anlatım çalışmalarında uygulanabilir ve geliştirilebilir kılmaktadır.

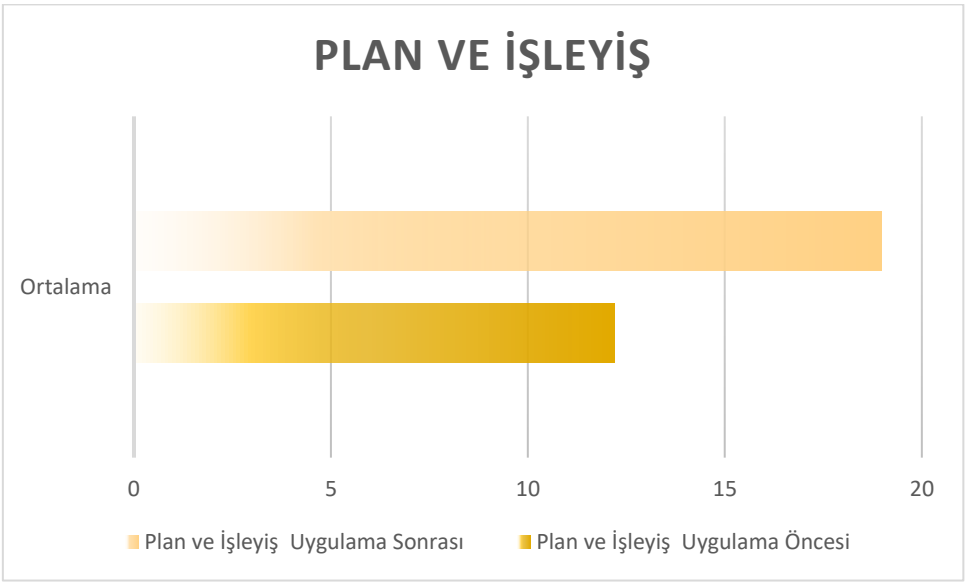
Şekil 11. Uygulama Öncesi ve Sonrası Biçim Bakımından Değişiklik Grafiği



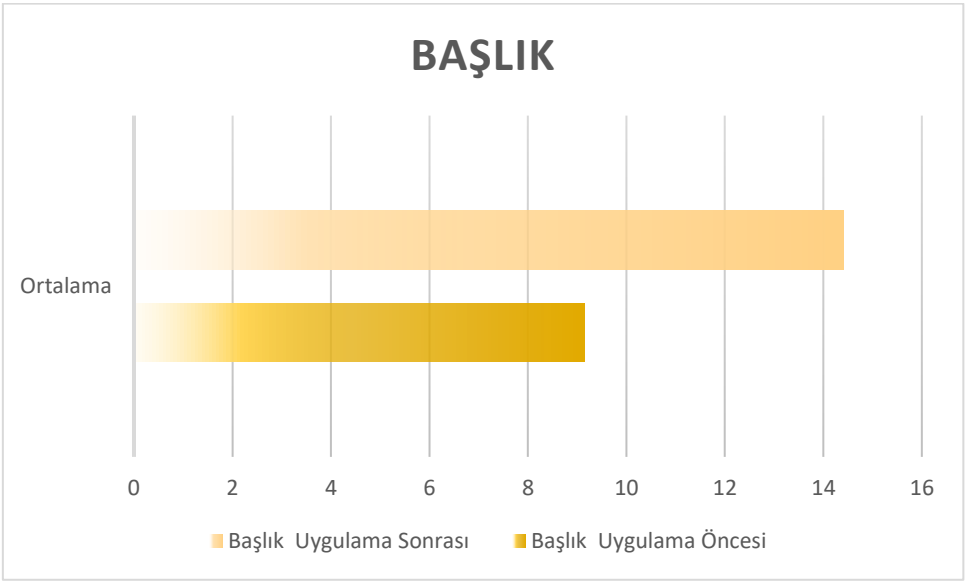
Şekil 12. Uygulama Öncesi ve Sonrası Dil ve Anlatım Bakımından Değişiklik Grafiği



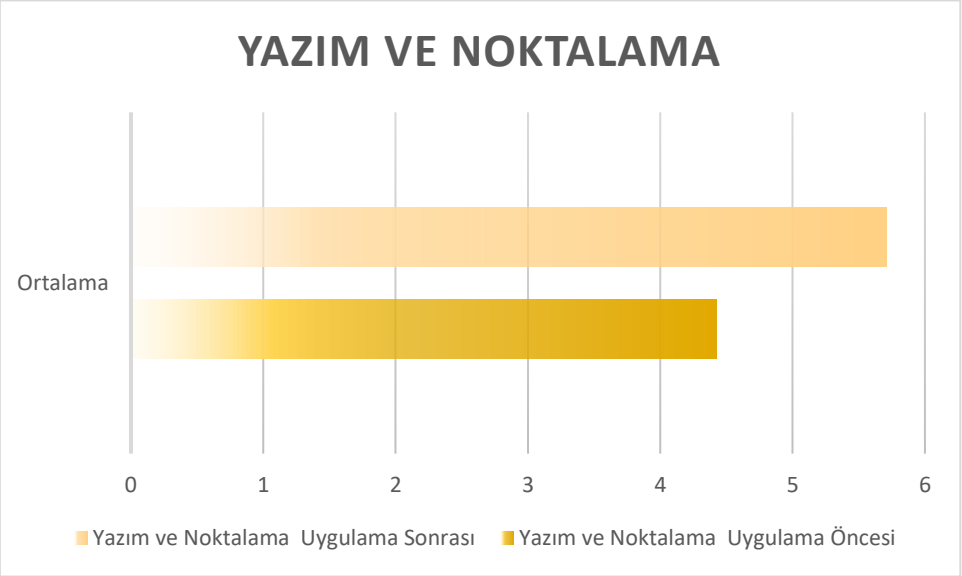
Şekil 13. Uygulama Öncesi ve Sonrası Plan ve İşleyiş Bakımından Değişiklik Grafiği



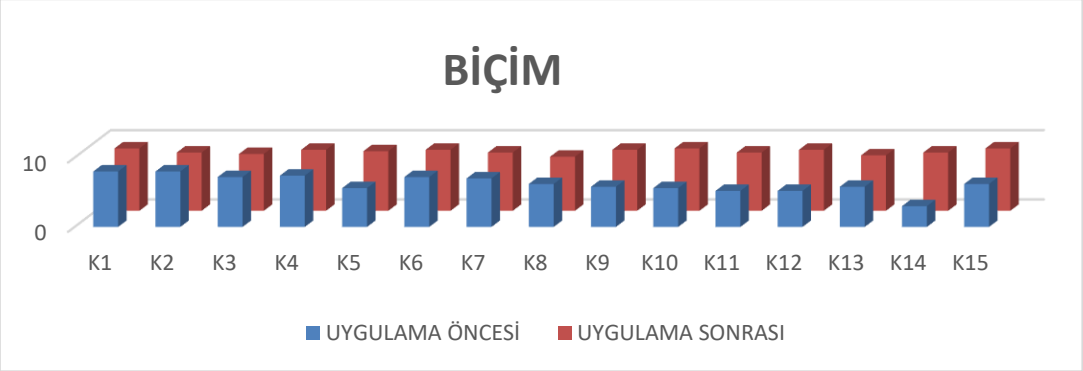
Şekil 14. Uygulama Öncesi ve Sonrası Başlık Bakımından Değişiklik Grafiği



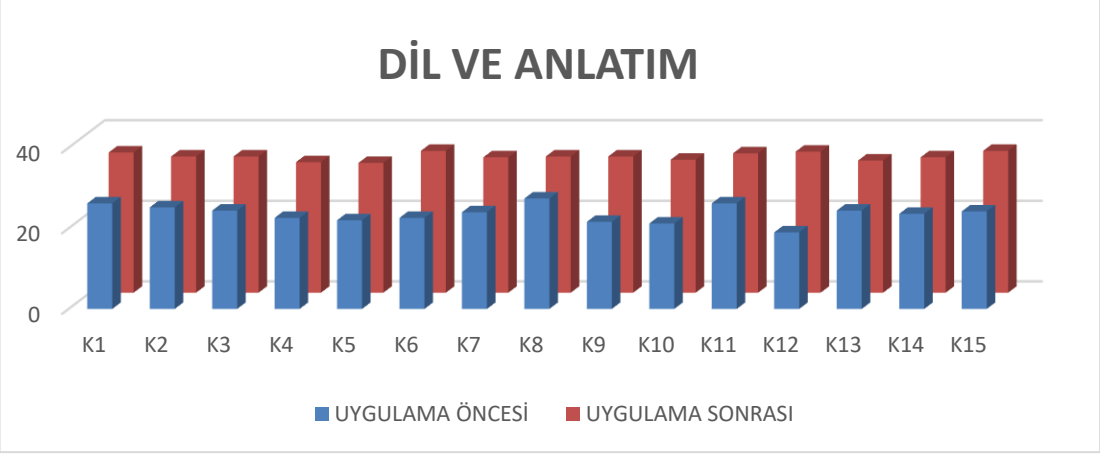
Şekil 15. Uygulama Öncesi ve Sonrası Yazım ve Noktalama Bakımından Değişiklik Grafiği



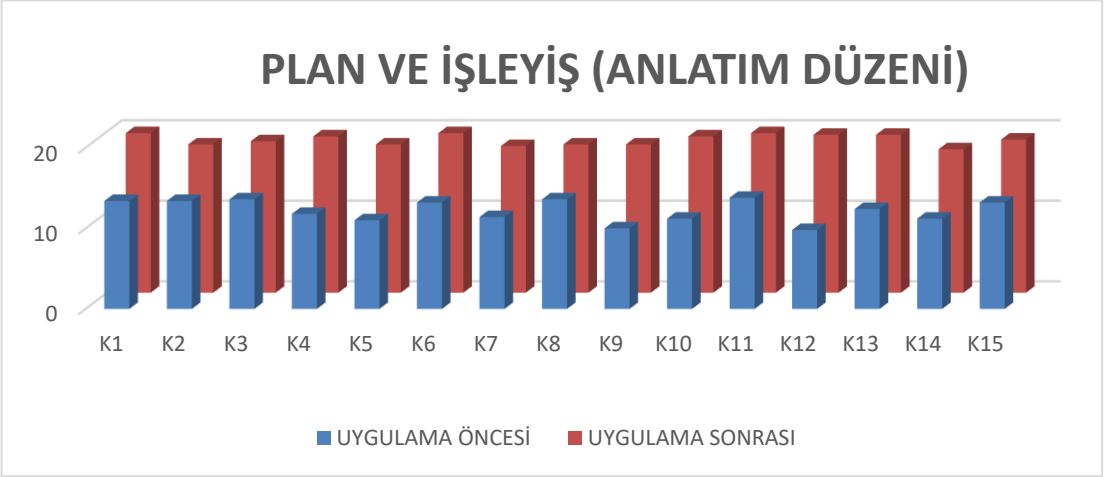
Şekil 16. Uygulama Öncesi ve Sonrası Öğrencilere Göre Biçim Bakımından Değişiklik Grafiği



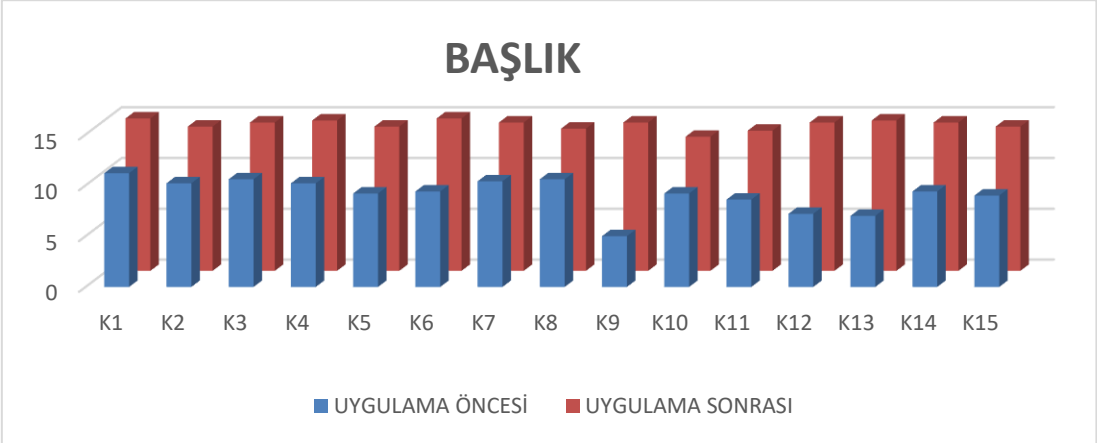
Şekil 17. Uygulama Öncesi ve Sonrası Öğrencilere Göre Dil ve Anlatım Bakımından Değişiklik Grafiği



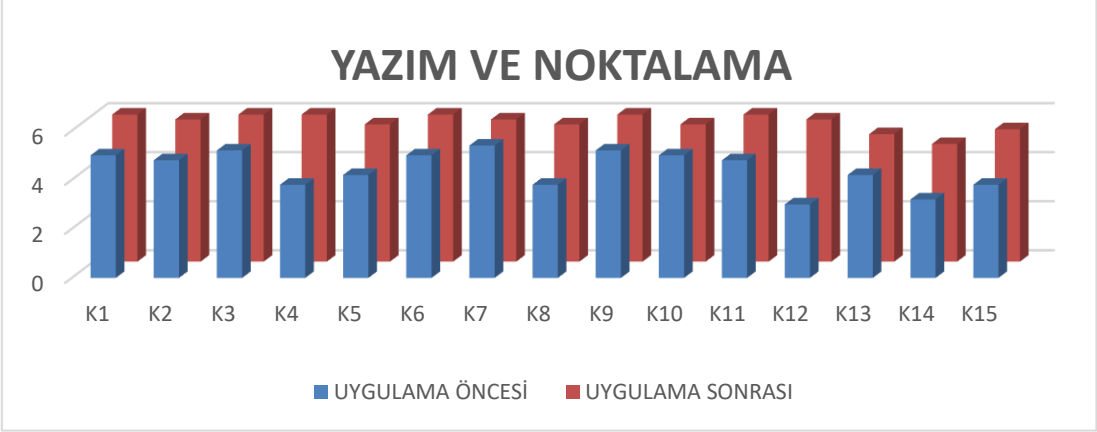
Şekil 18. Uygulama Öncesi ve Sonrası Öğrencilere Göre Plan ve İşleyiş Bakımından Değişiklik Grafiği



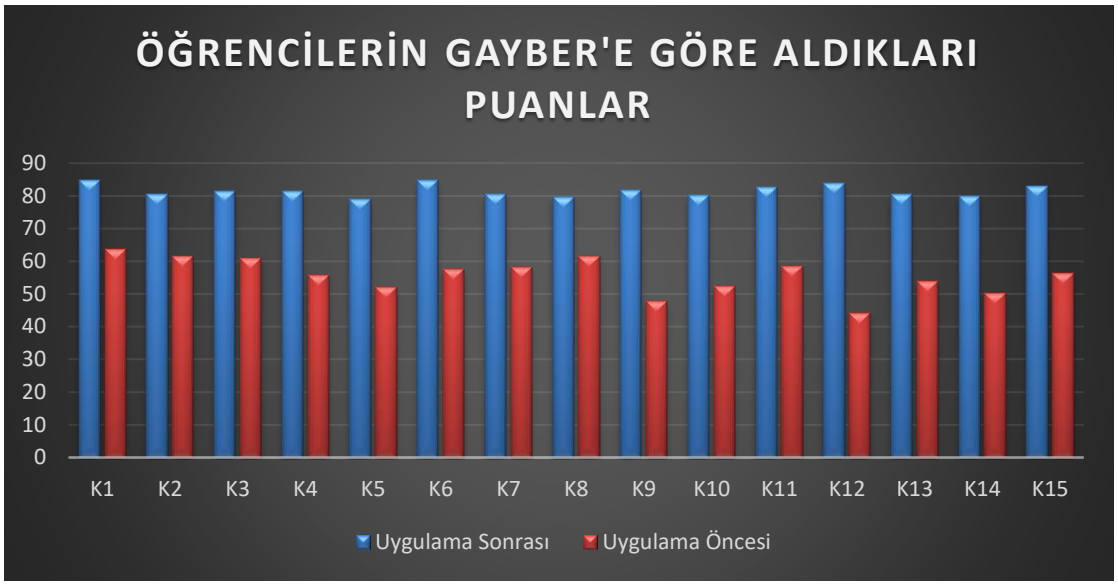
Şekil 19. Uygulama Öncesi ve Sonrası Öğrencilere Göre Başlık Bakımından Değişiklik Grafiği



Şekil 20. Uygulama Öncesi ve Sonrası Öğrencilere Göre Yazım ve Noktalama Bakımından Değişiklik Grafiği



Şekil 21. Öğrencilerin GAYBER'e Göre Aldıkları Puanlar



4.2. Araştırmanın Nitel Boyuttaki Verilerinin Analizine İlişkin Bulgular

Araştırmada elde edilen bulgular, detaylı araştırmalar ve araştırma sonuçları şu şekildedir:

4.2.1. Öğrencilerin KPDY Uygulamaları Öncesi Yazmaya İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular

Katılımcıların dijital yazma uygulamaları öncesine yönelik "Dijital ortamda (Microsoft Word, Etkileşimli Tahta, EBA, WhatsApp, Facebook, Twitter, Google Drive, Blog, Gmail, Hotmail vb.) yazı yazıyor musunuz?" ve "En çok hangi dijital ortamda yazmayı tercih ediyorsunuz?" sorularına dair görüşlerine ilişkin veriler Tablo 16'da sunulmuştur.

Tablo 16. Öğrencilerin Dijital Ortamda Yazma Tercihleri

Tema	Katılımcı	Frekans
Dijital ortamda yazma	K1,K2,K3,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K15	12
-Blog	K1	1
-Microsoft Word	K2,K3,K6,K7,K8,K9,K10	7
-WhatsApp	K2,K3,K4,K6,K11,K12,K14,K15	8
-Google Drive	K2	1
-Discord	K4	1
-Gmail	K2	1
-Not Defteri	K10	1
-İnstagram	K13	1
-Facebook	K14	1
Dijital ortamda yazmama	K4,K5,K14	3

- **Tema 1: Dijital ortamda yazma**

Dijital ortamlarda yazdığını belirten öğrencilerden bazıları WhatsApp uygulamasında yazdıklarını yazma olarak kabul etmiştir. K13 Instagram uygulamasında yazdığı yazıları dijital ortamda yazma olarak kabul etmiştir. Bunların haricinde diğer katılımcılar dijital ortamda yazma olarak blog yazıları, Word uygulamasında yazdıklarını veya not defterinde yazdıklarını ifade etmiştir.

K1: "Dijital ortamda yazıyorum. Blog"

K2: "Dijital ortamda yazıyorum. Microsoft Word, WhatsApp, Google Drive, Gmail."

K3: "Dijital ortamda yazıyorum. Microsoft Word, WhatsApp"

K6: "Dijital ortamda yazıyorum. Microsoft Word, WhatsApp"

K7: "Dijital ortamda yazıyorum. Microsoft Word"

K8: "Dijital ortamda yazıyorum. Microsoft Word"

K9: "Dijital ortamda yazıyorum. Microsoft Word, Not Defteri"

K10: "Dijital ortamda yazıyorum. Microsoft Word"

K11: "Dijital ortamda yazıyorum. WhatsApp"

K12: "Dijital ortamda yazıyorum. WhatsApp"

K13: "Dijital ortamda yazıyorum. İnstagram"

K15: "Dijital ortamda yazıyorum. WhatsApp"

- **Tema 2: Dijital ortamda yazmama**

Üç katılımcı dijital ortamda yazmadığını belirtmesine rağmen WhatsApp, Facebook, Discord uygulamalarında yazdıklarını ifade etmiştir. Bazı katılımcılar sadece WhatsApp uygulamasında yazmalarına rağmen dijital ortamda yazdıklarını ifade ederken, bazıları dijital ortamda yazmadıklarını ifade etmektedir.

K4: "Dijital ortamda yazmıyorum. WhatsApp"

K5: "Dijital ortamda yazmıyorum. Discord"

K14: "Dijital ortamda yazmıyorum. WhatsApp, Facebook"

Katılımcıların dijital yazma uygulamaları öncesine yönelik "En çok hangi dijital ortamda yazmayı tercih ediyorsunuz?" ve "Dijital ortamda ne kadar sıklıkta yazıyorsunuz?" sorularına dair görüşlerine ilişkin veriler Tablo 17'de sunulmuştur.

Tablo 17. Öğrencilerin Dijital Ortamda Yazma Sıklıkları

Tema	Katılımcı	Frekans
Yazma tercihi		
-Dijitalde yazma	K1,K3,K5,K6,K8,K9	6
-Bazen dijitalde yazma	K10,K11,K12,K15	4
-Kâğıda yazma	K2,K4,K7,K13,K14	5
Dijitalde yazma sıklığı		
-Her gün	K2, K13	2
-Haftanın 5-6 günü	K8	1
-Haftanın 3-4 günü	K1,K11,K15	3
-Ayda 1-2 kez	K3,K4,K6,K7,K9,K10,K12	7
-Hiç yazı yazmıyorum	K5,K14	2

- **Tema 1: Yazma tercihi**

Yazma tercihi teması altında üç farklı kod bulunmaktadır. Bazı katılımcılar yazma eylemlerini en çok dijitalde yazdıklarını ifade etmektedir. Bazı katılımcılar ise bazen dijital ortamda yazdıklarını ve bazen ise kâğıda yazdıklarını ifade etmektedir. Bazı katılımcılar da en çok kâğıda yazdıklarını söylemektedir.

K1: "En çok dijital ortamda yazıyorum."

K10: "Bazen dijital ortamda yazıyorum."

K12: "En çok kâğıda yazıyorum."

- **Tema 2: Dijitalde yazma sıklığı**

Öğrencilerin "*dijitalde yazma sıklığı*"na dair 5 kod oluşturulmuştur. Öğrencilerin bazıları her gün dijitalde yazdığını, bazıları haftanın 5-6 günü, bazıları haftanın 3-4 günü yazdığını söylemiştir. Bazı katılımcılar ayda 1-2 kez dijitalde yazdıklarını ifade etmiştir. 2 öğrenci ise dijitalda hiç yazı yazmadığını söylemiştir.

K5: "Dijitalde hiç yazı yazmıyorum."

K13: "Her gün dijitalde yazı yazıyorum."

Katılımcıların dijital yazma uygulamaları öncesine yönelik "Dijital ortamda bilgilendirici metinler, şiirler veya hikâye edici metinler yazıyor musunuz?" ve

“Dijital ortamda hangi tür metinler yazıyorsunuz?” sorularına dair görüşlerine ilişkin veriler Tablo 18’de sunulmuştur.

Tablo 18. Öğrencilerin Dijital Ortamda Yazdıkları Metin Türleri

Tema	Katılımcı	Frekans
Dijital ortamda metinler yazma		
-Bilgilendirici metinler	K1,K3,K7,K9,K11	5
-Hikâye edici metinler	K2,K7,K9,K10	4
-Şiirler	K7	1
Dijital ortamda metinler yazmama	K4,K5,K6,K8,K12,K13,K14,K15	8

- **Tema 1: Dijital ortamda yazma**

Öğrencilerin *“dijital ortamda yazma”* teması altında üç kod bulunmaktadır. Öğrenciler dijital ortamda bilgilendirici metinler, hikâye edici metinler ve şiirler yazmaktadır. 8 öğrenci ise dijital ortamda metinler yazmadığını ifade etmiştir.

K9: “Dijital ortamda bilgilendirici metinler, hikâye edici metinler yazıyorum.”

Tema 2: Dijital ortamda metinler yazmama

Dijital ortamda metinler yazmama temasında öğrenciler sadece *“dijital ortamda metin yazmadığı”*nı belirtmiştir.

K4: “Dijital ortamda metin yazmıyorum.”

Katılımcıların dijital yazma uygulamaları öncesine yönelik “Sınıf içinde, dijital ortamda metinler yazıyor musunuz?” ve “Hangi ders veya derslerde dijital ortamları kullanarak metinler yazıyorsunuz? Hiç yazmıyorsanız, belirtiniz.” sorularına dair görüşlerine ilişkin veriler Tablo 19’da sunulmuştur.

Tablo 19. Öğrencilerin Dijital Ortamlarda Metin Yazdığı Dersler

Tema	Katılımcı	Frekans
Sınıf içinde dijital ortamda yazma		
-İngilizce	K6	1
-Teknoloji Tasarım	K2,K3	2
-Türkçe	K3,K12	2
-Bilişim	K2,K7,K15	3
-Kodlama	K2	1
Sınıf içinde dijital ortamda kısmen yazma		
-İngilizce (e-Twinning)	K1	1
-Bilişim	K10,K11	2
Sınıf içinde dijital ortamda yazmama	K4,K5,K8,K9,K13,K14	6

- **Tema 1: Sınıf içinde dijital ortamda yazma**

Öğrencilerin "*sınıf içinde dijital ortamda yazma*" teması altında İngilizce, Teknoloji Tasarım, Türkçe, Bilişim ve Kodlama kodları bulunmaktadır. Bu derslerde sınıf içinde dijital ortamda yazdıklarını ifade etmektedirler.

K2: "Teknoloji Tasarım, Bilişim, Kodlama"

- **Tema 2: Sınıf içinde dijital ortamda kısmen yazma**

Öğrencilerin *"sınıf içinde dijital ortamda kısmen yazma"* teması altında İngilizce (e-Twinning) ve Bilişim kodları bulunmaktadır. Bu derslerde sınıf içinde dijital ortamda kısmen yazmakta olduklarını ifade etmektedirler.

K1: "İngilizce (e-Twinning) dersinde sınıf içinde kısmen yazıyorum."

- **Tema 3: Sınıf içinde dijital ortamda yazmama**

Öğrencilerden bazıları sınıf içinde dijital ortamda yazmadıklarını söylemektedir.

K8: "Hiç yazmıyorum."

Katılımcıların dijital yazma uygulamaları öncesine yönelik "Türkçe derslerinde dijital ortamları (Microsoft Word, Powerpoint, Web 2.0 araçları, vb.) kullanarak metinler oluşturuyor musunuz?" ve "Sınıf içi metin yazma çalışmalarında hangi dijital ortamları kullanıyorsunuz?" sorularına dair görüşlerine ilişkin veriler Tablo 20'de sunulmuştur.

Tablo 20. Öğrencilerin Metin Yazarken Kullandığı Dijital Ortamlar

Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
Türkçe dersinde dijital ortamda metin oluşturma	K4,K8,K10,K12,K13,K14	6
Türkçe dersinde dijital ortamda metin oluşturmama	K1,K2,K3,K5,K6,K7,K9,K11,K15	9
Sınıf içi metin yazmada dijital ortam kullanma		
-Microsoft Word	K2,K3,K7,K8,K10,K11,K15	7
-Google Form	K2	1
-PowerPoint	K3,K11	2
-Canva	K6	1
-Google Classroom	K14	1
Sınıf içi metin yazmada dijital ortam kullanmama	K1,K4,K5,K9,K12,K13	6

- **Tema 1: Türkçe dersinde dijital ortamda metin oluşturma**

Öğrenciler Türkçe dersinde dijital ortamda metin oluşturduğunu ifade etmektedir.

K4: "Evet."

- **Tema 2: Türkçe dersinde dijital ortamda metin oluşturmama**

Öğrenciler Türkçe dersinde dijital ortamda metin oluşturmadığını ifade etmektedir.

K15: "Hayır."

- **Tema 3: Sınıf içi metin yazmada dijital ortam kullanma**

Öğrencilerin *"sınıf içi metin yazmada dijital ortam kullanma"* teması altında Microsoft Word, Google Form, PowerPoint, Canva ve Google Classroom kodları oluşmuştur. Öğrenciler, kullandıkları dijital ortamlar olarak bu kodlardan bahsetmektedir.

K2: "Sınıf içi metin yazmada dijital ortam Google Form, Word kullanıyorum."

- **Tema 4: Sınıf içi metin yazmada dijital ortam kullanmama**

Bazı öğrenciler ise sınıf içi metin yazmada dijital ortam kullanmadığını söylemektedir.

K9: "Yazma çalışmalarında kullanmıyoruz."

Katılımcıların dijital yazma uygulamaları öncesine yönelik "Ders dışında metin yazma çalışması yapıyor musunuz?" ve "Ders dışında hangi dijital ortamlarda metin yazma çalışmaları yapıyorsunuz?" sorularına dair görüşlerine ilişkin veriler Tablo 21'de sunulmuştur.

Tablo 21. Öğrencilerin Ders Dışında Dijital Ortamlarda Metin Yazma Çalışmaları

Tema	Katılımcı	Frekans
Ders dışında metin yazma çalışması yapma		
-Microsoft Word	K2,K3,K7,K8,K10	5
-e-Twinning	K1	1
-PowerPoint	K1	1
-Padlet	K1	1
- Bilgilendirici-Sunum	K4	1
-Google Drive	K2	1
-Not Defteri	K9	1
Ders dışında metin yazma çalışması yapmama	K5,K6,K11,K12,K13,K14,K15	7

- **Tema 1: Ders dışında metin yazma çalışması yapma**

Öğrenciler, *"ders dışında metin yazma çalışması yapma"* teması altında Microsoft Word, e-Twinning, PowerPoint, Padlet, Bilgilendirici-Sunum, Google Drive ve Not Defteri kodlarından bahsetmektedir. Bahsi geçen uygulamaları ders dışında metin yazma çalışması olarak kullanmaktadır.

K1: "Ders dışında metin yazma çalışması yapıyorum. Ders dışında metin yazma çalışması yaptıklarım: Powerpoint, Padlet, e-Twinning."

- **Tema 2: Ders dışında metin yazma çalışması yapmama**

Öğrenciler ders dışında metin yazma çalışması yapmadıklarını ifade etmektedir.

K14: "Dijital ortamda metin yazma çalışmaları yapmıyorum."

Katılımcıların dijital yazma uygulamaları öncesine yönelik "Microsoft Word programında metin yazdınız mı?" ve "Microsoft Word programını metin yazarken etkili biçimde kullanıyor musunuz?" sorularına dair görüşlerine ilişkin veriler Tablo 22'de sunulmuştur.

Tablo 22. Öğrencilerin Metin Yazmada Word Programını Kullanma Tercihleri

Tema	Katılımcı	Frekans
Microsoft Word programında metin yazma	K1,K2,K3,K5,K6,K7,K8,K9,K10, K11,K14,K15	12
Microsoft Word programında metin yazmama	K4,K12,K13	3
Microsoft Word'ü metin yazarken etkili biçimde kullanma	K1,K2,K3,K5,K6,K7,K8,K9,K10, K11,K14	11
Microsoft Word'ü metin yazarken etkili biçimde kullanmama	K4,K12,K13,K15	4

- **Tema 1: Microsoft Word programında metin yazma**

Öğrencilerden bazıları Microsoft Word programını metin yazma için kullanmaktadır.

K1: "Microsoft Word programını metin yazma için kullanıyorum."

- **Tema 2: Microsoft Word programında metin yazmama**

Öğrencilerden bazıları Microsoft Word programını metin yazma için kullanmamaktadır.

K4: "Microsoft Word programını metin yazma için kullanmıyorum."

- **Tema 3: Microsoft Word'ü metin yazarken etkili biçimde kullanma**

Öğrencilerden bazıları Microsoft Word'ü metin yazarken etkili biçimde kullanmaktadır.

K5: "Microsoft Word programını metin yazarken etkili biçimde kullanıyorum."

- **Tema 4: Microsoft Word'ü metin yazarken etkili biçimde kullanmama**

Öğrencilerden bazıları Microsoft Word'ü metin yazarken etkili biçimde kullanmamaktadır.

K13: "Microsoft Word programını metin yazarken etkili biçimde kullanamıyorum."

Katılımcıların dijital yazma uygulamaları öncesine yönelik "Microsoft Word'de yazı yazmak sizce kolay mı?" ve "Microsoft Word'de metin yazmayı, kâğıt üzerine metin yazmaya tercih eder misiniz?" sorularına dair görüşlerine ilişkin veriler Tablo 23'te sunulmuştur.

Tablo 23. Öğrencilerin Word ve Kâğıt Üzerinde Metin Yazma Tercihleri

Tema	Katılımcı	Frekans
Word'de yazı yazmak kolay	K1,K2,K3,K5,K6,K7,K8,K9,K10, K11,K12,K14,K15	13
Word'de yazı yazmak zor	K4,K13	2
Metin yazmada her zaman Word tercih	K1,K2,K3,K5,K6,K7,K8,K9	8
Metin yazmada bazen Word tercih	K10, K11,K14,K15	4
Metin yazmada kâğıt tercih	K8,K12,K13	3

- **Tema 1: Word'de yazı yazmak kolay**

Öğrenciler Microsoft Word'de yazı yazmanın kolay olduğunu ifade etmektedir.

K2: "Microsoft Word'de yazı yazmak bence kolay."

- **Tema 2: Word'de yazı yazmak zor**

Öğrenciler Microsoft Word'de yazı yazmanın zor olduğunu ifade etmektedir.

K13: "Microsoft Word'de yazı yazmak bence zor."

- **Tema 3: Metin yazmada her zaman Word tercih**

Öğrenciler Microsoft Word'de metin yazmayı, kâğıt üzerine metin yazmaya her zaman tercih etmektedir.

K8: “Microsoft Word’de metin yazmayı, kâğıt üzerine metin yazmaya her zaman tercih ederim.”

- **Tema 4: Metin yazmada bazen Word tercih**

Öğrenciler Microsoft Word’de metin yazmayı, kâğıt üzerine metin yazmaya bazen tercih etmektedir.

K11: “Microsoft Word’de metin yazmayı, kâğıt üzerine metin yazmaya bazen tercih ederim.”

- **Tema 5: Metin yazmada kâğıt tercih**

Öğrenciler kâğıt üzerine metin yazmayı, Microsoft Word’de metin yazmaya tercih etmektedir.

K12: “Kâğıt üzerine metin yazmayı, Microsoft Word’de metin yazmaya tercih ederim.”

Katılımcıların dijital yazma uygulamaları öncesine yönelik “Microsoft Word’de yazı yazarken zorlandığınız hususlar nelerdir? Belirtiniz.” sorusuna dair görüşlerine ilişkin veriler Tablo 24’te sunulmuştur.

Tablo 24. Öğrencilerin Word’de Yazı Yazarken Zorlandığı Hususlar

Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
Zorlanılan hususlar		
-Tuşları karıştırma	K15	1
-Noktalama işaretleri	K13	1
-Yanlış kelime yazma	K2	1
-Görünüm	K5	1
-Kenar boşlukları fazla	K6	1
-Resim ayarlama zorlukları	K7	1
Zorlanılan husus yok	K1,K3,K4,K8,K9,K10,K11,K12,K14	9

Öğrenciler iki temadan bahsetmektedir. Bu temalar *“zorlanılan hususlar”* ve *“zorlanılan husus yok”* şeklindedir.

- **Tema 1: Zorlanılan hususlar**

Öğrenciler Microsoft Word’de yazı yazarken zorlandığı hususlardan *“zorlanılan hususlar”* teması altında bahsetmektedir. Bu tema altında; tuşları karıştırma, noktalama işaretleri, yanlış kelime yazma, görünüm, kenar boşlukları fazla ve resim ayarlama zorlukları kodları bulunmaktadır.

K2: “Bazen kelimeler yanlış oluyor ama onun dışında başka bir şey yok.”

- **Tema 2: Zorlanılan husus yok**

Öğrencilerden bazıları Microsoft Word’de yazı yazarken zorlandığı hususlar olmadığını ifade etmektedir.

K11: “Zorlandığım bir durum yok.”

Katılımcıların dijital yazma uygulamaları öncesine yönelik “Web 2.0 araçlarından hangilerini kullanıyorsunuz?” ve “Web 2.0 araçlarından hangilerini derslerde kullanıyorsunuz?” sorularına dair görüşlerine ilişkin veriler Tablo 25’te sunulmuştur.

Tablo 25. Öğrencilerin Günlük Hayatta ve Derslerde Kullandığı Web 2.0 Araçları

Tema	Katılımcı	Frekans
Günlük hayatta kullanılan Web 2.0 araçları		
- Canva	K1,K2,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K12,K13,K14,K15	13
- Wordwall	K1,K2,K6,K7,K9,K10,K11,K14	8
- Wordart	K1,K6,K7,K9,K12,K13,K15	7
- Padlet	K1,K3,K6,K7,K9	5
- LearningApps	K1,K2	2
- Jigsaw planet	K1	1
- Quizizz	K1,K2,K4,K5,K8,K13	6
- Pixton	K1	1
- Kahoot	K1,K2,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K13,K14,K15	12
- Google Formlar	K1,K2,K3,K7,K10	5
-Google Drive	K1,K2,K3,K9,K10	5
- Microsoft Uygulamaları	K1	1
- Kodlama Uygulamaları	K1	1
Derslerde kullanılan Web 2.0 araçları		
-Powerpoint	K1,K2	2
- Mblock	K1,K2	2
- Tinkercad	K2	1
- Arduino	K2	1
-Google E-Tablolar	K3	1
- Word	K3	1
-Wordwall	K11	1
-Canva	K8,K12	2
-Kahoot	K6,K7,K13	3
-Google Classroom	K14	1
Derslerde Web 2.0 araçları kullanmama	K4,K5,K9,K15	4

- **Tema 1: Günlük hayatta kullanılan Web 2.0 araçları**

Öğrenciler günlük hayatta Web 2.0 araçlarından kullandıklarını bu tema altında belirtmektedir. En sık kullanılan Web 2.0 araçları Powerpoint, Mblock, Canva ve Kahoot şeklindedir.

K1: "Web 2.0 araçlarından kullandıklarım: Canva, Wordwall, Wordart, Padlet, LearningApps, Jigsaw planet, Quizizz, Pixton, Kahoot, Google Formlar, Google Drive, Microsoft Uygulamaları, Kodlama Uygulamaları."

- **Tema 2: Derslerde kullanılan Web 2.0 araçları**

Öğrenciler, derslerde Web 2.0 araçlarından kullandıklarını bu tema altında belirtmektedir. En sık kullanılan Web 2.0 araçları Canva, Wordwall, Wordart ve Kahoot şeklindedir.

K2: "Derslerde Web 2.0 araçlarından kullandıklarım: Powerpoint, Mblock, Tinkercad, Arduino."

- **Tema 3: Derslerde Web 2.0 araçları kullanmama**

4 öğrenci derslerde Web 2.0 araçlarını kullanmadıklarını ifade etmektedir.

K9: "Derslerde kullanmıyoruz."

Katılımcıların dijital yazma uygulamaları öncesine yönelik "Web 2.0 araçlarını hangi derslerde kullanıyorsunuz?" ve "Web 2.0 araçlarını kullanarak hangi metin türlerini yazıyorsunuz?" sorularına dair görüşlerine ilişkin veriler Tablo 26'da sunulmuştur.

Tablo 26. Öğrencilerin Web 2.0 Araçlarını Kullandığı Dersler ve Yazdığı Metin Türleri

Tema	Katılımcı	Frekans
Web 2.0 araçlarını derste kullanma		
- İngilizce	K1,K6,K7,K8,K10,K12,K14	7
- Bilişim	K1,K2,K3,K4,K5,K11	6
- Teknoloji Tasarım	K2	1
- Matematik	K13	1
Web 2.0 araçlarını derste kullanmama	K9,K15	2
Web 2.0 araçları ile yazılan metin türü		
-Bilgilendirici metinler	K1,K7,K8,K14	4
-Hikâye edici metinler	K7	3
-Sosyal medya metinleri	K6	1
-Biyografi	K3	1
-Haber metinleri	K3	1
-Reklam	K3	1
-Kartpostal	K3	1

-Mektup	K3	1
-Fabl	K3	1
-Masal	K3	1
-Otobiyografi	K3	1
-Efsane	K3	1
-Destan	K3	1
-Hikâye	K3,K9,K10,K12,K15	5
-Roman	K9	1
-Deneme	K10	1
Web 2.0 araçları ile metin yazmama	K2,K4,K5,K11,K13	5

- **Tema 1: Web 2.0 araçlarını derste kullanma**

Öğrenciler Web 2.0 araçlarını derste kullanma teması altında kod olarak derslerden bahsetmektedir. Öğrenciler en çok İngilizce ve Bilişim derslerinde Web 2.0 araçlarını kullanmaktadır.

K2: "Web 2.0 araçlarını Bilişim, Teknoloji Tasarım derslerinde kullanıyorum."

- **Tema 2: Web 2.0 araçlarını derste kullanmama**

Öğrencilerden 2 tanesi Web 2.0 araçlarını derste kullanmadığını ifade etmektedir.

K9: "Derslerde kullanmıyoruz."

- **Tema 3: Web 2.0 araçları ile yazılan metin türü**

Öğrenciler Web 2.0 araçları ile yazılan metin türü teması altında metin türlerinden bahsetmektedir. En sık kullanılan metin türleri bilgilendirici metinler ve hikâye edici metinlerdir. Bazı öğrenciler, metin türlerini genel olarak belirtirken bazıları alt türler olarak belirtmiştir.

K1: "Bilgilendirici metin."

K3: "Web 2.0 araçları ile yazdığım metin türleri: biyografi, haber metinleri, reklam, kartpostal, mektup, fabl, hikâye, masal, otobiyografi, efsane, destan."

K7: "Bilgilendirici ve hikâye edici metinler."

K10: "Hikâye ve deneme."

K15: "Hikâye."

- **Tema 4: Web 2.0 araçları ile metin yazmama**

Öğrencilerin 5 tanesi Web 2.0 araçları ile metin yazmadığını ifade etmektedir.

K13: "Yazmıyorum."

Katılımcıların dijital yazma uygulamaları öncesine yönelik "Okulunuzun dijital teknoloji kullanımı için yeterli donanıma sahip olduğunu düşünüyor musunuz?" ve "Okulunuzda dijital teknolojilerin verimli kullanımı için neler yapılmasını isterdiniz?" sorularına dair görüşlerine ilişkin veriler Tablo 27'de sunulmuştur.

Tablo 27. Okulda Dijital Donanım ve Teknolojinin Verimli Kullanımı

Tema	Katılımcı	Frekans
Okuldaki donanım yeterli	K1,K2,K6,K8,K10	5
Okuldaki donanım kısmen yeterli	K3,K4,K7,K11,K15	5
Okuldaki donanım yetersiz	K5,K8,K12,K13,K14	5
Verimli kullanımı için yapılacaklar		
-Yazı yazma dersi	K2	1
-Kahoot oynama	K6	1
-Web 2.0 araçları kullanımı	K7	1
-Bilim odaklı okul	K15	1
-Cihaz alımı	K9,K10	2
-Teknoloji tasarım odası	K12	1
-Akıllı tahtanın kullanımı	K13	1
Dijital teknolojiler verimli	K1,K3,K4,K8,K11,K14	6

- **Tema 1: Okuldaki donanım yeterli**

Öğrencilerden 5 tanesi okulun dijital teknoloji kullanımı için yeterli donanıma sahip olduğunu düşünmektedir.

K6: "Okulun dijital teknoloji kullanımı için yeterli donanıma sahip olduğunu düşünüyorum."

- **Tema 2: Okuldaki donanım kısmen yeterli**

Öğrencilerden 5 tanesi okulun dijital teknoloji kullanımı için kısmen yeterli donanıma sahip olduğunu düşünmektedir.

K11: "Okulun dijital teknoloji kullanımı için kısmen yeterli donanıma sahip olduğunu düşünüyorum."

- **Tema 3: Okuldaki donanım yetersiz**

Öğrencilerden 5 tanesi, okulun dijital teknoloji kullanımı için donanımının yetersiz olduğunu düşünmektedir.

K14: "Okulun dijital teknoloji kullanımı için donanımın yetersiz olduğunu düşünüyorum."

- **Tema 4: Verimli kullanımı için yapılacaklar**

Öğrencilerden 8 tanesi okulda dijital teknolojilerin verimli kullanımı için neler yapılması gerektiğinden bahsetmektedir. Bu tema altında bahsedilen öneriler, Web 2.0 araçları kullanımı ve cihaz alımıdır.

K2: "Dijital ortamda yazı yazma dersi olabilir."

K7: "Bol bol Web 2.0 araçları kullanılması"

K9: "Teknolojik alet alınmasını isterdim."

K10: "Bilgisayar sayısının arttırılmasını istiyorum."

K13: "Akıllı tahtanın daha çok açılmasını istiyorum."

K15: "Bilim odaklı bir okul isterim."

- **Tema 5: Dijital teknolojiler verimli**

Öğrencilerden 6 tanesi ise okuldaki dijital teknolojilerin verimli kullanıldığını ve önerilerinin olmadığını ifade etmektedir.

K3: "Gayet verimli" K11: "Memnunum." K14: "Önerim yok."

Katılımcıların dijital yazma uygulamaları öncesine yönelik "Okul dışında dijital teknolojilere erişim imkânınız var mı?" ve "Metin yazma çalışmalarınız için ders dışında dijital teknolojiye erişiminizin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?" sorularına dair görüşlerine ilişkin veriler Tablo 28'de sunulmuştur.

Tablo 28. Okul Dışında Teknolojiye Erişim ve Ders Dışında Dijital Metin Yazma

Tema	Katılımcı	Frekans
Okul dışında dijital teknolojilere erişebilme	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K14	13
Okul dışında dijital teknolojilere erişememe	K13,K15	2
Metin yazma için ders dışında dijital teknolojiye erişebilme	K1,K2,K3,K5,K8,K9,K10,K11,K12,K14	10
Metin yazma için ders dışında dijital teknolojiye kısmen erişebilme	K6	1
Metin yazma için ders dışında dijital teknolojiye erişememe	K4,K7,K13,K15	4

- **Tema 1: Okul dışında dijital teknolojilere erişebilme**

Öğrencilerden 13 tanesi okul dışında dijital teknolojilere erişim imkânı olduğunu ifade etmektedir.

K2: "Okul dışında dijital teknolojilere erişim imkânım var."

- **Tema 2: Okul dışında dijital teknolojilere erişememe**

Öğrencilerden 2 tanesi okul dışında dijital teknolojilere erişim imkânı olmadığını ifade etmektedir.

K15: "Okul dışında dijital teknolojilere erişim imkânım yoktur."

- **Tema 3: Metin yazma için ders dışında dijital teknolojiye erişebilme**

Öğrencilerden 10 tanesi metin yazma çalışmaları için ders dışında dijital teknolojiye erişiminin yeterli olduğunu ifade etmektedir.

K5: "Metin yazma çalışmaları için ders dışında dijital teknolojiye erişimim yeterlidir."

- **Tema 4: Metin yazma için ders dışında dijital teknolojiye kısmen erişebilme**

Öğrencilerden 1 tanesi metin yazma çalışmaları için ders dışında dijital teknolojiye erişiminin kısmen yeterli olduğunu ifade etmektedir.

K6: "Metin yazma çalışmaları için ders dışında dijital teknolojiye erişimim kısmen yeterlidir."

- **Tema 5: Metin yazma için ders dışında dijital teknolojiye erişememe**

Öğrencilerden 4 tanesi metin yazma çalışmaları için ders dışında dijital teknolojiye erişiminin yetersiz olduğunu ifade etmektedir.

K13: "Metin yazma çalışmaları için ders dışında dijital teknolojiye erişimim yetersizdir."

4.2.2. Uygulama Öncesi Kâğıt ve Kalemle Yazmayı Tercih Eden Öğrencilerin Uygulama Sonrası Görüşlerine Yönelik Bulgular

Uygulama öncesi 10 öğrenci ilk haber metinlerini dijital ortamda, Word'de yazmayı tercih ederken 5 öğrenci kâğıt ve kalemle yazmayı tercih etmiştir. İlk haber metinlerini kâğıt ve kalemle yazmayı tercih eden öğrencilerin uygulama sonrasında

dijital yazma etkinliklerinin yazma becerilerinin gelişmesine sağladığı katkılara yönelik görüşleri şöyledir:

K8, planlı yazmayı öğrendiğini, uygulamaların aynı kalmasını ve böyle iyi olduğunu belirtmiştir. Dijital yetkinliğine katkısı konusunda hızlı yazdığını, düzeltmeler yapabildiğini, metnini etkileşimli olarak düzenlediğini, kelime hafızasının genişlediğini, etkili başlık yazmada ve haberlerde görsel kullanımında, sayfa düzenlemede ve haber tasarımında kendini geliştirdiğini belirtmiştir.

K11, Canva, Google Classroom gibi uygulamaları çok daha iyi ve etkin kullanmaya başladığını, artık dijital yazı programlarını daha iyi kullandığını ve klavyede daha hızlı yazı yazabildiğini belirtmiştir. Kelime dağarcığının geliştiğini, metin yazarken aklında daha fazla kelime olduğunu, daha iyi ve anlamlı metinler yazabildiğini dile getirmiştir. Etkinlik uygulamalarının her birinde kendi gelişimini fark ettiğini, haber metni yazarken neyi, hangi sırayla yazması gerektiğini öğrendiğini ifade etmiştir. Haber yazılarında sözcükler arası anlam ilişkilerini, cümle yapısını, anlatım biçimlerini daha iyi öğrendiğini, aldığı bilgileri habere nasıl dönüştüreceğini kavradığını söylemiştir. "Uygulamaların metin yazma becerisine katkıları nedir?" sorusuna *"Yazma becerim gelişti. Daha iyi haber yazıyorum. Haber metnini daha dikkatli ve doğru yazabiliyorum."* diye yanıt vermiştir.

K12, etkinlik uygulamalarının haber metinlerini her yönden daha iyi anlamalarını sağladığını, her şeyin iyi yapıldığını, haber yazısından yazı yazmaya devam etmek istediğini, her şeyi daha iyi yaptığını ve öğrendiğini, sözcüklerin anlamlarını öğrendiğini belirtmiştir.

K14, "haber başlıkları yazma" yönünden geliştiğini, etkinliklerin böyle kalmasını istediğini belirtmiştir. *"Dijital ortamda daha iyi yazıyorum. Dijital yazarlık uygulamalarını artık daha iyi kullanıyorum."* sözleri ile etkinliklerin dijital yetkinliğine olan katkısını ifade etmiştir. Uygulamalar sayesinde kazandığı farkındalıklar için: *"Planlama sürecini öğrendik. Konu sınırlandırmayı öğrendik ve çok iyi yazdık."* demiştir.

K15, "*uygulamaların yazma becerilerine katkısı*"na ilişkin soruya: *"Daha hızlı yazıyorum. Görseli iyi kullanıyorum. Yaratıcılığım iyileşti."* cevabını vermiştir. "Etkinliklerin kazandırdığı farkındalıklar daha iyi nasıl yazmanızı sağladı?" sorusuna *"Yaza yaza alıştım. Planlama yaptım. Konuyu sınırlandırdım."* cevabını vermiştir.

4.2.3. Öğrencilerin KPDY Uygulamaları Sonrası Görüşlerine Yönelik Bulgular

Katılımcıların Katmanlı Program'la desteklenen Süreç-Tür Yazma Modeli'ne dayanan dijital yazma öğretimi etkinlik uygulamalarının yazma becerilerine katkılarına ilişkin görüşleri Tablo 29'da temalarla gösterilmiştir.

Tablo 29. Öğrencilerin KPDY'nin Yazma Becerilerine Katkılarına Dair Görüşleri

Tema	Katılımcı	Frekans
Dil ve iletişim becerilerinin gelişimi	K1,K2,K11,K12	4
Etkili metin yazma becerisi	K3,K4,K7,K10	4
Planlama ve organizasyon becerisi	K5,K8	2
Araştırma ve kaynak kullanma becerisi	K6,K7	2
Dil bilgisi ve noktalama işareti kullanımı	K9,K11,K13	3
Yaratıcılık ve görsel kullanımı	K4,K15,K13	3

- **Tema 1: Dil ve iletişim becerilerinin gelişimi**

Öğrenciler, dijital yazma uygulamalarının dil becerilerini geliştirmelerine yardımcı olduğunu ifade etmişlerdir. Haber dilini öğrenme, yazma becerisini geliştirme, cümle yapısı ve unsurlarını öğrenme gibi konularda ilerleme kaydedildiği belirtilmiştir.

K1: "Haber dilini öğrendim. Pek çok Web 2.0 aracıyla tanıştım. Dijital okuryazarlığımı geliştirdim."

K2: "Haber dilini öğrendim. Haberin yapısını öğrendim. Haberin unsurlarını öğrendim."

K11: "Yapılan etkinliklerin her birinde kendi gelişimimi fark ettim. Bir haber metni yazarken neyi, hangi sırayla yazmam gerektiğini öğrendim. Haber yazarken cümle yapısını nasıl yazacağımı artık biliyorum ve noktalama işaretlerini artık çok daha iyi kullanıyorum."

K12: "Yazma becerim gelişti."

- **Tema 2: Etkili metin yazma becerisi**

Dijital yazma uygulamaları, öğrencilere etkili ve güzel metinler yazabilme becerisi kazandırmıştır. Bu etkinliklerle planlamada, fikir oluşturmada, yaratıcılıkta ve yazma tekniklerinde gelişme sağlanmıştır.

K3: "Etkinlik öncesinde etkili bir şekilde yazmazken, şu anda daha etkili ve güzel metinler yazabiliyorum."

K4: “Yazı yazmadan önce yazacağım konu ile ilgili aklıma fikirler gelmesini sağladı. Ayrıca yaratıcılığımı geliştirdi.”

K7: “Daha fazla yazma tekniği biliyorum. Daha uzun metinler yazabiliyorum. Kaynakça gösterebiliyorum.”

- **Tema 3: Planlama ve organizasyon becerisi**

Uygulamalar, öğrencilerin yazma sürecini planlama ve organize etme becerisini geliştirmelerine yardımcı olmuştur. Görev seçme, spot yazımı ve planlı yazma gibi becerilerin kazanılması vurgulanmıştır.

K5: “Spot yazımı, görev seçebilme”

K8: “Planlı yazmayı öğrendim.”

- **Tema 4: Araştırma ve kaynak kullanma becerisi**

Öğrenciler, dijital yazma uygulamalarının daha iyi araştırma yapabilme ve kaynakları etkin bir şekilde kullanabilme becerisi kazandırdığını belirtmişlerdir. Haber yazma sürecinde doğru bilgi arama, özetleme ve kaynakça oluşturma gibi becerilerin geliştirildiği vurgulanmıştır.

K6: “Daha iyi haber yazabiliyorum. Daha iyi özetleme bilgisine katkısı oldu. Metin yazarken daha iyi araştırma yapmayı öğrendim.

K7: “Daha fazla yazma tekniği biliyorum. Daha uzun metinler yazabiliyorum. Kaynakça gösterebiliyorum.

- **Tema 5: Dil bilgisi ve noktalama işareti kullanımı**

Öğrenciler, uygulamaların dil bilgisi ve noktalama işareti kullanımını geliştirmelerine yardımcı olduğunu belirtmişlerdir. Noktalama işaretlerinin doğru kullanımı ve yazım kurallarına dikkat etme becerisi vurgulanmıştır.

K9: “Noktalama işareti kullanımı geliştirdim. Dijital ortamda yazmamı sağladı. Sözlük kullanımımı geliştirdi.”

K11: “Yapılan etkinliklerin her birinde kendi gelişimimi fark ettim. Bir haber metni yazarken neyi, hangi sırayla yazmam gerektiğini öğrendim. Haber yazarken cümle yapısını nasıl yazacağımı artık biliyorum ve noktalama işaretlerini artık çok daha iyi ve etkin kullanıyorum.”

K13: “Dikkatli yazmamı sağladı. Teknoloji kullanımım gelişti. Noktalama işaretlerine dikkat etmemi sağladı.”

- **Tema 6: Yaratıcılık ve görsel kullanımı**

Öğrenciler, dijital yazma uygulamalarının yaratıcılıklarını geliştirmelerine ve görsel unsurları etkili bir şekilde kullanabilmelerine katkı sağladığını belirtmişlerdir. Hızlı yazma, görsel seçimi ve teknoloji kullanımı gibi becerilerin ilerletildiği ifade edilmiştir.

K4: “Yazı yazmadan önce yazacağım konu ile ilgili aklıma fikirler gelmesini sağladı. Ayrıca yaratıcılığımı geliştirdi.”

K15: “Daha hızlı yazıyorum. Görseli iyi kullanıyorum. Yaratıcılığım iyileşti.

K13: “Dikkatli yazmamı sağladı. Teknoloji kullanımım gelişti. Noktalama işaretlerine dikkat etmemi sağladı.”

Katılımcıların etkinliklerin kazandırdığı farkındalıklara ilişkin görüşleri; öğrencilerin ilgili soruya verdikleri yanıtlara ilişkin elde edilen veriler temalar hâlinde Tablo 30’da sunulmuştur.

Tablo 30. Öğrencilerin KPDY’nin Kazandırdığı Farkındalıklara İlişkin Görüşleri

Tema	Katılımcı	Frekans
Türe odaklanma ve yazma becerisi geliştirme	K1,K3,K10,K11,K12,K14	6
Eğlence ve motivasyon	K1,K2,K9	3
Dijital yazma becerilerinin geliştirilmesi	K6,K5,K7	3
Dil ve kelime becerilerinin geliştirilmesi	K8,K13	2
Planlama ve konu sınırlandırma	K4,K14,K15	3

- **Tema 1: Türe odaklanma ve yazma becerisi geliştirme**

Öğrenciler, dijital yazma etkinlikleri sayesinde haber dilini öğrenerek türe özgü yazma becerilerini geliştirdiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca planlama süreci ve yazma becerileri üzerinde de ilerleme kaydettiklerini ifade etmişlerdir.

K1: “Haber dilini öğrendiğim için türe özgü yazı yazabiliyorum. Pek çok Web 2.0 aracıyla tanıştığım için eğlenerek yazıyorum.”

K11: “Her etkinliğin kendince bize kazandırdığı farkındalıklar oldu. Haberde cümle yapısı vb. Etkinliklerin bize kazandırdığı bu farkındalıklar haberi daha iyi anlamamızı sağladı. Haberin yapısını anladıktan sonra haberleri daha iyi yazmamızı sağladı.

K12: “Türe özgü yazmamı sağladı.”

K14: “Planlama sürecini öğrendik. Konu sınırlandırmayı öğrendik ve çok iyi yazdık.”

- **Tema 2: Eğlence ve motivasyon**

Öğrenciler, farklı Web 2.0 araçlarını kullanarak etkinliklere katılmışlar ve eğlenceli bir şekilde yazma deneyimi yaşamışlardır. İlgilerine göre yazdıklarını belirten öğrenciler, bu durumun motivasyonlarını artırdığını ifade etmişlerdir.

K1: “Haber dilini öğrendiğim için türe özgü yazı yazabiliyorum. Pek çok Web 2.0 aracıyla tanıştığım için eğlenerek yazıyorum.”

K2: “İlgimiz doğrultusunda yazılar yazdık. Yazmak daha eğlenceli geldi.”

K9: “Çok yazarak öğrendim.”

- **Tema 3: Dijital yazma becerilerinin geliştirilmesi**

Öğrenciler, dijital yazma etkinlikleri sayesinde bilgisayar üzerinde yazma, haber düzenleme ve dijital yazma becerilerini geliştirdiklerini dile getirmişlerdir. Ayrıca “Haber Dili Sözlüğü” gibi araçların kullanılarak dil ve kelime becerilerinin ilerlediği vurgulanmıştır.

K6: “Etkinlikler sayesinde haber yazma becerim arttı. Yazma konusunu bulma, konuyu sınırlandırma, metin yazma ve daha iyi dijital yazma becerilerini kazandığımı düşünüyorum.”

K5: “Dijital yazma becerisi”

K7: “Haber Dili Sözlüğü’ne sözcük eklemek, bilgisayarda yazı yazmak, haberi düzenlemek.”

- **Tema 4: Dil ve kelime becerilerinin geliştirilmesi**

Öğrenciler, yazma etkinlikleriyle birlikte kelime dağarcıklarının genişlediğini ve yazım yanlışlarını azalttıklarını ifade etmişlerdir. Yazarak dil becerilerini geliştirdiklerini belirtmişlerdir.

K8: “Kelime hafızam genişledi.”

K13: “Tür odaklı yazmayı öğrendim. Haber yazılarını daha iyi tanıdım. Yazım yanlışlarını öğrendim. Yazmayla ilgili farkındalık kazandım.”

Tema 5: Planlama ve konu sınırlandırma

Öğrenciler, dijital yazma etkinlikleriyle birlikte planlama sürecini öğrenerek yazılarını daha iyi organize etmeyi ve konuyu sınırlandırmayı başardıklarını ifade etmişlerdir.

K4: "Gerçekçi yazılar yazmamı sağladı. Yazarken konu dışına çıkmamayı öğrendim."

K14: "Planlama sürecini öğrendik. Konu sınırlandırmayı öğrendik ve çok iyi yazdık."

K15: "Yaza yaza alıştım. Planlama yaptım. Konuyu sınırlandırdım."

Katılımcıların etkinlikler içinde sevdikleri çalışmalara ilişkin görüşleri; ilgili tema ve alt temalar hâlinde Tablo 31'de belirtilmiştir.

Tablo 31. Öğrencilerin KPDY Etkinlikleri İçinde Sevdiği Çalışmalara İlişkin Görüşleri

Tema	Alt Tema	Katılımcı
METKE	Röportaj yapma	K1,K2
	Haber dili ve kavramları çalışma	K3
	Canva kullanarak yazma	K4,K7
	Haber okuma	K5
	Haber metinlerini anlama	K6,K15
	Web 2.0 araçlarını kullanarak yazma	K7
	"Afişimde Haber Gizli" etkinliği	K8,K12
	Haber dilini çözümleme	K9
	Metnin nasıl yazıldığını öğrenme	K10
	Sözcükler arası anlam ilişkisi çalışması	K11
MTÖYA	Sayfa düzenini yapma	K1
	Grupla iş birliği yaparak yazma	K2
	Canva'da haber hazırlama	K3
	Haber yazma etkinlikleri	K4
	Sekiz görevden birini seçerek haber yazma	K5
	Seçtiğimiz konulardaki bakış açılarımıza göre haber yazma	K6
	İstediğimiz görevi seçme	K7
	Masalı haber hâlinde yazma	K8
	"Haber Yazıyorum 2" çalışması	K11
	"Haber Yazıyorum 3" çalışması	K15
	Teknoloji ile ilgili haber yazma	K12
MTÖY	Haber yazmak için sahaya çıkma	K1
	Haber için röportaj yapma ve konu bulma	K2
	İstediği konuyu seçme	K3,K6,K7,K13
	Haber yazmayı öğrenme	K4
	"Haber Durağı" adlı etkinlikte öğretmeniyle etkileşimli haber yazma	K5
	Dijital yazma çalışması	K6,K8
	Haber Kovalamaca	K15
	Haber Durağı	K9,K12,K14

- **Tema 1: Metin türünü kavrama etkinlikleri (METKE)**

Öğrenciler; muhabirle yapılan röportaj, haber dili ve kavramları üzerinde çalışma, Canva gibi araçlarla haber yazıları hazırlama gibi etkinlikleri sevdiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca Web 2.0 araçlarıyla oyunlar oynamayı ve haber metinlerini anlama çalışmalarını ilgi çekici bulduklarını dile getirmişlerdir.

K1: "Muhabirle yapılan röportaj"

K2: "Gazeteci Cansu Çetintaş ile röportaj yaptık."

K3: "Haber dili, 5N 1K"

K4: "Canva'da hazırladığım haber yazıları"

K5: "Haber okuyorum."

K6: "Oyunlar, Web 2.0 araçlarını kullanarak haber metinlerini anlamak"

K7: "Web 2.0 araçlarını kullanmak yazmayı sevdirdi."

K8: "Afişimde Haber Gizli etkinliğinde haberin afişini yapmak"

K9: "Haber dilini çözümleme"

K10: "Metnin nasıl yazıldığını öğrendim."

K11: "Sözcükler arası anlam ilişkisi çalışması. Çünkü bu çalışmada verilen sözcükleri anlamlarına göre eşleştirdik ve haberde sözcüklerin arasındaki anlam ilişkisini daha iyi öğrendik."

K12: "Afişimde Haber Gizli etkinliği. Haberi afiş olarak hazırladık."

- **Tema 2: Metin türüne özgü yazmaya alışma etkinlikleri (MTÖYA)**

Öğrenciler, grup çalışması ile haber yazma, Canva kullanarak haber hazırlama gibi etkinlikleri tercih etmişler; "Haber Yazıyorum 1,2,3,4" etkinlikleri içinden diledikleri görevleri seçmişlerdir.

K1: "Haberimin sayfa düzenini yapmak"

K2: "Grupla iş birliği yaparak yazdık."

K3: "Canva'da haber hazırlama"

K4: "Haber Yazıyorum 4'teki etkinlikler"

K5: "8 görevden birini seçerek haber yazma"

K6: “İstediğimiz konuları seçme ve o konulardaki bakış açılarımıza göre haber yazma”

K7: “İstediğimiz görevi seçme”

K8: “Masalı haber hâlinde yazmak”

K11: “Haber Yazıyorum 2 çalışması. Çünkü bu çalışmada bir fıkra üzerinden haber yazdık ve haber olmayan bir yazıyı alarak habere dönüştürdük. Bu sayede haber yazmada daha hızlı düşünebileceğiz.”

K12: “Haber Yazıyorum 3; burada teknoloji ile ilgili haber yazdım.”

- **Tema 3: Metin türüne özgü yazma etkinlikleri (MTÖY)**

Öğrenciler; sahaya çıkarak haber yazma, röportaj yapma, istedikleri konuları seçme ve dijital yazma çalışmaları gibi etkinlikleri beğendiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmenleriyle etkileşimli haber yazdıklarını ve konu seçme özgürlükleri olduğunu ifade etmişlerdir.

K1: “Haber yazmak için sahaya çıkmak”

K2: “Haber için röportaj yapmak ve konu bulmak”

K3: “İstediğim konuyu seçmek” K6: “İstediğimiz konuyu seçme” K7: “Haber konularından istediğimizi seçmek” K13: “Haber konusunu seçebilmek”

K4: “Haber yazmayı öğrendim.”

K5: “Haber Durağı adlı etkinlikte öğretmenimle etkileşimli haber yazdım.”

K6: “Dijital bir şekilde yazma çalışması yapmak” K8: “Sayfa düzeni ve haber tasarımı”

K9: “Haber Durağı adlı etkinlik” K12: “Haber Durağı etkinliği” K14: “Haber Durağı” K15: “Haber Kovalamaca”

Katılımcıların dijital yazma uygulamalarına yönelik “Etkinlikler, haber metinlerini hangi yönlerden daha iyi anlamanızı sağladı?” sorusuna ilişkin görüşlerine ilişkin veriler Tablo 32 ’de sunulmuştur.

Tablo 32. Öğrencilerin KPDY Uygulamalarında Haber Metinlerini Hangi Yönlerden Daha İyi Anladığına İlişkin Görüşleri

Tema	Katılımcı	Frekans
Spot yazma	K1,K2,K5,K7,K9,K11,K13,K14	8
Başlık yazma	K1,K2,K3,K6,K8,K9,K11,K14	8
Haber metinlerini kavrama	K3,K6,K7,K12	4
Bakış açısı	K4,K10,K15	3
Görsel ve yazı ilişkisi	K8,K15	2
Haber bölümleri	K11,K12	2

- **Tema 1: Spot yazma**

K2, Spot yazmayı, metne ara başlık verebilmeyi ve haber başlığının ilgi çekici olması gerektiğini öğrendiğini belirtmiştir.

K11, spot yazmaya ilişkin görüşlerini "Haber metinlerinde spotu, başlığı, manşeti, sürmanşeti, ara başlığı vb. haber bölümlerini kavramamızı sağladı. Haber yazarken anlatım biçimlerini öğrendik ve aldığımız bilgileri en iyi şekilde habere nasıl dönüştüreceğimizi kavradık." şeklinde belirtmiştir.

- **Tema 2: Başlık yazma**

Öğrenciler, başlık yazma etkinlikleriyle haber başlıklarını yazmayı öğrendiklerini ifade etmişlerdir.

K9: "Başlıkların nasıl yazıldığını, spotu ayırmayı öğrendim."

K14: "Ana başlık, spot ve ara başlık yazma yönlerinden gelişmemi sağladı."

- **Tema 3: Haber metinlerini kavrama**

Haber metinlerini kavrama etkinlikleri, öğrencilere haber metinlerini nasıl düzenleyeceklerini ve temel haber yazım kurallarını öğretmek amacıyla hazırlanmıştır. Öğrenciler, haber dilini kullanmayı öğrendiklerini ve haber yazma becerilerini geliştirdiklerini belirtmişlerdir.

K3, haber yazmaya ilişkin görüşlerini şöyle ifade etmiştir: "Haberin nasıl yazıldığını öğrendim. Haberin dikkat çekici olması için neler yapılması gerektiğini öğrendim. Hangi okuyucu kitlesine hitap etmesi gerektiğini öğrendim."

K6, haber metinlerini kavramaya ilişkin görüşlerini; "Oyunlarla hem dinleyerek hem izleyerek öğrendim. Etkinlikler daha eğlenceli eğitim alternatifleri sundu. Web

araçlarıyla hazırlanan oyunlarla interaktif bir şekilde haber yazdık ve haber yazma yeteneğim gelişti." şeklinde belirtmiştir.

K12, haber metinlerini her yönden anladığını dile getirmiştir. "Etkinlikler, haber metinlerini her yönden anlamamı sağladı."

- **Tema 4: Bakış açısı**

Bakış açısını belirlemeye yönelik etkinlikler, öğrencilere haber metinlerini farklı bakış açılarından ele alma ve sunma becerisi kazandırmaya yönelik hazırlanmıştır.

K4, "Bakış açısı belirleme" K10, "Daha kapsamlı bakış açısı sağladı." ifadeleriyle haber metinlerinde bakış açısını belirlemeye yönelik becerilerinin geliştiğini belirtmişlerdir.

- **Tema 5: Görsel ve yazı ilişkisi**

Görsel ve yazı ilişkisi etkinlikleriyle öğrenciler, haberlerde görsellerin nasıl kullanılacağını ve görsel ile yazı arasındaki etkileşimi anlamayı öğrenirler. Görsellerin haberin içeriğini tamamlayıcı bir şekilde kullanılması hedeflenir.

K8, "Haberlerde görsel kullanımı" K15, "Görsel-yazı ilişkisini kavradım." ifadeleriyle haberlerde görsel kullanma ve görsel-yazı ilişkisini öğrendiklerini belirtmişlerdir.

- **Tema 6: Haber bölümleri**

Metni kavramaya yönelik etkinlikler içinde spot, ana başlık, ara başlık, giriş, gelişme, sonuç gibi bölümlerin işlevlerini ve kullanımını anlamayı sağlayan etkinliklere de yer verilmiştir. Ayrıca manşet ve sürmanşeti belirlemeye yönelik etkinlikler yer almıştır.

Öğrenciler, haberin okuyucunun ilgisini çekmesi ve yapılandırılması için haber bölümlerinin nasıl oluşturulduğunu öğrenirler.

K11, görüşlerini "Haber metinlerinde spotu, başlığı, manşeti, sürmanşeti, ara başlığı vb. haber bölümlerini kavramamızı sağladı. Haber yazarken anlatım biçimlerini öğrendik ve aldığımız bilgileri en iyi şekilde habere nasıl dönüştüreceğimizi kavradık." şeklinde belirtmiştir.

Katılımcıların dijital yazma uygulamalarına yönelik "Katmanlı Program destekli dijital yazma etkinliklerinin öğrenme stilinize uygun olduğunu düşünüyor musunuz?

Daha başka neler, nasıl yapılsaydı daha iyi olurdu?" sorusuna ilişkin görüşleri Tablo 33'te sunulmuştur.

Tablo 33. Öğrencilerin KPDY'nin Öğrenme Stillerine Uygunluğuna İlişkin Görüşleri

Tema	Katılımcı	Frekans
Dijital platformlar ve öğrenme stili	K1,K2,K5,K6,K15	5
Çeşitlilik ve etkileşimlilik	K4,K7,K8,K13	4
Haber yazma	K3,K7,K9,K10,K11,K12,K14	7
Animasyon ve görseller	K15	1

Katılımcıların Katmanlı Program destekli dijital yazma etkinliklerine verdikleri yanıtlardan anlaşıldığı kadarıyla öğrenciler, çoğunlukla bu etkinliklerin öğrenme stillerine uygun olduğunu düşünmektedirler.

- **Tema 1: Dijital platformlar ve öğrenme stilini destekleme**

Öğrenciler, dijital yazma etkinliklerinden kâğıt üzerinde yazmaktan daha çok hoşlandıklarını, dijital platformlar sayesinde daha iyi öğrendiklerini düşünmektedir. K6, görüşünü "Evet düşünüyorum. Çünkü benim gibi pek çok çocuk kâğıtta yazı yazmaktan hoşlanmaz. Dijital platformlar sayesinde daha iyi öğrendiğimi düşünüyorum. Bunun da öğrenme stilime uygun olduğunu düşünüyorum. Bana göre daha fazla dijital oyunlar olsaydı daha iyi olacağını düşünüyorum." şeklinde belirtmiştir.

- **Tema 2: Çeşitlilik ve etkileşimlilik isteği**

Öğrenciler, daha fazla videolu etkinlikler, oyunlar ve interaktif araçların kullanılmasını istemektedir.

K4: "Videolu etkinlikler ve oyunlar da olsaydı daha iyi olurdu."

K7: "Daha fazla Kahoot ve Wordwall olsaydı iyi olurdu."

- **Tema 3: Haber yazma becerilerinin geliştirilmesi**

Öğrenciler, etkinliklerin yazmayı kolaylaştırdığını ve etkinliklerle daha çok metin yazmayı istediklerini belirtmişlerdir.

K3: "Etkinlikler öğrenme stilime gayet uygundur. Daha iyi yapılsaydı dediğim şey de daha fazla metin, haber yazsaydık güzel olurdu."

K7: "Haber yazmak çok değişik. Zordu ama etkinliklerle daha kolay oldu."

K12: “Haber yazmayı öğrendim.”

- **Tema 4: Animasyon ve görsellerin etkisi**

Öğrenciler, animasyon uygulamalarının daha çok olmasını istediklerini belirtmişlerdir. K15, görüşünü “Öğrenme stilime uygun olduğunu düşünüyorum. Animasyon.” şeklinde belirtmiştir.

Katılımcıların; dijital yazma etkinlikleriyle ve tür farkındalığıyla hangi yazı türlerinde metinler yazmayı istediklerine ve bunun sebeplerine ilişkin görüşleri Tablo 34’te gösterilmiştir.

Tablo 34. Öğrencilerin KPDY ile Yazmak İstediği Metin Türlerine İlişkin Görüşleri

Tema	Katılımcı	Frekans
Anı	K1,K6,K7	3
Roman ve çizgi roman	K1,K2,K9	3
Hikâye	K3,K4,K6,K9	4
Haber	K4,K5,K12	3
Masal	K7	1
Bilgilendirici metin	K8,K15	2
Fıkra	K9,K11	2
Diğer	K10,K13,K14	3

Öğrencilerin dijital yazma etkinlikleriyle ve tür farkındalığıyla yazmayı istedikleri metin türleri çeşitlilik göstermektedir. Her öğrencinin ilgi alanları ve tercihleri farklı olduğundan, farklı metin türlerini keşfetmeleri ve deneyimlemeleri onların yazma becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilir.

- **Tema 1: Anı**

K1: “Anı ve çizgi roman yazmak isterdim.”

K6: “Hikâye veya anı.”

K7: “Masal ve anı türlerinde yazmak isterdim.”

- **Tema 2: Roman ve çizgi roman**

K1: “Anı ve çizgi roman yazmak isterdim. Okumayı sevdiğim için yazmayı da seviyorum.”

K2: “Çizgi roman. Çünkü ilgimi çekiyor ve yazmayı seviyorum.”

K9: “Fıkra, hikâye, roman. Bu türleri seviyorum.”

- **Tema 3: Hikâye**

K3: “Hikâye. Çünkü kendi ürettiğimiz bir hikâyeyi habere çevirme etkinliğinde hikâye yazarken çok eğlenmiştim.”

K4: “Haber veya hikâye. Çünkü hikâye yazarken zevk alıyorum.”

K6: “Hikâye veya anı. Çünkü hikâye metin türü ile istediklerimizi daha iyi anlattığımızı düşünüyorum.”

K9: “Fıkra, hikâye, roman. Bu türleri seviyorum.”

- **Tema 4: Haber**

K4: “Haber veya hikâye; çünkü haber yazarken gerçekçi metinler yazmayı seviyorum.”

K5: “Spor haberi; çünkü spora ilgiliyim.”

K12: “Haber yazısından devam ederim.”

- **Tema 5: Masal**

K7, görüşünü “Masal ve anı türlerinde yazmak isterdim. Öznel olan şeyleri yazmayı daha çok seviyorum.” şeklinde belirtmiştir.

- **Tema 6: Bilgilendirici metin**

K8: “Bilgilendirici metin yazmayı isterdim. Çünkü seviyorum.”

K15: “Bilgilendirici metin; çünkü konuları daha çok kişiyi ilgilendiriyor.”

- **Tema 7: Fıkra**

K9: “Fıkra, hikâye, roman; bu türleri seviyorum.”

K11: “Özellikle fıkra tarzı metinler yazmak isterim çünkü komik bir kişi olduğumu ve esprileri sevdiğimi düşünüyorum.”

- **Tema 8: Diğer tercihler**

K10: “Ben daha çok fantastik yazmak isterdim. Çünkü daha eğlenceli.”

K13: “Mektup türü; çünkü seviyorum.”

K14: “Şiir; daha çok hoşuma gidiyor.”

Katılımcıların "Etkinliklerin dijital yetkinliğinize katkıları nelerdir? Neleri öğrendiniz, neleri daha iyi yapıyorsunuz?" sorusuna ilişkin görüşleri Tablo 35'te temalar hâlinde gösterilmiştir.

Tablo 35. Öğrencilerin KPDY'nin Dijital Yetkinliklerine Katkılarına İlişkin Görüşleri

Tema	**Katılımcı**
Klavye kullanımı	K1,K2,K8
Metin ve görsel uyumu	K1,K2
Araştırma becerileri	K3,K6
Teknoloji kullanımı	K6,K8,K9,K11,K14
Haber metnini düzenleme ve bakış açısı belirleme	K4,K5,K8,K12,K10,K15
Yaratıcılık	K7,K13

Öğrenciler; dijital yazma etkinlikleriyle klavye kullanımı, metin ve görsel uyumu, araştırma becerileri kazanma, teknoloji kullanımı, haber düzenleme, metin oluşturmada web araçlarını etkili kullanma ve yaratıcılık gibi birçok konuda yetkinlik kazandıklarını belirtmişlerdir. Bu etkinliklerin dijital becerilerin geliştirilmesine ve yazma becerilerinin ilerletilmesine yardımcı olduğu ifade edilmiştir.

- **Tema 1: Klavye kullanımı**

Dijital yazma etkinliklerinin klavye kullanımını geliştirmeye yardımcı olduğu belirtilmiştir. Öğrenciler daha hızlı ve düzgün bir şekilde yazabildiklerini dile getirmişlerdir.

K1: "Yazı yazdığım için klavye kullanımım daha da gelişti. Metinleri daha hızlı yazıyorum."

K2: "Klavye kullanımını geliştirerek yazı yazmamı daha kolay hâle getirdi. Hızlı yazdım."

- **Tema 2: Metin ve görsel uyumu**

Etkinliklerin metin ve görsellerin uyumlu bir şekilde bir araya getirilmesini öğrettiği belirtilmiştir. Öğrenciler, metin ve görselleri daha iyi yerleştirebildiklerini ifade etmişlerdir.

K1: "Metin ve görsellerin uyumunu daha iyi yapıyorum."

K2: "Görselleri ve metinleri daha düzgün yerleştirebiliyorum."

- **Tema 3: Araştırma becerileri**

Dijital etkinliklerin etkili araştırma yapmayı öğrettiği belirtilmiştir. Öğrenciler, internet üzerinden kaynakları doğru şekilde bulma ve kullanma becerilerini geliştirdiklerini ifade etmişlerdir.

K3: "Daha etkili nasıl araştırma yapabileceğimi öğrendim."

K6: "Teknoloji ile gelen gelişmelerden haberim oldu. Bunları uyguladım."

- **Tema 4: Teknoloji kullanımı**

Öğrenciler, çeşitli Web 2.0 araçlarını (örneğin Canva, Kahoot, Wordwall) kullanarak teknolojiye dair yetkinliklerini artırmışlardır. Bu araçlarla tasarım yapma, etkileşimli içerik oluşturma gibi beceriler kazandıklarını belirtmişlerdir. Öğrenciler, dijital yazma becerilerini geliştirdiklerini ifade etmişlerdir.

K6: "Canva, Kahoot, Wordwall gibi Web 2.0 araçlarını kullanarak teknolojik alanda ilerleme sağladım."

K11: "Dijital yazı programlarını daha iyi kullanıyorum ve klavyeden daha hızlı yazı yazabiliyorum."

K14: "Dijital ortamda daha iyi yazıyorum. Dijital yazarlık uygulamalarını artık daha iyi kullanıyorum."

- **Tema 5: Haber metnini düzenleme ve bakış açısı belirleme**

Öğrenciler, dijital etkinlikler sayesinde haber metinlerini düzenleme becerilerini geliştirdiklerini belirtmişlerdir. Haber yazma, haberleri düzenleme ve haberde bakış açısı belirleme gibi konularda ilerleme kaydettiklerini dile getirmişlerdir.

K4: "Daha iyi yazmamı sağladı."

K5: "Bakış açısı belirlemeyi öğrendim."

K12: "Her şeyi daha iyi yapıyorum ve öğrendim."

K10: "Haber yazmayı öğrendim."

K15: "Haber yazmayı geliştirdim. Görsel kullanmayı öğrendim."

- **Tema 6: Yaratıcılık**

Öğrenciler, dijital etkinliklerin yaratıcılıklarını geliştirdiğini belirtmişlerdir. Kendi metinlerini daha yaratıcı bir şekilde oluşturduklarını ifade etmişlerdir.

K7: “Metinlerimi daha yaratıcı bir şekilde oluşturuyorum.”

K13: “Yaratıcı oluyorum.”

Katılımcıların “Dijital yazma uygulamalarına yönelik Haber Dili Dijital Sözlüğü’nü kullanmanın yararları nelerdir? Bu sözlük hakkında düşünceleriniz ve önerileriniz nelerdir?” sorusuna ilişkin görüşleri Tablo 36’da sunulmuştur.

Tablo 36. Öğrencilerin KPDY’de HDDS’yi Kullanmalarına İlişkin Görüşleri

Tema	**Katılımcı**
Kelime dağarcığının gelişimi	K1,K2,K6,K9,K11,K15
Kullanışlılık ve tasarım	K3,K4,K7,K8
İş birliği ve etkileşim	K6,K13
Sözcüklerin anlamlarını öğrenme	K5,K12,K10
Etkili haber yazma	K14,K11

Tabloda belirtilen temalar, öğrencilerin Haber Dili Dijital Sözlüğü’nün kullanımının faydaları hakkındaki görüşlerini yansıtmaktadır. Öğrencilerin kelime dağarcığının geliştiğini düşünmeleri, kullanışlılık ve tasarım beğenileri, iş birliği ve etkileşim imkânı, sözcüklerin anlamlarını öğrenme, etkili yazma becerileri gibi temalar bu sözlüğün avantajlarına işaret etmektedir. Önerilerden bazıları ise arayüz tasarımının geliştirilmesi ve daha popüler hâle getirilmesi yönündedir.

- **Tema 1: Kelime dağarcığının gelişimi**

Öğrenciler, Haber Dili Dijital Sözlüğü’nü kullanarak kelime dağarcıklarını geliştirdiklerini söylemişlerdir. Sözlüğün yeni kelimeler öğrenme ve kelime hazinesini genişletme konularında fayda sağladığını belirtmişlerdir.

K1: “Kelime dağarcığımın geliştiğini düşünüyorum. Önerim, daha modern bir arayüz tasarımı ve farklı bir yazı tipi kullanılarak daha popüler hâle getirilebilir.”

K2: “Yeni kelimeler öğrendim. Kelime hazinem genişledi. Bence güzel bir site.”

K6: “Bu siteden yararlanarak yeni kelimeler öğrenebiliyoruz.”

K11: “Kelime dağarcığımızı geliştirdiğini düşünüyorum. Bu sayede metin yazarken aklımızda daha fazla kelime oluyor. Daha iyi ve anlamlı metinler yazabiliyoruz.”

- **Tema 2: Kullanışlılık ve Tasarım**

Öğrenciler, sözlüğün basit ve kullanışlı bir tasarıma sahip olduğunu ifade etmektedirler. Kategorilere ayrılması ve kullanıcıların kelime ekleyebilmesi gibi özellikler, sözlüğün kullanıcılar tarafından tercih edilmesini sağlamıştır.

K3: "Haber dilini daha iyi kavramamızı sağladı ve kelime hazinemizi genişletti. Gayet güzel. Önerim yok."

K4: "Tasarımı basit fakat kullanışlı bir sözlük. Kategorilere ayrılması iyi olmuş."

K7: "Normal bir sözlük ama kişiler kelime eklediği için daha açıklayıcı. Aynı zamanda sözcük ekleyebiliyoruz."

K8: "Görsel tasarım yapabiliyorum."

K15: "Yeni kelimeler buluyoruz. Çok güzel."

- **Tema 3: İş birliği ve etkileşim**

Öğrenciler, diğer kullanıcılarla birlikte çalışarak kelimeleri siteye yükleyebildiklerini belirtmişlerdir. İş birliği ve etkileşim imkânı ile daha zengin bir içerik oluşturulmuştur.

K6: "HDDS'yi kullanarak, sadece bakarak değil, aynı zamanda başkalarıyla siteye kelimeler yükleyerek ekip çalışması yaptık."

- **Tema 4: Sözcüklerin anlamlarını öğrenme**

Öğrenciler, sözlüğü kullanarak okudukları haber metinlerinde geçen kelimelerin anlamlarını öğrenmişlerdir. Bu da kelime bilgilerini güçlendirerek dil becerilerini geliştirmelerine katkı sağlamıştır.

K5: "Sözlükten kelimelerin anlamlarına baktım."

K12: "Sözcüklerin anlamlarını öğrenmek"

- **Tema 5: Etkili yazma**

Sözlüğün haber yazma konusunda etkili olduğunu belirten öğrenciler bulunmaktadır. Sözlüğün kelime seçimi ve dil kullanımı konusunda rehberlik ettiğini ifade etmişlerdir.

K11: "Kelime dağarcığımızı geliştirdiğini düşünüyorum. Bu sayede metin yazarken aklımızda daha fazla kelime oluyor. Daha iyi ve anlamlı metinler yazabiliyoruz."

K14: “Haber yazmamda etkili oluyor.”

Katılımcıların “Dijital yazma etkinlikleri süresince sıkıldığınız anlar oldu mu, neden sıkıldınız?” sorusuna ilişkin görüşleri Tablo 37’de sunulmuştur.

Tablo 37. Öğrencilerin KPDY Etkinliklerine Duyduğu İlgiye Dair Görüşleri

Tema	**Katılımcı**
Öğretmenin etkili etkinlikler hazırlaması	K1,K3
İlgisizlik veya istememe durumu	K2
Zevkli ve eğlenceli kısımlar	K4
İlgi çekmeyen veya zorlayıcı etkinlikler	K5,K6,K7,K8
Eğlenceli ve ilgi çekici etkinlikler	K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15

Tablodaki temalar, öğrencilerin dijital yazma etkinlikleri sırasında sıkılma durumlarını yansıtmaktadır. Bazı öğrencilerin ilgisizlik veya isteksizlik durumu, ilgi çekmeyen veya zorlayıcı etkinlikler sıkılma durumundaki temaları yansıtırken; zevkli, eğlenceli kısımların varlığı, öğretmenin etkili etkinlikler hazırlaması ile ilgi çekici etkinliklerin olması sıkılmama durumundaki temaları içermektedir.

- **Tema 1: Öğretmenin etkili etkinlikler hazırlaması**

Öğrenciler, öğretmenin keyifli etkinlikler hazırlaması sayesinde sıkılmadıklarını ifade etmişlerdir.

K1: “Hayır, çünkü öğretmenim keyifli etkinlikler hazırlamış.”

K3: “Sıkılmadım. Çünkü etkinlikleri ve haber yazmayı beğendim.”

- **Tema 2: İlgisizlik veya istememe durumu**

Bazı öğrenciler, yazı yazmayı istemediklerinden dolayı sıkıldıklarını belirtmişlerdir.

K2: “Evet, çünkü bazen yazı yazmayı istemiyorum.”

- **Tema 3: Zevkli ve eğlenceli kısımlar**

Öğrenciler, dijital yazma etkinliklerinde belirli kısımların zevkli ve eğlenceli olduğunu ve bu kısımlarda sıkılmadıklarını ifade etmişlerdir. Örneğin, “Haber Kovalamaca” etkinliği ve haber yazma konusu seçimine dair etkinlikler ilgi çekici gelmiştir.

K4: “Zaman zaman sıkıldığım anlar oldu ama belirli kısımlar zevkliydi. Eğlendiğim kısımlar: “Haber Kovalamaca” ve tablodan konuyu seçmek”

- **Tema 4: İlgi çekmeyen veya zorlayıcı etkinlikler**

Bazı öğrenciler, ilgilerini çekmeyen veya zorlayıcı buldukları etkinlikler nedeniyle sıkıldıklarını belirtmişlerdir. Özellikle MTÖYA bölümü ve tekrarlanan bölümler sıkıcılık yaratabilmiştir.

K5: "Evet. İlgimi çekmeyen etkinlikler oldu. MTÖYA bölümünde zorlandım. Ayrıca konu seçiminde de zorlandım."

K6: "Evet, bazı zamanlar oldu. Çünkü MTÖY gibi yerlerde sadece yazı yazdığımızdan dolayı biraz sıkıldım."

K7: "Çok fazla aralıksız yazınca ve hiç oyun oynamayınca sıkılıyorum."

K8: "Tekrarlanan bölümler sıkıcıydı."

- **Tema 5: Eğlenceli ve ilgi çekici etkinlikler**

Bir grup öğrenci ise dijital yazma etkinliklerinin genel olarak eğlenceli ve ilgi çekici olduğunu belirtmiştir. Bu öğrenciler, derslerin eğlenceli olmasının sıkılmamalarına etki ettiğini ifade etmişlerdir.

K11: "Sıkıldığım anlar olmadı. Çünkü dersler eğlenceliydi."

K12: "Sıkıldığım zaman olmadı."

K13: "Hayır sıkılmadım. Çünkü çok eğlenceliydi."

K14: "Hayır olmadı. Çünkü çok eğlenceli geçti."

K15: "Sıkıldığım anlar olmadı."

4.2.4. Araştırmacı Günlüklerinin Analizine İlişkin Bulgular

Katılımcıların dijital yazma uygulamalarının ilk haftasında *"Katmanlı Program'ın ve Etkinlik Uygulamalarının Tanıtımı"* ile ilgili davranışlarına yönelik araştırmacının görüşlerine ilişkin veriler Tablo 38'de sunulmuştur.

Tablo 38. KPDY'nin Tanıtımında Öğrencilerin Çalışmalarına İlişkin Araştırmacı Günlükleri

Tema	Katılımcı	Frekans
İsteksiz olunan konular		
-Görevlerin tümü	K4	1
-Yazma çalışmaları	K5,K12	2
İstekli olunan konular		
-KPDY etkinlik uygulamaları	K1,K2,K3,K7,K8,K9,K10,K11,K13,K14,K15	11
Tamamlanan uygulamalar		
-"Katlayarak Yazıyorum" uygulaması	K1,K2,K3,K6,K7,K8,K9,K11,K12, K13,K15	11
Tanıdıkça ilgi artışı		
-Yazma görevleri	K5,K6	2
-Web araçları ile çalışmaları	K6,K13	2
Dijital teknolojiye ilgisi yüksek	K15	1
Tanıtımları ilgiyle dinleme	K8,K9,K10,K12	4
Etkinliklerle ilgili sorular sorma	K8,K9,K12	3
Uygulamalar ilgi çekici ve bilgilendirici	K11	1
Motivasyonu orta düzeyde	K13	1
Akranlarından daha yavaş	K14	1

- **Tema 1: İsteksiz olunan konular**

Araştırmacı, öğrencilerden 3 tanesinin Katmanlı Program ve etkinlik uygulamaları tanıtıldığında isteksiz olduğunu ifade etmektedir. Uygulamanın tanıtım haftasında 1 öğrencinin görev almada isteksiz davrandığını belirten araştırmacı, 2 öğrencinin ise yazma çalışmaları konusunda isteksiz olduğunu söylemiştir.

K4: "Etkinlik uygulamalarının tanıtımında görevlere karşı istek duymadı."

K5: "Yazma çalışmalarına karşı ilgisi azdı. Etkinlik uygulamalarını tanıdıkça görevler dikkatini çekti."

K12: "Başta, olumsuz yaklaşımı oldu. *Yazamıyorum* şeklinde ifadeler kullandı. Yazma motivasyonu düşüktü. Programın tanıtımıyla ilgilendi, sorular sordu."

- **Tema 2: İstekli olunan konular**

Araştırmacı, öğrencilerden 11 tanesinin KPDY etkinlik uygulamalarına karşı istekli olduğunu ifade etmektedir.

K3: "Katmanlı Program ve etkinlik uygulamaları ilgisini çekti."

K9: “Etkinlik tanıtımına ilgisi yüksekti. Yapacağı çalışmalarla ilgili sorular sordu.”

K10: “Etkinlik tanıtımına ilgi gösterdi.”

- **Tema 3: Tamamlanan uygulamalar**

Öğrencilerden 11 tanesinin program tanıtımda verilen görevleri ve uygulamaları tamamladıkları araştırmacı tarafından belirtilmiştir. Tamamlanan uygulamalar *Katlayarak Yazıyorum 1-2-3 (ilgi çeken haber konuları, hangi konu(lar)da yazacağını düşünme, okunan haberlere ilişkin sorular hazırlama görevleri)* şeklindedir.

K1: “Etkinlik uygulamalarına ilgi gösterdi. *Katlayarak Yazıyorum-Görev 1-2-3* çalışmalarını tamamladı. Soruları Canva’da hazırladı. İstekliydi.”

K2: “İlgisini çeken haber konularıyla ilgili görevlerini tamamladı. K3’le birlikte *Kediler artık istilacı yabancı tür* başlıklı habere dair Canva’da sorular hazırladı. Program uygulamalarını beğendi.”

K7: “Uygulamanın başından beri programa ilgi gösterdi. Etkinlikleri akranlarından önce tamamladı. İstekliydi ve beğenerek görevlerini yerine getirdi.”

K11: “*Katlayarak Yazıyorum* etkinlik görevlerini yaptı.”

K13: “Program tanıtımıyla etkinliklere ilgi duydu. Web araçlarındaki etkinler dikkatini çekti. Motivasyonu orta düzeydeydi. *Katlayarak Yazıyorum*-okudukları haberlere dair soru hazırlama görevini K12 ile birlikte Canva’da yaptı.

- **Tema 4: Tanıdıkça ilgi artışı**

Araştırmacı, uygulama başlarken öğrencilerin ilgisinin olmadığını fakat uygulamaları ve görevleri tanıdıkça yazmaya olan ilgilerinin arttığını ifade etmiştir. İki öğrecinin web araçları ile çalışmalara karşı ilgilerinin programı tanıdıkça arttığını belirtmektedir.

K5: “Yazma çalışmalarına karşı ilgisi azdı. Etkinlik uygulamalarını tanıdıkça görevler dikkatini çekti.”

K6: “Etkinlik uygulamaları öncesi yazmaya ilgisi zayıftı. Program tanıtımıyla yazmaya ilgisi arttı. Web araçları ile çalışmaları sevdi.”

K13: “Program tanıtımıyla etkinliklere ilgi duydu. Web araçlarındaki etkinler dikkatini çekti. Motivasyonu orta düzeydeydi.”

- **Tema 5: Dijital teknolojiye ilgisi yüksek**

Araştırmacı, 1 öğrencinin çalışmalara başlamadan önce de dijital teknolojiye ilgisinin yüksek olduğunu bildirmiştir.

K15: "Programa ilgisi yüksekti. Uygulamaları merakla takip etti. Dijital teknolojiye ilgisi yüksek."

- **Tema 6: Tanıtımları ilgiyle dinleme**

Araştırmacı, 4 öğrencinin Katmanlı Program ile ilgili tanıtımları ilgiyle dinlediğini söylemiştir.

K10: "Uygulamaların kullanımı ile ilgili çalışmalara karşı istekliydi, tanıtımları ilgiyle dinledi."

- **Tema 7: Etkinliklerle ilgili sorular sorma**

Araştırmacı, 3 öğrencinin Katmanlı Program etkinlikleri ile ilgili sorular sorduklarını söylemiştir.

K9: "Etkinlik tanıtımına ilgisi yüksekti. Yapacağı çalışmalarla ilgili sorular sordu."

K12: "Program tanıtımıyla ilgilendi. Sorular sordu."

- **Tema 8: Uygulamalar ilgi çekici ve bilgilendirici**

Araştırmacı, 1 öğrencinin uygulamaları ilgi çekici ve bilgilendirici bulduğunu söylemiştir.

K11: "Program ilgisini çekti ve uygulamaları eğlenceli ve bilgilendirici buldu."

- **Tema 9: Motivasyonu orta düzeyde**

Araştırmacı, 1 öğrencinin motivasyonunun orta düzeyde olduğunu ifade etmiştir.

K13: "Program tanıtımına ilgi duydu. Web araçlarındaki etkinler dikkatini çekti. Motivasyonu orta düzeydeydi."

- **Tema 10: Akranlarından daha yavaş**

Araştırmacı, 1 öğrencinin web araçlarının kullanırken akranlarından daha yavaş olduğunu ifade etmiştir.

K14: "Programa ve uygulamalara karşı ilgisi vardı. Web araçlarının kullanımında akranlarından yavaştı."

Öğrencilerin **METKE**'nin bileşeni olan ***C katmanı*** etkinliklerinden olan ***"Haber Okuyorum"*** ve ***"Yerel Gazeteleri Tanıyorum"*** ile ilgili davranışlarına yönelik araştırmacının görüşlerine ilişkin veriler Tablo 39'da sunulmuştur.

Tablo 39. METKE'nin C Katmanı Etkinliklerinde Öğrencilerin Çalışmalarına İlişkin Araştırmacı Günlükleri

Tema	Katılımcı	Frekans
Haberleri okuma		
-Jigsaw Planet'teki uygulama	K1,K2,K3,K6,K7,K8,K9,K11,K12,K13,K14,K15	12
-Web 2.0 araçlarındaki tüm etkinlikler	K1,K7,K11,K12,K13,K14,K15	7
-Canva'daki çalışma	K2,K8,K9,K11,K12,K15	6
-Haber metinlerini okuma	K4,K5	2
-İlgisini çeken haberleri belirleme	K5,K6,K8,K9,K10	5
Kısmen bitirilen uygulamalar		
-LearningApps'teki uygulamalar	K1,K2,K4,K6,K7,K8,K9,K11,K12,K13,K14,K15	12
Yerel gazeteleri tanıma		
-Yazmaya karşı çekingen tavırlı	K12	1
-Uygulamaları gecikmeli tamamlama	K13	1
-İsteksiz	K5	1
-İlgi ile dinleme	K6,K8,K12,K13	4
-Gazeteleri inceleme	K6,K7,K8,K10,K13	5
-Manşet ve sürmanşetleri gösterme	K6,K7,K8,K10,K11	5
-Dramatize etme	K6,K7	2
-Muhabire sorular sorma	K7,K8,K11,K12,K13	5
-Başlıkların önemini sorgulama	K9,K10,K11	3
Haber metinlerinin içeriğini kavrama uygulamaları		
-Kahoot uygulamaları	K2,K4,K9,K14,K15	5
-Padlet uygulamaları	K2,K9	2
-Canva uygulamaları	K2,K9	2
Çalışmalar eğlenceli	K7	1

- **Tema 1: Haberleri okuma**

Haber okuma ile ilgili görevleri tamamlama konusunda öğrenciler, en fazla Jigsaw Planet'teki uygulamayı, Web 2.0 araçlarındaki diğer etkinliklerle Canva'daki çalışmalarını tamamlamıştır. Öğrencilerin bazıları ilgisini çeken haberleri belirlemiştir.

K1: “Etkinlik uygulamalarına ilişkin çalışmaları severek, isteyerek yaptı. En önce tamamladı. İlgiliydi. Jigsaw Planet’teki uygulamayı yaptı. LearningApps’teki uygulamalardan seçtiklerini yaptı.”

K8: “Canva’da hazırlanan bültenleri okudu. İlgisini çeken haberleri belirledi. Jigsaw Planet’teki uygulamayı yaptı. LearningApps’teki uygulamalardan seçtiklerini yaptı.”

K15: “Canva’da hazırlanan haber bültenlerinde ilgisi doğrultusunda haberleri okudu. Haberlerin konularını belirledi. Jigsaw Planet’teki uygulamayı yaptı. LearningApps’teki uygulamalardan seçtiklerini yaptı.”

- **Tema 2: Kısmen bitirilen uygulamalar**

Araştırmacı, öğrencilerin kısmen tamamladığı uygulama olarak LearningApps’teki uygulamalardan bahsetmiştir.

K2: “Etkinlik uygulamalarını yaptı. Canva’daki çalışmayı yaptı. Çalışmalarını tamamladı. Jigsaw Planet’teki uygulamayı yaptı. LearningApps’teki uygulamalardan seçtiklerini yaptı.”

K14: “Haberlerden ilgisini çekenleri okudu. Web araçlarındaki uygulamaları yaptı. Jigsaw Planet’teki uygulamayı yaptı. LearningApps’teki uygulamalardan seçtiklerini yaptı.”

- **Tema 3: Yerel gazeteleri tanıma**

Öğrenciler, bir diğer etkinlik olan ***yerel gazeteleri tanıma*** konusunda en fazla *gazeteleri inceleme, manşet ve sürmanşetleri gösterme, muhabire sorular sorma ve başlıklarının önemini sorgulama* yapmışlardır. Araştırmacı, bunun yanında öğrencilerin gazeteciyi ilgi ile dinlediklerini ifade etmektedir.

K6: “Etkili dinledi. Gazeteleri inceledi. Manşet ve sürmanşetleri gösterdi. Dinleme metninden seçtiği bir bölümü dramatize etti.”

K10: “Gazeteleri inceledi. Manşet ve sürmanşeti gösterdi. Başlıkların önemini sorguladı.”

K11: “Muhabire gazetecilikle ilgili sorular sordu. Manşet ve sürmanşetleri gösterdi. Başlıkların önemini sorguladı.”

K13: “Haber bültenlerini inceledi. Web 2.0 araçlarındaki uygulamaları yaptı. Jigsaw Planet’teki uygulamayı yaptı. LearningApps’teki uygulamalardan seçtiklerini yaptı.”

- **Tema 4: Haber metinlerinin içeriğini kavrama uygulamaları**

Araştırmacı, öğrencilerin haber metinlerinin içeriğini kavrama uygulamalarını yaptıklarını ifade etmiştir.

K2: "Haber metinlerinin içeriğini kavrama *(yazılış amacı, ana düşünce, yardımcı düşünceler)* ile ilgili Kahoot, Padlet, Canva'daki uygulamaları yaptı."

K9: "***Haber metinlerinin içeriği***ne ilişkin uygulamaları yaptı. Muhabire sorular sordu. Manşet ve sürmanşeti gösterdi."

- **Tema 5: Çalışmalar eğlenceli**

Bir öğrencinin çalışmaları eğlenceli bulduğu bildirilmiştir.

K7: "Çalışmaları eğlenceli bulduğunu belirtti."

Öğrencilerin METKE'nin bileşeni olan *B katmanı* etkinliklerinden olan *"Afişimde Haber Gizli"* ve *"Haber Analisti"* ile ilgili davranışlarına yönelik araştırmacının görüşlerine ilişkin veriler Tablo 40'ta sunulmuştur.

Tablo 40. METKE'nin B Katmanı Etkinliklerinde Öğrencilerin Çalışmalarına İlişkin Araştırmacı Günlükleri

Tema	Katılımcı	Frekans
"Afişimde Haber Gizli" çalışmaları		
- Padlet "İçerik Odağını Değiştirelim"	K1,K2,K8,K9,K12,K13,K15	7
-Afiş çalışması	K1,K2,K6,K11,K12,K14	6
-Afiş tamamlamama	K5,K13	2
-Afiş dışında diğer uygulamalar	K3,K4,K7,K10	4
-Padlet "Haber Metnini Özetliyorum"	K5,K6,K7,K8,K9,K10,K12,K13,K15	9
-Padlet'teki "Haber Metinlerini Karşılaştırıyorum" uygulaması	K8,K9,K15	3
-Padlet'teki "Haberin Resmini Çiziyorum" etkinliği	K15	1
-Ana düşünce ve yardımcı düşünceleri belirleme	K11	1
-Konuya bakış açısını belirleme	K11	1
-Örtülü anlamı belirleme	K11	1
"Haber Analisti" uygulamaları		
-Padlet'teki "Farklı Başlık Öneriyorum" etkinliği	K1,K2,K9,K14,K15	5
-Canva'daki "Farklı Başlık Öneriyorum" etkinliği	K2,K8,K15	3
-Padlet'teki "Anlatım Biçimleri" etkinliği	K7,K15	2
-Padlet'teki "Düşünceyi Geliştirme Yolları" etkinliği	K14,K15	2
-Padlet'teki "Haber Fotoğraflarını Yorumluyorum 2"	K14,K15	2
-Kahoot "Haber Başlıklarını Tahmin Ediyorum" etkinliği	K8,K9,K12,K13	4
-Web 2.0 araçlarındaki etkinliklerden seçtikleri	K3	1

-İlgi duyduğu etkinlikler	K4	1
-Devamsızlık yapma	K10,K12,K13	3
-Haber başlıkları ile metin arasındaki ilişkiyi belirleme	K7,K11	2
-Görselleri yorumlama	K6,K7,K11	3
Dijital sözlük etkinlikleri		
-"Haber Dili Sözlüğü" web sitesine üye olma	K6,K7,K8	3
-Dijital sözlüğe kelimeler ekleme	K6,K7,K8	3

- **Tema 1: "Afişimde Haber Gizli" çalışmaları**

Öğrencilerin ***"Afişimde Haber Gizli"*** çalışmalarından en fazla tamamladıkları Padlet *"İçerik Odağını Değiştirelim"*, afiş çalışması ve Padlet *"Haber Metnini Özetliyorum"* çalışmalarıdır. Dört öğrenci afiş dışında diğer uygulamaları tamamlamıştır.

K1: " K2 ile grup çalışması olarak afiş yaptılar."

K3: "Afiş dışında diğer uygulamaları yaptı."

K6: "Afişini etkili bir şekilde hazırladı. Başarılı bir performans sergiledi. Haberleri karşılaştırdı. *Haber Metnini Özetliyorum* Padlet'teki etkinliği yaptı.

K8: "Padlet'teki *Haber Metinlerini Karşılaştırıyorum* uygulamasını yaptı. -Aynı haber farklı kaynak- Bu türden haberleri karşılaştırdı. Haber içeriği ile ilgili afiş çalışmasını paylaştı. *Haber Dili Sözlüğü* web sitesine üye oldu. Kelimeler ekledi. *"Haber Metnini Özetliyorum"* Padlet'teki uygulamayı yaptı.

K10: "Afişini paylaşmadı. Padlet'teki *Haber Metinlerini Özetliyorum* etkinliğini yaptı."

K11: "Web 2.0 araçlarındaki önceki haftanın uygulamalarını tamamlayarak haber metinlerinde ana düşünceyi ve yardımcı düşünceleri belirledi. Konuya bakış açısını belirledi. Örtülü anlamı belirledi. Afişini hazırladı."

K13: "Afiş çalışmasını tamamlamadı. Paylaşmadı. Web 2.0 araçlarından ilgisini çekenleri yaptı. Padlet'teki *Haber Metinlerini Özetliyorum* ve *İçerik Odağını Değiştirelim* etkinliklerini yaptı.

K15: "Afişini tamamladı ve paylaştı. Padlet'teki *Haber Metinlerini Özetliyorum, İçerik Odağını Değiştirelim, Haber Karşılaştırma* (videolu haber ile yazılı haber), *Haber Metinlerini Karşılaştırıyorum* (aynı haber-farklı kaynak) ve *Haberin Resmini Çiziyorum* etkinliklerini yaptı.

- **Tema 2: "Haber Analisti" uygulamaları**

Öğrencilerin ***"Haber Analisti"*** uygulamalarından en fazla tamamladıkları Padlet'teki *"Farklı Başlık Öneriyorum"* etkinliği ve Kahoot *"Haber Başlıklarını Tahmin Ediyorum"* etkinliğidir. Üç öğrenci devamsızlık yapmıştır ve etkinliklerde eksik çalışmaları bulunmaktadır.

K2: "*Farklı Başlık Öneriyorum* Padlet'teki etkinliği yaptı. Canva'daki *Farklı Başlık Öneriyorum* etkinliğini de yaptı.

K3: "Web 2.0 araçlarındaki etkinliklerden seçtiklerini yaptı."

K4: "İlgi duyduğu etkinlikleri yaptı."

K6: "*Haber Dili Sözlüğü* web sitesine üye oldu. Sözlüğe kelimeler ekledi. Görselleri yorumladı.

K7: "Haber Dili Sözlüğü web sitesine üye oldu. Sözlüğe kelimeler ekledi. Haber başlıkları ile metin arasındaki ilişkiyi belirledi. Görselleri yorumladı. Padlet'teki *Anlatım Biçimleri* etkinliğini yaptı.

K8: "Canva'daki *Farklı Başlık Öneriyorum* etkinliğini yaptı. Kahoot'taki *Haber Başlıklarını Tahmin Ediyorum* etkinliğini yaptı.

K9: "Canva'daki *Farklı Başlıklar Öneriyorum* ile Kahoot'taki *Haber Başlıklarını Tahmin Ediyorum* etkinliklerini yaptı."

K10: "Bu hafta derse katılmadı. Etkinliklerini tamamlamadı."

K11: "Başlıklarla metin arasındaki ilişkiyi belirledi. Görselleri yorumladı."

K12: "Devamsızlık yaptı. Etkinliklerin bir bölümünü ders dışında tamamladı. Kahoot'taki *Haber Başlıklarını Tahmin Ediyorum'*u yaptı. Devamsızlık yapan öğrencilerle WhatsApp ve Classroom ile aynı hafta içinde iletişim kuruldu.

K13: "Devamsızlık yaptı. Etkinliklerin bir kısmını ders dışında tamamladı. Kahoot'taki *Haber Başlıklarını Tahmin Ediyorum'*u yaptı.

K14: "Padlet'teki *Düşünceyi Geliştirme Yolları* etkinliğini yaptı. Padlet'teki *Haber Fotoğraflarını Yorumluyorum 2*'yi yaptı. Padlet'te *Farklı Başlık Öneriyorum* etkinliğini yaptı."

K15: "Padlet'teki *Alatım Biçimleri, Düşünceyi Geliştirme Yolları, Haber Grafiklerini Yorumluyorum, Farklı Başlık Öneriyorum* etkinlikleri ile Canva'daki *Farklı Başlık*

Öneriyorum etkinliklerini yaptı. Padlet'teki *Haber Fotoğraflarını Yorumluyorum* etkinliğinin 4 görevini de yaptı."

- **Tema 3: Dijital Sözlük Etkinlikleri**

Öğrenciler dijital sözlük etkinlikleri ile ilgili olarak "Haber Dili Sözlüğü web sitesine üye olma ve sözlüğe kelimeler ekleme" görevlerini tamamlamıştır.

K7: "Haber Dili Sözlüğü web sitesine üye oldu. Sözlüğe kelimeler ekledi."

Öğrencilerin **METKE**'nin bileşeni olan **A katmanı** etkinliklerinden olan ***"Haber Dili"*** ve ***"Haberin Anatomisi"*** ile ilgili davranışlarına yönelik araştırmacının görüşlerine ilişkin veriler Tablo 41'de sunulmuştur.

Tablo 41. METKE'nin A Katmanı Etkinliklerinde Öğrencilerin Çalışmalarına İlişkin Araştırmacı Günlükleri

Tema	Katılımcı	Frekans
"Haber Dili" çalışmaları		
-Web 2.0 araçlarında ilgi duyulan etkinlikler	K1,K8,K9,K10,K12,K13,K14,K15	8
-METKE genel tekrar	K1,K2,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	14
-LearningApps etkinlik uygulamaları	K2	1
-Wordwall etkinlik uygulamaları	K2	1
-Seçilen etkinlik uygulamaları	K3,K4,K5	3
-Cümle yapılarına ilişkin uygulamalar	K6,K7,K11	3
-Haber Seçkisi'ndeki metinleri çözümleme	K7,K8,K9,K10,K12,K13,K14,K15	8
-Uygulamadaki sorunlara çözümler	K6,K7,K8,K9,K10,K12,K13,K14,K15	9
-Eksik çalışmalar	K7,K8,K9,K10,K12,K13,K14,K15	8
"Haberin Anatomisi" çalışmaları		
-5N1K etkinlik uygulamaları	K1,K2,K6,K7,K11	5
-Seçilen etkinlik uygulamaları	K3,K4,K5	3
-Metinlerin düşünce planını çıkarma	K6,K7,K11	3
-METKE genel tekrar	K3,K6	2
-Web 2.0 araçlarında ilgi duyduğu etkinlikler	K8,K9,K10,K12,K13,K14,K15	7

- **Tema 1: "Haber Dili" çalışmaları**

Öğrencilerin *"Haber Dili"* çalışmalarından en fazla Web 2.0 araçlarında ilgi duyduğu etkinlikleri yaptıkları görülmektedir. Öğrenciler, *"Haber Seçkisi"*ndeki metinleri çözümleme çalışmasıyla birlikte *"METKE genel tekrar"* yapmıştır. Araştırmacı, öğrencilerin önceki haftalarda eksik bıraktıkları çalışmaları tamamladıklarını, uygulamadaki sorunlara çözüm bulmak amacıyla yeni materyallerin hazırlandığını belirtmiştir.

K1: "Web 2.0 araçlarındaki etkinlikleri yaptı."

K2: "Haber dilini çözümlemeye yönelik LearningApps ve Wordwall'daki etkinlik uygulamalarını yaptı. ihtiyaç duyulduğundan METKE genel tekrar yapıldı.

K3: "Etkinlik uygulamalarından ilgi duyduklarını seçerek yaptı."

K6: "Sözcük, paragraf, cümle yapılarına ilişkin web 2.0 araçları ile hazırlanan uygulamaları yaptı. METKE genel tekrar çalışmalarına katıldı."

K7: "Web 2.0 araçlarında hazırlanan *sözcük yapıları*na ilişkin çalışmalarla *cümle ve paragraf* düzeyindeki etkinlikleri yaptı. METKE genel tekrar çalışmasına (eksik çalışmalar, uygulamadaki sorunlara çözümler, *Haber Seçkisi'*ndeki metinleri çözümleme) katıldı.

K10: "Web araçlarında ilgi duyduğu etkinlikleri yaptı. METKE genel tekrar çalışmalarına katıldı."

K11: "Sözcük yapılarına dönük web 2.0 araçlarındaki etkinlikleri yaptı. Cümle ve paragraf yapıları ile ilgili çalışmaları geç de olsa tamamladı."

K13: "Web araçlarında ilgi duyduğu etkinlikleri yaptı. METKE genel tekrar çalışmalarına katıldı."

- **Tema 2: "Haberin Anatomisi" çalışmaları**

Öğrencilerin ***"Haberin Anatomisi"*** çalışmalarından en fazla seçtiği etkinlik uygulamalarının, *"metinlerin düşünce planını çıkarma*, *haberin kurgusu ile ilgili çalışmalar yapma* ve *Web 2.0 araçlarında ilgi duydukları etkinlikleri yapma"* görülmektedir.

K1: "Web 2.0 Padlet aracıyla hazırlanan haberin kurgusuna ilişkin 5N1K etkinlik uygulamalarını yaptı."

K2: “5N1K’ye yönelik etkinlik uygulamalarını yaptı.**”**

K3: “Seçtiği etkinlik uygulamalarını yaptı. METKE genel tekrar çalışmalarını tamamladı.”

K6: “Haberin kurgusu ile ilgili çalışmaları yaptı. Metinlerin düşünce planını çıkardı. METKE genel tekrar çalışmalarını tamamladı.”

K9: “Web araçlarında ilgi duyduğu etkinlikleri yaptı.”

K11: “Metinlerin tutarlılığını belirledi. Haberin kurgusu ile ilgili çalışmalar yaptı. Haber yazılarının planına, anlatım düzenine ilişkin uygulamalar yaptı.”

Öğrencilerin KPDY, *Yazma Öncesi*/Metin Türüne Özgü Yazmaya Alışma *(MTÖYA)* etkinliklerinden olan *“Haber Yazıyorum 1- C Katmanı Etkinliği”*, *“Haber Yazıyorum 2- B Katmanı Etkinliği”, “Haber Yazıyorum 3- A Katmanı Etkinliği”* ve *“Haber Yazıyorum 4- A Katmanı Etkinliği”* ile ilgili davranışlarına yönelik araştırmacının görüşlerine ilişkin veriler Tablo 42’de sunulmuştur.

Tablo 42. MTÖYA (C, B ve A Katmanları) Etkinliklerinde Öğrencilerin Çalışmalarına İlişkin Araştırmacı Günlükleri

Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
Haber Yazıyorum 1- C Katmanı Etkinliği		
-Görev 4: “Film Tanıtımından Habere” konulu haber metni yazma	K1,K2,K3	3
-Görev 5: “Karikatürler Haber Olsa” konulu haber metni yazma	K10	1
-Görev 1: “Görsellerden Hareketle Bir Haber Metni Yazıyorum” konulu haber metni yazma	K4,K6,K7,K12,K13	5
-Görev 3: “Başlıktan Hareketle Haber Yazıyorum” konulu haber metni yazma	K8,K9,K11	3
-Görev 8: “Demeçten Habere” konulu haber metni yazma	K15	1
-Grup çalışması yapma	K1,K2,K3,K6,K7,K12,K13	7
-Devamsızlık sebebiyle etkinliği tamamlamama	K5,K14	2
-Devamsızlar için Classroom’da video hazırlama	K14	1
Haber Yazıyorum 2- B Katmanı Etkinliği		
-Görev 7: “Belirli Gün ve Haftaları Haber Yapıyorum” konulu haber metni yazma	K1,K3	2
-Görev 8: “Fıkradan Habere” konulu haber metni yazma	K11	1
-Görev 6: “Haberleri Tamamlıyorum” konulu haber metni yazma	K9	1
-Görev 3: “Mülakatı Haber Metnine Dönüştürüyorum” konulu haber metni yazma	K2,K13	2
-Görev 2: “Tablo ve Grafiklerden Hareketle Haber Yazıyorum” konulu bir haber metni yazma	K4,K5,K6,K15	4
-Görev 5: “Anılardan Habere” konulu bir haber metni yazma	K5,K10	2
-Görev 1: “Masaldan Hareketle Haber Metni Yazıyorum”	K7,K8,K14	3

konulu bir haber metni yazma		
-Devamsızlık sebebiyle etkinliği tamamlamama	K12	1
Haber Yazıyorum 3- A Katmanı Etkinliği		
-Görev 1: "Seçtiğim Konuda Haber Metni Yazıyorum" konulu haber metni yazma	K1,K3,K7,K8,K14	5
-Görev 7: "Tarih Haber Oluyor" konulu haber metni yazma	K15	1
-Görev 8: "Hayvanlar Haberime Konu(k) Oluyor" konulu haber metni yazma	K2,K11	2
-Görev 2: "Haber Yazımda Günlük Hayattan Örneklere Yer Veriyorum" konulu bir haber metni yazma	K4	1
-Görev 3: "Teknoloji Alanında Yeni Bir İcat" konulu bir haber metni yazma	K6,K9,K12	3
-Görev 6: "Kurguyu Değiştirerek Yeni Bir Haber Yazıyorum" konulu bir haber metni yazma	K10	1
-Devamsızlık sebebiyle etkinliği tamamlamama	K5,K13	2
Haber Yazıyorum 4- A Katmanı Etkinliği		
-Görev 1: "İlgilerim Doğrultusunda Yazıyorum" konulu haber metni yazma	K1,K2,K4,K5	4
-Görev 4: "Sorulardan Hareketle Haber Metni Yazıyorum" konulu haber metni yazma	K6,K11	2
-Görev 3: "Dergi Tanıtım Haberi Yazıyorum" konulu haber metni yazma	K14	1
-Görev 2: "Özlü Sözlerden Hareketle Yazıyorum" konulu haber metni yazma	K7	1
-Görev 5: "Gelecekten Bir haber" konulu haber metni yazma	K8,K9,K15	3
-Görev 8: "Hayalimizdeki Okul" konulu haber metni yazma	K10	1
-Devamsızlık sebebiyle çalışmayı tamamlamama	K3,K12,K13	3

- **Tema 1: Haber Yazıyorum 1- C Katmanı Etkinliği**

Öğrencilerin 8. haftada yerine getirdikleri etkinlik *"Haber Yazıyorum 1- C Katmanı"* etkinliğidir. Bu etkinlik kapsamında görevler bulunmaktadır. Bu görevlerden en fazla yapılanlar *Görev 1, Görev 3 ve Görev 4*'tür. 7 öğrenci grup çalışması yapmıştır. 2 öğrenci devamsızlık sebebiyle etkinliği tamamlayamamıştır. Araştırmacı, devamsızlık yapan öğrencilerin Classroom'da ödev paylaşımlarını yetersiz gördüğünden ödev paylaşımı konusunda kısa bir video hazırlamıştır.

K3: "K1 ve K2 ile birlikte grup çalışması yaptı. *Köpek Adası* filmini konu edinen bir haber yazdı. *Film Tanıtımından Habere*, Görev 4'ü seçti.

K4: "Konusu *Göbeklitepe* olan bir haber metni yazdı. Çalışma planını uyguladı. *Görsellerden Hareketle Bir Haber Metni Yazıyorum* etkinliğini, Görev 1'i seçti. "

K5: "Devamsızdı. Etkinliği tamamlamadı."

K6: "*Görsellerden Hareketle Bir Haber Metni Yazıyorum, MTÖYA Görev 1*'i seçmiştir. *Türkiye'de yenilenebilir enerji kullanımı* konusunda K7 ile bir haber metni yazmıştır. Grup çalışması seçilmiştir."

K8: "*Başlıktan Hareketle Haber Yazıyorum*, *Görev 3*'ü seçmiştir. *Papağanları Sayesinde Konuşmayı Öğrendi* haber başlığından hareketle bir haber metni yazmıştır."

K10: "Karikatürler Haber Olsa, *Görev 5*'i seçti. *Uzaya ilk gönderilen maymun* konulu karikatürü seçerek haber metnini yazdı."

K12: "*Görsellerden Hareketle Bir Haber Metni Yazıyorum, Görev 1'i seçti.* Su kirliliği konusunda bir haber metni yazmaya başladı. K13 ile grup çalışması yaptı."

K14: "Devamsızdı. Görevini tamamlamadı. Araştırmacı olarak öğrencilerin *Canva'da hazırladıkları haber metinlerini Classroom'da nasıl paylaşacakları*na ilişkin video hazırladım."

K15: "*Görev 8'i, Demeçten Habere* etkinliğini seçti. Cumhurbaşkanı'mızın Türkiye'nin uzay çalışmaları ile ilgili demecinden hareketle bir haber metni yazdı."

- **Tema 2: Haber Yazıyorum 2- B Katmanı Etkinliği**

Öğrencilerin 9. haftada yerine getirdikleri etkinlik *"Haber Yazıyorum 2- B Katmanı"* etkinliğidir. Bu etkinlik kapsamında görevler bulunmaktadır. Bu görevlerden en fazla uygulananlar *Görev 1* ve *Görev 2*'dir. 1 öğrenci devamsızlığı sebebiyle etkinliği tamamlayamamıştır.

K1: "*Görev 7*'yi*, Belirli Gün ve Haftaları Haber Yapıyorum*'u seçti. *Dünya Kadınlar Günü* konulu bir haber metni yazdı."

K2: "*Görev 3*'ü, *Mülakatı Haber Metnine Dönüştürüyorum*'u seçti. Hakan Büyükdere'nin yazarlık hayatına dair bir haber metni yazdı."

K3: *Görev 7*'yi, *Belirli Gün ve Haftaları Haber Yapıyorum*'u seçti. *Trafik ve İlk Yardım Haftası* konulu bir haber metni yazdı."

K5: "*Haber Yazıyorum 2*'den iki çalışma hazırladı. Önce *Görev 5*'i, *Anılardan Habere*'yi seçti. Atatürk'ün anılarından birini *(verilenlerin dışında)* kendisi belirleyerek haber metnine dönüştürdü. Sonra *Görev 2*'yi, *Tablo ve Grafiklerden*

Hareketle Haber Yazıyorum'u seçti. *Bahar Kutlaması: Hıdırellez -Somut Olmayan Kültürel Mirasımız-* konusunda bir haber metni yazdı."

K7: "Görev 1'i, *Masaldan Hareketle Haber Metni Yazıyorum*'u seçti. *Aç Kurt* masalını haber metnine dönüştürdü."

K9: "*Görev 6*'yı, *Haberleri Tamamlıyorum*'u seçti. Giriş bölümü verilen *BİLSEM öğrencisi Kıvanç'ın yeteneği konulu* haberi tamamlamıştır."

K14: "*Masaldan Hareketle Haber Metni Yazıyorum, Görev 1'i seçti. Aç Kurt* masalını habere dönüştürdü."

K15: "*Görev 2*'yi, *Tablo ve Grafiklerden Hareketle Haber Yazıyorum*'u seçti. *Somut olmayan kültürel miraslarda Türkiye'nin yeri ve önemi* konulu bir haber metni yazdı."

- **Tema 3: Haber Yazıyorum 3- A Katmanı Etkinliği**

Öğrencilerin 10. haftada yerine getirdikleri etkinlik *"Haber Yazıyorum 3- A Katmanı"* etkinliğidir. Bu etkinlik kapsamında görevler bulunmaktadır. Bu görevlerden en fazla uygulananlar *Görev 1* ve *Görev 3*'tür.

K1: "*Görev 1'i, Seçtiğim Konuda Haber Metni Yazıyorum* etkinliğini seçti. *Geleceğin Meslekleri* konulu, bakış açısını *gençlerin geleceğin mesleklerine büyük ilgi göstermesi* olarak belirlediği bir haber metni yazdı."

K2: "*Görev 8'i*, *Hayvanlar Haberime Konu(k) Oluyor*'u seçti. *Bir kadının sahiplendiği kedi sayesinde hayatının olumlu yönde nasıl değiştiği* bakış açısıyla bir haber metni yazdı."

K3: "*Görev 1*'i, *Seçtiğim Konuda Haber Metni Yazıyorum*'u, *bir trafik kazası* konusunu seçti. *Araba yarışında gerçekleşen feci bir kaza* bakış açısından hareketle bir haber metni yazdı."

K5: "Devamsızdı. Çalışmasını tamamlamadı."

K6: "*Görev 3*'ü, *'Teknoloji Alanında Yeni Bir İcat'* konusunu seçti. Öğrenci, *el ısısıyla çalışan bir el feneri icat edildiğini* hayal etti ve haberini, sınırlandırdığı bu konuda kurguladı. Canva'da metnini hazırladı ve Classroom'da paylaştı."

K7: "*Görev1*'i, *Seçtiğim Konuda Haber Metni Yazıyorum*'u seçti. *Orman yangınları* konusunda, *Antalya'da çıkan orman yangınlarına karşı alınan önlemler ve yapılan hazırlıklar* bakış açısıyla, konu sınırlandırmasının iyi olduğu bir haber metni yazdı."

K8: "Öğrenci; *Görev 1*, *Seçtiğim Konuda Haber Metni Yazıyorum* etkinliğinde seçeneklerde yer almayan arkeoloji konusunda bir haber yazmak istedi. Haber yazısında Göbeklitepe'deki şaşırtıcı keşifleri-arkeologların görüşlerine yer vererek-anlatan bir haber metni yazdı."

K9: "*Görev 3*'ü, *'Yeni Bir İcat'* konusunu seçti. Öğrenci, *yapay zekâ teknolojisiyle geliştirilen ve yollarda insanlara yardım eden otomobiller* konusunda bir haber metni yazdı."

K11: "*Görev 8*'i, *Hayvanlar Haberime Konu(k) Oluyor*'u seçti. Öğrenci, *İstanbul'da sokak kedilerine mama dağıtan yardımsever bir adamı* konu alan bir haber metni yazdı."

K13: "Devamsızlık yaptı. Bu haftanın görevini tamamlamadı."

K15: "*Görev 7*'yi, *Tarih Haber* Oluyor'u seçti. Öğrenci, *İstanbul'un fethi*ni konu alan bir haber metni yazdı. *Fatih Sultan Mehmet*'le yaptığı röportaja dayalı olarak kurguladığı haberini Canva'da hazırladı, Classroom'da paylaştı."

- **Tema 4: "Haber Yazıyorum 4- A Katmanı Etkinliği"**

Öğrencilerin 11. haftada yerine getirdikleri etkinlik *"Haber Yazıyorum 4- A Katmanı"* etkinliğidir. Bu etkinlik kapsamında görevler bulunmaktadır. Bu görevlerden en fazla uygulananlar *Görev 1* ve *Görev 5*'tir. 3 öğrenci devamsızlık sebebiyle çalışmayı tamamlayamamıştır.

K1: "*Görev 1*'i, *İlgilerim Doğrultusunda Yazıyorum* etkinliğini seçti. *Ateş ve Su* oyununun film olmasını konu edinen bir haber metni yazdı."

K3: "Devamsızdı. Çalışmasını tamamlamadı."

K5: "İkinci Dünya Savaşı konulu haber metni yazmak istediğini belirtti. Araştırma yaptı. Metin oluşturmadı."

K6: "*Görev 4'ü, Sorulardan Hareketle Haber Metni Yazıyorum*'u seçti. *Robot teknolojisi nereye gidiyor?* sorusuna ilişkin *Robot Teknolojisinin Geleceği* başlıklı bir haber metni yazdı."

K7: "*Görev 2'yi, Özlü Sözlerden Hareketle Yazıyorum*'u seçti. *Dünyada matematiğin neden sevilmediği* konusunda bir haber metni yazdı."

K9: "*Görev 5*'i *Gelecekten Bir Haber*'i seçmiştir. Öğrenci, *MTÖYA 3*'teki görevi ile bu haftanın ilgili görevini birleştirerek bir önceki hafta başladığı haber metnini bu haftada tamamlamıştır."

K10: "*Görev 8*'i, *Hayalimizdeki Okul*'u seçti. Bu görevin konusuna ilişkin bir haber metni yazdı."

K14: "*Görev 3*'ü, *Dergi Tanıtım Haberi Yazıyorum*'u seçti. Öğrenci, *Kardelen Çocuk* dergisini tanıtan haber metni yazdı."

K15: "*Görev 5*'i, *Gelecekten Bir Haber*'i seçti. Öğrenci, *2100 yılından yapay zekâ ürünü bir robotla röportaj*dan hareketle bir haber metni yazdı."

Öğrencilerin KPDY, Metin Türüne Özgü Yazma *(MTÖY) "Haber Kovalamaca-C/ B katmanları etkinlikleri"* ve *"Haber Durağı-A Katmanı Etkinliği"* ile ilgili davranışlarına yönelik araştırmacının görüşlerine ilişkin veriler Tablo 43'te sunulmuştur.

Tablo 43. MTÖY (C, B ve A Katmanları) Etkinliklerinde Öğrencilerin Çalışmalarına İlişkin Araştırmacı Günlükleri

"Haber Kovalamaca-C/B Katmanları Etkinliği"		
-Konu başlıklarını birleştirme		
"Teknoloji ve Yetenekler"	K1	1
"Gezi ve Şehir"	K2	1
"Müzik ve Yetenekler"	K3	1
"Çevre ve Mimari"	K4	1
"Tarih ve Sinema"	K5	1
"Teknoloji ve Oyun"	K6	1
"Matematik ve İcatlar"	K7	1
"Müzeler ve Şehir"	K8	1
"İletişim ve Teknoloji"	K9	1
"Çevre ve Geri Dönüşüm"	K10	
"İsraf ve Gıda"	K11	1
"Hayvanlar ve Şehir"	K12, K13	2
"Teknoloji ve Türkçemiz"	K14	1
"Teknoloji ve Bağımlılık"	K15	1
"Haber Durağı- A Katmanı Etkinliği"		
-Canva'da metnini bülten hâline getirme	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15
- Classroom'da paylaşma	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15

- **Tema 1: "Haber Kovalamaca- C ve B Katmanları Etkinlikleri"**

Öğrencilerin 12. haftada yerine getirdikleri etkinlik, *"Haber Kovalamaca- C ve B Katmanları"* etkinliğidir. Tüm öğrenciler konu başlıklarını birleştirme yolunu seçerek haber metni yazmayı tercih etmiştir. *"Teknoloji ve Yetenekler", "Gezi ve Şehir", "Müzik ve Yetenekler", "Çevre ve Mimari", "Tarih ve Sinema", "Teknoloji ve Oyun", "Matematik ve İcatlar", "Müzeler ve Şehir","İletişim ve Teknoloji", "Çevre ve Geri Dönüşüm", "İsraf ve Gıda", "Hayvanlar ve Şehir", "Hayvanlar-hayvancılık ve Şehir", "Teknoloji ve Türkçemiz"* ve *"Teknoloji ve Bağımlılık"* konu başlıklarını birleştirmiştir. Öğrenciler, tablodaki üçüncü seçeneği tercih etmemiştir.

Öğrenciler; yazmanın bu aşamasında belirledikleri yazma konularını zaman, amaç, hedef okur ve kendi ön bilgileri kapsamında sınırlandırmışlar, düşünce üretme yollarını kullanarak içeriği belirlemişlerdir. Eksik bilgileri araştıran öğrenciler, yazacakları haber metinlerine ilişkin ayrıntılı plan yapmışlar ve bu plana göre taslak yazmışlardır.

K2: "Hazırlanan etkinlik planı çerçevesinde çalışmalarını yaptı. Tablodan *Gezi ve Şehir* konularını birleştirerek 2. seçeneği seçti."

K4: "Hazırlanan etkinlik planı çerçevesinde çalışmalarını yaptı. Tablodan *Çevre ve Mimari* konularını birleştirdi, 2. seçeneği seçti."

K5: "Etkinlik planı doğrultusunda çalışmalarını yaptı. *Tarih ve Sinema* konularını birleştirdi. 2. seçeneği seçti**."**

K7: "Çalışmalarını etkinlik planı doğrultusunda yaptı. *Matematik ve İcatlar* konularını birleştirdi. 2. seçeneği seçti**."**

K8: "Görevlerini etkinlik planına uygun şekilde yerine getirdi. *Müzeler ve Şehir* konusunda bir haber metni yazdı. 2. seçeneği seçti**."**

K10: "Çalışmalarını etkinlik planı doğrultusunda yaptı. Temiz bir çevre için plastik atıkların geri dönüşümü konusunu araştırdı. 2. seçeneği seçti**."**

K12: "Çalışmalarını etkinlik planı doğrultusunda yaptı. *Hayvanlar ve Şehir* konusunda bir haber metni yazdı. 2. seçeneği seçti**."**

K14: "Çalışmalarını etkinlik planı doğrultusunda yaptı. *Teknoloji ve Türkçemiz* konularını birleştirdi. 2. seçeneği seçti**."**

K15: “Çalışmalarını etkinlik planı doğrultusunda yaptı. *Teknoloji ve Bağımlılık* konularını birleştirdi. 2. seçeneği seçti.”

- **Tema 2: “Haber Durağı-A Katmanı Etkinliği”**

Öğrencilerin 13. haftada yerine getirdikleri etkinlik ***“Haber Durağı-A Katmanı”*** etkinliğidir. Bu etkinlik kapsamında iki ana görev bulunmaktadır. Bunlar haber metnini yazıp Canva’da bülten hâline getirme ve Classroom’da paylaşmadır. Öğrenciler, haber yazılarının son şeklini yazarken metinsellikle biçim bağlamını gözden geçirmişler, metinleri düzeltip tamamlamışlar ve paylaşmışlardır. Tüm öğrenciler bu görevleri yerine getirmiştir.

K1: “Canva’da metnini bülten hâlinde tasarladı ve Classroom’da paylaştı.

K3: “Canva’da metnini bülten hâline getirdi. Classroom’da paylaştı.

K9: “Canva’da metnini bülten hâline getirdi. Classroom’da paylaştı.

K13: “Canva’da metnini bülten hâline getirdi. Classroom’da paylaştı.”

4.2.5. Öğrenci Günlüklerinin Analizine İlişkin Bulgular

Öğrenci günlüklerinde, öğrencilerin derse katılmadığı haftalar bulunmaktadır. Bu öğrencilerin çoğu bir sonraki hafta veya uzaktan erişimle etkinlikleri tamamlamıştır. Buna rağmen bazı öğrencilerin etkinliklerinde eksiklikler de olmuştur. Bunun yanında; 13 adet etkinliğin her birinin sonunda en az iki adet değerlendirme formu bulunmaktadır. Öğrencilerin bir kısmı bu formların hepsini dolduramamıştır. Bu sebepten bu verilerden mevcut olanları araştırmacı veya öğrenci günlüklerine eklenmiştir. Araştırmada etkinlik sonu değerlendirme formlarından elde edilen veriler, öğrenci günlükleri, araştırmacı günlükleri ve gözlem formları ile birleştirilerek analiz edilmiştir.

Dijital yazma uygulamalarının tanıtımını içeren ilk haftada *“Katmanlı Program’ın ve Etkinlik Uygulamalarının Tanıtımı”* ile ilgili öğrenci görüşlerine ilişkin veriler Tablo 44’te sunulmuştur.

Tablo 44. Öğrenci Günlüklerinde Katmanlı Program ve Etkinlik Uygulamaları Tanıtımı

Tema	Katılımcı	Frekans
Katmanlı Program		
Katmanlı Program'ı kısmen anlama	K4	1
"Kısmen" mutlu	K6,K12	2
Yazma çalışmalarını "kısmen" anlama	K4	1
Görevleri "kısmen" bilme	K6,K9,K10	3
Etkinlik Uygulamaları		
Yazma beceri gelişimini kısmen düşünme	K4	1
Etkinlikleri "kısmen" öğrenme	K9,K10	2
Web 2.0 araçlarını "kısmen" bilme	K10,K14	2
Dijital yazma uygulamaları ilgi çekici	K9,K15	2
Motivasyon		
Temelden başlama	K8	1
Bitirme isteği yüksek	K8	1
Normalde Türkçe dersi sıkıcı	K1	1
Tanıtım eğlenceli	K1,K3,K6,K7,K12,K13,K14	7
Merak giderme	K1,K13	2
Verimli	K2	1
Heyecanlı	K2	1
Beğenme	K8,K9,K13	3
Arkadaşı olduğu için eğlenceli	K4,K5	2

- **Tema 1: Katmanlı Program**

Öğrencilerden 1 tanesi Katmanlı Program'la haber yazma çalışmalarını kısmen anladığını, 1 tanesi Katmanlı Program'ı kısmen anladığını, 2 tanesi Katmanlı Program'dan "kısmen" mutlu olduğunu, 3 tanesi görevlerini "kısmen" bildiğini ifade etmektedir.

K4: "Katmanlı Program'la yazarlık çalışmalarını "kısmen" anladım. Haber metinleri yazacağım için "*kısmen"* mutluyum."

K6: "Eğlenceli geçti. Haber yazacağım ve bülten hazırlayacağım için "kısmen" mutluyum. Etkinliklerin her basamağında kaç puan alacağımı "kısmen" biliyorum. Görevlerimi nasıl yerine getireceğimi "kısmen" biliyorum."

K10: "Etkinliklerde görevlerimi nasıl yerine getireceğimi "kısmen" öğrendim."

K12: “Haber yazma çalışmaları yapacağım ve bülten hazırlayacağım için “kısmen” mutluyum.”

- **Tema 2: Etkinlik Uygulamaları**

Öğrencilerden 2 tanesi etkinlikleri “kısmen” öğrendiğini ve 2 tanesi Web 2.0 araçlarını “kısmen” bildiğini ifade etmektedir.

K4: “Etkinliklerde yazma becerimin gelişeceğini *“kısmen”* düşünüyorum.”

K9: “Benim ilgimi çekti.”

K10: “Web 2.0 araçları hakkında “kısmen” bilgi sahibi oldum.”

K15: “Dijital yazma uygulamaları ilgi çekici.”

- **Tema 3: Motivasyon**

Öğrencilerin Katmanlı Program’ın ve etkinlik uygulamalarının tanıtımı sonrasında en fazla motivasyon ifadeleri, *“tanıtımın eğlenceli olması”* ve *“kendilerinin heyecanlı olması”*dır.

K1: “Bu derste aşamalar hakkında merakımı giderdim. Genellikle Türkçe dersini sıkıcı bulan biri olarak gayet eğlendim.”

K2: “Bu ders benim için verimli geçti. Güzeldi. Sonraki çalışmalarımız için heyecanlıyım.”

K3: “Katmanlı Programı tanıdık. Eğlenceli geçti ve güzel geçti.”

K4: “ Arkadaşım olduğu için eğlenceliydi.”

K6: “Eğlenceli geçti.”

K8: “Çalışmaları beğendim. Temelden başlamak iyi gibi oluyor. Bir an önce bitirip diğerine geçmek istiyorum.

K9: “Yazmak ilgimi çekti. Beni yazmaya itti.”

K12: “Keyifli geçti.”

K13: “Eğlenceli geçti. Programı beğendim, etkinlikler ilgimi çekti.”

K14: “Çok eğlenceliydi.”

Öğrencilerin *METKE*'nin bileşeni olan *C Katmanı* etkinliklerinden olan *"Haber Okuyorum"* ve *"Yerel Gazeteleri Tanıyorum"* ile ilgili görüşlerine ilişkin veriler Tablo 45'te sunulmuştur.

Tablo 45. Öğrenci Günlüklerinde METKE (C Katmanı) Etkinliklerine İlişkin Görüşler

Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
Haberleri okuma		
Dersin çok hızlı geçmesi	K1	1
Daha fazla işlemek isteme	K1	1
Oyunlar eğlenceli	K2,K3,K4,K8,K14	5
Yazı yazmak eğlenceli	K2	1
Yazı yazmak biraz yorucu	K9	1
Verimli	K3,K10,K14,K15	4
İlgi çeken etkinlikleri yapma	K4,K10,K14	3
Aktif katılım	K4,K12,K13	3
Derse olumlu tutum	K4,K8,K12,K13,K14,K15	6
Derse olumsuz tutum	K5	1
Ders sıkıcı	K5	1
Uygulamaları geç kullanma	K5	1
Wordwall'u kullanma	K7	1
Canva'dan soru oluşturma	K2,K3,K11,K12,K13	5
Haber metin parçalarını öğrenme	K11	1
Haber konularını öğrenme	K11	1
Yerel gazeteleri tanıma		
Manşet ve sürmanşeti gösterme	K10	2
Söyleşi yapma	K1,K11,K13	3
Gazeteci tanıma	K1,K11,K12,K13,K14	5
mutlu hissetme	K1,K8,K12,K13,K15	5
Soru sorma	K2,K11,K13	3
Güzel bir deneyim	K2,K11,K13,K14,K15	5
Devamsız	K3	1
Bir derece fazla yazı okuma	K4	1
Orta seviyede iyi	K5	1
Eğlenceli bir etkinlik	K8,K14	2
Ders ilginç	K6	1
Yerel gazeteleri tanıma	K7,K9,K10,K11,K12	5

- **Tema 1: Haberleri okuma**

Haber okuma ile ilgili görevleri tamamlama konusunda öğrenciler dersin çok hızlı geçtiğini ifade etmektedir. Dersi, daha fazla işlemek istediklerini ve oyunların eğlenceli olduğunu belirten öğrenciler, yazı yazmayı eğlenceli bulmaktadır. Öğrenciler, verimli bir ders geçirmekte, ilgi çeken etkinlikleri yapmakta, derse aktif katılım sağlamaktadırlar. Dersle ilgili olumlu tutum sergilemektedirler.

K1: "Bugün ders çok hızlı geçti. Biraz daha işlemek isterdim. Padlet 1-2 etkinliğini tamamladım. Gayet hoş bir dersti."

K2: "Bugünkü ders güzeldi. Oyun çok eğlenceliydi. Puzzle severim. O yüzden eğlenceli geçti. Yazı yazmak eğlenceli. Haftaya daha çok eğleneceğime eminim."

K3: "Soru yazmıştık, eğlenceli geçti, verimliydi."

K5: "Sıkıcıydı."

K6: "Güzel geçti."

K7: "Derste web 2.0 araçlarından biri olan Wordwall'u kullandık."

K9: "Eğlendim. Beni yazmaya itti ama biraz yoruldum. Görevlerimi yerine getirdim.

K10: "Bayağı iyiyim. İlgimi çeken haberleri okudum."

K11: "Bugün haber konularını ve haber metninin parçalarını öğrendim. Bir haber seçerek bu habere Canva'dan soru oluşturdum."

K12: "Carettalarla ilgili Canva'da sunum hazırladık."

K13: "Caretta caretta haberi ile ilgili soru hazırladık."

K15: "İlgili olduğum konuydu. Harika."

- **Tema 2: Yerel gazeteleri tanıma**

Öğrenciler; bir diğer etkinlik olan *"yerel gazeteleri tanıma"* konusunda, en fazla gazeteci tanımayı sevdiklerini, bu etkinlikten keyif aldıklarını, soru sorduklarını ve güzel bir deneyim olduğunu ifade etmektedir.

K1: "Söyleşi yaptık, gerçek bir gazeteci tanımak çok güzeldi. Keyif aldım."

K2: "Bugünkü hafta çok güzeldi. Cansu Çetintaş geldi. Merak ettiğimiz soruları sorduk. Böyle bir deneyim benim için çok güzeldi."

K4: “Bir tık fazla yazı okuduk.”

K6: “İlginç geçti.”

K7: “Yerel gazeteleri tanıdım.”

K8: “Mutluydum, çok eğlenceliydi.”

K9: “Yerel gazeteleri tanıdım.”

K10: “Gazeteleri inceledim. Manşet ve sürmanşeti gösterdim.”

K11: “Yerel gazeteleri gördüm, tanıdım ve anladım. Kırklareli gazetesinin gazetecisi ile söyleşi yaptım.”

K13: “Çok güzeldi. Cansu ablayı tanıdık. Gazeteleri tanıdık.”

K14: “Çok eğlenceliydi. Yeni bilgiler öğrendim.”

Öğrencilerin *METKE*’nin bileşeni olan *B Katmanı* etkinliklerinden olan *“Afişimde Haber Gizli”* ve *“Haber Analisti”* ile ilgili görüşlerine ilişkin veriler Tablo 46’da sunulmuştur.

Tablo 46. Öğrenci Günlüklerinde METKE (B Katmanı) Etkinliklerine İlişkin Görüşler

Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
Afişimde Haber Gizli etkinliği		
Dersin hızlı geçmesi	K1,K15	2
İyi tasarım çalışması	K1,K8,K9,K13	4
Daha dikkatli yazma	K1,K13,K15	3
Kahoot’ta soruları çözme	K2,K7	2
Ders eğlenceli	K2,K13	2
Görsel seçimine dikkat etme	K9,K12,K14	3
Afiş dışında uygulamaları yapma	K3	1
Sıkıcı gibi	K4	1
Afiş hazırlarken renk seçimi	K6	1
Web araçları kullanıcı dostu	K6,K8,K10	3
Mutlu hissetme	K8,K13,K14,K15	4
Dersin iyi olduğunu düşünme	K5	1
Afiş için fotoğraf düzenleme	K7,K8,K9,K15	4
Daha dikkatli olma	K9,K15	2
Tasarıma dikkat etme	K7,K9,K10	3
Öz değerlendirme yapma	K4,K6,K7,K8,K9,K10,K13	7

Haber Analisti etkinliği		
Anlatım biçimlerini öğrenme	K1	1
Düşünceyi geliştirme yollarını öğrenme	K1,K14	2
Web 2.0 tabanlı oyunlardan keyif alma	K1	1
Verimli ders	K2,K9,K10	3
Etkinlikler heyecen verici	K2	1
Web 2.0 araçlarından seçtiği etkinlikleri yapma	K1,K3	2
Ders orta seviye ilgi çekici	K4	1
Devamsız	K5	1
Haberleri çözümleme	K6	1
Ders eğlenceli	K7,K9,K12,K13,K14,K15	6
"Haber Dili Dijital Sözlüğü"ne sözcük ekleme	K8	1
Kahoot kullanma	K11	1
Haber fotoğraflarını ve grafiklerini yorumlama	K11	1

- **Tema 1: Afişimde Haber Gizli etkinliği**

Öğrenciler; *"Afişimde Haber Gizli"* etkinliğinde en fazla dersin hızlı geçmesinden, görsel seçimine dikkat etmekten, iyi tasarım çalışması yapmaktan, daha dikkatli yazmaktan, dersin eğlenceli geçmesinden söz etmektedir. Günlükler doğrultusunda bu etkinlikte; web araçları kullanıcı dostu, afiş için fotoğraf düzenleme, tasarıma dikkat etme, mutlu hissetme ve öz değerlendirme yapma temaları altında öğrenci görüşlerinin toplandığı dikkat çekmektedir.

K1: "Zaman nasıl geçti anlamadım bu yüzden pek bir görüş sunamayacağım. Öğretmenimiz güzel çalışmalar hazırladı. Tasarımı iyi yaptım. Yazılara dikkat etmeliyim."

K2: "Bu hafta afiş yaptık. Kahoot soruları çözdük. Hocamızın gönderdiği etkinlikleri yaptık. Haftaya afişimiz değerlendirilecek. İnşallah olumlu değerlendirme olur. Her hafta gibi bu hafta da eğlenceli geçti."

K3: "Afiş dışında diğer uygulamaları yaptım."

K4: "Sıkıcı gibiydi."

K5: "İyiydi."

K6: "İyi geçti. Afiş hazırlarken renk seçmeyi iyi yaptım. Afişte yazıların yerine dikkat etmeyi öğrendim. Web araçları çalışmayı kolaylaştırdı."

K7: “Kahoot ve Canva’yı kullandık. Arka plana dikkat etmeliydim. Güzeldi. Görüşler doğrultusunda fotoğrafın yerini değiştirdim. Afişimi sanal sınıfımda paylaşabilirdim.”

K8: “Çok iyiydi bu hafta. Haber okumaya dikkat ettim. Web araçlarıyla uygulama yaparken mutlu hissettim. Kendimi geliştirmek için daha çok araştırma yapabilirim. Afiş için arka fotoğrafı düzelttim.”

K10: “Afişlerde gizli haberleri buldum. Araştırmalarımı ve okumaları iyi yaptım. Afiş hazırlarken tasarımına dikkat etmeliyim. Web araçlarındaki uygulamaları yaparken iyi hissettim. Sabit görsel kullanarak afişimi düzenledim.”

K13: “Canva’da çok eğlendim. Çok zevkliydi. Görselleri iyi yerleştirdim. Uygulamaları yaparken sevinç, neşe, eğlence hissettim. Konudan uzaklaşmadan çalışmaları daha iyi yapabilirim. Afişimi düzenledim, yazıları arttırdım.”

K14: “Eğlenceliydi, güzel geçti. Görselleri ve arka planı iyi yaptım. Dikkat çekici olmasına özen gösterdim. Afişimi hazırlarken mutluluk hissettim. Alıştırma yaparak daha iyi yapabilirim. Görüşler doğrultusunda afiş sloganımı değiştirdim.”

K15: “Çok güzel ama hemen bitti. Keşke hiç bitmese. Mutlu hissettim. Afişte yazı-görsel sıralamasını iyi yaptım. Haberi çok belli etmemeye dikkat etmeliyim.”

- **Tema 2: Haber Analisti etkinliği**

Öğrenciler, *“Haber Analisti”* etkinliğinde verimli ders geçirdiklerinden ve dersin eğlenceli olduğundan bahsetmektedir.

K1: “Eğlenceli geçti. Keyifli çalışmalar yaptık. Anlatım biçimlerini ve düşünceyi geliştirme yollarını öğrendim. Web 2.0 üzerinden oynadığım oyunlardan keyif aldım.”

K2: “Bu hafta güzel geçti. Hocamızın gönderdiği etkinlikleri yaptık. Geçen hafta yaptığımız afiş hakkında olumlu sonuçlar aldık. Bütün çalışmalarımız için çok heyecanlıyım. Bu ders verimli geçti.”

K3: “Web 2.0 araçlarında seçtiğim etkinlikleri yaptım.”

K6: “Haberleri çözümledik.”

K8: “İyi geçti. *Haber Dili Dijital Sözlüğü*’ne kelimeler ekledim.”

K9: “Eğlendim, çok şeyler öğretti.”

K11: “Haber fotoğraflarını ve haber grafiklerini yorumladım. Anlatım biçimlerini kavradım. Kahoot’tan bir yarışmaya katıldım.”

Öğrencilerin ***METKE***’nin bileşeni ***A Katmanı*** etkinliklerinden olan *“Haber Dili”* ve *“Haberin Anatomisi”* ile ilgili günlüklerine ilişkin veriler Tablo 47’de sunulmuştur.

Tablo 47. Öğrenci Günlüklerinde METKE (A Katmanı) Etkinliklerine İlişkin Görüşler

Tema	Katılımcı	Frekans
Haber Dili etkinliği		
Web 2.0 araçlarında ilgi duyduğu etkinlikler	K1,K6,K7,K9,K11	5
Etkinlik oyunlarını sevme	K2,K7,K9,K13,K14,K15	6
Haber dilini öğrenme	K1,K2,K3,K6,K7,K8,K10,K11, K12,K13,K14,K15	12
Dijital sözlük kullanma	K1,K2	2
Haber okumayı öğrenme	K10	1
Farklı konulardaki haberler ilgi çekici	K9	1
Tüm etkinlikleri tamamlama	K8,K14,K15	3
Haber yazmayı öğrenme	K6,K7,K15	3
Sıkıcı çalışma	K4	1
Eğlenceli çalışmalar	K2,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11, K12, K13	10
Başarılı hissetme	K3,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K12, K13,K14	10
Haberin Anatomisi etkinliği		
Eğlenceli etkinlikler	K1,K2,K6,K8,K13,K14	6
Orta düzeyde etkinlikler	K4	1
Sıkıcı etkinlikler	K5,K9	2
Metni giriş, gelişme ve sonuca ayırma	K11	1
Plan çıkarmayı öğrenme	K7	1
5N1K (haberin kurgusu) etkinlik uygulamaları	K2,K6,K8,K11	4
Seçtiği etkinlik uygulamaları	K3,K11,K14	3
Haber Dili Sözlüğü’ne kelime ekleme	K11	1
Web 2.0 araçlarında ilgi duyduğu etkinlikler	K9,K10,K12,K15	4

- **Tema 1: Haber Dili etkinliği**

Öğrenciler, *“Haber Dili”* çalışmalarını sevdiklerini ve *Web 2.0 araçlarında ilgi duydukları etkinlikleri yaptıklarını* ifade etmektedir. Oyunları eğlenceli bulduklarını söyleyen öğrenciler, *haber dilini* öğrenme konusunda çok yararlı bir ders geçirdiklerini dile getirmektedir. Yaptıklarını *“iyi”* olarak niteleyen öğrenciler,

kendilerini başarılı hissettiklerini belirtmişlerdir. Bu sebepten motivasyonları artmıştır. Motivasyon artışı ile daha fazla çalışma isteği oluşmuştur.

K1: "Eğlenceli ve hızlıydı. Çok hoşuma giden çalışmalar vardı. *Haber Dili* adlı dijital sözlükte çalışmalar yaptık. Web 2.0 araçlarını kullandık. Zorlandığım bölümler olmadı. Haber dilini öğrendim."

K2: "Bu hafta çok eğlenceli geçti. Oyunlar oynadık. Bütün oyunları doğru yaptık. Bazı hatalarımız oldu. Hep oyun oynasak. Dijital sözlük kullandık. Mutluyum. Yeni kelimeler öğrendim. Haber dilini öğrendim."

K3: "Etkinlik uygulamalarından ilgi duyduklarımı yaptım."

K5: "İyiydi."

K6: "Haber dilini kullanarak haber yazmayı öğrendik. Çok güzel ve eğlenceli geçti."

K7: "Etkinlik yaptık, eğlenceliydi. Mutlu hissettim. Haber yazmayı öğrendim. Zorlandığım bölümler olmadı. Wordwall'da başarılıydım. Daha fazla oyun olsun isterdim."

K8: "Eğlenceliydi, oyunlar çok iyiydi. Mutlu hissettim. Uygulamaların hepsini yaptım. *Haber Fiilleri, Haber Tamamlama, Haber Cümleleri, Haber Paragrafları*. Hepsinde başarılı oldum."

K9: "Çok ders yapamadım ama eğlendim. Etkinlik sayısı biraz fazlaydı. Farklı konularda yazılmış haberler ilgimi çekti. Etkinliklerin yarısı ilgimi çekti. Zorlandığım bölüm yoktu."

K10: "Mutlu hissettim ve eğlendim. Etkinlik uygulamaları güzeldi. Haber okudum. Etkinliklerin çoğunda başarılı oldum. Zorlandığım bölümler olmadı. Haber okumayı öğrendim."

K11: "*Kelime Çorbası*'nı çok sevdim. *Haber Fiilleri* ile ilgili bir sunumu inceledim. Haberlerde kelimelerin kullanımını öğrendim. *Kelime Çorbası* ve *Haber Metni-Sıralama*'da başarılıydım. *Köstebek Vurmaca*'da yani haber paragraflarında biraz zorlandım."

K12: "Güzeldi, eğlendim. İlk kez yanlış yapmadım."

K13: “Çok eğlenceli geçti, oyunları çok sevdim. Hem öğrendim hem eğlendim. Düzgün cümle kurma, bağlaçlar vb. öğrendim. Hepsinde başarılıydım. *Haber Paragrafları*’nda biraz zorlandım.”

K14: “Benim için güzel geçti. Gayet güzel etkinliklerdi. Etkinlikleri yaptım. Yeni kelimeler öğrendim. Uygulamaların hepsinde başarılıydım. Zorlandığım bölüm, *Kelime Çorbası*’ydı.”

K15: “Oyun odaklıydı. Etkinlikler az olsa da güzeldi. *Haber Dili* sunumu açıklayıcıydı. Kısacası harika ve güzeldi. *Haber nasıl yazılmalı?* Bunu öğrendim. *Haber Fiilleri*’nde başarılı oldum. Zorlandığım bölüm yok. Daha fazla etkinlik olabilir.

- **Tema 2: Haberin Anatomisi etkinliği**

Öğrencilerin *“Haberin Anatomisi”* çalışmalarından en fazla seçtikleri, *5N1K etkinlik uygulamaları ile Web 2.0 araçlarındaki ilgili etkinlikler*dir. Öğrenciler bu çalışmaları eğlenceli etkinlikler olarak görmektedir.

K1: “Güzel ve zevkli etkinlikler vardı, hoş geçti.”

K2: “Güzel geçti. 5N1K yaptık.”

K3: “Seçtiğim etkinlik uygulamalarını yaptım.”

K4: “Orta düzeyde.”

K6: “5N1K’yi öğrendim.”

K7: “Plan çıkarmayı öğrendik.”

K8: “Biraz komik bir 5N1K oldu ama eğlenceliydi.”

K9: “Sıkıldım. Web araçlarında ilgi duyduğum etkinlikleri yaptım.”

K11: “5N1K ile ilgili etkinlikler yaptım. Giriş, gelişme ve sonucu ayırdım. Haber Dili Sözlüğü’ne anlamıyla beraber bir kelime ekledim.”

K13: “Çok eğlendim. Her zaman gelmek istiyorum.”

Öğrencilerin ***Yazma Öncesi/Metin Türüne Özgü Yazmaya Alışma*** *(MTÖYA)* etkinliklerinden olan *“Haber Yazıyorum 1- C Katmanı Etkinliği”, “Haber Yazıyorum 2- B Katmanı Etkinliği* ile ilgili davranışlarına yönelik öğrencilerin günlüklerine ilişkin veriler Tablo 48’de sunulmuştur.

Tablo 48. Öğrenci Günlüklerinde MTÖYA (C ve B Katmanları) Etkinliklerine İlişkin Görüşler

Tema	Katılımcı	Frekans
Haber Yazıyorum 1- C Katmanı Etkinliği		
Hazırlık çalışmalarını tamamlama	K8	1
Giriş, gelişme, sonuç bölümlerini "kısmen" tamamlama	K11	1
Haber yazmak eğlenceli	K1,K2,K3,K4,K5,K8,K9,K12, K13,K15	10
5N1K sorularına kısmen cevap bulma	K9	1
Yazım yanlışlarını düzeltme	K8,K11	2
Ekiple haber yazma	K1,K2,K3,K6,K7,K12,K13	7
Çok verimli ders	K3,K7,K12,K13,K15	5
Classroom'da paylaşmama	K15	1
Plan hazırlama	K11	1
Kısmen plan hazırlama	K8,K9,K15	3
Bülten hâline getirme	K9,K11,K15	3
Devamsızlık sebebiyle etkinliği tamamlamama	K14	1
Haber Yazıyorum 2- B Katmanı Etkinliği		
Classroom'da paylaşma	K1,K11	2
Classroom'da paylaşmama	K2,K6	2
Yazarken kendine güven duyma	K12,K15	2
Öğretmen-öğrenci etkileşimi	K7,K12	2
Haber yazma	K1,K2,K4,K5,K6,K8,K9,K11, K12,K13,K15	11
5N1K sorularına cevap bulmada zorlanma	K3,K10,K14	3
Hazırlık çalışmalarını kısmen tamamlama	K3,K4,K5,K6,K7,K14	6
Hazırlık çalışmalarını tamamlama	K2,K8,K9,K11,K15	5
Konu sınırlandırmada farkındalık kazanma	K13	1

- **Tema 1: Haber Yazıyorum 1- C Katmanı Etkinliği**

Öğrencilerin 8. haftada yerine getirdikleri etkinlik *"Haber Yazıyorum 1- C Katmanı Etkinliği*"dir. Öğrenciler en fazla, dersin çok verimli olduğunu ve zevkli bir ders geçirdiklerini söylemektedir. Öğrencilerin bazıları ayrıntılı plan hazırlamadığını belirtse de çoğu, haberlerini bülten hâline getirme konusunda başarılı olduğunu ve yazmaktan zevk aldığını bildirmektedir.

K1: "Haber yazmaktan çok zevk aldım. Ekibimle haber yazarken bu hafta çok eğlenceliydi. Ayrıntılı plan hazırlamadım, onun dışındaki tüm çalışmaları yaptım."

K2: “Güzel geçti. Haber metni yazdık. Eğlenceli geçti. Takım hâlinde çalıştık. Takım olmayı seviyorum.”

K3: “Kendimize uygun haber konusu belirledikten sonra güzel bir şekilde haberimizi tamamlayıp paylaştık. Çok verimli ve güzel bir dersti.”

K4: “Çok eğlenceliydi.”

K6: “Grup olarak Canva’da haber yazdık.”

K8: “Eğlenceli, bu hafta daha çok eğlendim. *Hazırlık Çalışmaları*’nı yaptım. Metnimde anlatım bozukluklarını, yazım ve noktalama yanlışlarını düzelttim. Tüm çalışmaları en iyi şekilde yaptım. Plan kısmen hazırladım.”

K9: “Haber yazdım, bu eğlenceliydi. 5N1K sorularına *kısmen* cevap verdim. *Kısmen* plan hazırladım. Haber metnine uygun başlıkları *kısmen* belirledim. Uygun görsellerle tamamlayıp *kısmen* bülten hâline getirdim.

K11: “Verilen haber başlığını kendimce yorumladım, metin planımı oluşturdum ve bu plan dâhilinde metnimi yazdım. Giriş, gelişme, sonuç bölümlerini kısmen tamamladım. Haber metnimi yazım ve noktalama kurallarına dikkat ederek kısmen gözden geçirdim. Kısmen görsellerle tamamlayıp bülten hazırladım.”

K13: “İyi ki haber yazmışım. Çok güzel. Grup çalışması yaptık.”

K15: “Haber yazdık. Heyecanlıydım. İnşallah yayınlanır. Ayrıntılı plan *kısmen* hazırladım. Metnimi *kısmen* gözden geçirdim. Haber metnimi paylaşmadım.”

- **Tema 2: Haber Yazıyorum 2- B Katmanı Etkinliği**

Öğrencilerin 9. haftada yerine getirdikleri etkinlik *“Haber Yazıyorum 2- B Katmanı Etkinliği*”dir. Öğrenciler en fazla *haber yazma* çalışmalarını tamamladıklarını bildirmektedir. Öğrenciler, verilen etkinlikleri tamamlamaları ile kendinlerine güvenme konusunda ilerleme katetmektedir. Etkinlik görevlerinden birini seçip haber metinlerini tamamlamışlardır. 5N1K sorularına cevap bulmada zorlanan öğrenciler vardır. Bazı öğrenciler hazırlık çalışmalarını *kısmen* tamamladıklarını bildirmektedir.

K2: “Haberimi *hazırlık çalışmalarındaki* aşamalar doğrultusunda yazdım. Classroom’da paylaşmadım.”

K3: “Hazırlık çalışmalarını kısmen tamamladım. 5N1K sorularına cevap bulmada zorlandım.”

K4: “Ders dolu geçti ve haber seçmeyi kavradım. Etkinliklerden istediğimi ve ilgime uygun olanı kolaylıkla seçtim. Hazırlık çalışmalarını *kısmen* tamamladım.”

K7: “Hazırlık çalışmalarını kısmen tamamladım. Giriş, gelişme, sonuç bölümlerini öğretmenimle etkileşimli biçimde tamamladım. Bülten hâline getirirken arkadaşımdan ve öğretmenimden yardım aldım.”

K8: “İyiydi, eğlendim, beğendim. Haftanın görevlerini en iyi şekilde yerine getirdim.”

K9: “Haber yazdım, eğlenceliydi. *Haber Çalışmaları* kâğıdında haber metninin taslağını hazırladım. 5N1K sorularına *kısmen* cevap verdim.”

K12: “Yazı yazabiliyorum. Mutluyum. Yazarken kendime güveniyorum.”

K13: “Konuyu seçtim. Çok eğlenceli. Konudan uzaklaşmadan daha iyi yazacağımı düşünüyorum.”

Öğrencilerin Yazma Öncesi/Metin Türüne Özgü Yazmaya Alışma (MTÖYA) etkinliklerinden olan “Haber Yazıyorum 3- A Katmanı Etkinliği” ve *“Haber Yazıyorum 4- A Katmanı Etkinliği”* ile ilgili davranışlarına yönelik öğrencilerin günlüklerine ilişkin veriler Tablo 49’da sunulmuştur.

Tablo 49. Öğrenci Günlüklerinde MTÖYA (A Katmanı) Etkinliklerine İlişkin Görüşler

Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
Haber Yazıyorum 3- A Katmanı Etkinliği		
Metin taslağı için geri bildirim verme	K1,K2,K12,K15	4
Haber Dili Sözlüğü’ne yeni kelimeler ekleme	K11	1
Metin taslağı hazırlama	K4,K9,K10,K12,K14,K15	6
Öğretmen-öğrenci etkileşimi	K2,K12	2
Haber dilini doğru kullanmayı öğrenme	K3,K14	2
Haber metninde görseli doğru kullanma	K7	1
Dikkatlice görevleri tamamlama	K3,K7,K15	3
Haber kurgusu oluşturabilme	K3,K7,K10,K12,K14,K15	6
Haberin başlığını belirlemede kendini geliştirme	K4,K15	2
Haberin başlığını yazarken yardıma ihtiyaç duyma	K14	1
Spot yazmada kendini geliştirdiğini düşünme	K6	1
Spot yazarken yardıma ihtiyaç duyma	K12,K14	2

Ara başlık yazmada kendini geliştirdiğini düşünme	K6,K15	2
Yazma dili zayıflığı	K3	1
Haberi geliştirmede zorlanma	K6	1
Haber yazmada gelişimini fark etme	K7,K12,K15	3
Yazım hatalarında yardıma ihtiyaç duyma	K6,K14	2
Yazma motivasyonu yüksek	K15	1
Metin-görsel uyumunda kendini geliştirmeyi isteme	K15	1
Devamsızlık sebebiyle etkinliği tamamlamama	K5,K13	2
Haber Yazıyorum 4- A Katmanı Etkinliği		
Öğretmenle etkileşimli haber yazma	K1,K13	2
Spot yazmayı geliştirme	K2,K13	2
Başlık kullanmayı geliştirme	K2	1
Geri bildirim verme	K2,K14	2
Yazı yazarken eğlenme	K4,K12,K15	3
Araştırma yapma	K5	1
Haber metnini tamamlamama	K5	1
Haber metnini tamamlama	K1,K2,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13, K14,K15	12
Ara başlıkları kullanmada zorlanma	K13	1
Metne uygun görsel belirleme	K2,K11,K14,K15	4
Devamsızlık sebebiyle çalışmayı tamamlamama	K3	1

Tema 3: Haber Yazıyorum 3- A Katmanı Etkinliği

Öğrencilerin 10. haftada yerine getirdikleri etkinlik *"Haber Yazıyorum 3- A Katmanı Etkinliği"*dir. Öğrenciler en fazla *haber kurgusu oluşturabildiklerini* ifade etmektedir. Metin taslağı oluştururken öğretmenleri tarafından *geri bildirim* alan 4 öğrenci bulunmaktadır. 6 öğrenci *metin taslağı hazırlama*da başarılı olduğunu ifade etmektedir. 6 öğrenci haberin kurgusunu oluşturabilmektedir. 3 öğrenci de haber yazmada geliştiğini dile getirmektedir. Yazma motivasyonu yüksek bir öğrenci metin-görsel uyumunda kendini geliştirmeyi istemektedir. Spot yazarken yardıma ihtiyaç duyduğunu söyleyen 2 öğrenci bulunmaktadır. Bunun yanında 2 öğrenci de ara başlık yazmada kendini geliştirdiğini düşünmektedir. *Haber dilini doğru kullanmayı* öğrenen öğrenciler vardır.

K2: “Öğrencinin hazırladığı haber metninin taslağı için, *metni düzenlemesi ve düzeltmesi* için *geri bildirim* verildi. Metin, *öğretmen- öğrenci etkileşimi* ile yeniden yazıldı.”

K3: “Haber dilini doğru kullanmayı öğrendim. Her şeyi iyi yaptım, çünkü dikkatle yaptım. Herhangi bir konuda zorlanmadım. Yardıma ihtiyaç duymadım. Kuvvetli yönüm, haber kurgusu oluşturabiliyorum. Zayıf yönüm, *yazma dilim* zayıf. Sonraki çalışmalarda yazma dilini geliştireceğim.”

K4: “Hazırlık çalışmalarını *kısmen* tamamladım. Haber metnime uygun başlık belirledim.”

K6: “İcatları haber yapmayı öğrendim. Spot ve ara başlık yazmayı daha iyi yaptım. Haberimi geliştirirken zorlandım. Yazım hatalarında yardıma ihtiyacım oldu. İmlada kendimi geliştirmeliyim. Cümle bulmada zorlandım.”

K7: “Haber yazmayı öğrendim. Görseli iyi yaptım. Yetenekli olduğumu düşünüyorum. Etkinliklerde zorlanmadım. Yazı planında kendimi geliştirmeliyim. Artık haber yazabiliyorum.”

K8: “Şu ana kadar en eğlencelisiydi. Kendi seçtiğim bir konuda haber yazdım.”

K9: “Metin okudum, yoruldum ama güzeldi. *Hazırlık Çalışmaları* kâğıdı üzerinde haber metninin taslağını hazırladım.”

K11: “Farklı haber konularına göre haber yazdım. Haber Dili Sözlüğü’ne yeni kelimeler ekledim.”

K12: “Spot yazmakta zorlandım. Haber yazmayı öğrendim. Haberi iyi yazdım, üstünde çok düşündüm. Spotu yazarken yardıma ihtiyacım oldu. Spot yazımında kendimi geliştirmeliyim. Zayıf yönlerim, ayrıntıya çok bakıyorum. Sonraki haberde spotu daha iyi yazacağım.”

K14: “Benim için en güzel geçen haftaydı. Hazırlık çalışmalarını *kısmen* tamamladım. Giriş, gelişme, sonuç bölümlerini *kısmen* tamamladım. Haber metnine uygun *spot* yazamadım. Yazım ve noktalamaya dikkat ederek *kısmen* gözden geçirdim. *Haber başlığı* bulmak için yardıma ihtiyaç duydum.”

K15: “Haber seçkisini okudum. Tarihteki bir olayı yaptım. İki sayfalık haber yazdım. Hazırlık çalışmalarını tamamladım. Haber yazmayı öğrendim. Ara başlık yazmayı iyi yaptım. Zorlanmadım. Sayılarda yardıma ihtiyacım oldu. Başlık bulmada geliştim.

Zayıf yönüm, yavaş yazıyorum. Bir sonraki çalışmada görsel yerleştirmeyi daha iyi yapacağım."

- **Tema 4: Haber Yazıyorum 4- A Katmanı Etkinliği**

Öğrencilerin 11. haftada yerine getirdikleri etkinlik *"Haber Yazıyorum 4- A Katmanı Etkinliği*"dir. Öğrenciler; en fazla *haber metnini tamamladıklarını* ve *metne uygun görsel belirlediklerini* ve *yazı yazarken eğlendiklerini* belirtmektedir. Metne uygun görsel belirleme konusunda kendilerini geliştirdiklerini ve bu konuda yetenekli olduğunu düşünen öğrenciler bulunmaktadır. Spot ve başlık yazımında geliştiklerini belirtmektedirler. 1 öğrenci ara başlıkları kullanmada zorlandığını ifade etmektedir.

K1: "Öğretmenimle etkileşimli haber yazdım."

K2: "Metnin dil ve anlatım yönünden düzeltilmesi için geri bildirim verildi. Kelimelerin yerinde ve doğru anlamda kullanılmasına ilişkin geri bildirimle, mantıksal bütünlüğün sağlanması için *bir cümlenin gerekçelendirilerek açıklanması gerektiği*ne ilişkin *geri bildirim* verildi. Olumlu geri bildirimler ise, görseller iyi seçilmiş ve sayfaya iyi yerleştirilmiş. Ana ve ara başlıklar doğru yerde ve doğru sırada. Spot dikkat çekiyor."

K5: "*İkinci Dünya Savaşı* konulu haber metni yazmak istedim. Araştırma yaptım. Haberi tamamlamadım."

K6: "*Robot teknolojisi nereye gidiyor?* sorusuna ilişkin *Robot Teknolojisinin Geleceği* başlıklı bir haber metni yazdım."

K7: "Dünyada matematiğin neden sevilmediği konulu bir haber metni yazdım."

K8: "Atlas Okyanusu'nda meydana gelen dört depremin dünyayı nasıl değiştirdiği konusunda gelecekte meydana gelebilecek bir olayı kurgulayarak bir haber metni yazdım."

K11: "Yine farklı haber konularına göre haber yazdım. Metne uygun görsellerimi düzelttim."

K12: "Yazı yazarken eğleniyorum."

K13: "Karar verebilmeyi, haber metni yazmayı daha iyi öğrendim. Öğretmenim sayesinde spotu iyi yazdım. Ara başlık vermede zorlandım."

K14: “Benim için en güzel haftaydı. Haberi nasıl daha iyi yazabileceğimi öğrendim. Her şeyi çok özenerek hazırladım. Herhangi bir konuda zorlanmadım. Yardıma ihtiyaç duymadım. Haberimi daha uzun yazmayı ve geliştirmeyi istiyorum.”

K15: “Gelecek haberi yazdım. Yapay Zekâ XY13 teyzeyle röportaj yaptık. Haber yazmayı öğrendim. Görselleri ve yazı uyumunu iyi yaptım, zorlanmadım. Görsel alan kuvvetli yanım. Yazımı daha da geliştirmeliyim.”

Öğrencilerin KPDY etkinliklerinden ***MTÖY*** *(Metin Türüne Özgü Yazma)* aşamasında *“Haber Kovalamaca-C ve B Katmanları Etkinliği”* ve *“Haber Durağı-A Katmanı Etkinliği”* ile ilgili davranışlarına yönelik günlüklerine ilişkin veriler Tablo 50’de sunulmuştur.

Tablo 50. Öğrenci Günlüklerinde MTÖY (C-B-A Katmanları) Etkinliklerine İlişkin Görüşler

Haber Kovalamaca- C ve B Katmanları Etkinliği	**Katılımcı**	**Frekans**
Ders zevkli	K4	1
Yazma becerisini geliştirme	K12,K13	2
RoboKAL’a katılma, yarışmayı haber yapma	K1	1
En iyi haberi yazmaya başlama	K6,K11	2
En iyi haberini düzenleme	K6	1
Çalışmalarını plan doğrultusunda tamamlama	K1,K2,K3,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K13,K14,K15	12
Haber Durağı- A Katmanı Etkinliği		
Canva’da haber metnini bülten hâline getirme	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15
Classroom’da haberini paylaşma	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15
Zor bir çalışma	K4	1
En iyi çalıştığı hafta	K14	1
Mutlu şekilde tamamlama	K8	1
En iyi haberini yazma	K6,K11	2
İlgili formları doldurma	K11	1
İyi cümle yazabilme	K12	1
Üç sayfa haber yazma	K15	1
Haberin gazetede yayınlanma isteği	K15	1

- **Tema 1: Haber Kovalamaca- C ve B Katmanları Etkinliği**

Öğrencilerin 12. haftada yerine getirdikleri etkinlik *"Haber Kovalamaca- C ve B Katmanları"* etkinliğidir. Bu etkinlik kapsamında iki ana görev bulunmaktadır. Bu görevler, verilen tablodan yönergeler doğrultusunda yazacağı haberin konusunu belirlemek ve yazı planı hazırlayarak taslak oluşturmaktır. Tablodan konu seçimi ile ilgili veriler *"Araştırmacı Günlüğü"* ile aynı olduğundan burada tekrarlanmamıştır. On iki öğrenci hazırladığı plan doğrultusunda taslak metinlerini tamamlamaktadır. Bir öğrenci dersin zevkli olduğunu, başka bir öğrenci kişisel gelişim sağladığını, kendisinde ciddi bir gelişim gördüğünü söylemektedir. Bir öğrenci RoboKAL'a katılmak ve yarışmayı haber yapmak istediğini söylemektedir. Bunu haberleştirmiştir. Bir öğrenci, yazdığı en iyi haberini düzenlediğini belirtmektedir, iki öğrenci de yazma becerisini geliştirdiğini ifade etmektedir.

K1: "Sahaya çıkıp haber yazmak istiyordum. RoboKAL'a katıldım. Yarışmayı haber yapmak istedim. Çalışmalarımı tamamladım."

K2: "Etkinlik planı çerçevesinde çalışmaları yaptım. Tablodan "Gezi ve Şehir" konularını birleştirerek 2. seçeneği seçtim**."**

K4: "Ders dolu ve zevkliydi, normal zorluktaydı."

K6: "En iyi habere başladık. En iyi haberimi düzenledim."

K9: "İletişim ve Teknoloji" konularını birleştirdim, 2. seçeneği seçtim**.** Çalışmalarımı etkinlik planı doğrultusunda yaptım."

K11: "En iyi haberimi yazmaya başladım."

K12: "Kendimde çok fazla gelişme görüyorum."

K13: "Yazma becerisinde geliştim. Çalışmalarımı etkinlik planı doğrultusunda yaptım."

K14: "İyi çalıştığım haftaydı. Çalışmalarımı etkinlik planı doğrultusunda yaptım. "Teknoloji ve Türkçemiz" konularını birleştirdim. 2. seçeneği seçtim**."**

K15: "Çalışmalarımı etkinlik planı doğrultusunda yaptım. "Teknoloji ve Bağımlılık" genel konularını birleştirdim. 2. seçeneği seçtim**."**

- **Tema 2: Haber Durağı- A Katmanı Etkinliği**

Öğrencilerin 13. haftada yerine getirdikleri etkinlik *"Haber Durağı- A Katmanı"* etkinliğidir. Bu etkinlik kapsamında iki ana görev bulunmaktadır. Bunlar Canva'da metnini bülten hâline getirme ve Classroom'da paylaşmadır. Tüm öğrenciler bu iki görevi yerine getirmiştir. Bir öğrenci zor bir çalışma olduğunu, tamamlamak için çok fazla çaba harcadığını söylemektedir. İki öğrenci en iyi haberini yazdığını düşünmektedir. Bir öğrenci haber metnini mutlu şekilde tamamladığını ve tatmin edici bir duygu olduğunu belirtmektedir. Başka bir öğrenci ilgili formları doldurduğunu söylemektedir. İyi cümle yazabilme becerisi kazandığını ifade eden öğrenci bulunmaktadır. Bir öğrenci ise yazdığı haberin gazetede yayınlanmasını istediğini belirtmektedir.

K4: "Haberimi bitirdim. Zordu."

K6: "En iyi haberimi bitirdik."

K8: "Canva'da metnimi bülten hâline getirdim. Classroom'da paylaştım. Mutlu bitti."

K11: "En iyi haberimi yazdım ve bununla ilgili formlarımı doldurdum."

K12: "Artık iyi cümle yazabiliyorum."

K13: "Canva'da metnimi bülten hâline getirdim. Classroom'da paylaştım."

K14: "En iyi çalıştığım haftaydı. Canva'da metnimi bülten hâline getirdim. Classroom'da paylaştım."

K15: "Üç sayfa yazdım. Bu haberim gazetede çıkar inşallah. Canva'da metnimi bülten hâline getirdim. Classroom'da paylaştım."

4.2.6. Araştırmacı Gözlem Formu Analizine İlişkin Bulgular

Öğrencilerin KPDY'nin ilk 6 haftasında *Yazma Öncesi/Metin Türünü Kavrama (METKE)* ile ilgili davranışlarına yönelik araştırmacının gözlemlerine ilişkin veriler Tablo 51'de sunulmuştur.

Tablo 51. Öğrencilerin METKE İle İlgili Çalışmalarına Yönelik Araştırmacı Gözlemi

Tema	Katılımcı	Frekans
Etkinliklere karşı tutum ve davranışlar		
-METKE kazanımları doğrultusunda ilgi duyduğu dijital uygulamaları yapma	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12, K13,K14,K15	15
-METKE kazanımları doğrultusunda dijital uygulamalardaki görevleri tamamlama	K1,K2,K6,K7,K8,K9,K11,K12,K15	9
-Classroom'u etkin şekilde kullanma	K1,K2,K3,K4,K6,K7,K8,K9,K11,K12,K15	11
-Haber metinlerinin yazılış amacını belirleme	K1,K2,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	11
-Haber metinlerinin konusunu belirleme ve sınırlandırma	K1,K2,K3,K4,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K15	13
-Haber metinlerinde hedef kitleyi sorgulama	K1,K2,K3,K4,K6,K7,K8,K9,K11,K12,K14,K15	12
-Haber metinlerinde ana düşünceyi ve yardımcı düşünceleri belirleme	K1,K2,K4,K6,K7,K8,K9,K11,K12,K14,K15	11
-Etkinliklere ilgili olma	K1,K2,K3,K7,K8,K9,K11,K12,K15	9
-Haber metinlerini özetleme	K1,K2,K3,K6,K7,K8,K9,K11,K12,K15	10
-Haber metinlerinde başlıklarla metin arasındaki ilişkiyi belirleme	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12, K13,K14,K15	15
-Haber dilinin özelliklerini açıklama	K1,K2,K3,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14, K15	12
-Haber metinlerinde bağdaşıklığı ve tutarlılığı sorgulama	K1,K2, K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12, K13,K14,K15	15
-Haberin kurgusunu (5N1K) açıklama	K1,K2,K3,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K14,K15	12
-Haber metinlerini çözümleme	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12, K13,K14,K15	15
-Eğlenerek öğrenme	K1,K2,K3,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K15	10
-Grup çalışmalarında aktif görev alma	K1,K2,K3,K6,K7,K12,K13	7
-Dijital yazmaya karşı ilgide artış	K4,K6,K7,K11,K14,K15	6
-Yazma özerkliğinde gelişme	K11,K12	2
-Katmanlı Program'la nasıl yazacağını kavrama	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K11,K12,K15	12
-Öz değerlendirme yapma	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12, K13,K14,K15	15
-Yaptıklarından memnuniyet duyma	K1,K8,K10,K14	4
-Dijital yazarlık uygulamalarını beğenme	K2,K3,K6,K7,K8,K9,K11,K12,K15	9
-Yazma becerisini geliştirmeye olumlu bakış geliştirme	K6,K8,K12	3
-Dijital Haber Dili Sözlüğü'ne kelimeler ekleme	K2,K7,K12,K14	4
-Ders tekrarı yapma	K3,K4,K5,K10,K13,K14	6

- **Etkinliklere karşı tutum ve davranışlar**

Araştırmacının KPDY'nin *METKE* kapsamında öğrencilerin etkinliklere karşı tutum ve davranışlar teması altındaki gözleminde öğrenciler, en fazla web araçlarında ilgi duydukları uygulamaları yapmayı tercih etmektedir. Web araçlarına karşı olumlu tutumları çalışmalarda kolaylık sağlamaktadır. Classroom'u etkin bir şekilde kullanmaktadırlar. Kazanımlara yönelik görevleri yapmaları, etkinliklere ilgili olmaları olumlu tutumlardandır. 9 öğrencinin *METKE* kazanımları doğrultusunda ilgi duyduğu dijital uygulamalardaki görevlerini tamamladıkları; gerek devamsızlık gerekse ilgisizlik sebebiyle uygulamaları tamamlayamayan 6 öğrencinin ders tekrarı yaptığı belirtilmektedir. *METKE* uygulamaları devam ederken öğrencilerin eksik çalışmalarını tamamlamalarını sağlamak amacıyla araştırmacı tarafından çeşitli afişler ve kısa bir video hazırlanmıştır. Ayrıca tüm öğrencilere *METKE* çalışmalarını içeren *"KPDY Performans Değerlendirme Formu"* dağıtılmıştır. Öğrencilerin *METKE* puanları açıklanmıştır. Öğretmen tarafından hazırlanan değerlendirme formlarına göre öğrenciler 70 puan barajını geçmişlerdir.

Öğrencilerin *haber metinlerinde hedef kitleyi sorgulama, ana düşünceyi ve yardımcı düşünceleri belirleme, başlıklarla metin arasındaki ilişkiyi belirleme ile haber metinlerinin konusunu belirleme ve sınırlandırma* konularında gelişme kaydettikleri gözlenmiştir. *METKE*'de öğrenciler; metinlerin içeriğiyle birlikte *biçim*ini, *kurgusu*nu kavrarken metinleri *plan ve işleyiş, dil ve anlatım* bakımından da çözümlemektedir. *"Haber dili"*nin özelliklerine, haberin nasıl yazıldığına yönelik uygulamalar ve sözlük çalışmaları da öğrencilerin *yazım ve noktalama* becerilerini geliştirmektedir. Bunun yanında öğrencilerin eğlenerek öğrenmeleri ve aktif görev almaları kendilerinde gelişim sağlamıştır. Öğrencilerin dijital yazarlık uygulamalarını beğenmeleri, yazma becerisini geliştirmeye yönelik olumlu bakış geliştirmeleri, yaptıklarından memnuniyet duymaları, öz değerlendirme yapmaları ve yazma özerkliklerini geliştirmeleri de gözlenen tutum ve davranışlardandır.

K2: "METKE kazanımları doğrultusunda ilgi duyduğu dijital uygulamaları yaptı. Görevleri tamamladı. Classroom'u etkin şekilde kullandı. Haber metinlerinin yazılış amacını belirledi. Haber metinlerinin konusunu belirledi ve sınırlandırdı. Haber metinlerinde hedef kitleyi sorguladı, ana düşünceyi ve yardımcı düşünceleri belirledi. Etkinliklere ilgisi yüksekti. Haber metinlerini özetledi. Başlıklarla metin arasındaki ilişkiyi belirledi. Haber dilinin özelliklerini açıkladı. Haber metinlerinde bağdaşıklığı

ve tutarlılığı sorguladı. Haberin kurgusunu (5N1K) açıkladı. Haber metinlerini çözümledi. Eğlenerek öğrendi. Grup çalışmalarında aktif görev aldı. Katmanlı Program'la nasıl yazacağını kavradı. Öz değerlendirmeler yaptı. Dijital yazarlık uygulamalarını beğendiğini dile getirdi. Dijital Haber Dili Sözlüğü'ne kelimeler ekledi."

K7: "METKE kazanımları doğrultusunda ilgi duyduğu dijital uygulamaları yaptı. Görevleri tamamladı. Classroom'u etkin şekilde kullandı. Haber metinlerinin yazılış amacını belirledi. Haber metinlerinin konusunu belirledi ve sınırlandırdı. Haber metinlerinde hedef kitleyi sorguladı, ana düşünceyi ve yardımcı düşünceleri belirledi. Etkinliklere ilgisi yüksekti. Haber metinlerini özetledi. Başlıklarla metin arasındaki ilişkiyi belirledi. Haber dilinin özelliklerini açıkladı. Haber metinlerinde bağdaşıklığı ve tutarlılığı sorguladı. Haberin kurgusunu (5N1K) açıkladı. Haber metinlerini çözümledi. Eğlenerek öğrendi. Grup çalışmalarında aktif görev aldı. Web araçlarını kullanması yazmaya ilgisini arttırdı. Katmanlı Program'la nasıl yazacağını kavradı. Öz değerlendirmeler yaptı. Dijital yazarlık uygulamalarını beğendi. Dijital Haber Dili Sözlüğü'ne kelimeler ekledi."

K13: "METKE kazanımları doğrultusunda ilgi duyduğu dijital uygulamaları yaptı. Haber metinlerinin yazılış amacını belirledi. Haber metinlerinin konusunu belirledi ve sınırlandırdı. Haber metinlerinde başlıklarla metin arasındaki ilişkiyi belirledi. Haber dilinin özelliklerini açıkladı. Haber metinlerinde bağdaşıklığı ve tutarlılığı sorguladı. Haber metinlerini çözümledi. Grup çalışmalarında aktif görev aldı. Öz değerlendirme yaptı. Ders tekrarı yaptı."

Öğrencilerin KPDY'nin *METKE* ile ilgili motivasyon ve zamanlama temalarına yönelik araştırmacının gözlemlerine ilişkin veriler Tablo 52'de sunulmuştur.

Tablo 52. METKE'deki Motivasyon ve Zamanlamaya İlişkin Araştırmacı Gözlemi

Tema	Katılımcı	Frekans
Motivasyon		
-Başlangıçta ilgisiz ve sonra ilgi artışı	K4,K5,K6,K10,K12	5
-Başlangışta ilgili ve sonra ilgide düşüş	K9	1
-Dışsal motivasyon	K3,K5,K13	3
-Katmanları geçmek için gereken asgari puan ile motive olma	K5	1
-Geri bildirimlerle motivasyon artışı	K4,K7,K12	3
-Takım lideri olma	K1	1
-Takım çalışmasını sevme	K3,K6,K7,K8,K12	5
-Bireysel çalışma yapma	K4,K5	2
Zamanlama		
-Hızlı şekilde tamamlama	K1	1
-Geç tamamlama	K5,K10,K13,K14	4
-Zamanı etkili kullanma	K2,K6,K8,K11,K15	5
-Classroom'da zamanında paylaşmama	K5,K10,K13,K14	4
METKE'nin süresini uzun bulma	K9	1

- **Tema 1: Motivasyon**

Araştırmacının *motivasyon* teması altında gözleminde; öğrenciler, etkinliklere karşı başlangıçta ilgisiz olsalar da sonraları ilgilerinde artış görülmüştür. Program tanıtımını dikkatlice dinlediklerinde ilgi artışı görülmektedir. Takım çalışmasını sevme ile öğrencilerin motivasyonlarında artış görülmektedir.

K1: "Diğer arkadaşlarından daha önce çalışmalarını tamamladı. İstekliydi. Etkinliklere ilgi gösterdi. Derste sıkılmadı, eğlenerek çalıştı. Zorlandığı bölümler olmadı. Hızlıydı. Aktif görev aldı. Grup çalışmalarında liderlik görevi üstlendi."

K4: "Bireysel çalışmayı tercih etti. Katmanlı Program'la dijital yazma etkinliklerine başlarda ilgi göstermedi. Web araçlarındaki oyunlar dikkatini çekti. Uygulamalara karşı ilgisinde artış gözlendi. Derslere verimli bir şekilde katılmadı. Ders dışında yeterince çalışmadı. Bu öğrenci için ders tekrarlarına ihtiyaç duyuldu. Eksik çalışmalarını derslerde tamamladı. Geçme puanlarını önemsedi; program sürecinde yapılacak performans değerlendirmesi ve program sonrasında sertifika alacak olması derse olan ilgi ve motivasyonunu arttırdı.

K5: "Programa karşı başlarda ilgisizdi. Zamanla etkinlik uygulamalarına ilgisi arttı. Web araçlarını kullanmaya akranlarına göre daha geç başladı. Dışsal motivasyonu

vardı. Katmanları geçebilmek için alması gereken asgari puanı öğrenince çalışmalarını yapmaya başladı. Rehberliğe en çok ihtiyaç duyan öğrenci oldu. Grup çalışması hiç yapmak istemedi. Çalışmaları tamamlamakta güçlük yaşadı. Devamsızlık yaptı."

K7: "Grupla iş birliği yaptı. Dijital platformlarda arkadaşlarıyla etkileşimi çok hoşuna gitti. Başarmayı ve puan kazanarak bir üst katmana iyi bir performansla geçmeyi istedi. Derste hiç sıkılmadı."

K9: "Yüksek bir ilgi ile çalışmalara başladı. Programın tanıtımıyla birlikte ilk altı hafta METKE dijital uygulamaları severek yaptı. MTÖYA'ya geçilen 7. haftada sıkıldığı gözlendi."

K10: "Etkinliklerde çabuk harekete geçiyordu fakat görevlerini etkili bir biçimde tamamlayamadı. Motivasyonu zamanla daha iyi hâle geldi. Uygulamaları yaparken daha dikkatli olması gerektiğinin farkına vardı. Mutlu hissetti. Öğrenirken eğlendi."

K12: "Uygulamalar başlamadan önce yazma motivasyonu düşüktü. *'Yazamıyorum'*u çok sık kullandı. Programın tanıtımından itibaren uygulamalara ilgi gösterdi. Çalışmaları güzel buldu, sevdi ve görevlerinden ilgisi doğrultusunda seçtiklerini gönüllü yerine getirdi. Öğrencinin yazma özerkliğinde gelişme gözlendi. Uygulamalardaki yanlış ve doğrularına hemen geri bildirim alması, interaktif uygulamalar dikkatini çekti. Grup çalışmalarında uyumluydu. Yazma becerisini geliştirmeye olumlu bakmaya başladı. Yaza yaza yazısını geliştirebileceğini düşündüğünü belirterek bu konuda üzerine düşeni yaptı."

- **Tema 2: Zamanlama**

Araştırmacı, öğrencilerin *zamanlama* teması altında gözlemlerini şöyle ifade etmektedir: "Öğrencilerden sadece 1 tanesi hızlı şekilde etkinlikleri tamamlarken, diğer öğrencilerden bazıları etkinlikleri geç tamamladı, bazıları ise zamanı etkili şekilde kullandı."

K1: "Hızlıydı. Aktif görev aldı."

K6: "Zamanı etkili kullandı. Çalışmalarını ders sırasında tamamladı."

K8: "Katmanlı Program hakkında olumlu görüş bildirdi. Çalışmaları sevdiğini, birini bitirip diğerine geçmek istediğini belirtti. Uygulamaları beğendi ve severek yaptı. Derslerde mutluydu, zamanı etkili kullandı."

K9: “Öğrenci, METKE’nin süresinin daha kısa olabilirliği konusunda görüş bildirdi.”

K13: “Geç tamamladığı görevler oldu. Web araçlarını kullanmada biraz yavaştı. Classroom’da geç paylaşımda bulundu.”

K14: “Ders tekrarına kadar Classroom’da zamanında paylaşımda bulunmadı.

K15: “Çalışmalarını her zaman derslerde ve zamanında tamamladı. Teknolojiye ilgisi yüksekti. Web araçlarını kullanmayı hızlı bir biçimde öğrendi ve etkili kullandı.”

Öğrencilerin ***Yazma Öncesi/Metin Türüne Özgü Yazmaya Alışma*** *(MTÖYA)* etkinlikleri ile ilgili davranışlarına yönelik araştırmacının gözlemlerine ilişkin veriler Tablo 53’te sunulmuştur.

Tablo 53. Öğrencilerin MTÖYA Etkinlikleriyle İlgili Çalışmalarına Yönelik Araştırmacı Gözlemi

Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
Yazmaya Alışmaya Karşı Tutum ve Davranışlar		
-Yazmaya hazırlık aşamasında önceleri güçlük yaşama	K3,K6,K7,K8,K12,K13,K14	7
-Yazmaya hazırlık aşamasını kendisinin tamamlaması	K1,K2,K4,K5,K9,K10,K11,K15	8
-Ayrıntılı plan hazırlamaktan kaçınma	K1,K4,K5,K6,K7	5
-Ayrıntılı plan hazırlamada güçlük yaşama	K8,K13,K14	3
-Ayrıntılı plan hazırlama	K2,K3,K9,K10,K11,K12,K15	7
-Geri bildirimlerle metni gözden geçirme	K1,K2,K3,K8,K12,K13,K14	7
-Metni gözden geçirmeyi kendisinin gerçekleştirmesi	K4,K5,K6,K7,K9,K10,K11,K15	8
-Metnini düzenleme	K1,K4,K5,K6,K8,K9,K11,K12,K14, K15	10
-Etkileşimli biçimde metnini düzenleme	K2,K3,K7,K10,K14	5
-Canva’da metnin son şeklini yazma	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15
-Classroom’da paylaşma	K1,K2,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K5, K14	10
-Classroom’da her hafta paylaşmama	K3,K4,K5,K12,K13	5
-Görev seçmeyi sevme	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10, K11,K12,K13,K14,K15	15
-Etkinlikleri beğenme	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15
-Dijital Haber Dili Sözlüğü’ne kelimeler ekleme	K1,K2,K4,K7,K8,K9,K11,K12,K15	9
-Genel tekrarın yapılması	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15

- **Tema 1:Yazmaya Alışmaya Karşı Tutum ve Davranışlar**

Araştırmacının *yazmaya alışmaya karşı tutum ve davranışlar* teması altındaki gözleminde; öğrencilerin, en fazla *"Canva'da metnin son şeklini yazma"* ve *"görev seçmeyi sevme"* davranışı görülmektedir. Araştırmacı, öğrencilerin etkinliklerdeki görevleri, ilgi ve istekleri doğrultusunda seçmeyi sevdiklerini ve Canva'da haber metni yazmaya dair istekli olduklarını gözlemlemektedir. Bununla birlikte öğrencilerin; yazmaya hazırlık aşamasını tamamlama, ayrıntılı plan hazırlama, metni gözden geçirme, metni düzenleme, görev seçmeyi sevme, Classroom'da paylaşma, Dijital Haber Dili Sözlüğü'ne kelimeler ekleme gibi tutumları sergiledikleri görülmektedir. Yazmaya hazırlık aşamasında önceleri öğrencilerin tek başlarına güçlük yaşadıkları, gerek öğretmenin rehberliğine gerekse akran desteğine ihtiyaç duydukları görülse de sonraları bu aşamayı kendilerinin tamamladıkları görülmektedir. Öğrencilerin özellikle MTÖYA etkinliklerinin ilk iki haftasında metinlerini takım hâlinde yazmayı tercih ettikleri, bazı öğrencilerin ayrıntılı plan hazırlamaktan kaçındıkları ve bu öğrencilerin çalışmalarını hızlı yapıp çabuk bitirmek isteyen öğrenciler oldukları belirtilmektedir. Öğrencilerin metinlerini gözden geçirme davranışında, önceleri zorlandıkları belirtilse de sonraki haftalarda bu becerilerini geliştirdikleri ifade edilmektedir. Öğrencilerin devamsız oldukları haftalar dışında tutarlılığa ve konunun bütünlüğüne dikkat ederek yazdıkları haberlere uygun görseller belirledikleri, bunları yazılarına yerleştirdikleri ve metinlere Canva'da son şeklini verdikleri belirtilmektedir.

K3: "Yazmaya hazırlık aşamasında önceleri güçlük yaşadı. Ayrıntılı plan hazırladı, geri bildirimlerle metni gözden geçirdi. Öğretmeni ve arkadaşlarıyla birlikte etkileşimli biçimde metnini düzenledi. Canva'da metnin son şeklini yazdı, Classroom'da her hafta paylaşmadı. Görev seçmeyi sevdi, etkinlikleri beğendi ve genel tekrara katıldı."

K7: "Yazmaya hazırlık aşamasında önceleri güçlük yaşadı. Ayrıntılı plan hazırlamaktan kaçındı. Metni gözden geçirmeyi kendisi gerçekleştirdi. Etkileşimli biçimde metnini düzenledi, Canva'da metnin son şeklini yazdı. Classroom'da paylaştı. Görev seçmeyi sevdi. Etkinlikleri beğendi. Dijital Haber Dili Sözlüğü'ne kelimeler ekledi. Genel tekrara katıldı."

Araştırmacının, öğrencilerin *Yazma Öncesi/Metin Türüne Özgü Yazmaya Alışma (MTÖYA)* etkinlikleri ile ilgili *öğrenci gelişimi* ve *iletişim* temaları altındaki gözlemleri tablo 54'te belirtilmiştir.

Tablo 54. Öğrencilerin MTÖYA Etkinlikleriyle İlgili Öğrenci Gelişimine ve İletişime Yönelik Araştırmacı Gözlemi

Öğrenci Gelişimi		
-Başlık yazmayı geliştirme	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15
-Metin yazma süreci farkındalığı geliştirme	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15
-Metin türü farkındalığı geliştirme	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15
-Dijital yazma becerilerini geliştirme	K1,K2,K3,K5,K6,K9,K11,K12,K13, K14,K15	11
-Yaratıcı yazma becerisini geliştirme	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15
-Anlatım ve dili kullanma becerisinde gelişme	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15
-Sürekli gelişim sağlama	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15
-Zamanı verimsiz kullanma	K8,K10,K13	3
-Web sitesi kurup haber yazmayı sürdürmek isteme	K11	1
İletişim		
-Takım çalışmasını sevme	K1,K2,K3,K6,K7,K12,K13	7
-Bireysel yazmayı tercih etme	K4,K5,K8,K9,K10,K11,K14,K15	8
-Bireysel olarak yazma çalışmalarını tamamlama	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15
-Öğretmen ile etkileşim ve uyum	K2,K3,K4,K6,K7,K8,K10,K11,K12, K15	10
-Düzeltme için geri bildirim verilmesi	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K10,K12, K13,K14	12
-Geri bildirimin motive etmesi	K2,K6,K8,K10,K12,K13	6
-Çoklu değerlendirmelerle motivasyon artışı	K1,K2,K3,K7,K8,K11,K12,K13,K14,K15	10
-Yazma sürecinde öğrencilere rehberlik edilmesi	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15

- **Tema 1: Öğrenci Gelişimi**

Araştırmacının *MTÖYA*'nın *öğrenci gelişimi* teması altındaki gözleminde öğrencilerin en fazla başlık yazmayı, metin yazma süreci farkındalığı ve metin türü farkındalığı geliştirdikleri görülmektedir. Bunun yanında öğrencilerin yaratıcılığını geliştirdikleri, anlatım ve dili kullanma becerisinde geliştikleri, dijital yazma becerilerini geliştirme konularında ilerleme sağladıkları görülmektedir.

Dört hafta süren *MTÖYA* etkinlikleri süresince öğrencilerin başlık yazma becerilerinde önemli ölçüde gelişme kaydettikleri belirtilmektedir. Her metin yazmada benzer sürecin uygulanması ile öğrencilerde yazma süreci farkındalığının geliştiği ifade edilmektedir. Yaratıcı yazma etkinliklerine yer verildiği *MTÖYA*'da öğrencilerin seçtikleri yazma görevleriyle yaratıcı yazma becerilerinde de gelişim sağladıkları belirtilmektedir. Sürekli gelişim gösteren öğrencilerin anlatımlarında ve dili kullanma becerisinde yetkinleştikleri, 1 öğrencinin web sitesi kurup haber yazmayı sürdürmek istediği görülmektedir. KPDY'nin bu aşamasında 3 öğrencinin zamanı verimsiz kullandığı ve haftalık görevlerine ilişkin çalışmaları gecikmeli olarak tamamladığı belirtilmektedir.

K1: "Başlık yazmayı geliştirdi. Metin yazma süreci farkındalığı gelişti. Metin türü farkındalığı gelişti. Dijital yazma becerilerini geliştirdi. Yaratıcı yazma becerisini geliştirdi. Anlatım ve dili kullanma becerilerini geliştirdi. Sürekli gelişim sağladı."

K8: "Başlık yazmayı geliştirdi. Metin yazma süreci farkındalığı gelişti. Metin türü farkındalığı gelişti. Yaratıcı yazma becerisini geliştirdi. Anlatım ve dili kullanma becerilerini geliştirdi. Sürekli gelişim sağladı. Derslerde bazen zamanı verimsiz kullandı."

K11: "Başlık yazmayı geliştirdi. Metin yazma süreci farkındalığı gelişti. Metin türü farkındalığı gelişti. Dijital yazma becerilerini geliştirdi. Yaratıcı yazma becerisini geliştirdi. Anlatım ve dili kullanma becerilerini geliştirdi. Sürekli gelişim sağladı. Web sitesi kurup haber yazmayı sürdürmek istedi."

- **Tema 2: İletişim**

Araştırmacının, *MTÖYA*'ya ilişkin *iletişim* teması altındaki gözleminde en fazla bahsettiği konular; *takım çalışmasını sevme, bireysel yazmayı tercih etme, öğretmen ile etkileşim ve uyum, öğretmenin geri bildirimi, çoklu değerlendirmeler ve öğrenciye rehberlik edilmesi* şeklindedir. Öğrenciler, *MTÖYA* aşamasında takım çalışmasını

sevmektedir. Bireysel yazma çalışmalarında ise öğrenciler, seçtikleri görev doğrultusunda metinlerini kendileri oluşturmaktadır. Bu aşama, her ne kadar iki veya daha fazla yazma görevinin öğrenciler tarafından bireysel yürütüldüğü çalışmalardan meydana gelse de *MTÖYA*'da yazma süresince tüm öğrencilere öğretmen tarafından rehberlik edilmektedir. Öğrencilerden 10 tanesinin etkileşim ve uyum içinde çalışmalarını tamamladıkları belirtilmektedir. Araştırmacı, 12 öğrenciye metinlerini düzeltmeleri için geri bildirim vermektedir. Geri bildirimler neticesinde öğrencilerden 6'sının yazma motivasyonunu arttırdığı görülmektedir. Her etkinliğin sonunda uygulanan birden fazla ölçme aracıyla da 10 öğrencinin motivasyonunda artış görüldüğü belirtilmektedir.

K2: "Takım çalışmasını sevdi. Bireysel olarak yazma çalışmalarını tamamladı. Öğretmeniyle etkileşim ve uyum hâlinde çalıştı. Metnini düzeltmesi için geri bildirim verildi. Geri bildirimler öğrenciyi motive etti. Çoklu değerlendirmelerle motivasyonunun arttığı görüldü. Yazma sürecinde öğrenciye rehberlik edildi."

K4: "Bireysel yazmayı tercih etti. Bireysel olarak yazma çalışmalarını tamamladı. Öğretmeniyle etkileşim ve uyum hâlinde çalıştı. Metnini düzeltmesi için geri bildirim verildi. Yazma sürecinde öğrenciye rehberlik edildi."

K15: "Bireysel yazmayı tercih etti. Bireysel olarak yazma çalışmalarını tamamladı. Öğretmeniyle etkileşim ve uyum hâlinde çalıştı. Çoklu değerlendirmelerle motivasyonunun arttığı görüldü. Yazma sürecinde öğrenciye rehberlik edildi."

KPDY'nin *Metin Türüne Özgü Yazma (MTÖY)* aşamalarından olan *"Yazmaya hazırlık"* ile ilgili araştırmacının gözlemlerine ilişkin veriler Tablo 55'te sunulmuştur.

Tablo 55. MTÖY'nin Yazmaya Hazırlık Aşamasıyla İlgili Araştırmacı Gözlemi

Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
Yazmaya Hazırlık		
-İki konu başlığını birleştirme	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11, K12,K13,K14,K15	15
-Konuyu belirleme	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11, K12,K13,K14,K15	15
-Konuyu sınırlandırma	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11, K12,K13,K14,K15	15
-Bakış açısı belirleme	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11, K12,K13,K14,K15	15
-5N1K'den hareketle içerik belirleme	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11, K12,K13,K14,K15	15

-Ana düşünceyi ve yardımcı düşünceleri belirleme	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11, K12,K13,K14,K15	15
-Eksik bilgileri araştırma	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11, K12,K13,K14,K15	15
-Ayrıntılı plan yapma	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11, K12,K15	13
-Planlamaya özen göstermeme	K13,K14	2
-Başlıkları tasarlama	K1,K2,K3,K4,K6,K7,K8,K9,K11,K12, K13,K14,K15	13
-Taslak yazma	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11, K12,K13,K14,K15	15
-Metinsellik ve biçim bağlamını gözden geçirme	K1,K3,K4,K5,K6,K8,K9,K11,K12,K13, K14,K15	12
-Düzeltme	K1,K2,K3,K4,K6,K8,K9,K11,K12,K13, K14,K15	12
-Sahaya çıkıp haber yapmak isteme	K1,K12,K13	3
-Röportaj için soru hazırlama	K12,K13	2
-Anket hazırlama	K14	1
-Kırklareli'ndeki robot yarışmasının haberini yazma	K1	1
-Zamanı verimsiz kullanma	K5	1

- **Tema 1: Yazmaya Hazırlık**

Araştırmacının *"yazmaya hazırlık"* teması altındaki gözleminde; öğrencilerin en fazla iki konu başlığını birleştirerek haber konularını belirledikleri, konuyu etkili şekilde sınırlandırdıkları, bakış açısını, 5N1K'den hareketle içeriği, ana düşünce ile yardımcı düşünceleri belirledikleri, eksik bilgileri araştırdıkları, ayrıntılı plan yaptıkları, başlıkları tasarladıkları, taslak yazdıkları, haber metinlerinin metinsellik ve biçim bağlamını gözden geçirdikleri ve metinlerinde düzeltme yaptıkları görülmektedir.

MTÖY'nin *yazmaya hazırlık* aşamasında 3 öğrenci yerel haber yapmak istemiştir. 2 öğrenci, yetkili kişilerle seçtikleri haber konusuyla ilgili görüşmeler yapmıştır ve görüşme öncesinde röportaj için sorular hazırlamıştır. 1 öğrenci, *"sosyal medyada Türkçenin kullanımı"*na ilişkin anket hazırlamıştır. 12 öğrenci ise yazmak istedikleri haber konusunu sınırlandırdıktan sonra belirledikleri bakış açısı doğrultusunda konuyu araştırmış ve ilgili kaynakları taramıştır. 1 öğrencinin zamanı verimli kullanamadığı, 2 öğrencinin de planlamaya özen göstermediği belirlenmiştir.

K1: "İki konu başlığını birleştirerek konuyu belirledi, sınırlandırdı. Bakış açısını, 5N1K'den hareketle de içeriği belirledi. Ana düşünceyi ve yardımcı düşünceleri belirledi. Eksik bilgileri araştırdı, ayrıntılı plan yaptı. Başlıkları tasarladı, taslak

yazdı. Metinsellik ve biçim bağlamını gözden geçirdi, düzeltme yaptı. Sahaya çıkıp haber yapmak istedi. Kırklareli'ndeki robot yarışmasının haberini yazmak istedi."

K5: "İki konu başlığını birleştirerek konuyu belirledi, sınırlandırdı. Bakış açısını, 5N1K'den hareketle de içeriği belirledi. Ana düşünceyi ve yardımcı düşünceleri belirledi. Eksik bilgileri araştırdı, ayrıntılı plan yaptı. Taslak yazdı. Metinsellik ve biçim bağlamını gözden geçirdi. Zamanı verimsiz kullandı."

K13: "İki konu başlığını birleştirerek konuyu belirledi, sınırlandırdı. Bakış açısını, 5N1K'den hareketle de içeriği belirledi. Ana düşünceyi ve yardımcı düşünceleri belirledi. Eksik bilgileri araştırdı, planlamaya özen göstermedi. Başlıkları tasarladı. Taslak yazdı. Metinsellik ve biçim bağlamını gözden geçirdi. Düzeltme yaptı. Sahaya çıkıp haber yapmak istedi. Röportaj için soru hazırladı."

KPDY'nin *Metin Türüne Özgü Yazma (MTÖY)* aşamalarından olan *"Metnin Son Şeklini Yazma"* ve *"Paylaşma"* ile ilgili araştırmacının gözlemlerine ilişkin veriler Tablo 56'da sunulmuştur.

Tablo 56. MTÖY'nin Metnin Son Şeklini Yazma ve Paylaşmayla İlgili Araştırmacı Gözlemi

Tema	Katılımcı	Frekans
Metnin Son Şeklini Yazma		
-Konuyu mantıksal tutarlılık ve bütünlük içinde anlatma	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11, K12,K13,K14,K15	15
-Spot yazımında gelişim sağlama	K4,K5,K14	3
-Spotu doğru ve etkili biçimde yazma	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15
-Başlıkları etkili biçimde yazma ve yerleştirme	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11, K12,K13,K14,K15	15
-Diğerleriyle uyumlu ve doğru sırada cümleler kullanma	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11, K12,K13,K14,K15	15
-Birbirini destekleyen ana düşünce ve yardımcı düşünceleri belirgin kılma	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11, K12,K13,K14,K15	15
-Haber metnine uygun görselleri hazırlama	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11, K12,K13,K14,K15	15
-Görselleri ve metni sayfaya uygun biçimde yerleştirme	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11, K12,K13,K14,K15	15
-Dijital yazma becerilerini geliştirme	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11, K12,K13,K14,K15	15

Paylaşma		
-Haber metnini bülten hâlinde düzenleme	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11, K12,K13,K14,K15	15
-Metni bülten hâlinde düzenlerken kısmen rehberlik etme	K5,K7,K10	3
-Metni bülten hâlinde düzenlerken akran iş birliğinden kısmen yararlanma	K14	1
-Haber metnini arkadaşlarıyla paylaşma	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11, K12,K13,K14,K15	15
-Haber metnini Classroom'da paylaşma	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11, K12,K13,K14,K15	15

- **Tema 1: Metnin Son Şeklini Yazma**

Araştırmacının *"metnin son şeklini yazma"* teması altındaki gözleminde; öğrencilerin konuyu mantıksal tutarlılık ve bütünlük içinde anlattıkları, spotu doğru ve etkili biçimde yazdıkları, başlıkları etkili biçimde yazıp yerleştirdikleri, diğerleriyle uyumlu ve doğru sırada cümleler kullandıklarını belirtilmektedir. Birbirini destekleyen ana düşüncenin ve yardımcı düşüncelerin belirgin olduğu haber metinlerinde öğrenciler, haber metnine uygun görselleri hazırlamışlar, görselleri ve metni sayfaya uygun biçimde yerleştirmişler ve dijital yazma becerilerini geliştirmişlerdir. 3 öğrencinin spot yazımında gelişim sağladığını dile getiren araştırmacı, MTÖY'nin bu aşamasında da *yazmaya hazırlık* aşamasındaki gibi öğrencilerin yazma çalışmalarını bireysel yürüttüklerini ve yazma özerkliklerini geliştirdiklerini belirtmektedir.

K12: "Konuyu mantıksal tutarlılık ve bütünlük içinde işledi. Spotu doğru ve etkili biçimde yazdı. Başlıkları etkili biçimde yazıp yerleştirdi. Cümleleri, diğerleriyle uyumlu ve doğru sıradadır. Yazısında, birbirini destekleyen ana düşünce ve yardımcı düşünceler belirgindir. Görselleri haber metnine uygun hazırladı, fotoğrafları kendisi çekti. Görselleri ve metnini sayfaya uygun biçimde yerleştirdi. Öğrenci, dijital yazma becerilerini geliştirmekle birlikte yazma motivasyonunu ve yazma özerkliğini de geliştirdi.

- **Tema 2: Paylaşma**

Araştırmacının *"paylaşma"* teması altındaki gözleminde; öğrencilerin en fazla, haber metinlerini bülten hâlinde düzenledikleri, yayınladıkları, arkadaşlarıyla ve Classroom'da paylaştıkları ifade edilmektedir. Öğrencilerin 3'üne metinlerini

Canva'da bülten hâlinde düzenlerken kısmen rehberlik edildiği belirtilmektedir. Bu aşamada, 1 öğrencinin akran iş birliğinden kısmen yararlandığı görülmektedir.

K6: "Haber metnini bülten hâlinde düzenledi. Haber bültenini yayınladı, arkadaşlarıyla ve Classroom'da paylaştı."

K7: "Haber metnini bülten hâlinde düzenlerken öğrenciye kısmen rehberlik edildi. Haber metnini arkadaşlarıyla ve Classroom'da paylaştı."

K14: "Metnini bülten hâlinde düzenlerken akran iş birliğinden kısmen yararlandı. Yazısını arkadaşlarıyla ve Classroom'da paylaştı."

4.2.7. Öğrencilerin İlk ve Son Yazdıkları Haber Metinlerinde Konuların Seçimine İlişkin Analize Yönelik Bulgular

Öğrencilerin, ilk ve son yazdıkları haber metinlerinde seçtikleri konulara ilişkin veriler tablo 57'de sunulmuştur.

Tablo 57. İlk ve Son Yazılan Haber Metinlerinde Konu Seçimi

İlk Haber Metinleri	**Katılımcı**	**Frekans**	**Son Haber Metinleri**	**Katılımcı**	**Frekans**
Bir konu başlığı seçme			*Konu başlıklarını birleştirme*		
Teknoloji	K4	1	Teknoloji-Yetenekler	K1	1
Spor	K10	1	Gezi-Şehir	K2	1
Tarım	K13	1	Müzik-Yetenekler	K3	1
Türkçemiz	K14	1	Çevre-Mimari	K4	1
Uzay	K15	1	Tarih-Sinema	K5	1
Konu başlıklarını birleştirme			Teknoloji-Oyun	K6	1
Teknoloji-Müzeler	K1	1	Matematik-İcatlar	K7	1
Hayvanlar-Yetenekler	K2	1	Müzeler-Şehir	K8	1
Atatürk-Spor	K3	1	İletişim-Teknoloji	K9	1
Teknoloji-Oyun	K5	1	Çevre-Geri Dönüşüm	K10	1
Teknoloji-İletişim	K6,K7	2	İsraf-Gıda	K11	1
Gezi-Ülkeler	K8	1	Hayvanlar-Şehir	K12, K13	2
Teknoloji-Bağımlılık	K9	1	Teknoloji-Türkçemiz	K14	1
Ülkeler-Yardımlaşma	K11	1	Teknoloji-Bağımlılık	K15	1
Tablodan seçmeme					
Koleksiyon	K12	1			

Öğrencilerin 5'i, ilk haber metinlerini yazarken 52 konu başlığının yer aldığı tablodan bir konu başlığı belirlemiştir. 9 öğrenci tabloda yer alan iki konu başlığını birleştirmiş, 1 öğrenci ise tabloda yer almayan *koleksiyon* konu başlığıyla ilgili haber metni yazmıştır. Konu çeşitliliği açısından 6 öğrenci haber yazılarında *teknoloji* konusunu işlerken 2 öğrenci *iletişim*, 2 öğrenci *spor*, 2 öğrenci de *ülkeler* konularını tercih etmektedir. Bunun dışında; Atatürk, tarım, Türkçemiz, uzay, müzeler, hayvanlar, yetenekler, oyun, gezi, bağımlılık, yardımlaşma ve koleksiyon konuları ile birlikte öğrenciler 16 farklı konuda haber metni yazmayı tercih etmektedir.

Öğrenciler, son haber metinlerini yazarken iki konuyu birleştirmeyi tercih etmişlerdir. Tabloda verilen konuların dışında başka bir konuda haber yazmayı seçen olmamıştır. Konu çeşitliliği açısından 5 öğrenci haber yazılarında *teknoloji* konusunu işlerken 4 öğrenci *şehir*, 2 öğrenci *yetenekler* ve 2 öğrenci de *çevre* konularını tercih etmektedir. Bu konuların yanında öğrenciler; gezi, müzik, icatlar, mimari, tarih, sinema, oyun, matematik, müzeler, iletişim, geri dönüşüm, israf, gıda, hayvanlar, Türkçemiz, bağımlılık konuları ile birlikte 20 farklı konuda haber metni yazmayı tercih etmektedir.

Öğrencilerin uygulamanın öncesinde *(ilk)* ve uygulamanın sonunda *(son)* yazdıkları haber metinlerinde en çok teknoloji konusunu tercih ettikleri görülmektedir. İlk haber metninde teknoloji konusunu seçen 3 öğrencinin son haber yazısında da teknoloji konusunu seçtiği ve 1 öğrencinin de son haber yazısında ilk yazdığı metinle aynı konuyu, Türkçemiz konusunu tercih ettiği görülmektedir. Bu öğrencilerin dışında 11 öğrencinin son haber metinlerinde farklı konuları tercih ettiği tespit edilmektedir. Öğrenciler, ilk yazdıkları metinlerde 16 farklı konuyu işlerken son yazdıkları haber metinlerinde konu çeşidi artmış ve bu sayı 20'ye çıkmıştır. KPDY uygulamalarının öğrencilerin ilgi duyduğu konuları çeşitlendirdiği söylenebilir.

4.2.8. Öğrencilerin İlk ve Son Yazdıkları Haber Metinlerinde Konuların Sınırlandırılmasına İlişkin Analize Yönelik Bulgular

Öğrencilere; uygulamanın öncesinde ve sonunda, haber metinlerini yazmadan önce haber konularını belirlemeleri için yazmayla ilgili yönergelerin de yer aldığı aynı form verilmiştir. Bu formda ayrıca bir haberin konusunun nasıl sınırlandırılabileceğine ilişkin örnek de yer almaktadır. Öğrencilerin yazdıkları haber metinleri, konuyu sınırlandırma bakımından incelenerek formda yer alan örneğin

konuyu sınırlandırmada etkili olup olmadığına ilişkin verilere ulaşılmıştır. Öğrencilerin, ilk yazdıkları haber metinlerinde konuyu sınırlandırmalarına ilişkin veriler, tablo 58'de sunulmuştur.

Tablo 58. İlk Yazılan Haber Metinlerinde Konuyu Sınırlandırma

İlk Haber Metinleri	Katılımcı	Frekans
Konuyu sınırlandırmayı belirtme	K6,K7,K9,K10,K11	5
Konuyu sınırlandırmayı belirtmeme	K1,K2,K3,K4,K5,K8,K12,K13,K14,K15	10
Konuyu sınırlandırma yeterli	K1,K2,K4,K5,K7,K10	6
Konuyu sınırlandırma kabul edilebilir	K6,K9,K11,K15	4
Konuyu sınırlandırma yetersiz	K3,K8,K12,K13,K14	5

Öğrencilerden 10'u, uygulama öncesinde yazdığı ilk haber metinlerinde konu sınırlandırmasını açıkça belirtmemesine rağmen 6 öğrenci, konuyu *yeterli* düzeyde sınırlandırmayı başarmıştır. 4 öğrenci seçtiği haber konusunu *kabul edilebilir* düzeyde sınırlandırmayı başarmıştır. 5 öğrencinin metni de konuyu sınırlandırma bakımından yetersiz görülmektedir. Konu sınırlandırmasının yetersiz olduğu belirlenen metinler aynı zamanda konu sınırlandırmasının açıkça belirtilmediği metinler içerisinde yer almaktadır. Öğrencilerin konuyu nasıl sınırlandırdıklarını ifade etmeleri, konu sınırlandırmada yeterliğe etki edebilmektedir. Haber metinlerinin detaylı incelemesinden elde edilen değerlendirmelerin sonucunda; konuyu sınırlandırmada yeterli ve kabul edilebilir düzeydeki 10 haber yazısında, öğrencilerin işledikleri haber konusunu en az üç aşamada sınırlandırdıkları belirlenmiştir. Bu durumda uygulama öncesinde öğrencilere yönergeler ve konu tablosuyla birlikte verilen konu sınırlandırmaya yönelik örnek, öğrencilerin seçtikleri haber konularını sınırlandırmada etkili olmuştur.

Öğrencilerin, son yazdıkları haber metinlerinde konuyu sınırlandırmalarına ilişkin veriler tablo 59'da sunulmuştur.

Tablo 59. Son Yazılan Haber Metinlerinde Konuyu Sınırlandırma

Son Haber Metinleri	Katılımcı	Frekans
Konuyu sınırlandırmayı belirtme	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15
Konuyu sınırlandırma yeterli	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15

KPDY uygulamaları; *öğrencilerin yazacakları haber metninin konusunu zaman, amaç, hedef okur ve ön bilgisi kapsamında sınırlandırma* becerilerini geliştirmeye yönelik uygulamaları da içerdiğinden öğrenciler bu konu ile ilgili pek çok çalışma yapmışlardır. Öğrencilerin tamamı son yazdıkları haber metinlerinde konuyu sınırlandırmayı yeterli düzeyde gerçekleştirebilmiştir.

4.2.9. Öğrencilerin İlk ve Son Yazdıkları Haber Metinlerinin GAYBER Gerekçelere Göre Karşılaştırılmasına Yönelik Bulgular

Değerlendiricilerin, GAYBER ***"biçim"*** ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları ***ilk haber metinleri***ne dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 60'ta sunulmuştur.

Tablo 60. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Biçim Değerlendirilmesi

Tema	Katılımcı	Frekans
-Biçim yönünden yeterli	K1, K7	2
-Biçim yönünden yeterince uygun olmaması	K2,K3, K4, K5, K6, K8, K9, K10,K11 K12,K13, K15	12
-Biçim yönünden yetersiz	K14	1

Değerlendiricilerin, GAYBER *"biçim"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları *ilk haber metinleri*ne dair görüşleri üç tema hâlinde belirtilmiştir.

- **Tema 1: Biçim yönünden yeterli**

Değerlendiriciler, öğrencilerin ilk yazdıkları haber metinlerinde 2 öğrencinin metnini biçim yönünden yeterli olduğunu belirtmektedir.

K1: "Yazı okunaklıdır. Sözcükler arasında boşluklar mevcut, harflerin görünümü iyidir. Görseller uygun yerleştirilmiştir."

K7: "Genel olarak sayfa düzenlidir. Satır ve sözcük aralarındaki boşluklar uygundur. Önemli görülen sözcükler farklı punto ve kalınlıkta gösterilmiştir. Görsel etkilidir."

- **Tema 2: Biçim yönünden yeterince uygun olmaması**

Değerlendiriciler, öğrencilerin ilk yazdıkları haber metinlerinde 12 öğrencinin metnini biçim yönünden yeterince uygun bulmadıklarını dile getirmektedir. Bu metinlerdeki yetersizlikler; görsel kullanılmaması, sayfanın düzensizliği, yazının okunaklı olmaması, paragraf başının yapılmaması ile paragraf, satır ve sözcük aralarında uygun boşlukların bulunmamasıdır.

K3: “Sayfa düzeninde eksiklikler vardır. Paragraf, satır ve sözcük aralarında uygun boşluklar yoktur. Görseller uygundur.”

K6: “Sayfa düzeni, harflerin büyüklüğü uygun değil. Satır ve paragraflar belli değil. Görsel uygun.”

K9: “Yazı okunaklıdır, paragraf boşlukları bırakılmamıştır. Paragraflara yer verilmemiştir. Görsel kullanılmamıştır.”

K10: “Paragraf başı yoktur. Harflerin büyüklüğü uygundur. Satır ve sözcük aralarındaki boşluklar genel olarak uygundur. Görsel yoktur.”

K11: “Yazı yeterince okunaklı değildir, paragraflara ayrılmamıştır. Görsel kullanılmamıştır.”

K12: “Genel olarak sayfa düzeni vardır. Paragraf başı yapılmamıştır. Yazı okunaklı değildir. Paragraf, satır ve sözcük aralarında uygun boşluklar bırakılmıştır. Görsel kullanılmamıştır.”

K13: “Paragraf başı yoktur, paragraflar arasında boşluklar kullanılmamıştır. Yazı okunaklıdır. Görsel yoktur.”

K15: “Sayfa düzeninde eksiklikler vardır. Yazı okunaklı değil. Harflerin puntosu uygun değil. Paragraf, satır ve sözcük aralarında fazla boşluk var. Görsel vardır fakat kötüdür; sayfaya uygun yerleştirilmemiştir.”

- **Tema 3: Biçim yönünden yetersiz**

Değerlendiriciler, öğrencilerin ilk yazdıkları haber metinlerinde 1 öğrencinin metnini biçim yönünden yetersiz bulmuştur.

K14: “Harfler okunaklı değildir, birbirine girmiştir. Paragraf, satır ve sözcük aralarında boşluklar yoktur. Sayfa düzensizdir. Başlıkta kullanılan harflerin büyüklüğü ile metin arasında bir fark görünmüyor. Görsel yoktur.”

Değerlendiricilerin, GAYBER *“biçim”* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları *son haber metinleri*ne dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 61’de sunulmuştur.

Tablo 61. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Biçim Değerlendirilmesi

Tema	Katılımcı	Frekans
-Biçim yönünden yeterli	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K9,K10,K11,K12, K14,K15	13
-Biçim yönünden yeterince uygun olmaması	K8, K13	2

Değerlendiricilerin, GAYBER *"biçim"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları *son haber metinleri*ne dair görüşleri iki tema hâlinde gösterilmiştir.

- **Tema 1: Biçim yönünden yeterli**

Değerlendiriciler, 13 öğrencinin haber metnini biçim yönünden görsellerle uyumlu, ilgi çekici, konuya uygun ve yeterli gördüklerini belirtmektedir.

K1: "Biçim özellikleri konuya uygundur. Yazıda uygun boşluklar bırakılmıştır ve yazı boyutu okunaklıdır. Sayfa düzeni güzel. Yazıdaki görseller uyumlu ve uygun. Kullanılan görseller metinle bütünlük içindedir."

K3: "Sayfa düzeni uygun, kelimeler ve satırlar arasındaki boşluk doğru ayarlanmış. Görseller metinle oldukça uyumlu. Biçim özellikleri konuya uygun, görseller ilgi çekici."

K6: "Yazıda uygun boşluklar bırakılmış, yazı boyutu okunaklı ve görseller yazıyla uyumlu."

K15: "Görseller metnin içeriğiyle uyumlu, yazılar okunaklı, sözcükler arasındaki boşluk yeterli. Biçim özellikleri ilgi çekici."

- **Tema 2: Biçim yönünden yeterince uygun olmaması**

Değerlendiriciler, 2 öğrencinin haber metninin -biçim özellikleri yönünden- daha uygun olabileceğini belirtmektedir.

K8: "Görseller metne daha uygun yerleştirilebilir. Yazının puntosu daha uygun olabilir. Paragraf ve görsellerin yerleri gözden geçirilip punto ve renk lullanımında okunurluk dikkate alınmalıdır.

K13: "Sayfa düzeni iyi, görseller uyumlu; fakat yazının puntosu biraz daha küçük olabilirdi. Görseller metne daha uygun biçimde yerleştirilebilir."

Değerlendiricilerin, öğrencilerin yazdıkları haber metinlerinin ***dil ve anlatım*** ölçütü bazındaki değerlendirmeleri doğrultusunda "*türe özgü dil unsurları, anlatım*

biçimleri, düşünceyi geliştirme yolları, anlatımda mantıksal tutarlılık, dilin doğallığı ve akıcılığı, kelime çeşitliliği, kaynaklardan yararlanma, dil bilgisine uygunluk, özgünlük" olmak üzere dokuz başlık belirlenmiştir.

Değerlendiricilerin, GAYBER *"dil ve anlatım"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları *ilk haber metinleri* için *türe özgü dil unsurlarının kullanımı*na dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 62'de sunulmuştur.

Tablo 62. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Türe Özgü Dil Unsurlarının Kullanımı) Değerlendirilmesi

Türe özgü dil unsurları		
Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
-Türe özgü dil unsurlarını yeterince doğru ve etkili biçimde kullanmama	K1, K3, K4, K5, K6, K7, K9, K10, K11, K13, K15	11
-Türe özgü dil unsurlarını kullanmama	K2, K8, K12, K14	4

- **Tema 1: Türe özgü dil unsurlarını yeterince doğru ve etkili biçimde kullanmama**

Değerlendiriciler, yazılan ilk haber metinlerinde 11 öğrencinin haber dilini yeterince doğru ve etkili biçimde kullanamadığını belirtmektedir.

K3: "Etkili bir dil yoktur."

K4: "Haber dili yeterince kullanılmamıştır."

K5: "Dil, kısmen türe özgü olsa da etkili değildir."

K7: "Haber diline özgü ifadeler yeterince kullanılmamıştır."

K10: "Türe özgü dil, genel olarak vardır."

- **Tema 2: Türe özgü dil unsurlarını kullanmama**

Değerlendiriciler, bazı metinlerde öğrencilerin haber dilini kullanmadıklarını belirtmektedir. Değerlendiricilerin görüşlerine göre 4 öğrencinin yazısı haber dilinin özelliğini taşımamaktadır.

K2: "Haber metninden çok bilimsel bir bir metin olmuş."

K8: "Metnin dili, haber dilinden çok gezi yazısı özelliği taşımaktadır."

K14: "Haber dili özelliği yoktur."

Değerlendiricilerin, GAYBER *"dil ve anlatım"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları *son haber metinleri* için *türe özgü dil unsurlarının kullanımı*na dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 63'te sunulmuştur.

Tablo 63. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Türe Özgü Dil Unsurlarının Kullanımı) Değerlendirilmesi

Türe özgü dil unsurları		
Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
-Türe özgü dil unsurlarını yeterince doğru ve etkili biçimde kullanma	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K8,K9,K11,K12,K13,K14,K15	13
- Türe özgü dil unsurlarını yeterince doğru ve etkili biçimde kullanmama	K7,K10	2

- **Tema 1: Türe özgü dil unsurlarını yeterince doğru ve etkili biçimde kullanma**

Değerlendiriciler, 13 öğrencinin son yazdığı haber metninde türe özgü dil unsurlarını yeterince doğru ve etkili kullandığını belirtmektedir.

K4: "Haber dilini etkili bir biçimde kullanmış."

K6: " Etkili bir haber dili var."

K12: " Haber dilini doğru ve etkili bir biçimde kullanmış."

K15: "Haber dili etkili."

- **Tema 2: Türe özgü dil unsurlarını yeterince doğru ve etkili biçimde kullanmama**

Değerlendiriciler, 2 öğrencinin türe özgü dil unsurlarını kullanma biçimini yeterince etkili bulmadıklarını belirtmektedir.

K7: "Haber dili kullanımı daha etkili olabilir."

Değerlendiricilerin, GAYBER *"dil ve anlatım"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları *ilk haber metinleri* için *anlatım biçimlerinin kullanımı*na dair görüşlerine ilişkin veriler Tablo 64'te sunulmuştur.

Tablo 64. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Anlatım Biçimlerinin Kullanımı) Değerlendirilmesi

Anlatım biçimleri		
Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
-Anlatım biçimlerini etkili biçimde kullanma	K8	1
-Anlatım biçimlerini yeterince etkili kullanmama	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	14

- **Tema 1: Yazıda anlatım biçimlerini etkili biçimde kullanma**

Değerlendiriciler, öğrencilerin yazdıkları ilk haber metinlerinde açıklayıcı anlatımı kullandıklarını ve bir öğrencinin de açıklayıcı anlatımı başarılı bir şekilde kullandığını belirtmektedir.

K8: "Açıklayıcı anlatım biçimi başarılı bir şekilde kullanılmıştır."

- **Tema 2: Yazıda anlatım biçimlerini yeterince etkili kullanmama**

Değerlendiriciler, öğrencilerin ilk yazdıkları haber metinlerinde açıklayıcı anlatım biçimini yeterince etkili kullanamadıklarını belirtmektedir.

K1: "Açıklayıcı anlatım kullanılmış ama etkili değil."

K3: "Anlatım biçimi etkili değildir."

K5: "Anlatım biçimi vardır ama etkili değildir."

K7: "Anlatım biçimleri etkili bir şekilde kullanılmasa da açıklamalar var."

K11: "Anlatım biçimlerinden açıklayıcı anlatım kullanılmış fakat yeterli değil."

K13: "Anlatım biçimleri etkili kullanılmamıştır."

K14: "Açıklayıcı anlatım kullanılmış ancak etkili değildir."

K15: "Anlatım biçimleri kullanılmışsa da etkisi kısıtlıdır."

Değerlendiricilerin, GAYBER *"dil ve anlatım"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları *son haber metinleri* için *anlatım biçimlerinin kullanımı*na dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 65'te sunulmuştur.

Tablo 65. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Anlatım Biçimlerinin Kullanımı) Değerlendirilmesi

Anlatım biçimleri		
Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
-Anlatım biçimlerini etkili biçimde kullanma	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15

- **Tema 1: Anlatım biçimlerini etkili biçimde kullanma**

Değerlendiriciler, öğrencilerin son yazdıkları haber metinlerinde açıklayıcı anlatımı etkili bir biçimde kullandıklarını belirtmektedir.

K1: "Açıklayıcı anlatıma uygun etkili bir dil kullanılmış. Tanımlamalar ve sıralamalar yerinde ve doğru kullanılmış."

K6: "Açıklayıcı anlatıma etkili bir şekilde yer verilmiş. Tanık gösterme ve karşılaştırma uygun bağlamlarda kullanılmıştır."

K8: "Açıklayıcı anlatımın tanımlama, sıralama gibi yapısal unsurlarına etkili biçimde yer verilmiş."

K11: "Sorun-çözüm odaklı kurgulanan haber metninde açıklayıcı anlatım etkili bir biçimde kullanılmış."

K15: "Açıklayıcı anlatımın farklı yapıdaki unsurlarına yer verilmiştir. Grafiklerden yararlanılmış, karşılaştırmalar yapılmış, sayısal veriler kullanılmış.

Değerlendiricilerin, GAYBER ***"dil ve anlatım"*** ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları ***ilk haber metinleri*** için *düşünceyi geliştirme yollarının kullanımı*na dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 66'da sunulmuştur.

Tablo 66. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Düşünceyi Geliştirme Yollarının Kullanımı) Değerlendirilmesi

Düşünceyi geliştirme yolları		
Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
-İçeriğe uygun düşünceyi geliştirme yollarını yeterince etkili kullanmama	K1,K2,K3,K4,K5,K8,K9,K11,K13,K14,K15	11
-İçeriğe uygun düşünceyi geliştirme yollarını kullanma yetersiz	K6,K7,K10,K12	4

- **Tema 1: İçeriğe uygun düşünceyi geliştirme yollarını yeterince etkili kullanmama**

Değerlendiriciler, 12 öğrencinin yazısında düşünceyi geliştirme yollarını yeterince etkili kullanmadığını belirtmektedir.

K1: "Örnekleme ve sayısal verilerden yararlanma vardır, yeterince etkili değildir."

K2: "Karşılaştırmalar yapılmıştır, sayısal verilerden yararlanılmıştır fakat yeterince etkili değildir."

K3: "Tanık göstermeye ve örneklemeye yer verilmişse de düşünceyi geliştirme yolları etkili kullanılamamıştır."

K5: "Düşünceyi geliştirme yollarına başvurulmuştur ama etkili değildir."

K8: "Benzetme ve örnekleme vardır ama etkili kullanılamamıştır."

K13: "Genel olarak düşünceyi geliştirme yollarına başvurulmuştur."

K9: "Düşünceyi geliştirme yolları sınırlıdır."

K15: "Düşünceyi geliştirme yolları kullanılsa da etkisi kısıtlıdır."

- **Tema 3: İçeriğe uygun düşünceyi geliştirme yollarını kullanma yetersiz**

Değerlendiriciler, 4 öğrencinin yazısında içeriğe uygun biçimde düşünceyi geliştirme yollarını kullanamadığını belirtmektedir.

K6: "Düşünceyi geliştirme yolları yetersiz."

K7: "Düşünceyi geliştirme yolu belirsiz."

K10: "Düşünceyi geliştirme yolu görünmüyor."

K12: "Düşünceyi geliştirme yolları belirsizdir."

Değerlendiricilerin, GAYBER *"dil ve anlatım"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları *son haber metinleri* için *düşünceyi geliştirme yollarının kullanımı*na dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 67'de sunulmuştur.

Tablo 67. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Düşünceyi Geliştirme Yollarının Kullanımı) Değerlendirilmesi

Düşünceyi geliştirme yolları		
Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
-İçeriğe uygun düşünceyi geliştirme yollarını yeterince etkili kullanma	K1,K2,K4,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	13
-İçeriğe uygun düşünceyi geliştirme yollarını yeterince etkili kullanmama	K3,K5	2

- **Tema 1: İçeriğe uygun düşünceyi geliştirme yollarını kullanma**

Değerlendiriciler, 13 öğrencinin metninde içeriğe uygun düşünceyi geliştirme yollarına yeterli bir biçimde yer verdiğini ve etkili bir biçimde kullandığını belirtmektedir.

K2: "Düşünceyi geliştirme yollarından sayısal verilerden, karşılaştırma ve örneklemeden yararlanılmış."

K7: "Metinde birçok özdeyiş yer almaktadır. Örneklemeye, tanık göstermeye başvurulmuş, alıntılamalar yapılmıştır."

K10: "Seçilen haber konusuyla ilgili olarak terim anlamlı kelimelere metinde yer verilmiştir. Özellikle açıklamalar ve tanımlamalar daha çok kullanılmıştır. Sebep-sonuç ve sıralama cümleleri metne etkili bir dil ve anlatım özelliği kazandırmıştır."

K12: "İçeriğe uygun düşünceyi geliştirme yolları kullanılmıştır. Röportaj odaklı haber metni olduğu için alıntı ifadelere metinde oldukça yer verilmiştir. Karşılaştırmalar yapılmış, sayısal verilerden yararlanılmış. Metinde, somutlamaya ve neden/etki belirten ifadelere yer verilmiştir."

- **Tema 2: İçeriğe uygun düşünceyi geliştirme yollarını yeterince kullanmama**

Değerlendiriciler, 2 öğrencinin son yazdığı haber metninde düşünceyi geliştirme yollarını yeterince etkili kullanamadığını belirtmektedir.

K3: "Açıklayıcı ifadelerden sıklıkla yararlanılmış. Sıralama belirten cümleler tercih edilmiş. Düşünceyi geliştirme yolları çeşitlendirilerek haber metninde daha etkili bir dil ve anlatım oluşturulabilir.

K5: “Haber metninde en çok örneklemeye başvurulmuştur. Düşünceyi geliştirme yolları çeşitlendirilebilir.”

Değerlendiricilerin, GAYBER *“dil ve anlatım”* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları *ilk haber metinleri* için *anlatımda mantıksal tutarlılığa* dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 68’de sunulmuştur.

Tablo 68. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Mantıksal Tutarlılık) Değerlendirilmesi

Anlatımda mantıksal tutarlılık		
Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
-Anlatımda mantıksal tutarlılık ve bütünlük olması	K1,K2,K6,K8,K9,K10,K11	7
-Anlatımda mantıksal tutarlılığın ve bütünlüğün yeterince olmaması	K3, K4, K5, K7, K12, K13, K14, K15	8

- **Tema 1: Anlatımda mantıksal tutarlılık ve bütünlük olması**

Değerlendiriciler, öğrencilerin ilk yazdıkları haber metinlerinde genel olarak konunun mantıksal tutarlılık ve bütünlük içinde anlatıldığını, cümlelerin diğerleriyle uyumlu olduğunu belirtmektedir.

K1: “Konu mantıksal bütünlük içinde anlatılmış. Cümleler arasında genel olarak uyum var.”

K8: “Cümleler diğerleriyle uyumludur. Yazıya konu olan parkın bölümleri farklı paragraflarda tanıtılmıştır, konu dışına çıkılmamıştır. ”

K9: “Cümlelerde genel olarak uyum vardır.”

K10: “Cümleler genel olarak tutarlıdır. Kelimeler anlamına uygun kullanılmıştır.”

- **Tema 2: Anlatımda mantıksal tutarlılığın ve bütünlüğün yeterince olmaması**

Değerlendiriciler, 8 öğrencinin ilk yazdığı haber metninde ele aldığı konuyu mantıksal tutarlılık içinde yeterince anlatamadığını, cümleler arasında mantıksal bütünlüğün sağlanamadığını belirtmektedir.

K3: “Cümleler arasında kopukluklar vardır.”

K5: “Konu işlenirken yeterince mantıksal bütünlük sağlanmamış.”

K7: “Cümleler gereksiz bir şekilde uzun yazılmış ve anlatım hataları yapılmış.”

K12: “Cümleler arasında tekrarlar vardır ve uyum yoktur. Gereksiz ifadeler ve bilgiler vardır.”

K13: “Cümle sıralamalarında mantıksal hatalar bulunmakta, metinde anlatım bozuklukları vardır.”

K14: “Cümleler diğerleri ile kısmen uyumlu ve doğru sıradadır.

K15: “Tutarsızlığın olduğu yerler var.”

Değerlendiricilerin, GAYBER *“dil ve anlatım”* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları *son haber metinleri* için *anlatımda mantıksal tutarlılığa* dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 69’da sunulmuştur.

Tablo 69. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Mantıksal Tutarlılık) Değerlendirilmesi

Anlatımda mantıksal tutarlılık		
Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
-Anlatımda mantıksal tutarlılık ve bütünlük olması	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10, K11,K12,K13,K14,K15	15

Tema 1: Anlatımda mantıksal tutarlılık ve bütünlük olması

Değerlendiriciler, öğrencilerin son yazdıkları haber metinlerinin anlatımında mantıksal tutarlılık ve bütünlüğün olduğunu belirtmektedir.

K1: “Konu, mantıksal tutarlılık ve bütünlük içinde anlatılmıştır. Cümleler, diğerleriyle uyumlu ve doğru sıradadır.”

K6: “Konu, mantıksal ve tutarlı bir çerçevede ele alınmıştır. Cümle kuruluşları doğrudur.”

K11: “Konu dışına çıkılmamış ve mantıksal bütünlük sağlanmıştır. Cümleler birbiriyle uyumludur. Konuyla ilgili israf, tasarruf, paylaşma, ihtiyaç sahipleri vb. sözcükler gerekli sıklıkta tekrar etmiş ve kullanılmıştır.”

K14: “Yazıda mantıksal tutarlılık ve bütünlük sağlanmıştır. Cümleler doğru sıradadır ve uyumludur.”

Değerlendiricilerin, GAYBER *“dil ve anlatım”* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları *ilk haber metinleri* için *dilin doğallığı ve akıcılığı*na dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 70’te sunulmuştur.

Tablo 70. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Dilin Doğallığı ve Akıcılığı) Değerlendirilmesi

Dilin doğallığı ve akıcılığı		
Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
-Dilin doğal ve akıcı olması	K1,K3,K10,K11,K13,K15	6
-Dilin yeterince doğal ve akıcı olmaması	K2,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K14	8
Dilin akıcı olmaması	K12	1

- **Tema 1: Dilin doğal ve akıcı olması**

Değerlendiriciler, öğrencilerin ilk yazdıkları haber metinlerinden altısında dilin doğal ve akıcı bir şekilde kullanıldığını belirtmektedir.

K1: "Genel olarak akıcı bir dil kullanılmış."

K3: "Akıcılık genel olarak vardır. Genel olarak gereksiz ifade yoktur."

K11: "Dili akıcıdır."

K15: "Akıcılık genel olarak sağlanmıştır."

- **Tema 2: Dilin yeterince doğal ve akıcı olmaması**

Değerlendiriciler, yazdıkları ilk haber metinlerinde 8 öğrencinin dili yeterince doğal ve akıcı kullanmadığını belirtmektedir.

K2: "Alıntılar çok kullanılmış, gereksiz ayrıntılara girilmiştir. Akıcılık ve doğallık yeteri kadar sağlanamamıştır."

K4: "Dil yeterince doğal ve akıcı değil, bazı ayrıntılar metinde fazla."

K5: "Akıcılık yeterli değil; farklı kelimeler kullanılabilir."

K8: "Dil, yeterince doğal ve akıcı kullanılmamıştır."

K9: "Dil yeterince akıcı değil."

K14: "Kısmen akıcı sayılır, bazı gereksiz detaylar vardır."

- **Tema 3: Dilin akıcı olmaması**

Bir öğrenci, yazdığı haber metninde dili akıcı bir şekilde kullanamamıştır.

K12: "Akıcılık yoktur. Aynı kelimelerin tekrarı vardır. Gereksiz ifadeler ve bilgiler vardır."

Değerlendiricilerin, GAYBER *"dil ve anlatım"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları *son haber metinleri* için *dilin doğallığı ve akıcılığı*na dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 71'de sunulmuştur.

Tablo 71. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Dilin Doğallığı ve Akıcılığı) Değerlendirilmesi

Dilin doğallığı ve akıcılığı		
Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
-Dilin doğal ve akıcı olması	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15

- **Tema 1: Dilin doğal ve akıcı olması**

Değerlendiriciler, öğrencilerin son yazdıkları haber metinlerinde dili, doğal ve akıcı kullandıklarını belirtmektedir.

K2: "Akıcı, anlaşılır etkili bir dil kullanılmıştır. Gereksiz ek, sözcük kullanılmamıştır. Anlatım doğaldır, inandırıcılık sağlanmıştır."

K5: "Anlatım yapmacılıktan uzak ve doğaldır. Etkili, akıcı, anlaşılır bir dil kullanılmıştır."

K8: "Dil doğal ve akıcıdır. Metinde gereksiz bilgilere yer verilmemiştir."

K11: "Etkili bir dil ve anlatımı var. Akıcı, anlaşılır, bağlama uygun ifadeler kullanılmış. Gereksiz bilgilere yer verilmemiştir, ifade yanlışları yok."

K15: "Konuya uygun sözcüklere yer verilerek anlam zenginliği sağlanmış. Dil, doğal ve akıcıdır. Konu dışı ifadelere yer verilmemiştir."

Değerlendiricilerin, GAYBER *"dil ve anlatım"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları *ilk haber metinleri* için *kelime çeşitliliği*ne dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 72'de sunulmuştur.

Tablo 72. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Kelime Çeşitliliği) Değerlendirilmesi

Kelime çeşitliliği		
Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
-Kelimelerin çeşitli olması	K2,K3,K8	3
-Kelimelerin yeterince çeşitli olmaması	K1,K4,K5,K6,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	11
-Kelime çeşitliliğinin olmaması	K7	1

- **Tema 1: Kelimelerin çeşitli olması**

Değerlendiriciler, öğrencilerin yazdıkları haber metinlerinin üçünde kelime çeşitliliğinin olduğunu belirtmektedir.

K2: "Kelime çeşitliliği var."

K3: "Metin uzunluğu yeterli. Kelime kullanımları genel olarak olumludur."

K8: "Kelime çeşitliliği vardır."

- **Tema 2: Kelimelerin yeterince çeşitli olmaması**

Değerlendiriciler, öğrencilerin yazdıkları haber metinlerinin pek çoğunda kelime çeşitliliğinin yeterli olmadığını, bunun daha çok metinlerin kısalığından kaynaklandığını belirtmektedir. 11 öğrencinin yazılarında kelime çeşitliliğini sağlayamadığı ifade edilmektedir.

K1: "Kelime çeşitliliği sınırlıdır."

K5: "Kelime kısıtlılığı var."

K6: "Az sayıda kelime kullanılmış. Yazı birkaç cümle ile sınırlandırılmış. Çeşitlilik sınırlıdır."

K9: "Tek bir paragraftan oluşan metin konuyu yeteri kadar açıklamamış ve kelimeleri çeşitlendirememiştir. Farklı kelimeler kısıtlıdır."

K10: "Yazı kısa olduğu için yeterli çeşitlilik sağlanamamış. Kelime çeşitliliği kısıtlıdır."

K12: "Kelime çeşitliliği sınırlıdır."

K15: "Yazının kısalığı kelime çeşitliliğini sınırlandırmıştır."

- **Tema 3: Kelime çeşitliliğinin olmaması**

Değerlendiriciler, öğrencilerin yazdıkları haber metinlerinden birinde kelime çeşitliliğinin olmadığını belirtmektedir.

K7: "Yazı çok kısa. Kelimeler farklılaşmıyor yani çeşitli kelimeler kullanılmamış."

Değerlendiricilerin, GAYBER *"dil ve anlatım"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları *son haber metinleri* için *kelime çeşitliliği*ne dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 73'te sunulmuştur.

Tablo 73. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Kelime Çeşitliliği) Değerlendirilmesi

Kelime çeşitliliği		
Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
-Kelimelerin çeşitli olması	K1,K2,K3,K4,K6,K7,K8,K10,K11,K12,K14,K15	12
-Kelimelerin yeterince çeşitli olmaması	K5,K9,K13	3

- **Tema 1: Kelimelerin çeşitli olması**

Değerlendiriciler, 12 öğrencinin son yazdığı haber metninde kelime çeşitliliğini yeterli görmüştür.

K2: "Yazıda kelime çeşitliliği var.

K6: "Metinde kelime çeşitliliği vardır.

K10: "İçeriğe uygun kelime ve kavramlar yer almış, kelime çeşitliliği var."

K12: "Bağlama uygun ifadeler kullanılmış. Kelime çeşitliliği var."

K15: "Konu, yardımcı düşüncelerle genişletilmiş. Kelime çeşitliliği metne anlam zenginliği katmış."

- **Tema 2: Kelimelerin yeterince çeşitli olmaması**

Değerlendiriciler, 3 öğrencinin haber metninde kelime çeşitliliğinin artırılabileceğini belirtmektedir.

K5: "Kelime çeşitliliği artırılabilir."

K13: "Konuya uygun sözcükler kullanılmışsa da kelime çeşitliliği artırılabilir."

Değerlendiricilerin, GAYBER *"dil ve anlatım"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları *ilk haber metinleri* için *kaynaklardan yararlanma*ya dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 74'te sunulmuştur.

Tablo 74. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Kaynaklardan Yararlanma) Değerlendirilmesi

Kaynaklardan yararlanma		
Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
-Kaynaklardan yeterince yararlanma	K3,K8	2
-Kaynaklardan yeterince yararlanmama	K1,K5,K11,K15	4
-Kaynaklardan yararlanmama	K2,K4,K6,K7,K9,K10,K12,K13,K14	9

- **Tema 1: Kaynaklardan yeterince yararlanma**

Değerlendiriciler, 2 öğrencinin ilk yazdığı haber metninde kaynaklardan yeterince yararlandığını belirtmektedir.

K3: "Kaynaklar yeterli."

K8: "Kaynaklar belirtilmiştir."

- **Tema 2: Kaynaklardan yeterince yararlanmama**

Değerlendiriciler, 4 öğrencinin ilk yazdığı haber metninde kaynaklardan yeterince yararlanmadığını belirtmektedir.

K1: "Kaynakların kullanımı yeterli değildir."

K5: "Kaynak site verilmiş ancak bağlantı verilmemiştir."

K11: "Bir kaynaktan alıntı yapılmıştır. Kaynakların kullanımı geliştirilmelidir."

K15: "Kaynaklardan yeterli ve etkili bir biçimde yararlanılmamıştır."

- **Tema 3: Kaynaklardan yararlanmama**

Değerlendiriciler, 9 öğrencinin ilk yazdığı haber metninde kaynaklara başvurmadığını belirtmektedir.

K2: "Kaynak yoktur, belirtilmemiştir."

K4: "Kaynakça belirtilmemiştir."

K7: "Kaynak yok."

K9: "Kaynak belirtilmemiş."

K10: "Kaynaklara başvurulmamıştır."

K12: "Kaynaklara yer verilmemiş."

K14: "Kaynak yoktur."

Değerlendiricilerin, GAYBER *"dil ve anlatım"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları *son haber metinleri* için *kaynaklardan yararlanma*ya dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 75'te sunulmuştur.

Tablo 75. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Kaynaklardan Yararlanma) Değerlendirilmesi

Kaynaklardan yararlanma		
Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
-Kaynaklardan yeterince yararlanma	K1,K4,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	12
-Kaynaklardan yeterince yararlanmama	K2,K3,K5	3

- **Tema 1: Kaynaklardan yeterince yararlanma**

Değerlendiriciler, 12 öğrencinin kaynaklardan yeterince yararlandığını belirtmektedir.

K1: "Çeşitli kaynaklardan yararlanılmıştır. Habere konu olan yarışmayla ilgili kaynak gösterilen kurum ve kişiler açıkça belirtilmiştir."

K7: "Kaynaklar açıkça belirtilmiştir."

K9: "Metinde kaynakçaya yer verilmiş, kaynaklardan yeterince yararlanılmıştır."

K11: "Başvurulan kaynaklar, kaynakça bölümünde açıklanmış."

K14: "Konuyla ilgili kaynaklara başvurulmuş, kaynaklardan yeterince yararlanılmıştır."

- **Tema 2: Kaynaklardan yeterince yararlanmama**

Değerlendiriciler, 3 öğrencinin son yazdığı haber metninde kaynaklara yeterince başvurmadığını ve kaynaklardan yeterince yararlanamadığını belirtmektedir.

K2: "Kaynaklardan daha etkili biçimde yararlanılabilir ve kaynaklar belirginleştirilebilir. Kaynaklar açıkça belirtilmemiş."

K5: "Kaynaklar belirginleştirilebilir. Daha etkili bir anlatım için kaynaklar açıkça belirtilebilirdi."

GAYBER'in "dil ve anlatım" ölçütündeki üç özellik *(uygun geçiş ve bağlantı ifadelerinin kullanılması, kelimelerin yerinde ve doğru anlamda kullanılması ve cümle kuruluşlarının dil bilgisi kurallarına uygunluğu)* analiz edilirken tek kod *(dil bilgisine uygunluk)* olarak birleştirilmiştir. Değerlendiricilerin, GAYBER *"dil ve anlatım"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları *ilk haber metinleri* için *dil bilgisine uygunluğa* dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 76'da sunulmuştur.

Tablo 76. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Dil Bilgisine Uygunluk) Değerlendirilmesi

Dil bilgisine uygunluk		
Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
-Dil bilgisi kurallarına uyma	K1, K3, K6, K8, K9, K11, K14	7
-Dil bilgisi kurallarına yeterince uymama	K2, K4, K5, K7, K10, K12, K13, K15	8

- **Tema 1: Dil bilgisi kurallarına uyma**

Değerlendiriciler, 7 öğrencinin ilk yazdığı haber metninde dil bilgisi kurallarına uyduğunu belirtmektedir.

K3: "Kelime kullanımları genel olarak olumludur. *"Aynı zamanda, böylece, ayrıca"* vb. bağlantı ifadeleri kullanılmıştır.

K6: "Kelimeler genel olarak kurallara uygun, bağlantı ifadeleri az da olsa var, cümleler dil bilgisi kurallarına uygun."

K8: "Kelimeleri, anlamına uygun kullanmaya dikkat etmiş."

K9: "Kelime kullanımları genel olarak dil bilgisi ve anlam açısından yeterlidir. Cümleler uyumludur."

K14: "Birtakım bağlantı ögeleri kullanılmıştır. Cümle kuruluşları dil bilgisi kurallarına genel olarak uygundur."

- **Tema 2: Dil bilgisi kurallarına yeterince uymama**

Değerlendiriciler, 8 öğrencinin ilk yazdığı haber metninde dil bilgisi kurallarına yeterince uymadığını belirtmektedir. Değerlendiriciler; öğrencilerin ilk yazdıkları haber metinlerinde yaptıkları hataların çoğunlukla yazılarında geçiş ve bağlantı ifadelerini yanlış kullanmalarından kaynaklandığını, bununla birlikte kelime kullanımlarında ve cümle kuruluşlarında dil bilgisel yönden eksiklerinin olduğunu belirtmektedir.

K2: "Dil bilgisi kuralına uymayan cümle kuruluşları vardır. Yazıda, *"ancak"* sözcüğünün gereksiz ve yanlış kullanımları bulunmaktadır."

K4: Eklerin kullanılmamasından *(... üretimi 2002 durduruldu.)* kaynaklanan hatalar vardır. Fiilimsi kullanımları hatalıdır."

K5: “İkinci paragrafta *ya…ya…* bağlacı yanlış kullanılmıştır. Cümle kuruluşlarında hatalar vardır.”

K10: “Bağlantı ifadeleri gereksiz ve yanlış kullanılmış.”

K12: “Yazıda uygun geçiş ve bağlantı ifadeleri yoktur. Kelime kullanımlarında eksiklikler vardır.”

K13: “Geçiş ve bağlantı ifadelerinde *(Hem bir de gübre var tabii.)* yanlış kullanımlar vardır. Eklerin kullanımı *(Çiftçi, tarlası iyi işlemiyor.)* yetersizdir. Cümle kuruluşları *(Türkiye tarımda ise maliyetler çok yüksek.)* hatalıdır.”

K15: “Geçiş ve bağlantı ifadeleri, kullanılması gerektiği yerde kullanılmamıştır. Bölümler ve cümleler arası bağlantı ögeleri yetersizdir.”

Değerlendiricilerin, GAYBER ***“dil ve anlatım”*** ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları ***son haber metinleri*** için *dil bilgisine uygunluğa* dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 77’de sunulmuştur.

Tablo 77. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Dil Bilgisine Uygunluk) Değerlendirilmesi

Dil bilgisine uygunluk		
Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
-Dil bilgisi kurallarına uyma	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11, K12,K13,K14,K15	15

- **Tema 1: Dil bilgisi kurallarına uyma**

Değerlendiriciler, son yazılan haber metinlerinde dil bilgisi kurallarına uyulduğunu belirtmektedir.

K2: “Metinde uygun bağlantı ifadeleri kullanılmıştır. Kelimeler anlamlarına uygun kullanılmıştır. Cümle kuruluşları dil bilgisi kurallarına uygundur.”

K4: “Geçiş ve bağlantı ifadelerine yer verilmiştir. Sözcükler yerinde ve doğru anlamda kullanılmıştır. Anlatım bozuklukları yok.”

K6: “İfade yanlışları yok. Terimsel ifadelerden çok günlük hayatta kullanılan sözcükler tercih edilmiş. Uygun geçiş ve bağlantı ifadeleri kullanılmış. Cümle kuruluşları kurallara uygun.”

K9: “Uygun kelimeler, geçiş ve bağlantı ifadeleri kullanılmıştır. İfade yanlışları yoktur.”

K12: “Geçiş ve bağlantı ifadeleriyle bütünlük sağlanmış. Anlatım bozuklukları ve ifade yanlışları yok. Cümleler dil bilgisi kurallarına uygun.”

K15: “Eğer, ise, için gibi bağlantı ifadelerine yer verilmiş. Kelimeler yerinde ve doğru anlamda kullanılmış. Cümle kuruluşları kurallara uygundur.”

Değerlendiricilerin, GAYBER *“dil ve anlatım”* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları *ilk haber metinleri* için *özgünlüğe* dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 78’de sunulmuştur.

Tablo 78. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Özgünlük) Değerlendirilmesi

Özgünlük		
Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
-Özgünlüğün olması	K6, K7, K10	3
-Özgünlüğün yeterince olmaması	K1, K2, K3, K8, K9, K11, K12, K13, K14	9
-Özgünlüğün olmaması	K4, K5, K15	3

- **Tema 1: Özgünlüğün olması**

Değerlendiriciler**,** 3 öğrencinin yazdığı haber metninde özgün ifadelerin yer aldığını belirtmektedir.

K6: “Konuyu kendi cümleleriyle ifade etmiştir.”

K7: “Yazıda özgün ifadeler yer almaktadır. Metinde bir sorun belirlenmiş ve bu soruna alternatif çözüm yolları önerilmiştir.”

K10: “Özgünlük vardır. Türe özgü çarpıcı, dikkat çekici cümleler kullanılmıştır.”

- **Tema 2: Özgünlüğün yeterince olmaması**

Değerlendiriciler; 9 öğrencinin konuyu kendine özgü ifadelerle yeterince anlatamadığını belirtmektedir. İlk yazılan haber metinlerinde özgünlüğün yeterince olmaması; alıntı ifadelerin çokluğuna, alıntı yapılan kaynakların etkili kullanılmayışına ve anlatımın yetersizliğine bağlanmaktadır.

K1: “Konuyu kendine özgü ifadelerle kısmen anlatmıştır. Kaynağın belirtilmediği sonuç bölümünde özgünlük yoktur.”

K2: “Özgünlük ve dilin etkililiği kısıtlıdır. Alıntı ifadeler düzenlenmemiştir, kaynaklar etkili kullanılmadığından yeterince özgün değildir. Etkili bir anlatımı yoktur.”

K3: “Yazıda özgün ifadeler yerine kaynaklardan alınan bilgiler doğrudan aktarılmıştır. Özgünlük yeterli değildir, alıntılar çoktur.”

K9: “Konuyu kendine özgü ifadelerle kısmen anlatsa da anlatım yetersizdir.”

K11: “Alıntılar olduğu için kendine özgü ifadeler yeterli değildir.

K13: “Anlatım yetersizdir, kendine özgü bazı ifadeler vardır.”

K14: “Özgün ifadeler yetersizdir. Kaynak belirtilmemiştir.”

- **Tema 3: Özgünlüğün olmaması**

Değerlendiriciler**,** 3 öğrencinin yazdığı haber metninde özgün ifadelerin yer almadığını belirtmektedir.

K4: “Özgün bir dil kullanılmamıştır, alıntılar özensiz kullanılmış ve gereksiz ayrıntılara yer verilmiştir.”

K5: “Özgün ifadeler yer almıyor. Oyun terimlerinin sıklıkla kullanımı özgünlüğü etkilemiştir.”

K15: “Dilin özgünlüğü yok. Kendi ifadelerinden çok alıntı ifadeler kullanmış.”

Değerlendiricilerin, GAYBER *“dil ve anlatım”* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları *son haber metinleri* için *özgünlüğe* dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 79’da sunulmuştur.

Tablo 79. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Dil ve Anlatım (Özgünlük) Değerlendirilmesi

Özgünlük		
Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
-Özgünlüğün olması	K1,K2,K3,K4,K6,K9,K11,K12,K13,K14,K15	11
-Özgünlüğün yeterince olmaması	K5,K7,K8,K10	4

- **Tema 1: Özgünlüğün olması**

Değerlendiriciler, 11 öğrencinin son yazdığı haber metninde konuyu kendine özgü ifadelerle anlatabildiğini ve özgünlüğün yeterince olduğunu belirtmektedir.

K1: “Konuyu kendine özgü ifadelerle anlatmış.”

K4: “Özgünlük sağlanmış.”

K6: “Konuyu kendine özgü ifadelerle ele almış.”

K12: “Metinde özgünlük yeterli.”

- **Tema 2: Özgünlüğün yeterince olmaması**

Değerlendiriciler, 4 öğrencinin son yazdığı haber metninde özgün ifadelerin belirginleştirilip güçlendirilebileceğini belirtmektedir.

K7: “Özgün ifadeler güçlendirilebilir.”

K10: “Yazara özgü ifadeler belirginleşebilir.”

Değerlendiricilerin, öğrencilerin yazdıkları haber metinlerinin *plan ve işleyiş (anlatım düzeni), başlık ile yazım ve noktalama* ölçütleri bazındaki değerlendirmeleri doğrultusunda “*5N1K cevapları, giriş-gelişme-sonuç bölümleri, başlıkların kullanımı, yazım ve noktalama*” olmak üzere dört başlık belirlenmiştir.

Değerlendiricilerin, GAYBER *“plan ve işleyiş”* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları *ilk haber metinleri* için *5N1K cevaplarına* dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 80’de sunulmuştur.

Tablo 80. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Plan ve İşleyiş (5N1K) Değerlendirilmesi

5N1K cevapları		
Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
-5N1K sorularının cevaplanması	K2,K4,K10,K11	4
-5N1K sorularının yeterince cevaplanmaması	K1,K3,K5,K6,K7,K8,K9,K12,K13,K14,15	11

- **Tema 1: 5N1K sorularının cevaplanması**

Değerlendiriciler, yazılan ilk haber metinlerinde 4 öğrencinin 5N1K sorularını genel olarak cevapladığını belirtmektedir.

K2: “5N1K sorularına genel olarak cevap vardır.”

K4: “Genel olarak 5N1K sorularına cevap verilmiştir.”

K10: “5N1K sorularının cevapları genel olarak var.”

K11: “Ne, ne zaman, nerede, kim gibi sorulara cevap vardır. 5N1K sorularının genel olarak cevabı vardır.”

- **Tema 2: 5N1K sorularının yeterince cevaplanmaması**

Değerlendiriciler, 11 öğrencinin haber metninde 5N1K sorularının yeterince cevaplanmadığını belirtmektedir.

K1: "5N1K sorularının cevapları eksik."

K5: "5N1K soruları yeterince yanıtlanmamıştır."

K6: "5N1K sorularının tamamının cevabı yok. Kim, ne sorularına cevaplar vardır."

K7: "5N1K sorularına yanıt yetersizdir."

K9: "5N1K sorularının tamamının cevaplarına yer verilmemiştir."

K13: "5N1K sorularının tamamının cevabı yok."

K14: "5N1K sorularından bazılarına cevap vardır."

K15: "5N1K soruları daha net cevaplanabilir."

Değerlendiricilerin, GAYBER *"plan ve işleyiş"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları *son haber metinleri* için *5N1K cevaplarına* dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 81'de sunulmuştur.

Tablo 81. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Plan ve İşleyiş (5N1K) Değerlendirilmesi

5N1K cevapları		
Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
-5N1K sorularının cevaplanması	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11, K12,K13,K15	14
-5N1K sorularının yeterince cevaplanmaması	K14	1

- **Tema 1: 5N1K sorularının cevaplanması**

Değerlendiriciler, 14 öğrencinin son yazdığı haber metinlerinde 5N1K sorularının cevaplandığını belirtmektedir.

K2: "Yazıda 5N1K sorularına yanıt var."

K4: "5N1K soruları cevaplanmış."

K7: "Metinde 5N1K sorularına cevap verilmiş."

K9: "5N1K soruları yanıtlanmış."

K13: "5N1K sorularının cevabı var."

- **Tema 2: 5N1K sorularının yeterince cevaplanmaması**

Değerlendiriciler, 1 öğrencinin haber metninde 5N1K sorularının yeterince cevaplanmadığını belirtmektedir.

K14: " 5N1K soruları yeterince cevaplanmamış, sorular daha net cevaplanabilir."

Değerlendiricilerin, GAYBER ***"plan ve işleyiş"*** ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları ***ilk haber metinleri*** için *giriş-gelişme-sonuç bölümleri*ne dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 82'de sunulmuştur.

Tablo 82. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Plan ve İşleyiş (Giriş-Gelişme-Sonuç) Değerlendirilmesi

Giriş-gelişme-sonuç		
Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
-Giriş bölümü yeterli	K3,K4,K6	3
-Giriş bölümü yeterince uygun değil	K1,K2,K5,K7,K8,K9,K10,K13,K14,K15	10
-Giriş bölümü yetersiz	K11,K12	2
-Gelişme bölümü yeterli	K3,K4	2
-Gelişme bölümü yeterince uygun değil	K1,K2,K5,K6,K7,K8,K9,K10, K11,K12,K13,K14,K15	13
-Ana düşünce yeterince belirgin değil	K1,K2,K3,K7,K8,K11,K13,K14,K15	9
-Ana düşünce belirgin değil	K4,K5,K6,K9,K10,K12	6
-Yardımcı düşünceler yeterince belirgin değil	K1,K2,K3,K7,K8,K11,K13,K14,K15	9
-Yardımcı düşünceler belirgin değil	K4,K5,K6,K9,K10,K12	6
-Ana düşünce ve yardımcı düşüncelerin birbirini yeterince desteklememesi	K1,K2,K3,K7,K8,K11,K13,K14,K15	9
-Ana düşünce ve yardımcı düşüncelerin birbirini desteklememesi	K4,K5,K6,K9,K10,K12	6
-Sonuç bölümü yeterince uygun değil	K1,K2,K3,K9,K11,K13,K14	7
-Sonuç bölümü yetersiz	K4,K5,K6,K7,K8,K10,K12,K15	8

Değerlendiriciler, öğrencilerin ilk yazdıkları haber metinlerinde 3 öğrencinin metninin giriş bölümünün etkili, türe uygun ve dikkat çekici olduğunu belirtmektedir.

- **Tema 1: Giriş bölümü yeterli**

K3: "Yazıda etkili bir giriş bölümü yer alıyor."

K4: "Haber yazısına uygun bir giriş bölümü oluşturulmuştur."

K6: “Dikkat çekici bir giriş bölümü yapılmıştır.”

- **Tema 2: Giriş bölümü yeterince uygun değil**

Değerlendiriciler, öğrencilerin ilk yazdıkları haber metinlerinde 10 öğrencinin metninde giriş bölümünün belirgin olmadığını, geliştirilmesi gerektiğini, etkili olmadığını, ayrı bir paragrafla belirtilmediğini ve haber yazısına uygun olmadığını dile getirmektedir.

K1: “Yazıda giriş bölümü belirgin değildir, geliştirilmelidir.”

K2: “Etkili bir giriş bölümü yoktur.”

K5: “Giriş bölümü var fakat etkili değil.”

K7: “Giriş var ama kısıtlı. Doğrudan konuya geçilmiştir. Etkili bir giriş yoktur.”

K8: “Haber yazısına uygun belirgin bir giriş yapılmamıştır. Yazının giriş bölümü geliştirilmelidir.”

K9: “Yazının giriş bölümü vardır ama belirgin ve etkili değildir.”

K10: “Yazıda giriş bölümü belirgin değildir. Yazı, uygun paragraflara bölünmemiştir. Etkili bir giriş yoktur.”

K13: “Giriş bölümü vardır ama geliştirilmelidir. Giriş bölümü paragrafla ayrılmamıştır. Anlatım düzeninde eksikler vardır.”

K14: “Giriş bölümü var ancak belirgin değil. Giriş, paragrafla bölümlenmemiştir.”

K15: “Giriş bölümü var ama etkili değildir, çok kısadır.”

- **Tema 3: Giriş bölümü yetersiz**

Değerlendiriciler, öğrencilerin ilk yazdıkları haber metinlerinde 2 öğrencinin metninde giriş bölümünün olmadığını belirtmektedir.

K11: “Yazıda giriş bölümü yapılmamıştır. Yazı, paragraflar arasına uygun boşluklar konularak tekrar düzenlenmelidir.”

K12: “Yazıda giriş bölümü yer almamaktadır. Plan ve işleyişte eksikler vardır.”

- **Tema 4: Gelişme bölümü yeterli**

Değerlendiriciler, öğrencilerin ilk yazdıkları haber metinlerinde sadece 2 öğrencinin metninde gelişme bölümünün yeterli olduğunu belirtmektedir.

K3: “Ara başlıklar etkili kullanılarak gelişme bölümü yapılmıştır.”

K4: “Yazıda gelişme bölümü oluşturulmuştur. Bölümler ve bölümler arası geçişler uygundur.”

- **Tema 5: Gelişme bölümü yeterince uygun değil**

Değerlendiriciler, 13 öğrencinin ilk yazdığı haber metninde gelişme bölümünü yeterince uygun yapmadığını belirtmektedir. Öğrencilerin haber metinlerinde gelişme bölümünün olduğunu fakat belirgin olmadığını, ayrı paragraflarla belirtilmediğini ifade eden değerlendiriciler ayrıca paragraflar arasındaki uyumsuzluğa, paragraflarda anlatım düzeninin yetersizliğine ve plansızlığa da vurgu yapmışlardır.

K1: “Yazıda gelişme bölümü var ancak belirgin değil. Yazıda bölümler uygun paragraflarla belirtilmemiştir.”

K2: “Gelişme bölümü vardır ancak paragraflar arasında uyumsuzluk vardır. Belli bir plana uyulmamıştır.”

K6: “Gelişme bölümü yeteri kadar belirgin değil, konuyu daha iyi ifade eden paragraflarla bu bölüm geliştirilmelidir.”

K7: “Gelişme bölümü var fakat paragraflara bölünmemiştir, etkileyici değildir.”

K8: “Gelişme kısmen de olsa var. Gelişme ile diğer bölümler ilişkili değil.”

K9: “Ayrı bir gelişme bölümü yoktur. Yazı, tek paragraftan oluşmaktadır.”

K10: “Gelişme bölümü belirgin değildir, çok kısadır. Metin paragraflara ayrılmamıştır.”

K11: “Gelişme bölümü yapılmıştır ancak bölümler uygun olarak ayrılmamıştır. Metin, paragraflara bölünerek yeniden düzenlenmelidir.”

K12: “Gelişme bölümü ayrı bir paragrafla belirginleşmelidir.”

K13: “Gelişme bölümü paragraf başı ile bölümlere ayrılmamıştır. Anlatım düzeninde eksikler vardır.”

K14: “Gelişme bölümü paragrafla belirtilmemiştir.”

K15: “Gelişme bölümü vardır ama konuyu ayrıntılarıyla irdeler boyutta değildir. Cümle kullanımı yetersizdir, cümleler birbirinden kopuktur.”

- **Tema 6: Ana düşünce yeterince belirgin değil**

Değerlendiriciler, 9 öğrencinin haber metninin gelişme bölümünde ana düşüncenin yeterince belirgin olmadığını belirtmektedir.

K1: "Yazının gelişme bölümünde ana düşünce yeterince belirgin değildir."

K2: "Ana düşünce yeterince belirgin değildir."

K3: "Metinde ana düşünce yeterince belirgin değildir."

Tema 7: Ana düşünce belirgin değil

Değerlendiriciler, 6 öğrencinin haber metninin gelişme bölümünde ana düşüncenin belirgin olmadığını belirtmektedir. Değerlendiricilere göre metinlerin yazılış amacı ve konuya bakış açısı yeterince ortaya koyulmamıştır.

K4: "Ana düşünce belirgin değildir. Yazının amacının yeterince belirlenmediği görülmektedir."

K5: "Yazıda ana düşünce belirgin değildir. İşlenen konunun belirli bir bakış açısıyla ele alınmadığı görülmektedir."

- **Tema 8: Yardımcı düşünceler yeterince belirgin değil**

Değerlendiriciler, 9 öğrencinin haber metninin gelişme bölümünde yardımcı düşüncelerin yeterince belirgin olmadığını belirtmektedir.

K7: "Yazıda yardımcı düşünceler yeterince belirtilmemiştir."

K8: "Yardımcı düşünceler yeterince belirgin değildir."

K11: "Metinde yardımcı düşüncelere yeterince yer verilmemiştir."

- **Tema 9: Yardımcı düşünceler belirgin değil**

Değerlendiriciler, 6 öğrencinin haber metninin gelişme bölümünde yardımcı düşüncelerin belirgin olmadığını belirtmektedir. Metinlerin çok kısa olduğunu ifade eden değerlendiriciler, metinlerin paragraflara bölünmediğine dikkat çekmektedir.

K9: "Metin çok kısadır. Yardımcı düşünce belirtilmemektedir."

K10: "Metin paragraflara ayrılmamıştır. Yardımcı düşünceler belirgin değildir."

- **Tema 10: Ana düşünce ve yardımcı düşüncelerin birbirini yeterince desteklememesi**

Değerlendiriciler, 9 öğrencinin haber metninin gelişme bölümünde ana düşünce ve yardımcı düşüncelerin birbirini yeterince desteklemediğini belirtmektedir.

K13: "Gelişme bölümü paragrafla ayrılmamıştır. Ana düşünce ve yardımcı düşünceler birbirini yeterince desteklememektedir."

K15: "Gelişme bölümünde ana düşünce, yardımcı düşüncelerle yeterince desteklenmemiştir."

- **Tema 11: Ana düşünce ve yardımcı düşüncelerin birbirini desteklememesi**

Değerlendiriciler, 6 öğrencinin haber metninin gelişme bölümünde ana düşünce ve yardımcı düşüncelerin birbirini desteklemediğini belirtmektedir.

K5: "Metinde ana düşünce ve yardımcı düşünceler birbirini desteklememektedir."

K12: "Ana düşünce belirgin değidir, yardımcı düşüncelerle desteklenmemiştir."

- **Tema 12: Sonuç bölümü yeterince uygun değil**

Değerlendiriciler, 7 öğrencinin ilk yazdığı haber metninde sonuç bölümünün yeterince uygun olmadığını belirtmektedir. Öğrencilerin haber metinlerinde sonuç bölümünün olduğunu fakat belirgin olmadığını, ayrı bir paragrafla belirtilmediğini söyleyen değerlendiriciler ayrıca metne uygun bir sonuç bölümünün eklenmesi gerektiğini dile getirmektedir.

K1: "Sonuç var ancak belirgin değil. Metne uygun sonuç bölümü eklenmelidir."

K2: "Sonuç bölümü tam ve net bir şekilde belirtilmemiştir."

K3: "Yazıda sonuç bölümü belirgin değildir."

K9: "Ayrı bir sonuç bölümü yoktur."

K11: "Sonuç bölümüne ayrı bir paragrafla yer verilmemiştir."

K13: "Sonuç bölümü belirgin değildir. Her bölüm geliştirilmelidir."

K14: "Yazı, paragraflara ayrılmamıştır. Sonuç da ayrı bir bölüm olarak planlanmamıştır."

- **Tema 13: Sonuç bölümü yetersiz**

Değerlendiriciler, 8 öğrencinin ilk yazdığı haber metninde sonuç bölümünü yetersiz bulmaktadır. Öğrencilerin haber metinlerinde sonuç bölümünün yer almadığını belirten değerlendiriciler, metne uygun sonuç bölümünün eklenmesi gerektiğini düşünmektedir. Planlamanın yetersizliğine de vurgu yapılmaktadır.

K4: "Yazıda sonuç bölümü yer almamaktadır. Sonuç bölümü eklenmelidir."

K5: "Yazıda sonuç bölümü yoktur."

K6: "Sonuç bölümüne yer verilmemiştir."

K7: "Sonuç bölümü yoktur."

K8: "Sonuç yoktur, yazıya uygun bir sonuç bölümü eklenmelidir."

K10: "Sonuç bölümü yetersizdir."

K12: "Yazıda sonuç bölümü yer almamaktadır. Plan ve işleyişte eksikler vardır."

K15: "Sonuç bölümüne yer verilmemiştir."

Değerlendiricilerin, GAYBER ***"plan ve işleyiş"*** ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları ***son haber metinleri*** için *giriş-gelişme-sonuç* bölümlerine dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 83'te sunulmuştur.

Tablo 83. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Plan ve İşleyiş (Giriş-Gelişme-Sonuç) Değerlendirilmesi

Giriş-gelişme-sonuç		
Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
-Giriş bölümü yeterli	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15
-Gelişme bölümü yeterli	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15
-Sonuç bölümü yeterli	K1,K2,K3,K4,K6,K8,K10,K11,K12,K13,K15	11
-Sonuç bölümü yeterince uygun değil	K5,K7,K9,K14	4
-Ana düşünce belirgin	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15
-Yardımcı düşünceler belirgin	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K10,K11,K12,K13,K15	13
-Yardımcı düşünceler yeterince belirgin değil	K9,K14	2
-Ana düşünce ve yardımcı düşüncelerin birbirini desteklemesi	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15

- **Tema 1: Giriş bölümü yeterli**

Değerlendiriciler, öğrencilerin son yazdıkları haber metinlerinde giriş bölümünün yeterli olduğunu belirtmektedir.

K4: "Giriş bölümü yapılmış. Giriş, dikkat çekici."

K8: "Yazıda giriş bölümü oluşturulmuş. Giriş bölümü yeterli ve konuyla ilişkili."

K10: "Yazıda giriş bölümü var, ilgi çekici diyebiliriz."

K13: "Giriş bölümü etkileyici."

- **Tema 2: Gelişme bölümü yeterli**

Değerlendiriciler, öğrencilerin son yazdıkları haber metinlerinde gelişme bölümünün yeterli olduğunu belirtmektedir.

K2: "Yazıda etkili bir gelişme bölümü oluşturulmuştur. Yardımcı düşünceler, bölümler arası uygun geçişlerle gelişme bölümünde işlenmiştir."

K5: "Gelişme bölümü yapılmış. Yazıda gelişme bölümünde örneklere yer verilmiş."

K11: "Gelişme yapılmış, bölümler arası geçişler uygun."

K14: "Gelişme bölümü belirtilmiş, konuyla ilişkili ve etkilidir."

- **Tema 3: Sonuç bölümü yeterli**

Değerlendiriciler, 11 öğrencinin son yazdığı haber metinlerinde sonuç bölümünün yeterli olduğunu belirtmektedir.

K1: "Sonuç bölümü oluşturulmuş, kısa ve açıktır."

K3: "Sonuç bölümü belirtilmiş, bölümler arası geçişler uygun."

K13: "Yazıda sonuç bölümü oluşturulmuş. Bölümler ve bölümler arası geçişler uygun."

- **Tema 4: Sonuç bölümü yeterince uygun değil**

Değerlendiriciler, 4 öğrencinin son yazdığı haber metinlerinde sonuç bölümünün yeterince uygun olmadığını belirtmektedir.

K5: "Sonuç paragrafı çok belirgin değil. Sonuç çok kısa tutulmuş, paragraf hâlinde oluşturulabilir."

K9: "Sonuç bölümü daha etkili olabilir."

K14: “Yazıda sonuç bölümü yeterince uygun değildir. İçeriğe uygun daha etkili sonuç yazılabilir.”

- **Tema 5: Ana düşünce belirgin**

Değerlendiriciler, öğrencilerin son yazdığı haber metinlerinde ana düşüncenin belirgin olduğunu belirtmektedir.

K2: “Ana düşünce belirgindir.”

K6: “Yazıda ana düşünce belirgindir.”

K10: “Ana düşünce yeterince belirgindir.”

K13: “Ana düşünce belirgindir.”

- **Tema 6: Yardımcı düşünceler belirgin**

Değerlendiriciler, öğrencilerin son yazdığı haber metinlerinde yardımcı düşüncelerin belirgin olduğunu belirtmektedir.

K1: “Yardımcı düşünceler belirgindir.”

K7: “Metinde yardımcı düşünceler belirgindir.”

K11: “Gelişme bölümde, yardımcı düşünceler belirgin.”

- **Tema 7: Yardımcı düşünceler yeterince belirgin değil**

Değerlendiriciler, 2 öğrencinin son yazdığı haber metinlerinde yardımcı düşüncelerin yeterince belirgin olmadığını belirtmektedir.

K9: “Yardımcı düşünceler daha belirgin olabilir.”

K14: “Yardımcı düşünceler yeterince belirgin değil.”

- **Tema 8: Ana düşünce ve yardımcı düşüncelerin birbirini desteklemesi**

Değerlendiriciler, öğrencilerin son yazdığı haber metinlerinde ana düşünce ile yardımcı düşüncelerin birbirini desteklediğini belirtmektedir.

K6: “Ana düşünce, yardımcı düşüncelerle desteklenmiştir.”

K12: “Ana düşünce ve yardımcı düşünceler birbirini desteklemektedir.”

K15: “Ana fikir, yardımcı fikirlerle desteklenmiş.”

Değerlendiricilerin, GAYBER *"başlık"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları *ilk haber metinleri* için *"ana başlığa, spot yazımına ve ara başlıklara"* dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 84'te sunulmuştur.

Tablo 84. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Başlık Değerlendirilmesi

Başlık		
Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
-Ana başlığın olması	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K10,K11,K12,K13,K14,K15	14
-Ana başlığın olmaması	K9	1
-Spotun olması	K6	1
-Spotun yeterince belirgin olmaması	K7,K10,K13	3
-Spotun olmaması	K1,K2,K3,K4,K5,K8,K9,K11,K12,K14,K15	11
-Ara başlıkların olması	K1,K2,K3,K4,K5,K7,K8	7
-Ara başlıkların olmaması	K6,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	8
-Kullanılan başlıkların konuyla ilgili olması	K1,K3,K7,K8,K10,K11,K14,K15	8
-Kullanılan başlıkların konuyla yeterince ilgili olmaması	K2,K4,K5,K6,K12,K13	6
-Ana başlığın özgün ve etkileyici olması	K1,K8,K14	3
-Ana başlığın yeterince özgün ve etkileyici olmaması	K2,K7	2
-Ana başlığın özgün ve etkileyici olmaması	K3,K4,K5,K6,K10,K11,K12,K13,K15	9
-Ara başlıkların yeterince özgün ve etkileyici olmaması	K7	1
-Ara başlıkların özgün ve etkileyici olmaması	K1,K2,K3,K4,K5,K8	6

- **Tema 1: Ana başlığın olması**

Değerlendiriciler, öğrencilerin ilk yazdıkları haber metinlerinde 14 öğrencinin ana başlık kullandığını belirtmektedir.

K1: "Ana başlık kullanılmış."

K4: "Ana başlık var."

K7: "Yazıda ana başlık var."

K12: “Yazıda tek ve genel bir başlık kullanılmıştır.”

K15: “Açık ve net bir ana başlık vardır.”

- **Tema 2: Ana başlığın olmaması**

Değerlendiriciler, 1 öğrencinin ilk yazdığı haber metninde ana başlık kullanmadığını belirtmektedir.

K9: “Ana başlık yoktur. Metne uygun başlık belirlenmelidir.”

- **Tema 3: Spotun olması**

1 öğrenci ilk yazdığı haber metninde spot kullanmıştır.

K6: “Spot vardır.”

- **Tema 4: Spotun yeterince belirgin olmaması**

3 öğrencinin ilk yazdığı haber metninde spot yeterince belirgin değildir.

K7: “Yazıda spot belirsiz. Spot belirgin olmalı.”

K10: “Spot belirgin değildir.”

- **Tema 5: Spotun olmaması**

11 öğrencinin metinlerinde spota yer vermediklerini, yazıya doğrudan giriş yaptıklarını belirleyen katılımcılar, bazı ana başlıkların spot niteliği taşıdığını ifade etmektedir.

K3: “Spot yoktur. Yazıya doğrudan giriş yapılmıştır.”

K5: “Metinde spot yoktur.”

K11: “Spot yoktur, ana başlık spot olarak kullanılıp daha kısa ve dikkat çekici bir ana başlık eklenebilir.”

K14: “Spot yoktur.”

- **Tema 6: Ara başlıkların olması**

Değerlendiriciler, öğrencilerin yazdıkları ilk haber metinlerinde 7 öğrencinin ara başlık kullandığını belirtmektedir.

K1: “Ara başlık var.”

K4: “Yazıda ara başlıklar vardır.”

K7: “Ara başlık kullanılmış.”

- **Tema 7: Ara başlıkların olmaması**

Değerlendiriciler, 8 öğrencinin ilk yazdıkları haber metninde ara başlıkların bulunmadığını belirtmektedir.

K6: “Ara başlık yapılmamış.”

K10: “Ara başlık yok.”

K12: “Ara başlık yoktur.”

K14: “Tek başlık kullanılmıştır. Ara başlık yoktur.”

- **Tema 8: Kullanılan başlıkların konuyla ilgili olması**

Değerlendiriciler, 8 öğrencinin ilk yazdığı haber metninde kullandığı başlıkların konuyla ilgili olduğunu ve konuyu kapsadığını belirtmektedir.

K10: “Başlık konuyla ilgilidir.”

K11: “Başlık konu ile ilgili.”

K15: “Başlık konuyu kapsamaktadır.”

- **Tema 9: Kullanılan başlıkların konuyla yeterince ilgili olmaması**

Değerlendiriciler, 6 öğrencinin ilk yazdığı haber metninde kullandığı başlıkların konuyla yeterince ilgili olmadığını belirtmektedir. Başlık kullanımının yetersizliğine vurgu yapan değerlendiriciler, metinlerde etkili ve ilgi çekici başlıkların yer almadığını dile getirmektedir.

K2: “Başlıklar konuyla yeterince ilgili değildir, daha ilgi çekici ve çarpıcı olabilir.”

K4: “Başlık kullanımı yetersizdir. Başlıklar konuyla yeterince ilgili değildir, başlıklar merak uyandırıcı ve ilgi çekici olabilir.”

K12: “Yazıda genel bir başlık kullanılmıştır, etkili değildir. Başlık, seçilen konuyla yeterince ilgili değildir.”

- **Tema 10: Ana başlığın özgün ve etkileyici olması**

Değerlendiriciler, 3 öğrencinin ilk yazdığı haber metninde kullandığı ana başlıkların özgün ve etkileyici olduğunu belirtmektedir.

K1: “Ana başlık özgün ve dikkat çekici.”

K8: “Dikkat çekici bir başlık kullanılmıştır.”

K14: “Ana başlık etkileyicidir.”

- **Tema 11: Ana başlığın yeterince özgün ve etkileyici olmaması**

2 öğrencinin ilk yazdığı haber metninde ana başlıkların yeterince özgün ve etkileyici olmadığını belirten değerlendiriciler, okuyucuda ilgi ve merak uyandırmadığına vurgu yapmaktadır.

K2: “Yeterince özgünlük yok, ana başlık daha ilgi çekici ve çarpıcı olabilir.”

K7: “Ana başlık daha açık ve daha özgün olabilir. Başlığın etkileyiciliği azdır. Okuyucuda ilgi ve merak uyandırmıyor.”

- **Tema 12: Ana başlığın özgün ve etkileyici olmaması**

Değerlendiriciler, 9 öğrencinin ilk yazdığı haber metninde ana başlık kullanımında eksikler olduğunu, metinlerde kullanılan ana başlıkların özgün ve etkili olmadığını belirtmektedir. Ana başlık kullanımının yetersiz olduğunu ifade eden değerlendiriciler, metinlerde genel ve sıradan başlıklar kullanıldığını, seçilen konunun sınırlandırılmadan ana başlıkla ifade edildiğini dile getirmektedir. Ana başlıkların merak uyandırıcı ve ilgi çekici olması gerektiğine vurgu yapılmaktadır.

K4: “Başlık, özgün değildir. Ana başlık merak uyandırıcı ve ilgi çekici olabilir.”

K6: “Ana başlık özgün ve etkileyici değildir.”

K12: “Başlık kullanımı yetersizdir. Genel bir başlık seçilmiştir. Seçilen konu, başlık olarak sunulmuştur. Ana başlık etkili ve özgün değildir. Ana başlık çok sıradandır.”

K13: “Başlık etkili değildir. Yazıda, seçilen konu (tarım) sınırlandırılmadan ana başlıkla ifade edilmiştir. Başlık kullanımı yetersizdir. Çok genel, sıradan bir başlık kullanılmış.”

- **Tema 13: Ara başlıkların yeterince özgün ve etkileyici olmaması**

Değerlendiriciler, 1 öğrencinin yazdığı ilk haber metninde kullanılan ara başlığın yeterince özgün ve etkili olmadığını belirtmektedir.

K7: “Ara başlığın etkileyiciliği azdır.”

- **Tema 14: Ara başlıkların özgün ve etkileyici olmaması**

Değerlendiriciler, öğrencilerin ilk yazdıkları haber metinlerinde kullandıkları ara başlıkların özgün ve etkileyici olmadığını belirtmektedir.

K1: "Ara başlık özgün değil."

K3: "Ara başlıklar özgün değildir."

K5: "Ara başlıklar etkileyici ve özgün değildir."

Değerlendiricilerin, GAYBER *"başlık"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları *son haber metinleri* için *"ana başlığa, spot yazımına ve ara başlıklara"* dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 85'te sunulmuştur.

Tablo 85. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Başlık Değerlendirilmesi

Başlık		
Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
-Ana başlığın olması	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15
-Spotun olması	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15
-Ara başlıkların olması	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15
-Kullanılan başlıkların konuyla ilgili olması	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12,K13,K14,K15	15
-Ana başlığın özgün ve etkileyici olması	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K11,K12,K13,K14,K15	14
-Ana başlığın yeterince özgün ve etkileyici olmaması	K10	1
-Ara başlıkların özgün ve etkileyici olması	K1,K3,K4,K5,K6,K7,K9,K10,K12,K13,K14	11
-Ara başlıkların yeterince özgün ve etkileyici olmaması	K2,K8,K11,K15	4

- **Tema 1: Ana başlığın olması**

Değerlendiriciler, öğrencilerin son yazdıkları haber metinlerinde ana başlığın olduğunu belirtmektedir.

K5: "Ana başlık var."

K8: " Ana başlık kullanılmış."

K12: "Yazıda ana başlık bulunmakta."

- **Tema 2: Spotun olması**

Değerlendiriciler, öğrencilerin son yazdıkları haber metinlerinde spotun kullanıldığını ve etkileyici olduğunu belirtmektedir.

K1: "Yazıda spot var ve etkileyici."

K4: "Spot yazıda mevcut. Spot dikkat çekici."

K9: "Spot kullanılmış. Spot konuyla ilgili ve etkileyici."

K13: "Spot metne uygun ve dikkat çekici."

- **Tema 3: Ara başlıkların olması**

Değerlendiriciler, öğrencilerin son yazdıkları haber metinlerinde ara başlıkların kullanıldığını belirtmektedir.

K3: "Yazıda ara başlıklar kullanılmış."

K6: "Ara başlıklar oluşturulmuş."

K12: "Yazıda ara başlıklar mevcut."

- **Tema 4: Kullanılan başlıkların konuyla ilgili olması**

Değerlendiriciler, öğrencilerin son yazdıkları haber metinlerinde kullanılan başlıkların konuyla ilgili olduğunu belirtmektedir.

K1: "Ana başlık, spot ve ara başlıklar konuya uygun ve dikkat çekici. Başlıklar metne uygun ve etkileyicidir."

K4: "Başlıklar konuyla ilgili ve etkileyici. Metinde başlıklar soru cümleleri kullanılarak oluşturulmuş. Haber yazısının merak uyandıran özelliği yakalanmaya çalışılmış."

K13: "Başlıklar konuyla ilgili ve etkileyici."

- **Tema 5: Ana başlığın özgün ve etkileyici olması**

Değerlendiriciler, öğrencilerin son yazdıkları haber metinlerinde kullandıkları ana başlığın özgün ve etkileyici olduğunu belirtmektedir.

K2: "Ana başlık özgün ve etkileyici."

K12: "Kısa ve öz başlıklar kullanılmış. Başlıklar konuyla uyumludur. Yazıda başlıklar etkileyicidir.

K15: “Ana başlık dikkat çekici ve özgün.”

- **Tema 6: Ana başlığın yeterince özgün ve etkileyici olmaması**

Değerlendiriciler, 1 öğrencinin son yazdığı haber metninde kullandığı ana başlığı yeterince özgün ve etkileyici bulmadıklarını belirtmektedir.

K10: “Ana başlık daha özgün ve etkileyici olabilir. Ana başlık yeterince etkileyici değil.”

- **Tema 7: Ara başlıkların özgün ve etkileyici olması**

Değerlendiriciler, 11 öğrencinin son yazdığı haber metninde kullandığı ara başlıkların özgün ve etkileyici olduğunu belirtmektedir.

K1: “Yazıda kullanılan ara başlıklar özgün ve etkileyicidir.”

K7: “Ara başlıklar özgün ve etkileyici.”

K12: “Metinde yer alan ara başlıklar özgün ve etkileyici bir biçimde kullanılmıştır.”

- **Tema 8: Ara başlıkların yeterince özgün ve etkileyici olmaması**

Değerlendiriciler, 4 öğrencinin son yazdığı haber metninde kullandığı ara başlıkların yeterince özgün ve etkileyici olmadığını belirtmektedir.

K2: “Ara başlıklar yeterince özgün ve etkileyici bir biçimde kullanılmamıştır.”

K11: “Ara başlıklar yeterince etkileyici değil, daha etkili olabilir.”

K15: “Ara başlıklar yeterince özgün ve etkileyici değil.”

Değerlendiricilerin, GAYBER *“yazım ve noktalama”* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları *ilk haber metinleri* için *“yazım kurallarına ve noktalama işaretlerinin kullanımına”* dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 86’da sunulmuştur.

Tablo 86. Yazılan İlk Haber Metinlerinin GAYBER Yazım ve Noktalama Değerlendirilmesi

Yazım ve noktalama		
Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
-Yazım ve noktalama kurallarına yeterince uymama	K1,K2,K3,K5,K6,K7,K9,K10,K11,K13	10
-Yazım ve noktalama kurallarına uymama	K4,K8,K12,K14,K15	5

- **Tema 1: Yazım ve noktalama kurallarına yeterince uymama**

Değerlendiriciler, GAYBER ***"yazım ve noktalama"*** ölçütü bazında 10 öğrencinin ilk yazdığı haber metninde yazım ve noktalama kurallarına yeterince uymadığını belirtmektedir.

K1: "Kurum ve kuruluş adına gelen ekler kesme işareti ile ayrılmış. Sıralı cümlelerde gerekli noktalama işareti kullanılmamış. Büyük ve küçük harflerin kullanımında hatalar var."

K5: "Yazım ve noktalamada hatalar vardır. Özel isim olmayan sözcükler büyük harfle yazılmıştır. Cümle sonuna nokta koyulmamıştır."

K10: "Noktalama hataları vardır. Özel ada getirilen yapım eki kesme işareti ile ayrılmış. Virgül kullanılması gereken cümleler vardır."

K13: "Yazım ve noktalama yanlışları var. Bağlaç olan 'de' kelimeye bitişik yazılmıştır, hatalı kullanılmıştır. Birleşik yazılması gereken sözcük ayrı yazılmıştır. Cümle sonuna nokta koyulmamıştır."

- **Tema 2: Yazım ve noktalama kurallarına uymama**

Değerlendiriciler, öğrencilerin yazdıkları ilk haber metinlerinde yazım yanlışlarının olduğunu, noktalama işaretlerinin kullanımında eksiklerin bulunduğunu; 5 öğrencinin metninin yazım ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından yetersiz olduğunu belirtmektedir. Değerlendiricilerin tespitlerine göre en fazla yapılan yazım ve noktalama hataları şunlardır: Bağlaç görevindeki 'de'nin kelimelere birleşik yazılması, sözcüklerin yanlış yazımı, büyük ve küçük harflerin kullanımına ilişkin yazım yanlışları, bitişik veya ayrı yazılması gereken sözcüklerin yazımındaki hatalar, kesme işaretinin kullanımıyla ilgili yanlışlar.

K4: "Noktalama işaretlerine dikkat edilmemiştir, yazım hataları da bulunmaktadır. Cümlelerin sonuna nokta koyulmamıştır. Bitişik yazılması gereken sözcük ayrı yazılmıştır. Özel adlar küçük harfle başlamıştır. Özel adlara getirilen çekim ekleri kesme işareti ile ayrılmamıştır. Cümleye küçük harfle başlanmıştır. Sözcük yazımında eksik harf kullanılmıştır. Bağlaç görevindeki 'de' kelimeye birleşik yazılmıştır."

K8: "Bağlaç olan 'de' kelimeye bitişik yazılmıştır. Cins isimlerin yazımında hatalar vardır. Birkaç yerde cins isimler, cümle içinde büyük harfle başlamıştır. Bitişik

yazılması gereken sözcük ayrı; ayrı yazılması gereken bir sözcük de bitişik yazılmıştır. 'Yalnız, hâl, bazı ve saat' sözcükleri hatalı yazılmıştır."

K14: "Dil adına getirilen çekim ekleri bitişik yazılması gerekirken kesme işareti ile ayrılarak yazılmıştır. Bağlaç görevindeki 'de' kelimelere birleşik yazılmıştır. Ayrı yazılması gereken sözcük birleşik yazılmıştır. Satıra sığmayan bir sözcük yanlış bölünerek alt satıra geçilmiştir."

Değerlendiricilerin, GAYBER ***"yazım ve noktalama"*** ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları ***son haber metinleri*** için *"yazım kurallarına ve noktalama işaretlerinin kullanımına"* dair görüşlerine ilişkin veriler tablo 87'de sunulmuştur.

Tablo 87. Yazılan Son Haber Metinlerinin GAYBER Yazım ve Noktalama Değerlendirilmesi

Yazım ve noktalama		
Tema	**Katılımcı**	**Frekans**
-Yazım ve noktalama kurallarına uyma	K1,K2,K3,K4,K5,K6,K7,K8,K9,K10,K11,K12	12
-Yazım ve noktalama kurallarına yeterince uymama	K13,K14,K15	3

Değerlendiricilerin, GAYBER ***"yazım ve noktalama"*** ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları son haber metinlerinde 12 öğrencinin yazım ve noktalama kurallarına yeterince uyduğunu, 3 öğrencinin ise yazım ve noktalama kurallarına yeterince uymadığını belirtmektedir.

- **Tema 1: Yazım ve noktalama kurallarına uyma**

Değerlendiriciler, 12 öğrencinin son yazdığı haber metninde yazım ve noktalama kurallarına uyduğunu belirtmektedir.

K1: "Yazım ve noktalama yanlışı yok."

K6: "Yazım ve noktalama kurallarına dikkat edilmiş. Metinde noktalama yanlışı bulunmamaktadır."

K9: "Yazım ve noktalama hatasına rastlanmamıştır."

K11: "Yazım ve noktalama kurallarına dikkat edilmiş."

- **Tema 2: Yazım ve noktalama kurallarına yeterince uymama**

Değerlendiriciler, 3 öğrencinin son yazdığı haber metninde yazım ve noktalama kurallarına yeterince uymadığını belirtmektedir.

K13: “Ara başlıklardan sonra nokta kullanmaya gerek yoktur. Yazım ve noktalama yanlışları yok denecek kadar az, biraz dikkat edilmelidir.”

K14: “Yazım hatasına rastlanmıştır. Bağlaç görevinde bulunan de ‘sorulardan bir taneside’ ayrı yazılmalıydı.”

5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu araştırma; BİLSEM'de eğitim alan üstün yetenekli 6. sınıf BYFP öğrencilerinin yazma özerkliklerinin, yazma motivasyonlarının, dijital teknolojiye yönelik tutumlarının değerlendirilmesini, haber metinleri yazma becerilerinin geliştirilmesine yönelik etkinliklerin planlanmasını, uygulanmasını ve sürecin değerlendirilmesini içermektedir. Bu bölümde; araştırmanın bulgularından elde edilen sonuçlara, sonuçların alan yazınıyla ilişkilendirilerek tartışma bölümüne ve sonrasında yapılması düşünülecek çalışmalara ilişkin önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuç

KPDY uygulamalarıyla, üstün yetenekli öğrencilerin haber metinleri yazma becerilerinin geliştirilmesinin amaçlandığı bu araştırmada eylem araştırması yöntemi kullanılmıştır. Üstün yetenekli ortaokul 6. sınıf öğrencilerinin haber metinleri yazma becerilerinin üstbilişsel düzeyde geliştirilmesine yönelik yapılan çalışmada, etkinlik öncesinde, esnasında ve sonrasında ölçme araçlarıyla yapılan uygulamalarla birlikte on beş haftalık bir eylem planı uygulanmıştır. Araştırma süresince, çalışmanın nicel ve nitel boyutlarındaki verilerinin analizine ilişkin bulgularından sonuçlara ulaşılmıştır.

5.1.1. Uygulama Öncesi ve Sonrası Öğrencilerin Dijital Teknolojiye Yönelik Tutumlarına İlişkin Bulgulara Dair Sonuçlar

Sonuçlar, BİLSEM'de eğitim alan 6. sınıf üstün yetenekli öğrenci grubunun dijital teknolojiye yönelik tutumlarının istatistiksel olarak değişmediğini, ancak bazı alt ölçütlerde hafif bir eğilimin olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte bulgular göstermektedir ki; öğrencilerin dijital teknolojiyi kullanma yetkinlikleri iyi düzeydedir. Derste teknoloji kullanımına yönelik tutumları olumlu yöndedir. Dijital teknolojiyi kullanmaya isteklidirler. Dijital teknolojiyi faydalı amaçlar için kullanma bilincindedirler.

5.1.2. Uygulama Öncesi ve Sonrasında Öğrencilerin Yazma Özerkliklerine Yönelik Bulgulara Dair Sonuçlar

Üstün yetenekli ortaokul öğrencilerinin yazma özerkliği puanlarının uygulama öncesi ve sonrası test sonuçlarının karşılaştırılmasından elde edilen sonuçlara göre yazma özerkliğinin motivasyon ve tutum boyutunda uygulama sonrasında öğrencilerin motivasyonlarının arttığı, yazmaya karşı olumlu tutum geliştirdikleri görülmektedir. Yazma özerkliğinin paylaşım ve değerlendirme boyutunda ise KPDY uygulamaları sonrasında öğrencilerin yazma çalışmalarına yönelik paylaşım ve değerlendirme özerklikleri artmıştır. Yazma özerkliğinin planlama ve süreç boyutunda da uygulama sonrasında öğrenciler, yazma çalışmalarında planlama ve yazma sürecini uygulamaya ilişkin özerkliklerini arttırmışlardır.

5.1.3. Uygulama Öncesi ve Sonrasında Öğrencilerin Yazma Motivasyonlarına Yönelik Bulgulara Dair Sonuçlar

Üstün yetenekli 6. sınıf ortaokul öğrencilerinin yazma motivasyonu puanlarının uygulama öncesi ve sonrası test sonuçları karşılaştırılmıştır. Sonuçlara göre öğrencilerin yazma motivasyonu, KPDY etkinliklerinin uygulanması sonucunda önemli ölçüde artmıştır. Bununla ilişkili olarak Katmanlı Program'la desteklenen Süreç-Tür Yazma Modeli'ne dayanan dijital yazma etkinlikleri öğrencilerin yazma motivasyonlarını geliştirmede etkili olmuştur. Öğrencilerin yazma motivasyonlarının artması, yazma becerilerini geliştirmeye daha istekli olduklarına ve daha yaratıcı metinler üretebileceklerine işaret etmektedir.

5.1.4. Uygulama Öncesi ve Sonrasında Öğrencilerin Öğrenme Stillerine Yönelik Bulgulara Dair Sonuçlar

Katmanlı Program'la desteklenmiş Süreç-Tür Yazma Modeli'ne dayandırılarak hazırlanan dijital yazma uygulamalarından sonra uygulama öncesine göre üstün yetenekli öğrencilerin öğrenme stillerinde belirgin değişiklikler görülmektedir. Katılımcılardan 5 öğrencinin öğrenme stili aynı kalırken 10 öğrencinin öğrenme stili bu uygulamaların etkisiyle farklılaşmıştır. Ayrıca yapılan analizlerden elde edilen bulgulara göre uygulama öncesinde öğrencilerde görülen öğrenme stili 6 iken; uygulama sonrasında belirlenen öğrenme stilleriyle 9'a çıkarak çeşitlenmiştir. Böylece; uygulama boyunca öğrenciler, farklı öğrenme stillerini deneyimleme

fırsatını bulabilmiştir. Sonuç olarak KPDY uygulamalarının öğrencilerin öğrenme stillerini çeşitlendirmede etkili olduğu söylenebilir.

5.1.5. Uygulama Öncesi ve Sonrasında Öğrencilerin Yazma Çalışmalarının GAYBER'e Göre Değerlendirilmesine Yönelik Bulgulara Dair Sonuçlar

GAYBER'den, nicel boyuttaki verilerden elde edilen sonuçlar, KPDY etkinlik uygulamalarının öğrencilerin haber metni yazma sürecinde biçim, dil ve anlatım, plan ve işleyiş, başlık ve yazım-noktalama becerileri üzerinde olumlu yönde etkili olduğunu göstermektedir. Uygulama öncesi ile uygulama sonrası arasındaki fark istatiksel olarak anlamlı bulunmuştur. GAYBER'e göre uygulama öncesinde öğrencilerin yazma becerileri *orta* düzeydeyken uygulama sonrasında *yeterli* düzeyde gelişme göstermiştir. Bu durum, KPDY'nin kapsamlı ve çok yönlü bir yaklaşım benimsediğini göstermektedir. Öğrencilere yazılı eserlerini eleştirel bir bakış açısıyla inceleme alışkanlığı kazandırmakla, onların yazma becerilerini daha da derinlemesine geliştirebileceği düşünülmektedir.

5.1.7. Öğrencilerin Uygulama Öncesi Yazmaya İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgulara Dair Sonuçlar

Öğrencilerin KPDY uygulamaları öncesinde yazmaya ilişkin görüşlerine yönelik bulgularından elde edilen sonuçlara göre, öğrencilerin çoğu dijital ortamda yazı yazmakta ve dijital yazma araçlarını kullanmaktadır. Bazı öğrenciler en çok dijital araçlarla yazarken; bazıları bazen dijital araçlarla yazmakta, bazen de kâğıda yazmaktadır. Bazı öğrenciler ise en çok kâğıda yazmaktadır.

Öğrencilerin bazısı dijital araçlarla metin yazmamıştır. Dijital araçlarla metin yazan öğrenciler ise daha çok bilgilendirici metinler yazmıştır. Öğrencilerin bazısı sınıf içinde dijital araçlarla metin yazmazken bazısı Teknoloji Tasarım, Türkçe, İngilizce ve Bilişim derslerinde metin yazmaktadır. Öğrencilerden bazıları Türkçe derslerinde dijital ortamları kullanarak metinler oluştururken bazıları dijital ortamlarda metinler yazmamaktadır. Sınıf içinde dijital araçlarla metin yazan öğrenciler en çok Word'de yazmaktadır. PowerPoint, Google Form, Canva ve Google Classroom'da metin yazan öğrenciler de vardır. Bazı öğrenciler ders dışında dijital araçlarla metin yazmamaktadır, bazıları ise ders dışında başta Word olmak üzere e-Twinning, PowerPoint, Padlet, Google Drive ve Not Defteri'nde metin yazmaktadır. Öğrencilerin çoğu daha önce, en çok Word'de metin yazmıştır ve Word'ü etkili

biçimde kullanabilmektedir. Öğrencilerin çoğuna göre Word'de yazı yazmak kolaydır. Öğrencilerden bazıları her zaman metin yazmada Word'ü tercih ederken bazıları ara sıra tercih etmektedir, çok azı ise metin yazmada kâğıdı tercih etmektedir. Öğrenciler genel olarak Word'de yazmakta zorlanmamaktadır.

Öğrenciler günlük hayatta en çok Canva ile Kahoot'u, sonra Wordwall, Wordart, Quizizz, Padlet, Google Formlar ve Google Drive gibi Web 2.0 araçlarını kullanmaktadır. Öğrencilerin bazısı derslerde Web 2.0 araçlarını kullanmazken bazısı Kahoot, Canva, Powerpoint ve Mblock vb. araçları kullanmaktadır. Öğrenciler, Web 2.0 araçlarını en çok İngilizce ve Bilişim derslerinde kullanmaktadır. Öğrencilerin bazıları Web 2.0 araçları ile metin yazmazken bazıları hikâye, bazılarıysa bilgilendirici metinler yazmaktadır. Öğrencilerin çoğu, okul dışında da metin yazmak için dijital teknolojiye erişebilmektedir.

Bu sonuçlardan; üstün yetenekli ortaokul öğrencilerinin KPDY uygulamalarından önce, gerek derslerde gerek ders dışında yazmak için dijital teknolojiyi rahatlıkla kullanabildikleri, yazma tercihlerinin daha çok dijital ortamlar olduğu, Web 2.0 araçlarından bazılarını tanıdıkları, kullanabildikleri ve bu araçlarla farklı metin türlerinde yazılar yazabildikleri görülmektedir. Buradaki sonuçlar; araştırmanın, öğrencilerin dijital teknolojiye yönelik tutumlarının değerlendirildiği Tablo 10'daki nicel analiz sonuçlarıyla da benzerlik göstermektedir. Öğrenciler, iyi olarak değerlendirebileceğimiz bir dijital yeterliliğe sahip oldukları için KPDY etkinliklerini uygularken zorlanmamışlardır. Öğrencilerin dijital teknoloji kullanımı bakımından hazırbulunuşlukları, etkinliklerin daha verimli uygulanmasını sağlamıştır.

5.1.8. Uygulama Öncesi ve Sonrasında Haber Metinlerinin Öğrenci Bazında GAYBER'e Göre Değerlendirilmesine Yönelik Bulgulara Dair Sonuçlar

Araştırmanın ilgili bulgularından elde edilen sonuçlara göre; uygulama sonrasında her öğrencinin yazılı anlatımlarında biçim, dil ve anlatım, plan ve işleyiş, başlık ve yazım-noktalama becerilerinin önemli ölçüde geliştiği görülmüştür. Bu durum KPDY etkinliklerinin öğrencilerinin haber metni yazma becerileri üzerinde etkili olduğunu göstermektedir. KPDY'nin, yazma öğretiminde bütüncül bir yaklaşım benimsediği görülmektedir. Yazma sürecindeki uygulamaların etkililiği ve

değerlendirmelerin devamlılığı KPDY'yi yazılı anlatım çalışmalarında uygulanabilir ve geliştirilebilir kılmaktadır.

5.1.9. Uygulama Öncesi Kâğıt ve Kalemle Yazmayı Tercih Eden Öğrencilerin Uygulama Sonrası Görüşlerine Yönelik Bulgulara Dair Sonuçlar

Araştırmanın ilgili bulgularından elde edilen sonuçlara göre; uygulama öncesi öğrencilerin çoğu dijital ortamda, Word'de yazmayı tercih ederken pek azı kâğıt ve kalemle yazmayı tercih etmiştir. İlk haber metinlerini kâğıt ve kalemle yazmayı tercih eden öğrencilerin uygulama sonrasında dijital yazma yetkinliklerini geliştirdikleri görülmüştür. Öğrenciler dijital ortamlarda daha iyi, dikkatli ve doğru yazabilmektedir. Dijital yazma araçlarını daha iyi kullanmayı öğrenmişlerdir. Yaratıcılıklarını geliştirirken, haber metinlerini daha iyi yazabilmişlerdir.

5.1.10. Öğrencilerin Uygulama Sonrası Görüşlerine Yönelik Bulgulara Dair Sonuçlar

Bulgulardan elde edilen sonuçlara göre; KPDY uygulamaları, öğrencilerin dil becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmuştur. Haber dilini öğrenme, yazma becerisini geliştirme, cümle yapısı ve unsurlarını öğrenme gibi konularda ilerleme kaydeden öğrenciler, dijital yazma uygulamalarıyla etkili ve güzel metinler yazabilme becerisi kazanmışlardır. Bu etkinliklerle planlama, fikir oluşturma, yaratıcılık konularında ve yazma tekniklerinde geliştiklerini belirtmişlerdir.

Öğrenciler, dijital yazma uygulamalarıyla daha iyi araştırma yapabilme ve kaynakları etkin bir şekilde kullanabilme becerisi kazanmışlardır. Haber yazma sürecinde doğru bilgi arama, özetleme ve kaynakça oluşturma gibi beceriler geliştirilmiştir. Uygulamalar, öğrencilerin dil bilgisi ve noktalama işareti kullanımını geliştirmelerine de yardımcı olmuştur. Noktalama işaretlerinin doğru kullanımı ve yazım kurallarına dikkat etme becerisi vurgulanmıştır.

KPDY uygulamaları, öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmelerine ve görsel unsurları etkili bir şekilde kullanabilmelerine katkı sağlamıştır. Hızlı yazma, görsel seçimi ve teknoloji kullanımı gibi beceriler geliştirilmiştir. Uygulamalar, öğrencilerin yazma sürecini planlama ve organize etme becerisini geliştirmelerine de yardımcı olmuştur. Görev seçme, spot yazımı ve planlı yazma gibi becerilerin kazanılması vurgulanmıştır.

Öğrenciler, KPDY etkinlikleri süresince haber dilini öğrenerek türe özgü yazma becerilerini geliştirmişlerdir. Ayrıca planlama sürecinde de ilerleme kaydetmişlerdir. Farklı Web 2.0 araçlarını kullanarak etkinliklere katılmışlar ve eğlenceli bir şekilde yazma deneyimi yaşamışlardır. İlgilerine göre yazdıklarını dile getiren öğrenciler, bu durumun motivasyonlarını artırdığını belirtmiştir.

Öğrenciler, KPDY etkinliklerini uygulayarak bilgisayar üzerinde yazma, haber düzenleme ve dijital yazma becerilerini geliştirebilmişlerdir. Ayrıca "Haber Dili Sözlüğü" gibi araçları kullanarak dil ve kelime becerilerini ilerletmişlerdir. Öğrenciler, sahaya çıkarak haber yazma, röportaj yapma, istedikleri konuları seçme ve dijital yazma çalışmaları gibi etkinlikleri beğenmişlerdir. Ayrıca öğretmenleriyle etkileşimli haber yazma ve konu seçme özgürlüğü de ilgi çekmiştir. KPDY etkinliklerinin çoğunlukla öğrenme stillerine uygun olduğunu düşünen öğrencilerin dijital ortamlarda ve tür farkındalığıyla yazmayı istedikleri metin türleri çeşitlilik göstermektedir.

Öğrenciler dijital yazma etkinlikleriyle; klavye kullanımı, metin ve görsel uyumu, araştırmalardan etkili biçimde yararlanma, teknolojiyi verimli kullanma, haber düzenleme, metin oluşturmada web araçlarını etkili kullanma gibi birçok konuda becerilerini geliştirebilmişlerdir. Öğrenciler, dijital yazma etkinlikleriyle yaratıcılıklarını geliştirdiklerini belirtmektedir. Kendi metinlerini daha yaratıcı bir şekilde oluşturabilmektedirler.

Öğrenciler, Haber Dili Dijital Sözlüğü'nü kullanarak kelime dağarcıklarını geliştirebilmiştir. Sözlüğün yeni kelimeler öğrenme ve kelime hazinesini genişletme konularında fayda sağladığını belirtmişlerdir. Dijital yazma etkinliklerinde belirli kısımların zevkli ve eğlenceli olduğunu ve bu kısımlarda sıkılmadıklarını belirtmişlerdir. Bazı öğrenciler, ilgilerini çekmeyen veya zorlayıcı buldukları etkinlikler nedeniyle sıkıldıklarını ifade ederken bir grup öğrenci dijital yazma etkinliklerinin genel olarak eğlenceli ve ilgi çekici olduğunu belirtmiştir. Araştırmanın bu sonuçlarını, nicel boyuttaki veriler de desteklemektedir. KPDY uygulamalarıyla birlikte öğrencilerin derse ilgileri ve motivasyonları artmıştır. Öğrenciler, yazma görevlerini yerine getirirken sorumluluk bilinciyle hareket edebilmiş ve bu süreçte yazma özerkliklerini de geliştirebilmişlerdir.

5.1.11. Araştırmacı Günlüklerinin Analizine İlişkin Bulgulara Dair Sonuçlar

Araştırmacı günlüklerinin analizine ilişkin bulgulardan elde edilen sonuçlara göre; KPDY tanıtımı haftasında öğrencilerin çoğu yapacakları etkinliklere ilgi ve istek duymuş, uygulamalar hakkında heyecan ve mutluluk hissetmiştir. Etkinliklere karşı ilk haftalarda pek az öğrencide ilgi ve motivasyon eksikliği görülmüştür. Sonraki haftalarda bu öğrenciler de uygulamalarla ilgilenmiş ve motivasyonlarını artırmışlardır. Uygulamanın başlangıcında öğrencilerin dijital yeterlikleri bulgulanmıştır. Dijital teknolojileri iyi kullanan öğrenciler olduğu gibi; az sayıda, daha düşük seviyede dijital teknolojileri kullanan öğrencilerin olduğu da belirlenmiştir.

Öğrenciler, METKE'nin C katmanındaki etkinlikleri ilgiyle ve severek yapmışlar ve derste eğlenmişlerdir. Web 2.0 araçlarındaki oyunlarla haber yapısını kavrayabilmişlerdir. METKE'nin B ve A katmanındaki etkinliklerinde yaratıcılıklarını, öz değerlendirme ve akran değerlendirmeleri yaparak da eleştirel düşünme becerilerini geliştirebilen öğrenciler; özetleme ve karşılaştırmalar yaparak okuma stratejilerini, haber dilini içeren ve ders materyali olarak hazırlanan etkileşimli dijital sözlüğe kelimeler ekleyerek de söz varlığını geliştirebilmiştir. Öğrenciler ayrıca; KPDY'nin METKE bileşenini içeren A katmanı etkinlikleriyle üstbilişsel anlama yöntem ve tekniklerini uygulayarak haber metinlerini yapısal bakımdan, dil ve içerik yönüyle çözümleyebilmiştir.

Araştırmacı günlüklerinin analizine ilişkin verilerden ulaşılan diğer sonuçlar; öğrencilerin MTÖYA ve MTÖY aşamalarında gösterdikleri performanslarla gerçekleştirdikleri kazanımlara yöneliktir. MTÖYA'da karma öğrenme yöntemine devam edilmiştir. Öğrenciler Classroom ile öğretmenleriyle etkileşim hâlindedir; yaptıkları çalışmalara geri bildirim almaktadır, yapacakları çalışmaları ise önceden haber almaktadır. Her öğrencinin e-portfolyosu sanal sınıfında oluşmaktadır. Bu aşamada öğrenciler, C katmanından başlayıp zorluk derecesi arttırılarak hazırlanan A katmanı etkinlikleri kapsamında 4 hafta boyunca "yaratıcı yazma" çerçevesinde haber yazma görevlerinden birini seçerek haber metni yazabilmiş ve haber yazma süreçlerini öğrenebilmiştir. Görevini belirlenen haftalarda tamamlayamayan öğrenciler ders dışında tamamlayıp sanal sınıfından haberini paylaşmıştır. Bazı öğrencilerin devamsız oldukları haftalarda Haber Seçkisi'nden daha az haber

okudukları belirlenmiş ve okuma çalışmalarıyla birlikte METKE'de eksik bırakılan çalışmaların da tamamlanması amacıyla genel tekrar yapılmıştır.

MTÖYA'daki etkinlikler süresince öğrenciler; farklı konular üzerinde düşünebilmiş, tartışabilmiş, araştırmalar yapabilmiş, grupla veya bireysel olarak haber metinlerini yazabilmiştir. Haberi düşünme, haberin amacını, bakış açısını ve hedef kitleyi belirleme, taslak hazırlama, yazdıklarını gözden geçirme ve düzenleme gibi yazma yöntem ve tekniklerini kullanarak planlı yazma sürecini deneyimlemişlerdir.

Öğrenciler; MTÖY'de ise haber konularını farklı şekilde seçmişler, konuyu üç ya da dört aşamada sınırlandırmışlardır. Gerek yakın çevrelerinden gerek araştırma yaparak seçtikleri konularda MTÖYA'daki gibi haber yazma süreçlerini işleterek metinlerini tamamlamışlardır. Öğrencilerin çoğu haberlerini yazma süreci boyunca kendi başına tamamlamıştır. Öğrenciler, haber yazılarının son şeklini yazarken metinsellikle biçim bağlamını gözden geçirmişler, metinleri düzeltip tamamlamışlar ve paylaşmışlardır. Tüm öğrenciler bu görevleri yerine getirmiştir. Az sayıda öğrenci, akran desteğine yahut öğretmenin rehberliğine ihtiyaç duymuştur. Öz yeterliliklerini geliştirebilen öğrenciler yazma konusunda kendine güvenlerini, motivasyonlarını ve yazma özerkliklerini arttırabilmiştir.

5.1.12. Öğrenci Günlüklerinin Analizine İlişkin Bulgulara Dair Sonuçlar

Öğrenci günlüklerinin analizine ilişkin bulgulara dair sonuçlara göre; dijital yazma uygulamaları, öğrencilerin ilgisini çekmiştir ve öğrenciler KPDY'nin tanıtım haftasında kendilerini heyecanlı ve mutlu hissetmişlerdir. METKE'de ilk haftada yazı yazmayı eğlenceli bulan öğrenciler verimli bir ders geçirmişler, ilgilerini çeken etkinlikleri yapmışlar, derse aktif bir şekilde katılmışlardır. Dersle ilgili olumlu tutum sergileyen öğrenciler, gazeteci ile tanıştıkları ve yerel gazeteleri tanıdıkları için güzel bir deneyim yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Öğrenciler; METKE'nin B katmanı etkinliklerinden *"Afişimde Haber Gizli"* etkinliğinde en fazla dersin hızlı geçmesinden, görsel seçime dikkat etmekten, iyi tasarım çalışması yapmaktan, daha dikkatli yazmaktan, dersin eğlenceli geçmesinden söz etmektedir. Günlükler doğrultusunda bu etkinlikte; web araçları kullanıcı dostu, afiş için fotoğraf düzenleme, tasarıma dikkat etme, mutlu hissetme ve öz değerlendirme yapma temaları altında öğrenci görüşlerinin toplandığı dikkat çekmektedir. Öğrenciler, *"Haber Analisti"* etkinliğinde Haber fotoğraflarını ve haber

grafiklerini yorumlamışlar, Web 2.0 araçlarında seçtikleri etkinlikleri yapmışlar, anlatım biçimleri ve düşünceyi geliştirme yollarıyla ilgili uygulamaları tamamlamışlardır. Öğrencilerin METKE'nin bileşeni A katmanı etkinliklerinden olan *"Haber Dili"* ve *"Haberin Anatomisi"* ile ilgili günlüklerine ilişkin verilerden elde edilen sonuçlara göre; öğrenciler, *"Haber Dili"* çalışmalarını sevdiklerini, 5N1K'yi ve *Web 2.0 araçlarında ilgi duydukları etkinlikleri yaptıklarını* ifade etmektedir. Oyunları eğlenceli bulduklarını söyleyen öğrenciler, *haber dilini* öğrenme konusunda çok yararlı bir ders geçirdiklerini dile getirmektedir. Yaptıklarını *"iyi"* olarak niteleyen öğrenciler, kendilerini başarılı hissettiklerini belirtmişlerdir. Bu sebepten motivasyonları artmıştır. Motivasyon artışı ile daha fazla çalışma isteği oluşmuştur.

Öğrenciler, MTÖYA'nın *Haber Yazıyorum 1-C* katmanı etkinliğinde en fazla, dersin çok verimli olduğunu ve zevkli bir ders geçirdiklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin bazıları ayrıntılı plan hazırlamadıklarını dile getirse de çoğu, haberlerini bülten hâline getirme konusunda başarılı olduklarını, takım hâlinde çalıştıklarını yazmaktan zevk aldıklarını ifade etmiştir. Öğrenciler, *Haber Yazıyorum 2-B* katmanı etkinliğinde *haber yazma* çalışmalarını tamamlayabilmiştir. Görevlerini tamamlamalarıyla birlikte kendilerine güvenleri de artmıştır. 5N1K sorularına cevap bulmada zorlanan öğrenciler olmuştur. Bazı öğrenciler hazırlık çalışmalarını *kısmen* tamamladıklarını belirtmiştir. Haberin kurgusunda, 5N1K sorularına cevap bulmada zorlanan öğrenciler bir sonraki haber yazma etkinliğinde haberin kurgusunu oluşturabilmiştir. *Haber Yazıyorum 3-4/A* katmanı etkinliklerinde Öğrenciler en fazla *haber kurgusu* oluşturabildiklerini ifade etmişlerdir. Bazı öğrenciler metin taslağı oluştururken öğretmenleri tarafından *geri bildirim* aldığını belirtmiştir, bazıları başlık yazımı konusunda geliştiğini düşünmektedir. Haber dilini doğru kullanabildiklerini dile getiren öğrenciler; görsel-metin uyumunu yapabildiklerini, haber yazmayı öğrendiklerini ve yazı yazarken eğlendiklerini belirtmektedir.

Öğrencilerin KPDY etkinliklerinden ***MTÖY*** *(Metin Türüne Özgü Yazma)* aşamasında *"Haber Kovalamaca-C ve B katmanları etkinliği"*nde iki ana görevleri bulunmaktadır. Bu görevler, verilen tablodan yönergeler doğrultusunda yazacağı haberin konusunu belirlemek ve yazı planı hazırlayarak taslak oluşturmaktır. Öğrencilerin çoğu hazırladığı plan doğrultusunda taslak metinlerini tamamlamıştır. Öğrencilerden bazısı dersin zevkli olduğunu, kişisel gelişim sağladığını, kendisinde

ciddi bir gelişim gördüğünü söylemektedir. RoboKAL'a katılmak ve yarışmayı haber yapmak istediğini belirten öğrenci bu konuyu haberleştirmiştir. Öğrencilerin 13. haftada yerine getirdikleri etkinlik, *"Haber Durağı- A katmanı"* etkinliğidir. Bu etkinlik kapsamındaki görevler, Canva'da metnini bülten hâline getirme ve Classroom'da paylaşmadır. Tüm öğrenciler bu iki görevi yerine getirdiklerini belirtmiştir.

5.1.13. Araştırmacı Gözlem Formu Analizine İlişkin Bulgulara Dair Sonuçlar

Araştırmacı gözlem formu analizine ilişkin bulgulardan elde edilen sonuçlara göre; öğrenciler, en fazla web araçlarında ilgi duydukları uygulamaları yapmayı tercih etmiştir. Web araçlarına karşı olumlu tutumları, çalışmalarda kolaylık sağlamıştır. Classroom'u etkin bir şekilde kullanmışlardır. Kazanımlara yönelik görevleri yapmaları, etkinliklere ilgili olmaları olumlu tutumlardandır. Öğrencilerin *METKE* kazanımları doğrultusunda ilgi duyduğu dijital uygulamalardaki görevlerini tamamladıkları; gerek devamsızlık gerekse ilgisizlik sebebiyle uygulamaları tamamlayamayan öğrencilerin ders tekrarı yaptığı belirtilmiştir. *METKE* uygulamaları devam ederken öğrencilerin eksik çalışmalarını tamamlamalarını sağlamak amacıyla araştırmacı tarafından çeşitli afişler ve kısa bir video hazırlanmıştır. Ayrıca tüm öğrencilere *METKE* çalışmalarını içeren *"KPDY Performans Değerlendirme Formu"* dağıtılmıştır. Öğrencilerin *METKE* puanları açıklanmıştır. Öğretmen tarafından hazırlanan değerlendirme formlarına göre öğrenciler 70 puan barajını geçmişlerdir. Öğrencilerin *haber metinlerinde hedef kitleyi sorgulama, ana düşünceyi ve yardımcı düşünceleri belirleme, başlıklarla metin arasındaki ilişkiyi belirleme ile haber metinlerinin konusunu belirleme ve sınırlandırma* konularında gelişme kaydettikleri gözlenmiştir. *METKE*'de öğrenciler; metinlerin içeriğiyle birlikte *biçim*ini, *kurgusu*nu kavrarken metinleri *plan ve işleyiş, dil ve anlatım* bakımından da çözümlemiştir. *"Haber dili"*nin özelliklerine, haberin nasıl yazıldığına yönelik uygulamalar ve sözlük çalışmaları da öğrencilerin *yazım ve noktalama* becerilerini geliştirmiştir. Bunun yanında öğrencilerin eğlenerek öğrenmeleri ve aktif görev almaları kendilerinde gelişim sağlamıştır. Öğrencilerin dijital yazarlık uygulamalarını beğenmeleri, yazma becerisini geliştirmeye yönelik olumlu bakış geliştirmeleri, yaptıklarından memnuniyet duymaları, öz değerlendirme yapmaları ve yazma özerkliklerini geliştirmeleri de gözlenen tutum ve davranışlardandır.

Araştırmacının gözlemine göre bazı öğrenciler etkinliklere karşı başlangıçta ilgisiz olsalar da sonraları ilgi duymuşlardır. Program tanıtımını dikkatlice dinlediklerinde ilgi artışı gözlenmiştir. Takım çalışmasıyla yaptıkları etkinliklerden sonra öğrencilerin motivasyonlarında artış görülmüştür. Öğrencilerden bazıları zamanı etkili kullanmış, bazıları etkinlikleri geç tamamlamıştır.

Araştırmacı, öğrencilerin etkinlik görevlerini ilgileri ve istekleri doğrultusunda seçmeyi sevdiklerini ve Canva'da haber metni yazmaya dair istekli olduklarını gözlemlemiştir. Bununla birlikte öğrencilerin; yazmaya hazırlık aşamasını tamamlama, ayrıntılı plan hazırlama, metni gözden geçirme, metni düzenleme, görev seçmeyi sevme, Classroom'da paylaşma, Dijital Haber Dili Sözlüğü'ne kelimeler ekleme gibi tutumları sergiledikleri gözlenmiştir. Yazmaya hazırlık aşamasında önceleri öğrencilerin tek başlarına güçlük yaşadıkları, gerek öğretmenin rehberliğine gerekse akran desteğine ihtiyaç duydukları görülse de sonraları bu aşamayı kendilerinin tamamladıkları görülmüştür. Öğrencilerin özellikle MTÖYA etkinliklerinin ilk iki haftasında metinlerini takım hâlinde yazmayı tercih ettikleri, bazı öğrencilerin ayrıntılı plan hazırlamaktan kaçındıkları ve bu öğrencilerin çalışmalarını hızlı yapıp çabuk bitirmek isteyen öğrenciler oldukları belirtilmiştir. Öğrencilerin metinlerini gözden geçirme ve düzeltme davranışında, önceleri zorlandıkları belirtilse de sonraki haftalarda bu becerilerini geliştirdikleri ifade edilmiştir. Öğrenciler; yazma sürecini uygularken problem çözme becerilerini de geliştirebilmiş, devamsız oldukları haftalar dışında tutarlılığa ve konunun bütünlüğüne dikkat ederek yazdıkları haberlere uygun görseller belirleyebilmiş ve bunları yazılarına yerleştirerek metinlerine Canva'da son şeklini verebilmiştir. Öğrenciler yazdıkları haber metinlerini Classroom'da paylaşmıştır.

Araştırmacının MTÖYA'nın *"öğrenci gelişimi"* ile ilgili gözleminde; öğrencilerin en fazla başlık yazmayı, metin yazma süreci farkındalığını ve metin türü farkındalığını geliştirdikleri görülmüştür. Bunun yanında öğrencilerin yaratıcılığını geliştirdikleri, anlatım ve dili kullanma becerisinde geliştikleri, dijital yazma becerilerini geliştirme konularında ilerleme sağladıkları görülmüştür. Dört hafta süren *MTÖYA* etkinlikleri süresince öğrencilerin başlık yazma becerilerinde önemli ölçüde gelişme kaydettikleri gözlenmiştir. Her metin yazmada benzer sürecin uygulanması ile öğrencilerde yazma süreci farkındalığının geliştiği ifade edilmiştir. Yaratıcı yazma etkinliklerine yer verildiği *MTÖYA*'da öğrencilerin seçtikleri yazma görevleriyle

yaratıcı yazma becerilerinde de gelişim sağladıkları gözlenmiştir. Sürekli gelişim gösteren öğrencilerin anlatımlarında ve dili kullanma becerisinde yetkinleştikleri, web sitesi kurup haber yazmayı sürdürmek isteyen öğrencinin de olduğu belirtilmiştir.

Araştırmacının, *MTÖYA*'ya ilişkin *"iletişim"* ile ilgili gözleminde en fazla bahsettiği konular; *takım çalışmasını sevme, bireysel yazmayı tercih etme, öğretmen ile etkileşim ve uyum, öğretmenin geri bildirimi, çoklu değerlendirmeler ve öğrenciye rehberlik edilmesi* şeklindedir. Öğrenciler, *MTÖYA* aşamasında takım çalışmasını sevmiştir. Bireysel yazma çalışmalarında ise öğrenciler, seçtikleri görev doğrultusunda metinlerini kendileri oluşturmuştur. Bu aşama, her ne kadar iki veya daha fazla yazma görevinin öğrenciler tarafından bireysel yürütüldüğü çalışmalardan meydana gelse de *MTÖYA*'da, yazma süresince tüm öğrencilere öğretmen tarafından rehberlik edilmiştir. Öğrencilerin çoğu etkileşim ve uyum içinde çalışmalarını tamamlayabilmiştir. Araştırmacı, öğrencilerin çoğuna metinlerini düzeltmeleri için geri bildirim vermiştir. Geri bildirimler neticesinde öğrencilerden bazılarının yazma motivasyonunda artış gözlenmiştir. Her etkinliğin sonunda uygulanan birden fazla ölçme aracıyla da öğrencilerin motivasyonunda artış görüldüğü belirtilmiştir. Öğrenciler, MTÖYA ile düzenli olarak dijital ortamda yazmaya devam ederek yazma becerilerini geliştirebilmiştir.

Araştırmacının; öğrencilerin MTÖY'nin *"yazmaya hazırlık"*la ilgili gözleminde; en fazla iki konu başlığını birleştirerek haber konularını belirledikleri, konuyu etkili şekilde sınırlandırdıkları, bakış açısını, 5N1K'den hareketle içeriği, ana düşünce ile yardımcı düşünceleri belirledikleri, eksik bilgileri araştırdıkları, ayrıntılı plan yaptıkları, başlıkları tasarladıkları, taslak yazdıkları, haber metinlerinin metinsellik ve biçim bağlamını gözden geçirdikleri ve metinlerinde düzeltme yaptıkları belirtilmiştir.

MTÖY'nin *yazmaya hazırlık* aşamasında bazı öğrenciler yerel haber yapmak istemiştir; bazıları yetkili kişilerle seçtikleri haber konusuyla ilgili görüşmeler yapmıştır. Görüşme öncesinde röportaj için sorular hazırlamıştır. Bir öğrenci sosyal medyada Türkçenin kullanımına ilişkin anket hazırlamıştır. Öğrencilerin çoğu, yazmak istedikleri haber konusunu sınırlandırdıktan sonra belirledikleri bakış açısı doğrultusunda konuyu araştırmış ve ilgili kaynakları taramıştır. Bir öğrencinin zamanı verimli kullanamadığı, iki öğrencinin de planlamaya özen göstermediği

belirlenmiştir. Araştırmacının; öğrencilerin *"metnin son şeklini yazma"* ile ilgili gözleminde; konuyu mantıksal tutarlılık ve bütünlük içinde anlattıkları, spotu doğru ve etkili biçimde yazdıkları, başlıkları etkili biçimde yazıp yerleştirdikleri, diğerleriyle uyumlu ve doğru sırada cümleler kullandıkları belirtilmiştir. Haber metinlerini düzelten öğrenciler, haber metnine uygun görselleri hazırlamışlar, görselleri ve metni sayfaya uygun biçimde yerleştirmişlerdir. Bazı öğrencilerin spot yazımında daha da kendisini geliştirdiğini dile getiren araştırmacı, MTÖY'nin bu aşamasında *yazmaya hazırlık* aşamasında olduğu gibi öğrencilerin yazma çalışmalarını bireysel yürüttüklerini ve yazma özerkliklerini geliştirdiklerini belirtmiştir.

5.1.14. Öğrencilerin İlk ve Son Yazdıkları Haber Metinlerinde Konuların Seçimine İlişkin Analize Yönelik Bulgulara Dair Sonuçlar

Öğrencilerin 5'i ilk haber metinlerini yazarken yazma yönergesinde 52 konu başlığının yer aldığı tablodan bir konu başlığı belirlemiştir. 9 öğrenci tabloda yer alan iki konu başlığını birleştirmiş, 1 öğrenci de tabloda yer almayan *koleksiyon* konu başlığıyla ilgili haber metni yazmıştır. Konu çeşitliliği açısından 6 öğrenci haber yazılarında ***teknoloji*** konusunu işlerken 2 öğrenci ***iletişim***, 2 öğrenci ***spor***, 2 öğrenci de ***ülkeler*** konularını tercih etmiştir. Bunun dışında; Atatürk, tarım, Türkçemiz, uzay, müzeler, hayvanlar, yetenekler, oyun, gezi, bağımlılık, yardımlaşma ve koleksiyon konuları ile birlikte öğrenciler 16 farklı konuda haber metni yazmayı tercih etmiştir.

Öğrenciler, son haber metinlerini yazarken iki konuyu birleştirmeyi tercih etmişlerdir. Tabloda verilen konuların dışında başka bir konuda haber yazmayı seçen olmamıştır. Konu çeşitliliği açısından 5 öğrenci haber yazılarında *teknoloji* konusunu işlerken 4 öğrenci *şehir*, 2 öğrenci *yetenekler* ve 2 öğrenci de *çevre* konularını tercih etmektedir. Bunun dışında öğrenciler; gezi, müzik, icatlar, mimari, tarih, sinema, oyun, matematik, müzeler, iletişim, geri dönüşüm, israf, gıda, hayvanlar, Türkçemiz, bağımlılık konuları ile birlikte 20 farklı konuda haber metni yazmayı tercih etmiştir.

Öğrencilerin uygulama öncesi *(ilk)* ve uygulama sonunda *(son)* yazdıkları haber metinlerinde en çok teknoloji konusunu tercih ettikleri görülmüştür. Öğrenciler, ilk yazdıkları metinlerde 16 farklı konuyu işlerken son yazdıkları haber metinlerinde konu çeşidi artmıştır ve bu sayı 20'ye çıkmıştır. KPDY uygulamalarının öğrencilerin ilgi duyduğu konuları çeşitlendirdiği söylenebilir.

5.1.15. Öğrencilerin İlk ve Son Yazdıkları Haber Metinlerinde Konuların Sınırlandırılmasına İlişkin Analize Yönelik Bulgulara Dair Sonuçlar

Öğrencilere; uygulama öncesinde ilk yazdıkları haber metinleri ile uygulamanın sonunda son yazdıkları haber metinleri öncesinde, haber konularının ve ilgili yönergelerin yer aldığı aynı form verilmiştir. Bu formda ayrıca bir haberin konusunun nasıl sınırlandırılabileceğine ilişkin örnek de yer almıştır.

Öğrencilerden 10'u, uygulama öncesinde yazdığı ilk haber metinlerinde konu sınırlandırmasını açıkça belirtmemesine rağmen 6 öğrenci, konuyu ***yeterli*** düzeyde sınırlandırmayı başarmıştır. 4 öğrenci seçtiği haber konusunu ***kabul edilebilir*** düzeyde sınırlandırmayı başarmıştır. 5 öğrencinin metni de konuyu sınırlandırma bakımından yetersiz görülmüştür. Konu sınırlandırmasının yetersiz olduğu belirlenen metinler aynı zamanda konu sınırlandırmasının açıkça belirtilmediği metinler içerisinde yer almaktadır. Öğrencilerin konuyu nasıl sınırlandırdıklarını ifade etmeleri, konu sınırlandırmada yeterliğe etki edebilmektedir. Haber metinlerinin detaylı incelemesinden elde edilen değerlendirmelerin sonucunda; konuyu sınırlandırmada yeterli ve kabul edilebilir düzeydeki 10 haber yazısında, öğrencilerin işledikleri haber konusunu en az üç aşamada sınırlandırdıkları belirlenmiştir. Bu durumda uygulama öncesinde öğrencilere yönergeler ve konu tablosuyla birlikte verilen konu sınırlandırmaya yönelik örnek, öğrencilerin seçtikleri haber konularını sınırlandırmada etkili olmuştur.

Öğrenciler, son yazdıkları haber metinlerinde konuyu sınırlandırma becerisi kazanmıştır. KPDY uygulamaları; *öğrencilerin yazacakları haber metninin konusunu zaman, amaç, hedef okur ve ön bilgisi kapsamında sınırlandırma* becerilerini geliştirmeye yönelik uygulamaları da içerdiğinden öğrenciler bu konu ile ilgili pek çok çalışma yapmışlardır. Öğrencilerin tamamı son yazdıkları haber metinlerinde konuyu sınırlandırmayı yeterli düzeyde gerçekleştirebilmiştir.

5.1.16. Öğrencilerin İlk ve Son Yazdıkları Haber Metinlerinin GAYBER Gerekçelere Göre Karşılaştırılmasına Yönelik Bulgulara Dair Sonuçlar

GAYBER *"biçim"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları ilk ve son haber metinlerine dair verilerden elde edilen sonuçlara göre; öğrencilerin ilk yazdıkları haber metinlerinde 2 öğrencinin metni biçim yönünden yeterli bulunmuş, 12 öğrencinin metni ise biçim yönünden yeterince uygun bulunmamıştır. 1 öğrencinin

metni ise biçim yönünden yetersiz bulunmuştur. Bu metinlerdeki yetersizlikler; görsel kullanılmaması, sayfanın düzensizliği, yazının okunaklı olmaması, paragraf başının yapılmaması ile paragraf, satır ve sözcük aralarında uygun boşlukların bulunmamasıdır. Öğrencilerin son yazdıkları haber metinlerinde 13 öğrencinin haber metni biçim yönünden görsellerle uyumlu, ilgi çekici, konuya uygun ve yeterli görülmüştür. 2 öğrencinin haber metninin -biçim özellikleri yönünden- daha uygun olabileceğini belirtilmiştir.

GAYBER *"dil ve anlatım"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları ilk ve son haber metinleri için *türe özgü dil unsurlarının kullanımı*na dair verilerden elde edilen sonuçlara göre, ilk yazılan haber metinlerinde 11 öğrenci haber dilini yeterince doğru ve etkili biçimde kullanamamıştır. Bazı metinlerde öğrencilerin haber dilini kullanmadıkları belirlenmiştir. 4 öğrencinin yazısının haber dilinin özelliğini taşımadığı belirtilmiştir. 13 öğrencinin son yazdığı haber metninde, türe özgü dil unsurlarını yeterince doğru ve etkili kullandığı belirtilmiştir. 2 öğrencinin ise türe özgü dil unsurlarını kullanma biçimi yeterince etkili bulunmamıştır.

GAYBER *"dil ve anlatım"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları ilk ve son haber metinleri için *anlatım biçimlerinin kullanımı*na dair verilerden elde edilen sonuçlara göre, öğrencilerin ilk yazdıkları haber metinlerinde açıklayıcı anlatım biçimini yeterince etkili kullanamadıkları, bir öğrencinin açıklayıcı anlatımı başarılı bir şekilde kullandığı belirlenmiştir. Öğrenciler, son yazdıkları haber metinlerinde açıklayıcı anlatımı etkili bir biçimde kullanabilmiştir.

GAYBER *"dil ve anlatım"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları ilk ve son haber metinleri için *düşünceyi geliştirme yollarının kullanımı*na dair verilerden elde edilen sonuçlara göre, ilk yazılan haber metinlerinde 11 öğrencinin yazısında düşünceyi geliştirme yollarına başvurduğu fakat bunları yeterince etkili biçimde kullanamadığı belirlenmiştir. 4 öğrencinin ise yazısında içeriğe uygun biçimde düşünceyi geliştirme yollarını kullanamadığı belirtilmiştir. Son yazılan haber metinlerinde, 13 öğrencinin metninde içeriğe uygun düşünceyi geliştirme yollarına yeterli bir biçimde yer verildiği belirtilmiştir. 2 öğrenci, son yazdığı haber metninde düşünceyi geliştirme yollarını yeterince etkili biçimde kullanamamıştır.

GAYBER *"dil ve anlatım"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları ilk ve son haber metinleri için *anlatımda mantıksal tutarlılığa* dair sonuçlara göre öğrencilerin ilk haber metinlerinde 7 öğrencinin konuyu mantıksal tutarlılık ve bütünlük içinde

anlatabildiği, cümlelerin diğerleriyle uyumlu olduğu; 8 öğrencinin ise ilk yazdığı haber metninde konuyu mantıksal tutarlılık içinde yeterince anlatamadığı, cümleler arasında mantıksal bütünlüğün sağlanamadığı belirtilmiştir. Öğrencilerin son haber metinlerinde, anlatımda mantıksal tutarlılığın ve bütünlüğün sağlandığı belirtilmiştir.

GAYBER *"dil ve anlatım"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları ilk ve son haber metinleri için *dilin doğallığı ve akıcılığı*na dair sonuçlara göre, ilk haber metinlerinde 6 öğrenci dili, yeterince doğal ve akıcı kullanabilmiştir. 8 öğrencinin dili yeterince doğal ve akıcı kullanamadığı, 1 öğrencinin ise yazdığı haber metninde dili akıcı bir şekilde kullanamadığı belirtilmiştir. Öğrenciler son yazdıkları haber metinlerinde ise dili, doğal ve akıcı bir şekilde kullanabilmiştir.

GAYBER *"dil ve anlatım"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları ilk ve son haber metinleri için *kelime çeşitliliği*ne dair sonuçlara göre; öğrencilerin yazdıkları haber metinlerinin sadece üçünde kelime çeşitliliğinin olduğu, öğrencilerin yazdıkları haber metinlerinin pek çoğunda kelime çeşitliliğinin yeterli olmadığı, bunun daha çok metinlerin kısalığından kaynaklandığı belirtilmiştir. 11 öğrencinin yazılarında kelime çeşitliliğinin sağlanamadığı ifade edilmiştir. Son haber metinlerinde, 12 öğrencinin metninde kelime çeşitliliği yeterli görülürken sadece 3 öğrencinin haber metninde kelimelerin yeterince çeşitli kullanılmadığı belirtilmiştir.

GAYBER *"dil ve anlatım"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları ilk ve son haber metinleri için *kaynaklardan yararlanma*ya dair sonuçlara göre; ilk haber metinlerinde, 2 öğrenci kaynaklardan yeterince yararlanırken 4 öğrenci yeterince yararlanamamıştır. 9 öğrencinin ise kaynaklara başvurmadığı belirlenmiştir. Son haber metinlerinde 12 öğrencinin kaynaklardan yeterince yararlandığı, sadece 3 öğrencinin kaynaklara yeterince başvurmadığı ve kaynaklardan yeterince yararlanamadığı belirtilmiştir.

GAYBER *"dil ve anlatım"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları ilk ve son haber metinleri için *dil bilgisine uygunluğa* dair sonuçlara göre 7 öğrenci ilk yazdığı haber metninde dil bilgisi kurallarına uymuştur, 8 öğrencinin dil bilgisi kurallarına yeterince uymadığı belirlenmiştir. Son yazılan haber metinlerinde ise dil bilgisi kurallarına uyulduğu belirtilmiştir.

GAYBER *"dil ve anlatım"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları ilk ve son haber metinleri için *özgünlüğe* dair sonuçlara göre; 3 öğrencinin yazdığı haber metninde

özgün ifadelerin yer aldığı, 9 öğrencinin konuyu kendine özgü ifadelerle yeterince anlatamadığı, 3 öğrencinin ise metninde özgün ifadelerin yer almadığı belirtilmiştir. Son yazılan haber metinlerinde 11 öğrencinin konuyu kendine özgü ifadelerle anlatabildiği ve özgünlüğün yeterince olduğu, 4 öğrencinin ise metninde özgün ifadelerin belirginleştirilip güçlendirilebileceği belirtilmiştir.

GAYBER *"plan ve işleyiş"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları ilk ve son haber metinleri için *5N1K cevaplarına* dair sonuçlara göre; yazılan ilk haber metinlerinde 4 öğrencinin 5N1K sorularını genel olarak cevapladığı, 11 öğrencinin ise yeterince cevaplayamadığı belirtilmiştir. Son yazılan haber metinlerinde 14 öğrencinin 5N1K sorularını cevapladığı, 1 öğrencinin ise yeterince cevaplayamadığı belirtilmiştir.

GAYBER *"plan ve işleyiş"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları ilk ve son haber metinleri için *giriş-gelişme-sonuç bölümleri*ne dair sonuçlara göre öğrencilerin ilk yazdıkları haber metinlerinde 3 öğrencinin metninin giriş bölümünün etkili, türe uygun ve dikkat çekici olduğu; 10 öğrencinin metninde giriş bölümünün belirgin olmadığı, geliştirilmesi gerektiği, etkili olmadığı, ayrı bir paragrafla belirtilmediği ve haber yazısına uygun olmadığı; 2 öğrencinin metninde ise giriş bölümünün olmadığı belirtilmiştir. Değerlendiriciler, öğrencilerin ilk yazdıkları haber metinlerinde sadece 2 öğrencinin metninde gelişme bölümünün yeterli olduğunu, 13 öğrencinin ilk yazdığı haber metninde gelişme bölümünü yeterince uygun yapmadığını belirtmektedir. Öğrencilerin haber metinlerinde gelişme bölümünün olduğu fakat belirgin olmadığı, ayrı paragraflarla belirtilmediği ifade edilmiş ayrıca paragraflar arasındaki uyumsuzluğa, paragraflardaki anlatım düzeninin yetersizliğine ve plansızlığa da vurgu yapılmıştır. 9 öğrencinin haber metninin gelişme bölümünde ana düşüncenin yeterince belirgin olmadığı, 6 öğrencinin haber metninin gelişme bölümünde ana düşüncenin belirgin olmadığı ve metinlerin yazılış amacıyla konuya bakış açısının yeterince ortaya koyulmadığı belirtilmiştir. 9 öğrencinin haber metninin gelişme bölümünde yardımcı düşüncelerin yeterince belirgin olmadığı, 6 öğrencinin haber metninin gelişme bölümünde yardımcı düşüncelerin belirgin olmadığı belirtilmiş, metinlerin çok kısa olduğu ifade edilmiş ve metinlerin paragraflara bölünmediğine dikkat çekilmiştir. 9 öğrencinin haber metninin gelişme bölümünde ana düşünce ve yardımcı düşüncelerin birbirini yeterince desteklemediği, 6 öğrencinin haber metninin gelişme bölümünde ana düşünce ve yardımcı düşüncelerin birbirini desteklemediği belirtilmiştir. 7 öğrencinin ilk yazdığı haber

metninde sonuç bölümünün yeterince uygun olmadığı; sonuç bölümünün olduğu fakat belirgin olmadığı, ayrı bir paragrafla belirtilmediği ayrıca metne uygun bir sonuç bölümünün eklenmesi gerektiği belirtilmiştir. 8 öğrencinin ilk yazdığı haber metninde sonuç bölümü yetersiz bulunmuştur. Öğrencilerin haber metinlerinde sonuç bölümünün yer almadığı belirtilmiş ve metne uygun sonuç bölümünün eklenmesi gerektiği ifade edilmiştir. Planlamanın yetersizliğine de vurgu yapılmıştır. Öğrencilerin son yazdıkları haber metinlerinde giriş ve gelişme bölümünün yeterli olduğu belirtilmiştir. 11 öğrencinin son yazdığı haber metinlerinde sonuç bölümünün yeterli olduğu, 4 öğrencinin sonuç bölümünün yeterince uygun olmadığı belirtilmiştir. Öğrencilerin son yazdıkları haber metinlerinde ana düşünce belirgindir ve ana düşünce ile yardımcı düşünceler birbirini desteklemektedir. 2 öğrencinin haber metinlerinde ise yardımcı düşüncelerin yeterince belirgin olmadığı ifade edilmiştir.

GAYBER *"başlık"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları ilk ve son haber metinleri için *"ana başlığa, spot yazımına ve ara başlıklara"* dair sonuçlara göre, öğrencilerin ilk yazdıkları haber metinlerinde 14 öğrenci ana başlık kullanmış, 1 öğrenci ana başlık kullanmamıştır. 1 öğrencinin ilk yazdığı haber metninde spot kullanmadığı, 3 öğrencinin ilk yazdığı haber metninde spotun yeterince belirgin olmadığı, 11 öğrencinin metinlerinde spota yer vermedikleri, yazıya doğrudan giriş yaptıkları belirlenmiş ve bazı ana başlıkların spot niteliği taşıdığı ifade edilmiştir. 7 öğrenci ara başlık kullanmış, 8 öğrenci ilk yazdığı haber metninde ara başlık kullanmamıştır. 8 öğrencinin kullandığı başlıkların konuyla ilgili olduğu ve konuyu kapsadığını, 6 öğrencinin ise kullandığı başlıkların konuyla yeterince ilgili olmadığı belirtilmiştir. Başlık kullanımının yetersizliğine vurgu yapılmış, metinlerde etkili ve ilgi çekici başlıkların yer almadığı dile getirilmiştir. 3 öğrencinin kullandığı ana başlıkların özgün ve etkileyici olduğu, 2 öğrencinin ise ana başlıkları yeterince özgün ve etkileyici kullanmadığı belirtilmiştir. 9 öğrencinin ilk yazdığı haber metninde ana başlık kullanımında eksikler olduğu, metinlerde kullanılan ana başlıkların özgün ve etkili olmadığı belirtilmiş, ana başlık kullanımının yetersiz olduğu ifade edilmiştir. Metinlerde genel ve sıradan başlıklar kullanıldığı, seçilen konunun sınırlandırılmadan ana başlıkla ifade edildiği dile getirilmiş, ana başlıkların merak uyandırıcı ve ilgi çekici olması gerektiğine vurgu yapılmıştır. 1 öğrencinin yazdığı ilk haber metninde kullanılan ara başlığın yeterince özgün ve etkili olmadığı, 6

öğrencinin ise ilk yazdıkları haber metinlerinde kullandıkları ara başlıkların özgün ve etkileyici olmadığı belirtilmiştir.

Öğrencilerin son yazdıkları haber metinlerinde ana başlığın olduğu, spotun kullanıldığı ve etkileyici olduğu, ara başlıkların kullanıldığı, kullanılan başlıkların konuyla ilgili olduğu, ana başlığın özgün ve etkileyici olduğu belirtilmiştir. 1 öğrencinin haber metninde kullandığı ana başlık yeterince özgün ve etkileyici bulunmamıştır. 11 öğrencinin kullandığı ara başlıkların özgün ve etkileyici olduğu; 4 öğrencinin ise kullandığı ara başlıkların yeterince özgün ve etkileyici olmadığı belirtilmiştir.

GAYBER *"yazım ve noktalama"* ölçütü bazında öğrencilerin yazdıkları ilk ve son haber metinleri için *"yazım kurallarına ve noktalama işaretlerinin kullanımına"* dair sonuçlara göre; 10 öğrencinin ilk yazdığı haber metninde yazım ve noktalama kurallarına yeterince uymadığı, öğrencilerin yazdıkları ilk haber metinlerinde yazım yanlışlarının olduğu, noktalama işaretlerinin kullanımında eksiklerin bulunduğu, 5 öğrencinin metninin yazım ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından yetersiz olduğu belirtilmiştir. En fazla yapılan yazım ve noktalama hatalarının bağlaç görevindeki 'de'nin kelimelere birleşik yazılması, sözcüklerin yanlış yazımı, büyük ve küçük harflerin kullanımına ilişkin yazım yanlışları, bitişik veya ayrı yazılması gereken sözcüklerin yazımındaki hatalar, kesme işaretinin kullanımıyla ilgili yanlışlar olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin yazdıkları son haber metinlerinde 12 öğrencinin yazım ve noktalama kurallarına yeterince uyduğu, 3 öğrencinin ise yazım ve noktalama kurallarına yeterince uymadığı belirtilmiştir.

5.2. Tartışma

Katmanlı Program'la desteklenen, Süreç-Tür Yazma Modeli çerçevesinde hazırlanan dijital yazma etkinlik uygulamalarının üstün yetenekli öğrencilerin bilgilendirici metinlerden haber metni yazma becerilerinin geliştirilmesine nasıl katkı sağladığı, haber metinleri yazmaya yönelik görüşlerinde, yazma motivasyonlarında, yazma özerkliklerinde, öğrenme stillerinde ve dijital teknolojiye yönelik tutumlarında değişime yol açıp açmadığı amaçlanan bu araştırmanın uygulama sürecinde toplam 13 etkinlik gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda; süreç içerisinde gerçekleştirilen etkinliklerin üstün yetenekli ortaokul öğrencilerinin dijital yetkinlikleriyle beraber haber yazma becerilerini üstbilişsel düzeyde geliştirdiği,

haber metinleri yazmaya yönelik görüşlerini olumlu yönde etkilediği, yazma motivasyonlarını arttırdığı, yazma özerkliklerini geliştirdiği ve öğrenme stillerinde farklılaşmayı sağladığı ortaya çıkmıştır.

Yurt içi ve yurt dışında Katmanlı Program'la desteklenen Süreç-Tür Yazma Modeli'ne dayandırılan metin türüne özgü dijital yazma (KPDY) alanında -bu üç disiplinin birlikte ele alındığı- ortaokul öğrencilerine yönelik uygulamalı herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. Yurt içinde, özellikle *"Süreç-Tür Yazma Modeli ile yazma", "dijital yazma", "Katmanlı Program'la desteklenen yazma"* konularında uygulamalı araştırmaların sayısının sınırlı olduğu tespit edilmiştir. Bu konuda yapılan çalışmalar, ilköğretim veya ortaöğretim öğrencilerinden ziyade öğretmen adayları yahut öğretmenlerle yapılan araştırmalardır. Üstün yetenekli ortaokul öğrencileriyle yapılan çalışmalar ise ağırlıklı olarak hikâye edici metinleri yazmaya yönelik araştırmalardır.

Bu araştırmada, uygulama öncesinde üstün yetenekli ortaokul öğrencilerinin bilgilendirici metin yazma ile ilgili becerilerinin ***"yeterli"*** olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmamızın bulguları; BİLSEM'de eğitim alan üstün yetenekli öğrencilerin, uygulama öncesinde bilgilendirici metin yazma becerilerinin ***orta düzeyde*** *(kabul edilebilir)* olduğunu göstermektedir. Bu sonuç, Erbasan'ın araştırmasıyla benzerlik göstermektedir. Erbasan (2022); çalışmasında, üstün yetenekli öğrencilerin bilgilendirici metin yazma becerilerinin sürecin başında ***orta düzeyde*** olduğunu belirtmektedir. Araştırmanın uygulama öncesindeki bu bulguları, alan yazınında bilgilendirici metin yazmaya yönelik gerçekleştirilen araştırmaların bulgularıyla da örtüşmektedir. Uğur (2017), öğrencilerin bilgilendirici bir metni meydana getiren çeşitli yapısal unsurları belirlemede ve ifade etmede büyük oranda başarısız olduklarını dile getirmektedir. Müldür ve Çevik'in (2019) yaptığı araştırma sonucu, öğrencilerin bilgilendirici metin yazma becerilerinin ***"yetersiz***" olduğunu ortaya koymaktadır.

Süreç ve süreç-tür odaklı yazma eğitimlerinin öğrencilerin bilgilendirici metin yazma becerisi üzerinde etkisi olduğunu gösteren araştırmalar (Örn. Ülper, 2008; Graham, vd., 2005) mevcut olmakla birlikte ülkemizdeki yazma eğitiminin niteliğinin bu bağlamda olmadığı söylenebilir (Aktaran Müldür & Çevik, 2019, s. 146). Söylem bilgisinin okuduğunu anlama ve yazma başarısı ile ilişkili olduğunu gösteren çalışmalar (Englert & Thomas, 1987) olmakla birlikte anlama becerisini oluşturan

okuma becerisi açısından bakıldığında dahi ülkemizdeki öğrencilerin bilgilendirici metin unsurlarını belirleme konusunda zayıf olduğu görülmektedir. (Aktaran Müldür ve Çevik, 2019, s. 145). Öğrencilerin küçük yaşlardan itibaren daha çok öyküleyici metin yapıları ile karşılaşması, bilgilendirici metin yapılarına aşina olmaması, okullarda bilgilendirici metin yapıları üzerinde yeterince durulmaması gibi sorunların da öğrencilerin bilgilendirici metin yapısı farkındalığının az olmasına sebep olduğu söylenebilir (Armbruster vd., 1987; Duke, 2000; Hall vd., 2005; Taylor & Beach, 1984'ten aktaran Müldür & Çevik, 2019, s. 145).

Kansızoğlu (2023); Türkçe öğretmenlerinin neredeyse dörtte birinin planlama/taslak hazırlama, gözden geçirme ve düzenleme stratejilerini orta düzeyde bile bilmediklerini, bu hususta yazma öğretimi alanında yapılan çalışmalar ile sınıf içi uygulamalar arasında büyük bir fark olduğunu ve bu konuda henüz ortak bir dil bulunamadığını dile getirmektedir (Kansızoğlu, 2023, s. 236).

Araştırmamızda, alan yazınında belirtilen bu sorunların giderilmesi bağlamında KPDY adıyla yazma öğretimine yönelik etkinlikler planlanmıştır. Araştırma sonuçları, etkinlik uygulamaları ile öğrencilerin metin yapısı farkındalıklarının geliştiğini ve bilgilendirici metin yazma becerilerini üstbilişsel düzeyde gerçekleştirdiklerini göstermektedir. Araştırmanın bulguları, KPDY'nin METKE aşamasındaki uygulamalar sonrasında öğrencilerin haber metinlerinin yapısıyla ve söylem bilgisiyle ilgili daha fazla bilgi sahibi olduklarını, MTÖYA aşamasında özellikle planlama, gözden geçirme ve düzeltme süreçlerini uygulayarak haber yazmada yetkinliklerini arttırdıklarını, KPDY'nin en son aşaması olan MTÖY'de ise en iyi performanslarını sergilediklerini ve yazılı anlatımlarını geliştirdiklerini ortaya koymaktadır. Bu araştırmada, üstün yetenekli ortaokul öğrencilerinin uygulama sonrasında haber metni yazma becerilerini geliştirdiği ve ***"yeterli"*** düzeye taşıdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Okuma eğitiminin gerçekleştirildiği Türkçe derslerinde metin çalışmaları, öğrencileri metin türünün gerektirdiği üstbilişsel okuma stratejilerini işletmeyi olanaklı kılan okuma yöntem-tekniklerine yönlendirecek içerikte olmalıdır. Türkçe dersi öğretim programlarında ve Türkçe ders kitaplarında da okuma yöntem-tekniklerinin kullanımı üzerinde dikkatle durulduğu görülmektedir; ancak alan yazınında gerçekleştirilen çalışmalara bakıldığında okuma yöntem-teknikleri seçilirken metin türünün temel alınmadığı belirlenmiştir (Dilidüzgün vd., 2019, s. 167). Okuma-

yazma arasındaki ilişki yönüyle de iyi bir metin yazma; metin türü bağlamında etkili bir okuma ve yazma eğitimini gerektirmektedir. Araştırmanın bulgularından elde edilen sonuçlarına göre, öğrenciler METKE aşamasında iyi yapılandırılmış haber metinleri okumuşlar ve bunları anlam, yapı, dil ve anlatım yönleriyle çözümlemişlerdir. Üstbilişsel okuma stratejilerinden, yöntem ve tekniklerinden yararlanarak yazma öncesinde tür odaklı okuma-anlama eğitimi gerçekleştirmişlerdir. Alan yazınındaki görüşler yazma eğitiminde bu yöndeki uygulamaları desteklemektedir. Dilidüzgün ve Genç (2019), anlama ve anlatma becerilerinin metin çözümleme ve metin üretme olarak algılandığı bu çağda okuma etkinliklerinin metin yapısı çözümlemeye dönük olması gerektiğini söylemektedir (Aktaran Dilidüzgün, 2021a, 98-99). Kaygısız, hangi türde olursa olsun bir metnin yazılmadan önce konunun durumuna, içeriğine uygun metin türünün seçilmesi ve metnin türüne özgü kurallara uygun biçimde yapılandırılması gerektiğini belirtmektedir (Kaygısız, 2018, s. 829).

Tür odaklı okuma eğitiminin, metin türünün nitelikli ürünleriyle yapılması önem arz etmektedir. Araştırmada, yazma öncesinde öğrencilerin haber okumaları -varsa medya sunumlarını dinleyip izlemeleri için- ***haber seçkisi*** hazırlanmıştır. Baki (2020), metnin okunmasına ilişkin tür bilgisi, okuma yöntem ve tekniklerinin yanı sıra türe uygun okuma stratejilerinin düzenlenmesini sağlayan üstbilişsel stratejilerin belirlenmesinin ve bunların eğitim yoluyla geliştirilmesinin sürece olumlu katkılar sağlayacağını belirtmektedir (Baki, 2020, 194). Araştırmamızda öğrenciler, haber seçkisinde yer alan metinlerle METKE süresince 12 saatlik ders boyunca karşılaşmışlar ve ilgilerini çeken haber metinlerini türe uygun okuma stratejilerine, yöntem ve tekniklere göre okumuşlardır.

Öğrencilerin dil ve zihinsel becerilerinin geliştirilmesinde metin uzunluğu önemli bir etkendir. Güneş (2009), yapılandırıcı yaklaşıma göre kısa metinlerin öğrencinin metinle etkileşiminin az olmasına neden olacağını belirtmektedir. Metnin kısa olması öğrenciye daha az bilgi ve düşüncenin sunulmasını getirmektedir. Diğer taraftan kısa metin az kelime demektir. Öğrenci kısa metinlerde daha az kelimeyle karşılaşmakta ve zihinsel sözlüğünü zenginleştirmede başarılı olamamaktadır. Metnin kısa olması öğrencinin metinle etkileşim yoğunluğunu ve dikkat becerilerini de etkilemektedir. Araştırmalara göre sürekli kısa metinler okuyan öğrenciler, uzun metinlerdeki anlam zincirini yakalamakta güçlük çekmektedirler. Yani kısa metinler öğrencinin dil,

anlama ve zihinsel becerilerini geliştirmede yetersiz kalmaktadır (Güneş, 2009, s. 16). Hazırlanan haber seçkisine alınan metinlerin çoğu, kısa olmayan haber metinlerinin -*metinsellik ölçütleri bağlamında*- nitelikli örnekleridir.

Araştırmanın bulgularından elde edilen sonuçlarına göre, öğrenciler KPDY'nin *MTÖYA* aşamasında her hafta haber metinleri yazmışlar, yazılarını e-portfolyolarına eklemişler, geri bildirimler almışlar ve performans görevlerini öğretmenle etkileşim hâlinde tamamlamışlardır. Kendi yazılarını haftalık değerlendirme fırsatını bulan öğrenciler her yazma çalışmasında yazma becerilerini daha da geliştirmişlerdir. Anderson, Mallo, Nee, Wear (2003); ilköğretim öğrencileriyle yapılan araştırmada, öğrencilerin yazma becerilerinin gelişim sürecini daha doğru anlayabilmek için yazma etkinliklerine bol miktarda zaman ayrılması önerilmektedir. Aynı araştırmada; öğrencilerin haftalık olarak portfolyolarına yazı örnekleri eklemeleri, iki haftada bir öğretmen-öğrenci konferanslarına katılmaları, yazma ödevini tamamladıktan sonra kendi yazı örnekleri üzerinde derinlemesine düşünmeleri yazma becerilerini geliştirmede etkili ve yararlı olduğu sonucuna varılmıştır (Anderson vd., 2003, s. 55-56).

Ortaokul öğrencilerinin dijital teknoloji yeterlikleri konusunda yapılan alan yazınındaki çalışma sonuçlarına bakılarak (Yıldırım, 2013; Mısırlı 2015) ortaokul öğrencilerinin teknoloji yeterliklerinin yeterli düzeyde olduğu söylenebilir (Aktaran Önür & Kozikoğlu, 2020, 457). Önür ve Kozikoğlu'nun bulguları da araştırma öncesinde üstün yetenekli öğrencilerin dijital teknolojiye yönelik tutumlarına ve görüşlerine ilişkin bulgulardan elde edilen teknoloji yeterliklerine dair sonuçlarla benzerlik göstermektedir. Araştırmamızda, öğrencilerin mevcut dijital yeterlilikleri, web araçlarındaki dijital yazma becerilerine yönelik etkinlikleri daha kolay yapmalarını sağlamıştır. Değerlendirme sonuçlarına göre KPDY uygulamalarının yaygınlaştırılması sağlanabilir, BİLSEM'lerde ve ortaokullarda buna uygun ortamlar daha kolay oluşturulabilir.

Dilidüzgün (2011) tarafından yapılan araştırmada (aktaran Dilidüzgün, 2014) 8. sınıf Türkçe ders kitabında "*Nesli tükenen balıklara çipli takip*" başlıklı haber metni öğrencilere bir öykü kitabının sayfasını andıran resimlemelerle sunulurken başlık, alt başlık, alıntılar, bilgilerin içeriği ve sıralanışı gibi metin türüne özgü çözümleme birimleri açısından incelenmektense, "Hayvanlara takılan çiplerin işlevi nedir, elektronik nüfus cüzdanı ne demektir?" gibi içeriksel bilgilere odaklanılmaktadır.

Dilidüzgün (2014), ders kitaplarında haber metinlerinin olmasının olumlu bir tutum olduğunu ancak haber metinlerindeki dil kullanımları, içeriksel ve türsel özellikler üzerinde durulmadığı için öğrencilerin haber metin türü edincini geliştirebilmelerinin mümkün olamayacağını belirtmektedir (Dilidüzgün, 2014, s. 95). 8. sınıf Türkçe ders kitabında (MEB, 2020) şöyle bir etkinlik ile öğrencilerden haber metni yazmaları istenmektedir: *"Hazırlık bölümünde araştırdığınız "yaşadığınız şehrin hava kirliliği oranı" ile ilgili bilgileri kullanarak bir haber metni yazınız."* Dilidüzgün'ün ifade ettiği üzere -haber metni yazmaya yönelik becerilerin geliştirilmesine yönelik uygulama ve çalışmalar yapıldıktan sonra- böyle bir yönerge ile öğrencilerden haber metni yazmalarını istemek daha etkili olacaktır. Araştırmamızda sunulan KPDY etkinlikleri ile gerçekleştirilen bir dizi uygulama ve kazanımlara yönelik beceri temelli öğrenmelerle tür edincini geliştirebilen öğrenciler, haber metinlerini de üstbilişsel düzeyde yazabilecektir.

Ortaokul 5, 6, 7 ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan haber metinlerinin değerlendirilmesi konulu araştırmanın sonuçları "haber metinleri yazma etkinliklerinin yetersizliğini ve bu alanda daha çok çalışmanın yapılması gerektiğini" ortaya koymaktadır. Haber metinleri verilirken sadece bir yayında haberin ne olduğu ve ilkeleri öğrenciye verilmiştir. Tüm yayınlarda ve sınıf seviyelerinde haber metinleriyle ilgili 128 etkinlik bulunmaktayken sadece bir etkinlikte haberin ne olduğunun tanımlanması ve ilkelerinin anlatılması bir eksiklik olarak belirtilmektedir. Tüm yayınlarda ve sınıf seviyelerinde haber metinlerinin yazma becerisine yönelik olarak 10 defa kullanıldığının belirtildiği çalışmada, 2019 Türkçe Öğretim Programı'nda yer alan *"Haber metni, günlük ve anı yazmaya teşvik edilir."* kazanımına ulaşılabilmesi için bu sayının düşük olduğu dile getirilmektedir. Birçok yayında haber metni yazdırma etkinliğinin bulunmadığı belirtilen araştırmada, bu etkinliklerin çoğunda yazılacak konuya fikir oluşturması için haber metninin kullanıldığı fakat haber metni yazdırılmadığı ifade edilmektedir. Bu etkinliklerden sadece iki tanesinde öğrencilerden haber metni yazmaları istenmiştir. Yazma etkinliklerinde 5N1K kuralı belirtilerek daha çok haber metni yazma etkinliği yapılması önerilmektedir (Kökten, 2019, s. 98).

Araştırma sonuçlarına göre, KPDY etkinlikleri uygulanırken kullanılan dijital eğitim materyalleri öğrencilerin yazma motivasyonlarını olumlu yönde etkilemektedir. Yapılan araştırmalar da (Doğan vd., 2016; Çalışkan, 2023) öğrenci motivasyonunu

arttırma noktasında dijital eğitim materyallerinin, öğrencilerin ilgi alanlarına ve eğilimlerine uygun öğrenme deneyimleri sunarak öğrenme güdülerini artırabildiğini; oyunlaştırma, görsel ve çevrim içi içeriklerin ve sosyal öğrenme gibi özelliklerin, öğrencilerin öğrenme süreçlerinde daha fazla katılım ve başarı elde etmelerine, eğlenmelerine yardımcı olduğunu ortaya koymaktadır. Bu sayede öğrenciler, daha çok motive olarak öğrenmeyi daha etkili bir şekilde içselleştirebilir ve daha sürdürülebilir bir öğrenme süreci yaşayabilirler. Öğretmenler de öğrencileri daha yakından takip edebilir ve öğrenme deneyimlerini daha etkili bir şekilde yönlendirebilirler.

Bae (2001), Can (2012), Coşkun (2005), Karatay (2010), Ramadan (2003), Said (1988), Witte ve Faigley (1981), yazma eğitiminde öğrenci kompozisyonlarının metindilbiliminin verileri ışığında metni oluşturan yapı unsurlarının incelenmesi üzerine eğilmişler ve öğrencilerin yazılı anlatımlarındaki bağdaşıklık araçlarının kullanımı ile tutarlı metin oluşturma arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir (Aktaran Karadeniz, 2015, s. 2). Karatay (2010), araştırmada öğrencilerin yazılı anlatımlarını değerlendirirken sadece yazının okunaklığı, kâğıt düzeni gibi biçimsel özellikleri ya da yazım ve noktalama gibi dil bilgisi kurallarını kullanabilme becerileri üzerinde durulmaması gerektiğini belirtmektedir. Öğretmenlerin, öğrencilerin bu özelliklerle birlikte, daha çok metinlerinde olması gereken anlamsal bütünlüğü oluşturabilme becerilerini ölçecek ve geliştirecek ölçütlere ve bunların etkili kullanılabilmesi için öğrencilerde bilişsel farkındalık yaratmaya dönük uygulama çalışmalarına yer vermeleri gerektiğini ifade etmektedir. Bağdaşıklığa ilişkin dil yapılarını iyi düzeyde kullanabilen öğrencilerin yazılı anlatım metinlerinin, anlamsal bütünlük yönünden, bunları iyi düzeyde kullanamayanlara göre daha tutarlı olduğunu göstermiştir (McCulley, 1985; Shi, 1993; Ramadan, 2003; Coşkun, 2005, Bahar, 2006'dan aktaran Karatay, 2010, 382). Bizim araştırmamızda; KPDY'nin METKE aşamasında öğrenciler, okudukları haber metinlerinde bağdaşıklığa ve tutarlılığa ilişkin bir dizi etkinlik uygulaması yapmışlardır. Ayrıca MTÖYA aşamasında da yazdıkları haber metinlerini bağdaşıklık ve tutarlılık bakımından değerlendirmişler, dilsel ve anlamsal bütünlüğün sağlanamadığı söz dizimlerini düzeltmişlerdir. Öğrenciler, en iyi haber metinlerini yazma aşamasına geçtiklerinde, ele aldıkları haber konusunu mantıksal bütünlük ve tutarlılık içinde anlatabilmişler, cümleleri diğerleriyle uyumlu ve doğru sırada kullanabilmişlerdir.

Alan yazınında, bilgilendirici metin yazma çalışmalarına daha çok önem verilmesi ve öğrencilere yazmaları için fırsat verilmesi gerekliliğine (Erbasan, 2022) dikkat çekilmektedir. Ayrıca, öğretmenlerin yazma etkinliklerini yürütürken hem süreç hem de tür odaklı bir yaklaşımı göz önünde bulundurmaları gerektiği (Müldür, 2017), süreç-tür yaklaşımının metin yazma becerilerini geliştirdiği (Elson, 2011; Megawati vd., 2013; Handayani & Siregar 2013; Pujianto vd., 2014; Chang, 2016; Akmaliah, vd., 2016; İpek, 2021; Akbulut, 2022) belirtilmektedir. Araştırmamızda süreç-tür yaklaşımı benimsenerek bilgilendirici metin yazma uygulamaları yapılmıştır. Araştırmanın bulguları, öğrencilerin *MTÖY* aşamasında yazma özerkliklerini de geliştirerek haber metni yazma becerilerini üst düzeye taşıdıklarını göstermektedir. Bununla birlikte KPDY'nin yazmaya hazırlık olan *METKE* ve *MTÖYA* aşamaları öğrencilerin yazma özerklikleri kazandıkları, aynı zamanda yazma becerilerini geliştirdikleri süreçlerdir. Alan yazınında, öğrencilerin yazma becerilerinin geliştirilmesi ve yazma kaygılarının azaltılmasında yazma özerkliğinden yararlanılması, var olan yazma öğretiminin gözden geçirilerek yazma öğretim sürecinin yazma özerkliğine uygun olarak yeniden düzenlenmesi önerilmektedir (Süğümlü & Alver, 2021, s. 485).

Türe (2021), dijital destekli eğitimle birlikte öğrencilerin kişisel gelişimlerini olumlu yönde ilerletmelerine olanak sağlandığını, yaratıcı düşünmelerinin desteklendiğini ve problem çözme yeteneklerini geliştirmelerine fırsat sunulduğunu belirtmektedir. Alley'e (2019) göre öğrencilerin derslerde çevrim içi kaynakları kullanmaları özerkliklerini arttırmaktadır. Orhan Karsak (2014), karma öğretim tasarımına dayalı iş birlikli blokla bütünleştirilmiş öğrenme ortamında yapılan yazma öğretimiyle üstün yetenekli öğrencilerin yazma performanslarının geliştiğini belirtmektedir. Martin ve Lambert (2015), ortaokul öğrencilerinin eğitim ortamlarında dijital metin yazma çalışmalarının farklılaştırılması gerektiğini vurgulamaktadır. Hamad, Ndibalema ve Matalu (2023), dijital ders içerikleri aracılığıyla yapılan uygulamaların ortaokul öğrencilerinin yazma becerilerinin yeterli düzeye ulaşmasını desteklediğini ve öğrencileri yazmaya motive ettiğini belirtmektedir. Özbal (2017), Web 2.0 aracı kullanımının; yazma kazanımlarının verilmesi, öğrencinin kendini iyi hissettiği bir ortam oluşturması, sürecin öğretmenler tarafından rahatlıkla takip edilebilmesi konularında öğrenme-öğretme sürecine katkı sağladığını ifade etmektedir. Chang (2016), dijital araç kullanımı ile bütünleştirilmiş ders tasarımının öğrencilerin yazma

performansını olumlu etkilediğini belirtmektedir. Araştırmanın MTÖYA aşaması hem yazmaya hazırlık hem de öğrencilerin en iyi haber metinlerini yazma öncesinde yaratıcı yazma etkinlikleriyle haber yazdıkları uygulamaları içermektedir. Yazmanın bu bölümünde öğrenciler grup çalışmasını veya bireysel çalışmayı tercih etmişler, seçtikleri farklı konularda ve Web 2.0 araçlarından ilgili olanları kullanarak dört haber metni yazmışlardır. MTÖYA etkinlikleriyle dijital destekli yazma eğitimi verilmiş, öğrencilerin yaratıcı düşünmeleri desteklenmiş ve problem çözme becerilerini geliştirmelerine fırsatlar sunulmuştur.

Jasrial (2019), yaptığı araştırmada süreç-tür yaklaşımının Endonezya'daki ortaokul ve liselerde İngilizce metinler için yazmayı öğretmede en iyi yaklaşım olduğu sonucuna varılabileceğini belirtmektedir. Süreç-Tür Yazma Modeli çerçevesinde geliştirilen KPDY uygulamaları; etkileşimli haber yazmayı, öz, akran ve grup değerlendirmelerini içermekte, anlık geri bildirimlere imkân vermekte, öğrencilerin öğrenme sorumluluklarını üstlenmesine, neleri, nasıl ve ne kadar öğrendiklerini eleştirel bir şekilde sorgulamasına fırsat vermektedir. KPDY ile öğrenciler farklı öğrenme yollarını keşfetmeyi deneyimlemişlerdir. Etkinliklerde öğrencilerden tamamlamaları istenen görevlerin karmaşıklığı ve soyutluk düzeyi de onların eleştirel, yaratıcı düşünme ve problem çözme becerileri kazanmaları üzerinde etkili olmuştur.

KPDY, iş birlikli öğrenmeyi içeren etkileşimli bir yazma uygulamasıdır. Yazma süreci boyunca gerçekleştirilen etkinlikler, öğrencilerin haber yazma becerilerini -üstbilişsel farkındalıklarını ve yazma özerkliklerini de geliştirmek suretiyle- üst seviyeye taşımıştır. Sürecin sonunda öğrencilerin yazdıkları haber metinleri paylaşılmış ve yayınlanmıştır. Uygulama, haber metni yazma bağlamında ve öğrencilerin görev tercihlerine göre ilerlemiştir. Öğrenciler; KPDY uygulamalarını, kimi zaman iş birliği yaparak kimi zaman da bireysel olarak gerçekleştirmiştir. Yazma süreci, her iki öğrenme yolunu desteklemektedir. Sukerti ve Yuliantini'nin (2018) araştırması da dil eğitiminde öğrencilerin iş birlikli öğrenmeye ve öğrenme özerkliğinin gelişimine yönelik sergiledikleri olumlu tutumun iyi sonuçlar üretebileceğine vurgu yapmaktadır.

İncelenen araştırmalar doğrultusunda Katmanlı Program'la ilgili yurt içi çalışmaların Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler ve İngilizce derslerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Türkçe alanında yapılan çalışmaların yetersiz olduğu belirlenmiştir.

Katmanlı Program'la desteklenen, Süreç-Tür Yazma Modeli'ne dayandırılarak hazırlanan KPDY etkinlikleri ile öğrencilerin yazma becerilerinin üstbilişsel düzeyde geliştirilebildiği görülmektedir. Araştırmamızın bu bulguları, Katmanlı Program'ın öğrencilerin akademik başarıları ve bilişsel öğrenmeleri üzerinde etkili olduğunu ortaya koyan araştırmalarla (Maurer, 2009; Gün, 2012; Gömleksiz & Biçer, 2012; Gömleksiz & Öner, 2013; Caughie, 2015; Karagül, 2017; Yıldırım Yakar & Albayrak, 2019; Orakcı, 2019), okuduğunu anlama ile yazma becerilerinin geliştirilmesinde etkili olduğunu ortaya koyan araştırmalarla (Maurer, 2009; Karagül, 2017; Üzüm, 2017; Orakcı, 2019) ve eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme ve problem çözme becerileri üzerinde etkili olduğunu ortaya koyan araştırmalarla (Maurer, 2009; Gömleksiz & Biçer, 2012; Koç, 2013) örtüşmektedir.

KPDY uygulamaları; yazma motivasyonu ve yazma özerkliği üzerinde de etkili olabilmiş, C katmanından A katmanına bütün bilişsel süreçlerde öğrencilerin kendi yazma sorumluluklarını üstlenebilmelerini sağlamıştır. Araştırmadan elde edilen bu sonuçlar; alan yazınında Katmanlı Program'ın hedef belirlemede, sorumluluk almada, planlama sürecinde, öz güven geliştirmede etkili olduğunu ortaya koyan araştırmalarla (Maurer, 2009; Gömleksiz & Biçer, 2012; Caughie, 2015; Zeybek, 2016; Üzüm, 2017; Karagül, 2017; Orakcı, 2019) ve motivasyonu arttırmada etkili olduğunu ortaya koyan araştırmalarla (Gün, 2012; Yıldırım Yakar & Albayrak, 2019; Orakcı, 2019) benzerlik göstermektedir.

KPDY uygulamaları, öğrencilerin derse yönelik olumlu tutum geliştirmelerine, öz değerlendirme, akran değerlendirmeleri yapabilmelerine, görevleri gerçekleştirirken iş birlikli veya bireysel çalışabilmelerine imkân sağlamıştır. Özellikle METKE aşamasını -metin türü farkındalığı, okuma-anlamaya yönelik çalışmaları- eğlenceli bulduklarını belirten öğrenciler, MTÖYA aşamasında geri bildirimler sayesinde metinlerini düzeltme ve düzenleme sürecinde farklı değerlendirme biçimlerini de kullanarak her hafta ilerleme kaydetmişlerdir. Araştırmamızın bu sonuçları, Katmanlı Program'ın derse yönelik olumlu tutum geliştirmede etkili olduğunu ortaya koyan araştırmalarla (Gömleksiz & Biçer 2012; Gömleksiz & Öner, 2013; Karagül, 2017; Üzüm, 2017; Evin Gencel & Saracaloğlu, 2018; Orakcı, 2019), Katmanlı Program'la öğrencilerin dersleri eğlenceli ve keyifli geçirdiklerinin belirlendiği araştırmalarla (Gömleksiz & Biçer, 2012; Zeybek, 2016; Üzüm, 2017; Karagül, 2017; Orakcı, 2019) ve değerlendirme yöntemlerini çeşitlendirmede ve geri bildirimler sunmada

etkili olduğunu ortaya koyan araştırmalarla (Gömleksiz & Biçer, 2012; Caughie, 2015; Zeybek, 2016; Karagül, 2017) örtüşmektedir.

Araştırmamızın bulgularından elde edilen sonuçlar; bazı öğrencilerin uygulamanın ilk haftasında derse ilgilerinin düşük olduğunu, sonraki haftalarda ise bu öğrencilerin derse ilgilerinin arttığını ortaya koymaktadır. Çalışmanın sonuçları; uygulama sürecinin başlarında akran desteği veya öğretmenin rehberliğiyle yazma çalışmalarını tamamlayabilen öğrencilerin, sürecin devamında ve sonunda, öz yönetim becerilerinin geliştiğini göstermektedir. Öğrenciler, haber metinlerini, çok kez yazma sürecini başından sonuna değin kendileri işleterek yazabilmiştir. Bu sonuçlar, Katmanlı Program'ın öğrencilerin derse katılımını ve ilgilerini arttırmada, dersin zorluğuna karşın ön yargılarını yıkmakta etkili olduğunu ortaya koyan araştırmalarla (Başbay, 2006; Gün, 2012; Caughie, 2015; Zeybek, 2016), öğrenilenlerin kalıcılığı üzerinde etkili olduğunu ortaya koyan araştırmalarla (Gömleksiz & Biçer, 2012; Gün, 2012; Zeybek, 2016; Orakcı, 2019) ve yansıtıcı düşünme, eleştirel yansıtma ve öz yönetimli öğrenme üzerinde etkili olduğunu ortaya koyan araştırmalarla (Evin Gencel & Saracaloğlu, 2018) benzerlik göstermektedir.

KPDY etkinlikleri, öğrencilerin öğrenme stilleri üzerinde de etkili olmuş ve öğrencilerin farklı öğrenme stillerini deneyimlemelerini mümkün kılmıştır. Alan yazınında, etkili öğrenme yöntemleri kullanılarak uygulanacak etkinliklerle öğrencilerin öğrenme stillerinde değişiklikler görülebileceği (Elçi, 2008) belirtilmektedir. Ayrıca Üzüm (2017), Katmanlı Program'ın öğrencilerin öğrenme stilleri üzerinde etkili olabildiğini belirtmektedir.

Araştırmamızın sonuçlarına dayanarak; Katmanlı Program'la desteklenen, Süreç-Tür Yazma Modeli çerçevesinde hazırlanan dijital yazma etkinlik uygulamalarının (KPDY) üstün yetenekli öğrencilerin bilgilendirici metinlerden haber metni yazma becerilerinin geliştirilmesine önemli ölçüde katkı sağladığı, öğrencilerin yazma motivasyonlarını ve yazma özerkliklerini arttırdığı, öğrenme stilleri, yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme, problem çözme becerileri üzerinde etkili olduğu ve dijital yazma yetkinliklerini geliştirdiği söylenebilir.

5.3. Öneriler

Araştırmanın sonuçlarına göre, öğrenciler KPDY etkinlikleri sayesinde haber dilini öğrenerek türe özgü yazma becerilerini geliştirmişler, planlama sürecinde ilerleme kaydetmişlerdir. Farklı Web 2.0 araçlarını kullanarak etkinliklere katılmışlar, eğlenceli bir şekilde yazma deneyimi yaşamışlar ve kendi metinlerini daha yaratıcı bir şekilde oluşturmuşlardır.

KPDY etkinlikleri, gerek içeriğiyle gerek etkililiğiyle çok yönlü ve kapsamlı bir yazma yaklaşımı benimsemektedir. Bu yönüyle Türkçe öğretmenlerinin KPDY ile ilgili eğitim almaları ve uygulayacakları yazma öğretim sürecini kendileri planlamaları sağlanmalıdır. Haber metni yazma becerilerinin geliştirilmesine odaklanılan bu araştırmadan hareketle, farklı metin türleri için KPDY etkinlikleri geliştirilebilir; uygulamalar, hedef kitlesi ortaokul öğrencileri olan BİLSEM'lerde her kademede yaygınlaştırılabilir.

Üniversitelerdeki Türkçe Öğretmenliği Bölümü lisans programlarında yazma öğretimini içeren derslerde KPDY'ye ilişkin yazma ilkeleri ve uygulamaları öğretmen adaylarına anlatılabilir, böyle bir yazma deneyimini kendilerinin gerçekleştirebilmesi için fırsatlar sunulabilir. Öğretmen adayları, çok bileşenli KPDY'nin teorik bilgilerini ve uygulamalı olarak edindikleri yazma becerilerini meslek yaşamlarında etkili bir biçimde tatbik edebilir.

Uygulayıcılara ve öğretmenlere; öğrenme-öğretme sürecini yürütmeden önce iyi hazırlanmaları, yazma sürecinde öğrencilere rehberlik etmeleri, süreci öğrenciler için kolaylaştırmaları ve süreci daha elverişli hâle getirmek için KPDY uygulamalarına yeterli zamanı ayırmaları önerilmektedir.

Üstün yetenekli öğrencilerin bilgilendirici metinlerden haber metinleri veya farklı türlerde metin yazma becerilerini geliştirmek için programda KPDY içerikli kazanımlara, Türkçe ders kitaplarında ve üstün yetenekli öğrenciler için hazırlanan etkinlik kitaplarında KPDY içerikli etkinliklere yer verilebilir.

KPDY ile yazma öğretiminin uygulanabilmesi, etkili bir okuma ve yazma sürecini gerektirmektedir. Türe özgü üstbilişsel okuma eğitimi ve metindilbilimsel çözümlemeler yapıldıktan sonra metin türüne özgü yazma çalışmalarının yapılabileceği ilkesine dayalı olan KPDY'nin her aşaması için hazırlık yapılması gerekmektedir. Etkinlikleri planlamak zaman ve emek gerektirse de öğrenci merkezli

ve beceri temelli bir yaklaşım olan KPDY uygulamaları, ders süresince işlevsel bir etkide olacağından uygulayıcılara sonraki yazma hedefleri için daha zorlu seçenekler sunma fırsatı sağlayacaktır.

Katmanlı Program'la desteklenen Süreç-Tür Yazma Modeli çerçevesinde geliştirilen dijital yazma uygulamalarının yazma becerilerini geliştirmeye etkisi, çeşitli araştırma yöntemleriyle ve farklı metin türleri bağlamında BİLSEM'lerde araştırılabilir.

Araştırmada; haber metinlerinin çok katmanlı yapısı, farklı Web 2.0 araçları kullanılarak gerçekleştirilen etkinlik uygulamalarıyla çözümlenmiştir. Öğrenciler, yazdıkları haber metinlerinin görsel-şekilsel tasarımını Canva'da yapmışlar, metinlerine son şeklini vererek paylaşmışlardır. Okuma etkinliklerinde görsel (fotoğraf, resim, şekil, grafik vb.) içerikli dijital haber metinlerinin yanında işitsel (ses kayıtları, haber videoları vs.) içerikli materyallerden de yararlanılmıştır. Uygulamanın yazma etkinliklerinde görsel-yazı birlikte değerlendirilerek haber metinleri oluşturulmuştur. 13 hafta ile sınırlandırılmış araştırmada üstün yetenekli öğrenciler, bu iki ögeyi birlikte kullanarak haber metinlerini çok katmanlı bir yapıda yazabilmişlerdir. Haber metni yazmaya yönelik bundan sonra yapılabilecek araştırmalarda, haberin yapısına daha çok öge (ses, hareket vb.) eklenerek katmanlar arttırılabilir ve yazma çalışmalarında bu husus göz önünde bulundurulabilir.

Tür odaklı okuma ve yazma eğitiminin, metin türünün nitelikli ürünleriyle yapılması önem arz etmektedir. Araştırmada, yazma öncesinde öğrencilerin haber okumaları - varsa medya sunumlarını dinleyip izlemeleri için- "Haber Durağı" adında bir haber seçkisi hazırlanmıştır. Yapılacak araştırmalarda, ders planları yapılmadan önce, yazma öğretiminin yapılacağı metin türünün seçkin ve nitelikli örneklerinden oluşan bir seçkinin hazırlanması önerilmektedir.

Araştırmada, öğrencilerin yazdıkları haber metinleri toplu olarak e-bülten hâlinde yayımlanmıştır. Yazarlık atölyelerinde, Yazarlık ve Yazma Becerileri derslerinde yahut KPDY ile yürütülecek yazma çalışmalarında ortaya koyulan öğrenci ürünleri e-kitap, e-dergi, e-bülten hâlinde veya basılı biçimde yayımlanabilir.

Araştırmanın sonuçlarına göre öğrenciler, yazma sürecinde kendi yazılarını değerlendirmişler, akran ve grup değerlendirmesi yapmışlar ve metin türüne özgü yazma farkındalıklarını geliştirerek yazılarının niteliğini arttırabilmişlerdir. Geri bildirimlerin önemli katkısının belirlendiği çalışmada öğrenciler yazmaya alışma

aşamasında, yazdıkları haber metinleri sürecinde geri bildirimler almıştır. Karma öğretimi, iş birlikli öğrenmeyi ve öğrenme özerkliğini destekleyen yapısıyla KPDY, gerek yüz yüze gerek dijital ortamlar aracılığıyla anlık değerlendirmelere ve geri bildirimler vermeye elverişli bir öğrenme modelidir. Uygulayıcıların; öğrencilerin yazılı anlatım becerilerini ölçme ve değerlendirmede, KPDY'nin bu kapsayıcı yönünü göz önünde bulundurmaları önerilmektedir.

Yazmaya karşı öz güven ve olumlu tutum geliştirmek, yazma motivasyonunun ve yazma becerilerinin geliştirilmesinde önemli etmenlerdir. KPDY ile öğrencilerin yazmaya ilgileri artmış ve öğrenciler, uygulamaları eğlenceli buldukları için derse yönelik olumlu tutum geliştirmişlerdir. Üstün yetenekli daha geniş çalışma gruplarında KPDY'nin öğrencilerin yazma motivasyonu ve yazma özerkliği üzerindeki etkileri araştırılabilir.

Araştırma kapsamında; "Haber Dili Dijital Sözlüğü" adında, haber konu başlıklarına göre kategorize edilmiş, öğrencilerin okudukları haber metinlerinde geçen anlamı bilinmeyen sözcüklerin anlamlarıyla birlikte yer aldığı, sözcükten metne giden çeşitli bağlantıları içeren ve söz varlığını geliştirmeye yönelik etkileşimli bir sözlük de hazırlanmıştır. Araştırmanın bulguları öğrencilerin bu sözlüğü, kelime eklemelerine fırsat sunduğu, söz dağarcıklarını geliştirdiği ve tasarım yapabilmelerine imkân sağladığı için etkili bulduklarını ortaya koymuştur. Uygulayıcılar, metin türüne özgü okuma ve yazma çalışmalarında böyle bir sözlük hazırlayabilirler.

KAYNAKÇA

Açmaz, G. (2011). *İlköğretim Türkçe dersi dördüncü sınıf öğretim programının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi* (Yayın No. 441414) [Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Adalı, O. (2016). *Anlamak ve anlatmak.* Pan Yayıncılık.

Ağakay, M. A. (1963). *Atatürk'ten 20 anı*. TDK Yayınları.

Akal, A. (2019). *Süper gazeteciler 2- parktaki esrar*. Ertem Basım Yayın Dağıtım.

Akal, A. (2021). *Süper gazeteciler 1*. Ertem Basım Yayın Dağıtım.

Akbulut, S. (2022). *Türkçe öğretmeni adaylarının süreç-tür odaklı yazma yaklaşımı ile yapılandırılmış çok katmanlı metin yazma süreçlerinin incelenmesi* (Yayın No. 753851) [Doktora Tezi, Akdeniz Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Akgür, T. (2020). *Gereksinim çözümlemesine dayalı süreç-tür odaklı Çince yazılı anlatım ders aracı önerisi* (Yayın No. 642886) [Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Akkaş, E., & Tortop, H. S. (2015). Üstün yetenekliler eğitiminde farklılaştırma: temel kavramlar, modellerin karşılaştırılması ve öneriler. *Üstün Zekâlılar Eğitimi ve Yaratıcılık Dergisi, 2(2)*, 31-44. doi:10.18200/JGEDC.2015214250

Akmaliah, D., Setyono, B., & Bindarti, W. E. (2016). The effect of using process-genre approach on the tenth grade students' descriptive text writing achievement at SMA negeri 1 pakusari. *EFL Education Journal, 3*(9), 667-676.

Aksan, D. (2009). *Anlambilim konuları ve Türkçenin anlambilimi.* Engin Yayınevi.

Aktaş, N. (2019). *Dijital yazma atölyesi etkinliklerinin yazma motivasyonu ve hikâye yazma becerisinin gelişimine etkisi* (Yayın No. 550290) [Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Aktaş, Ş., & Gündüz, O. (2010). *Yazılı ve sözlü anlatım.* Akçağ.

Albertson, L. R., & Billingsley, F. F. (2001). Using strategy ınstruction and self-regulation to ımprove gifted students' creative writing. *Journal of Secondary Gifted Education, 12*(2), 90-101.

Alkan, B. (2022, 27 Ekim). Kapadokya'ya turist ilgisi sonbaharda da devam ediyor. *Anadolu Ajansı.* https://www.aa.com.tr/tr/kultur/kapadokyaya-turist-ilgisi-sonbaharda-da-devam-ediyor/2722195 27.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Alley, K. M. (2019). Fostering middle school students' autonomy to support motivation and engagement. *Middle School Journal, 50*(3), 5-14.

Altun, A. (2022, 27 Ekim). Sinop'tan Samsun'a Cumhuriyet yürüyüş. *Anadolu Ajansı.* https://www.aa.com.tr/tr/kultur/sinoptan-samsuna-cumhuriyet-yuruyusu/2722416 27.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Altunkaya, H. (2020). Ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin yazma özerkliği düzeyleri ve bu düzeylerin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Ekev Akademi Dergisi*(81), s. 153-170.

Anadolu Gazete (2017, 5 Nisan) Yenimahalle'nin küçük yetenekleri belirlendi. https://www.anadolugazete.com.tr/yerel-haberler/yenimahallenin-kucuk-yetenekleri-belirlendi-45225h.htm 3.11.2022 tarihinde edinilmiştir.

Anderson, D., Mallo, A., Nee, K. & Wear, M. (2003). *Improving writing skills in the elemantry classroom*. [Master of Arts Research Project, Saint Xavier University and SkyLight Professional Development Field-Based Master's Program]. Chicago, Illinois.

Andrade, H., Buff, C., Terry, J., Erano, M., & Paolino, S. (2009). Assessment-driven ımprovements in middle school students' writing. *Middle School Journal-Association for Middle Level Education (AMLE), 40*(4), 4-12 https://www.jstor.org/stable/23047396.

Arıcı, A. F. (2012). *Okuma eğitimi.* Pegem Akademi Yayınları.

Arıcı, A. F., & Ungan, S. (2015). *Yazılı anlatım el kitabı.* Pegem Akademi.

Arslan, N., & Durukan, E. (2015). Ortaokul öğrencilerinin öğrenme stilleri ve yazma eğilimleri arasındaki ilişki. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 4(3),* 1251-1267.

Aşıkcan, M., & Pilten, G. (2016). Sınıf öğretmenlerinin yazılı anlatım çalışmalarının süreç temelli yazma modeli odaklı değerlendirilmesi. *Turkish Studies, 11*(3), 255-276.

Atabek, O. (2020). Development and validation of digital writing scale for preservice teachers. *Novitas-Royal (Research on Youth and Language), 14*(2), 119-139.

Augustiana, V. (2016). Combining Product and Process-Based Approaches to Teaching Writing Discussion Texts. *English Review Journal of English Education, 4(2),* 195-208. doi:10.25134/erjee.v4i2.334

Avcı, S., Yüksel, A., Kalı Soyer, M., & Balıkçıoğlu, S. (2009). Şiir bilgisi konusu için tasarlanmış farklılaştırılmış sınıf ortamının öğrenciler üzerinde yarattığı bilinçsel ve duyuşsal değişimler. *Educational Sciences: Theory & Practice, 9(3),* 1043-1084.

Aydemir, A. (2022, 1 Eylül). O ülkede dikkat çeken uygulama: Şeker vergisi koydular! Nedenini duyan şaşırdı. *Mynet*. https://www.mynet.com/o-ulkede-dikkat-ceken-uygulama-seker-vergisi-koydular-nedenini-duyan-sasirdi-110106996508 18.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Aydoğmuş, H. (2021, 26 Ocak). Her 10 yıl bir öncekinden daha sıcak oluyor. *TRT Haber*. https://www.trthaber.com/haber/cevre/her-10-yil-bir-oncekinden-daha-sicak-oluyor-550630.html 12.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Badger, R., & White, G. (2000). A process genre approach to teaching writing. *ELT Journal Volume, 54*(2), 152-160.

Bağcı, H. (2015). Yazılı anlatım ve unsurları. M. Özbay vd. (Ed.), *Yazma Eğitimi* içinde (ss. 89-130). Pegem Akademi.

Bahşi, N. (2018). *Ortaokul öğrencilerinin yazma düzeyleri ve yazılarında karşılaşılan sorunlar* (Malatya İli Örneği) (Yayın No. 531729) [Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Baki, Y. (2020). Metin türlerine göre okuma eğitimi. M. Kaya, & M. N. Kardaş (Ed.), *Okuma eğitimi* içinde (ss. 189-242). Pegem Akademi Yayınları

Baki, Y., & Karakuş, N. (2012). *Türkçe öğretiminde öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı.* Pegem Akademi.

Baltacı, A. (2019). Nitel araştırma süreci: nitel bir araştırma nasıl yapılır? *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 5*(2), 368-388.

Barın, M. (2018). Konuşma becerisi: konuşma ve yazı dili. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 22*(Özel Sayı), 1903-1913.

Baş, B., & Turhan, O. (2017). Yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisine yönelik web 2.0 araçları: poll everywhere örneği. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 13*(3), 1233-1248 http://dx.doi.org/10.17860/mersinefd.344695.

Başbay, A. (2005). Basamaklı öğretim programıyla desteklenmiş proje tabanlı öğrenme yaklaşımının öğrenme sürecine etkileri. *Ege Eğitim Dergisi, 6*(1), 95-116.

Başbay, A. (2006). *Basamaklı öğretim programıyla desteklenmiş proje tabanlı öğrenmenin sürece, öğrenen ve öğretmen görüşlerine etkisi* (Yayın No. 174919) [Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Batıbay, E. F. (2019). *Web 2.0 uygulamalarının Türkçe dersinde motivasyona ve başarıya etkisi: kahoot örneği* (Yayın No. 582756) [Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Bayat, N., & vd. (2020). *Yazma ve eğitimi.* Anı Yayıncılık.

Bayraktar, D., & Akın, A. (2018). *Kırklareli'nin yaşayan kalemleri.* Kırklareli BİLSEM-TÜBİTAK-4006 Projesi.

Baytak, C. (2022, 14 Ekim). UEFA sıralamasında 14. sıradayız. *Habertürk*. https://www.haberturk.com/uefa-siralamasinda-14-siradayiz-3529381 17.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Beler, Y., & Avcı, S. (2011). Öğretimin farklılaştırılmasında etkili bir strateji: katlı öğretim. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 12*(3), s. 109-126.

Bengi, H., Aktı, T., & Tek, A. (2008). *Muhabirin el kitabı.* M. Şahin (Haz.). Anadolu Ajansı Yayınları.

Bilican Demir, S., & Yıldırım, Ö. (2019). Yazılı anlatım becerilerinin değerlendirilmesi için dereceli puanlama anahtarı geliştirme çalışması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*(47), 457-473.

Bilim Şenliği (t.y.). 4. Bodrum Deniz Müzesi Çocuk Resim Yarışması https://www.bilimsenligi.com/4-bodrum-deniz-muzesi-cocuk-resim-yarismasi.html/ 2.12.2022 tarihinde edinilmiştir.

Birişçi, S., & Karal, H. (2011). Öğretmen adaylarının bilgisayar destekli ortamda materyal tasarlarken işbirlikli çalışmalarının yaratıcı düşünme becerilerine etkisi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 12*(2), 203-219.

Büyükalan Filiz, S., & Baysal, S. B. (2019). Sosyal bilgiler dersi öğretim programı kazanımlarının revize edilmiş bloom taksonomisine göre analizi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 20*(1), 234-253 DOI: 10.17679/inuefd.435796.

Cabı, E. (2016). Dijital teknolojiye yönelik tutum ölçeği. *Kastamonu Eğitim Dergisi, 24*(3), 1229-1244.

Canıtezer, A. (2014). *8. sınıf öğrencilerinin yazma motivasyonu ile yazılı anlatım beceri düzeyleri üzerine bir araştırma* (Yayın No. 373629) [Doktora Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Caughie, B. D. (2015). *The perceived ımpact of the layered curriculum ınstructional model on student engagement* (ProQuest Number: 10011442) [Doctoral Thesis, The School of Education at Holy Family University] Philadelphia, Pennsylvania.

Caymaz, C. (2022, 11 Ocak). Kurumuş çınar yaprakları Suriyeli ressamın elinde sanat eserine dönüşüyor. *Anadolu Ajansı.* https://www.aa.com.tr/tr/yasam/kurumus-cinar-yapraklari-suriyeli-ressamin-elinde-sanat-eserine-donusuyor/2470664 5.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Ceylan, E. (2014, 5 Şubat). Görünce Bayılacağınız 24 Eğlenceli ve Kullanışlı İcat. Onedio. https://onedio.com/haber/gorunce-bayilacaginiz-24-eglenceli-ve-kullanisli-icat-247273

Chang, W.-Y. (2016). *A study on the effects of blogs in efl process/genre-based writing classrooms and ıts relationship with college students' writing strategies* [Doctoral Dissertation]. University of Durham. https://etheses.dur.ac.uk/11829/

Chapman, C., & King, R. (2009). *Differentiated instructional strategies for writing.* Sage.

Cleland, J. A. (2017). The qualitative orientation in medical education research. *Korean journal of medical education, 29*(2), 61-71.

Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2017). *Research methods in education.* Routledge.

Creswell, J. W. (2017a). *Araştırma deseni nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları* (Çev. S. B. Demir). Eğiten Kitap.

Creswell, J. W. (2017b). *Eğitim araştırmaları nicel ve nitel araştırmanın planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesi.* (Çev. H. Ekşi). EDAM Yayınları.

Çalışkan, G. (2023). Dil öğretiminde dijital eğitim materyalleri: kitap ve oyun. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*(13), 112-126 DOI: 10.29000/rumelide.1379034.

Çeçen, M. A. (2015). Yazma eğitimi açısından metin bilgisi. M. Özbay (Ed.), *Yazma eğitimi* içinde (ss. 131-150). Pegem Akademi.

Çelik, H., Başer Baykal, N., & Kılıç Memur, H. N. (2020). Nitel veri analizi ve temel ilkeleri. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi, 8*(1), 379-406.

Çerçi, A. (2018). 2018 Türkçe dersi öğretim programı kazanımlarının (5, 6, 7, 8. sınıf) yenilenen bloom taksonomisine göre incelenmesi. *Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları/Research in Reading & Writing Instruction, 6*(2), 70-81.

Çetinkaya, A. (2019). Çevrimiçi gazetelerin ınstagram üzerinden haber paylaşımı. *Kritik İletişim Çalışmaları Dergisi, 1*(2), 1-28.

Çetinkaya, G. (2020). Gözden geçirme ve düzeltme. N. Bayat, (Ed.), *Yazma ve eğitimi* içinde (ss. 135-158). Anı Yayıncılık.

Çetinkaya, G., & Aslandağ, B. (2020). Taslak Metin Geliştirme. N. Bayat, (Ed.), *Yazma ve eğitimi* içinde (ss. 115-134). Anı Yayıncılık.

Çetintaş, C., Kartal, E., Erbil, E. S., & Işık, E. (2022, Ekim 19). Haber nasıl yazılır ve yayına hazırlanır? *Kırklareli Ural Medya Gazeteleri Tanıtım Röportajı*. (D. Bayraktar, Röportaj Yapan) Kırklareli, Merkez.

Damavand, A. (2012). The effects of motivation types (ınstrumental and ıntegrative) on writing proficiency among ıranian ıelts candidates. *ZKU Journal of Social Sciences, 8*(15), 109-124.

Demir, N. (2017). *Anadolu Türk masallarından derlemeler.* Ötüken.

Demir, S. (2013). *Farklılaştırılmış öğretim yöntemlerinin öğrencilerin akademik başarı, öğrenme yaklaşımları ve kalıcılık puanları üzerindeki etkisi* (Yayın No. 327546) [Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Demir, S. (2021). *Uygulamalı örneklerle farklılaştırılmış öğretim yöntem ve teknikleri.* Eğiten Kitap Yayınları.

Demirel, Ö., Şahan, H. H., Ekinci, N., Özbay, A., & Begimgil, A. M. (2006, Güz). Basamaklı öğretim programının süreç ve ürün açısından değerlendirilmesi. *Millî Eğitim*(172), 72-90.

Demirkıran, M., & Heppınar, G. (2017). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde "metin türü odaklı açıklayıcı metin yazma modeli". *TURKOPHONE, 4(2)*, 73-86.

Deniz, E. (2017). *Yedinci sınıf öğrencilerinin dil bilgisi, kelime bilgisi ve okuduğunu anlama düzeyleri ile yazma becerileri arasındaki ilişki* (Yayın No. 463316) [Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Deniz, H. (2023). *Yazma motivasyonu, özerkliği ve öz düzenleme yetkinliği ile yaratıcı düşünme eğilimine ilişkin yapısal eşitlik modeli* (Yayın No. 807882) [Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Deniz, H., & Demir, S. (2020). Yazma motivasyonu ölçeği'nin geliştirilmesi: geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi, 9*(2), 593-616.

DeVoss, D. N., Eidman-Aadahl, E., & Hicks, T. (2010). *National writing project because digital writing matters.* Jossey-Bass A Wiley Imprint

DHA (2022, 26 Ağustos) Gold Harvest'tan 'Kara Sevda'ya özel iki yeni reklam filmi. https://www.dha.com.tr/kurumsal/gold-harvesttan-kara-sevdaya-ozel-iki-yeni-reklam-filmi-2120964 26.08.2022 tarihinde edinilmiştir.

DHA (2022, 29 Ağustos). Öğrencilerden tarıma katkı sağlayan harita teknolojisi; yabani ot tespiti yapılabilecek. https://www.dha.com.tr/teknoloji/ogrencilerden-

tarima-katki-saglayan-harita-teknolojisi-yabani-ot-tespiti-yapilabilecek-2122165 29.08.2022 tarihinde edinilmiştir.

Dilidüzgün, Ş. (2014). Türkçe öğretiminde haber metinleri - metin yapısı bağlamında etkinlik oluşturma. *Ana Dili Eğitimi Dergisi, 2*(3), 89-100.

Dilidüzgün, Ş. (2020). Yazma becerisinin önemi. N. Bayat, (Ed.), *Yazma ve eğitimi* içinde (ss. 187-222). Anı Yayıncılık.

Dilidüzgün, Ş. (2021a). *Süreç ve tür odaklı okuma ve yazma eğitimi.* Anı Yayıncılık.

Dilidüzgün, Ş. (2021b). *Metindilbilim ve Türkçe öğretimi uygulamalı bir yaklaşım.* Anı Yayıncılık.

Dilidüzgün, Ş., Çetinkaya Edizer, Z., Ak Başoğul, D., & Karagöz, M. (2019). Türkçe öğretiminde metin türüne uygun okuma eğitimi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 15*(1), 165-185.

Doğan, D., Çınar, M., & Seferoğlu, S. S. (2016). "One laptop per child" projects and FATIH project: a comparative examination (Her çocuğa bir bilgisayar" projeleri ve FATİH projesi: karşılaştırmalı bir değerlendirme). *SDU International Journal of Educational Studies, 3*(1), 1-26. https://www.researchgate.net/publication/312092318.

Dolunay, S. K. (2019). Dil bilgisi öğretimi. A. Güzel, vd. (Ed.). *Türkçe öğretimi el kitabı* içinde (ss. 375-409). Pegem Akademi.

Dolunay, S. K., & Saluk, N. (2023). Özel/üstün yetenekli öğrencilere yönelik yapılmış Türkçe eğitimi ile ilgili çalışmalar üzerine bir inceleme. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi,* (35), 65-95.

Dombaycı, M. A., & Doğru, S. G. (2018). Felsefi eylem olarak yazma ve konuşma ilişkisi. *Dört Öge, 7*(13), 43-58.

Efendi, Z., Usman, B., & Muslem, A. (2017). Implementation of portfolio assessment in teaching English writing. *English Education Journal, 8*(2), 187-198.

Ehli Sünnet Büyükleri (2022). Hızır Çelebi (Hızır Bey). https://www.ehlisunnetbuyukleri.com/Evliyalar-Ansiklopedisi/Detay/Turkiye-Istanbul-HIZIR-CELEBI-Hizir-Bey/318

Ekiz, D. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri.* Anı Yayıncılık.

Elçi, A. N. (2008). *Öğrenme stillerine uygun olarak seçilen öğrenme yöntemlerinin öğrencinin başarısına, matematiğe yönelik tutumuna ve kaygısına etkileri* (Yayın No. 220312) [Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Elma, C., & Bütün, E. (2015). İlkokul ve ortaokul öğrencilerinin yazılı anlatım becerilerine ilişkin öğretmen görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 15*(2), 104-131.

Elson, J. M. (2011). *A process-genre approach to teaching argumentative writing to grade nine learners* [Master Thesis, Rhodes University].

Emiroğlu, S., & Pınar, F. (2013). Dinleme becerisinin diğer beceri alanları ile ilişkisi. *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, 8(4),* 769-782.

En Son Haber (2022, 11 Kasım). Kırklareli'nde tarlaya yazılan "10 Kasım Atam İzindeyiz" yazısı havadan görüntülendi. https://www.ensonhaber.com/yasam/kirklarelinde-tarlaya-yazilan-10-kasim-atam-izindeyiz-yazisi-havadan-goruntulendi 13.11.2022 tarihinde edinilmiştir.

Erbasan, Ö. (2022). *Yazma stratejilerinin özel yetenekli öğrencilerin bilgilendirici metin yazma becerilerine etkisi.* (Yayın No. 727538) [Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Erbilen, M. (2021). *Yazma öncesi etkinliklerinin yazma motivasyonuna ve yazma başarısına etkisi* (Yayın No. 654163) [Doktora Tezi, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Erbilen, M., & Temizkan, M. (2021). Yazma öncesi etkinliklerinin yazma motivasyonuna ve yazma başarısına etkisi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 18*(48), s. 170-201.

Erdoğan, Ö. (2012). *Süreç temelli yaratıcı yazma uygulamalarının yazılı anlatım becerisine ve yazmaya ilişkin tutuma etkisi*. (Yayın No. 315062) [Doktora Tezi, *Hacettepe* Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Erman Aslanoğlu, A. (2022). Examining the effect of peer and self-assessment practices on writing skills. *International Journal of Assesment Tools in Education*(9), 179-196, https://dergipark.org.tr/en/pub/ijate.

Eselioğlu, H., Set, S., & Yücel, A. (2020). *Ortaokul ve imam hatip ortaokulu Türkçe 8 ders kitabı.* MEB Yayınları.

Esra Sayın, E., Sevin, S. & Karaahmetoğlu, C. 31.03.2022). Atıklardan minyatür ev yapıyor. *TRT Haber*. https://www.trthaber.com/haber/cevre/atiklardan-minyatur-ev-yapiyor-668461.html 01.09.2022 tarihinde edinilmiştir.

Evin Gencel, İ. (2006). *Öğrenme stilleri, deneyimsel öğrenme kuramına dayalı eğitim, tutum ve sosyal bilgiler program hedeflerine erişi düzeyi* (Yayın No. 206021) [Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Evin Gencel, İ. (2007). Kolb'un deneyimsel öğrenme kuramına dayalı öğrenme stilleri envanteri-3'ü Türkçeye uyarlama çalışması. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 9*(2).

Evin Gencel, İ. (2016). Öğrenme Stilleri ve Stil Odaklı Öğretim Ed. G. Ekici içinde, *Öğrenme-Öğretme Kuramları ve Uygulamadaki Yansımaları* (1-26). Pegem Akademi-https://www.researchgate.net/publication/321535385.

Evin Gencel, İ., & Erdoğan, M. (2022). Kolb'un yenilenen öğrenme stili sınıflamasına ilişkin bir inceleme. *Yaşadıkça Eğitim, 36*(3), 813-833.

Evin Gencel, İ., & Saracaloğlu, A. S. (2018). The effect of layered curriculum on reflective thinking and on self-directed learning readiness of prospective teachers. *International Journal of Progressive Education, 14*(1), 8-20.

Ferrance, E. (2000). *Themes in Education Action Research* . Northeast and Islands Regional Educational At Brown University: A Program of the Education Alliance.

Foley, G., & Timonen, V. (2015). Using grounded theory method to capture and analyze health care experiences. *Health Services Research, 50*(4), 1195-1210.

Gagné, F. (2008, mayo-agosto). Talent Development: Exposing the Weakest Link. *revista española de pedagogía/ This article is based on a keynote presentation at the Seventeenth Biannual Conference of the World Council for Giftedand Talented Children, held in Warwick,* England, August 5-9, 2007. , LXVI(240), 221-240.

Genç Ersoy, B., & Göl Dede, D. (2022). Developing writing skills, writing attitudes and motivation through educational games: action research. *International Journal of Contemporary Educational Research, 9*(3), 569-589 https://doi.org/10.33200/ijcer.1089781.

Göçer, A. (2011). Öğrencilerin yazılı anlatım çalışmalarının Türkçe öğretmenlerince değerlendirilmesi üzerine. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 30*(2), 71-97.

Göçer, A. (2016). Türkçe eğitimde öğrenen özerkliği ve etkileşimli sınıf ortamı tasarımının önemi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi, 11*(1), 188-201.

Göçer, A. (2018). Temel dil becerilerinin birbirleriyle ilişkisi ve bireyin anlam evreninin oluşumu ve gerçek yaşam becerileri açısından önemi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 7*(4), 40-50/www.jret.org.

Göçer, A. (2019). *Yazma uğraşı yazma eğitimi.* Pegem Akademi.

Göçer, A., & Kurt, A. (2022). Yazma eğitiminde süreç-tür odaklı yazma yaklaşımının kullanımı. *Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (AİCUSBED), 8(2),* 335-360.

Gökhan, G. (2019, 20 Kasım). Ay'ın 500 kareden oluşan 52 megapiksellik harika fotoğrafı. Donanım Haber. https://www.donanimhaber.com/ay-in-500-kareden-olusan-52-megapiksellik-harika-fotografi--116119 28.11.2022 tarihinde edinilmiştir.

Gömleksiz, M. N., & Biçer, S. (2012). Fen ve teknoloji dersinde basamaklı öğretim programının öğrenci başarısına, kalıcılığa ve tutumlarına etkisi. *International Journal of Human Sciences , 9*(2), 1657-1683.

Gömleksiz, M. N., & Öner, Ü. (2013). Basamaklı öğretim programının sosyal bilgiler dersinde öğrencilerin akademik başarılarına ve tutumlarına etkisi. *Millî Eğitim*(198), 173-195.

Graham, S., Harris, K. R., Camping, A., & Aitken, A. (2021). Writing and writing motivation of students identified as English language learners. *International Journal of TESOL Studies, 3*(1), 1-13 https://doi.org/10.46451/ijts.2021.01.01.

Gregory, G. H., & Chapman, C. (2020). *Farklılaştırılmış öğretim stratejileri.* (M. A. Sözer, Çev.) Pegem Akademi Yayınları.

Gupitasari, H. (2013). The ımplementation of process-genre approach to teaching writing business letter. *Journal of English and Education, 1*(2), 23-30 https://core.ac.uk/reader/295400810#related-papers.

Gün, E. S. (2012). *Çoklu zekâ kuramı ile desteklenmiş olan basamaklı öğretim programının öğrenci erişisine, kalıcılığa ve öğrenme süreçlerine etkisi* (No. 315041) [Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Güncel Eğitim (t.y.). Taşköprü Kaymakamlığı Logo Tasarım Yarışması. https://www.guncel-egitim.org/taskopru-kaymakamligi-logo-tasarim-yarismasi/ 8.12.2022 tarihinde edinilmiştir.

Gündüz, O., & Şimşek, T. (2019). *Anlatma teknikleri 2 uygulamalı yazma eğitimi el kitabı.* Grafiker Yayınları.

Güneş, F. (2009). Türkçe öğretiminde günümüz gelişmeleri ve yapılandırıcı yaklaşım. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6*(11), 1-21.

Güneş, G., & Aytan, T. (2021). Eleştirel düşünme temelli dinleme/izleme eğitiminin eleştirel dinleme/izlemeye etkisi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 22*(3), 1841-1883 http://kefad.ahievran.edu.tr.

Gürgür, H. (2017). Eylem Araştırması. A. Saban, & A. Ersoy (Ed.) *Eğitimde nitel araştırma desenleri* içinde (ss.31-80). Anı Yayıncılık.

Haber7 (2022, 25 Ekim). Dünyada ilk, Türkiye'de geliştirildi: Talep patlaması yaşanıyor! https://www.haber7.com/teknoloji/haber/3271319-dunyada-ilk-turkiyede-gelistirildi-talep-patlamasi-yasaniyor 28.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Haberler (2019, 1 Mayıs). Tekirdağ fabrika atıklarıyla mavi ve gri akan kuru deresi'ndeki balıklar ölüyor. https://www.haberler.com/guncel/tekirdag-fabrika-atiklariyla-mavi-ve-gri-akan-kuru-12004187-haberi/13.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Haberler. (2022, 30 Haziran) 13 yaşındaki Türk piyanist, Avusturya'nın iki önemli müzik okulunu kazandı. https://www.haberler.com/kultur-sanat/son-dakika-haberleri-13-yasindaki-turk-piyanist-avusturya-nin-iki-15049762-haberi/ 25.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Habertürk (2022, 19 Eylül). Sivrisinek ısırığından hastaneye başvurular arttı. https://www.haberturk.com/sivrisinek-isirigindan-hastaneye-basvurular-artti-3521754 10.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Hamad, A. J., Ndibalema, P. M., & Matalu, K. Y. (2023). Enhancing descriptive writing of secondary school students through digital lesson contents in Zanzibar. *Educational Technology Quarterly*, 1-15 https://doi.org/10.55056/etq.635.

Hamzadayı, E. (2020). Yazılı anlatım biçimleri. N. Bayat, & vd. içinde, *Yazma ve Eğitimi* (s. 249-274). Anı Yayıncılık.

Handayani, S. W., & Siregar, M. (2013). Improvıng students' writing achievement through the process genre approach. *Journal of English Language Teaching of FBS Unimed, 2*(2), 1-12 https://doi.org/10.24114/reg.v2i2.644.

Hendricks, C. (2006). *Improving schools through action research.* Boston: Pearson.

Horozoğlu, B. (2022, Aralık 8). Kırklareli ural medya gazeteleri tanıtım röportajı ses kaydı. *Haber Nasıl Yazılır ve Yayına Hazırlanır?* (D. Bayraktar, Düz.) Kırklareli, Merkez.

Horozoğlu, B. (Besteci). (2022). Ural Medya Gazeteleri Tanıtım Röportajı Ses Kaydı. [D. Bayraktar, Hazırlayan] Kırklareli, Merkez.

https://podcast.ntvradyo.com.tr/genel/239817875.mp3 13.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

https://www.bilimsenligi.com/engelsiz-robotik-kentler-ortaokul-ogrencileri-arasi-yarismasi.html/ 5.12.2022 tarihinde edinilmiştir.

https://www.dailymotion.com/video/x83bm4s 25.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

https://www.turkedebiyati.org/haber-yazisi/ 10.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

https://www.youtube.com/watch?v=iFjQ07n6Ujw 04.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

https://www.youtube.com/watch?v=J6D_GnYnJns 12.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

https://youtu.be/Dr9VvI18e5M 07.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

https://youtu.be/J6D_GnYnJns 18.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

https://youtu.be/JoZVCfUYcMw?t= 3 5.12.2022 tarihinde edinilmiştir.

https://youtu.be/kVY6xF0SG_s 22.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

https://youtu.be/RqBJtGe0Exo 17.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Hürriyet (2022, 1 Kasım). Âşık Veysel'in bilinmeyen kareleri... Usta gözlerden 'Gönül Gözü'ne. https://www.hurriyet.com.tr/gundem/asik-veyselin-bilinmeyen-kareleri-usta-gozlerden-gonul-gozune-42163060 01.11.2022 tarihinde edinilmiştir.

Hürriyet (2022, 21 Kasım). Çamurun içinde gördüğünde şeker ambalajı sandı! Değeri dudak uçuklattı... https://www.hurriyet.com.tr/dunya/camurun-icinde-gordugunde-seker-ambalaji-sandi-degeri-dudak-ucuklatti-42174298 23.11.2022 tarihinde edinilmiştir.

Hürriyet (2022, 21 Kasım). Genç girişimcilerden sürdürülebilir tarım hamlesi. https://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/genc-girisimcilerden-surdurulebilir-tarim-hamlesi-42174055 23.11.2022 tarihinde edinilmiştir.

Hürriyet (2022, 22 Ekim). Türk doktor Forbes kapağında https://www.hurriyet.com.tr/gundem/turk-doktor-forbes-kapaginda-42157354 26.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Hürriyet (2022, 26 Eylül). 'Isabelle' dedi sosyal medyayı salladı... Babasının orgu ile çektiği video Fevzi Kaan Türker'i fenomen yaptı. https://www.hurriyet.com.tr/gundem/isabelle-dedi-sosyal-medyayi-salladi-babasinin-orgu-ile-cektigi-video-fevzi-kaan-turkeri-fenomen-yapti-42143335 20.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Hürriyet (2022, 31 Ağustos) Finlandiya'da hava örneklerinde radyoaktivite tespit edildi. https://www.hurriyet.com.tr/dunya/finlandiyada-hava-orneklerinde-radyoaktivite-tespit-edildi-42129163 31.08.2022 tarihinde edinilmiştir.

Hürriyet (2022, 4 Ekim). Küçük yazılımcı hem öğreniyor hem öğretiyor. https://www.hurriyet.com.tr/egitim/kucuk-yazilimci-hem-ogreniyor-hem-ogretiyor-42144931 3.11.2022 tarihinde edinilmiştir.

İHA (2022, 1 Eylül). Tarladaki sulama gün batımı ile birleşti, ortaya güzel görüntüler çıktı. https://www.iha.com.tr/sivas-haberleri/-3890006 01.09.2022 tarihinde edinilmiştir.

İHA (2022, 10 Haziran) Nemrut Dağı figüründen müzik aleti tasarladı. https://www.iha.com.tr/adiyaman-haberleri/-3748452 24.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

İhlas Haber Ajansı [İHA] (2022, 6 Aralık) Kırklareli'de "Kadın Çiftçiler Yarışıyor Bilgi Yarışması" finali yapıldı. https://www.iha.com.tr/kirklareli-haberleri/kirklarelide-kadin-ciftciler-yarisiyor-bilgi-yarismasi-finali-yapildi-4061748/ 7.12.2022 tarihinde edinilmiştir.

İnnalı, H. Ö. (2018). *Üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin yazma sürecinde kullandıkları bilişüstü stratejilerin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi* (Yayın No. 546797) [Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

İpek, O. (2021). *Süreç-tür yazma modelinin öğretmen adaylarının ikna edici yazma becerilerini geliştirmeye etkisi* (Yayın No. 683144) [Doktora Tezi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

İşlekeller Bozca, A., Emir, S., & Taşcılar, M. L. (2017). Koşut eğitim programının eleştirel düşünme becerilerine etkisi. *HAYEF: Journal of Education, 14(2),* 131-148. doi:10.26650/hayef.2017.14.2.0013

Jasrial, D. (2019). Process-genre approach for teachıng writing of english text. *Journal of English Education and Linguistics, 2*(2), 82-95 https://journals.unihaz.ac.id/index.php/edu-ling.

Johnson, A. P. (2017). *Okuma ve yazma öğretimi.* (A. Benzer, Çev.) Pegem Akademi.

Kanık, O. V. (2017). *Nasrettin Hoca hikâyeleri.* Yapı Kredi Yayınları.

Kansızoğlu, H. B. (2023). Investigating Turkish teachers views and practices on writing instruction in secondary schools: a mixed-methods study. *Journal of Pedagogical Research, 7*(3), 211-247. https://doi.org/10.33902/JPR.202319728-

Kantemir, E. (1999). *Yazılı ve sözlü anlatım.* Engin Yayınevi.

Kara, M., & Ünal, M. (2021). Özel yetenekli çocuklarda farklılaştırılmış yazma becerisi etkinliklerinin bilsem yönergesiyle uyumluluğunun maker modeline göre incelenmesi. *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi (TEBD), 19(1)*. doi:https://doi.org/10.37217/tebd.736985

Kara, M., & Ünal, M. (2021). Özel yetenekli çocuklarda farklılaştırılmış yazma becerisi etkinliklerinin bilsem yönergesiyle uyumluluğunun maker modeline göre incelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 19*(1), 75-96 https://doi.org/10.37217/tebd.736985.

Karaağaç, G. (2013). *Dil bilimi terimleri sözlüğü.* TDK Yayınları .

Karaaslan, C. (2022, 21 Şubat). Bu evden 4 yıldır hiç çöp çıkmadı. *Sabah.* https://www.sabah.com.tr/yasam/bu-evden-4-yildir-hic-cop-cikmadi-5878713 11.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Karaaslan, C. (2022, 26 Eylül). Dünya çocukları 'Leyla Öğretmen'i çok sevdi. *Sabah*. https://www.sabah.com.tr/yasam/dunya-cocuklari-leyla-ogretmeni-cok-sevdi-6172488 7.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Karaaslan, C. (2022, 30 Eylül). 7 milyon çocuk gıda kahramanı olacak. *Sabah.* https://www.sabah.com.tr/egitim/7-milyon-cocuk-gida-kahramani-olacak-6178225 18.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Karadağ, Ö. (2003). Türkçe öğretiminde anlatım tarzları. *TÜBAR, 13*, 79-92.

Karadağ, R. (2010). *İlköğretim Türkçe dersinde farklılaştırılmış öğretim yaklaşımının uygulanması: bir eylem araştırması* (Yayın No. 263134) [Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Karadeniz, A. (2015). Metin dil bilimi temelli metin çözümlemesinin bağdaşıklık araçlarını kullanma ve tutarlı metin oluşturma becerilerine etkisi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 11*(1), 1-17.

Karagül, S. (2017). *Türkçe eğitiminde proje tabanlı öğrenme yöntemiyle desteklenen basamaklı öğretim programının öğrencilerin okuma ve yazma becerilerine etkisi* (Yayın No. 481731) [Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Karakaş Yıldırım, Ö. (2020). 8. sınıf Türkçe ders kitabındaki yazma etkinliklerinin yenilenmiş bloom taksonomisine göre incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi/Journal of Mother Tongue Education/www.anadiliegitimi.com, 8*(2), 315-325.

Karatay, H. (2010). Bağdaşıklık araçlarını kullanma düzeyi ile tutarlı metin yazma arasındaki ilişki. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 7*(13), 373-385.

Karatay, H. (2011). 4+1 planlı yazma ve değerlendirme modelinin öğretmen adaylarının yazılı anlatım tutumlarını ve yazma becerilerini geliştirmeye etkisi. *Turkish Studies, 6*(3), 1029-1047.

Karatay, H. (2015). Süreç temelli yazma modelleri: 4+1 planlı yazma ve değerlendirme modeli. M. Özbay içinde, *Yazma Eğitimi* (s. 21-48). Pegem Akademi.

Kaşıkçı, E. (2023, 9 Temmuz). Astronomlar tarafından özel olarak cevaplanmış, dünya ve uzayla ilgili 5 ilginç soru. *web Tekno*. https://www.webtekno.com/astronomlar-tarafindan-ozel-olarak-cevaplanmis-dunya-ve-uzayla-ilgili-5-ilginc-soru-h47062.html 9.11.2022 tarihinde edinilmiştir.

Kavasoğlu, R. (2020). *Web 2.0 araçları (Eğitimciler İçin).* Ankara, Turkey: İKSAD Yayınevi.

Kaya, B., & Ateş, S. (2016). The effect of process-based writing focused on metacognitive skills-oriented to fourth grade students' narrative writing skill. *Education and Science, 41*(187), 137-164.

Kaya, Z. (2006). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme.* Pegem A Yayıncılık.

Kaygısız, Ç. (2018). Okuma eğitiminde metin yapısı farkındalığı: bilgilendirici metin örneği. *Turkish Studies, 13*(4), 823-840.

Kaynar, T. (2019). Web 2.0 araçlarının yabancı dil öğretiminde kullanımı (Yüksek Lisans Tezi) . *Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Anabilim Dalı Fransızca Öğretmenliği Bilim Dalı*. İstanbul.

Kılıç, Ş. (2021). *Bilsem öğretmenlerinin eğitim teknolojisi öz yeterliği üzerine bir çalışma* (Yayın No. 702009) [Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Kitap Haber. (2022, 26 Kasım). Kardelen çocuk dergisinin 4. sayısı yayımlandı. https://www.kitaphaber.com.tr/kardelen-cocuk-dergisinin-4-sayisi-yayimlandi-k5195.html 28.11.2022 tarihinde edinilmiştir.

Koç, S. (2013). *İlköğretim 6. sınıf fen ve teknoloji dersinde basamaklı öğretim programı uygulamasının öğrencilerin biliş ötesi farkındalıklarına ve problem çözme becerilerine etkisi* (Yayın No. 370138) [Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Köklü, N. (2001). Eğitim eylem araştırması-öğretmen araştırması. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES), 34*(1), 35-43.

Kökten, E. O. (2019). *Ortaokul 5, 6, 7 ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan haber metinlerinin değerlendirilmesi*. (Yayın No. 537711) [Yüksek Lisans Tezi, Uşak Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Krathwohl, D. R. (2002). A revision of bloom's taxonomy: an overview. *THEORY INTO PRACTICE/College of Education, The Ohio State University/http://www.tandfonline.com/loi/htip20, 41*(4), 212-218.

Kulm, G. (2013). Back to the future reclaiming effective mathematics assessment strategies. *Middle Grades Research Journal, 8*(2), 1-10,https://www.researchgate.net/publication/258698322.

Kurt, Ö. (2022, 24 Eylül). [Çocuklar için Yeşil Kitaplar] Rickie ve Henri: Bir mutlu son hikayesi. *Yeşil Gazete*. https://yesilgazete.org/cocuklar-icin-yesil-kitaplar-rickie-ve-henri-bir-mutlu-son-hikayesi/ 14.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Kurudayıoğlu, M., & Soysal, T. (2020). 2018 Türkçe dersi öğretim programının dijital yetkinlik bakımından incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi e-ISSN:2146-5983*(54), 184-199.

Kutlu, Ö., Doğan, C. D., & Karakaya, İ. (2017). *Ölçme ve değerlendirme performansa ve portfolyaya dayalı durum belirleme.* Pegem Akademi.

Kuzu, A. (2009). Öğretmen yetiştirme ve mesleki gelişimde eylem araştırması. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi,* 2(6), 425-433.

Lam, S.F., & Law, Y.-K. (2007). The roles of instructional practices and motivation in writing performance. *The Journal of Experimental Education, 75*(2), 145-164-https://www.jstor.org/stable/20157451.

Leblebicier, B. (2020). *Learning through diffearentiated instruction: action research in an academic English class.* (Yayın No. 605610) [Yüksek Lisans Tezi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Lee, J., & Schallert, D. L. (2016). Exploring the reading-writing connection: a yearlong classroom- based experimental study of middle school students developing literacy in a new language. *Reading Research Quarterly, International Literacy Association an Wiley, https://www.jstor.org/stable/43999150, 51*(2), 143-164.

MacArthur, C. A., Graham, S., & Fitzgerald, J. (2006). *Cognitive factors in the development of children's writing.* New York : NY: Guilford.

Maden, S., & Önal, A. (2020, Mayıs). Türkçe ve İngilizce ders kitapları üzerine karşılaştırmalı bir analiz: 7. sınıf örneği. *Ana Dili Eğitimi Dergisi, 8*(3), 732-752.

Maltepe, S. (2006). Türkçe öğretiminde yazılı anlatım uygulamaları için bir seçenek: yaratıcı yazma yaklaşımı . *Dil Dergisi*(132), 56-66.

Mangırcıoğlu, Z. (2022, 25 Eylül). Hemşireler patentte tıp fakültelerini geçti. *Türkiye Gazetesi*. https://www.turkiyegazetesi.com.tr/teknoloji/hemsireler-patentte-tip-fakultelerini-gecti-912918 3.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Martin, N. M., & Lambert, C. S. (2015). Differentiating digital writing instruction: the intersection of technology, writing instruction, and digital genre knowledge. *Journal of Adolescent & Adult Literacy, 59*(2), 217-227 International Literacy Association and Wiley-https://www.jstor.org/stable/44011242.

Maurer, A. L. (2009). *Evaluating the use of layered curriculum and technology to ıncrease comprehension and motivation in a middle school classroom* (UMI Microform: 1471872) [Master Thesis, Michigan State University]

McCutchen, D. (2006). Cognitive factors in the development of children's writing. in C. A. MacArthur, S. Graham, & J. Fitzgerald (Eds.), Handbook of Writing Research (pp. 115-130). The Guilford Press.

MEB. (2006). *İlköğretim Türkçe dersi öğretim programı.* Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.

MEB. (2007). *Gazetecilik: haber yazma -1*. MEGEP.

MEB. (2018). Yazarlık ve yazma becerileri dersi öğretim programı. *Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü*. Ankara.

MEB. (2019). *Türkçe dersi öğretim programı.* Millî Eğitim Bakanlığı.

MEB. (2021a). *Bilim ve sanat merkezleri Türkçe dersi öğretim programı (çerçeve program).* Ankara.

MEB. (2021b). *Bilim ve sanat merkezleri Türk dili ve edebiyatı dersi öğretim programı (çerçeve program).* Ankara.

MEB. (2024). Tebliğler dergisi. *Bilim ve Sanat Merkezleri Yönergesi, 87(2794)*.

Megawati, F., & Anugerahwati, M. (2012). Comic strips: a study on the teaching of writing narrative texts to Indonesian EFL students. *TEFLIN Journal, 23*(2), 183-205.

Merriam, S. B., & Tisdell, E. J. (2016). *Qualitative research.* San Francisco, United States of America: Jossey-Bass A Wiley Brand.

Mete, F., & Batıbay, E. F. (2019). Web 2.0 uygulamalarının Türkçe eğitiminde motivasyona etkisi: kahoot örneği. *Ana Dili Eğitimi Dergisi, 7*(4), 1029-1047.

Metecan , M.D. (2022, 21 Ekim). Dünyaca ünlü Forbes dergisine kapak oldu… Almanya, Türk doktoru konuşuyor. https://www.turkiyegazetesi.com.tr/dunya/dunyaca-unlu-forbes-dergisine-kapak-oldu-almanya-turk-doktoru-konusuyor-922296 26.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Metin, O., & Ünal, Ş. (2022). İçerik analizi tekniği: iletişim bilimlerinde ve sosyolojide doktora tezlerinde kullanımı. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 22*(Özel Sayı 2), 273-294.

Milliyet (2022, 28 Ağustos). Şentop'tan Azerbaycanlı mevkidaşına 'Laçin' tebriği. https://www.milliyet.com.tr/siyaset/sentoptan-azerbaycanli-mevkidasina-lacin-tebrigi-6814677 28.08.2022 tarihinde edinilmiştir.

Milliyet (2022, 30 Ağustos). THY'den İstanbul Havalimanı'nda 30 Ağustos'un 100. yılına özel kutlama https://www.milliyet.com.tr/ekonomi/thyden-istanbul-havalimaninda-30-agustosun-100-yilina-ozel-kutlama-6815764 30.08.2022 tarihinde edinilmiştir.

Milliyet. (2021, 29 Aralık) İyilerin kötülerle mücadelesi çocuklara neler öğretiyor?. https://www.milliyet.com.tr/pembenar/iyilerin-kotulerle-mucadelesi-cocuklara-neler-ogretiyor-6670967 18.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Moran, O., & Soiferman, L. K. (2014). *A student's guide to academic writing.* Toronto: Pearson.

Moser, A., & Korstjens, I. (2018). Series: Practical guidance to qualitative research. Part 3: Sampling, data collection and analysis. *The European Journal of General Practice, 24*(1), 9-18. https://doi.org/10.1080/13814788.2017.1375091

Mutlu, N., Öztürk, M., & Aktekin, S. (2019). Farklılaştırılmış öğretim öz-yeterlik ölçeği geliştirlmesi. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 1*(1), 185-202. doi: 10.26468/trakyasobed.466734

Müldür, M. (2017). *Öz düzenlemeye dayalı yazma eğitiminin ortaokul öğrencilerinin bilgilendirici metin yazma becerisine, yazmaya yönelik öz düzenleme becerisine ve yazma öz yeterlik algısına etkisi* (Yayın No. 461461) [Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Müldür, M., & Çevik, A. (2019). Ortaokul öğrencilerinin bilgilendirici metin yazma becerilerinin incelenmesi. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 7*(5), 141-149.

Nazlı, K. (2021). *Karikatür dili- bir ihlaller dünyası iletişimsel bir değer olarak karikatürün edimbilimsel ve toplumbilimsel incelemesi: çocuk ve yetişkin karikatür dergileri örneği* (Yayın No. 676283) [Doktora Tezi, Dicle Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

NTV (2022, 1 Eylül). Hususi pasaport için süre uzatma işlemi bugün başladı https://www.ntv.com.tr/turkiye/hususi-pasaport-icin-sure-uzatma-islemi-bugun-basladi,K0JWJ4XG_EulZiyd0n1wRw 01.09.2022 tarihinde edinilmiştir.

NTV (2022, 22 Ekim). Avrupa'nın konuştuğu Türk doktor Forbes dergisinde https://www.ntv.com.tr/turkiye/avrupanin-konustugu-turk-doktor-forbes-dergisinde,1bcak-7_tkiJBxOUoVKdsA 26.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

NTV (2022, 28 Eylül) Prematüre doğduğu hastaneye doktor oldu https://www.ntv.com.tr/galeri/turkiye/premature-dogdugu-hastaneye-doktor-oldu,I_m18IO3XkqLYkRFBI8BCQ/d4W45me1jk6oacJ4AgdJbQ 6.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

NTV (2024, 8 Haziran). İzmir'de korkunç olay: Alevler evi sardı, yatalak hasta kadın feci şekilde can verdi. https://www.ntv.com.tr/turkiye/marmara-denizinde-

caretta-caretta-kiyiya-vurdu,5tGCcQkKlk6dnPkrT3ZQEQ adresinden 12.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Nunley, K. F. (2003). *Layered curriculum.* Dallas, Texas: Printed in the USA by Morris Publishing 3212 East Highway 30 Kearney, NE 68847.

Nunley, K. F., & Evin Gencel, İ. (2019). Katmanlı program: ilkeler, planlama, uygulama ve değerlendirme. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 15*(2), 349-362.

Oğuz, B. (2021). Özel yetenekli öğrencilere ana dili öğretimi konulu çalışmaların (2017-2020) eğilimleri üzerine bir inceleme. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 10*(1), 330-348.

Oğuz, B., & Doğan Kahtalı, B. (2020). Yazma stratejilerine yönelik bir derleme çalışması ve stratejilerin yazma kazanımlarıyla ilişkisi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 7*(14), 119-137.

Onursal, İ. (2003). Türkçe metinlerde bağdaşıklık ve tutarlılık. *Günümüz Dilbilim Çalışmaları (Yayına Hazırlayanlar: Prof. Dr. Ayşe Kıran, Doç. Dr. Ece Korkut, Dr. Suna Ağıldere)*. Multilingual Yayınları.

Orakcı, Ş. (2019). The effect of layered curriculum model on students' academic achievement and attitudes in English course. *Malaysian Online Journal of Educational Sciences, 7*(4), 55-66 http://mojes.um.edu.my/ EISSN: 2289-3024.

Oral, G. (2008). *Yine yazı yazıyoruz.* Pegem Akademi.

Orhan Karsak, H. G. (2014). *Bireysel ve iş birlikli blogla bütünleştirilmiş yazma öğretiminin normal ve üstün zekâlı öğrencilerin yazma performanslarına etkisi.* (Yayın No. 358456) [Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Önür, Z., & Kozikoğlu, İ. (2020). Ortaokul öğrencilerinin eğitim teknolojisi yeterlikleri. *Kalem Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi, 10*(2), 439-464.

Ören, Z. (2021). *Türkçenin ikinci dil olarak öğretiminde bilgisayar destekli göreve dayalı yazma öğretimi* (Yayın No. 686443) [Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Özbal, A. (2017). *Yazma becerisinin geliştirilmesinde web 2.0 araçlarının kullanılması* (Yayın No. 471758) [Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Özbay, M. (2006). *Türkçe özel öğretim yöntemleri 2.* Öncü Kitap.

Özdemir, E., & Binyazar, A. (2006). *Yazma öğretimi/yazma sanatı "yaratıcı yazma dersleri"*. Papirüs Yayınevi.

Özdemir, O. (2019). Yazma eğitiminde süreç, tür ve süreç-tür temelli yaklaşımın kullanımları. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 39*(1), 545-573.

Özden, M. (2012). Türkçe eğitiminde metinler ve metinlerin iletisi. *Millî Eğitim*(193), 70-80.

Özer, S. (2016). *Düşünme stillerine göre farklılaştırılmış öğretim etkinliklerinin öğrencilerin erişilerine, mesleki yabancı dil dersine yönelik tutumlarına ve öğrenilenlerin kalıcılığına etkisi* (Yayın No. 430674) [Doktora Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Öztin, T. (1981). *Mustafa Kemal'den Atatürk'e.* Hür Yayınları.

Peterson, K., & Kolb, D. A. (2018). *Nasıl öğrenirsen öyle yaşarsın.* (A. E. Cankur, Çev.) Panama Yayıncılık.

Pujianto, D., Emilia, E., & Sudarsono, M. I. (2014, July). A process-genre approach to teaching writing report text to senior high school students. *Indonesian Journal of Applied Linguistics, 4*(1), 99-110 https://www.researchgate.net/publication/273526214.

Punch, K. F. (2016). *Sosyal araştırmalara giriş nicel ve nitel yaklaşımlar.* (D. Bayrak, H. B. Arslan, & Z. Akyüz, Çev.) Siyasal Kitabevi.

Raimes, A. (1983). *Techniques in teaching writing.* London: Oxford University Press.

Roberts-Lieb, S. D. (2020). Empowering educators: differentiated ınstruction at the organization level. *University of Illinois at Urbana-Champaign-Doctoral Thesis*. Illinois, Urbana.

Rohman, D. G. (1965). Pre-writing the stage of discovery in the writing process. *College Composition and Communication, 16*(2), 106-112.

Sabah (2022, 1 Eylül). Alerji yedikten birkaç dakika sonra ortaya çıkıyor! Eğer bu belirtileri yaşıyorsanız... https://www.sabah.com.tr/roza/saglik/alerji-yedikten-birkac-dakika-sonra-ortaya-cikiyor-eger-bu-belirtileri-yasiyorsaniz 01.09.2022 tarihinde edinilmiştir.

Saban, A., & Ersoy, A. (2017). *Eğitimde nitel araştırma desenleri.* Anı Yayıncılık.

Sadik, A. (2008). Digital storytelling: a meaningful technology-ıntegrated approach for engaged student learning. *Education Tech Research Dev*(56), 487-506.

Saitoğlu, C. Yaren Leylek, Bursa'ya ve Adem Amca'ya veda etti. *Bursa Hakimiyet*. https://www.bursahakimiyet.com.tr/bursa/yaren-leylek-bursa-ya-ve-adem-amca-ya-veda-etti-844733 13.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Salim, N. A., Walker, Z., & Rosenblatt, K. (2016). Teacher perceptions on the effectiveness of a process-genre approach on the writing skills of students with dyslexia. *Asia Pasific Journal of Developmental, 3(1),* 35-61. doi:10.3850/S2345734114000217

Schunk, D. H., & Swartz, C. W. (1992). Goals and feedback during writing strategy ınstruction with gifted students. *Paper Presented at the Annual Meeting of the American Educational Research Association*, 1-25 http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED343145.pdf sayfasından erişilmiştir.

Sever, S., Kaya, Z., & Aslan, C. (2011). *Etkinliklerle Türkçe öğretimi.* Tudem Yayınları.

Sezer, S. (2005). Öğrencinin akademik başarısının belirlenmesinde tamamlayıcı derecelendirme aracı olarak rubrik kullanımı üzerine bir araştırma. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 61-69.

Sığırcı, M. (2021, 26 Ekim). Para: Kim, Ne Zaman İcat Etti?. *Tübitak Bilim Genç*. https://bilimgenc.tubitak.gov.tr/paranin-icadi 8.11.2022 tarihinde edinilmiştir.

Son Dakika (2022, 29 Eylül). Bakan Ersoy: Türkiye, Dünya Turizm Alanında Açık Ara En Etkili Tanıtım Yapan Ülke Oldu.

https://www.sondakika.com/haber/haber-bakan-ersoy-turkiye-dunya-turizm-alaninda-acik-ara-15319524/ 7.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Son Dakika (2022, 31 Ağustos). Balıkçılar bu sezon bolluk bekliyor, 'Vira Bismillah' diyecekler. https://www.sondakika.com/ekonomi/haber-balikta-av-yasagi-1-eylul-itibariyle-bitiyor-balikcilar-bu-gece-denizlere-acila-15227320/ 11.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Son Dakika (2022, 6 Aralık). Su korkusunu yenmek için başladığı spor hayatını değiştirdi. https://www.sondakika.com/spor/haber-su-korkusunu-yenmek-icin-basladigi-spor-hayatini-15477480/ 9.12.2022 tarihinde edinilmiştir.

Son Haber. (2020, 17 Mayıs). Sıcaklıklar artıyor, iklim krizi kapıda. https://sonhaber.ch/sicakliklar-artiyor-iklim-krizi-kapida/ 10.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Stenhouse, L. (1975). Defining the curriculum problem. *Cambridge Journal of Education, 5*(2), 104-108.

Sukerti, G. A., & Yuliantini, N. (2018). Learning autonomy in writing class: Implementation of project-based learning in english for spesific purposes. *IOP Conf. Series: Journal of Physics: Conf. Series 953*, 1-7.

Susar Kırmızı, F., Kapıkıran, Ş., & Akkaya, N. (2021). dijital ortamda yazmaya ilişkin tutum ölçeği (DOYAT): ölçek geliştirme çalışması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*(52), 417-444.

Süğümlü, Ü. (2016). *Yazma becerisinde öğrenci özerkliğinin yazmaya yönelik tutum ve motivasyonla ilişkisi: bir eylem araştırması.*(Yayın No. 423536) [Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Süğümlü, Ü., & Alver, M. (2021). Öğrencilerin yazma özerkliği becerileri ve yazma kaygılarının nitel ve nicel yöntemlerle incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi, 9*(2), 470-491.

Swann, C. (2002). Action research and the practice of design. *Massachusetts Institute of Technology Design Issues, 18*(1), 49-61. https://www.jstor.org/stable/1512029.

Şener, G. E. (2018). *Yazma tekniklerinin ortaokul öğrencilerinin bilgilendirici metin yazma becerisine etkisi.* (Yayın No. 524456) [Yüksek Lisans Tezi, *Çanakkale Onsekiz Mart* Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Şimşek, N. (2002). BİG 16 öğrenme biçemleri envanteri. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama, 1*(1), 33-47.

Şimşek, N. D., & Müldür, M. (2020). *Pedagojik bakış açısıyla metin tipleri, türleri ve yapıları.* İKSAD Publishing House.

Tabak, G., & Göçer, A. (2013). 6-8. sınıflar Türkçe dersi öğretim programının ürün ve süreç odaklı yazma yaklaşımları çerçevesinde değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD), 14(2)*, 147-169.

Takımcıgil Özcan, S. (2014). *İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin yazma motivasyonları ile hikâye yazma becerilerinin değerlendirilmesi.* (Yayın No. 363453) [Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Tayfur, G. (2018). *Haber toplama, yazma ve yayınlama teknikleri.* Konya: Eğitim Yayınevi.

Tekin, E., & Sallabaş, M. E. (2022). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde a2 seviyesi yazma becerisine yönelik analitik rubrik geliştirme. *ANASAY, 6*(22), 81-95/DOI: 10.33404/anasay.1181729.

Tekşan, K., & Süğümlü, Ü. (2018). Yazma özerkliği ölçeği: geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi, 7*(4), 2591-2607.

Temizyürek, F., & Çevik, A. (2017). 5. sınıf öğrencilerinin zihinsel tasarıma dayalı yazma modelini metin oluşturma sürecinde kullanma becerileri. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,* 114-138. doi:10.14686/buefad.281379

Tenny, S., Brannan, J. M., & Brannan, G. D. (2023). *Qualitative study.* Treasure Island (FL): StatPearls Puplishing LLC.

Tiran, Ö. (2021, 18 Ekim). Kırklareli'nin tescilli hardaliyesi öğrencilerin ellerinde lezzet buluyor. *Anadolu Ajansı.* https://www.aa.com.tr/tr/yasam/kirklarelinin-tescilli-hardaliyesi-ogrencilerin-ellerinde-lezzet-buluyor/2395359 20.11.2022 tarihinde edinilmiştir.

Tok, M., & Potur, Ö. (2015). Yazma eğitimi alanında yapılan akademik çalışmaların eğilimleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi, 3*(4), 1-25.

Tomlinson, C. A. (2014). *Öğrenci gereksinimlerine göre farklılaştırılmış eğitim.* (D. K. Hizmetleri, Çev.) SEV Yayıncılık.

Tompkins, G. E. (2004). *Teaching writing balancing process and product.* New Jersey: Prentice Hall.

Topuzkanamış, E. (2014). Yazma stratejileri öğretiminin Türkçe öğretmenliği birinci sınıf öğrencilerinin yazma başarısına etkisi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 3*(2), 274-290.

Torusdağ, G., & Aydın, İ. (2019). *Metindilbilim ve örnek metin çözümlemeleri.* Pegem Akademi.

Tosunoğlu, E. (2021). Özel yetenekli öğrencilerin öğretiminde dijital tabanlı uygulamalar: son 10 yılda yapılan araştırmalardaki eğilimlerin incelenmesi. *Instructional Technology and Lifelong Learning, 2*(1), 53-74.

Tosunoğlu, E. (2021). Özel yetenekli öğrencilerin öğretiminde dijital tabanlı uygulamalar: son 10 yılda yapılan araştırmalardaki eğilimlerin incelenmesi. *Instructional Technology and Lifelong Learning, 2*(1), 53-74 DOI: 10.52911/itall.869692.

TRT Haber (2021, 29 Haziran). Edirne'de atık malzemelerden yapılan figürlerin sergilendiği "Geri Dönüşüm Parkı" açıldı. https://www.trthaber.com/haber/guncel/edirnede-atik-malzemelerden-yapilan-figurlerin-sergilendigi-geri-donusum-parki-acildi-591657.html 7.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

TRT Haber (2022, 1 Eylül). Kadın usta 5 ülkeye ihracat yapıyor https://www.trthaber.com/haber/guncel/kadin-usta-5-ulkeye-ihracat-yapiyor-705554.html 01.09.2022 tarihinde edinilmiştir.

TRT Haber (2022, 13 Ocak). https://www.trthaber.com/haber/gundem/iste-2021in-meteorolojik-enleri-644845.html 6.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

TRT Haber (2022, 14 Şubat). Almanya'daki Türklerden evsizlere örnek davranış. https://www.trthaber.com/haber/dunya/almanyadaki-turklerden-evsizlere-ornek-davranis-654823.html 19.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

TRT Haber (2022, 28 Ekim). İlanına tanıklık ettiği Cumhuriyetin 99. yılını kutluyor https://www.trthaber.com/haber/yasam/ilanina-taniklik-ettigi-cumhuriyetin-99-yilini-kutluyor-719500.html 31.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

TRT Haber (2022, 31 Ağustos) Öğrenciler yapay zekayı tarım için kullandı. https://www.trthaber.com/haber/guncel/ogrenciler-yapay-zekayi-tarim-icin-kullandi-705249.html 4.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Tunagür, M., & Turan, L. (2021, Ağustos). Üstbilişsel etkinliklerin öğrencilerin bilgilendirici metin yazma becerilerine, tutumlarına ve üstbilişsel yazma farkındalıklarına etkililiğinin karma yöntem araştırması ile incelenmesi. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi (YYU Journal of Education Faculty), 18*(2), 25-55, http://efdergi.yyu.edu.tr.

Türe, G. (2021). Dijital dünyanın okuma ve yazma becerileri üzerindeki etkisi. *Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi, 4*(2), s. 148-164.

Türegün Çoban, B. (2020). *7. sınıf yabancı dil öğretiminde farklılaştırılmış öğretimin öğrencilerin akademik başarılarına, üst düzey düşünme ve problem çözme becerilerine etkisi* (Yayın No. 627936) [Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Türkosfer (2022). İstanbul'un fethi. http://www.turkosfer.com/istanbulun-fethi/

Tüzel, S. (2012). *İlköğretim ikinci kademe Türkçe derslerinde medya okuryazarlığı eğitimi: bir eylem araştırması* (Yayın No. 345904) [Doktora Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Tüzel, S. (2013). Çok katmanlı okuryazarlık öğretimine ilişkin Türkçe öğretmen adaylarının görüşlerinin incelenmesi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama, 9*(2), 133-151.

Tüzel, S., & Tok, M. (2013). Öğretmen adaylarının dijital yazma deneyimlerinin incelenmesi. *Tarih Okulu Dergisi*, (XV), 577-596

Uğur, F. (2017). Ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin bilgilendirici metin yapısı unsurlarını belirleme düzeyleri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 14*(39), 200-222.

Ungan, S. (2007). Yazma becerisinin geliştirilmesi ve önemi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (23), 461-472.

Uyar, F. (2022, 1 Eylül). Klima motorunu çalmak isterken yere çakıldı https://m.haber7.com/ulkede-bugun/haber/3255277-klima-motorunu-calmak-isterken-yere-cakildi 01.09.2022 tarihinde edinilmiştir.

Uyar, Y. (2016). Yazma becerisini geliştirmeye yönelik araştırmalar: son çeyrek asrın değerlendirilmesi. *Turkish Studies, 11*(3), 2273-2294.

Ülper, H. (2008). *Bilişsel süreç modeline göre hazırlanan yazma öğretim programının öğrenci başarısına etkisi.* (Yayın No. 228342) [Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Ülper, H. (2009). Metinlerin tutarlılık özelliklerine ilişkin olarak öğrencilere geri bildirim sunmada iş birliği ilkelerinin kullanımı. *Uluslararası Sosyal*

Araştırmalar Dergisi, 2(8), 421-429 https://www.researchgate.net/publication/26628243.

Ülper, H. (2011). Öğrenci metinlerinin tutarlılık ölçütleri bağlamında değerlendirilmesi. *Turkish Studies, 6*(4), 849-863.

Ülper, H. (2020). Türkçe ders kitaplarındaki etkinlikler. H. Ülper içinde, *Türkçe Ders Kitabı Çözümlemeleri* (s. 57-81). Pegem Akademi.

Ülper, H., & Uzun, L. (2009). Bilişsel süreç modeline göre hazırlanan yazma öğretimi izlencesinin öğrenci başarısına etkisi. *Elementary Education Online, http://ilkogretim-online.org.tr, 651-665, 8 (3).*

Üzüm, B. (2017). Basamaklı öğretim programının 9. sınıf ingilizce dersinde öğrencilerin öğrenme stillerine ve akademik başarılarına etkisi (Yüksek Lisans Tezi). *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı*. Siirt.

Van Kraayenoord, C. E., & Paris, S. G. (1997). Australian students' self-appraisal of their work samples and academic progress. *The Elementary School Journal, 97*(5), 523-537.

Vardal, M. (2022, 6 Kasım). Hayatın anahtarı, kitaplar. *Milliyet*. https://www.milliyet.com.tr/kultur-sanat/hayatin-anahtari-kitaplar-6852275 12.11.2022 tarihinde edinilmiştir.

Yalçınkaya, C. (2022, 3 Ekim). Mimar Sinan İstanbul'un su sorununu nasıl çözdü?. https://www.trthaber.com/podcast/mimar-sinan-istanbulun-su-sorununu-nasil-cozdu-33.html 11.10.2022 tarihinde edinilmiştir.

Yavuz, A. C. (2018). *The effects of differentiated instruction on Turkish students' l2 achievement, and student and teacher perceptions (Farklılaştırılmış öğretimin Türk öğrencilerinin ikinci dil başarısına ve öğrenci ve öğretmen algısına etkilerinin incelenmesi)* (Yayın No. 509957) [Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Yeşilay (2023). Sağlıklı nesil sağlıklı gelecek. https://snsg.yesilay.org.tr/ 15.12.2022 tarihinde edinilmiştir.

Yeung, M. (2019). Exploring the strength of the process writing approach as a pedagogy for fostering learner autonomy in writing among young learners. *English Language Teaching, 12*(9), 42-54 https://doi.org/10.5539/elt.v12n9p42-https://www.researchgate.net/ 10.4.2024 tarihinde erişilmiştir.

Yıldırım Yakar, Z., & Albayrak, M. (2019). Basamaklı öğretim yönteminin öğrencilerin bilişsel öğrenme düzeylerine etkisi. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi, 13*(1), 436-459.

Yıldız, C., Okur, A., Arı, G., & Yılmaz, Y. (2013). *Türkçe öğretimi.* Pegem Akademi.

Yıldız, C., Okur, A., Arı, G., & Yılmaz, Y. (2013). *Yeni öğretim programına göre kuramdan uygulamaya Türkçe öğretimi.* Pegem Akademi.

Yıldız, N. (2022). Özel yetenekli öğrencilerin Türkçe eğitiminde dijital oyunlarla farklılaştırma Ed. T. Soysal içinde, *Özel yetenekli öğrencilerin Türkçe eğitiminde farklılaştırma ve oyun* (s. 75-88). Nobel Akademik Yayıncılık.

Yılmaz, Y. (2012). *Öğrenci örnekleriyle destekli yazma etkinlikleri.* Nano Digital Print.

Yurdabakan, İ. (2012). Bloom'un revize edilen taksonomisinin eğitimde ölçme ve değerlendirmeye etkileri. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (http://sbe.gantep.edu.tr), 11*(2), 327-348.

Yurtbakan, E. (2022). Özel yetenekli ilkokul öğrencilerinin yazma eğilimleri, kaygıları ve tutumlarında scratch kodlama programının etkisi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 18*(3), 241-258 DOI: 10.17860/mersinefd.1130994.

Yüksel, E., Gürcan, H. İ., Keskin Vural, İ., Birsen, H., & Ed. Yüksel, E. (2012). *Haber yazma teknikleri.* Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Yüreğilli Göksu, D. (2021). bilim ve sanat merkezlerinde eğitim ve öğretim. M. S. Köksal, M. Z. Taşçılar Leana, E. Kanlı, D. Yüreğilli Göksu, & E. Kömür (Ed.) *Özel Yetenek ve BİLSEM'ler* içinde (ss.189-227). Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü.

Zamel, V. (1982). The process of discovering meaning. *TESOL Quarterly. 16(2)*, 195-209.

Zeybek, G. (2016). *Basamaklı öğretim uygulamasının öğrenci erişisi ve kalıcılığa etkisi* (Yayın No. 430668) [Doktora Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Zorbaz, K. Z. (2012). Yazma eğitimi açısından dil bilgisi öğretimi. M. Özbay, & vd. içinde, *Türkçe eğitimi açısından dil bilgisi öğretimi* (263-279). Pegem Akademi Yayınları https://www.researchgate.net/publication/331330834.

Zorbaz, K. Z. (2013). Yazılı anlatımın puanlanması. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 13*(1), 177-192.

Zumbrunn, S., & Krause, K. (2012). Conversations with leaders: principles of effective writing ınstruction. *international Literacy Association and Wiley-The Reading Teacher*, *65*(5), 346-353 https://www.jstor.org/stable/41331667.

EKLER

Ek 1. MEB Onayı

T.C.
KIRKLARELİ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-81588373-605.01-70243869 10.02.2023
Konu : Araştırma İzni

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Eğitim Öğretim Rektör Yardımcılığı)

İlgi : a) 06/02/2023 tarihli ve E-96187715-730.08.03-2302060131 sayılı yazınız.
b) 10/02/2023 tarihli ve E-81588373-605.01-70209828 sayılı Makam Onayı.

Üniversiteniz Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Eğitimi doktora programı öğrencisi 18746004 numaralı Dilek BAYRAKTAR'ın "Katmanlı Programla Desteklenen Dijital Yazma Etkinlikleriyle Üstün Yetenekli Öğrencilerin Bilgilendirici Metin Yazma Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Bir Eylem Araştırması" konulu tez çalışması ile ilgili anket çalışmasının Müdürlüğümüze bağlı Kırklareli Bilim ve Sanat Merkezi'nde öğrenim gören 6. sınıf öğrencilerine yönelik olarak 2022 - 2023 eğitim öğretim yılında gönüllülük esası doğrultusunda, eğitim öğretim faaliyetlerini aksatmamak kaydıyla uygulanması ilgi (b) Makam Onayı ile uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi, ilgiliye tebliğiyle araştırmanın tamamlanmasından itibaren en geç 30 gün içinde araştırmanın iki örneğinin CD'ye kayıtlı olarak Müdürlüğümüze teslim edilmesini arz ederim.

Hüseyin KALKAN
İl Milli Eğitim Müdürü

Ek:
1-İlgi (b) Makam Onayı (1 Sayfa)
2-Anket Formları (Mühürlü) (26 Sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Adres : İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
KIRKLARELİ
Telefon No : 0 (288) 214 10 74
E-Posta: stratejigelistirme39@meb.gov.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr
Belge Doğrulama Adresi : https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys
Bilgi için: Emine KİPER /Memur
Unvan : Memur
İnternet Adresi: http://kirklareli.meb.gov.tr Faks:2882141127
Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. https://evraksorgu.meb.gov.tr adresinden 7a38-2b1e-33c5-b431-2057 kodu ile teyit edilebilir

Ek 2. MEB Onayı

T.C.
KIRKLARELİ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-81588373-605.01-70209828 10.02.2023
Konu : Araştırma İzni

İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : a) Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün 21/01/2020 tarihli ve 81576613-10.06.02-E.1563890 (Genelge No: 2020/2) sayılı yazısı.
b) Yıldız Teknik Üniversitesi Rektörlüğü Eğitim Öğretim Rektör Yardımcılığının 06/02/2023 tarihli ve E-96187715-730.08.03-2302060131 sayılı yazısı.
c) İl Milli Eğitim Müdürlüğü Araştırma ve Değerlendirme Komisyonunun 09/02/2023 tarihli kararı.

Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Eğitimi doktora programı öğrencisi 18746004 numaralı Dilek BAYRAKTAR'ın **"Katmanlı Programla Desteklenen Dijital Yazma Etkinlikleriyle Üstün Yetenekli Öğrencilerin Bilgilendirici Metin Yazma Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Bir Eylem Araştırması"** konulu tez çalışması ile ilgili anket çalışmasını Müdürlüğümüze bağlı Kırklareli Bilim ve Sanat Merkezinde öğrenim gören 6. sınıf öğrencilerine yönelik olarak 2022 - 2023 eğitim öğretim yılında gönüllülük esası doğrultusunda, eğitim öğretim faaliyetlerini aksatmamak kaydıyla uygulanması hususunu,

Makamınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Ercan AKTİMUR
Şube Müdürü

OLUR
Hüseyin KALKAN
Vali a.
İl Milli Eğitim Müdürü

Ek: Komisyon Kararı (1 Sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Adres : İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
KIRKLARELİ
Telefon No : 0 (288) 214 10 74
E-Posta: stratejigelistirme39@meb.gov.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr
Belge Doğrulama Adresi : https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys
Bilgi için: Emine KİPER /Memur
Unvan : Memur
İnternet Adresi: http://kirklareli.meb.gov.tr Faks:2882141127
Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. https://evraksorgu.meb.gov.tr adresinden 3eb0-71ac-3eed-8c0d-25ff kodu ile teyit edilebilir.

Ek 3. Etik Kurul İzni

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu

Toplantı Tarihi: 01.02.2023 **Toplantı No: 2023.02**

SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ARAŞTIRMALARI ETİK KURULU TOPLANTI KARARI

Yürütücülüğünü Üniversitemiz Sosyal Bilimler Enstitüsü öğretim üyelerinden Doç.Dr. Neslihan Karakuş danışmanlığında lisansüstü öğrencisi DİLEK BAYRAKTAR tarafından yapılacak olan "Katmanlı Programla Desteklenen Dijital Yazma Etkinlikleriyle Üstün Yetenekli Öğrencilerin Bilgilendirici Metin Yazma Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Bir Eylem Araştırması" adlı çalışma ve bu çalışmada kullanılacak veri toplama araçları ve yöntemlerine ilişkin bilgilerde etiğe aykırı herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

Etik Kurul Üyeleri

Prof. Dr. Murat DONDURAN
Başkan

Prof. Dr. Ali ERYILMAZ
Üye

Prof. Dr. Gülhayat GÖLBAŞI ŞİMŞEK
Üye

Doç. Dr. Mehmet Emin KAHRAMAN
Üye

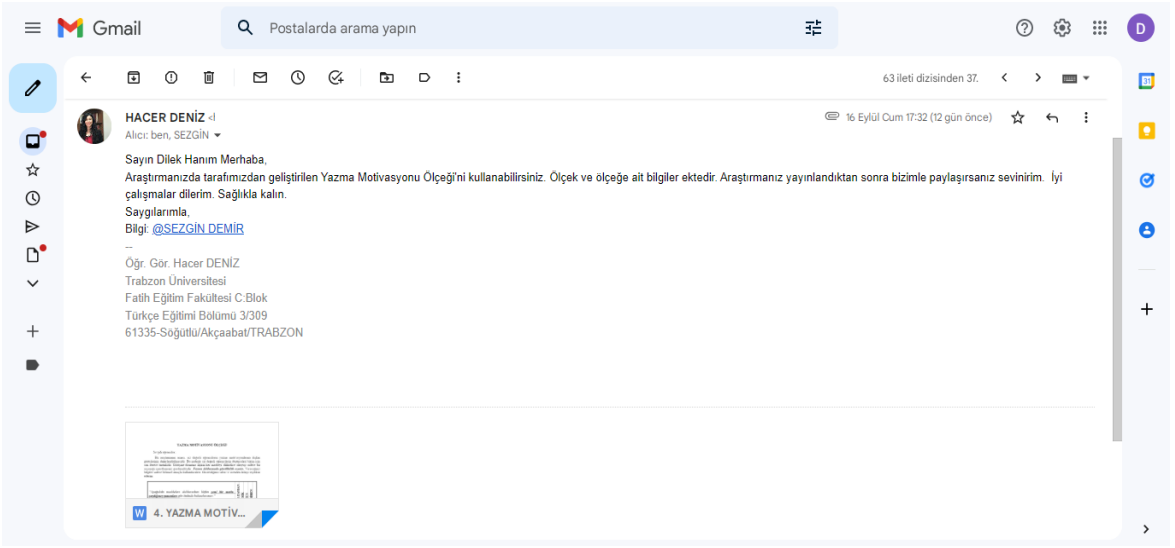
Doç. Dr. Senay OĞUZTIMUR
Üye

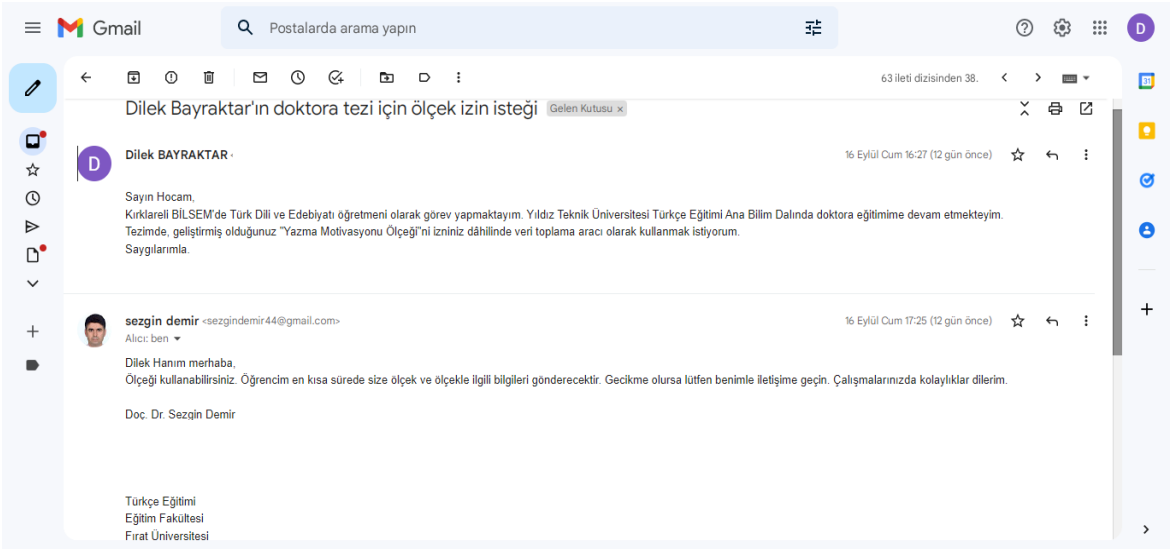
Doç. Dr. Yasin ŞEHİTOĞLU
Üye

Dr. Öğr. Üyesi Güzin AKYILDIZ
Üye

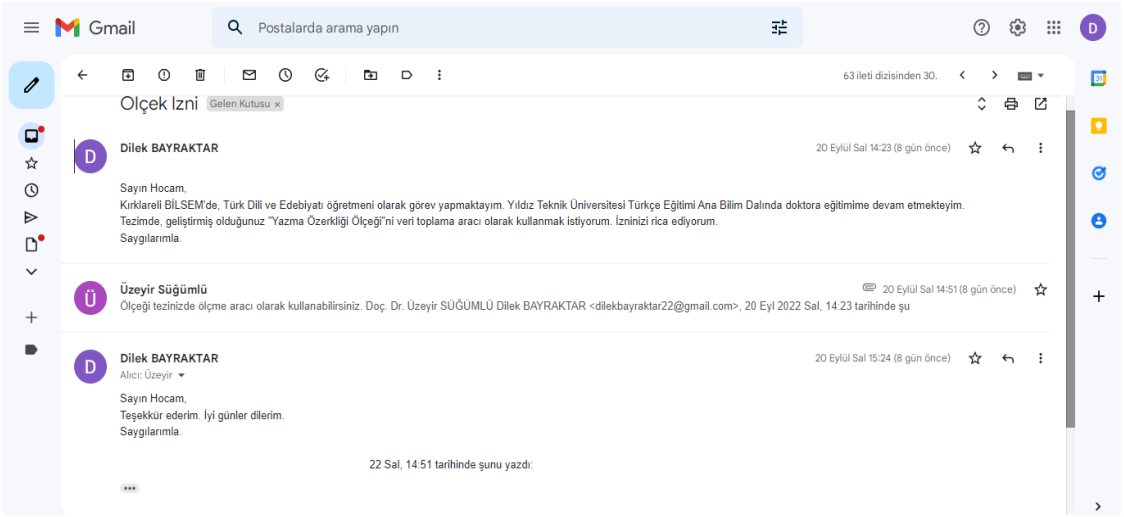
Taş Bina A-2013 Oda Davutpaşa Kampüsü Esenler/İstanbul Tel: (0212) 383 31 18
E-posta: sbemdr@yildiz.edu.tr - Web: sbe.yildiz.edu.tr
Rapor Doğrulama Adresi: "etik.yildiz.edu.tr/dogrula" Rapor No: 20230201869 Doğrulama Kodu: 3425a

Ek 4. Yazma Motivasyonu Ölçeği İzni

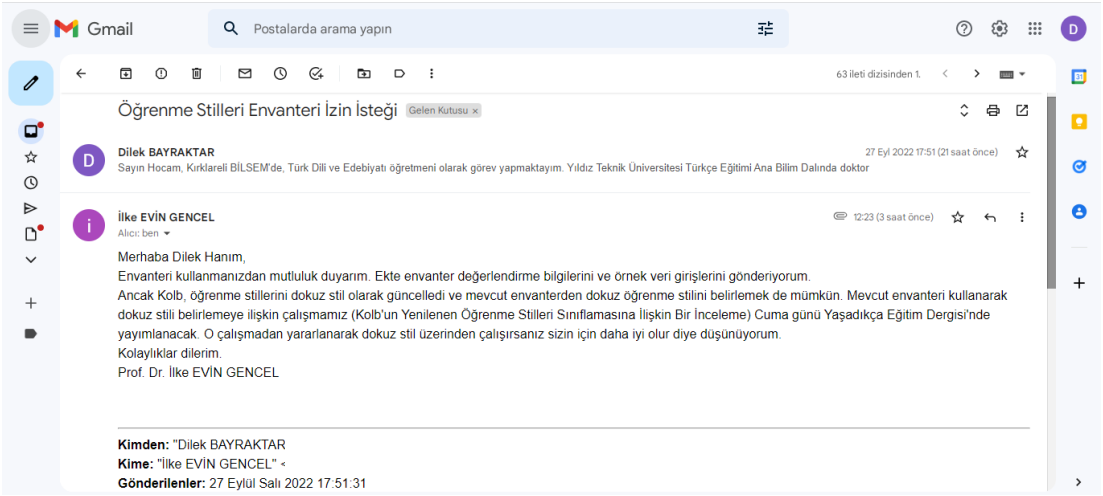




Ek 5. Yazma Özerkliği Ölçeği İzni



Ek 6. Kolb'un Öğrenme Stilleri Envanteri (KÖSE 3) İzni



Gmail

Postalarda arama yapın

Öğrenme Stilleri Envanteri İzin İsteği Gelen Kutusu ×

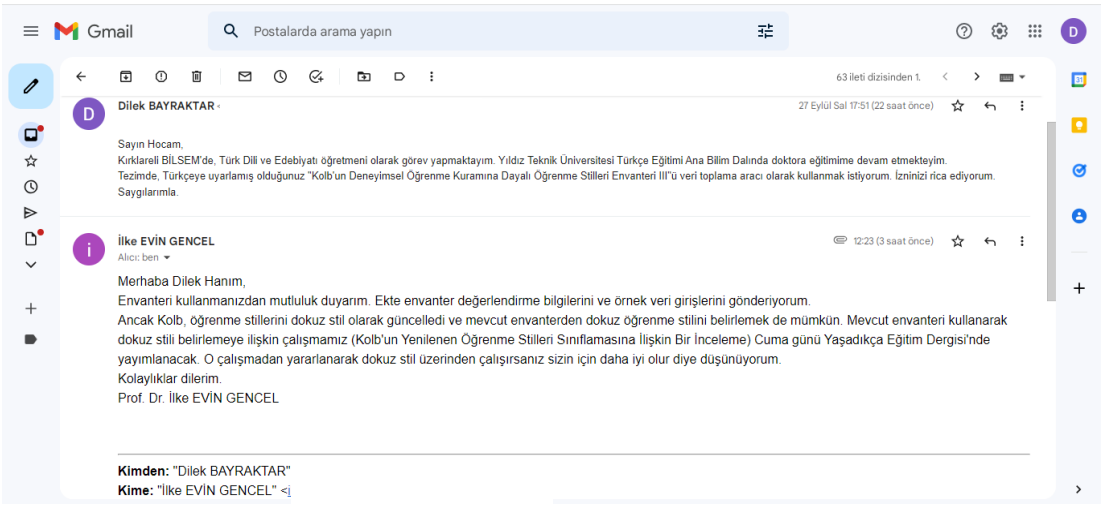
63 ileti dizisinden 1.

Dilek BAYRAKTAR 27 Eyl 2022 17:51 (21 saat önce)
Sayın Hocam, Kırklareli BİLSEM'de, Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olarak görev yapmaktayım. Yıldız Teknik Üniversitesi Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalında doktor

İlke EVİN GENCEL 12:23 (3 saat önce)
Alıcı: ben

Merhaba Dilek Hanım,
Envanteri kullanmanızdan mutluluk duyarım. Ekte envanter değerlendirme bilgilerini ve örnek veri girişlerini gönderiyorum.
Ancak Kolb, öğrenme stillerini dokuz stil olarak güncelledi ve mevcut envanterden dokuz öğrenme stilini belirlemek de mümkün. Mevcut envanteri kullanarak dokuz stili belirlemeye ilişkin çalışmamız (Kolb'un Yenilenen Öğrenme Stilleri Sınıflamasına İlişkin Bir İnceleme) Cuma günü Yaşadıkça Eğitim Dergisi'nde yayımlanacak. O çalışmadan yararlanarak dokuz stil üzerinden çalışırsanız sizin için daha iyi olur diye düşünüyorum.
Kolaylıklar dilerim.
Prof. Dr. İlke EVİN GENCEL

Kimden: "Dilek BAYRAKTAR
Kime: "İlke EVİN GENCEL" <
Gönderilenler: 27 Eylül Salı 2022 17:51:31



Gmail

Postalarda arama yapın

63 ileti dizisinden 1.

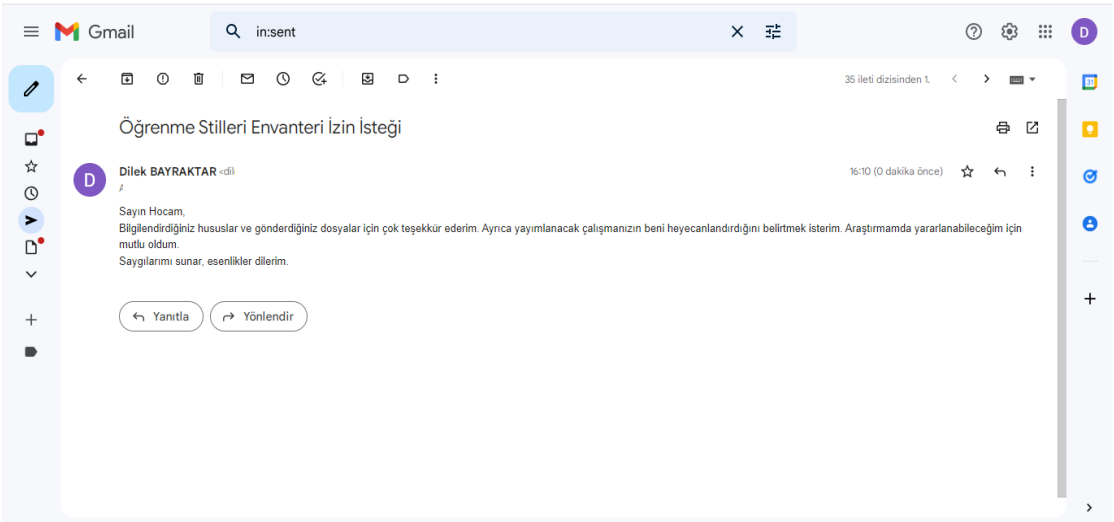
Dilek BAYRAKTAR < 27 Eylül Sal 17:51 (22 saat önce)

Sayın Hocam,
Kırklareli BİLSEM'de, Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olarak görev yapmaktayım. Yıldız Teknik Üniversitesi Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalında doktora eğitimime devam etmekteyim.
Tezimde, Türkçeye uyarlamış olduğunuz "Kolb'un Deneyimsel Öğrenme Kuramına Dayalı Öğrenme Stilleri Envanteri III"ü veri toplama aracı olarak kullanmak istiyorum. İzninizi rica ediyorum.
Saygılarımla.

İlke EVİN GENCEL 12:23 (3 saat önce)
Alıcı: ben

Merhaba Dilek Hanım,
Envanteri kullanmanızdan mutluluk duyarım. Ekte envanter değerlendirme bilgilerini ve örnek veri girişlerini gönderiyorum.
Ancak Kolb, öğrenme stillerini dokuz stil olarak güncelledi ve mevcut envanterden dokuz öğrenme stilini belirlemek de mümkün. Mevcut envanteri kullanarak dokuz stili belirlemeye ilişkin çalışmamız (Kolb'un Yenilenen Öğrenme Stilleri Sınıflamasına İlişkin Bir İnceleme) Cuma günü Yaşadıkça Eğitim Dergisi'nde yayımlanacak. O çalışmadan yararlanarak dokuz stil üzerinden çalışırsanız sizin için daha iyi olur diye düşünüyorum.
Kolaylıklar dilerim.
Prof. Dr. İlke EVİN GENCEL

Kimden: "Dilek BAYRAKTAR"
Kime: "İlke EVİN GENCEL" <i



Gmail

in:sent

35 ileti dizisinden 1.

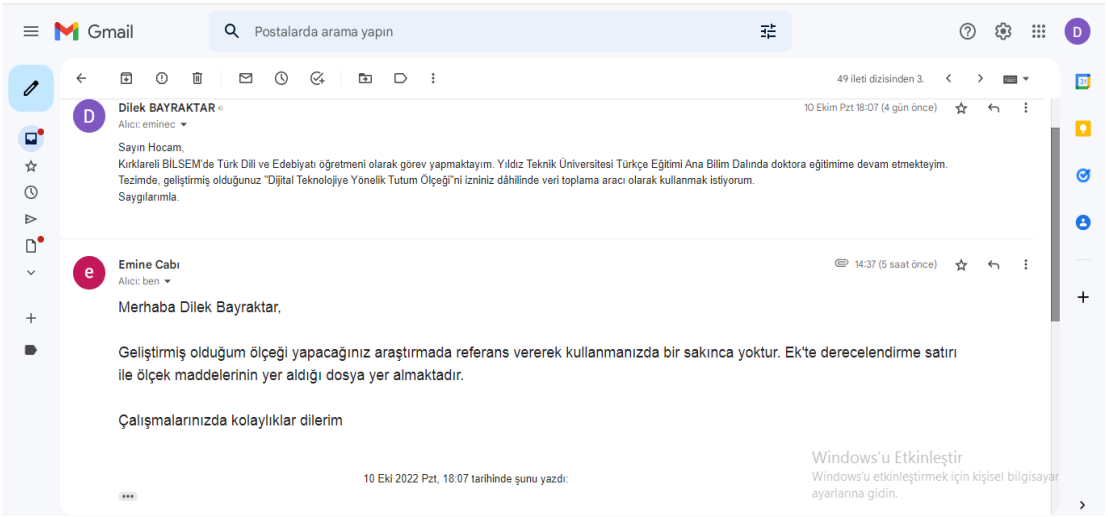
Öğrenme Stilleri Envanteri İzin İsteği

Dilek BAYRAKTAR <dil 16:10 (0 dakika önce)

Sayın Hocam,
Bilgilendirdiğiniz hususlar ve gönderdiğiniz dosyalar için çok teşekkür ederim. Ayrıca yayımlanacak çalışmanızın beni heyecanlandırdığını belirtmek isterim. Araştırmamda yararlanabileceğim için mutlu oldum.
Saygılarımı sunar, esenlikler dilerim.

Yanıtla Yönlendir

Ek 7. Dijital Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği İzni



Ek 8. Öğrenci Onam Formu

Sayın Katılımcımız;

Katılacağınız bu çalışma, "Katmanlı Program'la Desteklenen Dijital Yazma Etkinlikleriyle Üstün Yetenekli Öğrencilerin Bilgilendirici Metin Yazma Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Bir Eylem Araştırması" adıyla, Dilek BAYRAKTAR tarafından *13 Şubat 2023-31 Mayıs 2023* tarihleri arasında yapılacak bir araştırma uygulamasıdır.

Araştırmanın Hedefi: Araştırmanın hedefi, BİLSEM'de Türkçe derslerinde üstün yetenekli öğrencilerin Katmanlı Program'la desteklenen, Süreç-Tür Yazma Modeli çerçevesinde hazırlanan dijital yazma etkinlikleri ile bilgilendirici metin yazma becerilerinin geliştirilmesine katkı sağlamaktır.

Araştırmanın Nedeni: Tez çalışması

Araştırmanın Yapılacağı Yer: Kırklareli Bilim ve Sanat Merkezi

Araştırma Uygulaması: * Anket * Görüşme

* Gözlem * Değerlendirme Formları

Araştırma T.C. Millî Eğitim Bakanlığı'nın ve okul/kurum yönetiminin izni ile gerçekleşmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çalışmada sizden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir. Veriler sadece araştırmada kullanılacak ve üçüncü kişilerle paylaşılmayacaktır.

Uygulamalar, kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden rahatsız hissederseniz cevaplama işini yarıda bırakabilirsiniz.

Katılımı onaylamadan önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla,

Araştırmacı: Dilek BAYRAKTAR

İletişim Bilgileri:

Yukarıda bilgileri bulunan araştırmaya katılmayı kabul ediyorum.

…./…../……

İsim-Soyisim

İmza:

Katılımcı Adı-Soyadı :

Telefon Numarası:

Ek 9. Veli Onam Formu

Sayın Veli;

Çocuğunuzun katılacağı bu çalışma, "*Katmanlı Program'la Desteklenen Dijital Yazma Etkinlikleriyle Üstün Yetenekli Öğrencilerin Bilgilendirici Metin Yazma Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Bir Eylem Araştırması*" adıyla, *13 Şubat 2023-31 Mayıs 2023* tarihleri arasında yapılacak bir araştırma uygulamasıdır.

Araştırmanın Hedefi: Araştırmanın hedefi, Türkçe derslerinde üstün yetenekli öğrencilerin Katmanlı Program'la desteklenen, Süreç-Tür Yazma Modeli çerçevesinde hazırlanan dijital yazma etkinlikleri ile bilgilendirici metin yazma becerilerinin geliştirilmesine katkı sağlamaktır.

Araştırma Uygulaması: Anket / Görüşme / Gözlem şeklindedir.

Araştırma T.C. Millî Eğitim Bakanlığı'nın ve okul yönetiminin de izni ile gerçekleşmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çocuğunuz çalışmaya katılıp katılmamakta özgürdür. Araştırma çocuğunuz için herhangi bir istenmeyen etki ya da risk taşımamaktadır. Çocuğunuzun katılımı **tamamen sizin isteğinize bağlıdır**, reddedebilir ya da herhangi bir aşamasında ayrılabilirsiniz. Araştırmaya katılmamama veya araştırmadan ayrılma durumunda öğrencilerin akademik başarıları, okul ve öğretmenleriyle olan ilişkileri etkilemeyecektir. Çalışmada öğrencilerden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir.

Uygulamalar, genel olarak kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden çocuğunuz kendisini rahatsız hissederse cevaplama işini yarıda bırakıp çıkmakta özgürdür. Bu durumda rahatsızlığın giderilmesi için gereken yardım sağlanacaktır. Çocuğunuz çalışmaya katıldıktan sonra istediği an vazgeçebilir. Böyle bir durumda veri toplama aracını uygulayan kişiye, çalışmayı tamamlamayacağını söylemesi yeterli olacaktır. Anket çalışmasına katılmamak ya da katıldıktan sonra vazgeçmek çocuğunuza hiçbir sorumluluk getirmeyecektir.

Onay vermeden önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla,

Araştırmacı: Dilek BAYRAKTAR

İletişim bilgileri:

Velisi bulunduğum sınıfı numaralı öğrencisi 'ın yukarıda açıklanan araştırmaya katılmasına izin veriyorum. (Lütfen formu imzaladıktan sonra çocuğunuzla okula geri gönderiniz*).

İsim-Soyisim

İmza:

Veli Adı-Soyadı:

Ek 10. Veli İzin Formu

VELİ İZİN FORMU

Sayın Veli,

Kırklareli Bilim ve Sanat Merkezinde Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeniyim. Yıldız Teknik Üniversitesinde Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe Eğitimi Bölümünde doktora yapmaktayım. Doktora tezim kapsamında öğrencilerimize Katmanlı Program destekli Süreç-Tür Modeli'ne dayanan dijital yazma eğitimi verilecektir.

Yapılan araştırmalar, öğrencilerin yazma becerilerinin gelişmesinin akademik başarılarını olumlu yönde etkilediğini göstermektedir. Bununla beraber dijital yetkinliğin önemi her geçen gün artmaktadır. Dijital yazma uygulamaları ile öğrencilerin yazma öğrenme alanına ilişkin üstbilişsel farkındalık geliştirmeleri hedeflenmektedir.

Katmanlı Program; farklılaştırılmış öğretim çerçevesinde öğrencilerin hazırbulunuşluklarını, ilgilerini, öğrenme stillerini dikkate alarak öğrenme ortamlarının çeşitlendirilmesine, öğrencilerin ders başarılarının ve motivasyonlarının arttırılmasına imkân sağlar.

Türkçe derslerinde haftada iki saat olmak üzere yaklaşık 28 ders saati sürmesi planlanan eğitim doğrultusunda; öğrencilerimize öğrenme stillerini geliştirme, metnin türüne özgü yazma, ayrıntılı plan yapma, Web 2.0 araçlarını etkili biçimde kullanma, grupla çalışma, yaratıcılığını geliştirme, yazma özerkliği kazanma ve dijital yazma becerileri öğretilecektir. Uygulanacak etkinliklerle öğrencilerimizin bilgilendirici metin yazma becerilerinin geliştirilmesi, yazma motivasyonlarının arttırılması amaçlanmaktadır.

Belirtilen çalışma için okul müdürlüğü ile görüşülerek Kırklareli İl Millî Eğitim Müdürlüğünden gerekli izinler alınmıştır. Siz değerli velilerimizin de onayı gerekmektedir. Çocuğunuzun bu çalışmalara katılmasını uygun buluyorsanız lütfen aşağıdaki boşlukları doldurunuz. Konuyla ilgili daha fazla bilgi edinmek isterseniz aşağıdaki iletişim bilgilerinden bana ulaşabilirsiniz. İlginiz için teşekkür ederim.

Dilek BAYRAKTAR

Öğrencinin Adı Soyadı:

"Çocuğumun çalışmalara katılması uygundur."

Velinin Adı Soyadı: İmza:

Ek 11. Araştırmacı Gözlem Formu

Gözlem Tarihi:			Sınıf:
Yazma Aşamaları		Kodlar	Gözlemler
Yazma Öncesi	Metin Türünü Kavrama	Dijital ortamda haber metinleri okuma	
		Haber metinlerinin konusunu belirleme ve sınırlandırma	
		Manşeti ve sürmanşeti belirleme	
		Haber metinlerinin yazılış amacını belirleme	
		Haber metinlerinde hedef kitleyi sorgulama	
		Haber kaynaklarının güvenirliğini sorgulama	
		Haber metinlerinde ana düşünceyi ve yardımcı düşünceleri belirleme	
		Yazarın konuya bakış açısını belirleme	
		Haber metinlerinde öznel ve nesnel yaklaşımları belirleme	
		Haber metinlerini özetleme	
		Haber metinlerinde örtülü anlamı belirleme	
		Haber metinlerinde "başlık"larla "metin" arasındaki ilişkiyi belirleme	
		Görsel yorumcuların haberi nasıl ilettiklerini sorgulama	
		Haber metinlerinde anlatım biçimlerini belirleme	
		Haber metinlerinde düşünceyi geliştirme yollarını belirleme	
		Haber dilinin özelliklerini açıklama	
		Haber metinlerinde *"sözcük yapılarını"* ve bunlar arasındaki anlamsal ve dil bilgisel bağlantıları çözümleme	
		Haber metinlerinde *"cümle yapılarını"* ve bunlar arasındaki anlamsal ve dil bilgisel bağlantıları çözümleme	
		Haber metinlerinde *"paragraf yapılarını"* ve bunlar arasındaki anlamsal ve dil bilgisel bağlantıları çözümleme	
		Haber metinlerinin tutarlılığını sorgulama	
		Haberin kurgusunu (5N-1K) açıklama	
		Haber metinlerinin *"giriş, gelişme, sonuç"* bölümünün yazma planını çıkarma	

Gözlem Tarihi:			Sınıf:
Yazma Aşamaları		Kodlar	Gözlemler
Yazma Öncesi	Metin Türüne Özgü Yazmaya Alışma	Konuyu belirleme	
		Konuyu zaman, amaç, hedef okur ve ön bilgisi kapsamında sınırlandırma	
		Konuya bakış açısını belirleme	
		5N 1K sorularını kullanarak içerik belirleme	
		Ana düşünceyi ve yardımcı düşünceleri belirleme	
		Yararlandığı kaynakları metinde nasıl kullanacağını belirleme	
		Ayrıntılı plan hazırlama	
		Başlık(ları) tasarlama	
		Giriş, gelişme ve sonuç paragraflarını yazma	
		Haberin başlığını yazma	
		Spotu (tanıtımcık) yazma	
		Ara başlıkları yazma	
		Metnin düşünce planında anlatım biçimlerini etkili kullanma	
		Metnin düşünce planında içeriğe uygun düşünceyi geliştirme yollarını kullanma	
		Metnin düşünce planında başlıkları yerinde ve doğru şekilde kullanma	
		Metnin düşünce planında kelimeleri çeşitli, yerinde ve doğru anlamda kullanma	
		Metnin düşünce planında metin türüne uygun dil unsurlarını doğru ve etkili kullanma	
		Yazısında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanma	
		Haber metnini düzeltme	
		Metnin son şeklini yazma	
		Haber metnine uygun görselleri hazırlama	
		Haber metninin bülten hâlinde tasarımını yapma	

Gözlem Tarihi:			Sınıf:
Yazma Aşamaları		Kodlar	Gözlemler
Metin Türüne Özgü Yazma	Yazmaya Hazırlık	Konuyu belirleme	
		Konuyu zaman, amaç, hedef okur ve ön bilgisi kapsamında sınırlandırma	
		Düşünce Üretme Yolları Kullanarak İçeriği Saptama ** Konuya bakış açısı belirleme* ** 5N 1K sorularını kullanarak içerik belirleme* ** Ana düşünceyi belirleme* ** Yardımcı düşünceleri belirleme*	
		Eksik Bilgilerin Araştırılması *Yararlandığı kaynakları metinde nasıl kullanacağını belirleme*	
		Ayrıntılı Plan Yapma ** Ayrıntılı plan hazırlama* ** Başlık(ları) tasarlama*	

Gözlem Tarihi:			Sınıf:
Yazma Aşamaları		Kodlar	Gözlemler
Metin Türüne Özgü Yazma	Yazma	Plana Göre Taslak Yazma ** Giriş, gelişme ve sonuç paragrafları yazma* *a. Belirlenen bilgi cümlelerini sıralama* *b. Sıralanan cümleleri gruplandırma* *c. Gruplanan cümleleri paragrafa dönüştürme* *d. Paragraf sıralarını gözden geçirme* ** Haberin başlığını yazma* ** Spotu (tanıtımcık) yazma* ** Ara başlıkları yazma*	
		Metinsellik ve Biçim Bağlamını Gözden Geçirme ** Metnin düşünce planında anlatım biçimlerini etkili kullanma* ** Metnin düşünce planında içeriğe uygun düşünceyi geliştirme yollarını kullanma* ** Metnin düşünce planında başlıkları yerinde ve doğru şekilde kullanma* ** Metnin düşünce planında kelimeleri çeşitli, yerinde ve doğru anlamda kullanma* ** Metnin düşünce planında metin türüne uygun dil unsurlarını doğru ve etkili kullanma* ** Yazısında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanma*	
		Düzeltme ** Haber metnini gözden geçirme* ** Haber metnini düzeltme*	
		Metnin Son Şeklini Yazma ** Konuyu, mantıksal tutarlılık ve bütünlük içinde anlatma* ** Diğerleriyle uyumlu ve doğru sırada cümleler kullanma* ** Birbirini destekleyen ana düşünce ve yardımcı düşünceleri belirgin kılma* ** Haber metnine uygun görselleri hazırlama* ** Görselleri ve metni sayfaya uygun biçimde yerleştirme*	

Gözlem Tarihi:			Sınıf:
Yazma Aşamaları		Kodlar	Gözlemler
Metin Türüne Özgü Yazma	Paylaşma	Haber metnini bülten hâlinde düzenleme	
		Haber bültenini arkadaşlarıyla paylaşma	
		Haber bültenini Classroom'da paylaşma	

Ek 12. Gerekçelendirilmiş Analitik Yazma Becerisi Rubriği (GAYBER)

BİLSEM 6. SINIFLAR GEREKÇELENDİRİLMİŞ ANALİTİK HABER METNİ YAZMA BECERİSİ RUBRİĞİ

Ölçütler	Aranacak Özellikler	Yetersiz (1) (Gerekçe)		Kabul edilebilir (2) (Gerekçe)		Yeterli (3) (Gerekçe)		Puan
BİÇİM	Yazıda, sayfa düzenli olup harflerin büyüklüğü ve küçüklüğü okunmaya elverişli olarak belirlenmiştir.							
	Paragraf, satır ve sözcük aralarında uygun boşluklar bırakılmıştır.							
	Yazı ve görseller birbiriyle uyumlu biçimde sayfaya yerleştirilmiştir.							
DİL VE ANLATIM	Yazıda türe özgü dil unsurları doğru ve etkili bir biçimde kullanılmıştır.							
	Yazıda anlatım biçimleri etkili bir biçimde kullanılmıştır.							
	Yazıda içeriğe uygun düşünceyi geliştirme yolları kullanılmıştır.							
	Konu, mantıksal tutarlılık ve bütünlük içinde anlatılmıştır. Cümleler, diğerleriyle uyumlu ve doğru sıradadır.							
	Yazıda dil doğal ve akıcıdır.							
	Yazıda kelime çeşitliliği vardır.							
	Yazıda gereksiz bilgi, düşünce veya olaylara yer verilmemiştir.							
	Konuyla ilgili kaynaklara başvurulmuş, kaynaklardan yeterince yararlanılmıştır.							
	Yazıda uygun geçiş ve bağlantı ifadeleri kullanılmıştır.							
	Kelimeler yerinde ve doğru anlamda kullanılmıştır.							
	Cümle kuruluşları dil bilgisi kurallarına uygundur.							
	Konuyu kendine özgü ifadelerle anlatmıştır.							

Ölçütler	Aranacak Özellikler	Yetersiz (1) (Gerekçe)		Kabul edilebilir (2) (Gerekçe)		Yeterli (3) (Gerekçe)		Puan
PLAN VE İŞLEYİŞ (ANLATIM DÜZENİ)	Yazıda **5N1K** soruları yanıtlanmıştır.							
	Yazıda giriş bölümü oluşturulmuştur.							
	Giriş bölümü konuyla ilişkili, kısa ve etkileyicidir.							
	Yazıda gelişme bölümü oluşturulmuş, uygun paragraflara bölünmüştür.							
	Gelişme bölümünde ana düşünce ve yardımcı düşünceler belirgindir, birbirini desteklemektedir.							
	Yazıda sonuç bölümü oluşturulmuştur.							
	Sonuç bölümü ana düşünce ve yardımcı düşüncelerle ilişkilidir, kısa ve açıktır.							
BAŞLIK	Yazıda ana başlık vardır.							
	Yazıda spot (tanıtımcık) vardır.							
	Yazıda ara başlık vardır.							
	Başlıklar konuyla ilgilidir.							
	Başlıklar özgün ve etkileyicidir.							
YAZIM VE NOKTALAMA	Yazıda yazım kurallarına uyulmuştur. **1-2** hata "kabul edilebilir"							
	Yazıda noktalama işaretleri doğru yerde kullanılmıştır. **1-2** hata "kabul edilebilir"							

Bu çizelge (MEB, 2019; Özbay, 2006; Göçer, 2011; Ülper & Uzun, 2009; Aşıkcan & Pilten, 2016; Sezer, 2005; Yıldız vd., 2013; Zorbaz, 2013) kaynak çalışmalardan yararlanılarak geliştirilmiştir.

Bu rubrik; 87 puan değerinde, 29 maddelik 5 ölçütten (**Biçim:** 9 puan, **Dil ve Anlatım:** 36 puan, **Plan ve İşleyiş:** 21 puan, **Başlık:** 15 puan, **Yazım ve Noktalama:** 6 puan) oluşmaktadır.

40 ve altı puan: Yetersiz (Zayıf)

41- 69 puan: Kabul edilebilir (Orta)

70- 87 puan: Yeterli (İyi)

Ek 13. Öğrenci Günlüğü



1. HAFTA (Katmanlı Program'ın ve Etkinlik Uygulamalarının Tanıtımı:

.....

.....

2. HAFTA (Haber Okuyorum - C Katmanı Etkinliği):

.....

.....

3. HAFTA (Yerel Gazeteleri Tanıyorum - C Katmanı Etkinliği):

.....

.....

4. HAFTA (Afişimde Haber Gizli - B Katmanı Etkinliği):

.....

.....

5. HAFTA (Haber Analisti - B Katmanı Etkinliği):

.....

.....

6. HAFTA (Haber Dili - A Katmanı Etkinliği):

.....

.....

7. HAFTA (Haberin Anatomisi - A Katmanı Etkinliği):

.....

.....

8. HAFTA (Haber Yazıyorum 1 - C Katmanı Etkinliği):

.....

.....

9. HAFTA (Haber Yazıyorum 2 - B Katmanı Etkinliği):

.....

.....

10. HAFTA (Haber Yazıyorum 3 - A Katmanı Etkinliği):

.....

.....

11. HAFTA (Haber Yazıyorum 4 - A Katmanı Etkinliği):

.....

.....

12. HAFTA (Haber Kovalamaca - C ve B Katmanları Etkinliği):

.....

.....

13. HAFTA (Haber Durağı - A Katmanı Etkinliği):

.....

.....

Ek 14. Araştırmacı Günlüğü



1. HAFTA (Katmanlı Program'ın ve Etkinlik Uygulamalarının Tanıtımı:

.....

.....

2. HAFTA (Haber Okuyorum - C Katmanı Etkinliği):

.....

.....

3. HAFTA (Yerel Gazeteleri Tanıyorum - C Katmanı Etkinliği):

.....

.....

4. HAFTA (Afişimde Haber Gizli - B Katmanı Etkinliği):

.....

.....

5. HAFTA (Haber Analisti - B Katmanı Etkinliği):

.....

.....

6. HAFTA (Haber Dili - A Katmanı Etkinliği):

.....

.....

7. HAFTA (Haberin Anatomisi - A Katmanı Etkinliği):

.....

.....

8. HAFTA (Haber Yazıyorum 1 - C Katmanı Etkinliği):

.....

.....

9. HAFTA (Haber Yazıyorum 2 - B Katmanı Etkinliği):

.....

.....

10. HAFTA (Haber Yazıyorum 3 - A Katmanı Etkinliği):

.....

.....

11. HAFTA (Haber Yazıyorum **4** - A Katmanı Etkinliği):

.....

.....

12. HAFTA (Haber Kovalamaca - C ve B Katmanları Etkinliği):

.....

.....

13. HAFTA (Haber Durağı - A Katmanı Etkinliği):

.....

.....

Ek 15. Yazma Konuları Uzman Görüşü Formu

Sayın Hocam,

Bu form *"Katmanlı Program'la desteklenmiş dijital yazma etkinliklerinin BİLSEM öğrencilerinin bilgilendirici metin yazma becerilerini geliştirmeye etkisi"*ni araştırmak üzere yapılacak doktora çalışması için hazırlanmıştır. Aşağıda, 6. sınıf öğrencileri için hazırlanmış haber metni yazma konu başlıkları yer almaktadır. Bu konu başlıklarını değerlendirmenizi, bunlar hakkında görüş ve önerilerinizi belirtmenizi rica ederim. İlgi ve görüşleriniz için teşekkür ederim.

Teknoloji	İcatlar	Tarih	Türkçemiz
Çevre	Atatürk	Meteoroloji	Eğitim
Hayvanlar	Aile	Ulaşım	Belirli Gün ve Haftalar
Bitkiler	Sağlık	Tarım	Duygu Yönetimi
Kitaplar	Spor	Bağımlılık	Yetenekler
Bayramlar	Şehir	Sinema	Kültürel Miras
Müzik	Gezi (Seyahat)	Resim	İsraf
Tiyatro	Ekonomi	Müzeler	Mimari
Meslekler	Gıda	Ülkeler	Arkeoloji
Kütüphane	İklim Değişikliği	Yazarlar	Turizm
Uzay	Geri Dönüşüm	Fotoğrafçılık	Girişimcilik
Matematik	Enerji	Yardımlaşma	Keşif
Bilişim	Trafik	İletişim	Oyun

1) Yukarıdaki tabloda verilen haber konu başlıklarından birini seçiniz. Seçtiğiniz konu başlığını aşağıdaki örnekten hareketle sınırlandırınız. Sınırlandırdığınız konuda bir haber metni yazınız.

2) Yukarıdaki tabloda verilen haber konu başlıklarını birleştirerek yeni bir haber konu başlığı belirleyiniz. Belirlediğiniz konu başlığını aşağıdaki örnekten hareketle sınırlandırınız. Sınırlandırdığınız konuda bir haber metni yazınız.

3) Tabloda yer almayan herhangi bir haber konu başlığı belirleyiniz. Belirlediğiniz konu başlığını aşağıdaki örnekten hareketle sınırlandırınız. Sınırlandırdığınız konuda bir haber metni yazınız.

Konu: "Zanaatkârlarımız"

Sınırlandırmada 1. Aşama: Saat tamircisi

Sınırlandırmada 2. Aşama: Antalya'da bir saat tamircisi

Sınırlandırmada 3. Aşama: Antalya'da bir saat tamircisi olan Mesut Usta

Sınırlandırmada 4. Aşama: Antalya'da yaşayan, tamir edemeyeceği bir saatin henüz üretilmediğini söyleyen Mesut Usta'nın haberi

Ek 16. Uygulama Öncesi Öğrenci Görüşme Formu

Dijital Yazma Uygulamaları Öncesi Öğrenci Görüşme Formu

Sayın Hocam,

Bu form *"Katmanlı Program'la desteklenmiş dijital yazma etkinliklerinin BİLSEM öğrencilerinin bilgilendirici metin yazma becerilerini geliştirmeye etkisi"*ni araştırmak üzere yapılacak doktora çalışması için hazırlanmıştır. Aşağıda, çalışma öncesinde 6. sınıf öğrencileri için hazırlanmış görüşme soruları yer almaktadır. Bu soruları değerlendirmenizi, sorular hakkında görüş ve önerilerinizi belirtmenizi rica ederim. İlgi ve görüşleriniz için teşekkür ederim.

Sevgili Öğrenciler,

Bilgilendirici metin yazma becerilerinizi geliştirmeyi amaçlayan bu çalışmada, uygulama öncesinde dijital yazmaya yönelik görüşleriniz merak edilmektedir. Görüşleriniz için şimdiden teşekkür ederim.

Dilek BAYRAKTAR

1) Dijital ortamda (Microsoft Word, Etkileşimli Tahta, EBA, WhatsApp, Facebook, Twitter, Google Drive, Blog, Gmail, Hotmail vb.) yazı yazıyor musunuz?
2) Dijital ortamda ne kadar sıklıkta yazıyorsunuz?
3) En çok hangi dijital ortamda yazmayı tercih ediyorsunuz?
4) Dijital yazmayı, kâğıt üzerine yazmaya tercih eder misiniz?
5) Dijital ortamda bilgilendirici metinler, şiirler veya hikâye edici metinler yazıyor musunuz?
6) Dijital ortamda hangi tür metinler yazıyorsunuz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz; aşağıda verilen "Türler" tablosundan yararlanınız.)
7) Sınıf içinde, dijital ortamda metinler yazıyor musunuz?
8) Hangi ders veya derslerde dijital ortamları kullanarak metinler yazıyorsunuz? Hiç yazmıyorsanız, belirtiniz.
9) Türkçe derslerinde dijital ortamları (Microsoft Word, Powerpoint, Web 2.0 araçları, vb.) kullanarak metinler oluşturuyor musunuz?
10) Sınıf içi metin yazma çalışmalarında hangi dijital ortamları kullanıyorsunuz?
11) Ders dışında metin yazma çalışması yapıyor musunuz?
12) Ders dışında hangi dijital ortamlarda metin yazma çalışmaları yapıyorsunuz?
13) Microsoft Word programında metin yazdınız mı?
14) Microsoft Word programını metin yazarken etkili biçimde kullanıyor musunuz?
15) Microsoft Word'de yazı yazmak sizce kolay mı?
16) Microsoft Word'de metin yazmayı, kâğıt üzerine metin yazmaya tercih eder misiniz?
17) Microsoft Word'de yazı yazarken zorlandığınız hususlar nelerdir? Belirtiniz.
18) Web 2.0 araçlarından hangilerini kullanıyorsunuz?
19) Web 2.0 araçlarından hangilerini derslerde kullanıyorsunuz?

20) Web 2.0 araçlarını hangi derslerde kullanıyorsunuz?
21) Web 2.0 araçlarını kullanarak hangi metin türlerini yazıyorsunuz? (Aşağıda belirtilen "Türler" tablosundan yararlanınız. Yazmıyorsanız, belirtiniz.
22) Okulunuzun dijital teknoloji kullanımı için yeterli donanıma sahip olduğunu düşünüyor musunuz?
23) Okulunuzda dijital teknolojilerin verimli kullanımı için neler yapılmasını isterdiniz?
24) Okul dışında dijital teknolojilere erişim imkânınız var mı?
25) Metin yazma çalışmalarınız için ders dışında dijital teknolojiye erişiminizin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?

TÜRLER
BİLGİLENDİRİCİ METİNLER
Anı
Biyografiler, Otobiyografiler
Blog
Dilekçe
Efemera ve Broşür (liste, diyagram, tablo, grafik, kroki, harita, afiş vb. karma içerikli metinler)
e-posta
Günlük
Haber Metni, Reklam
Kartpostal
Kılavuzlar (kullanım kılavuzları, tarifname, talimatnameler vb.)
Gezi Yazısı
Makale/ Fıkra/ Söyleşi/ Deneme
Mektup
Özlü Sözler (atasözü, deyim, duvar yazıları, döviz vb.)
Özlü Sözler (vecize, atasözü, deyim, aforizma, duvar yazıları, motto, döviz vb.)
Sosyal Medya Mesajları
HİKÂYE EDİCİ METİNLER
Çizgi Roman
Fabl
Hikâye
Karikatür
Masal/ Efsane/ Destan
Mizahi Fıkra
Roman
Tiyatro
ŞİİR
Mani/ Ninni
Şarkı/ Türkü
Şiir
Tekerleme/ Sayışmaca/ Bilmece

Ek 17. Uygulama Sonrası Öğrenci Görüşme Formu

Dijital Yazma Uygulamalarına İlişkin Öğrenci Görüşme Formu

Sayın Hocam,

Bu form *"Katmanlı Program'la desteklenmiş dijital yazma etkinliklerinin BİLSEM öğrencilerinin bilgilendirici metin yazma becerilerini geliştirmeye etkisi"*ni araştırmak üzere yapılacak doktora çalışması için hazırlanmıştır. Aşağıda, çalışma öncesinde 6. sınıf öğrencileri için hazırlanmış görüşme soruları yer almaktadır. Bu soruları değerlendirmenizi, sorular hakkında görüş ve önerilerinizi belirtmenizi rica ederim. İlgi ve görüşleriniz için teşekkür ederim.

Dilek BAYRAKTAR

Sevgili Öğrenciler,

Bilgilendirici metin yazma becerilerinizi geliştirmeyi amaçlayan bu çalışmada, etkinlikler ve süreç hakkındaki görüşleriniz merak edilmektedir. Görüşleriniz için şimdiden teşekkür ederim.

Lütfen soruları cevaplandırırken etkinliklerin uygulanma süreçlerini göz önünde bulundurunuz.

1. Etkinlik öncesini ve sonrasını karşılaştırdığınızda; uygulamalar, metin yazma becerinize katkı sağladı mı?

2. Yukarıdaki sorunun cevabı "Evet" ise uygulamaların, metin yazma becerinize katkıları nelerdir?

3. Etkinliklerin kazandırdığı farkındalıklar daha iyi yazmanızı sağladı mı?

4. Yukarıdaki sorunun cevabı "Evet" ise etkinliklerin kazandırdığı farkındalıklar daha iyi yazmanızı nasıl sağladı?

5. Etkinlikler içinde (**METKE, MTÖYA, MTÖY**) sevdiğiniz çalışmalar hangileriydi? (Lütfen her bölüm için belirtiniz.)

6. Etkinlikler, haber metinlerini hangi yönlerden daha iyi anlamanızı sağladı?

7. *Katmanlı Program destekli dijital yazma etkinlikleri*nin öğrenme stilinize uygun olduğunu düşünüyor musunuz? Daha başka neler, nasıl yapılsaydı daha iyi olurdu?

8. *Dijital yazma* etkinlikleriyle ve tür farkındalığıyla hangi yazı türlerinde metinler yazmayı isterdiniz? Niçin?

9. Etkinliklerin dijital yetkinliğinize katkıları nelerdir? Neleri öğrendiniz, neleri daha iyi yapıyorsunuz?

10. "Haber Dili Dijital Sözlüğü"nü kullanmanın yararları nelerdir? Bu sözlük hakkında düşünceleriniz ve önerileriniz nelerdir?

11) Dijital yazma etkinlikleri süresince sıkıldığınız anlar oldu mu, neden sıkıldınız?

Dilek BAYRAKTAR

Ek 18. Dijital Yazma Etkinlikleri Uzman Görüşü Formu

Katmanlı Program Destekli Dijital Yazma Etkinlikleri Uzman Görüşü Formu

Değerli Hocam,

Bu form, "Katmanlı Program destekli dijital yazma uygulamalarına dayalı etkinliklerin BİLSEM'de eğitim alan genel yetenek alanı BYF grubu 6. sınıf öğrencilerinin "bilgilendirici metin yazma becerilerine, yazma motivasyonlarına, yazma özerkliklerine, dijital teknolojiye yönelik tutumlarına ve öğrenme stillerine etkisini araştırmak" amacıyla yapılacak olan doktora tezinde kullanılmak üzere geliştirilmiştir.

Çalışmada, eylem araştırması yöntemi kullanılacaktır. Eylem sürecinde Katmanlı Program destekli dijital yazma uygulamalarının etkinlik planlarını oluşturmak için alan uzmanı olarak sizden aşağıdaki soruları yanıtlamanızı rica eder, teşekkür ederim.

Dilek BAYRAKTAR

1. Katmanlı Program'ı yazma becerisinde uygulamak için ne tür etkinlikler kullanmamızı tavsiye edersiniz?

2. Sizce Katmanlı Program'ı dijital yazma etkinliklerine nasıl uygulayabiliriz?

3. Katmanlı Program'ı dijital yazma etkinliklerine uygularken hangi teknolojik ürünleri ve hangi web araçlarını kullanmamızı önerirsiniz?

4. Katmanlı Program destekli dijital yazma etkinliklerini oluştururken sizce nelere dikkat etmeliyiz?

5. Katmanlı Program destekli dijital yazma etkinliklerinde yer verilecek olan haber metinlerinin konuları sizce neler olmalıdır?

6. Sizce haber metni yazma sürecinin her aşaması için kaç adet etkinlik tasarlamak daha uygun olur?

Ek 19. Etkinlik Puan Listesi Uzman Görüşü Formu

Sayın Hocam,

Bu puan listesi *"Katmanlı Program'la desteklenmiş dijital yazma etkinliklerinin BİLSEM öğrencilerinin bilgilendirici metin yazma becerilerini geliştirmeye etkisi"*ni araştırmak üzere yapılacak doktora çalışması için hazırlanmıştır. Aşağıda, 6. sınıf öğrencileri için hazırlanmış etkinliklerin Katmanlı Program'a göre puanları yer almaktadır. Belirlenen puanlar hakkında görüş ve önerilerinizi belirtmenizi rica ederim. İlgi ve görüşleriniz için teşekkür ederim.

KATMANLI PROGRAM DESTEKLİ DİJİTAL YAZMA ETKİNLİKLERİ PUAN LİSTESİ

Metin Türünü Kavrama Etkinlikleri (12 saat - 6 hafta)

4 saat **C** katmanı *1. ve 2. etkinlik (**10+10 toplam puan: 20)**

4 saat **B** katmanı * 3. ve 4. etkinlik (**15+15 toplam puan: 30)**

4 saat **A** katmanı * 5. ve 6. etkinlik (**20+30 toplam puan: 50)**

* Öğrenci bir sonraki aşamaya geçebilmek için bu bölümden en az 70 puan almalıdır.

Metin Türüne Özgü Yazmaya Alışma Etkinlikleri (8 saat - 4 hafta)

2 saat **C** katmanı * 7. etkinlik **15 puan**

2 saat **B** katmanı * 8. etkinlik **20 puan**

2 saat **A** katmanı * 9. etkinlik **30 puan**

2 saat **A** katmanı * 10. Etkinlik **35 puan**

* Öğrenci bir sonraki aşamaya geçebilmek için bu bölümden en az 70 puan almalıdır.

Metin Türüne Özgü Yazma Etkinlikleri (4 saat - 2 hafta)

2 saat C ve B katmanları * 11. etkinlik (40+40 dk.) 20+25 **(toplam puan: 45)**

2 saat A katmanı * 12. etkinlik (40+40 dk.) 25+30 **(toplam puan: 55)**

* Öğrenci bu aşamayı tamamlamak için en az 70 puan almalıdır.

Ek 20. Yazma Motivasyonu Ölçeği

YAZMA MOTİVASYONU ÖLÇEĞİ[1]

Sevgili Öğrenciler,

Bu araştırmanın amacı, siz değerli öğrencilerin yazma motivasyonlarına ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesidir. Bu nedenle siz değerli öğrencilerin düşünceleri bizim için son derece önemlidir. Görüşme formuna ilişkin her maddeyi dikkatlice okuyup sadece bir seçeneği işaretlemeniz gerekmektedir. ***Formu doldurmada gönüllülük esastır.*** Vereceğiniz bilgiler sadece bilimsel amaçla kullanılacaktır. Gösterdiğiniz sabır ve özenden dolayı teşekkür ederim.

*"Aşağıdaki maddeleri doldururken lütfen **yeni bir metin yazdığınız zamanları** göz önünde bulundurunuz."*	ÇOK SIK	SIK SIK	BAZEN	NADİREN	HİÇ
1. Yazma sonucunda metin üretecek olmam içimde coşku uyandırır.	5	4	3	2	1
2. Yazmak benim işimdir.	5	4	3	2	1
3. Yeni fikirler ortaya koymak için yazarım.	5	4	3	2	1
4. Metin yazarken kendimi enerjik hissederim.	5	4	3	2	1
5. İçimdeki ilgi beni yazmaya iter.	5	4	3	2	1
6. Başarılı bir yazar olma amacı taşırım.	5	4	3	2	1
7. Yazma hedefim doğrultusunda mücadele ederim.	5	4	3	2	1
8. Yazdığım metin beni doyuma ulaştırır.	5	4	3	2	1
9. Grupla yazma sürecinde yazma coşkum arkadaşlarıma yansır.	5	4	3	2	1
10. Yazma becerilerimi geliştirmek için çabalarım.	5	4	3	2	1
11. Yazma konusunda yetenekli olduğumu düşünüyorum.	5	4	3	2	1
12. En zor yazma görevlerini başarıyla tamamlarım.	5	4	3	2	1
13. Yaratıcılığımı yazdığım metinlere yansıtırım.	5	4	3	2	1

[1] Ölçek tek boyutludur. Ölçekte ters değerlendirilmesi gereken madde yoktur.

9

Ek 21. Yazma Özerkliği Ölçeği

YAZMA ÖZERKLİĞİ ÖLÇEĞİ

Değerli Öğrenciler,

Size sunulan bu ölçek, sizlerin yazma özerklik düzeyinizi belirmeye yönelik bilimsel bir araştırma için düzenlenmiştir. Aşağıdaki soruları, size uygun yeri işaretleyerek cevaplayınız. İlgi ve dikkatiniz için teşekkür ederiz.

Faktörler	Madde No	Maddeler	EVET	KISMEN	HAYIR
Motivasyon ve Tutum	1	Yazı yazmayı severim.			
	2	Yazı yazmaktan hoşlanırım.			
	3	Yazma çalışmasını bitirdiğimde yazı yazma isteğim artar.			
	4	Yazımı yazarken kendimi mutlu hissederim.			
	5	Yaşamım boyunca yazı yazmak isterim.			
	6	Yazma çalışmalarına olumlu bakarım.			
	7	Başarılı bir yazı çalışması yaptığımı düşünürüm.			
Paylaşım ve Değerlendirme	8	Yazımı öğretmenimle paylaşırım.			
	9	Yazımı paylaşmak beni mutlu eder.			
	10	Yazımı arkadaşlarımla paylaşırım.			
	11	Yazımın başkaları tarafından okunmasını isterim.			
	12	Öğretmenimin yazım hakkında değerlendirme yapması benim için önemlidir.			
	13	Yazma sürecinde öğretmenime danışırım.			
	14	Arkadaşlarımın yazım hakkında değerlendirme yapması benim için önemlidir.			
	15	Yazma sürecini çevremden yardım alarak yürütürüm.			
Planlama ve Süreç	16	Yazma çalışmasını plana göre yürütürüm.			
	17	Yazma çalışmam için yazı planı hazırlarım.			
	18	Yazım için yöntem belirlerim.			
	19	Yazma sürecini aşamalara göre yürütürüm.			
	20	Yazımı belirlediğim yönteme göre yazarım.			
	21	Yazma sürecinin aşamalarını kontrol ederim.			
	22	Yazı yazmadan önce konuyu belirlerim.			

10

Ek 22. Kolb'un Öğrenme Stilleri Envanteri (KÖSE 3)

Kolb'un Öğrenme Stilleri Envanteri-3

Değerli Öğrenci,

Aşağıda öğrenme stilinizi belirlemek amacıyla 12 adet yarım bırakılmış ifade verilmiştir. Lütfen her bir ifadeyi dikkatle okuyunuz ve bu yarım kalmış ifadeyi tamamlamak üzere verilen seçenekleri, size en uygun olana **4** puan vererek en az uygun olana doğru **3, 2, 1** puan veriniz. Aşağıdaki örnek bu işlemi nasıl yapacağınızı açıklamak üzere verilmiştir.

Örnek,

Öğrenirken,

..3.. Mutlu olurum

..2..Dikkatli olurum

..1..Hızlı davranırım

..4..Kendi fikrimi oluştururum

1. Öğrenirken…,
..... Duygularımı da öğrenmeye katarım.

..... Öğrendiğim fikirler üzerinde düşünmeyi severim.

..... Bir şeyler yapıyor olmaktan hoşlanırım.

..... İzlemekten ve dinlemekten hoşlanırım.

2. En iyi öğrenme yolum…,
..... Dikkatle dinlemek ve izlemektir.

..... Kendi mantığımla yorumlamaktır.

..... Duygularıma ve sezgilerime güvenmektir.

..... Çok çalışıp bir şeyleri başarmaktır.

3. Öğrenirken…,

.....Mantığıma uygun olan sonucu bulmaya çalışırım.

.....Öğrenmede sorumlu olduğumu hissederim.

.....Derse katılmadan sessizce izlerim.

.....Derse yoğun bir şekilde katılırım.

4. En iyi…,
.....Duygularımla öğrenirim.
.....Yaparak öğrenirim.
.....İzleyerek öğrenirim.
.....Fikirler üzerinde düşünerek öğrenirim.

14

5. Öğrenirken...,

.....Konuyla ilgili yeni bilgilere/fikirlere açığım.
.....Konuyu her yönüyle/ayrıntılılarıyla ele alırım.
.....Konuyu kendi içinde küçük bölümlere ayırırım.
.....Konuyla ilgili öğrendiğim şeyleri yapmaktan/uygulamaktan hoşlanırım.

6. Öğrenirken...,

.....Gözlem yapan biriyim.
.....Öğrenmeye katılan biriyim.
.....Duygularıyla hareket eden biriyim.
.....Mantıklı davranan biriyim.

7. En iyi öğrenme yolum...,

.....Konuyla ilgili gözlem yapmaktır.
.....İnsanlarla konuyla ilgili konuşmak, iletişim kurmaktır.
.....Konunun dayandığı temel fikirleri düşünmektir.
.....Konuyla ilgili deneme ve uygulama yapmaktır.

8. Öğrenirken...,

...Çalışmamın sonuçlarını görmekten hoşlanırım.
...Konuyla ilgili temel fikirleri düşünmeyi severim.
...Acele etmekten hoşlanmam.
...Kendimi tamamen öğrenme işinin içinde hissederim.

9. En iyi öğrenme yolum...,

...İzlemektir.
...Hissettiklerimi dikkate almaktır.
...Öğrendiklerimi uygulamaktır.
...Kendi düşüncelerimi dikkate almaktır.

10. Öğrenirken...,

...Çekingen biri olurum.
...Öğrendiklerimi sorgulamadan kabul ederim.
...Sorumluluklarımı bilen biriyim.
...Öğrendiğim şeyler üzerinde düşünen biriyim.

11. Öğrenirken...,

...Derse katılırım.
...Derse katılmadan izlerim.
...Öğrendiklerimi değerlendiririm.
...Aktif olmaktan hoşlanırım.

12. En iyi öğrenme yolum...,

...Anlatılan fikirleri (konuları) tek tek ele almaktır.
...Yeni fikirleri öğrenmeye açık olmaktır.
...Dikkatli olmaktır.
...Anlatılanları uygulamaktır.

Ek 23. Dijital Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği

DİJİTAL TEKNOLOJİYE YÖNELİK TUTUM ÖLÇEĞİ

(Dijital Teknoloji: Verileri bir ekran üzerinde elektronik olarak gösteren uygulamalar. Bilgisayar, cep telefonu, tablet, uygulamaları)

Bu ölçek dijital teknolojiye yönelik tutumları ölçmek amacıyla hazırlanmıştır. Ölçek sonuçları, yalnızca bu konudaki tutumları belirlemek amacıyla kullanılacaktır. Bu maddelerin cevaplandırılması yaklaşık 10 dakika sürecektir. Her bir maddeyi okuduktan sonra üzerinde uzun sure düşünmeden, ilk aklınıza geleni işaretleyiniz. Cevapsız madde bırakmayınız. Vermiş olduğunuz içten ve doğru cevaplar için teşekkür ederim.

Dr. Emine CABI

No	Madde ve Faktörler	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1	Herhangi bir dijital teknolojiyi kolaylıkla kullanırım.					
2	Çevreme yararlı işlerde teknolojiyi etkin kullanabilmeyi isterim.					
3	Yeni karşılaştığım dijital teknolojiyi bir defa kullanmam öğrenmem için yeterlidir.					
4	Dijital teknolojilerin beni geliştirdiğine inanıyorum.					
5	Dijital bir teknolojiyi kullanmak için bilginin yanında yeterli becerinin olması gerekir.					
6	Okulda teknoloji ile ilgili çok daha fazla dersin olmasını isterim					
7	Anlaşılması en zor dijital bir teknolojiyi bile kullanacağımdan eminim.					
8	Yeni karşılaştığım dijital bir teknolojiyi öğrenmek için isteklıyimdir.					
9	Dijital teknolojiyi günlük yaşantımda kullanmak hoşuma gider.					
10	Vaktimin çoğunu dijital teknoloji kullanarak geçirmekten hoşlanırım.					
11	Dijital teknoloji alanında yeni bilgiler öğrenmek hoşuma gider.					
12	Dijital ürün satışı yapan mağazalarda yeni ürünleri inceleme merakım vardır.					
13	Dijital teknoloji alanında uzman olarak çalışmak sıkıcıdır.					
14	Dijital teknoloji ile ilgili haberler dikkatimi çeker.					
15	Derslerimde dijital teknolojinin kullanılması derse olan ilgimi artırır.					
16	Sosyal ağları (facebook, twitter vb.) kullanmak dijital teknolojinin en iyi avantajlarından biridir.					
17	Daha çok sosyal ağları (facebook.twitter vb.) kullanmak için dijital teknolojilerden yararlanırım.					
18	Sosyal ağları (facebook.twitter vb.) etkin olarak kullanırım.					
19	Sosyal ağlarda(facebook.twitter vb.) kendimi daha rahat ifade ederim.					
20	Dijital teknolojileri kullanmak sıkıcıdır.					
21	Yeni bir dijital teknoloji kullanırken karşılaştığım problemin çözümü konusunda kendime güvenirim.					
22	Dijital ortamda fazla zaman harcamak beni yorar.					
23	Daha çok oyun oynamak için dijital teknolojilerden yararlanırım					
24	Internetten hazır kaynaklara ulaşmak yaratıcılığımı engeller.					
25	Bilgisayar oyunları oynarken sokak oyunlarına göre daha çok eğlenirim.					
26	Derslerimde dijital teknolojilerden yararlanmak başarılı olmamı sağlar.					
27	Dijital teknoloji ortamında geçirilen zaman boşa harcanır.					
28	Bilgisayar destekli ortamlarda dijital materyaller ile ders çalışmak derse olan ilgimi artırır.					
29	Dijital teknolojileri kullanmak için yeterli beceriye sahibim.					
30	Dijital teknolojileri kullanırken hızlı ve pratik işlem yapabilirim					
31	Çevremde dijital teknolojiyi etkin kullanma konusunda liderim.					

11

32	Internet aracılığı ile her türlü bilgiye ulaşabilirim.					
33	Teknolojiyi insanların nasıl kullanmaları gerektiğine dair konularda fikir üretebilirim.					
34	Dijital teknolojiler faydalı amaç için kullanılmalıdır.					
35	Dijital teknolojiyi yaşamımı kolaylaştırmak için etkin olarak kullanırım.					
36	Internet ortamında benim için hangi bilginin yararlı olduğunu ayırt edebilirim.					
37	Dijital teknolojileri kullanırken yaratıcı düşünürüm.					
38	Bildiğim bir uygulamayı farklı dijital teknolojilerde kullanırım.					
39	Dijital teknolojiyi daha çok eğlence aracı olarak kullanırım.					

Madde ve Faktörlere İlişkin Değerler

No	Madde ve Faktörler	Ort.	SS.	D.. Madde Top.Kr.[1]	t(Alt%27 - Üst%27)[2]
	Faktör 1- Yetkinlik				
M3	Yeni karşılaştığım dijital teknolojiyi bir defa kullanmam öğrenmem için yeterlidir.	4.03	0.95	0.51	-14.07
M7	Anlaşılması en zor dijital bir teknolojiyi bile kullanacağımdan eminim.	3.53	1.02	0.57	-13.74
M21	Yeni bir dijital teknoloji kullanırken karşılaştığım problemin çözümü konusunda kendime güvenirim.	3.71	0.98	0.56	-14.60
M29	Dijital teknolojileri kullanmak için yeterli beceriye sahibim.	4.16	0.91	0.59	-15.07
M30	Dijital teknolojileri kullanırken hızlı ve pratik işlem yapabilirim	4.05	0.99	0.63	-16.62
M31	Çevremde dijital teknolojiyi etkin kullanma konusunda liderim.	3.33	1.19	0.59	-15.28
M32	Internet aracılığı ile her türlü bilgiye ulaşabilirim.	4.06	0.94	0.54	-13.20
M33	Teknolojiyi insanların nasıl kullanmaları gerektiğine dair konularda fikir üretebilirim.	3.86	0.89	0.53	-12.49
M37	Dijital teknolojileri kullanırken yaratıcı düşünürüm.	3.88	0.97	0.60	-15.95
M38	Bildiğim bir uygulamayı farklı dijital teknolojilerde kullanırım.	3.87	1.03	0.52	-11.66
	Faktör 2 – Sosyal Ağlar				
M16	Sosyal ağları (facebook, twitter vb.) kullanmak dijital teknolojinin en iyi avantajlarından biridir.	3.91	1.16	0.72	-11.66
M17	Daha çok sosyal ağları (facebook.twitter vb.) kullanmak için dijital teknolojilerden yararlanırım.	3.77	1.25	0.72	-9.57
M18	Sosyal ağları (facebook.twitter vb.) etkin olarak kullanırım.	3.87	1.19	0.73	-10.43
M19	Sosyal ağlarda(facebook.twitter vb.) kendimi daha rahat ifade ederim.	3.35	1.32	0.61	-8.24
	Faktör 3 -Derste Teknoloji Kullanımı				
M6	Okulda teknoloji ile ilgili çok daha fazla dersin olmasını isterim	3.85	1.24	0.45	-13.83
M15	Derslerimde dijital teknolojinin kullanılması derse olan ilgimi artırır.	3.67	1.19	0.67	-18.18
M26	Derslerimde dijital teknolojilerden yararlanmak başarılı olmamı sağlar.	3.53	1.14	0.61	-12.61
M28	Bilgisayar destekli ortamlarda dijital materyaller ile ders çalışmak derse olan ilgimi artırır.	3.48	1.20	0.63	-12.93
	Faktör 4 - İlgi				
M8	Yeni karşılaştığım dijital bir teknolojiyi öğrenmek için istekliyimdir.	4.26	1.80	0.32	-7.01
M9	Dijital teknolojiyi günlük yaşantımda kullanmak hoşuma gider.	4.29	0.03	0.53	-15.40
M11	Dijital teknoloji alanında yeni bilgiler öğrenmek hoşuma gider.	4.09	0.04		

M12	Dijital ürün satışı yapan mağazalarda yeni ürünleri inceleme merakım vardır.	3.92	0.04	0.49	-12.96
M14	Dijital teknoloji ile ilgili haberler dikkatimi çeker.	3.81	1.07	0.49	-14.65
	Faktör 5 - Benim için Teknoloji				
M1	Herhangı bir dijital teknolojiyi kolaylıkla kullanırım.	4.47	0.74	0.48	-13.18
M2	Çevreme yararlı işlerde teknolojiyi etkin kullanabilmeyi isterim.	4.39	0.85	0.46	-8.63
M4	Dijital teknolojilerin beni geliştirdiğine inanıyorum.	4.03	1.02	0.50	-15.88
M5	Dijital bir teknolojiyi kullanmak için bilginin yanında yeterli becerinin olması gerekir.	4.03	1.01	0.37	-7.75
	Faktör 6 - Olumsuz Yönler				
M20	Dijital teknolojileri kullanmak sıkıcıdır.	3.88	1.18	0.48	-9.75
M22	Dijital ortamda fazla zaman harcamak beni yorar.	2.77	1.22	0.39	-6.38
M13	Dijital teknoloji alanında uzman olarak çalışmak sıkıcıdır.	3.28	1.23	0.31	-6.55
M27	Dijital teknoloji ortamında geçirilen zaman boşa harcanır.	3.26	1.26	0.51	-7.47
M24	Internetten hazır kaynaklara ulaşmak yaratıcılığımı engeller.	2.97	1.26	0.40	-4.92
	Faktör 7 - Eğlence Amaçlı Kullanım				
M10	Vaktimin çoğunu dijital teknoloji kullanarak geçirmekten hoşlanırım.	3.52	1.25	0.34	-14.31
M23	Daha çok oyun oynamak için dijital teknolojilerden yararlanırım	3.11	1.30	0.46	-7.08
M25	Bilgisayar oyunları oynarken sokak oyunlarına göre daha çok eğlenirim.	2.76	1.33	0.37	-7.28
M39	Dijital teknolojiyi daha çok eğlence aracı olarak kullanırım.	3.59	1.15	0.38	-6.77
	Faktör 8 - Bilinçli Kullanım				
M34	Dijital teknolojiler faydalı amaç için kullanılmalıdır.	4.23	0.04	0.38	-9.56
M35	Dijital teknolojiyi yaşamımı kolaylaştırmak için etkin olarak kullanırım.	4.23	0.04	0.44	-14.82
M36	Internet ortamında benim için hangi bilginin yararlı olduğunu ayırt edebilirim.	4.02	0.03	0.40	-10.56

[1]N=689 [2]$n_1=n_2=230$ P<.001

Ek 24. KPDY Etkinlikleri - Ders Planları

1. Bölüm: Programın ve Etkinlik Uygulamalarının Tanıtımı

Ders: Türkçe

Sınıf: 6/A-B-C-D

Süre: 2 ders saati

Tarih: 1. Hafta

Etkinlik Adı: Katlayarak Yazıyorum

Dersin Amacı: Katmanlı Program'ı tanıma ve Katmanlı Program'la yazma uygulamalarını kavrama

Dersin Kazanımları:

* Katmanlı Program'ın planı, işleyişi ve değerlendirme süreci hakkında bilgi sahibi olur.

***** Katmanlı Program'la haber metni yazma sürecini kavrar.

* Derslerde kullanacakları Web 2.0 araçlarını (Wordwall, Canva, Padlet, LearningApps, Jigsaw Planet, Kahoot, Google Classroom) tanır.

* Öğrenciler, haber metinlerini okuma ve yazma becerileri ile ilgili kendi hazırbulunuşluk düzeylerini fark eder.

Kullanılan Eğitim Teknolojileri, Araç, Gereçler ve Kaynakça: Bilgisayar, Web 2.0 araçları, internet, Nunley, K. F., ve Evin Gencel, İ. (2019). Katmanlı Program: İlkeler, Planlama, Uygulama ve Değerlendirme. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 15(2), 349-362, Dijital Yazmanın Aşamaları Listesi (Ek-1), "Katlayarak Yazıyorum Etkinlikleri Puan Listesi" (Ek-2), çeşitli gazeteler, haber videoları ve haber ses dosyaları (Ek-3), gazete haberleri (bülten hâlinde) (Ek-4), Akal, A. (2021). Süper Gazeteciler 1. Ankara: Ertem Basım Yayın Dağıtım, Akal, A. (2019), Süper Gazeteciler 2- Parktaki Esrar. Ankara: Ertem Basım Yayın Dağıtım.

Öğrenme-Öğretme Süreci:

Öğretmen, öğrencilerin ilgisini çekmek amacıyla sınıfa farklı gazetelerle beraber Aytül Akal'ın Süper Gazeteciler-1, Süper Gazeteciler-2 romanlarını getirir. Öğrenciler basılı kaynakları incelerler.

Aşağıdaki sorularla öğrencilerin derse dikkati çekilir:

* Gazete okuyor musunuz?

* Ne kadar sıklıkla gazete okuyorsunuz?

* Gazete nedir? Hangi gazeteleri biliyorsunuz?

* Gazetelerin çoğu hangi zaman aralığında yayımlanır? Bunun sebepleri neler olabilir?

* Gazeteci kimdir, ne iş yapar?

* Her olay ya da olgu haber sayılır mı? Açıklar mısınız?

* "Hayatımızda gazeteler olmasaydı…" cümlesini nasıl tamamlarsınız?

* Öğretmen, etkileşimli tahtadan e-gazete örnekleri ile farklı konularda derlenen televizyon haberlerinin videoları ile radyo haberlerinin ses dosyalarını açar. Dersin devamında öğrenciler, bu örnek televizyon haberlerinin videolarını izleyip radyo haberlerinin ses dosyalarını dinlerler.

Aşağıda yer alan sorularla öğrencilerin dikkati sürdürülür:

***** Haber okumayı mı, izlemeyi mi yahut dinlemeyi mi tercih edersiniz?

* Haber okurken basılı veya dijital kaynaklardan hangilerini tercih ediyorsunuz?

1. Görev: Daha çok hangi konularda yazılmış veya yayınlanmış haberleri okuyor, izliyor yahut dinliyorsunuz? *(Her öğrenci sorunun cevaplarını Padlet Web 2.0 aracına yazar.)*

2. Görev: İlgi alanlarınıza giren ve ön bilgilere sahip olduğunuz hangi konularda haber yazmak isterdiniz? *Her öğrenci hangi konularda haber yazmak istediğini Padlet Web 2.0 aracına yazar.*

Öğretmen, öğrencilerle birlikte Türkçe derslerinde haftada iki saat olmak üzere 12 hafta boyunca dijital ortamda (web araçları ile) haber metni yazma etkinlikleri yapacaklarını duyurur. Öğretmen, etkinlikler yürütülürken öğrencilerin hangi yazma aşamalarını gerçekleştireceklerini, bu aşamalardan her biri için C, B ve A katmanı görevlerinin olacağını açıklar. Dijital yazmanın aşamalarını tanıtır. Katmanlara göre hazırlanmış olan etkinliklerde öğrencilerin her katmanda yapacakları uygulamalar sonunda kaç puan alacaklarının yer aldığı listeyi öğrencilerle paylaşır.

Öğrencilere; etkinliklere dair yürütecekleri görevleri, Google Classroom dijital sınıfından seçecekleri belirtilir. Google Classroom dijital sınıfında haftalık olarak belirlenmiş görevler ve yürütülecek çalışmalar öğrencilere gösterilerek tanıtılır. Ayrıca dijital sınıfta Web 2.0 araçlarında hazırlanan yazma çalışmalarının linklerinin yüklenmiş olduğu belirtilir ve bu şekilde uygulamaların dijital sınıf ortamında nasıl yapılacağı gösterilir.

* Öğrencilerden bir sonraki ders etkinliği için dijital sınıflarında yüklü olan bülten hâlinde hazırlanmış ***gazete haberleri*** okumaları istenir.

3. Görev (Ders Dışı): Öğrencilerden ilgilerini çeken haber metinlerinden birine dair Canva aracından yararlanarak sorular hazırlamaları ve cevaplarıyla birlikte sunum hâlinde Google Classroom'a yüklemeleri istenir.

4. Görev (Ders Dışı): Öğrencilere bir sonraki etkinliklerin uygulamalarının Google Classroom'da paylaşılacağı duyurulur; öğrencilerden ders öncesinde bu uygulamaların incelenmesi istenir.

Değerlendirme:

Öz Değerlendirme Formu

Adı Soyadı:

No: Tarih:

Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
"Katlayarak Yazıyorum" etkinliklerinde her basamakta (C, B, A) görevlerimi seçebileceğimi biliyorum.			
"Katlayarak Yazıyorum" etkinliklerinde görevlerimi nasıl yerine getireceğimi öğrendim.			
"Katlayarak Yazıyorum" etkinliklerinde görevlerimi seçerken her basamakta (C, B, A) kaç puan almam gerektiğini biliyorum.			
Haber metni yazma aşamalarının neler olduğunu öğrendim.			
Haber metni yazma etkinliklerinde kullanacağım Web 2. 0 araçları hakkında bilgi sahibi oldum.			
Google Classroom'u nasıl, ne amaçla kullanacağımı öğrendim.			
12 hafta boyunca dijital ortamda haber metni yazma çalışmaları yapacağım ve haber bültenleri hazırlayacağım için mutluyum.			
Dijital yazma etkinlikleriyle yazma becerimin gelişeceğini düşünüyorum.			

Eklemek İstediklerim:

Öğretmen Değerlendirme Formu

Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
"Katlayarak Yazıyorum" etkinliklerinde her basamakta (C, B, A) görevlerini nasıl seçeceğine ilişkin uygulama yaptı.			
"Katlayarak Yazıyorum" etkinliklerinde görevlerini seçerken her basamakta (C, B, A) kaç puan alması gerektiğini açıkladı.			
Haber metni yazma aşamalarını sıraladı.			
Haber yazma aşamalarındaki etkinlik görevlerini dijital ortamda yerine getirmek için belirlenen süreyi sorguladı.			
Haber metni yazma etkinliklerinde kullanacağı Web 2. 0 araçlarının neler olduğunu ve bunları nasıl kullanacağını belirtti.			
Hangi konularda haber yazıları okuduğunu ve haber metni yazmak için belirlediği konuları Padlet Web 2.0 aracına yazdı.			
Etkinlik sürecinde sorulan soruları yanıtladı.			
Dijital yazma süreci ile ilgili duygu ve düşüncelerini paylaştı.			

Ek:1 Dijital Yazmanın Aşamaları Listesi

1. Yazma Öncesi

1.1. Metin Türünü Kavrama

1.2. Metin Türüne Özgü Yazmaya Alışma

2. Metin Türüne Özgü Yazma

2.1. Yazmaya Hazırlık

2.1.1. Konunun Belirlenmesi

2.1.2. Konunun Zaman, Amaç, Hedef Okur ve Yazarın Ön Bilgisi Kapsamında Sınırlandırılması

2.1.3. Düşünce Üretme Yolları Kullanılarak İçeriğin Saptanması

** Konuya bakış açısını belirler.*

** 5N 1K sorularını kullanarak içerik belirler.*

** Ana düşünceyi belirler.*

** Yardımcı düşünceleri belirler.*

2.1.4. Eksik Bilgilerin Araştırılması

** Yararlandığı kaynakları metinde nasıl kullanacağını belirler.*

2.1.5. Ayrıntılı Planın Yapılması

** Ayrıntılı plan hazırlar.*

** Başlık(ları) tasarlar.*

2.2. Yazma

2.2.1. Plana Göre Taslak Yazma

** Giriş, gelişme ve sonuç paragraflarını yazar.*

a. Belirlediği bilgi cümlelerini sıralar.

b. Sıraladığı cümleleri gruplandırır.

c. Gruplandırdığı cümleleri paragrafa dönüştürür.

d. Paragraf sıralarını gözden geçirir.

** Haberin başlığını yazar.*

** Spotu (tanıtımcık) yazar.*

** Ara başlıkları yazar.*

2.2.2. Metinsellik ve Biçim Bağlamının Gözden Geçirilmesi

** Metnin düşünce planında anlatım biçimlerini etkili kullanır.*

** Metnin düşünce planında içeriğe uygun düşünceyi geliştirme yollarını kullanır.*

** Metnin düşünce planında başlıkları yerinde ve doğru şekilde kullanır.*

** Metnin düşünce planında kelimeleri çeşitli, yerinde ve doğru anlamda kullanır.*

** Metnin düşünce planında metin türüne uygun dil unsurlarını doğru ve etkili kullanır.*

** Yazısında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.*

2.2.3. Düzeltme

** Haber metnini gözden geçirir.*

** Haber metnini düzeltir.*

2.2.4. Metnin Son Şeklini Yazma

** Konuyu, mantıksal tutarlılık ve bütünlük içinde anlatır.*

** Cümleler, diğerleriyle uyumlu ve doğru sıradadır.*

** Ana düşünce ve yardımcı düşünceler belirgindir, birbirini desteklemektedir.*

2.3. Paylaşma

2.3.1. Haber Metnine Uygun Görsellerin Hazırlanması

2.3.2. Görsellerin ve Metnin Sayfaya Uygun Biçimde Yerleştirilmesi

2.3.3. Haber Metninin Bülten Hâlinde Tasarımının Yapılması

NOT: Metin türüne özgü yazmaya alışma ile türe özgü yazma aşamaları aynıdır; ancak etkinlik türleri farklıdır.

EK:2 Katlayarak Yazıyorum Etkinlikleri Puan Listesi

Katmanlı Program Destekli Dijital Yazma Etkinlikleri Puan Listesi

Metin Türünü Kavrama Etkinlikleri (12 saat - 6 hafta)

4 saat **C** katmanı *1. ve 2. etkinlik (**10+10 toplam puan: 20)**

4 saat **B** katmanı * 3. ve 4. etkinlik (**15+15 toplam puan: 30)**

4 saat **A** katmanı * 5. ve 6. etkinlik (**20+30 toplam puan: 50)**

* Öğrenci bir sonraki aşamaya geçebilmek için bu bölümden en az 70 puan almalıdır.

Metin Türüne Özgü Yazmaya Alışma Etkinlikleri (8 saat - 4 hafta)

2 saat **C** katmanı * 7. etkinlik **15 puan**

2 saat **B** katmanı * 8. etkinlik **20 puan**

2 saat **A** katmanı * 9. etkinlik **30 puan**

2 saat **A** katmanı * 10. Etkinlik **35 puan**

* Öğrenci bir sonraki aşamaya geçebilmek için bu bölümden en az 70 puan almalıdır.

Metin Türüne Özgü Yazma Etkinlikleri (4 saat 2 hafta)

2 saat C ve B katmanları * 11. etkinlik (40+40 dk.) 20+25 **(toplam puan: 45)**

2 saat A katmanı * 12. etkinlik (40+40 dk.) 25+30 **(toplam puan: 55)**

* Öğrenci bu aşamayı tamamlamak için en az 70 puan almalıdır.

Ek:3 Televizyon Haberleri:

https://www.trthaber.com/haber/cevre/atiklardan-minyatur-ev-yapiyor-668461.html

https://www.dailymotion.com/video/x83bm4s (Marmara Denizi Ölüyor)

https://www.youtube.com/watch?v=J6D_GnYnJns (Şermin Yaşar Manisalılarla Buluştu)

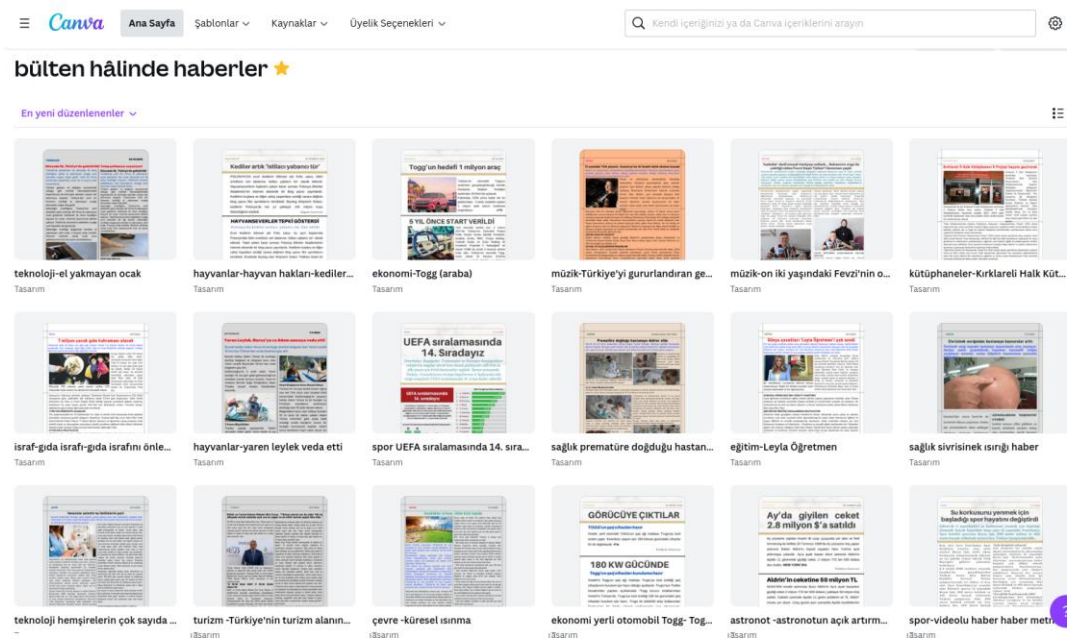
Radyo Haberleri:

https://podcast.ntvradyo.com.tr/genel/239817875.mp3

(Dünyayı Değiştirecek Fikirler -**Murat Demirtaş - Doğal Ekmek**)

https://www.trthaber.com/podcast/mimar-sinan-istanbulun-su-sorununu-nasil-cozdu-33.html (Mimar Sinan İstanbul'un Su Sorununu Nasıl Çözdü?)

EK:4 Gazete Haberleri (Bülten Hâlinde)



Ders: Türkçe

Sınıf: 6/A-B-C-D

Süre: 2 ders saati

Tarih: 2. Hafta

Temel Beceri Alanı: Yazma

Yazma Aşaması: Yazma Öncesi/Metin Türünü Kavrama

Etkinlik No: 1

Etkinlik Adı: *Haber Okuyorum* ***(C Katmanı Etkinliği)***

Dersin Amacı: Dijital ortamda haber metinleri okuma ve haber konularını kavrama

Dersin Kazanımları:

* Dijital ortamda haber metinleri okur ve bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder.

* Okuduğu haber metinleriyle ilgili sorular sorar ve soruları cevaplar.

* Görsellerden ve başlıklardan hareketle okuyacağı haber metninin konusunu tahmin eder.

* Haber metinlerinin konusunu ve konunun nasıl sınırlandığını belirler.

* Haber metinlerinde önemli noktaların vurgulanış biçimleri ile gazetelerdeki sürmanşeti ve manşeti belirler.

Kullanılan Eğitim Teknolojileri, Araç, Gereçler ve Kaynakça:

* https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=216af7af77bc
* https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=1c93538b2f61
* https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=172a669bb265
* https://learningapps.org/display?v=pnaz66bea22
* https://learningapps.org/display?v=py8yexcea22
* https://wordwall.net/tr/resource/39314729/haber-metinlerinin-konusunu-se%c3%a7iyorum-kopyas%c4%b1
* https://padlet.com/dilekbayraktar22/b1dtl3zziyrykdzu
* https://padlet.com/dilekbayraktar22/mj0akgr2byip93u
* https://padlet.com/dilekbayraktar22/srrm35evt5kkdmwk
* https://wordwall.net/tr/resource/40770915/g%c3%b6rselden-haber-konusuna
* https://padlet.com/dilekbayraktar22/9pjqreg6thm7r3dp
* https://learningapps.org/display?v=pth46pmw322
*https://wordwall.net/tr/resource/38369669/haber-unsurlar%c4%b1
* https://wordwall.net/tr/resource/38369520/haberin-unsurlar%c4%b1
* TDK'nin dijital sözlükleri, http://haberdilisozlugu.eu5.org/

Öğrenme-Öğretme Süreci:

* Öğrencilerle, Google Classroom'da yukarıda linkleri bulunan etkinlik uygulamalarını dersten önce paylaşılır ve öğrenciler ders saati dışında hazırlanan uygulamaları inceleyerek derse gelirler. Hangi uygulamayı seçeceklerini belirlerler.

* Bir önceki derste öğrencilerden ders dışı görev olarak ilgilerini çeken haber metinlerinden birine dair Canva aracından yararlanarak sorular hazırlamaları ve cevaplarıyla birlikte sunum hâlinde Google Classroom'a yüklemeleri istenmişti. Bu görevler değerlendirilir. Öğrenciler, metinlere dair hazırladıkları soruları ve cevapları arkadaşlarıyla paylaşır.

* Öğrenciler; Jigsaw Planet Web 2.0 aracında hazırlanan yapbozla ***"Usta Gözlerden Gönül Gözüne"***, ***"Amazon'un Semihi"***, ***"Cadılara Türk Kabağı"*** başlıklı haber metinlerini okurlar, "*seçtikleri bir*

*haber metninin yapbozu"*nu tamamlarlar. Haber metinlerinin ve görsellerin sayfaya nasıl yerleştirildiğini açıklarlar.

* Öğrencilere, haber metinlerini okurken anlamını bilmedikleri kelimeleri öğrenmeleri için Google Classroom'da linki bulunan TDK'nin dijital sözlüklerinden yararlanabilecekleri söylenir. Öğrenciler "*seçtikleri bir haber metnini okurlar"*; metinde anlamını bilmedikleri kelimeler ve kelime grupları için dijital sözlüklere başvururlar. Öğrenciler, kendi dijital sözlüklerine bu kelime ve kelime gruplarını eklerler. Öğrenciler, Web 2.0 aracı LearningApps'ta hazırlanan *"Kelimelerin Anlamlarını Tahmin Ediyorum 1-2"* adlı uygulamaları yaparlar.

* "Okuduğunuz haber metinlerinin konuları neler?" "En çok hangi konularda yazılmış haberler dikkatinizi çekti?" sorularıyla öğrencilerin derse olan dikkatleri sürdürülür. Öğrenciler, Wordwall aracında hazırlanan *"Haber Metinlerinin Konusunu Tahmin Ediyorum"* uygulaması ile haber metinlerinin konularını belirlerler. *"Farklı oyun seçeneği ile"* çeşitli yollarla haberlerin konularını tahmin ederler.

* Öğrenciler, Padlet'te hazırlanan *"Konu Sınırlaması"* adlı uygulamayı yaparlar. Önce, örnek uygulamalarla haber metinlerinin konularının nasıl sınırlandırıldığını fark ederler; ardından öğrenciler, okudukları haber metinlerinin konularının nasıl sınırlandırılmış olabileceğini belirtirler. Ayrıca öğrenciler, genel haber konularını içeren tablodan seçecekleri konuları zaman, amaç, hedef okur ve kendisinin ön bilgisi kapsamında sınırlandırırlar. Bunun için *Padlet'te hazırlanan 2. konu sınırlandırması uygulamasını* yaparlar.

Soru: Haber metinlerinde sizce hangi bölümler daha belirgin biçimde vurgulanmaktadır?

Öğrenciler, soruya verdikleri yanıtların ardından LearningApps ve Padlet'te hazırlanan etkinlik uygulamalarını yaparlar. Spotun ve başlıkların haber metninde nasıl vurgulandığını fark ederler.

* Öğrencilere gazetelerde ilk sayfa haberlerine ne adlar verildiği sorulur. Sürmanşet ve manşet haberleri gösterilir. Ardından Wordwall Web 2.0 aracında hazırlanan etkinlik uygulaması yapılır.

5. Görev (Ders Dışı): Bir sonraki etkinlik için dijital sınıfınızda yüklü Web 2.0 araçları ile hazırlanmış olan *dijital yazmaya hazırlık aşamasındaki metin türünü kavrama* uygulamalarını inceleyiniz.

Değerlendirme: Görev Kontrol Listesi

Öğrencinin Adı Soyadı: Tarih:

Ölçütler	**Dereceler**		
	Evet	**Kısmen**	**Hayır**
Okudukları haber metinlerine dair Canva aracında sorular hazırlamıştır.			
Okudukları haber metinlerine dair sorduğu sorulara Canva aracında cevaplar hazırlamıştır.			
Jigsaw Planet web aracında seçtiği haber metninin yapbozunu tamamlamıştır.			
Haber metinlerinin ve görsellerin sayfaya nasıl yerleştirildiğini açıklamıştır.			
Haber Dili Dijital Sözlüğü'ne anlamını bilmediği kelimeleri ve anlamlarını eklemiştir.			
LearningApps'ta hazırlanan *"Kelimelerin Anlamlarını Tahmin Ediyorum 1-2"* adlı uygulamalardan seçtiğini yapmıştır.			
Haber konularını ve metinlerini ilgisi ve merakı doğrultusunda seçerek Padlet'te hazırlanan *"Konu Sınırlandırması 1-2"* adlı uygulamaları yapmıştır.			
Spotun ve diğer başlıkların koyu harflerle ve farklı puntolarla yazıldığını belirtmiştir.			
LearningApps ve Padlet'te hazırlanan haber metinlerinde spotun ve başlıkların önemine ilişkin uygulamaları yapmıştır.			
Gazetelerin ilk sayfasında yer alan sürmanşeti ve manşeti belirlemeye yönelik Wordwall'da hazırlanan uygulamaları yapmıştır.			

Öğrencinin C Katmanı Puanı	**1-10**

Ders: Türkçe

Sınıf: 6/A-B-C-D

Süre: 2 ders saati

Tarih: 3. Hafta

Temel Beceri Alanı: Yazma

Yazma Aşaması: Yazma Öncesi/Metin Türünü Kavrama

Etkinlik No: 2

Etkinlik Adı: Yerel Gazeteleri Tanıyorum ***(C Katmanı Etkinliği)***

Dersin Amacı:

***** Haber metinlerinin içeriğini kavrama

Dersin Kazanımları:

1) Haber metinlerinin yazılış amacını kanıt göstererek değerlendirir.

2) Haber metinlerinde hedef kitleyi kanıt göstererek değerlendirir.

3) Haber kaynaklarının güvenirliğini sorgular.

4) Haber metinlerinde ana düşünceyi ve yardımcı düşünceleri belirler.

5) Yazarın konuya bakış açısını tespit eder, konuyu ele alış şeklini yorumlar.

6) Haber metnindeki öznel ve nesnel yaklaşımları tespit eder**.**

Kullanılan Eğitim Teknolojileri, Araç, Gereçler ve Kaynakça:

* https://create.kahoot.it/details/c6244d12-6a10-481a-aad5-aa313d476a14

*****https://www.canva.com/design/DAFU8FgG83Q/HEae6VwTLfGGu6PDtDvtdQ/view?utm_content=DAFU8FgG83Q&utm_campaign=designshare&utm_medium=link&utm_source=publishsharelink

*https://www.canva.com/design/DAFUqNYr2OY/VkV-0b57Hi6IW-LG3VW3WA/view?utm_content=DAFUqNYr2OY

* https://padlet.com/dilekbayraktar22/eowkt862i09r3mzj

* https://padlet.com/dilekbayraktar22/r0ivouho5dbmv2fm

***** https://create.kahoot.it/details/5abdd724-d53e-4010-9506-9bfdc80d85f1

***** Dijital Sözlükler (https://sozluk.gov.tr)

* Röportaj Ses Kaydı: https://drive.google.com/file/d/1SrQaDdRP4amMx8QjiWW0VSVzSqvE8acw

Öğrenme-Öğretme Süreci:

* Öğrencilere Kırklareli'nde yayımlanan gazeteler hakkında neler bildikleri sorulur; bugünkü derste yerel gazeteleri tanıyacakları belirtilir ve öğrenciler, "Kırklareli Ural Medya Gazeteleri Tanıtım Röportajı Ses Kaydı"nı dinlerler. (EK-1) Kayıt belirli aralıklarla durdurulur, öğrenciler dinlediklerine dair notlar alırlar.

* Dinleme metnine yönelik dijital uygulamada hazırlanan sorular yanıtlanır. (Kahoot)

* Öğrenciler dinleme metninden seçecekleri bir bölümü dramatize ederler.

* Öğrencilere bir gazeteci (muhabir) ile tanışacakları bildirilir. Öğrencilerden gazeteciye soracakları sorular hakkında düşünmeleri istenir.

* Öğrenciler, gazeteci Cansu Çetintaş'la tanışırlar ve ona gazetecilikle ilgili sorular sorarlar.

* Öğrencilere haberin nasıl yazıldığı ve haber içeriği ile ilgili sunum yapılır. (Canva) Ardından öğrenciler, konuyla ilgili Padlet'te ve Kahoot'ta hazırlanan dijital uygulamaları yaparlar.

Görev 6 (Ders Dışı): Bir sonraki ders için dijital sınıfınıza yüklenilen uygulamaları inceleyiniz. İlgiyle okuduğunuz bir haber metninin özetini Padlet'teki örnekten hareketle yazınız.

EK-1: Kırklareli Ural Medya Gazeteleri Tanıtım Röportajı

Haber Nasıl Yazılır ve Yayına Hazırlanır?

Dilek Bayraktar: Merhaba Cansu Hanım! Öncelikle benimle haber yazma ve yayımlama konusunda röportaj yapmayı kabul ettiğiniz için size ve gazeteci arkadaşlara teşekkür etmek istiyorum. Bize Ural Medya bünyesindeki gazeteleri tanıtabilir misiniz? Gazeteciler haber yazarken en çok nelere dikkat ederler?

Cansu Çetintaş: Şimdi, bizim bünyemizde dört tane gazete var: 1, ***"Sınırkent"*** günlük gazete, 2, ***"Kırklareli"*** günlük gazete, üçüncüsü ***"Demirköy-İğneada"*** haftalık gazetemizdir, dördüncüsü de ***"Bizimşehir"*** gazetemizdir. Bu da haftalık gazetedir. İki günlük, bir haftalık gazetemiz vasıflı gazetedir. Bu gazeteler; Sınırkent gazetesi (vasıflı-günlük), Kırklareli gazetesi (vasıflı-günlük) ve Demirköy-İğneada gazetesidir. (vasıflı-haftalık) "Bizimşehir" gazetesi sadece haftalık gazetemizdir.

Vasıflı gazete, ilan alan gazete demektir. Resmî ilan alan gazetelere biz ***vasıflı gazete*** diyoruz. Bunun haricinde günlük gazetelerimiz her gün, gün içerisinde Kırklareli'nde yerel olan haberleri içeriyor. "Kırklareli'nde neler oluyor? Vali, Başkanlar, buranın önemli insanları ya da halk ne yapıyor, ne ediyor?" Günlük gazetelerimizde bu haberler yer alıyor.

Gazetelere, yerel gazete olduğumuz için yerel haber koyma zorunluluğumuz var. Bunun haricinde, haber yazımında şunlara dikkat ediyoruz: ***Başlık***lara, ***özellikle spot yazımı***na, fotoğraf kullandığımız haberlerin altında yer alan ***fotoğraf altı yazıla***r… Bu tarz şeylere dikkat ederek buradaki yerel halkı ilgilendiren bilgiler neyse bu konularda halkı bilgilendirmeyi amaçlıyoruz. Yani, "Gazetecilik, kamuoyunu bilgilendirme amaçlı bir iştir." diyebiliriz.

Dilek Bayraktar: Teşekkür ederim Cansu Hanım. Peki, haberi nasıl yazarsınız, haber kaynaklarınız nelerdir? Muhabir arkadaşlarımızdan dinleyebilir miyiz?

Emine Kartal: ***"Sınırkent"*** gazetesi muhabiriyim. Gazeteyi ilk önce elimize aldığımızda en önemli şey, 1. sayfa ve 8. sayfa haberleridir. 8, genelde ulusalda da bilindiği gibi spor sayfası olarak çıkar. Bizde de aynı şekilde devam ediyor. Birinci sayfada özellikle ***manşet ve sürmanşet***… Çünkü günün en önemli olayının yer aldığı iki haber oluyor genelde. Manşet ve sürmanşette genellikle bölgede yaşanan önemli olaylar yer alırken fotoğraflarda ve başlıklarda da bunu ön plana çıkartmaya çalışıyoruz. Altında yer alan haberler de yine onların niteliğinde önemli haberlerdir. Bunları alırken tabii ki biz basın mensupları olduğumuz için çalışan birimlerin, yani kamuya hizmet eden birimlerin de basın kolları oluyor; haberlerimiz buradan geliyor. Yeri geliyor basın açıklamaları oluyor. Oralara arkadaşlarımız gidiyor, fotoğraflar çekiliyor. Oradaki açıklamalar, ses kayıtları alınıyor. Arkadaşlar oradan haberleri topluyorlar; sonrasında biz burada bilgisayar ortamında yazıya döküyoruz.

Dilek Bayraktar: Bu aşamada şu soruyu sormak istiyorum. Gazeteleri nasıl yayına hazırlıyorsunuz?

Cansu Çetintaş: Her gün belirli bir saatimiz var, o saate kadar gazetenin haberleri bir program üzerinde yazılıyor. Bilgisayar ortamında quark-indesing dediğimiz bir uygulama var. Haber yazıları, şablon şeklinde bu uygulama üzerinde sayfalara yerleştiriliyor. Aynı zamanda sayfa düzenleyicimiz var. Sayfa sekreteri de diyebiliriz kendisine. Haberler, onun tarafından gazetelere yerleştiriliyor.

Gazeteleri saat beşe kadar baskıya göndermek durumundayız. Beşte baskıya gider ve sonra gazete basılı hâlde bize gelir. Sabah da bayilere dağıtılır. O gün, o şekilde başlar ve günlük gazeteler için aynı tempo her gün devam etmek zorundadır.

Günlük ve haftalık gazetelerimiz sekiz sayfadır. Gazetelerin yarısında yerel haberlere yer vermemiz gerekmektedir. Denetlemelerimiz olduğu için, vasfımız düşmesin diye birtakım ve buna benzeyen kriterlerimiz var. Vasfımızı korumamız için bunları yerine getirmek zorundayız. ***"Basın İlan Kurumu"*** tarafından da yılda bir kez denetleniriz.

Bununla beraber gazetelerimizde köşe yazılarımız, şiir bölümlerimiz, yaşanmış öykülerimiz de var. Bunlar da muhabirlerimiz tarafından hazırlanır, sayfa düzenleyicimize gönderilir; o da program üzerinde bu yazıları yerleştirerek matbaaya yollar. Bu da e-posta ile olur zaten.

Dilek Bayraktar: Gazetelerde yer alan içerikler hakkında bizi daha fazla bilgilendirir misiniz?

Emine Kartal: Gazetelerde vatandaşın ne beklediği ile ilgili haberlere yer veriyoruz. Yani bizim gazetemizde yaşanmış öyküler, şiirler ya da esnaf röportajları da var. Gazeteyi alan kişinin de ilgisini çekmek gerekiyor en azından. Gazete artık dijitalde kaldığı için okura daha çok hitap edebilmemiz önemli. İlgiyi çekebilmek maksadıyla böyle köşelere yer veriyoruz. Kırklareli'nde bir esnafla ilgili haberi gazetede görüp "Ne iş yapıyormuş, nereliymiş, bu işi nasıl öğrenmiş?" gibi soruların yanıtları insanların ilgisini çekiyor. Haber yaparken de "Okurun nasıl ilgisini çekebiliriz?" diye düşünüp karşı tarafın gözüyle olaylara bakıyor; bir okuyucu gözünden ele aldığımız konuları habere yansıtmaya çalışıyoruz.

Dilek Bayraktar: Haber metinlerinin yazılmasında okuyucu kitlesinin öneminden bahseder misiniz bize?

Cansu Çetintaş: Kitle ne bekliyor? Bu soru bir muhabir için oldukça önemli. İlimizde, mesela herhangi birinin düğünü; kurulan pazarlar, pazarın nabzı, herhangi bir esnafla röportaj… Bu tarz şeyler de okuyucunun dikkatini çekeceği için bunlara da yer veriyoruz. Aslında bunlara çok yer vermek istiyoruz; daha çok dikkat çeksin diye ama her zaman olmuyor. Çok fazla dışarda olmak, haber koşturmak gerekiyor. Bunda tabii ki belli şartların olgunlaşması gerekiyor. Şartlar doğrultusunda evet, bu haberleri de yapıyoruz.

Dilek Bayraktar: Haberlerin oluşmasında basın açıklamaları ve sonrasındaki süreçten bahseder misiniz?

Cansu Çetintaş: Basın açıklamaları oluyor. Basın açıklamalarına gidiliyor, orada ses kaydı alınıyor, fotoğraflar çekiliyor. Haber buraya geliyor, yazılıyor; yazı işleri müdürü tarafından kontrol ediliyor ve öyle gazeteye konuyor. Tekrar hatırlayacak olursak haberin yayımlanma sürecinde muhabirler haberleri yazarlar, yazı işleri müdürü onaylar ve haberler o şekilde onaylandıktan sonra sayfa düzenleyiciye gönderilir, şablona yerleştirildikten sonra ise baskıya gönderilir. Basın açıklamasında ise önce basın açıklamasına gidiliyor, ses kaydı alınıyor. Ses kaydı alındıktan sonraki işlemleri isterseniz Kırklareli gazetesi yazı işleri müdürümüzden dinleyelim.

Ecem Sena Erbil (Kırklareli gazetesi yazı işleri müdürü): Genel işleyiş Sınırkent gazetesi ile aynı. Basın açıklaması şu şekilde oluyor: Açıklama başlamadan on, on beş dakika önce orada oluyoruz. Basın açıklaması yapacak kişilerin yanı sıra açıklamaya destek verecek olan kişilerle halktan duyup gelen insanlar da oluyor burada. Basın açıklamasının konusuyla ilgili konuşulanlara biz de kulak kesiliyoruz.

Haberin girişinde direkt basın açıklamasına yer vermiyoruz. Açıklamaların öncesinde o dönemde, gündemde ne varsa (örneğin geçenlerdeki bir basın açıklamasından önce Bartın'daki maden felaketinden bahsedilmesi) o olaydan bahsediliyor. Sonra basın açıklaması başlıyor, açıklamalar okunuyor. Destek verenlere teşekkür ediliyor. Metinler bazen bizlere veriliyor bazen ses kayıtları şeklinde oluyor. Fotoğraflar çekiyoruz ve bazen videolu haber de yapıyoruz. Kayıtlarımız oluyor. Videoya da çektiklerimizi buraya getiriyoruz, yazıya döküyoruz. İşte giriş kısmındakiler ekleniyor. Açıklama öncesinde konuşulanları, kimlerin katıldığını, destek verdiğini; bunları belirtiyoruz. Halktan bir şeyler duyduysak genel bir yoklama ile onların ne düşündüklerini ifade ediyoruz. Aynı şekilde haber gazeteye girdikten sonra videosu yapılırken de yine bir özet şeklinde ses kaydı alıyoruz o haberi seslendiren muhabirden. Sonra çektiğimiz videoyu sesli videoyla uyumlu olabilecek şekilde birleştirip kamuoyuyla paylaşıyoruz.

Dilek Bayraktar: Gazetelerinizin web siteleri de var bu durumda. Bunlar hakkında bilgi alabilir miyiz?

Cansu Çetintaş: Evet, gazetelerimizin web siteleri de var. Web sitelerine videolu haberlerimizi ekliyoruz. Ayrıca yazılı olarak gördüğünüz tüm haberler internet ortamında, web sitemizde mevcut. Oradan da haberlere girilip bakılıyor. Bir süre sonra artık internet haberciliğine de geçilecek. Bununla

ilgili çalışmalar yürütülmeye başlandı. Günümüz şartlarına ayak uydurmak için yavaş yavaş oraya doğru ilerliyoruz.

Dilek Bayraktar: Gazetelerinize göz atacak olursak; yerel haberlerin yanında genel haberleriniz var, farklı konularda köşeleriniz var. Ayrıca spor haberlerine de yer verildiğini görüyoruz. Bu konuda neler söyleyebilirsiniz?

Cansu Çetintaş: Gazetelerimizde belirttiğiniz üzere farklı konularda haberlerimiz var, halkın nabzını tutan, onların sorunlarını dile getiren haberlerimiz de var. Son sayfada da spor haberlerimiz var. Spor haberlerimizle Ecem Işık arkadaşımız ilgileniyor. Bu sayfada nelere dikkat ediyoruz, ne tarz başlıklar koyuyoruz? Onları da Ecem Işık'tan dinleyebiliriz.

Ecem Işık: Benim işim diğer muhabir arkadaşlarımdan daha farklı; çünkü diğer haberler daha resmî oluyor. İnsanlar spor sayfasından daha eğlenceli şeyler bekliyorlar. Bu sebepten daha rahat çalıştığımızı söyleyebilirim. Bir de genel ve yerel haber olayı da spor sayfasında farklı; çünkü insanlar genel takımlarla ilgili de bir şeyler bilmek istiyor. İşte, Fenerbahçe'yi de okumak istiyor, Galatasaray'ı da okumak istiyor. Genellikle yerel ve genel spor haberlerini birlikte veriyoruz spor sayfasında. Maç varsa Kırklareli'nde fark etmiyor, köy takımını da mahalle takımını da manşete taşıyoruz. Bu arada Kırklareli'nde tek spor sayfası yapan gazete biziz. Muhtemelen de ildeki tek spor muhabiriyim şu durumda.

Cansu Çetintaş: Spor sayfamız hep vardır, o da Ecem Işık tarafından yapılır. Spor sayfamız hep dolu çıkar.

Dilek Bayraktar: Verdiğiniz bilgiler için teşekkür ediyoruz. Eklemek istediğiniz hususlar nelerdir?

Ecem Sena Erbil: Bunların dışında genelde olup yerele indirgenen haberler de oluyor. Örneğin Bartın... Vali, Belediye Başkanı, İl Müdürü açıklamalar yapıyor. Geçmiş olsun ya da taziye mesajları yayımlanıyor. Bu türden haberlere biz gazetemizde yer verirken şu yolu izliyoruz: Örneğin; Bartın'da olan olayda Bartın Valiliğinden yapılan açıklamaları ele alıyoruz. Eğer AFAD bir açıklama yaptıysa oradan aldıklarımızı da değerlendiriyoruz. Bilgileri birkaç yerden teyit edip, doğrulayıp haberin içine öyle sentezledikten sonra haberi yayına hazırlıyoruz.

Dilek Bayraktar: Teşekkür etmek istiyorum.

Cansu Çetintaş: Biz teşekkür ederiz.

Dilek Bayraktar: Sağ olun arkadaşlar, görüşmek dileğiyle…

Muhabirler: Cansu Çetintaş, Emine Kartal, Ecem Sena Erbil, Ecem Işık

Röportaj: Dilek Bayraktar

Röportaj Tarihi: 19.10.2022

Değerlendirme:

Gözlem Formu

Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
Dinleme metnini değerlendirmeye yönelik hazırlanan dijital uygulamayı yaptı.			
Dinlenilen metnin bir bölümünü dramatize etti.			
Gazeteciye sorular sordu.			
Haber metinlerinin yayına hazırlanma sürecini değerlendirdi.			
Haber metinlerinin içeriğini değerlendirdi.			
Haber metinlerinin yazılış amacını kanıt göstererek değerlendirdi.			
Haber metinlerinde hedef kitleyi kanıt göstererek sorguladı.			
Haber metinlerinde ana düşünceyi ve yardımcı düşünceleri belirledi.			
Yazarın konuya bakış açısını tespit etti, konuyu ele alış şeklini yorumladı.			
Haber kaynaklarının güvenirliğini sorguladı.			
Haber metnindeki öznel ve nesnel yaklaşımları tespit etti.			

Öğrencinin C Katmanı Puanı	1-10

Ders: Türkçe

Sınıf: 6/A-B-C-D

Süre: 2 ders saati

Tarih: 4. Hafta

Temel Beceri Alanı: Yazma

Yazma Aşaması: Yazma Öncesi/Metin Türünü Kavrama

Etkinlik No: 3

Etkinlik Adı: Afişimde Haber Gizli ***(B Katmanı Etkinliği)***

Dersin Amacı: Haber metinlerinin içeriğini yorumlama

Dersin Kazanımları:

* Dijital ortamda okuduğu haber metinlerinden ilgisini çekenleri özetler.

* Haber metinlerinde açık ve örtülü iletileri değerlendirir.

* Metinde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretir.

* Haber metnini kendi bakış açısına göre yeniden kurgular.

* Haber metinlerini karşılaştırır.

* Haber metinlerinin içeriğini farklı metin ve araçlarla yeniden yorumlar. (Okuduklarıyla ilgili duygu ve düşüncelerini farklı sanat dallarında ifade eder.)

Kullanılan Eğitim Teknolojileri, Araç, gereçler ve Kaynakça:

https://padlet.com/dilekbayraktar22/6j9zyewdzkqrj20u

https://create.kahoot.it/details/5abdd724-d53e-4010-9506-9bfdc80d85f1

https://padlet.com/dilekbayraktar22/fl39kvau3vfewe0o

https://padlet.com/dilekbayraktar22/eoeoztpk84cyma2d

https://padlet.com/dilekbayraktar22/2oygz43nxo0nyup

https://padlet.com/dilekbayraktar22/jgffzm50zjo9iybj

https://padlet.com/dilekbayraktar22/krifk8tk2m4qqv9r

https://padlet.com/dilekbayraktar22/p0gg37egdhfrzrx5

https://padlet.com/dilekbayraktar22/gewh0ldnetg08ys4

https://www.canva.com/design/DAFUz_zKwbI/s5J3Grgvg1Ur1EqdSOfOag/view?utm_content=DAFUz_zKwbI

https://www.canva.com/design/DAFUz2iTjec/OIpBW4R0UB5QbA0UTDnqxg/view?utm_content=DAFUz2iTjec

Öğrenme-Öğretme Süreci:

* Öğrenciler, özetledikleri haber metinlerini sınıfta paylaşırlar. (Padlet)

* Haber metinlerinde örtülü anlamları bulmaya yönelik Kahoot'ta hazırlanan etkinlik uygulamasını yaparlar.

* Padlet'te hazırlanan uygulamadan hareketle ilgilerini çeken bir haberde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretirler.

* Padlet'te hazırlanan uygulamalardan birini seçerek haber metnini kendi bakış açısına göre yeniden kurgular.

* Öğrenciler, Padlet'teki üç uygulama ile bakış açısı ve mesajlar bakımından haber metinlerini karşılaştırırlar. Aynı haberin farklı kaynaklarda nasıl kurgulandığını ve yazıldığını tartışırlar. Öğrenciler, ilgilerini çeken haberi seçebilirler. Öğrenciler, yine Padlet'te hazırlanan başka bir uygulama ile haber metinlerinin yazılı hâliyle medya sunumlarını karşılaştırırlar.

* Öğrenciler, Canva Web 2.0 aracıyla hazırlanan uygulamalarla haber metinlerinin içeriğini seçtikleri haberlere uygun afiş hazırlayarak yorumlar. Afişini tamamlayan grup üyeleri diğer grubun afişinde hangi haberin gizli olduğunu tahmin eder. Öğrencilerin grup olarak hazırladıkları afişler akran değerlendirme formu ile değerlendirilir.

1. Değerlendirme: Yansıtıcı Günlük

Adı Soyadı: Tarih:

1) Neleri iyi yaptım?

2) Nelere dikkat etmeliyim?

3) Web araçlarında uygulamaları yaparken neler hissettim?

4) Uygulamalardaki çalışmaları daha iyi nasıl yapabilirim?

5) Görüşler doğrultusunda afişimde ne gibi düzenlemeler yaptım?

2. Değerlendirme: Akran Değerlendirme Formu

Etkinlik Adı: Afişimde Haber Gizli

Değerlendirilen Grubun Adı:

1. Değerlendirici Adı ve Soyadı:

2. Değerlendirici Adı ve Soyadı:

	ÖLÇÜTLER	1. Akran			2. Akran		
		Evet	Kısmen	Hayır	Evet	Kısmen	Hayır
AFİŞİMDE HABER GİZLİ	Afişi özenle hazırlamıştır ve afişin görünümünü düzenlemiştir.						
	Afişi dikkat çekici bir özellikte hazırlamıştır.						
	Afişte haber metninin amacını anlaşılır biçimde belirtmiştir.						
	Afişte haberin konusunu vurgulamıştır.						
	Haberin içeriğine uygun etkili bir slogan bulmuştur.						
	Görsel ve yazılı ögeleri haberin konusuna uygun bir biçimde kullanmıştır.						
	Aldığı görevi zamanında yerine getirmiştir.						
	Çalışmalara gönüllü katılmıştır.						
	Grup içerisinde iş bölümüne katılmıştır.						

Öğrencinin B Katmanı Puanı	**1-15**

Ders: Türkçe

Sınıf: 6/A-B-C-D

Süre: 2 ders saati

Tarih: 5. Hafta

Temel Beceri Alanı: Yazma

Yazma Aşaması: Yazma Öncesi/Metin Türünü Kavrama

Etkinlik No: 4

Etkinlik Adı: Haber Analisti ***(B Katmanı Etkinliği)***

Dersin Amacı: Haber metinlerini çözümleme

Dersin Kazanımları:

* Haber metinlerinde ***"başlık"***larla [ana başlık ve alt başlık (spot)] ***"metin"*** arasındaki ilişkiyi belirler.

* Haber metinlerine farklı başlıklar önerir.

* Haber fotoğraflarını yorumlar ve görsel yorumcuların haberi nasıl ilettiklerini sorgular.

* Haber metinlerinde grafik, tablo ve çizelgeyle sunulan karmaşık bilgileri yorumlar.

* Okuduğu haber metinlerinde anlatım biçimlerinden hangilerine, nasıl yer verildiğini belirler.

* Okuduğu haber metinlerinde düşünceyi geliştirme yollarından hangilerine, nasıl yer verildiğini belirler.

Kullanılan Eğitim Teknolojileri, Araç, gereçler ve Kaynakça:

https://create.kahoot.it/details/8928e89a-b2b9-4b6c-9453-8504f96c6c38

https://padlet.com/dilekbayraktar22/ajpcbbq00o0pjwvn

https://www.canva.com/design/DAFUp7YGstU/KIPlq3XXJznnggxEdQlymQ/view?utm_content=DAFUp7YGstU

https://www.canva.com/design/DAFUp4D8YNk/Suy7eWjsYM4AX16Ld1eFEw/view?utm_content=DAFUp4D8YNk

https://padlet.com/dilekbayraktar22/eubpuyuubi1436ms

https://padlet.com/dilekbayraktar22/pmdeursfx4onfnos

https://padlet.com/dilekbayraktar22/6fku4vuaidh58gt7

https://padlet.com/dilekbayraktar22/uwshckk550kw98f1

https://padlet.com/dilekbayraktar22/nuoqjp24t43y39gg

Öğrenme-Öğretme Süreci:

* Öğrenciler, haber başlıkları ile metin arasındaki ilişkiyi Kahoot'taki uygulamayı yaparak belirler.

* Öğrenciler, Padlet'te ve Canva'da hazırlanan etkinlik uygulamalarından hareketle haber metinlerine farklı başlıklar önerirler.

* Öğrenciler, Padlet'te hazırlanan uygulamalarla haber fotoğraflarını yorumlar ve görsel yorumcuların haberi nasıl ilettiklerini sorgular.

* Öğrenciler, seçtikleri haber metinlerinde grafik, tablo ve çizelgeyle sunulan karmaşık bilgileri Padlet'te hazırlanan uygulama ile yorumlar.

* Öğrenciler, ilgilerini çeken haber metinlerini seçerler ve Padlet'te hazırlanan uygulamadan yararlanarak okudukları metinlerde anlatım biçimlerinden hangilerine, nasıl yer verildiğini belirler.

* Öğrenciler, ilgilerini çeken haber metinlerini seçerler ve Padlet'te hazırlanan uygulamadan yararlanarak okudukları metinlerde düşünceyi geliştirme yollarından hangilerine, nasıl yer verildiğini belirler.

Değerlendirme:

Öğretmen Değerlendirme Formu

Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
Haber metinlerinde ana başlığın ve alt başlıkların sayfaya nasıl yerleştirildiğini açıkladı.			
Haber metinlerinde ana başlığın ve alt başlıkların metinle ilişkisini açıkladı.			
Haber metinlerinde spotun önemini ve sayfadaki yerini belirtti.			
Haber metinlerine farklı başlıklar önerdi.			
Haber fotoğraflarını yorumladı.			
Görsel yorumcuların haberi nasıl ilettiklerini sorguladı.			
Haber metinlerinde grafik, tablo ve çizelgeyle sunulan bilgileri yorumladı.			
Okuduğu haber metinlerinde anlatım biçimlerinden hangilerine, nasıl yer verildiğini belirledi.			
Okuduğu haber metinlerinde düşünceyi geliştirme yollarından hangilerine, nasıl yer verildiğini belirledi.			

Öğrencinin B Katmanı Puanı	1-15

Ders: Türkçe

Sınıf: 6/A-B-C-D

Süre: 2 ders saati

Tarih: 6. Hafta

Temel Beceri Alanı: Yazma

Yazma Aşaması: Yazma Öncesi/Metin Türünü Kavrama

Etkinlik No: 5

Etkinlik Adı: Haber Dili ***(A Katmanı Etkinliği)***

Dersin Amacı: Haber dilini çözümleme

Dersin Kazanımları:

* Haber dilinin özelliklerini açıklar.

* Okuduğu haber metinlerinde "***sözcük yapılarını"*** ve bunlar arasındaki anlamsal ve dil bilgisel bağlantıları çözümler.

* Okuduğu haber metinlerinde ***"cümle yapılarını"*** ve bunlar arasındaki anlamsal ve dil bilgisel bağlantıları çözümler.

* Okuduğu haber metinlerinde ***"paragraf yapılarını"*** ve bunlar arasındaki anlamsal ve dil bilgisel bağlantıları çözümler.

* Okuduğu haber metinlerinin tutarlılığını sorgular.

Kullanılan Eğitim Teknolojileri, Araç, gereçler ve Kaynakça:

https://www.canva.com/design/DAFU71fCRjo/kbzG0-2FSJUxrilLmC472w/view?utm_content=DAFU71fCRjo

https://www.canva.com/design/DAFb4Q-MX8c/yhcsocBJti3JxSUPcRb0nA/edit

https://learningapps.org/watch?v=pqeqx7unv22

https://learningapps.org/watch?v=pzo8odbha22

https://wordwall.net/tr/embed/f413c76a7e3b4893b49e479b3d72a90a?themeId=23&templateId=35&fontStackId=0

https://wordwall.net/tr/embed/6c468a7f7f3a499eb503c2225cb11d4e?themeId=45&templateId=72&fontStackId=0

https://wordwall.net/tr/embed/a7e6c470256c49a08645618c0e1b7e64?themeId=6&templateId=69&fontStackId=1

https://wordwall.net/tr/embed/46a9fa03f5b440fe87d07ededb338aa8?themeId=26&templateId=36&fontStackId=0

https://wordwall.net/tr/embed/006c73f94a4e423ba10c144dd26009c5?themeId=22&templateId=45&fontStackId=0

https://wordwall.net/tr/embed/d2a11535184a40f88c85903d1bbfadb4?themeId=1&templateId=2&fontStackId=0

https://learningapps.org/watch?v=p0c0r852t22

https://learningapps.org/watch?v=p0idrk5x222

https://learningapps.org/watch?v=pk9vzeosa22

Öğrenme-Öğretme Süreci:

***** "Haber Dili" adlı Canva'da hazırlanan uygulama ile haber dilinin özellikleri tanıtılır. Ardından öğrenciler, LearningApps'te hazırlanan "Haber Fiilleri 1" başlıklı eğitsel oyunu tek kişi veya grupla oynarlar. Aynı web aracında hazırlanan "Haber Fiilleri 2" başlıklı farklı bir çalışmayı yaparlar.

* *"Yazım Kuralları", "Kelime Çorbası", "Haberi Tamamlayalım", "Geçiş ve Bağlantı İfadeleri"* başlıklı Wordwall Web 2.0 aracında hazırlanan uygulamaları yapan öğrenciler, okudukları haber metinlerinde "***sözcük yapıları"*** ile ***"cümle yapılarını"*** ve bunlar arasındaki anlamsal ve dil bilgisel bağlantıları çözümler.

* Öğrencilere Wordwall'da hazırlanan *"Haber Paragrafları 1" ve "Haber Paragrafları 2 (Köstebek Vurmaca)"* adlı uygulamayla iki farklı seçenek sunulmuştur. Öğrenciler istedikleri oyunları seçip oynayarak haber paragrafları arasındaki anlamsal ve dil bilgisel bağlantıları çözümler.

* Öğrenciler, Canva'da hazırlanan *"Haber Metinlerinde Bağdaşıklık ve Tutarlılık"* konulu çalışmayı incelerler, ilgili görevleri yaparlar.

* Öğrenciler, haber metinlerinde tutarlılığı sorgulamak amacıyla LearningApps'te hazırlanan *"Haber Metni- Sıralama 1", "Haber Metni- Sıralama 2", "Haber Metni- Sıralama 3"* adıyla hazırlanan uygulamaları yaparlar.

Değerlendirme:

Öz Değerlendirme Formu

Adı Soyadı: Tarih:

No:

1. Haber dilini kavramaya yönelik etkinlik uygulamaları hakkında düşüncelerim

2. "Haber Dili" etkinlik uygulamaları hakkında duygularım

3. "Haber Dili" etkinlik uygulamalarından öğrendiklerim

4. "Haber Dili" etkinlik uygulamalarında başarılı olduğum bölümler

5. "Haber Dili" etkinlik uygulamalarında zorlandığım bölümler

6. Eklemek istediklerim

Öğrencinin A Katmanı Puanı	**1-20**

Ders: Türkçe

Sınıf: 6/A-B-C-D

Süre: 2 ders saati

Tarih: **7**. Hafta

Temel Beceri Alanı: Yazma

Yazma Aşaması: Yazma Öncesi/Metin Türünü Kavrama

Etkinlik No: 6

Etkinlik Adı: Haberin Anatomisi ***(A Katmanı Etkinliği)***

Dersin Amacı: Haber metinlerinin plan ve işleyişini kavrama

Dersin Kazanımları:

* Haberin kurgusunu (5N-1K) açıklar.

* Okuduğu haber metinlerinin **"giriş"** bölümünün yazma planını çıkarır.

* Okuduğu haber metinlerinin **"gelişme"** bölümünün yazma planını çıkarır.

* Okuduğu haber metinlerinin **"sonuç"** bölümünün yazma planını çıkarır.

Kullanılan Eğitim Teknolojileri, Araç, gereçler ve Kaynakça:

https://padlet.com/dilekbayraktar22/mcukd18yz3ggvec5

https://padlet.com/dilekbayraktar22/g8w5kf9lxf3qf8dp

https://padlet.com/dilekbayraktar22/j9rvkdxjzqvmp4zl

https://www.canva.com/design/DAFUqqKH8X0/uG_VylTSo1_CsFLjgTKBuA/view?utm_content=DAFUqqKH8X0

Öğrenme-Öğretme Süreci:

***** Öğrenciler, haberin yapısı ve unsurlarını tanıtan Padlet'te hazırlanan etkinlik uygulamalarını yaparlar.
* Öğrenciler, haberin kurgusuna ilişkin Padlet'te hazırlanan etkinlik uygulamalarını yaparlar.
* Öğrenciler, haber metinlerinin düşünce planını çıkarırlar. Her bir bölümde haber unsurlarının nasıl işlendiğini Canva ve Padlet'te hazırlanan etkinlik uygulamaları ile yazarlar.

Değerlendirme:

Dereceleme Ölçeği

Öğrencinin Adı Soyadı: Tarih:

No:

	Ölçütler	**1 (Geliştirilebilir)**	**2 (Orta)**	**3 (İyi)**	**4 (Çok İyi)**
1	Haber metinlerinde 5N-1K'yi açıkladı.				
2	Haber metinlerinin nasıl kurgulandığını açıkladı.				
3	Haber metinlerinde girişlerin nasıl yazıldığını açıkladı.				
4	Haber metinlerinde gelişme (gövde) bölümünün planını çıkardı.				
5	Başlıkların haber metinlerinde kullanımını sorguladı.				
6	Görsellerin haber metinlerinde kullanımını sorguladı.				
7	Haber metinlerinde sonuç bölümünün planını çıkardı.				

Öğrencinin A Katmanı Puanı	**1-30**

Ders: Türkçe

Sınıf: 6/A-B-C-D

Süre: 2 ders saati

Tarih: 8. Hafta

Temel Beceri Alanı: Yazma

Yazma Aşaması: Yazma Öncesi/Metin Türüne Özgü Yazmaya Alışma

Etkinlik No: 7

Etkinlik Adı: Haber Yazıyorum 1 ***(C Katmanı Etkinliği)***

Dersin Amacı: Metin türüne özgü yazmaya alışma

Dersin Kazanımları:

1. Görsellerden hareketle haber metni yazar.
2. Videolardan hareketle haber metni yazar.
3. 5N1K sorularına verilen yanıtlardan yola çıkarak haber metni yazar.
4. Başlıklardan hareketle haber metni yazar.

Öğrenme-Öğretme Süreci:

***** Bu dersimizde öğrenciye katmanlı programın **C** katmanını karşılayacak etkinlikler sunulur.

* Öğrencilere ders öncesinde Google Classroom üzerinden Microsoft Word programında hazırlanan çalışma sayfaları gönderilir.

* Öğrenci sınıf ortamında bu etkinliklerden kendi ilgi ve isteği doğrultusunda bir görevi seçer.

Etkinlik görevlerinin içeriği şu şekildedir:

Görev 1: Bu etkinliğimizde öğrenciye çeşitli görseller verilir. Öğrenci istediği görseli seçer ve seçtiği görselle ilgili haber metni yazmaya çalışır. Haber metni yazmaya çalışırken hazırlık çalışması sorularından **(Ek: 1)** faydalanır. Hazırladığı haber metnini düzenler, düzeltir ve paylaşır.

Görev 2: Bu etkinliğimizde öğrenciye çeşitli video bağlantıları verilir. Öğrenci çeşitli bağlantılardan birini seçer ve hazırlık çalışmaları yardımıyla haber metnini yazmaya çalışır. Bu etkinlikte öğrencilerin görsel-işitsel zekâ alanlarına etki edecek çalışmalarda bulunulur. Katmanlı programın işleyişine vurgu yapılır. Öğrenci, hazırladığı haber metnini düzenler, düzeltir ve paylaşır.

Görev 3: Bu etkinliğimizde öğrenciler grup oluşturur ve gruplara çeşitli haber başlıkları verilir:

** Kars'ta Peynir Festivali; Kaşar Yuvarladılar, Yağmurda Halay Çektiler*

** Ters Yöne Girmeye Çalışan Arabaya Otobüs Çarptı, Kaza Anı Güvenlik Kamerasına Yansıdı*

** Küçük Yazılımcı Hem Öğreniyor Hem Öğretiyor*

**Papağanları Sayesinde Konuşmayı Öğrendi*

Grup üyeleri verilen bu başlıklardan kendi ilgi ve isteğine uygun olanı seçer. Seçtiği bu başlıklardan yola çıkarak her bir üye hazırlık çalışmalarını tamamlar ve bir haber metni yazmaya gayret gösterir. Yazılan metinlerin en iyi kısımları alınarak tek bir metin oluşturulur. Oluşturulan metin düzeltilir, düzenlenir ve paylaşılır.

Görev 4: Bu etkinliğimizde öğrenci "Köpek Adası" film tanıtımını izler. İzlediği bu tanıtımdan yola çıkarak film tanıtımı konulu haber metni yazmaya çalışır. Bu etkinliğimizde vurguladığımız özellik bir haberin odak noktasıdır. Haberin odak noktasıyla ilgili çalışmalar geçmiş etkinliklerde yapılmıştır. Öğrenci hayal ve fikirlerinden yola çıkarak odak noktasını belirler, hazırlık çalışmaları yardımıyla haber metnini yazar, düzenler ve paylaşır.

Görev 5: Bu etkinliğimizde öğrenciye çeşitli karikatürler verilmiştir. Öğrenci verilen karikatürlerden kendi ilgi ve isteği doğrultusunda bir seçim yapar. Seçtiği karikatürden yola çıkarak hazırlık çalışmaları yardımıyla haber metnini yazar. Yazdığı haber metnini tutarlılık, yazım ve noktalama açısından düzeltir ve paylaşır.

Görev 6: Bu etkinliğimizde öğrencilerden grup oluşturması istenir. Gruplara çeşitli haber cümleleri (haber spotu) verilir:

"Millî Eğitim Bakanı, resim çalışmalarıyla uluslararası başarı kazanan beş öğrenciyi kutladı."

"Atatürk, bütün yurtta ve dış temsilciliklerimizde anıldı."

"Balıkta av yasağı 1 Eylül itibarıyla bitiyor, balıkçılar bu gece denizlere açılacak."

"Berkeley'deki California Üniversitesinde yapılan araştırmaya göre üç boyutlu filmler gözü yoruyor."

Grup üyeleri bu cümlelerden istediğini seçer ve haberin 5N1K'sini oluşturur. 5N1K'yi oluşturduktan sonra her öğrenci haberin bir bölümünü yazar. Hazırlık çalışmaları yardımıyla grup üyeleri haber metnini oluşturur, düzenler ve paylaşır.

Görev 7: Bu etkinliğimizde öğrenciye çeşitli yarışma afişleri verilir. Habere konu olacak temel bilgiler afişlerde yer alır. Öğrenci kendi isteği ve ilgisi doğrultusunda afişini seçer. Afişte yer alan bilgilere ek olarak çeşitli araştırmalar yapar. Yaptığı araştırmalar ışığında hazırlık çalışmalarını tamamlar ve haber metnini yazar. Yazdığı bu metni düzenler ve paylaşır.

Görev 8: Bu etkinliğimizde öğrenciye "Cumhurbaşkanı"nın Ay'a gitme çalışmaları ile ilgili yaptığı bir demecin videosu izletilir. Haber videosunu izleyen öğrenciden, demeci haber metnine dönüştürmesi istenir. Öğrenci hazırlık çalışmaları yardımıyla haber metnini yazar, düzenler ve paylaşır.

* Görevlerin dosyası ilgili ekte mevcuttur.

* Öğrenci gönderilen sekiz görevden birini seçer.

* Bu haftanın görevlerinden istediğini seçen öğrenci sınıfta dijital ortamda hazırlanan çalışma kâğıdı üzerinden etkinliğe başlar.

* Öğrenci çalışmalarını sınıf dışında tamamlar ve Classroom üzerinden geri gönderir.

* Öğretmen, gönderdiği bu etkinliği görev kontrol listesi ve öz değerlendirme formu yardımıyla değerlendirir.

EK:1

<u>Hazırlık Çalışma Soruları:</u>

Haberin Konusu:

Konu Sınırlandırma Basamakları (1, 2, 3 ve 4. basamak):

Konuya Hangi Açıdan Yaklaşacağım:

5N1K Cevapları: (Ne? Nerede? Nasıl? Neden? Ne Zaman? Kim?)

Ana Düşünce:

Yardımcı Düşünceler:

Eksik Bilgiler ve Araştırmalarım:

Yazma Planım

- Başlıklarım:
- Spotum:

- Giriş Paragrafım:
- Gelişme Paragrafım:
- Sonuç Paragrafım:

Haber Metninin Gözden Geçirilmesi

1. Anlatım Biçimleri:
2. Düşünceyi Geliştirme Yolları:
3. Türe Özgü Dil Unsurlarını Kullanma:

Haber Metnimi Düzenlerim

1. Noktalama ve Yazım Yanlışları:
2. Anlatım Bozuklukları:

Metnin Son Şeklini Yazarım

1. Metnin Tutarlılığı ve Konunun Bütünlüğü:

2. Görselleri ve Metni Sayfaya Uygun Biçimde Yerleştirme:

Metni Paylaşırım

1. Haber Metnini Bülten Hâlinde Düzenleme:

2. Haber Bültenini Paylaşma:

Değerlendirme 1:

Görev Kontrol Listesi

Öğrencinin Adı Soyadı: **Tarih:**

Ölçütler	**Dereceler**		
	Evet	**Kısmen**	**Hayır**
Öğrenci yazma konusunu belirlemiştir.			
Öğrenci yazma konusunu sınırlandırmıştır.			
Düşünce üretme yollarını kullanarak içeriği saptamıştır.			
Eksik bilgileri araştırmıştır.			
Ayrıntılı plan yapmıştır.			
Plana göre taslak hazırlamıştır.			
Yazdığı taslağı gözden geçirmiştir.			
Haber metnini düzeltmiştir.			
Haber metnine son şeklini vermiştir.			
Haber metnine uygun görseller hazırlamıştır.			
Görselleri ve haber metnini sayfaya uygun biçimde yerleştirmiştir.			
Haber metnini bülten hâline getirmiştir.			

Öğrencinin C Katmanı Puanı	**1-15**

Değerlendirme 2:

Öz Değerlendirme Formu

Öğrencinin Adı Soyadı: **Tarih:**

Ölçütler	Dereceler		
	Evet	Kısmen	Hayır
Etkinliklerden kendi isteğime ve ilgime uygun olanı kolaylıkla seçtim.			
Hazırlık çalışmalarını tamamladım.			
Haber metnimde türe özgü dil unsurlarını kullandım.			
Haber metnimde 5N1K sorularına cevap verdim.			
Ayrıntılı plan hazırladım.			
Haber metnimde giriş, gelişme ve sonuç bölümlerini uygun bir biçimde tamamladım.			
Haber metnime uygun başlık(lar) belirledim.			
Haber metnime uygun spot yazdım.			
Haber metnimi yazım ve noktalama kurallarına dikkat ederek gözden geçirdim.			
Haber metnimi uygun görsellerle tamamlayarak bülten hâline getirdim.			
Haber metnimi paylaştım.			

Öğrencinin C Katmanı Puanı	**1-15**

Görev 1: Görsellerden Hareketle Bir Haber Metni Yazıyorum



***Merhaba Değerli Öğrencilerim;**

***Aşağıdaki haber görsellerinden istediğinizi seçiniz.**

***Seçiminizin ardından hazırlık çalışmalarına yanıtlar arayınız.**

***Yaptığınız hazırlıklar yardımıyla haber metininizi oluşturunuz.**

Görselin Kaynağı: www.canva.com



Kaynak: https://sanliurfa.ktb.gov.tr/



Kaynak: https://temizenerji.org/2022/11/29/temiz-enerji-iklim-degisikligi-ve-surdurulebilirlik-arastirma-enstitusu-kuruldu/



Kaynak: https://www.aa.com.tr/tr/yasam/kurumus-cinar-yapraklari-suriyeli-ressamin-elinde-sanat-eserine-donusuyor/2470664



Kaynak: https://temizenerji.org/2022/11/28/senaryo-2030a-kadar-isinin-yarisi-yenilenebilir-enerjilerden-uretilebilir-mi/



Kaynak: https://www.sabah.com.tr/egitim/7-milyon-cocuk-gida-kahramani-olacak-6178225

Görev 2: İzliyorum ve Yazıyorum

Aşağıda verilen bağlantı adreslerinde yer alan haber videolarını izleyiniz.

Seçeceğiniz bir haber videosunu haber metnine dönüştürerek yazınız.

- https://www.youtube.com/watch?v=iFjQ07n6Ujw
- https://youtu.be/Dr9VvI18e5M
- https://youtu.be/RqBJtGe0Exo
- https://youtu.be/J6D_GnYnJns

Merhaba Değerli Öğrencilerim;

Bu etkinliğimizde yukarıdaki videolardan birini seçiyoruz.

Sonrasında hazırlık çalışmalarında yer alan sorulara yanıtlar arıyoruz.

Soruların ışığında haber metnimizi yazmaya çalışıyoruz.



Görselin Kaynağı: www.canva.com

Görev 3 : Başlıktan Hareketle Haber Yazıyorum

Merhaba Değerli Öğrencilerim;

Aşağıda verilen haber başlıklarından birini seçerek bir haber metni yazınız.

Metninize farklı bir başlık belirleyin.

***** *Kars'ta Peynir Festivali; Kaşar Yuvarladılar, Yağmurda Halay Çektiler*

***** *Ters Yöne Girmeye Çalışan Arabaya Otobüs Çarptı, Kaza Anı Güvenlik Kamerasına Yansıdı*

***** *Küçük Yazılımcı Hem Öğreniyor Hem Öğretiyor*

***** *Papağanları Sayesinde Konuşmayı Öğrendi*

Görev 4: Film Tanıtımından Habere



Merhaba Değerli Öğrencilerim;

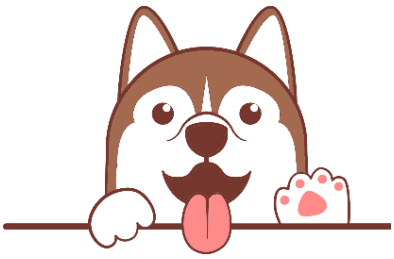
Bu etkinliğimizde sizlerle "Köpek Adası" film tanıtımını izliyoruz.

İzlediğimiz bu tanıtımdan yola çıkarak bir haber metni yazıyoruz.

Yazarken odak noktamızı dikkatle seçiyoruz çünkü bu çok önemli. Odak noktamız vizyona yeni giren film olabilir. Konusuyla milyonları harekete geçiren film olabilir. Bu gibi bir odak noktası seçiyoruz ve hazırlık çalışmalarına başlıyoruz.

Hazırlık çalışmalarının ardından haberimizi tamamlıyoruz, düzenliyoruz ve paylaşıyoruz. İyi çalışmalar.

https://youtu.be/kVY6xF0SG_s



Görsellerin Kaynağı: www.canva.com

Görev 5: Karikatürler Haber Olsa

Merhaba Değerli Öğrencilerim;

*** Bu etkinliğimizde öncelikle karikatürleri inceliyoruz.**

*** Seçtiğimiz bir karikatürün haberini yazmak üzere hazırlık çalışmalarına başlıyoruz.**

*** Çalışmalarımızın ardından haber metnimizi yazıyoruz, düzenliyoruz ve paylaşıyoruz.**

*** İyi çalışmalar.**

1. Karikatür



2. Karikatür



3. Karikatür



Kaynak: Nazlı, 2021

Görev 6: 5N1K'den Haber Metnine

- Merhaba Değerli Öğrencilerim;
- Bu etkinliğimizde aşağıdaki haber kesitlerinden istediğimizi seçiyoruz.
- Ardından bu kesitlerden yola çıkarak 5N1K'yi oluşturuyoruz ve haber metnimizi yazıyoruz.
- İyi çalışmalar.

"Milli Eğitim Bakanı, resim çalışmalarıyla uluslararası başarı kazanan beş öğrenciyi kutladı."

"Atatürk, bütün yurtta ve dış temsilciliklerimizde anıldı."

"Balıkta av yasağı 1 Eylül itibarıyla bitiyor, balıkçılar bu gece denizlere açılacak."

"Berkeley'deki California Üniversitesinde yapılan araştırmaya göre üç boyutlu filmler gözü yoruyor."

Kaynak: https://www.turkedebiyati.org/haber-yazisi/

https://www.sondakika.com/ekonomi/haber-balikta-av-yasagi-1-eylul-itibariyle-bitiyor-balikcilar-bu-gece-denizlere-acila-15227320/

(Yüksel, 2012).

Görev 7: Afişlerden Hareketle Haber Metni Yazıyorum

Merhaba Değerli Öğrencilerim;

Bu etkinliğimizde aşağıdaki afişlerden birini seçiyoruz.

Seçtiğimiz bu afişlerden yola çıkarak hazırlık çalışmalarını tamamlıyoruz.

Hazırlık çalışmalarının ardından haber metnimizi yazıyoruz, düzenliyoruz ve paylaşıyoruz.



Bodrum Deniz Müzesi Çocuk Resim Yarışması

Kaynak: https://www.bilimsenligi.com/4-bodrum-deniz-muzesi-cocuk-resim-yarismasi.html/



Engelsiz Robotik Kentler Proje Yarışması

Kaynak: https://www.bilimsenligi.com/engelsiz-robotik-kentler-ortaokul-ogrencileri-arasi-yarismasi.html/



Taşköprü Kaymakamlığı Logo Tasarım Yarışması

Kaynak: https://www.guncel-egitim.org/taskopru-kaymakamligi-logo-tasarim-yarismasi/



Yeşilay Yeteneğini Göster Yarışması

Kaynak: https://snsg.yesilay.org.tr/

Görev 8: Demeçten Habere

Merhaba Değerli Öğrencilerim;

Aşağıda bağlantı adresi verilen videoyu izleyiniz.

Cumhurbaşkanı'mızın Türkiye'nin uzay çalışmaları ile ilgili demeci esas alarak konuyla ilgili hazırlık çalışmalarını tamamlayınız.

Ardından haber metni yazınız.

https://youtu.be/JoZVCfUYcMw?t=3



Görselin Kaynağı: www.canva.com

Ders: Türkçe

Sınıf: 6/A-B-C-D

Süre: 2 ders saati

Tarih: 9. Hafta

Temel Beceri Alanı: Yazma

Yazma Aşaması: Yazma Öncesi/Metin Türüne Özgü Yazmaya Alışma

Etkinlik No: 8

Etkinlik Adı: Haber Yazıyorum 2 ***(B Katmanı Etkinliği)***

Dersin Konusu: Metin türüne özgü yazmaya alışma çalışmaları

Dersin Kazanımları:

1. Masallardan hareketle haber metni yazar.
2. Tablo, grafik ve afişlerden hareketle haber metni yazar.
3. Mülakattan hareketle haber metni yazar.
4. Anekdottan hareketle haber metni yazar.
5. Anılardan hareketle haber metni yazar.
6. Giriş bölümü verilen haber metinlerini tamamlar.
7. Önemli gün ve haftaları konu edinerek haber metni yazar.
8. Fıkralardan hareketle haber metni yazar.

Öğrenme-Öğretme Süreci:

***** Bu dersimizde öğrenciye Katmanlı Program'ın **B** katmanını karşılayacak etkinlikler sunulur.

* Öğrencilere ders öncesinde Google Classroom üzerinden Microsoft Word programında hazırlanan çalışma sayfaları gönderilir.

* Öğrenci sınıf ortamında bu etkinliklerde yer alan bir görevi kendi ilgi ve isteği doğrultusunda seçer.

Etkinliklerde yer alan görevlerin içeriği şu şekildedir:

Görev 1: Bu etkinliğimizde öğrenciye *"Aç Kurt"* isimli masal metni verilir. Öğrenci masal metnini okur ve hazırlık çalışmaları yardımıyla haber metnine dönüştürür. Yazdığı metni düzeltir ve uygun görsellerle metne son şeklini verir. Son şeklini verdiği haber metnini haber bülteni şeklinde düzenler, düzeltir ve arkadaşlarıyla paylaşır.

Görev 2: Bu etkinliğimizde öğrenciye kültürel mirasımızla ilgili tablo, grafik ve afiş verilir. Öğrenci kültürel miras listesinden birini seçerek ya da hepsine hitap ederek haber metni konusuna karar verir. Hazırlık çalışmaları yardımıyla haber metnini oluşturur. Oluşturduğu bu metni düzeltir, düzenler ve arkadaşlarıyla paylaşır.

Görev 3: Bu etkinliğimizde öğrencilerden grup oluşturmaları istenir. Grup oluşturan öğrencilere yazar *Hakan Büyükdere* ile yapılan bir mülakat metni verilir. Grup üyeleri bu metni okur. Okudukları mülakattan hareketle ve hazırlık çalışmaları yardımıyla her bir öğrenci haber metninin bir bölümünü oluşturur. Oluşturulan bölümler bir araya getirilir. Öğrenciler oluşturulan metni düzeltir, düzenler ve arkadaşlarıyla paylaşır.

Görev 4: Bu etkinliğimizde öğrencilerden grup oluşturması istenir. Grup oluşturan öğrencilere *"Hızır Bey'in Mirası"* anekdotu verilir. Grup üyeleri bu metni okur. Okudukları anekdottan hareketle ve hazırlık çalışmaları yardımıyla her bir öğrenci haber metninin bir bölümünü oluşturur. Oluşturulan bölümler bir araya getirilir. Öğrenciler oluşturulan metni düzeltir, düzenler ve arkadaşlarıyla paylaşır.

Görev 5: Bu etkinliğimizde öğrenciye Atatürk ile ilgili iki anı metni verilir:

*Kadın Mı Önemlidir, Erkek Mi?

*Atatürk Sünnet Düğününde

Öğrenci verilen anıları okur ve kendi isteği doğrultusunda birini seçer. Seçtiği anıyı hazırlık çalışmaları yardımıyla haber metinine dönüştürür. Yazdığı metni düzeltir, düzenler ve arkadaşlarıyla paylaşır.

Görev 6: Bu etkinliğimizde öğrenciye çeşitli haber girişleri verilmiştir. Öğrenci haber girişlerinden istediğini seçer. Seçtiği girişten yola çıkarak çeşitli araştırmalar yapan öğrenci haberin başlığını, spotunu, gelişme ve sonuç bölümünü yazar. Oluşturduğu metni düzeltir, düzenler ve arkadaşlarıyla paylaşır.

Görev 7: Bu etkinliğimizde öğrenciye belirli gün ve haftaların yazılı olduğu bir tablo verilir. Öğrenci tabloya bakar, belirli gün ve haftalardan istediğini seçer. Seçtiği belirli gün veya hafta ile ilgili çeşitli araştırmalar yapar. Araştırmaları ışığında hazırlık çalışmalarını yanıtlar. Hazırlık çalışmaları sonucunda haber metinini oluşturur. Oluşturduğu metni düzeltir, düzenler ve arkadaşlarıyla paylaşır.

Görev 8: Bu etkinliğimizde öğrenciye Nasrettin Hoca fıkralarından; *"Hırsızlarla Hoca", "Tavşanın Suyu"* başlıklı fıkralar verilir. Öğrenci fıkraları okur ve dilediğini seçer. Seçtiği bu fıkrayı hazırlık çalışmaları yardımıyla haber metnine dönüştürür. Yazdığı metni düzeltir, düzenler ve arkadaşlarıyla paylaşır.

* Öğrenci gönderilen sekiz görevden birini seçer.

* Bu haftanın görevlerinden istediğini seçen öğrenci sınıfta dijital ortamda hazırlanan çalışma sayfasını ve ek: 1'deki *"hazırlık çalışmaları"*nı inceler. Kendisi, Microsoft Word yazılımından açtığı sayfa üzerinde metnini yazmaya başlar.

* Öğrenci çalışmalarını sınıf dışında tamamlar ve Classroom üzerinden geri gönderir.

* Öğretmen bu etkinlik çalışmalarını *"Etkinlik Değerlendirme Formu", "Akran Değerlendirme Formu"* ve *"Öz Değerlendirme Formu"* yardımıyla değerlendirir.

EK:1

<u>Hazırlık Çalışma Soruları:</u>

Haberin Konusu:

Konu Sınırlandırma Basamakları (1, 2, 3 ve 4. basamak):

Konuya Hangi Açıdan Yaklaşacağım:

5N1K Cevapları: (Ne? Nerede? Nasıl? Neden? Ne Zaman? Kim?)

Ana Düşünce:

Yardımcı Düşünceler:

Eksik Bilgiler ve Araştırmalarım:

Yazma Planım

- Başlıklarım:
- Spotum:
- Giriş Paragrafım:
- Gelişme Paragrafım:
- Sonuç Paragrafım:

Haber Metninin Gözden Geçirilmesi

1. Anlatım Biçimleri:
2. Düşünceyi Geliştirme Yolları:

3. Türe Özgü Dil Unsurlarını Kullanma:

Haber Metnimi Düzenlerim

1. Noktalama ve Yazım Yanlışları:

2. Anlatım Bozuklukları:

Metnin Son Şeklini Yazarım

1. Metnin Tutarlılığı ve Konunun Bütünlüğü:

2. Görselleri ve Metni Sayfaya Uygun Biçimde Yerleştirme:

Metni Paylaşırım:

1. Haber Metnini Bülten Hâlinde Düzenleme:

2. Haber Bültenini Paylaşma:

Değerlendirme 1:

Etkinlik Değerlendirme Formu

Öğrencinin Adı Soyadı: **Tarih:**

Ölçütler	**Dereceler**		
	Evet	**Kısmen**	**Hayır**
Öğrenci yazma konusunu belirlemiştir.			
Öğrenci yazma konusunu sınırlandırmıştır.			
Düşünce üretme yollarını kullanarak içeriği saptamıştır.			
Eksik bilgileri araştırmıştır.			
Ayrıntılı plan yapmıştır.			
Plana göre taslak hazırlamıştır.			
Yazdığı taslağı gözden geçirmiştir.			
Haber metnini düzeltmiştir.			
Haber metnine son şeklini vermiştir.			
Haber metnine uygun görseller hazırlamıştır.			
Görselleri ve haber metnini sayfaya uygun biçimde yerleştirmiştir.			
Haber metnini bülten hâline getirmiştir.			

Öğrencinin B Katmanı Puanı	**1-20**

Değerlendirme 2:

Akran Değerlendirme Formu

Öğrencinin Adı Soyadı: **Tarih:**

	ÖLÇÜTLER	1. Akran			2. Akran		
		Evet	Kısmen	Hayır	Evet	Kısmen	Hayır
2. Hafta Görevleri	Sayfa, metnin türüne uygun olarak düzenlenmiştir.						
	Görsel ve haber birbiriyle uyumludur.						
	Yazıda türe özgü dil unsurlarını kullanmıştır.						
	Yazıda 5N1K sorularına cevap vermiştir.						
	Yazısında giriş, gelişme ve sonuç bölümüne yer vermiştir.						
	Yazısında başlık ve spota yer vermiştir.						
	Yazısında yazım ve noktalamayı doğru kullanmıştır.						
	Yazısını bülten hâlinde yayımlamıştır.						
	Aldığı görevi zamanında yerine getirmiştir.						
	Çalışmalara gönüllü katılmıştır.						
	Grup içerisinde iş bölümüne katılmıştır.						

Öğrencinin B Katmanı Puanı	**1-20**

Değerlendirme 3:

Öz Değerlendirme Formu

Öğrencinin Adı Soyadı: **Tarih**

Ölçütler	**Dereceler**		
	Evet	**Kısmen**	**Hayır**
Kendi isteğim ve ilgim doğrultusunda etkinlik görevlerinden birini kolaylıkla seçtim.			
Hazırlık çalışmalarını tamamladım.			
Metnimde türe özgü dil unsurlarını kullandım.			
Haber metnimde 5N1K sorularına cevap verdim.			
Haber metnimde giriş, gelişme ve sonuç bölümlerini uygun bir biçimde tamamladım.			
Haber metnime uygun başlık belirledim.			
Haber metnime uygun spot yazdım.			
Haber metnimi yazım ve noktalama kurallarına dikkat ederek gözden geçirdim.			
Haber metnimi uygun görsellerle tamamlayarak bülten hâline getirdim.			
Haber metnimi paylaştım.			

Öğrencinin B Katmanı Puanı	**1-20**

Görev 1: "Masaldan Hareketle Haber Metni Yazıyorum"

AÇ KURT

Bir varmış, bir yokmuş. Allah'ın kulu çokmuş. Çok söylemesi günahmış; hikâye söylemesi sevapmış. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde bir kurt yaşarmış. Köyün kıyısında kışları açlıktan kıvranıyormuş. Yine böyle bir gün:

- Köye gideyim de oradaki inekten, koyundan yiyeyim, demiş. Köye gitmiş, bir ineğe rast gelmiş:

- İnek, ben öyle açıktım ki seni yiyeceğim, demiş.

- Dur, beni şimdi yeme. Şuraya kadar sırtıma bin, in; birbirimizi gezdirelim de beni öyle ye, demiş. Kurt kabul etmiş ve o sırada da inek kaçmış. Kurt bir ahırın önüne gitmiş. Ahırdan bir katır çıkmış. Katıra:

- Açlıktan ölüyorum, katır seni yiyeceğim, demiş.

- Benim etim sert, sen beni yiyemezsin. Gideyim, baltayla satırı getireyim de beni öyle ye, demiş. Baltayla satıra gidiyorum diye katır da kaçmış. Kurt, av aramaya devam etmiş. Bir koyuna rastlamış:

- Koyun, açlıktan ölüyorum, seni yiyeceğim, demiş. - Yok, beni şimdi yeme. Gel, seninle şu tarafa doğru gidelim de orada bir oynayalım, demiş. O da kurdu kandırıp kaçmış. Sonra kurt, keçiyle karşılaşmış. Keçiye:

- Seni yiyeceğim keçi, çok açım, demiş. Keçi:

- Benim karnımda iki tane yavrum var. Bizi üç olunca ye, demiş. Sonra o da kaçmış. Kurt harmanlığa doğru yoluna devam etmiş. Bir ata rast gelmiş. Ata:

- At, açlıktan ölüyorum. İmkânı yok, kaçırmam seni; seni yiyeceğim, demiş. At:

- Yok, beni şimdi yeme. Gel, sırtıma bin de bir cirit oynayalım. Beni ondan sonra ye, demiş. Böylece at da kaçmış. Kurt bütün avlarını kaçırmış. Bu sefer düşünmeye ve kendi kendine söylenmeye başlamış:

- Be hey kurt! Eline geçti bir inek, ye de boynuzlarını dinelt. Sen ne yapacaksın inmeyi, binmeyi? Kâtip mi olduydun, demiş. Katırı düşünmüş:

- Eline geçti bir katır, yesene hatır hatır. Sen ne yapacaksın baltayı, satırı? Kasap mı olacaktın, demiş. Sonra koyunu düşünmüş:

- Hey kafasız! Sen ne edeceksin oyunu moyunu, yesene koyunu. Oynayıp da köçek başı mı olacaktın, demiş. Oradan keçi gelmiş aklına:

- Eline geçti bir keçi, ne yapacaksın ikiyi, üçü; kessene keçiyi. Sürü başı mı olacaktın yoksa, demiş. Sonra atı düşünmüş:

- Eline geçti bir at, ye de yanında yat. Sen ne yapacaksın cirit oynamayı? Cirit başı mı olacaktın, demiş. Bütün avlarını kaçıran kurt, açlıktan ölmüş.

Hatun KARAMUKLU

dineltmek: Herhangi bir şeyi dikey durdurmak.

Kaynak: (Demir, 2017).

Görselin Kaynağı: https://www.masalsitesi.com/Kurt-Ile-Kuzu-Masali.html#.Y724nXZBxPY

Görev 2: Tablo ve Grafiklerden Hareketle Haber Yazıyorum



Merhaba Değerli Öğrencilerim;

Aşağıda somut olmayan kültürel mirasımızla ilgili tablo, grafik ve afiş verilmiştir. Bu verilerden yararlanarak bir haber metni oluşturunuz.



Aşağıda verilen tablodan yararlanabilirsiniz.

* Dede Korkut Mirası
* Minyatür Sanatı
* Meddahlık
* Mesir Macunu Festivali
* Islık Dili
* Geleneksel Türk Okçuluğu
* Geleneksel Strateji ve Zekâ Oyunu: Mangala/ Göçürme
* Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali
* Karagöz
* Türk Kahvesi Kültürü ve Geleneği
* Ebru: Türk Kâğıt Süsleme Sanatı
* Âşıklık Geleneği

Kaynak: https://www.ktb.gov.tr/

Görev 3: Mülakatı Haber Metnine Dönüştürüyorum

Merhaba Değerli Öğrencilerim;

Bu etkinliğimizde öncelikle mülakat metnini okuyoruz.

Okuduğumuz bu metni hazırlık çalışmalarından faydalanarak haber metnine dönüştürüyoruz.

İyi çalışmalar

HAKAN BÜYÜKDERE İLE MÜLAKAT



1) Kısaca kendinizden bahseder misiniz? (Nerede, ne zaman doğduğunuz, öğrenim durumunuz, hangi okullarda öğrenim gördüğünüz, mesleğiniz, çalıştığınız kurumun adı, medeni hâliniz vb.)

28 Ocak 1964 tarihinde Kırklareli ili Demirköy ilçesi Boztaş köyünde doğdum. İlkokulu Poyralı köyünde, ortaokulu Pınarhisar Ortaokulunda okuduktan sonra 1980 yılında Sakarya Arifiye Öğretmen Lisesinden mezun oldum. 1980 yılında girdiğim Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden 1986 yılında mezun oldum. Hâlen Kırklareli Anadolu Lisesi Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmeni olarak çalışıyorum. Evliyim, iki kızım var. Birisi İngilizce öğretmeni, diğeri üniversite öğrencisidir.

2) Yazmaya ne zaman başladınız?

Öğretmenlik mesleğine başladığım 1987 yılından beri yazıyorum.

3) Yazmaya yeteneğinizin olduğunu ne zaman, nasıl anladınız? Bu konuda sizi destekleyenler oldu mu?

Yazma konusunda beni destekleyen ve teşvik eden güç, okuma alışkanlığım oldu. Destek veren olmadı.

4) Hangi konularda ve ne tür yazılar yazıyorsunuz?

Şiir, makale, özgün öykü, deneme, derleme tarzında yazılarım ve kitaplarım oldu.

5) Niçin yazıyorsunuz?

Kendimi rahatlatmak, bildiklerimi paylaşmak, doğduğum topraklarda yaşayan insanlara ve tüm insanlara faydam olsun diye yazıyorum. Sorumluluk taşıdığım için ve elimden gelen işlerden olduğu için yazıyorum.

6) Yazarlık öğrenilecek bir şey midir? Eğer öyleyse siz nasıl öğrendiniz?

Her yeteneğin öğrenme boyutu ve Allah vergisi boyutu vardır. Dâhiliğin yüzde doksanı çalışmaktır. Ünlü bir piyanist şöyle diyor; bir gün çalışmazsam ben fark ederim, iki gün çalışmazsam dostlarım fark eder, üç gün çalışmazsam herkes fark eder.

7) Kendinizi yazmak için şartlandırır mısınız? "Günde şu kadar yazmalıyım." gibi; yoksa fikirleriniz geliştikçe mi yazarsınız?

Benim için asıl olan okuyuculuktur. Okumayan toplumun yazarı olmak beni çok mutlu etmez.

8) Yazarken belirli bir teknik gözetiyor musunuz?

Bir halı dokur gibi dokumaya çalışıyorum. İdeale ulaşana kadar uğraşıyorum. Ondan sonra yazdıklarıma dokunmuyorum.

9) Yazılarınız veya şiirleriniz bugüne kadar nerelerde yayımlandı?

Şiirlerim ***Antoloji com***.da, ***Kırklareli Şairler Antolojisi*** isimli kitapta, ***Özür Dilerim Anne*** isimli kitabımda ve ***Dersimiz Kırklareli*** 3. Sınıflar için hazırlanan kitapta yayımlandı. Bu kitabın girişinde yer alan "***Söz Veriyorum"*** şiiri benimdir. Ayrıca yine bu kitapta iki şiirim daha yayımlandı. Yazılarım ***Millî Eğitim*** dergisinde, ***Meşale*** dergisinde, şu anda çıkmayan birçok dergide yayımlandı. Ayrıca "*Genç Bir Öğretmene Eski Bir Öğretmeninden Mektup*" isimli yazım, Din Öğretimi Genel Müdürlüğü sayfasında Türkiye'deki tüm din dersi öğretmenlerinin seminer çalışmalarında incelemesi gereken dört yazıdan birisi olarak seçildi. Yazılarım kitap hâlinde ***Neden*** yayınları tarafından basıldı. Bugüne kadar 10 kitabım yayımlandı.

10) İlk kitabınızı yayımlamayı ne zaman ve nasıl düşündünüz? Bunu gerçekleştirmek sizin hayaliniz miydi?

Hayalimdi, ilk kitabımı 2000 yılında Vize'de bastırdım. Daha sonra 2004 yılında Türkiye çapında basıldı. Sınıflarda öykü anlatmayı çok seviyordum. Öğrenciler öyküleri çok beğendiği için bunları bütün Türkiye ile paylaşmak istedim.

11) Yayımlanan kitaplarınızı kısaca tanıtır mısınız? (Basım yeri, yılı, sayfa sayısı, türü vb.)

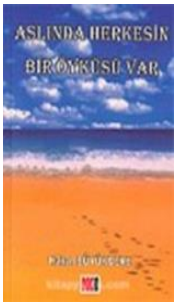


1.Hayatınızı Değiştirecek Öyküler I-II-III

2.Aslında Herkesin Bir Öyküsü Var

3.İslami Öğütler, Faydalı Bilgiler





4.Ders Veren 201 öykü

5.Mevlana'dan Altın Öyküler

6.Özür Dilerim Anne

7.Büyük Düşün Küçük Adımlarla Başla

8.Öykülerle Duygusal Zekâ





12) Yazmayı düşündüğünüz kitaplar var mı? Anlatır mısınız?

En önemli ve son eserim ***deneme*** tarzında olacak. Bence denemeler kişilerin en son kitabı olmalı. Olgunluk çağı eseri olmalı ve daha az hata yapmalı. Bunun dışında basılmayı bekleyen iki tane kitabım var. Birisi şu anda Millî Eğitim Müdürlüğünde inceleniyor. "***Şiir Tadında Öyküler"*** adıyla olacak. Bu kitabımda öyküleri ilköğretim öğrencileri için şiir hâline getirmeye çalıştım.

13) Yazılarınızın veya şiirlerinizin konusunu nasıl belirliyorsunuz?

Eğitimci olduğum ve yatkın olduğum için öykü, kişisel gelişim, felsefe konularını seviyorum.

14) Yazılarınızı yazmadan önce bir hazırlık yapar mısınız? Kısaca anlatır mısınız?

Örneğin henüz basılmayan fakat hazırladığım bir kitap var. Burada sıra dışı bir felsefe öğretmeni derse giriyor ve her ders öğrencilere birbirine zıt iki ifade sunuyor ve onları tartıştırıyor. Çok önem vererek hazırladığım bu kitabı hâlâ gözden geçiriyorum ve yeni fikirleri ilave ediyorum, bunlardan yararsız olanları çıkarıyorum. Bana göre eser tamamlanana kadar yazara aittir, basıldıktan sonra okuyucunun olur. Tıpkı söylenmemiş söz gibidir; söylemezsen kölen olur ama ağzından bir çıkarsa seni köle edebilir.

15) Yazma ritüelinizden bahseder misiniz? Örneğin hangi ortamda, hangi materyallerle, hangi müzikle yazmayı tercih ediyorsunuz?

Hiçbir ritüelim yok, sadece birikimlerim bilgisayarda olduğu için onları hazır hâle getiriyorum. Her türlü müzik ya da müziksiz ortam olabilir.

16) Bir yazar olarak okuduğunuz ve beğendiniz yazarlar kimlerdir?

Okuduğum ve beğendiğim kitaplardan oluşan ***"Bitmeyen Sunum"*** isimli bir çalışmam var. Bu çalışmamı değişik konferanslarda öğrenci ve diğer kitlelere anlatıyorum. Alfabetik olarak hazırladığım bu sunumu talebiniz olursa size de gösterebilirim, anlatabilirim. Dostoyevski, Miguel de Unamuno, Stefan Zweig, Seneca, Kierkegaard, Hermann Hesse, Tolstoy, vd. söylediğim gibi yüzlercesi bir sunumda. Kimisi roman, kimisi kişisel gelişim, kimisi felsefe… Bu çok uzun bir konu.

17) Gelecek ile ilgili projelerinizden söz eder misiniz?

"İnsan plan yapar Tanrı güler." Sadece iyi bir okuyuculuk sözü verebilirim. Çalışmalarımı öncelikle basmalıyım. Sonra en büyük hayalim iyi bir deneme kitabı yazmak. Şu anda o devam ediyor.

18) Yeni yazarlara tavsiyeleriniz nelerdir?

Öncelikle çok okumalılar, kendi nefislerini ve egolarını tatmin etmek için değil bilgece yazmaları gerekir. Taşı delen damlanın gücü değil, sürekliliğidir. Sürekli okumalı, okuduklarını düzenleyerek bilgisayar ortamında çok iyi alıntılamalı ve yeri geldiği zaman birleştirmelidir. Hata yapmaktan korkmamalı ve yazdıklarını bu konuda iyi olanlara göstermelidir. Bir gün bir şemsiye tamircisi Shakespeare'e bir şiirini göndermiş. Büyük yazar, şiire bakmış ama yazılanın şiirle ilgisi yok. İngiliz centilmenliğini bırakmadan şöyle cevap yazmış: *"Dostum siz şemsiye yapın, yine şemsiye yapın, hep iyi şemsiyeler yapın."*

19) Kendi kitaplarını yayımlatmak isteyenlere örnek olmak açısından ilk kitabınızı yayımlatma maceranızı anlatır mısınız?

2000 yılında buradan kalktık parayı denkleştirdikten sonra arkadaşlarla Vize'de bastırdık. Kitabımı ilk elime aldığımda sanki kendi bebeğimi elime almış gibi oldum. Daha sonra Kırklareli'nde o zamanlar pazarlarda kitap satan bir delikanlıya birkaç kitabımı verdim. Kitapları satın alanlar sürekli başkalarını istemişler. "Hocam bunları niçin Türkiye çapında basmıyorsunuz?" diye sordu. Ben de tanıdığım olmadığını söyledim. O da bana yardımcı oldu ve İstanbul'dan ***Neden*** yayınları kitabımı bastı. İlk kitabım aylarca Türkiye'de en çok satanlar arasında yer aldı (Belgeleri bende duruyor).

20) Eklemek istedikleriniz varsa yazar mısınız?



Kaynak: (Bayraktar & Akın, 2018).

Görev 4: Anekdotu Haber Metine Dönüştürüyorum

Merhaba Değerli Öğrencilerim;

Bu etkinliğimizde öncelikle aşağıdaki anekdotu okuyoruz. Okuduğumuz bu anekdotu hazırlık çalışmaları yardımıyla haber metnine dönüştürüyoruz.

HIZIR BEY'İN MİRASI

Hızır Bey, İstanbul kadısı ve belediye başkanı olarak vazifeye başladıktan bir müddet sonra, bir Hristiyan mimar geldi. Hızır Bey'i buldu. Kadı Efendi'ye hâlini arz edip, Padişah Fatih Sultan Mehmet Han'dan şikâyetçi olduğunu söyledi. O zamanlar, Avrupa ülkelerinde değil kralı mahkemeye vermek, aleyhinde konuşmak bile, bir insanın kendi hayatından olması demekti.

Hızır Bey, Hristiyan mimarı dinledi. Fatih Sultan Mehmet Han, bugünkü Ayasofya Camii'nden daha yüksek kubbeye ve daha üstün mimarî hususiyetlere sâhip bir cami yaptırmak istemiş ve o Hristiyan mimar da bu işe talip olmuştu. Caminin inşaatı başladı.

Mimar, Mısır'dan bin bir zahmetle getirilmiş sütunların yüksekliklerini kısa tutmuş, dolayısıyla kubbenin yüksekliği de Ayasofya'dan alçak olmuştu. İnşaatın bitmesine yakın ziyarete giden Fatih Sultan Mehmet Han, sütunların kasıtlı olarak küçültülüp, meşhur Ayasofya'dan daha üstün bir binanın yapılmaması gayreti güdüldüğünü anladı. Bu hâle çok hiddetlendi. Hristiyan mimarın cezalandırılmasını emretti; emir yerine getirildi, mimarın eli kesildi.

Bir mimar için el, her şeyden daha fazla lüzumluydu. Maalesef, düşünmeden işlediği bir suça diyet olmuş, elsiz kalmıştı. İki çocuğu, bir hanımı vardı. Müslümanların hâlini, Osmanlıların adaletini bilenler; "Bu işte bir acelecilik var, Müslümanlar bu işi yapanı suçlu bulurlar, hele onların adil kadıları, padişahın bile gözünün yaşına bakmaz cezasını verirler." Dediler.

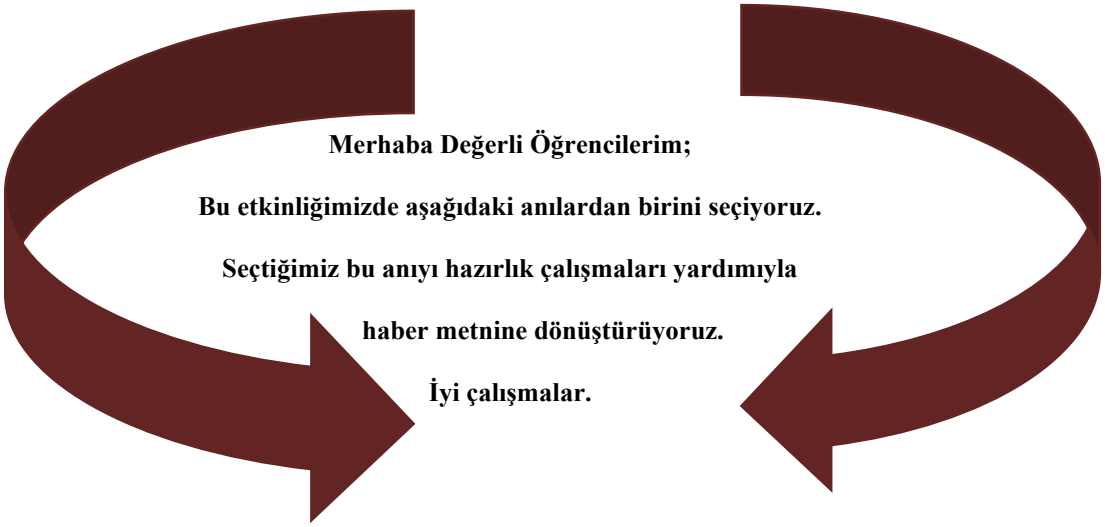
Hızır Bey, mimarı dinledikten sonra şahitlerle beraber Fâtih Sultan Mehmet Han'ı mahkemeye davet etti. Bildirilen saatte mahkeme teşkil edildi. O sırada, Fâtih Sultan Mehmet Han da geldi. Eli kesilen Hristiyan mimar ayakta duruyor, ürkek ürkek etrafını seyrediyordu. Böyle bir mahkemeyi ilk defa görüyordu. İstanbul Fatihi Sultan Mehmet Han, mahkeme salonu olarak kullanılan yere girince, başköşede bulunan yere oturmak arzusuyla yöneldi. O sırada kadı, hiç çekinmeden; "Oturma begüm!.. Hasmınla yüzleşmek üzere, mahkeme huzurunda ayakta dur!" dedi. Sultan, sözü ikiletmeden söylenilen yere geçti. Mahkemenin padişahı Hızır Bey'di. Çünkü Hızır Bey'in şahsında, İslamiyet'in adil hükümleri karşısında bulunmaktaydı.

Hızır Bey, sorgu sualden sonra "kısas" hükmünü verdi, yalnız padişaha: "Onun ve çoluk çocuğunun maişetini temin etmek karşılığında elini kesilmekten kurtarabilirsin!" dedi. Herkesle birlikte padişah da tam bir sükûnet içerisinde kararı dinledi. Hristiyan mimar, bu ulvî karar karşısında daha fazla dayanamadı. Ağlayarak padişahın ellerine kapandı. Ölünceye kadar maişetini temin etmek karşılığında anlaştılar. Bu yaşananlardan sonra hakikati idrak eden Hristiyan mimar, aile efradı ile birlikte Müslüman oldu.

Düzenleyen: Dilek BAYRAKTAR

Kaynak: https://www.ehlisunnetbuyukleri.com/Evliyalar-Ansiklopedisi/Detay/Turkiye-Istanbul-HIZIR-CELEBI-Hizir-Bey/318

Görev 5: Anılardan Habere



Kadın mı Önemlidir, Erkek mi?

Bir gün Atatürk sofrada, "Kadın mı önemlidir, erkek mi?" sorusunu sordu. Kimi erkeğin önemli olduğunu kanıtlamaya çalıştı, kimi kadınların lehine konuştu. Fakat en ciddi deliller erkeğin lehine ortaya atılmıştı. Erkek her şey olabiliyordu.

Atatürk düşündü, kendi sorusuna şöyle cevap verdi:

"Doğrudur, erkek her şey olabilir. Fakat onun olamadığı bir şey vardır ki; dünyada erişilebilecek en büyük kuvvet ve şeref onda vardır. Efendiler, erkek her şey olabilir, yalnız ana olamaz. Onun için kadın daima önce gelir. Bu nedenle, uygar topluluklarda erkek daima kadına saygıda kalmıştır."

Kaynak: Öztin, T. (1981). Mustafa Kemal'den Atatürk'e. İstanbul: Hür Yayınları

Atatürk Sünnet Düğününde

Atatürk bir yaz gecesi Acar motoru ile Boğaz'da gezintiye çıkmıştı. Kanlıca önlerine geldiler.

Yalılardan birinin bahçesi renkli elektik, krepon kâğıtları ve çiçeklerle donatılmıştı. Anlaşıldığına göre orada büyük bir topluluk eğleniyordu. Acar motorunun gürültüsünü duydular. Kadın erkek, çoluk çocuk alkışla sevgi gösterisinde bulundular. Atatürk çok duygulandı, yalıya yanaşılmasını emretti. Bir sünnet düğünü vardı. Bir vatandaşın mutlu bir gününe katılmaktan doğan sevinç, Atatürk'ün yüzünden açıkça okunuyordu. Sünnet olan çocukların ve anne ile babanın göğüsleri sevinç ve övünçle doldu. Herkesin yüreğini bir neşe kapladı. Ortalığı bir bayram havası sardı. Atatürk ayrılacağı sırada çocukların babasını çağırdı. Bir çek uzattı:

"Buraya uğrayacağımızı bilmediğimiz için hazırlıksız geldik, yarın bankaya uğrar, sonra benim adıma çocuklara birer armağan alırsınız" dedi. Baba çeki saygıyla aldı:

"Atatürk'üm, alınacak hiçbir armağan sizin imzanızı taşıyan bu çek değerinde olamaz. İzin verin, biz bunu çocuklarımızın sonsuz bir övüncü olarak saklayalım." Bu ince düşünüş ve tokgözlülükten son derece duygulanan Atatürk:

"Peki! Siz bu çeki saklayın; ama yarın bankaya uğrayın ve çocukları benim adıma sevindirin!" diyerek ikinci bir çek verdi.

Kaynak: (Ağakay, 1963).

Görev 6: Haberleri Tamamlıyorum

Merhaba Değerli Öğrencilerim;

Bu etkinliğimizde aşağıda giriş bölümü verilen haberlerden birini seçiyoruz.

Seçtiğimiz bu giriş bölümü verilen haberleri hazırlık çalışmaları yardımıyla tamamlıyoruz.

İyi çalışmalar.

Ankara'da yaşayan Bilim ve Sanat Merkezi (BİLSEM) öğrencisi Kıvanç, ilkokul 1'inci sınıftan sonra 2'nci sınıfı atlayarak eğitimine 3'üncü sınıftan devam etti. Şu an 5'inci sınıf düzeyinde eğitim gören Kıvanç sadece yazılıma değil aynı zamanda matematik, fizik, kimya, tarih, coğrafya ve müzik konularına da ilgili. Piyano çalan ve kendine ait 7 bestesi olan Kıvanç, matematikte de türev ve integral konuları hakkında çalışmayı seviyor. Kıvanç şimdi yazılımla ilgili bilgilerini Youtube kanalında takipçilerine İngilizce olarak anlatıyor.

Kaynak: https://www.hurriyet.com.tr/egitim/kucuk-yazilimci-hem-ogreniyor-hem-ogretiyor-42144931

Kanada'nın Newfoundland-Labrador eyaletinde başlatılan bir uygulama ile ülkede ilk kez şekerli içeceklere bugünden itibaren "şeker vergisi" konuldu.

Eyalet hükümetinin "İçeceğinizi Bir Daha Düşünün" sloganı ile başlattığı uygulamayla enerji içecekleri, buzlu çaylar ve teneke kutularda satılanlar da dâhil şekerli içeceklerin tamamına litre başına ilave 20 sent (2,8 TL) satış vergisi eklendi.

Kaynak: https://www.mynet.com/o-ulkede-dikkat-ceken-uygulama-seker-vergisi-koydular-nedenini-duyan-sasirdi-110106996508

Tekirdağ'ın Ergene ilçesinde bulunan Kuru Deresi, çevresindeki fabrikaların kimyasal atıkları nedeniyle gri ve mavi renkte akarken, balık ölümleri de yaşanmaya başladı. Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, dereden aldığı numuneleri incelemeye gönderdi.

…

Kaynak: https://www.haberler.com/guncel/tekirdag-fabrika-atiklariyla-mavi-ve-gri-akan-kuru-12004187-haberi/

Görev 7: Belirli Gün ve Haftaları Haber Yapıyorum

Merhaba Değerli Öğrencilerim;

Bu etkinliğimizde belirli gün ve haftalardan bir günü seçiyoruz. Seçtiğimiz bu günü hazırlık çalışmaları yardımıyla haber metnine dönüştürüyoruz.

İyi çalışmalar.

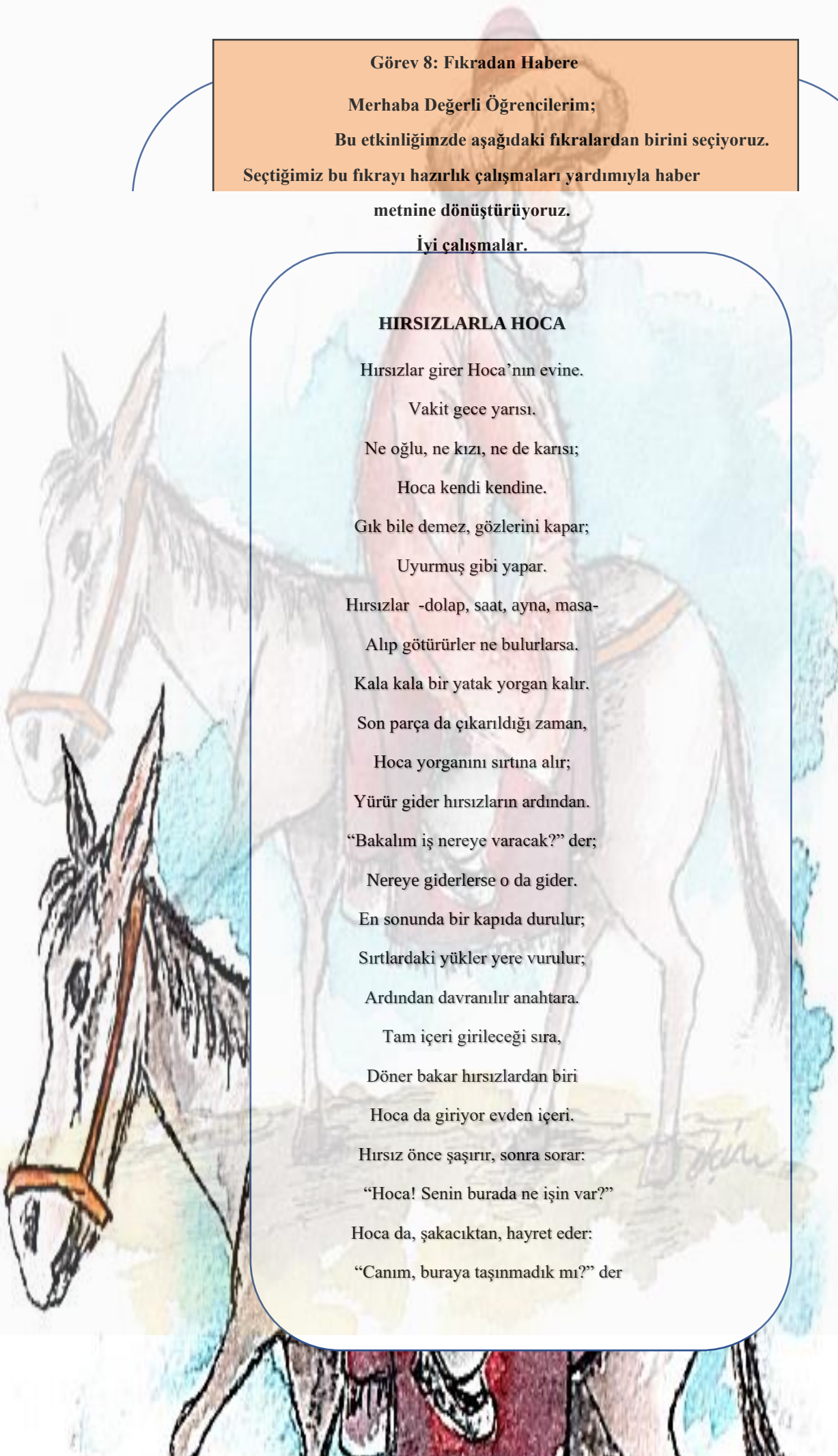
Girişimcilik Haftası
Dünya Kadınlar Günü
Bilim ve Teknoloji Haftası
İstiklal Marşı'nın Kabulü ve Mehmet Akif Ersoy'u Anma Günü
Şehitler Günü
Kütüphaneler Haftası
Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı
Bilişim Haftası
Trafik ve İlk Yardım Haftası
Anneler Günü
Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı
İstanbul'un Fethi

Görev 8: Fıkradan Habere

Merhaba Değerli Öğrencilerim;

Bu etkinliğimzde aşağıdaki fıkralardan birini seçiyoruz. Seçtiğimiz bu fıkrayı hazırlık çalışmaları yardımıyla haber metnine dönüştürüyoruz.

İyi çalışmalar.



HIRSIZLARLA HOCA

Hırsızlar girer Hoca'nın evine.
Vakit gece yarısı.
Ne oğlu, ne kızı, ne de karısı;
Hoca kendi kendine.
Gık bile demez, gözlerini kapar;
Uyurmuş gibi yapar.
Hırsızlar -dolap, saat, ayna, masa-
Alıp götürürler ne bulurlarsa.
Kala kala bir yatak yorgan kalır.
Son parça da çıkarıldığı zaman,
Hoca yorganını sırtına alır;
Yürür gider hırsızların ardından.
"Bakalım iş nereye varacak?" der;
Nereye giderlerse o da gider.
En sonunda bir kapıda durulur;
Sırtlardaki yükler yere vurulur;
Ardından davranılır anahtara.
Tam içeri girileceği sıra,
Döner bakar hırsızlardan biri
Hoca da giriyor evden içeri.
Hırsız önce şaşırır, sonra sorar:
"Hoca! Senin burada ne işin var?"
Hoca da, şakacıktan, hayret eder:
"Canım, buraya taşınmadık mı?" der

Örnek:

Konya'da fıkraları aratmayacak bir hırsızlık

Konya'nın dünyaca ünlü hocası Nasrettin Nasrettinoğlu yine fıkralara konu olacak bir olayı instagram hesabından paylaştı. Olaya göre gece herkes uyurken uyanan Hoca Nasrettin evine hırsızların girdiğini fark etti. Hırsızları takip eden Hoca'nın hırsızlarla konuşması herkesi gülmekten kırdı geçirdi. Görüntüler tıklanma rekorları kırdı.

TAVŞAN SUYU

Bir yabancı, konuk olur Hoca'ya
Ama nezaket bu ya,
Tutar bir de tavşan hediye eder;
"Çoban armağanı, çam sakızı," der.
Hoca bir güzel pişirir tavşanı.
Akşam olur, gelir yemek zamanı;
Orta yere bakır sini kurulur;
Hep birden etrafına oturulur.
Hoca hem yemek yer, hem sohbet eder;
Ertesi gün misafir kalkar gider.
Bir gün içinde de pek sevişilir.
Arkasından başka bir konuk gelir;
"Tavşan getirenin komşusuyum," der;
Hoca bu adama da buyur eder
Tavşanın suyuna bir çorba yapar;
Adam çorbayı yer, ağzını kapar.
O konuk da gider, gelir başkası:
Tavşan getirenin bir akrabası.
Gittikçe sıklaşır bu misafirler.
Fakat Hoca'nın canına tak eder.
"Tavşansa tavşan, der, anladık ama;
Bu kadar da yük olunmaz adama."
Komşular gidip gidip gelmededir.
Bir sefer tam beş kişi birden gelir.
Hoca bu konukları da karşılar;
Adamlar
Şöyle derler Hoca'ya:
"Hani tavşanı getiren vardı ya;
Komşusunun komşusuyuz biz onun."
Hoca: "Ya! der, hoş geldiniz, buyurun!"
Akşam olur, sofra kurulur yine;
Bir tas konur sofranın üzerine:
Kuyu suyuyla dolu bir koca tas.
Konuklar bu işten bir şey anlamaz.
İçlerinden biri tasa eğilir;
Sorar: "Hocam bu nedir?"
Hoca hemen doğrulur:
"Bu, der, tavşanın suyunun suyudur."

Kaynak: (Kanık, 2017).

Görselin Kaynağı: https://www.kulturportali.gov.tr/medya/fotograf/fotodokuman/8955/nasrettin

Ders: Türkçe

Sınıf: 6/A-B-C-D

Süre: 2 ders saati

Tarih: 10. Hafta

Temel Beceri Alanı: Yazma

Yazma Aşaması: Yazma Öncesi/Metin Türüne Özgü Yazmaya Alışma

Etkinlik No: 9

Etkinlik Adı: Haber Yazıyorum 3 *(A Katmanı Etkinliği)*

Dersin Amacı: Metin türüne özgü yazmaya alışma

Dersin Kazanımları:

1. Bir haber konusunu zaman, amaç, hedef okur ve ön bilgisi kapsamında aşamalı olarak sınırlandırarak haber metni yazar.
2. Yazılarında günlük hayattan örnekler verir.
3. Teknolojik gelişmelere yazılarında yer verir.
4. Yazma stratejilerini uygular. (Bir haberin odak noktasını değiştirerek metni yeniden oluşturur.)
5. Haber metninin kurgusunu değiştirerek yeniden yazar.
6. Tarihî olayları haber metnine dönüştürür.
7. Hayvanların haklarına ve sorunlarına dair bir haber metni yazar.

Öğrenme-Öğretme Süreci:

***** Bu dersimizde öğrenciye Katmanlı Program'ın A katmanını karşılayacak etkinlikler sunulur.

* Öğrencilere ders öncesinde Google Classroom üzerinden Microsoft Word programında hazırlanan çalışma kâğıtları gönderilir.

* Öğrenci sınıf ortamında bu etkinliklerden kendi ilgi ve isteği doğrultusunda bir görevi seçer.

Etkinlik sorularının içeriği şu şekildedir:

Görev 1: Bu etkinliğimizde öğrenciye çeşitli sınırlandırılmış konular verilir. Bu konular şu şekildedir:

** Bir trafik kazası * Çalışan Çocuklar * Orman Yangınları * Geleceğin Meslekleri * Ünlü bir yazarın yeni çıkan kitabı*

Öğrenci kendi ilgi ve isteği doğrultusunda bu konulardan birini seçer. Seçtiği konuyu zaman, amaç, hedef okur ve ön bilgisi kapsamında aşamalı olarak yeniden sınırlandırır. Haber metnini yazarken hazırlık çalışması sorularından faydalanır. (İlgili sorular ekteki dosyada mevcuttur.) Hazırladığı haber metnini düzenler, düzeltir ve bülten hâline getirerek paylaşır.

Görev 2: Bu etkinliğimizde öğrenciden günlük yaşantısına ve yakın çevresine odaklanması istenir. Öğrenci bir gazeteci edasıyla etrafına odaklanır ve habere konu olabilecek konuları not alır. Not aldığı konulardan birini haberine konu edinir ve çeşitli araştırmalar yapar. Yaptığı araştırmaların ışığında hazırlık çalışmalarından faydalanarak haberini yazar. Hazırladığı haber metnini düzenler, düzeltir ve bülten hâline getirerek paylaşır.

Görev 3: Bu etkinliğimizde öğrenciden hayal gücünü öğretici bir metin türü olan haber metniyle birleştirmesini hedeflenir. Öğrencimizden *"yeni bir icat yapıldığını hayal etmesi"* istenir. Bu icat tüm insanlığı etkileyen büyük bir icat olabilir ya da küçük eğlenceli icatlar olabilir. Tamamen öğrencinin hayal gücüne bırakılır. Öğrenciden bu icadın haber metinini yazması istenir. Öğrenci, hazırlık çalışmalarından faydalanarak haber metnini yazar. Hazırladığı haber metnini düzenler, düzeltir ve bülten hâline getirerek paylaşır.

Görev 4: Bu etkinliğimizde öğrenciye *"Bu evden 4 yıldır hiç çöp çıkmadı"* başlıklı haber metni verilir. Öğrenci haberi dikkatlice okur ve analiz eder. Analizlerinden hareketle haberin odak noktasını belirler. Haber metninin odağını "Atıksız Düğün" veya "Bir Kitap Okudu Hayatı Değişti" olarak değiştirerek haber metnini hazırlık çalışmalarından yararlanarak yeniden yazar. Hazırladığı haber metnini düzenler, düzeltir ve bülten hâline getirerek paylaşır.

Görev 5: Bu etkinliğimizde öğrenciye *"Su korkusunu yenmek için başladığı spor hayatını değiştirdi"* başlıklı haber metni verilir. Öğrenci haber metnini dikkatlice okur ve bakış açısını belirler. Bakış açısını belirlediği metnin odak noktasını *"disiplinli ve çok çalışmak" veya "çocukluk hayalinin gerçek olması"* olarak değiştirir. Bakış açısını değiştirdiği haber metinini hazırlık çalışmalarından faydalanarak tekrar yazar. Hazırladığı haber metnini düzenler, düzeltir ve bülten hâline getirerek paylaşır.

Görev 6: Bu etkinliğimizde öğrenciye *"Marmara Denizi'nde Caretta Caretta kıyıya vurdu"* başlıklı haber metni verilir. Öğrenci haber metnini dikkatlice okur ve haberin nasıl kurgulandığını fark eder. Haberi kendi ilgi, istek ve ön bilgisinden yola çıkarak yeniden kurgular. Kurguladığı haber metnini hazırlık çalışmalarından yola çıkarak yeniden yazar. Hazırladığı haber metnini düzenler, düzeltir ve bülten hâline getirerek paylaşır.

Görev 7: Bu etkinliğimizde öğrenciden tarihimize odaklanması istenir. Öğrenci tarihimizde dikkatini çeken olayı ayrıntılarıyla araştırır. Öğrenci kendisini o an oradaymış gibi hayal eder. Öğrenci o olayı orada yaşarcasına haber metnini yazmak için gerekli bilgileri edinir. Edindiği bilgiler ışığında hazırlık çalışmalarından faydalanarak haber metnini yazar. Hazırladığı haber metnini düzenler, düzeltir ve bülten hâline getirerek paylaşır.

Görev 8: Bu etkinliğimizde öğrenciden hayvanların hayatına dikkat edilmesi istenir. Kendisini bir hayvanın yerine koyarak ya da hayvanların dilini çözdüğünü hayal ederek onların sorunlarına, yaşamlarına dikkat eder. Dikkatleri ışığında araştırmalar yaparak haber metni yazmaya hazırlanır. Hazırlık çalışmalarından faydalanarak haber metnini yazar. Hazırladığı haber metnini düzenler, düzeltir ve bülten hâline getirerek paylaşır.

*****Görevlerin dosyası ilgili ekte mevcuttur.

***** Öğrenci gönderilen sekiz görevden birini seçer.

***** Bu haftanın görevlerinden istediğini seçen öğrenci sınıfta dijital ortamda hazırlanan çalışma kâğıdı üzerinden etkinliğe başlar.

***** Öğrenci çalışmalarını sınıf dışında tamamlar ve Google Classroom üzerinden geri gönderir.

***** Öğretmen, bu etkinlikte öğrencilerin yazdıkları haber metinlerini *"Dereceleme Ölçeği"* ve *"Öz Değerlendirme Formu"* yardımıyla değerlendirir.

Değerlendirme 1:

Dereceleme Ölçeği

Öğrencinin Adı Soyadı: **Tarih:**

Ölçütler	**Dereceler**				
	1	**2**	**3**	**4**	**5**
Yazıda, sayfa düzenlidir ve okumaya elverişlidir.					
Yazıda türe özgü dil unsurları doğru ve etkili bir biçimde kullanılmıştır.					
Yazıda anlatım biçimleri etkili bir biçimde kullanılmıştır.					
Yazıda içeriğe uygun düşünceyi geliştirme yolları kullanılmıştır.					
Yazıda uygun geçiş ve bağlantı ifadeleri kullanılmıştır.					
Giriş bölümü konuyla ilişkili, kısa ve etkileyicidir.					
Gelişme bölümünde ana düşünce ve yardımcı düşünceler belirgindir, birbirini desteklemektedir.					
Sonuç bölümü ana düşünce ve yardımcı düşüncelerle ilişkilidir, kısa ve açıktır.					
Yazıda ana başlık, spot ve ara başlıklar konuyla ilgili ve etkileyicidir.					
Yazıda yazım kurallarına uyulmuştur. **1-2** hata "kabul edilebilir"					
Yazıda noktalama işaretleri doğru yerde kullanılmıştır. **1-2** hata "kabul edilebilir"					

Öğrencinin A Katmanı Puanı	**1-30**

Değerlendirme 2:

Öz Değerlendirme Formu

Öğrencinin Adı Soyadı: **Tarih:**

1) Bu etkinlikte ne öğrendim?
2) Bu etkinlikte neyi iyi yaptım? Neden?
3) Hangi konuda zorlandım? Neden?
4) Nerede yardıma ihtiyacım oldu?
5) Hangi alanda kendimi daha çok geliştirmeliyim?
6) Kuvvetli ve zayıf yönlerim neler?
7) Daha sonraki çalışmalarda neleri farklı yapacağım?
8) Yazma becerimi geliştirirken nerelerde zorlandım?

Öğrencinin A Katmanı Puanı	**1-30**

Hazırlık Çalışma Soruları:

Haberin Konusu:

Konu Sınırlandırma Basamakları: 1. 2. 3. 4.

Konuya Hangi Açıdan Yaklaşacağım:

5N1K Cevapları:
Ne?
Nerede?
Nasıl?
Neden?
Ne Zaman?
Kim?

Ana Düşünce:

Yardımcı Düşünceler:

Eksik Bilgiler ve Araştırmalarım:

Yazma Planım

- Başlıklarım:
- Spotum:
- Giriş Paragrafım:
- Gelişme Paragrafım:
- Sonuç Paragrafım:

Haber Metninin Gözden Geçirilmesi

1. Anlatım Biçimleri:

2. Düşünceyi geliştirme yolları:

3. Türe Özgü Dil Unsurlarını Kullanma:

Haber Metnimi Düzenlerim

1. Noktalama ve Yazım Yanlışları:

2. Anlatım Bozuklukları:

Metnin Son Şeklini Yazarım

1. Metnin Tutarlılığı ve Konunun Bütünlüğü:

2. Görselleri ve metni sayfaya uygun biçimde yerleştirme:

Metni Paylaşırım

1. Haber metnini bülten hâlinde düzenleme:

2. Haber bültenini paylaşma:

Görev 1: Seçtiğim Konuda Haber Metni Yazıyorum

Merhaba Değerli Öğrencilerim;

Bu etkinliğimizde sınırlandırılmış haber konularından birini seçiyoruz.

Seçtiğimiz konuyu zaman, amaç, hedef okur ve ön bilgilerimizden hareketle yeniden sınırlandırıyoruz.

Haber metnini yazarken hazırlık çalışmalarından faydalanıyoruz.

İyi çalışmalar…

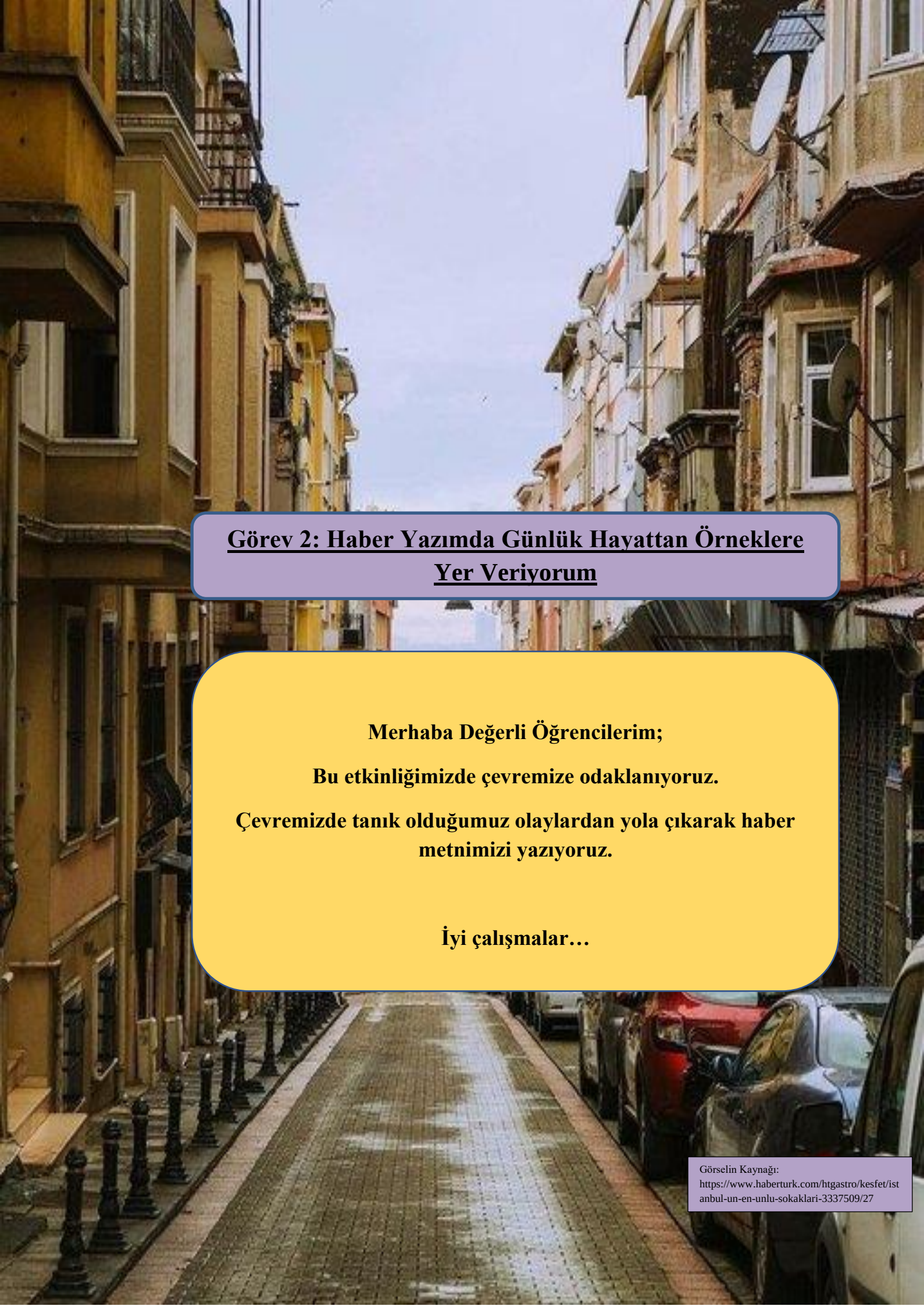
** Bir trafik kazası*

** Çalışan Çocuklar*

** Orman Yangınları*

** Geleceğin Meslekleri*

** Ünlü bir yazarın yeni çıkan kitabı*



Görev 2: Haber Yazımda Günlük Hayattan Örneklere Yer Veriyorum

Merhaba Değerli Öğrencilerim;

Bu etkinliğimizde çevremize odaklanıyoruz.

Çevremizde tanık olduğumuz olaylardan yola çıkarak haber metnimizi yazıyoruz.

İyi çalışmalar…

Görselin Kaynağı: https://www.haberturk.com/htgastro/kesfet/istanbul-un-en-unlu-sokaklari-3337509/27



Görev 3: Yeni Bir İcat

Merhaba Değerli Öğrencilerim;

Bu etkinliğimizde teknoloji alanında yeni icat yapıldığını hayal ediyoruz.

Hayalini kurduğumuz bu icadın haber metnini yazıyoruz.

İyi çalışmalar.

Görselin Kaynağı: https://onedio.com/haber/gorunce-bayilacaginiz-24-eglenceli-ve-kullanisli-icat-247273

Görev 4: Odak Noktamı Değiştirerek Yazıyorum

Merhaba Değerli Öğrencilerim;

Bu etkinliğimizde "Bu evden 4 yıldır hiç çöp çıkmadı" haberini okuyoruz.

Okuduğumuz haberin odak noktasını belirliyoruz ve odak noktasını değiştiriyoruz. Örneğin; "Atıksız Düğün" veya "Bir Kitap Okudu Hayatı Değişti" odak noktamız olabilir.

Yeni odak noktamızla haber metnimizi yeniden yazıyoruz.

İyi çalışmalar.

Bu evden 4 yıldır hiç çöp çıkmadı

İhtiyacı dışında asla alışveriş yapmayan Ceren Özcan Tatar, kalan yemek artıklarını ise evde oluşturduğu küçük bir atık istasyonuyla gübreye dönüştürüyor.



Dünyada her yıl 1.3 milyar, Türkiye'de ise ortalama 26 milyon ton gıda israf ediliyor.

Türkiye İsrafı Önleme Vakfı'nın 2020 raporuna göre Türkiye'nin yıllık gıda israfı ortalama 4 milyar euro'ya denk geliyor. Doğal kaynakların hızla tükenmesi, iklim krizi, global çapta yaşanan ekonomik kriz insanlığa "İsrafa dur de" çağrısı yapıyor. Bu çağrıya kayıtsız kalmayan isimlerden biri de Ankara'da yaşayan Ceren Özcan Tatar. İnanması güç olsa da Tatar'ın evinden tam 4 yıldan bu yana hiç çöp çıkmadı. İhtiyacı dışında alışveriş yapmayan 31 yaşındaki Ceren Özcan Tatar, kalan yemek artıklarını evde oluşturduğu küçük bir atık istasyonunda oldukça verimli gübreye dönüştürüyor.

ATIKSIZ DÜĞÜN



Çekirdeklerden tohum üreten Tatar, plastik ambalajlarla 2018'de vedalaşmış. Tatar, temizlik ve gıda malzemelerini açık ürün satan yerlerden satın alıyor, alışverişlerde kendi kaplarını kullanıyor. Kendi düğün töreninde bile bir hiçbir atık madde kullanmamış. Nikâh şekeri yerine küçük cam tüplere bitki çayı doldurup davetlilere dağıtmış. Davetiyesi tamamen dönüştürülebilir kâğıttan kendi elleriyle hazırlamış, içine bir de tohum iliştirmiş. Gelin aksesuarlarının tamamı doğadan.

BİR KİTAP OKUDU HAYATI DEĞİŞTİ





Şehir plancısı olan Ceren Özcan Tatar'ın "Çöpsüz" hayatı 2018'de başlamış. Ünlü Japon düzenleme uzmanı ve yazar Marie Kondo'nun "Derle, Topla, Rahatla" kitabını okuduktan sonra hayatındaki bütün "Çöpleri" çıkarmış ve ihtiyacı dışında hiçbir şeyi evine sokmamış. "Atıksız Yaşam" isimli bir kitap da yazan Tatar, evinde 2 adet 5 litrelik kovalardan bir atık istasyonu kurmuş. Günlük organik çöplerini burada biriktirerek gübre oluşturuyor. Bokashi kompostu denilen yöntemle aslında atık gıdaların turşusunu kuruyor.

Kovaya konan yemek artıklarının üzerine eklediği bazı mikroorganizmalarla bu atıklar fermantasyona uğruyor ve doğal gübreye dönüşüyor. Tatar bitkiler için çok faydalı olan bu yüzde yüz doğal gübreyi bahçeye, toprağa ekiyor. Atıksız yaşamın sanıldığı kadar zor olmadığını kaydeden Tatar, bu yaşam biçimini, "ihtiyacın olmayanı reddet, azaltmak, evde hiçbir şeyi stoklama, kompost yapma ve geri dönüşüm" olarak 5 adımda uygulanabileceğini belirtti.

Ceyda Karaaslan

Kaynak: https://www.sabah.com.tr/yasam/bu-evden-4-yildir-hic-cop-cikmadi-5878713

Görev 5: Bakış Açımı Değiştirerek Yazıyorum

Merhaba Değerli Öğrencilerim;

Bu etkinliğimizde "Su korkusunu yenmek için başladığı spor hayatını değiştirdi" başlıklı haberi okuyoruz.

Okuduğumuz haberin bakış açısından daha farklı bir bakış açısıyla haberimizi yeniden yazıyoruz. Örneğin; "disiplinli ve çok çalışmak" veya "çocukluk hayalinin gerçek olması" odak noktanız olabilir.

Yeni odak noktanızla haber metninizi yazıyorsunuz.

İyi çalışmalar…

Su korkusunu yenmek için başladığı spor hayatını değiştirdi

Edirne'de 6 yaşındayken su korkusunu yenmek için başladığı yüzmede büyük başarılara imza atan 13 yaşındaki Fenerbahçe Spor Kulübü sporcusu Beyza Işık, 200 metre serbest ve 400 metre karışık stillerinde üçüncü kez Türkiye Şampiyonu oldu.

Kısa süre önce Fenerbahçe Spor Kulübüne transfer olan milli yüzücü Beyza Işık, millî takım formasıyla olimpiyatlarda ülkesini en iyi şekilde temsil ederek Türk Bayrağını göklere çıkarmayı hedefliyor.

2-4 Aralık 2022 tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirilen Türkiye Arena Kısa Kulvar küçükler bireysel Yüzme şampiyonasında ter döken ve kısa süre önce Fenerbahçe'ye transfer olan Edirneli sporcu 13 yaşındaki Beyza Işık, 200 metre kelebek ve 400 metre karışık stillerinde Türkiye şampiyonu oldu. 200 metre kelebek stilinde üst üste üçüncü kez, 400 metre karışık stilde ise ikinci kez üst üste Türkiye şampiyon olan Işık'ın en büyük hayali Olimpiyatlarda madalya almak. Su korkusu olduğu için 6 yaşındayken ailesinin kursa yazdırdığını hatırlatan Beyza Işık, korkudan başlayan hikâyesinde şampiyonluğa ulaşmanın mutluluğunu yaşadığını belirtti. Üst üste üçüncü kez Türkiye birinciliği elde etti.

"Çok disiplinli çalıştım"

Çok disiplinli bir şekilde sabah akşam antrenmanlarını aksatmadan çalıştığını söyleyen 13 yaşındaki Beyza Işık, "Beslenmemden uyku düzenime, antrenmanlarıma kadar hepsine çok dikkat ederek şampiyonalara hazırlanıyorum. Her şampiyonada yeni rakipler çıkabiliyor. Heyecan her yarışta oluyor ama önemli olan bu heyecanı strese dönüştürmemek. Katıldığım son yarışmada 200 metre kelebek ve 400 metre karışık stillerinde Türkiye şampiyonu oldum" dedi.

"Çocukluk hayali gerçek oldu"

Çocukluğundan beri Fenerbahçe takımını tuttuğunu ve bu kulübe transfer olmayı hayal ettiğini aktaran Işık, "Küçüklüğümden beri bu takımı tuttuğum için hayalim olduğu için Fenerbahçe'de yüzmek istiyordum. Böyle büyük bir kulübe Transfer olmak ve katılmak gurur verici. Bu kulüp çerçevesinde bu şekilde bir yarışa ilk kez katıldım ve çok mutluyum. Hedefimde olimpiyatlara giderek millî takımda ülkemi en iyi şekilde temsil etmek var" ifadelerine yer verdi.

Kaynak: https://www.sondakika.com/spor/haber-su-korkusunu-yenmek-icin-basladigi-spor-hayatini-15477480/

Görev 6: Kurguyu Değiştirerek Yeni Bir Haber Yazıyorum

Merhaba Değerli Öğrencilerim;

Bu etkinliğimizde

“Marmara Denizi’nde caretta caretta kıyıya vurdu” haberini okuyoruz.

Okuduğumuz haberin nasıl kurgulanmış olabileceğini düşünüyoruz.

Kendimiz haberin kurgusunu değiştirerek bambaşka bir haber yazıyoruz.

İyi çalışmalar…

ÇEVRE

İHA, 1.10.2022

Marmara Denizi'nde caretta caretta kıyıya vurdu



Büyükçekmece'de kıyıya vuran deniz kaplumbağası caretta carettanın cansız hâlini görenler hem şaşkınlık hem de üzüntü yaşadı. Marmara Denizi'nde nadiren de olsa görülen caretta carettanın ölüsü belediye ekipleri tarafından alındı.

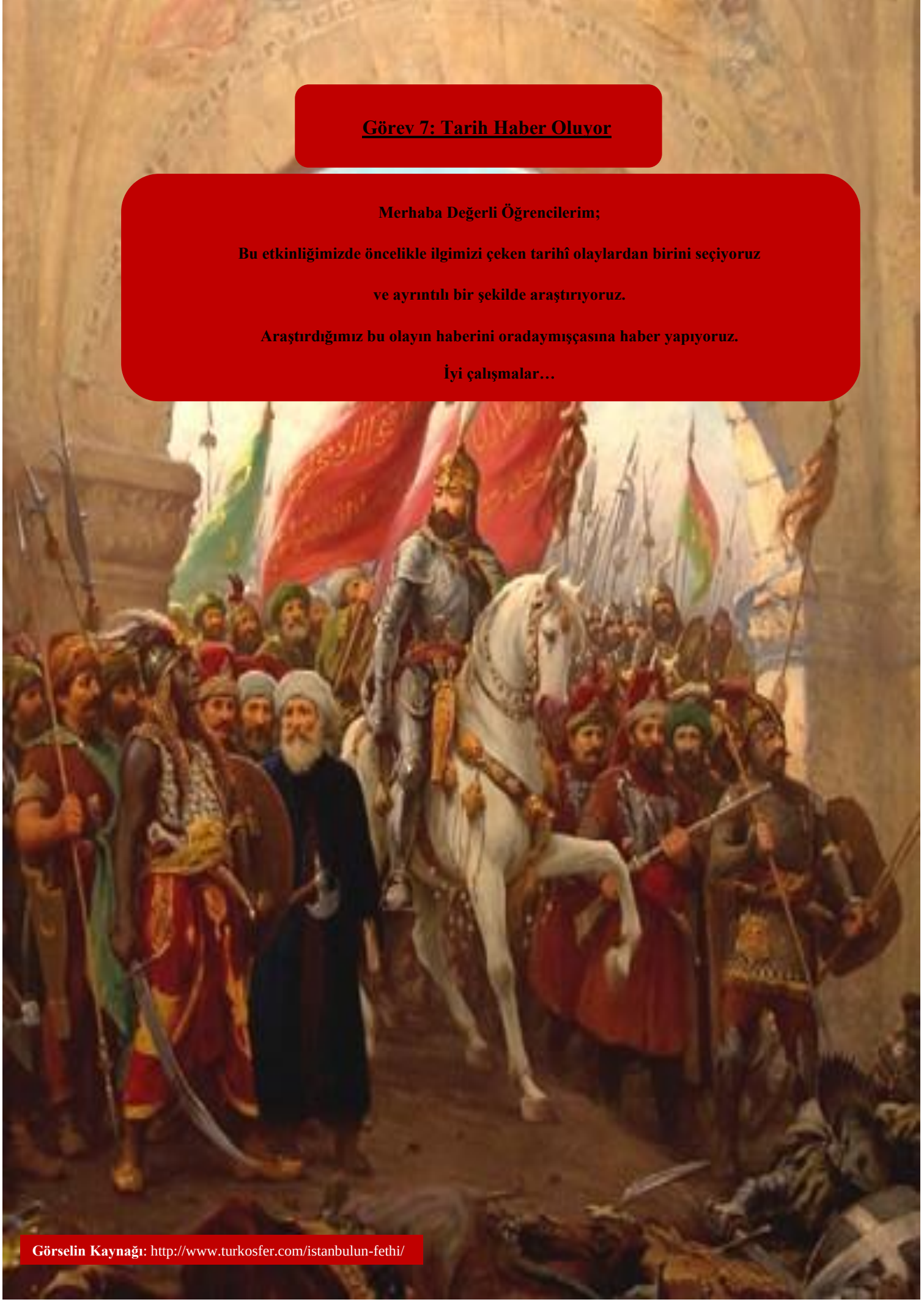
Olay, dün akşamüzeri Büyükçekmece Mimar Sinan kıyılarında yaşandı. Marmara Denizi'nden geldiği düşünülen ve nesli tükenmekte olan caretta caretta ölüsü Mimar Sinan kıyısına vurdu.

Durumu gören vatandaşlar, Büyükçekmece Belediyesi ekiplerine haber verdi. Olay yerine gelen ekipler, deniz kaplumbağasını incelemek üzere aldı.



Nesli tükenmekte olan caretta carettaların Hatay, Mersin ve Antalya kıyılarında yaşadığı bilinirken Marmara Denizi'nde nadiren de olsa görülüyor. Ölü olarak kıyıya vuran caretta carettanın yine denizlerdeki plastik atıkları yiyerek öldüğü ekipler tarafından tahmin ediliyor.

Kaynak:https://www.ntv.com.tr/turkiye/marmara-denizinde-caretta-caretta-kiyiya-vurdu,5tGCcQkKIk6dnPkrT3ZQEQ



Görev 7: Tarih Haber Oluyor

Merhaba Değerli Öğrencilerim;

Bu etkinliğimizde öncelikle ilgimizi çeken tarihî olaylardan birini seçiyoruz

ve ayrıntılı bir şekilde araştırıyoruz.

Araştırdığımız bu olayın haberini oradaymışçasına haber yapıyoruz.

İyi çalışmalar…

Görselin Kaynağı: http://www.turkosfer.com/istanbulun-fethi/

Görev 8: Hayvanlar Haberime Konu(k) Oluyor





Merhaba Değerli Öğrencilerim;

Bu etkinliğimizde hayvan sorunlarına ve onların hayatına odaklanıyoruz.

Kendimizi hayvanların yerine koyabiliriz hatta onların dilini çözdüğümüzü düşünerek bir haber metni oluşturabiliriz.

İyi çalışmalar.



Ders: Türkçe

Sınıf: 6/A-B-C-D

Süre: 2 ders saati

Tarih: 11. Hafta

Temel Beceri Alanı: Yazma

Yazma Aşaması: Yazma Öncesi/Metin Türüne Özgü Yazmaya Alışma

Etkinlik No: 10

Etkinlik Adı: Haber Yazıyorum 4 *(A Katmanı Etkinliği)*

Dersin Amacı: Metin türüne özgü yazmaya alışma

Dersin Kazanımları:

1. İlgi çekeceğini düşündüğü, haberini yapmak istediği bir konuda bir haber metni yazar.
2. Görsellerden ve özlü sözlerden yararlanarak haber metni yazar.
3. Okuduğu, takip ettiği, ilgi duyduğu bir derginin tanıtım haberini yazar.
4. Sorulardan hareketle haber metni yazar.
5. Gelecekte olması muhtemel bir olayın kaynaklara başvurarak haberini yazar.
6. Yaptığı röportajdan hareketle bir haber metni yazar.
7. Hazırladığı bir anketten hareketle haber metni yazar.
8. Yaptığı görüşmelerden hareketle bir haber metni yazar.

Öğrenme-Öğretme Süreci:

***** Bu dersimizde öğrenciye katmanlı programın A katmanını karşılayacak etkinlikler sunulur.

*Öğrencilere ders öncesinde Google Classroom üzerinden Microsoft Word programında hazırlanan çalışma kâğıtları gönderilir.

***** Öğrenci sınıf ortamında bu etkinliklerden kendi ilgi ve isteği doğrultusunda bir görevi seçer.

Etkinlik sorularının içeriği şu şekildedir:

Görev 1: Bu etkinliğimizde öğrenciden kendi ilgi ve isteği doğrultusunda ilgi çekeceğini düşündüğü bir konu bulması istenir. Konuyu bulan öğrenci konusu hakkında çeşitli araştırmalar yaparak haber metni yazımı öncesinde hazırlık yapar. Öğrenci hazırlık çalışmalarından da faydalanarak haber metnini yazar. Hazırladığı haber metnini düzenler, düzeltir ve bülten hâline getirerek paylaşır.

Görev 2: Bu etkinliğimizde öğrenciden görsellerden ve özlü sözlerden yola çıkarak haber metni yazması istenir. Bir haberin odak noktası *"öfke yönetimi"* diğer haberin ise *"matematik sevgisi"*dir. Görevlerden birini seçen öğrenci hazırlık çalışmalarından faydalanarak haber metnini yazar. Hazırladığı haber metnini düzenler, düzeltir ve bülten hâline getirerek paylaşır.

Görev 3: Bu etkinliğimizde öğrenciye video bağlantısı ve çeşitli görseller verilir:

Video Bağlantısı: https://www.trtcocuk.net.tr/video/trt-cocuk-dergisi-kasim-2022-cikti





Video bağlantısı ve görsellerden hareketle dergiler hakkında araştırma yapan öğrenci, hazırlık çalışmalarından faydalanarak haber metnini yazar. Hazırladığı haber metnini düzenler, düzeltir ve bülten hâline getirerek paylaşır.

Görev 4: Bu etkinliğimizde öğrenciye çeşitli ilginç sorular verilir:

*Trakya'da zeytin ağacı yetişir mi?

*Paranın geçmişten bugüne geçirdiği değişimleri göz önünde tutarsak gelecekte para yerine ne tür teknolojiler kullanılacak?

*Yıldız satın almak mümkün mü?

*Robot teknolojisi nereye gidiyor?

Öğrenci bu sorulardan yola çıkarak ya da kendi zihnindeki ilginç sorulardan birini haberine konu edinir. Konusunu belirleyen öğrenci hazırlık çalışmalarından faydalanarak haber metnini yazar. Hazırladığı haber metnini düzenler, düzeltir ve bülten hâline getirerek paylaşır.

Görev 5: Bu etkinliğimizde öğrenciden gelecekte yaşanması muhtemel bir olayı hayal etmesi istenir. Öğrenci hayallerinden yola çıkar ve hazırlık çalışmalarından faydalanarak haber metnini yazar. Hazırladığı haber metnini düzenler, düzeltir ve bülten hâline getirerek paylaşır.

Görev 6: Bu etkinliğimizde öğrenciden mahallî bir zanaatkârla röportaj yapması istenir. Öğrenci röportaj sorularını hazırlar ve röportajını yapar. Yaptığı röportajı hazırlık çalışmalarından faydalanarak haber metnine dönüştürür. Hazırladığı haber metnini düzenler, düzeltir ve bülten hâline getirerek paylaşır.

Görev 7: Bu etkinliğimizde öğrenci aile bireylerinin hayalindeki mesleklerle alakalı bir anket hazırlar. Hazırladığı anketten yola çıkarak aile bireylerini aslında yapmak istedikleri meslekte, alanında çok ünlü ve önemli biri olarak hayal ederler. Hayallerinden yola çıkan öğrenci hazırlık çalışmalarından faydalanarak haber metnini yazar. Hazırladığı haber metnini düzenler, düzeltir ve bülten hâline getirerek paylaşır.

Görev 8: Bu etkinliğimizde öğrenciden okul arkadaşlarıyla hayallerindeki okulun nasıl bir yer olduğuyla alakalı kısa görüşmeler yapması istenir. Öğrenci görüşmelerden yola çıkarak hazırlık

çalışmaları yardımıyla haber metnini yazar. Hazırladığı haber metnini düzenler, düzeltir ve bülten hâline getirerek paylaşır.

*Görevlerin dosyası ilgili ekte mevcuttur.

* Öğrenci gönderilen sekiz görevden birini seçer.

* Bu haftanın görevlerinden istediğini seçen öğrenci sınıfta, dijital ortamda hazırlanan çalışma kâğıdı üzerinden etkinliğe başlar.

* Öğrenci çalışmalarını sınıf dışında tamamlar ve Google Classroom üzerinden geri gönderir.

* Öğretmen gönderdiği bu etkinliği dereceleme ölçeği ve öz değerlendirme formu yardımıyla değerlendirir.

Değerlendirme 1:

Öğretmen ve Akran Değerlendirme Formu

Öğrencinin Adı Soyadı: **Tarih:**

ÖLÇÜTLER	Öğretmen			1. Akran		
	Evet	Kısmen	Hayır	Evet	Kısmen	Hayır
Yazıda, sayfa düzenlidir ve okumaya elverişlidir.						
Yazıda türe özgü dil unsurları doğru ve etkili bir biçimde kullanılmıştır.						
Yazıda anlatım biçimleri etkili bir biçimde kullanılmıştır.						
Yazıda içeriğe uygun düşünceyi geliştirme yolları kullanılmıştır.						
Yazıda uygun geçiş ve bağlantı ifadeleri kullanılmıştır.						
Giriş bölümü konuyla ilişkili, kısa ve etkileyicidir.						
Gelişme bölümünde ana düşünce ve yardımcı düşünceler belirgindir, birbirini desteklemektedir.						
Sonuç bölümü ana düşünce ve yardımcı düşüncelerle ilişkilidir, kısa ve açıktır.						
Yazıda ana başlık, spot ve ara başlıklar konuyla ilgili ve etkileyicidir.						
Yazıda yazım kurallarına uyulmuştur. **1-2** hata "kabul edilebilir"						
Yazıda noktalama işaretleri doğru yerde kullanılmıştır. **1-2** hata "kabul edilebilir"						

Öğrencinin A Katmanı Puanı	**1-35**

Değerlendirme 2:

Öz Değerlendirme Formu

Öğrencinin Adı Soyadı: **Tarih:**

Bu etkinlikte ne öğrendim?
Bu etkinlikte neyi iyi yaptım? Neden?
Hangi konuda zorlandım? Neden?
Nerede yardıma ihtiyacım oldu?
Hangi alanda kendimi daha çok geliştirmeliyim?
Kuvvetli ve zayıf yönlerim neler?
Daha sonraki çalışmalarda neleri farklı yapacağım?
Yazma becerimi geliştirirken nerelerde zorlandım?

Öğrencinin A Katmanı Puanı	**1-35**

Hazırlık Çalışma Soruları:

Haberin Konusu:

Konu Sınırlandırma Basamakları: 1. 2. 3. 4.

Konuya Hangi Açıdan Yaklaşacağım:

5N1K Cevapları:

Ne? Nerede? Nasıl? Neden? Ne Zaman? Kim?

Ana Düşünce:

Yardımcı Düşünceler:

Eksik Bilgiler ve Araştırmalarım:

Yazma Planım

- Başlıklarım:
- Spotum:
- Giriş Paragrafım:
- Gelişme Paragrafım:
- Sonuç Paragrafım:

Haber Metninin Gözden Geçirilmesi

1. Anlatım Biçimleri:
2. Düşünceyi Geliştirme Yolları:
3. Türe Özgü Dil Unsurlarını Kullanma:

Haber Metnimi Düzenlerim

1. Noktalama ve Yazım Yanlışları:
2. Anlatım Bozuklukları:

Metnin Son Şeklini Yazarım

1. Metnin Tutarlılığı ve Konunun Bütünlüğü:

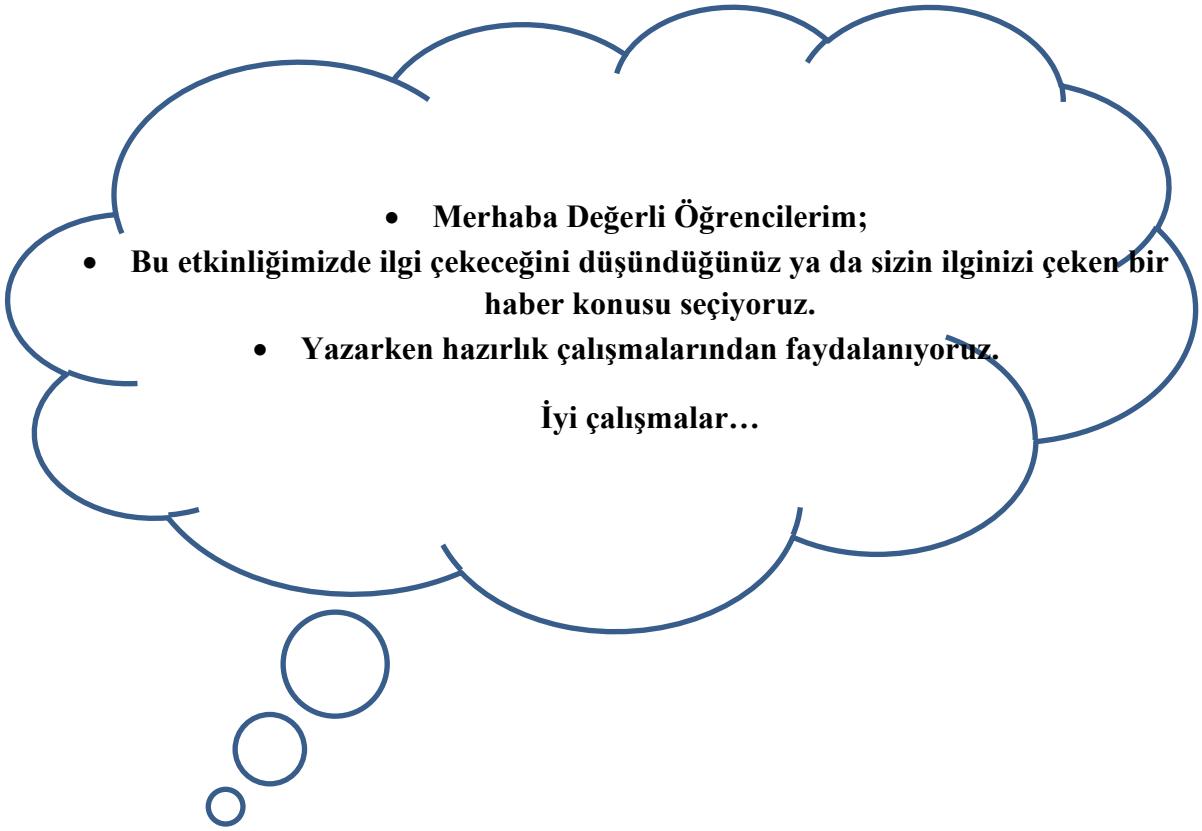
2. Görselleri ve Metni Sayfaya Uygun Biçimde Yerleştirme:

Metni Paylaşırım

1. Haber Metnini Bülten Hâlinde Düzenleme:

2. Haber Bültenini Paylaşma:

Görev 1: İlgilerim Doğrultusunda Yazıyorum



- **Merhaba Değerli Öğrencilerim;**
- **Bu etkinliğimizde ilgi çekeceğini düşündüğünüz ya da sizin ilginizi çeken bir haber konusu seçiyoruz.**
- **Yazarken hazırlık çalışmalarından faydalanıyoruz.**

İyi çalışmalar…

Görev 2: Özlü Sözlerden Hareketle Yazıyorum 1

Merhaba Değerli Öğrencilerim;

- **Bu etkinliğimizde odak noktası *"öfke yönetimi"* olan haber görevini ya da *"matematik sevgisi"* olan haber görevini seçiyoruz.**

- **Bu etkinliğimizde aşağıdaki görselden ve özlü sözden yararlanarak odak noktası *"öfke yönetimi"* olan bir haber metni yazıyoruz.**
- **Yazarken hazırlık çalışmalarından faydalanıyoruz.**

İyi çalışmalar…



Kaynak: http://www.ankaraaktiffelsefe.org/ozlu-sozler/

Özlü Sözlerden Hareketle Yazıyorum 2

Merhaba Değerli Öğrencilerim;

- **Bu etkinliğimizde aşağıdaki görselden ve özlü sözden yararlanarak odak noktası *"matematik sevgisi"* olan bir haber metni yazıyoruz.**
- **Yazarken hazırlık çalışmalarından faydalanıyoruz.**

İyi çalışmalar…



Kaynak: http://www.ankaraaktiffelsefe.org/ozlu-sozler/

Görev 3: Dergi Tanıtım Haberi Yazıyorum

- **Merhaba Değerli Öğrencilerim;**

- **Bu etkinliğimizde aşağıda bağlantı adresi verilen videodan veya görsellerden hareketle seçeceğiniz bir derginin tanıtımına ilişkin bir haber metni yazıyoruz.**

- **Yazarken hazırlık çalışmalarından faydalanıyoruz.**

İyi çalışmalar…





Kaynak: https://www.trtcocuk.net.tr/video/trt-cocuk-dergisi-kasim-2022-cikti

Kaynak: https://www.kitaphaber.com.tr/kardelen-cocuk-dergisinin-4-sayisi-yayimlandi-k5195.html

Görev 4: Sorulardan Hareketle Haber Metni Yazıyorum

Merhaba Değerli Öğrencilerim;

- **Bu etkinliğimizde aşağıdaki ilginç sorulardan birini seçerek ya da sizin aklınıza gelen ilginç bir sorudan yola çıkarak bir haber metni yazıyoruz.**
- **Yazarken hazırlık çalışmalarından faydalanıyoruz.**

İyi çalışmalar…

*Trakya'da zeytin ağacı yetişir mi?

* Paranın geçmişten bugüne geçirdiği değişimleri göz önünde tutarsak gelecekte para yerine ne tür teknolojiler kullanılacak?

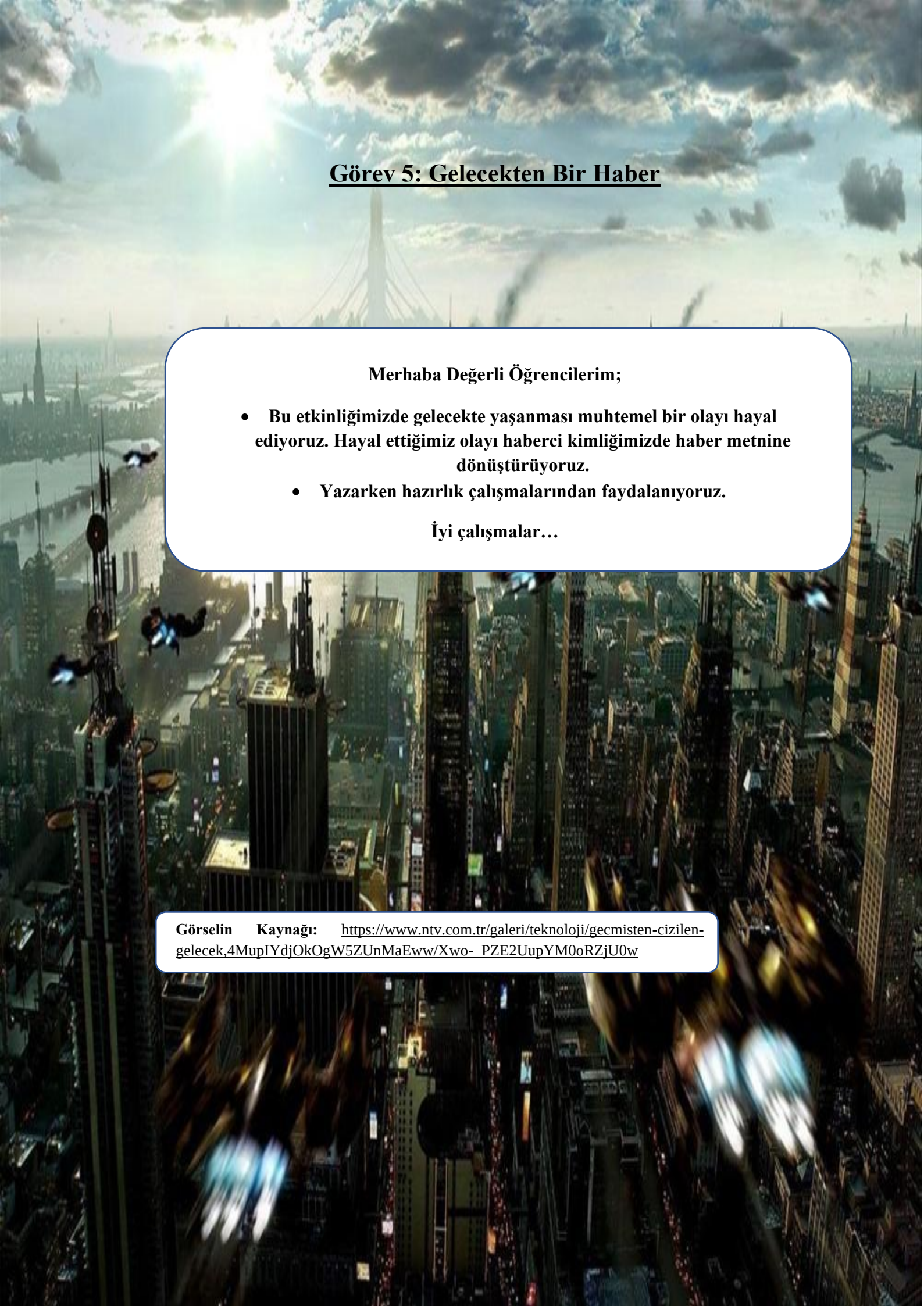
* Yıldız satın almak mümkün mü?

* Robot teknolojisi nereye gidiyor?

Kaynak: https://bilimgenc.tubitak.gov.tr/paranin-icadi

Kaynak: https://www.webtekno.com/astronomlar-tarafindan-ozel-olarak-cevaplanmis-dunya-ve-uzayla-ilgili-5-ilginc-soru-h47062.html

Görselin Kaynağı: https://tr.pinterest.com/pin/468304061261483858/



Görev 5: Gelecekten Bir Haber

Merhaba Değerli Öğrencilerim;

- **Bu etkinliğimizde gelecekte yaşanması muhtemel bir olayı hayal ediyoruz. Hayal ettiğimiz olayı haberci kimliğimizde haber metnine dönüştürüyoruz.**
- **Yazarken hazırlık çalışmalarından faydalanıyoruz.**

İyi çalışmalar…

Görselin Kaynağı: https://www.ntv.com.tr/galeri/teknoloji/gecmisten-cizilen-gelecek,4MupIYdjOkOgW5ZUnMaEww/Xwo-_PZE2UupYM0oRZjU0w



Görev 6: Zanaatkâr Röportajı

Merhaba Değerli Öğrencilerim;

Bu etkinliğimizde mahallî bir zanaatkârla röportaj yapıyoruz.

Yaptığımız röportajı haber metni hâlinde yazıyoruz.

Yazarken hazırlık çalışmalarından faydalanıyoruz.

İyi çalışmalar…

Görev 7: Ben Aslında

Merhaba Değerli Öğrencilerim;

Bu etkinliğimizde aile bireylerimize aslında ne iş yapmak istedikleriyle ilgili bir anket hazırlayarak işe başlıyoruz.

Onların aslında yapmak istedikleri işte çok ünlü olduklarını düşünerek bir haber metni yazıyoruz.

Yazarken hazırlık çalışmalarından faydalanıyoruz.

İyi çalışmalar…



Görselin Kaynağı: https://images.wallpapersden.com/image/download/sci-fi-astronaut-4k-dark_bG1qbGqUmZqaraWkpJRmZW1lrWdnaW0.jpg



Görev 8: Hayalimizdeki Okul

Merhaba Değerli Öğrencilerim;

Bu etkinliğimizde okul arkadaşlarımızla hayallerindeki okul hakkında konuşuyoruz.

Görüşmelerimizden yola çıkarak bir haber metni yazıyoruz.

Yazarken hazırlık çalışmalarından faydalanıyoruz.

İyi çalışmalar…



Görselin Kaynağı: https://tr.pinterest.com/dnilgunn/hayalimdeki-okul/

Ders: Türkçe

Sınıf: 6/A-B-C-D

Süre: 2 ders saati

Tarih: 12. Hafta

Temel Beceri Alanı: Yazma

Yazma Aşaması: MTÖY (Metin Türüne Özgü Yazma)

Etkinlik No: 11

Etkinlik Adı: Haber Kovalamaca ***(C -B Katmanları Etkinliği)***

Dersin Amacı: Haber metni yazma

Dersin Kazanımları:

(C Katmanı Kazanımları)

* Belirlediği yazma konusunu zaman, amaç, hedef okur ve kendi ön bilgisi kapsamında sınırlandırır.

* Düşünce üretme yollarını kullanarak içeriği belirler.

* Eksik bilgileri araştırır.

(B Katmanı Kazanımları)

* Ayrıntılı plan yapar.

* Yazma planına göre taslak yazar.

Kullanılan Eğitim Teknolojileri, Araç, Gereçler ve Kaynakça:

Microsoft Word Programı, Canva, Dijital Sözlükler, Haber Metni Yazma Konuları Tablosu

https://www.canva.com/design/DAFUqNYr2OY/yp4r4AMxJGV_kmvldTvw2w/edit

https://www.canva.com/design/DAFU8FgG83Q/K9pl1rE78qP8XuIwo90w1w/edit

Öğrenme-Öğretme Süreci:

* Öğrenciler, Canva'da hazırlanan etkinlik uygulamalarını inceler. Haber metninin nasıl yazıldığını ve hangi süreçleri içerdiğini hatırlar.

* Öğrenciler, *"Haber Metni Yazma Konuları Tablosu"*ndan hareketle seçtikleri haber konu başlıklarını zaman, amaç, hedef okur ve ön bilgisi kapsamında sınırlandırırlar.

* Öğrenciler, düşünce üretme yollarını kullanarak içeriği belirleme çalışmaları yaparlar.

Bu çalışmalarda şöyle bir sıra takip ederler:

Konunun bakış açısını belirleme çalışması

5N 1K sorularını kullanarak içerik belirleme çalışması

Ana düşünceyi belirleme çalışması

Yardımcı düşünceleri belirleme çalışması

* Öğrenciler, eksik bilgileri araştırarak yararlandığı kaynakları metinde nasıl kullanacağını belirlemeye yönelik çalışmalar yapar.

* Öğrenciler ayrıntılı plan hazırlama ve başlık(ları) tasarlama çalışmalarını yürütürler.

* Öğrenciler, plana göre taslak yazarlar. Bunun için şu aşamaları takip ederler:

Giriş, Gelişme ve Sonuç Paragraflarını Yazma

a. Belirlediği bilgi cümlelerini sıralama

b. Sıraladığı cümleleri gruplandırma.

c. Gruplandırdığı cümleleri paragrafa dönüştürme

d. Paragraf sıralarını gözden geçirme

Spotu (tanıtımcık) Yazma

Ara Başlıkları Yazma

* Taslak yazma çalışmasını tamamlayan öğrencilerin çalışmaları, *"Yazılı Anlatım Değerlendirme Formu"*nda yer alan ölçütler doğrultusunda değerlendirilir.

Öğrencinin C Katmanı Puanı	**1-20**

Öğrencinin B Katmanı Puanı	**1-25**

Değerlendirme:

Yazılı Anlatım Değerlendirme Formu

Öğrencinin Adı Soyadı: Tarih:

Ölçütler	**Dereceler**		
	Geliştirilmeli	Kısmen Yeterli	Yeterli
Metnin konusunu zaman, amaç, hedef okur ve ön bilgisi kapsamında sınırlandırmıştır.			
Konunun bakış açısını belirlemiştir.			
5N 1K sorularını kullanarak içerik belirlemiştir.			
Ana düşünce ve yardımcı düşünceleri belirlemiştir.			
Yeterli araştırma yapılmıştır.			
Kaynakları metinde nasıl kullanacağını belirlemiştir.			
Ayrıntılı plan hazırlamıştır.			
Başlık(ları) tasarlamıştır.			
Hazırladığı plana göre taslak yazmıştır.			
Giriş paragraf(lar)ında cümlelerin sıralarını gözden geçirmiştir.			
Gelişme paragraf(lar)ında cümlelerin sıralarını gözden geçirmiştir.			
Sonuç paragraf(lar)ında cümlelerin sıralarını gözden geçirmiştir.			
Spotu yazmıştır.			
Ara başlıkları yazmıştır.			

Teknoloji	İcatlar	Tarih	Türkçemiz
Çevre	Atatürk	Meteoroloji	Eğitim
Hayvanlar	Aile	Ulaşım	Belirli Gün ve Haftalar
Bitkiler	Sağlık	Tarım	Duygu Yönetimi
Kitaplar	Spor	Bağımlılık	Yetenekler
Bayramlar	Şehir	Sinema	Kültürel Miras
Müzik	Gezi (Seyahat)	Resim	İsraf
Tiyatro	Ekonomi	Müzeler	Mimari
Meslekler	Gıda	Ülkeler	Arkeoloji
Kütüphane	İklim Değişikliği	Yazarlar	Turizm
Uzay	Geri Dönüşüm	Fotoğrafçılık	Girişimcilik
Matematik	Enerji	Yardımlaşma	Keşif
Bilişim	Trafik	İletişim	Oyun

1) Yukarıdaki tabloda verilen haber konu başlıklarından birini seçiniz. Seçtiğiniz konu başlığını aşağıdaki örnekten hareketle sınırlandırınız. Sınırlandırdığınız konuda bir haber metni yazınız.

2) Yukarıdaki tabloda verilen haber konu başlıklarını birleştirerek yeni bir haber konu başlığı belirleyiniz. Belirlediğiniz konu başlığını aşağıdaki örnekten hareketle sınırlandırınız. Sınırlandırdığınız konuda bir haber metni yazınız.

3) Tabloda yer almayan herhangi bir haber konu başlığı belirleyiniz. Belirlediğiniz konu başlığını aşağıdaki örnekten hareketle sınırlandırınız. Sınırlandırdığınız konuda bir haber metni yazınız.

Konu: "Zanaatkârlarımız"

Sınırlandırmada 1. Aşama: Saat tamircisi

Sınırlandırmada 2. Aşama: Antalya'da bir saat tamircisi

Sınırlandırmada 3. Aşama: Antalya'da bir saat tamircisi olan Mesut Usta

Sınırlandırmada 4. Aşama: Antalya'da yaşayan, tamir edemeyeceği bir saatin henüz üretilmediğini söyleyen Mesut Usta'nın haberi

Ders: Türkçe

Sınıf: 6/A-B-C-D

Süre: 2 ders saati

Tarih: 13. Hafta

Temel Beceri Alanı: Yazma

Yazma Aşaması: MTÖY (Metin Türüne Özgü Yazma)

Etkinlik No: 12

Etkinlik Adı: Haber Durağı ***(A Katmanı Etkinliği)***

Dersin Amacı: Haber metni yazma

Dersin Kazanımları:

***** Haber yazısının metinsellik ve biçim bağlamını gözden geçirir.

***** Haber metnini düzeltir.

* Haber metninin son şeklini yazar.

***** Haber metnini paylaşır.

Kullanılan Eğitim Teknolojileri, Araç, Gereçler ve Kaynakça:

https://padlet.com/dilekbayraktar22/uwshckk550kw98f1

https://padlet.com/dilekbayraktar22/nuoqjp24t43y39gg

https://drive.google.com/drive/folders/16h59BIp-918qCGDyZ9DWVIkyVBZz3wH3

https://www.canva.com/design/DAFU71fCRjo/kbzG0-2FSJUxrilLmC472w/edit

Canva'da Hazırlanan Haber Bültenleri, TDK'nin Dijital Sözlükleri

Öğrenme-Öğretme Süreci:

Öğrenciler, öğretmenin rehberliğinde haber yazılarının ***metinsellik*** ve ***biçim*** bağlamını gözden geçirirler.

Öncelikle; yazılarında anlatım biçimlerini ve içeriğe uygun düşünceyi geliştirme yollarını etkili bir biçimde kullanmaları için öğrencilere Web 2.0 araçlarıyla hazırlanan uygulamalar hatırlatılır. Sonra, öğrenciler Canva'da bülten hâlinde hazırlanan haberlere göz gezdirirler. Burada yer alan haberlerden hareketle öğrencilerin yazılarında başlıkları yerinde ve doğru şekilde kullanmaları sağlanır.

Öğrencilerin yazılarında kelimeleri çeşitli, yerinde ve doğru anlamda kullanmaları için kendi hazırladıkları kavram sözlüklerinden ve TDK'nin çeşitli dijital sözlüklerinden yararlanmaları sağlanır.

Öğrencilerin yazılarında metin türüne uygun dil unsurlarını doğru ve etkili kullanmaları amacıyla Canva'da hazırlanan *"Haber Dili"* başlıklı sunumu yeniden değerlendirmeleri sağlanır.

Öğrenciler, haber metinlerini düzeltmek için yazdıkları metinleri GAYBER ölçme aracının ölçütleri doğrultusunda gözden geçirirler. Öğrenciler, haber yazılarına son şekillerini verirken aşağıdaki soruların metinlerinde karşılıklarının olup olmadığını sorgular.

* Konu, mantıksal tutarlılık ve bütünlük içinde anlatıldı mı?

***** Cümleler, diğerleriyle uyumlu ve doğru sırada mı?

* Ana düşünce ve yardımcı düşünceler belirgin ve birbirini desteklemekte mi?

Öğrenciler metinlerine son şeklini verdikten sonra metne uygun görsellerin hazırlanması için çalışmalarını sürdürürler. Öğretmen tarafından bu aşamanın haber metinlerinin etkili hâle getirilmesi

için önemli olduğu vurgulanır. Öğrenciler, hazırladıkları görselleri Word programında yazdıkları haber metinlerine sayfa düzenine dikkat ederek uygun biçimde yerleştirirler.

Haber metninin bülten hâlinde tasarımının yapılması etkinliklerinde Canva Web 2.0 aracından yararlanılır. Öğrenciler, Word programında yazıp görselleri yerleştirdikleri haber yazılarını Canva'da bülten hâline getirirler. Öğrenciler, hazırladıkları haber bültenlerini Google Classroom'dan paylaşırlar.

Değerlendirme:

BİLSEM 6. SINIFLAR GEREKÇELENDİRİLMİŞ ANALİTİK HABER METNİ YAZMA BECERİSİ RUBRİĞİ

Ölçütler	Aranacak Özellikler	Yetersiz (1) (Gerekçe)		Kabul (Gerekçe) edilebilir (2)		Yeterli (3) (Gerekçe)		Puan
BİÇİM	Yazıda, sayfa düzenli olup harflerin büyüklüğü ve küçüklüğü okunmaya elverişli olarak belirlenmiştir.							
	Paragraf, satır ve sözcük aralarında uygun boşluklar bırakılmıştır.							
	Yazı ve görseller birbiriyle uyumlu biçimde sayfaya yerleştirilmiştir.							
DİL VE ANLATIM	Yazıda türe özgü dil unsurları doğru ve etkili bir biçimde kullanılmıştır.							
	Yazıda anlatım biçimleri etkili bir biçimde kullanılmıştır.							
	Yazıda içeriğe uygun düşünceyi geliştirme yolları kullanılmıştır.							
	Konu, mantıksal tutarlılık ve bütünlük içinde anlatılmıştır. Cümleler, diğerleriyle uyumlu ve doğru sıradadır.							
	Yazıda dil doğal ve akıcıdır.							
	Yazıda kelime çeşitliliği vardır.							
	Yazıda gereksiz bilgi, düşünce veya olaylara yer verilmemiştir.							
	Konuyla ilgili kaynaklara başvurulmuş, kaynaklardan yeterince yararlanılmıştır.							
	Yazıda uygun geçiş ve bağlantı ifadeleri kullanılmıştır.							
	Kelimeler yerinde ve doğru anlamda kullanılmıştır.							
	Cümle kuruluşları dil bilgisi kurallarına uygundur.							
	Konuyu kendine özgü ifadelerle anlatmıştır.							
PLAN	Yazıda **5N1K** soruları yanıtlanmıştır.							

VE İŞLEYİŞ (ANLATIM DÜZENİ)	Yazıda giriş bölümü oluşturulmuştur.							
	Giriş bölümü konuyla ilişkili, kısa ve etkileyicidir.							
	Yazıda gelişme bölümü oluşturulmuş, uygun paragraflara bölünmüştür.							
	Gelişme bölümünde ana düşünce ve yardımcı düşünceler belirgindir, birbirini desteklemektedir.							
	Yazıda sonuç bölümü oluşturulmuştur.							
	Sonuç bölümü ana düşünce ve yardımcı düşüncelerle ilişkilidir, kısa ve açıktır.							
BAŞLIK	Yazıda ana başlık vardır.							
	Yazıda spot (tanıtımcık) vardır.							
	Yazıda ara başlık vardır.							
	Başlıklar konuyla ilgilidir.							
	Başlıklar özgün ve etkileyicidir.							
YAZIM VE NOKTALAMA	Yazıda yazım kurallarına uyulmuştur. **1-2** hata "kabul edilebilir"							
	Yazıda noktalama işaretleri doğru yerde kullanılmıştır. **1-2** hata "kabul edilebilir"							

Bu çizelge (Türkçe Dersi Öğretim Programı, 2019; Özbay, 2006; Göçer, 2011; Ülper, Uzun, 2009; Aşıkcan, Pilten, 2016; Sezer, 2005; Yıldız, 2013; Zorbaz, 2013) kaynak çalışmalardan yararlanılarak geliştirilmiştir.

Bu rubrik; 87 puan değerinde, 29 maddelik 5 ölçütten (**Biçim:** 9 puan, **Dil ve Anlatım:** 36 puan, **Plan ve İşleyiş:** 21 puan, **Başlık:** 15 puan, **Yazım ve Noktalama:** 6 puan) oluşmaktadır.

40 ve altı puan: Yetersiz (Zayıf)

41- 69 puan: Kabul edilebilir (Orta)

70- 87 puan: Yeterli (İyi)

Öğrencinin A Katmanı Puanı	**1-55**

Ek 25. Öğrencilere İlk Yazdıkları Haber Metinlerine İlişkin Verilen Değerlendirme Örnekleri

Öğrencinin Adı Soyadı: **(İLK YAZILAN HABER METNİ DEĞERLENDİRME SONUÇLARI)**

40 ve altı puan: Yetersiz (Zayıf)
41- 69 puan: Kabul edilebilir (Orta) ALDIĞI PUAN: **53,8**
70- 87 puan: Yeterli (İyi) **BİÇİM** (En Yüksek Puan: 9)

Yazıda, sayfa düzenli olup harflerin büyüklüğü ve küçüklüğü okunmaya elverişli olarak belirlenmiştir.	
Paragraf, satır ve sözcük aralarında uygun boşluklar bırakılmıştır.	
Yazı ve görseller birbiriyle uyumlu biçimde sayfaya yerleştirilmiştir.	

PUAN	**5,8**

Değerlendiricilerin Görüşü: Yazı okunaklıdır. Paragraf başı yoktur. Görsel voktur.

DİL VE ANLATIM (En Yüksek Puan: 36)

Değerlendiricilerin Görüşü: Açıklayıcı cümleler kullanılmıştır. Gereksiz ayrıntılar bulunmamaktadır. Sayısal verilerden yararlanılmıştır. Yazı dili metin türüne uygundur. Anlatım biçimleri etkili kullanılmamıştır. Genel olarak düşünceyi geliştirme yollarına başvurulmuştur. Bağlantı ifadelerine yer verilmiştir. Kendine özgü bazı ifadeler vardır. Anlatım bozuklukları vardır. Dil bilgisi kurallarına uymayan cümle kuruluşları vardır. Kaynaklar belirtilmemiştir. Geçiş ve bağlantı ifadelerinde yanlış kullanımlar vardır. Eklerin yanlış kullanımları vardır. Kelime çeşitliliği sınırlıdır.

Yazıda türe özgü dil unsurları doğru ve etkili bir biçimde kullanılmıştır.	
Yazıda anlatım biçimleri etkili bir biçimde kullanılmıştır.	
Yazıda içeriğe uygun düşünceyi geliştirme yolları kullanılmıştır.	
Konu, mantıksal tutarlılık ve bütünlük içinde anlatılmıştır. Cümleler, diğerleriyle uyumlu ve doğru sıradadır.	
Yazıda dil doğal ve akıcıdır.	
Yazıda kelime çeşitliliği vardır.	
Yazıda gereksiz bilgi, düşünce veya olaylara yer verilmemiştir.	
Konuyla ilgili kaynaklara başvurulmuş, kaynaklardan yeterince yararlanılmıştır.	
Yazıda uygun geçiş ve bağlantı ifadeleri kullanılmıştır.	
Kelimeler yerinde ve doğru anlamda kullanılmıştır.	
Cümle kuruluşları dil bilgisi kurallarına uygundur.	
Konuyu kendine özgü ifadelerle anlatmıştır.	

PUAN
24,4

PLAN VE İŞLEYİŞ (En Yüksek Puan: 21)

Değerlendiricilerin Görüşü: Gelişme ve sonuç bölümü paragraflara ayrılmamıştır. Sonuç bölümü belirgin değildir. 5N1K sorularına genel olarak yanıtlar vardır. Yazının genel bir kurgusu olsa da paragraf başı ile bölümlere ayrılmamıştır. Sonuç cümlesi etkili olsa da cümle sıralamasında eksikler vardır. Her bölüm geliştirilmelidir. Anlatım düzeninde eksikler vardır.

Yazıda **5N1K** soruları yanıtlanmıştır.	
Yazıda giriş bölümü oluşturulmuştur.	
Giriş bölümü konuyla ilişkili, kısa ve etkileyicidir.	
Yazıda gelişme bölümü oluşturulmuş, uygun paragraflara bölünmüştür.	
Gelişme bölümünde ana düşünce ve yardımcı düşünceler belirgindir, birbirini desteklemektedir.	
Yazıda sonuç bölümü oluşturulmuştur.	
Sonuç bölümü ana düşünce ve yardımcı düşüncelerle ilişkilidir, kısa ve açıktır.	

PUAN
12,4

BAŞLIK (En Yüksek Puan: 15)

Değerlendiricilerin Görüşü: Çok genel, sıradan bir başlık kullanılmış. Başlık kullanımları yetersizdir. Başlık vardır ama etkili değildir. Yazıda, seçilen konu ana başlıkla ifade edilmiştir. Yetersizdir. Spot yoktur, ara başlık yoktur. Başlık konuyla ilgili ama etkili değildir.

Yazıda ana başlık vardır.	
Yazıda spot (tanıtımcık) vardır.	
Yazıda ara başlık vardır.	
Başlıklar konuyla ilgilidir.	
Başlıklar özgün ve etkileyicidir.	

PUAN	**7**

YAZIM VE NOKTALAMA (En Yüksek Puan: 6)

Değerlendiricilerin Görüşü: Yazım ve noktalama hataları vardır. "De" bağlacının kullanımı (Buda) yanlıştır. Birleşik yazılması gereken sözcük ayrı yazılmıştır: "çift çiye"

Yazıda yazım kurallarına uyulmuştur. **1-2** hata "kabul edilebilir"	
Yazıda noktalama işaretleri doğru yerde kullanılmıştır. **1-2** hata "kabul edilebilir"	

PUAN	**4,2**

Öğrencinin Adı Soyadı: **(SON YAZILAN HABER METNİ DEĞERLENDİRME SONUÇLARI)**

40 ve altı puan: Yetersiz (Zayıf)

41- 69 puan: Kabul edilebilir (Orta) ALDIĞI PUAN: **83,8**

70- 87 puan: Yeterli (İyi) **BİÇİM** (En Yüksek Puan: 9)

Değerlendiricilerin Görüşü: Sayfa düzeni gayet iyi, yazı okunaklı, paragraf ve sözcük aralarında bırakılan boşluklar uygun. Biçim özellikleri konuya uygundur, ilgi çekicidir. Metin arka planda kullanılan renk tonu daha açık olabilir. Metnin her paragrafının farklı renkte olması yerine başlık ve vurgulanmak istenilen ifadeler için farklı ve dikkat çekici bir yazı rengi kullanılabilir. Yazı stili ve büyüklüğü uygundur. Görseller metinde ele alınan konuyla uyumludur. Görsel ve paragraflar arasında hizalama yapılarak bir bütünlük sağlanabilir. Yazıda uygun boşluklar bırakılmış, yazı boyutu okunaklı ve görseller yazıyla uyumlu.

Yazıda, sayfa düzenli olup harflerin büyüklüğü ve küçüklüğü okunmaya elverişli olarak belirlenmiştir.
Paragraf, satır ve sözcük aralarında uygun boşluklar bırakılmıştır.
Yazı ve görseller birbiriyle uyumlu biçimde sayfaya yerleştirilmiştir.

PUAN	**8,8**

DİL VE ANLATIM (En Yüksek Puan: 36)

Değerlendiricilerin Görüşü: Metnin dil ve anlatımı da ortalamanın üzerinde. Dil akıcı, anlatım bozuklukları, ifade yanlışları yok. Anlatım biçimleri kullanılmışsa da daha çoğaltılabilir. Etkili bir dil ve anlatım var. Akıcı, anlaşılır, bağlama uygun ifadeler kullanılmış. Doğal ve akıcı bir dil kullanılmış. Tanık gösterme yoluna sıkça başvurulmuştur. Karşılaştırma, sayısal verilerden yararlanma gibi düşünceyi geliştirme yollarına da başvurulmuştur. Açıklayıcı anlatım biçimiyle metin yazılmış. Konu mantıksal bir bütünlük içinde ele alınmış. Geçiş ve bağlantı ifadeleriyle bütünlük sağlanmış. Yazıda anlatım biçimlerine ver verilmiş, kaynaklar açıkça belirtilmiştir. Uygun kelimeler, geçiş ve bağlantı ifadeleri kullanılmıştır.

Yazıda türe özgü dil unsurları doğru ve etkili bir biçimde kullanılmıştır.
Yazıda anlatım biçimleri etkili bir biçimde kullanılmıştır.
Yazıda içeriğe uygun düşünceyi geliştirme yolları kullanılmıştır.
Konu, mantıksal tutarlılık ve bütünlük içinde anlatılmıştır. Cümleler, diğerleriyle uyumlu ve doğru sıradadır.
Yazıda dil doğal ve akıcıdır.
Yazıda kelime çeşitliliği vardır.
Yazıda gereksiz bilgi, düşünce veya olaylara yer verilmemiştir.
Konuyla ilgili kaynaklara başvurulmuş, kaynaklardan yeterince yararlanılmıştır.
Yazıda uygun geçiş ve bağlantı ifadeleri kullanılmıştır.
Kelimeler yerinde ve doğru anlamda kullanılmıştır.
Cümle kuruluşları dil bilgisi kurallarına uygundur.
Konuyu kendine özgü ifadelerle anlatmıştır.

PUAN	**35**

PLAN VE İŞLEYİŞ (En Yüksek Puan: 21)

Değerlendiricilerin Görüşü: Yazıda giriş, gelişme ve sonuç bölümleri oluşturulmuş. Bölümler ve bölümler arası geçişler uygun. Paragraflarda birden çok renk kullanımı paragrafları birbirinden ayırmayı zorlaştırsa da beş paragraf kullanılmış diyebiliriz. Paragraflardan birinde röportaj metni yer alıyor. Ana fikir ve yardımcı fikirlere yer verilmiş. İlk paragraf giriş, son paragraf sonuç diğer paragraflar da gelişme bölümü özellikleri taşıyor. Paragraflar daha bütüncül olmaları için düzenlenebilir. Yazıda giriş, gelişme ve sonuç bölümleri belirtilmiştir. Uygun ana düşünce ve yardımcı düşüncelerle desteklenmiştir.

Yazıda **5N1K** soruları yanıtlanmıştır.
Yazıda giriş bölümü oluşturulmuştur.
Giriş bölümü konuyla ilişkili, kısa ve etkileyicidir.
Yazıda gelişme bölümü oluşturulmuş, uygun paragraflara bölünmüştür.
Gelişme bölümünde ana düşünce ve yardımcı düşünceler belirgindir, birbirini desteklemektedir.
Yazıda sonuç bölümü oluşturulmuştur.
Sonuç bölümü ana düşünce ve yardımcı düşüncelerle ilişkilidir, kısa ve açıktır.

PUAN
19,6

BAŞLIK (En Yüksek Puan: 15)

Değerlendiricilerin Görüşü: Başlıklar orta düzeyde etkili ve ilgi çekici; fakat konuyla ilgili. Ana başlık, spot ve ara başlıklar konuya uygun ve dikkat çekici. Ana başlık, ara başlık ve spota yer verilmiş. Kısa ve öz başlıklar kullanılmış. Başlıklar konuyla uyumludur. Başlıkların metinde daha dikkat çekici ve ayırt edici olabilmeleri amacıyla farklı bir yazı rengi kullanılabilir ya da başlıklar ve paragraflar arasında daha geniş mesafe bırakılabilir. Ana başlık, spot, ara başlıklar yazıda mevcut ve etkileyici.

Yazıda ana başlık vardır.
Yazıda spot (tanıtımcık) vardır.
Yazıda ara başlık vardır.
Başlıklar konuyla ilgilidir.
Başlıklar özgün ve etkileyicidir.

PUAN
14,6

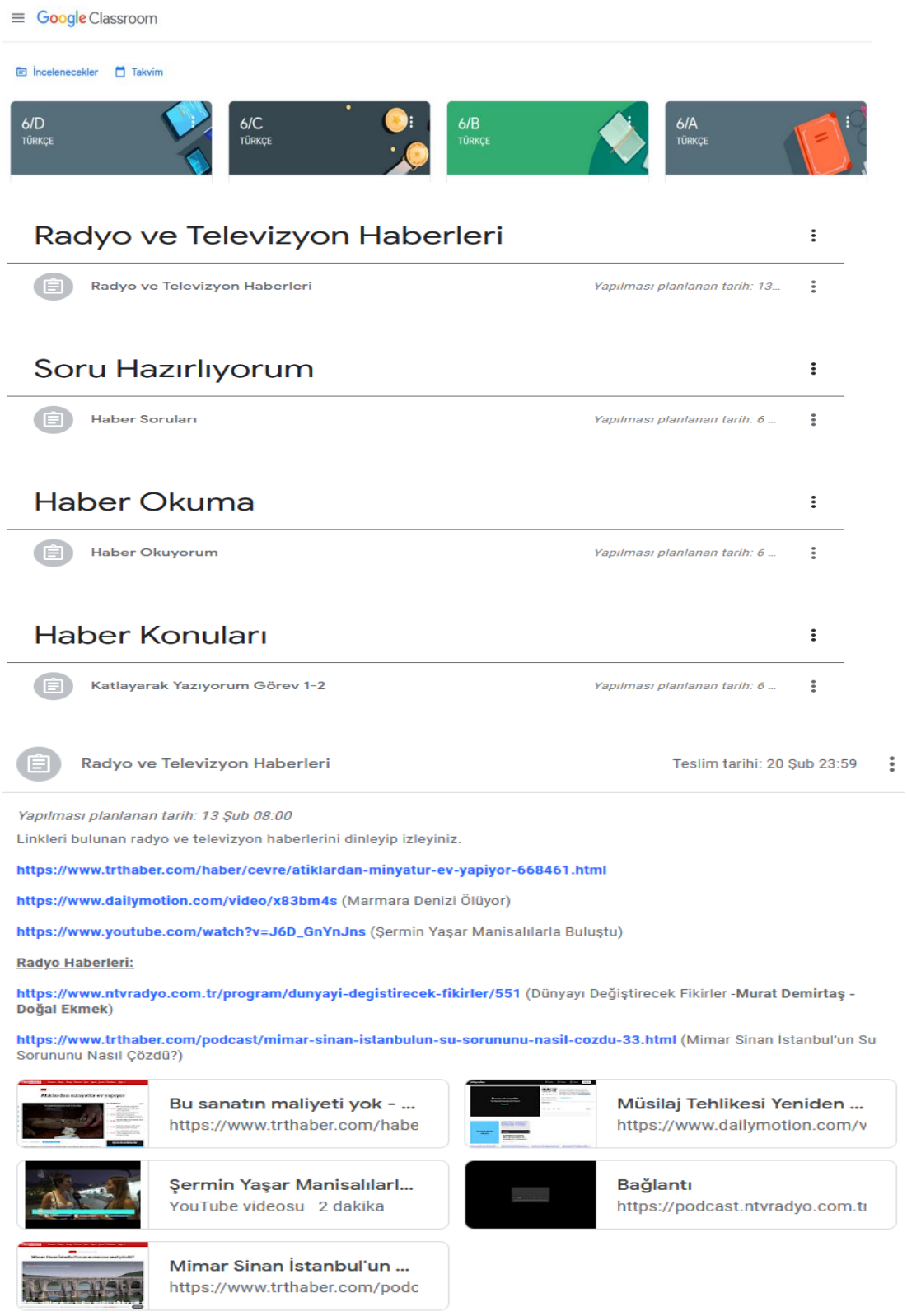
YAZIM VE NOKTALAMA (En Yüksek Puan: 6)

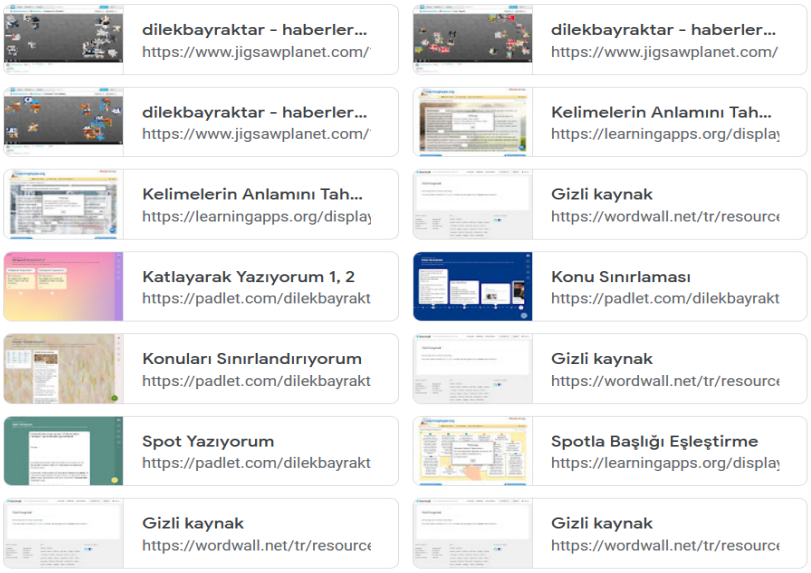
Değerlendiricilerin Görüşü: Yazım ve noktalama yanlışları yok denecek kadar az. Yazım ve noktalama kurallarına dikkat edilmiş. Bağlaçlardan önce ve sonra virgül kullanılmamalı. Biten cümlelerden sonra üç nokta yerine nokta kullanılmalı.

Yazıda yazım kurallarına uyulmuştur. **1-2** hata "kabul edilebilir"
Yazıda noktalama işaretleri doğru yerde kullanılmıştır. **1-2** hata "kabul edilebilir"

PUAN
5,8

Ek 26. Google Classroom'daki Etkinlik Uygulamalarından Örnekler



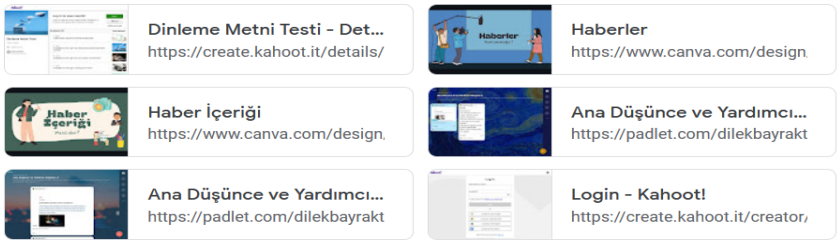


Yerel Gazeteleri Tanıyorum (C Katmanı Etkinliği) Teslim tarihi: 27 Şub 23:59

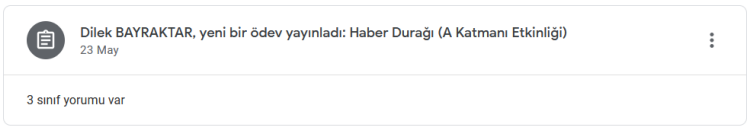
Yapılması planlanan tarih: 20 Şub 08:00

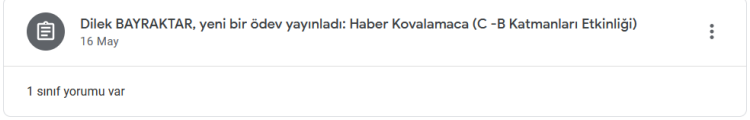
Haber metinlerinin içeriğini kavrama çalışmaları yapacağız.

* https://create.kahoot.it/details/c6244d12-6a10-481a-aad5-aa313d476a14
* https://www.canva.com/design/DAFU8FgG83Q/HEae6VwTLfGGu6PDtDvtdQ/view?utm_content=DAFU8FgG83Q
* https://www.canva.com/design/DAFUqNYr2OY/VkV-0b57Hi6IW-LG3VW3WA/view?utm_content=DAFUqNYr2OY
* https://padlet.com/dilekbayraktar22/eowkt862i09r3mzj
* https://padlet.com/dilekbayraktar22/r0ivouho5dbmv2fm
* https://create.kahoot.it/creator/5abdd724-d53e-4010-9506-9bfdc80d85f1

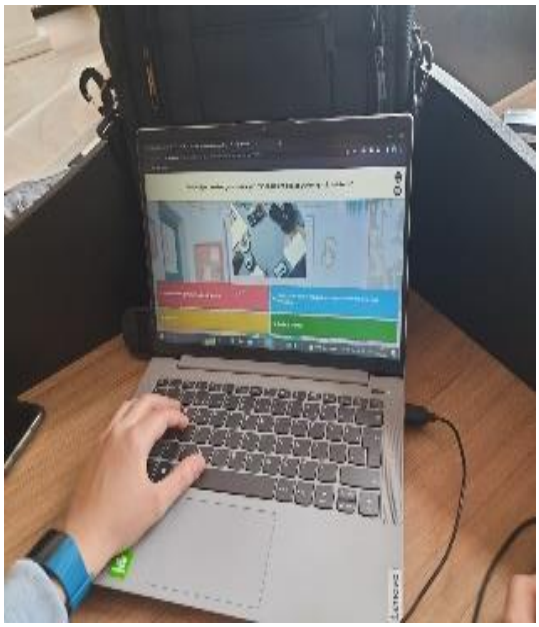








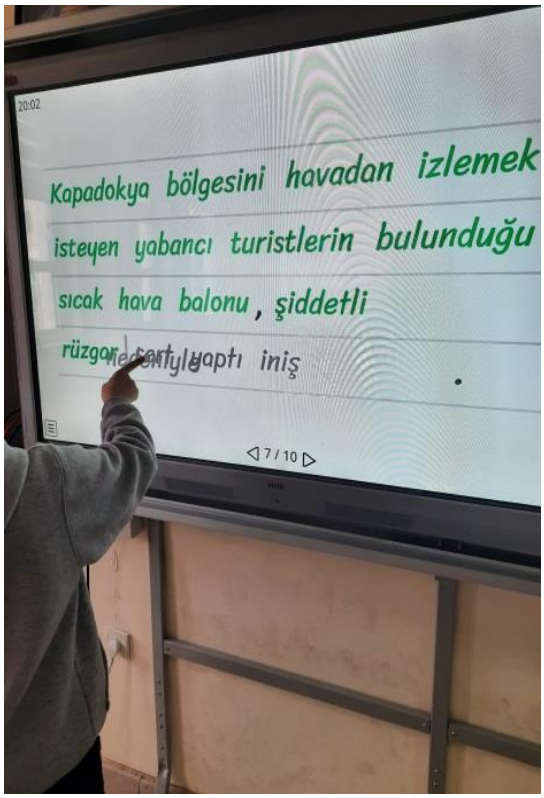
Ek 27. Öğrencilerin Web 2.0 Araçlarıyla Yaptıkları Etkinlik (METKE, MTÖYA, MTÖY) Çalışmalarına Dair Fotoğraflar

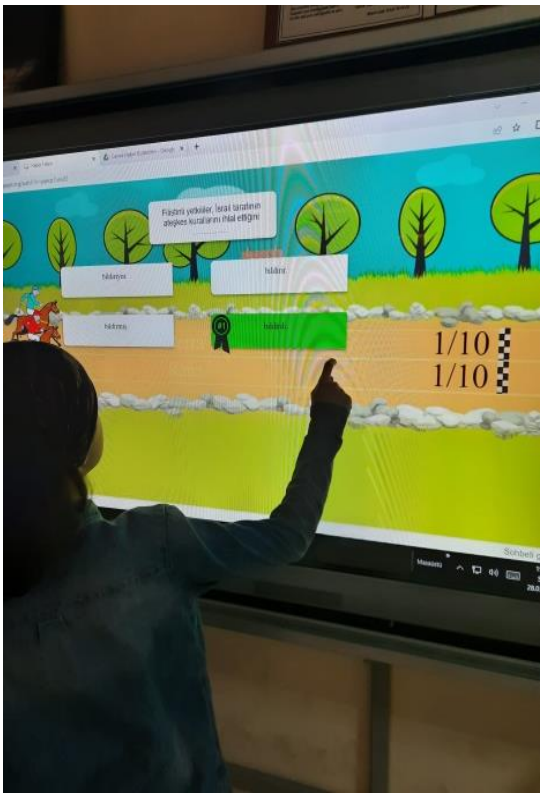






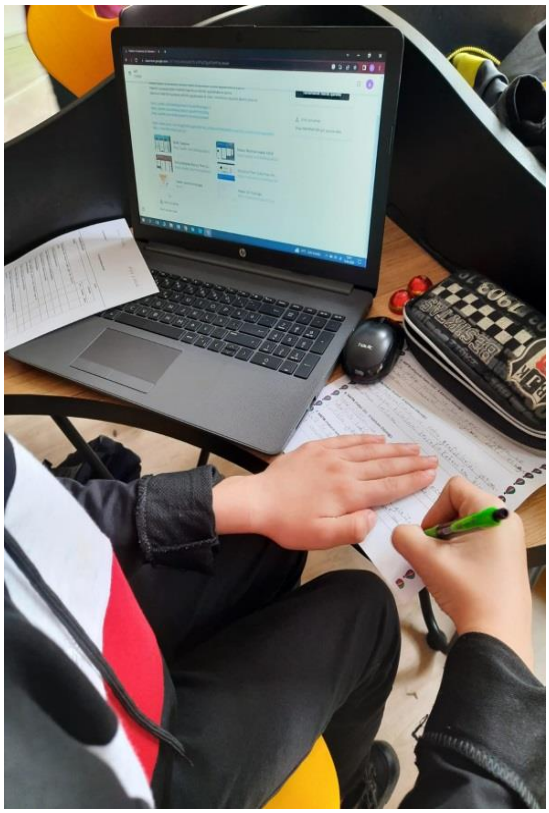


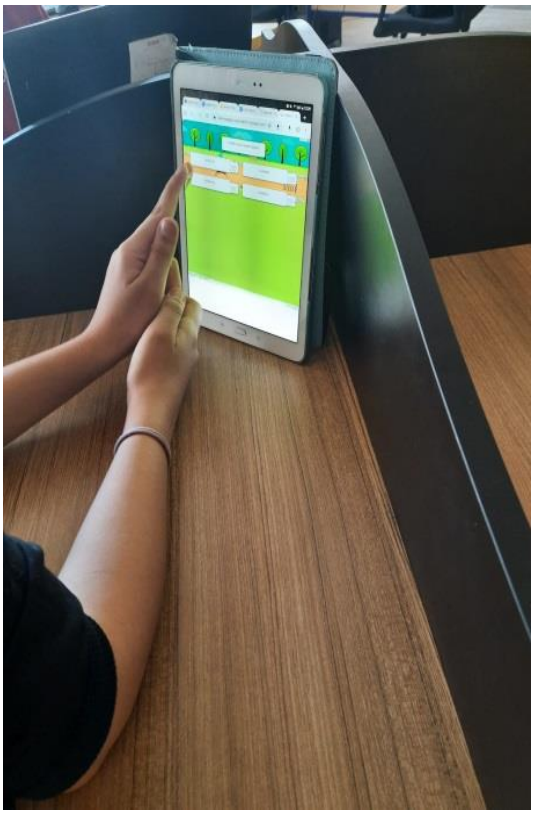

20:02
Kapadokya bölgesini havadan izlemek
isteyen yabancı turistlerin bulunduğu
sıcak hava balonu, şiddetli
rüzgar nedeniyle yaptı iniş
7 / 10


1/10
1/10

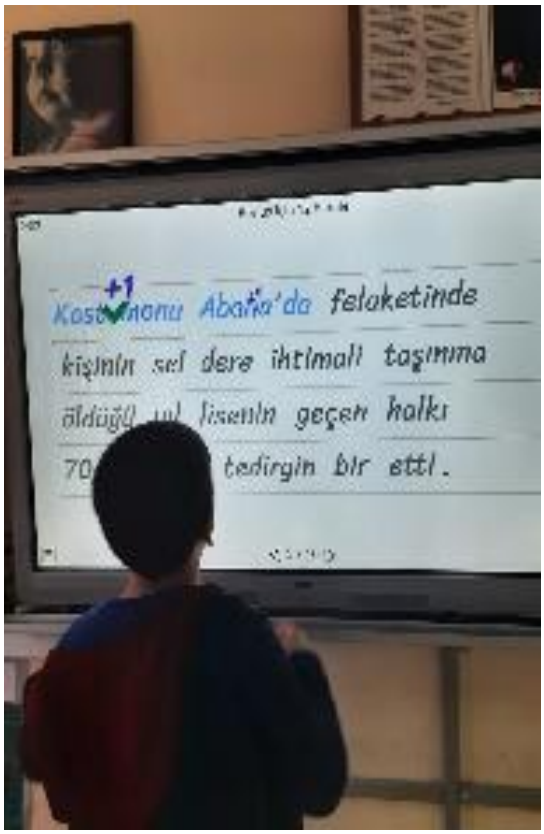


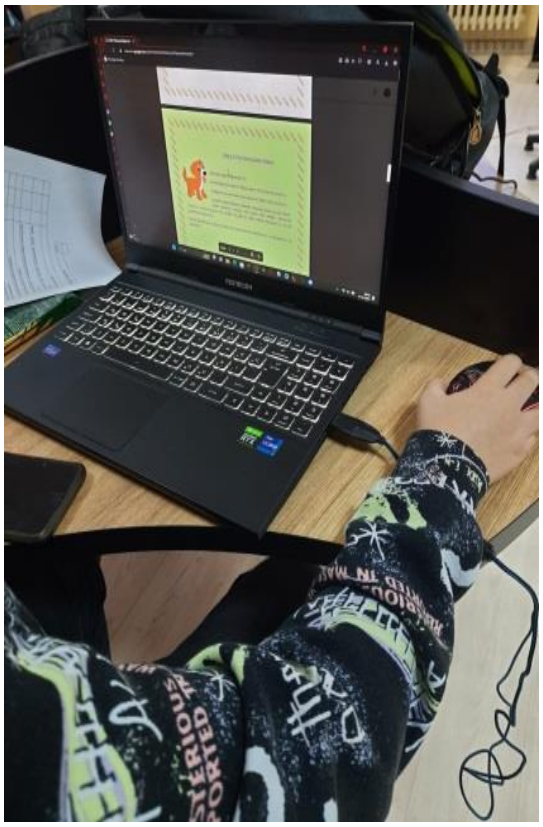

Doğru
Yanlış

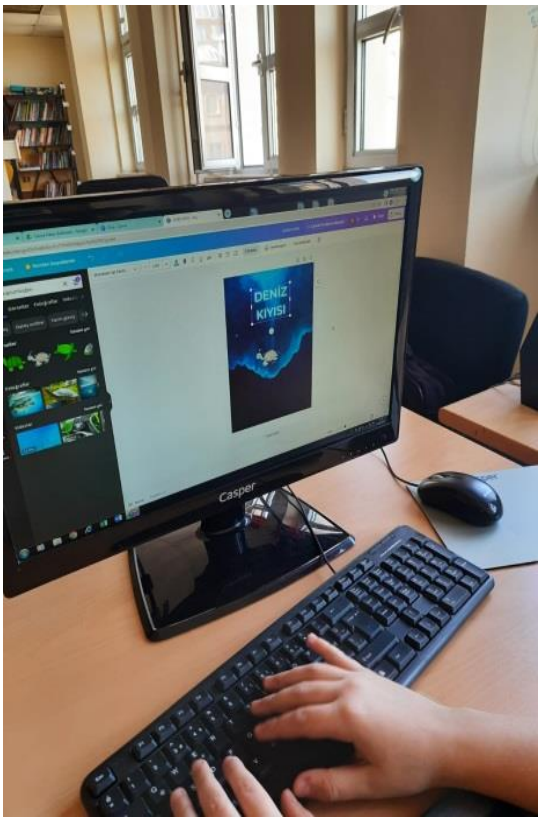






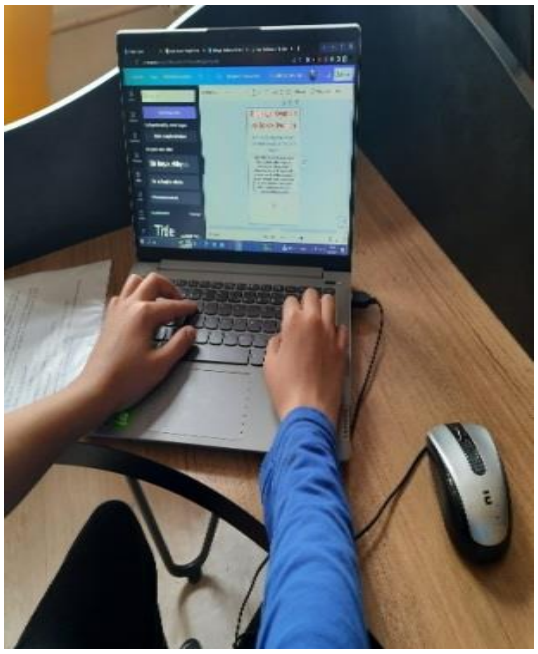

+1
Abatka'da
felaketinde
kişinin sel dere ihtimali taşınma
tedirgin bir etti.

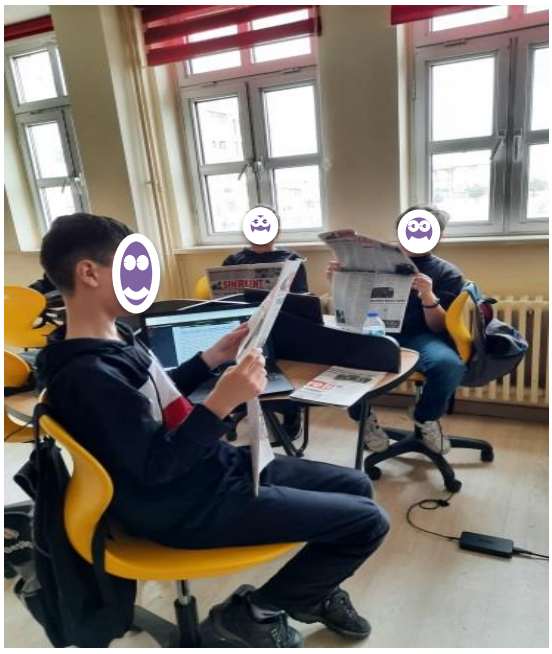


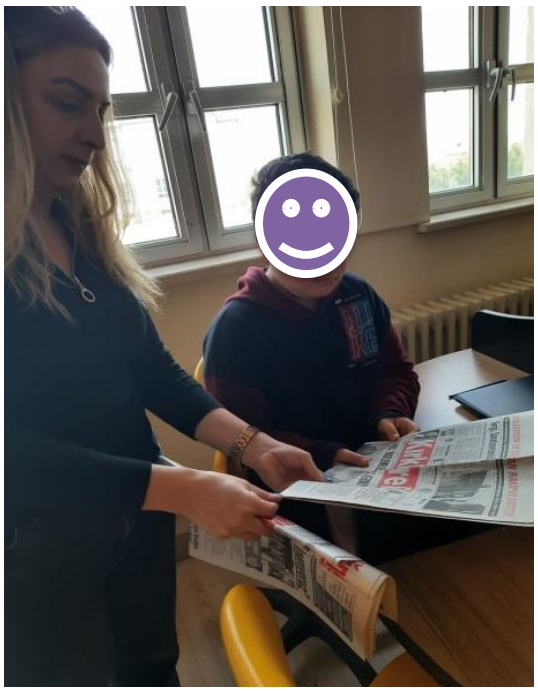

DENİZ
KIYISI
Casper

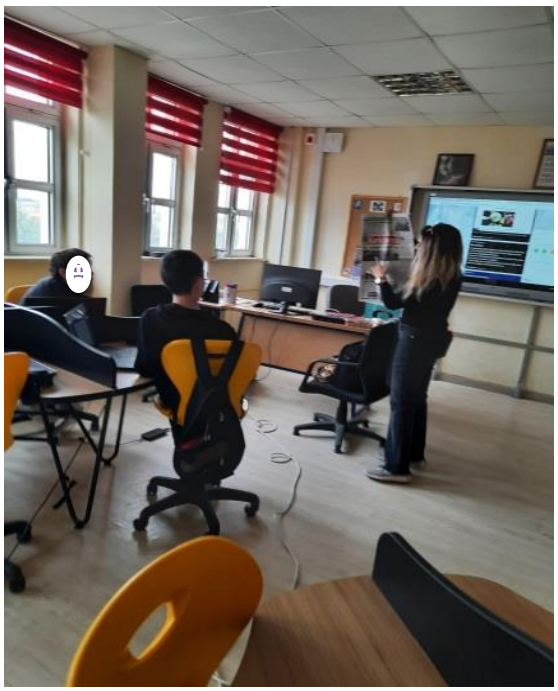

Demirköy-Için


Kırklareli

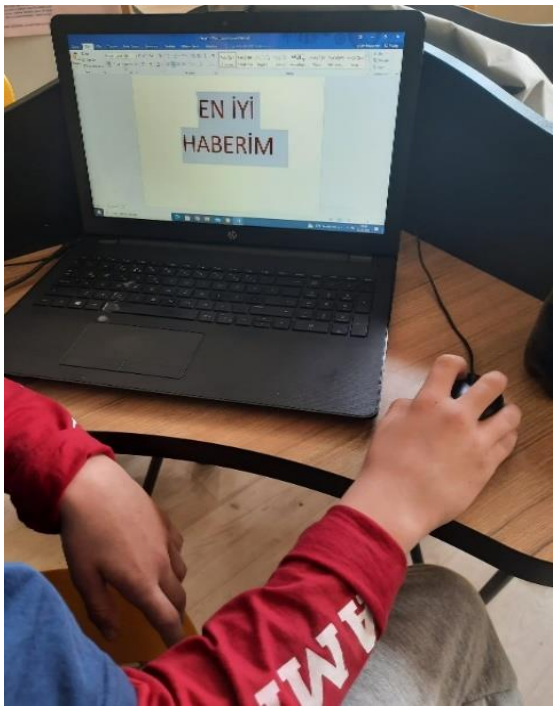


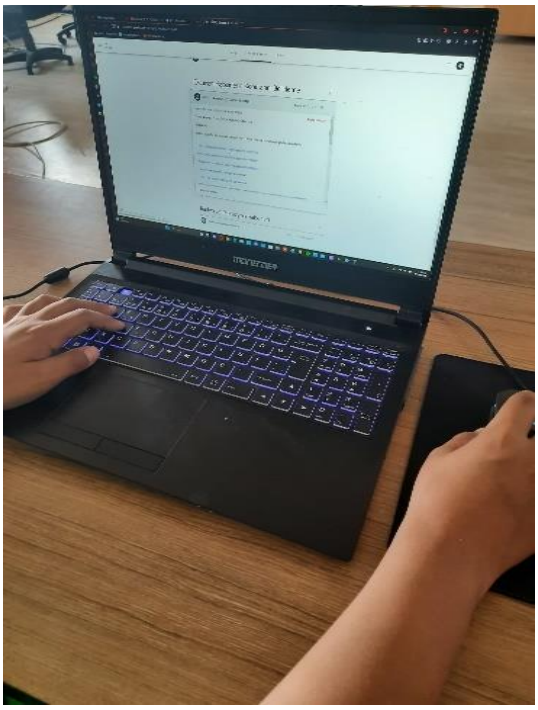


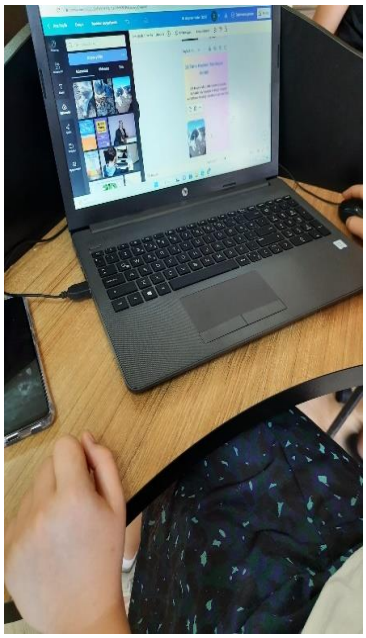


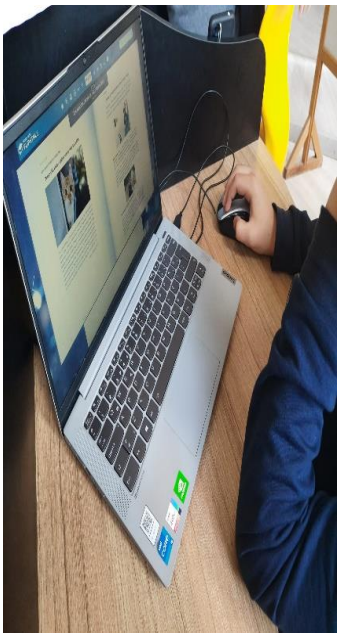


Polonyalda her yıl yaklaşık kaç milyon kuş kediler yüzünden ölmüştür?







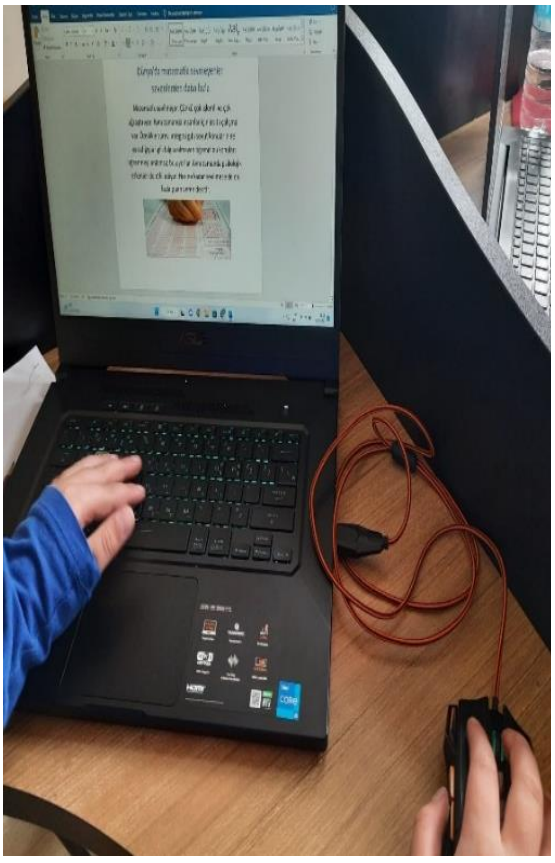


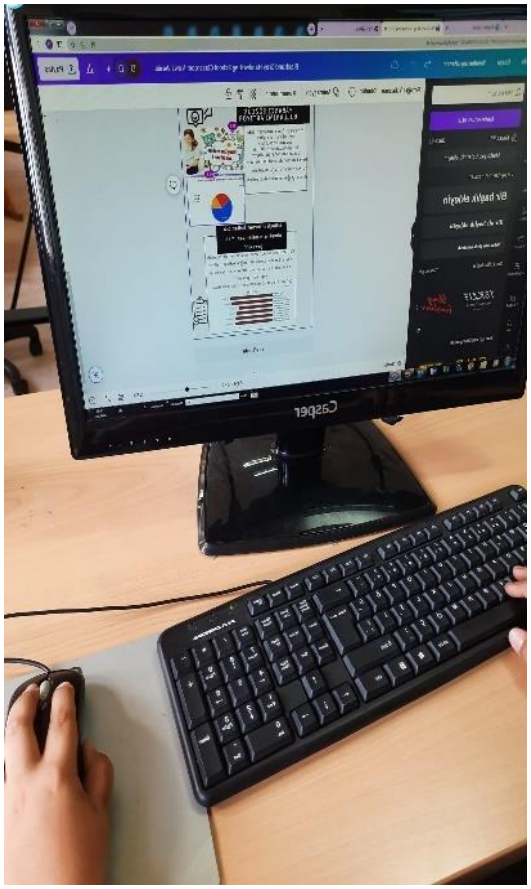


SORU

Carettalar hangi kıyıda yaşıyorlardı?


Paylaş
Efektler
Animasyon
NEDEN AZALIYORLAR?

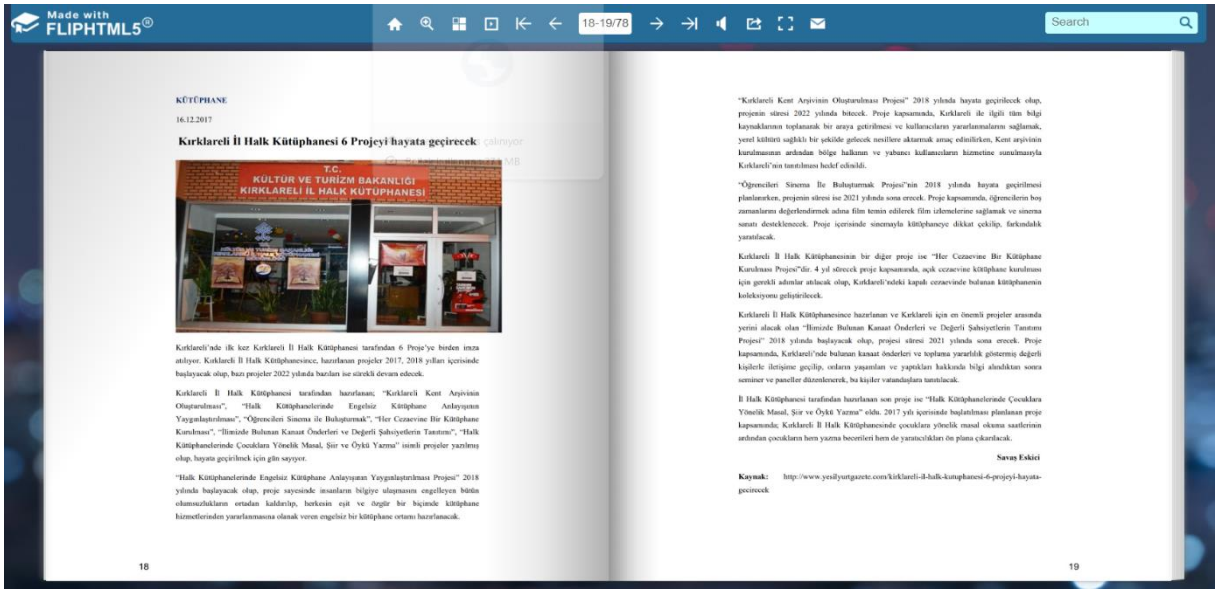


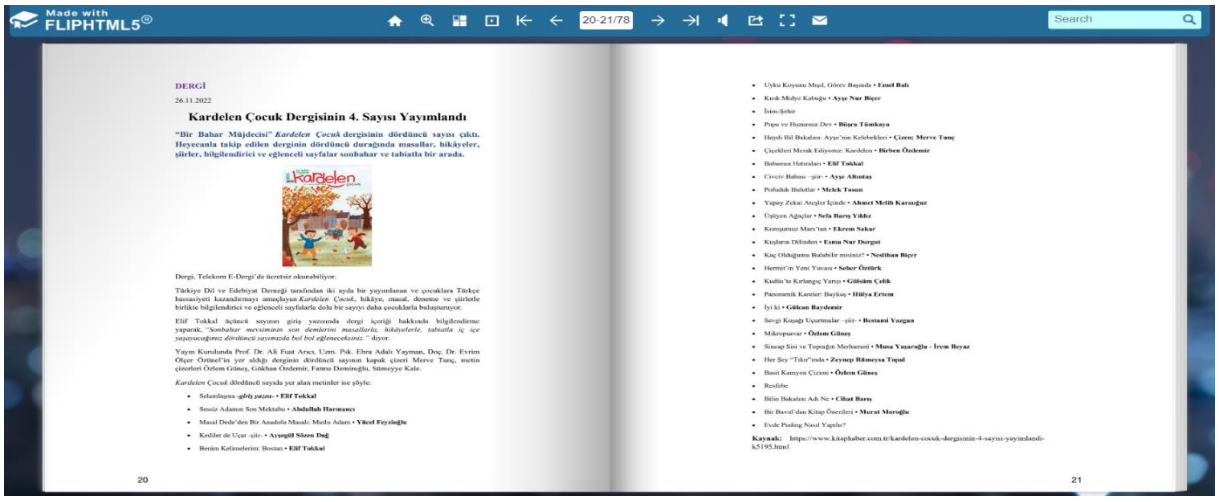


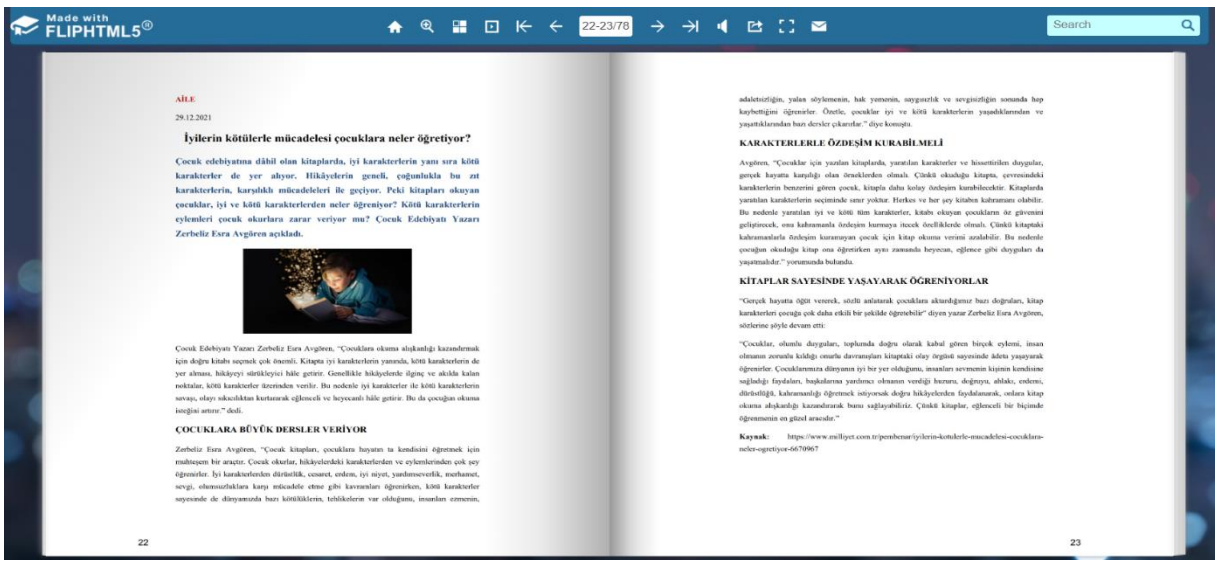

SON 5 YIL

Ek 28. Haber Durağı Seçkisi, Haber Dili Dijital Sözlüğü ve Röportaj Ses Kaydı

https://online.fliphtml5.com/phbeo/lvxp/

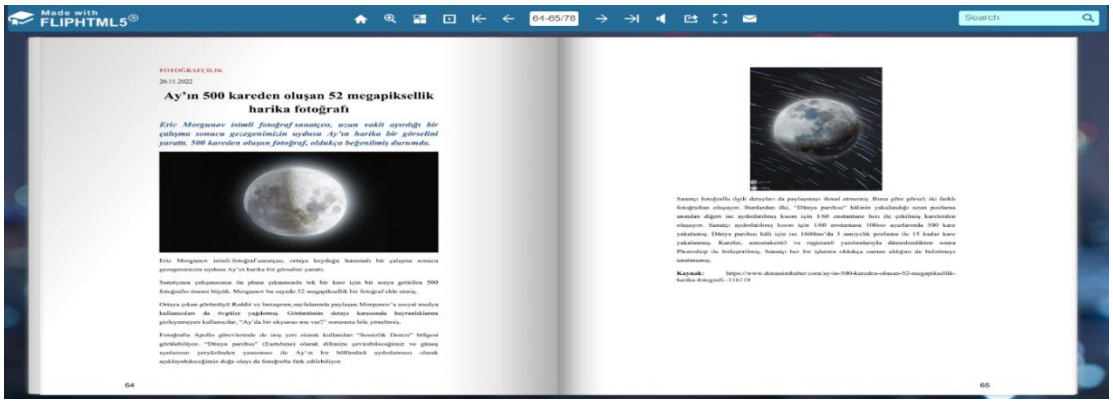


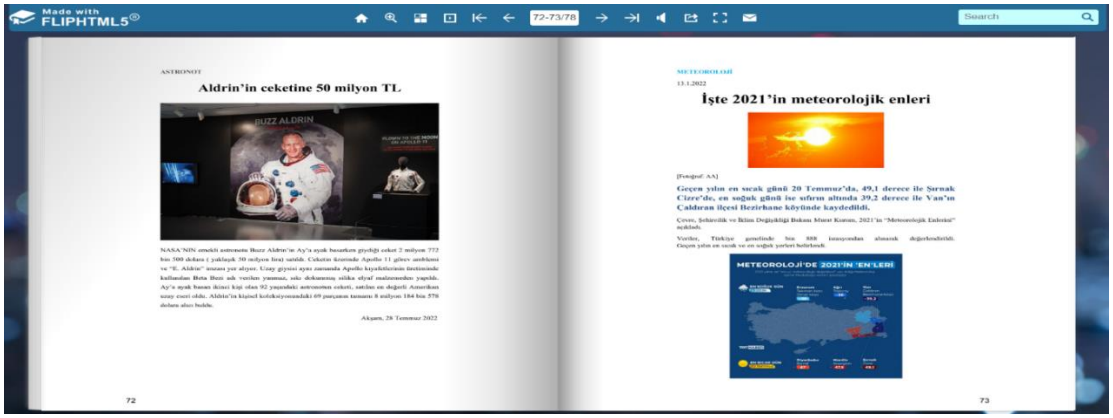












https://haberdilisozlugu.eu5.org/









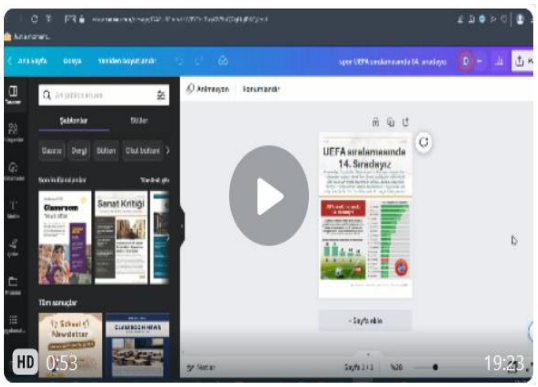
https://drive.google.com/file/d/1SrQaDdRP4amMx8QjiWW0VSVzSqvE8acw

Ek 29. Etkinlik Uygulamaları Devam Ederken İhtiyaç Duyularak Hazırlanan Yeni Dijital Uygulamalar







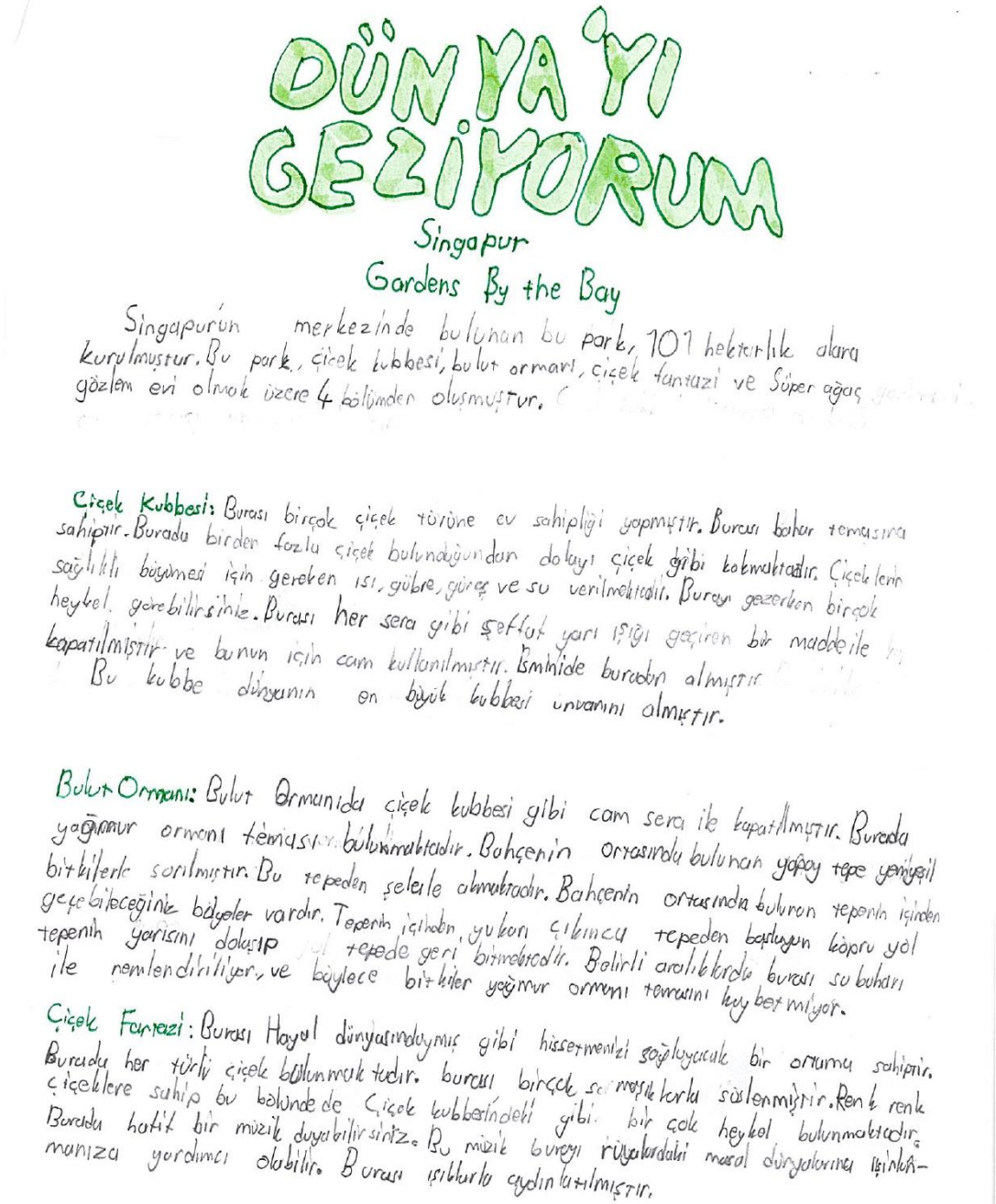


Öğrencilerin yazdıkları haber metinlerini Classroom'da nasıl paylaşacaklarını gösteren açıklayıcı video

Haberin Bölümlerine İlişkin Afiş Çalışması

Ek 30. Öğrencilerin İlk Yazdıkları ve Son Yazdıkları Haber Metinleri

Öğrencilerin İlk Yazdıkları Haber Metinlerinden Örnekler



DÜNYAYI GEZİYORUM

Singapur

Gardens By the Bay

Singapurun merkezinde bulunan bu park, 101 hektarlık alana kurulmuştur. Bu park, çiçek kubbesi, bulut ormanı, çiçek fantazi ve Süper ağaç gözlem evi olmak üzere 4 bölümden oluşmuştur.

Çiçek Kubbesi: Burası birçok çiçek türüne ev sahipliği yapmıştır. Burası bahar temasına sahiptir. Burada birden fazla çiçek bulunduğundan dolayı çiçek gibi kokmaktadır. Çiçeklerin sağlıklı büyümesi için gereken ısı, gübre, güneş ve su verilmektedir. Burayı gezerken birçok heykel görebilirsiniz. Burası her sera gibi şeffaf yarı ışığı geçiren bir maddeyle kapatılmıştır ve bunun için cam kullanılmıştır. Binayı burasıda almıştır. Bu kubbe dünyanın en büyük kubbesi unvanını almıştır.

Bulut Ormanı: Bulut Ormanıda çiçek kubbesi gibi cam sera ile kapatılmıştır. Burada yağmur ormanı teması bulunmaktadır. Bahçenin ortasında bulunan yapay tepe yeşil bitkilerle sarılmıştır. Bu tepeden şelale akmaktadır. Bahçenin ortasında bulunan tepenin içinden geçebileceğiniz bölgeler vardır. Tepenin içinden, yukarı çıkınca tepeden başlayan köprü yol tepenin yarısını dolaşıp tepede geri birleşmektedir. Belirli aralıklarda burası su buharı ile nemlendiriliyor, ve böylece bitkiler yağmur ormanı temasını kaybetmiyor.

Çiçek Fantazi: Burası Hayal dünyasındaymış gibi hissetmenizi sağlayacak bir ortamı sahiptir. Burada her türlü çiçek bulunmaktadır. burası birçok sanatçı tarafından süslenmiştir. Renk renk çiçeklere sahip bu bölümde de Çiçek kubbesindeki gibi bir çok heykel bulunmaktadır. Burada hafif bir müzik duyabilirsiniz. Bu müzik bureyi rüyalardaki masal dünyalarına işinlanmanıza yardımcı olabilir. Burası ışıklarla aydınlatılmıştır.

Süper ağaç Gözlemevi: Burada bulunan bir çok yapay ve büyük ağaçlar parkın herşeyinden görünebilecek uzunluktadır. Bu ağaçlarda Süperağaçlarda denmektedir bu ağaçların en büyüğü parkın meydanında bulunmaktadır. Bu ağacın içinde bulunan asansör ile en üstüne çıkabilirsiniz. Asansörle çıkarken yukarı bakmayı unutmayın. Asansörün üstünde bulunan ekranda ağacın üstüne çıkışınızı 2 dakika keyifli bir hale getirebilirsiniz. Asansörde bulunan hoparlörlerle ekranda gösterilen görseli daha gerçekçi kılan sesler duyabilirsiniz. Asansörden çıktığınızda bütün parkı görebilecek yüksekliğe vardığınızı göreceksiniz. Burada yalnız parkı değil Singapur'un bir bölümünüde görebilirsiniz. Buraya Süper Ağaç Gözlemevi denmektedir. Buradaki ağaçların bağızları yağmur suyu ve güneş enerjisi depo edilmektedir.

Bu ağaçlar akşam saatlerinde ışık gösterisi sergilemektedir. Buradaki ışıklarla günümüzü güzelleştirip gecenizi aydınlatabilirsiniz. Renk renk ışıklar Singapur'un birçok yerinden görünmektedir ve Singapur'u aydınlatmaktadır.

Kaynakça

https://www.gardensbythebay.com.sg/
https://tr.wikipedia.org/wiki/Gardens_by_the_Bay

NASA'NIN UYDUSU YERYÜZÜNE DÜŞECEK

Amerikan Havacılık ve Uzay Dairesi'ne (Nasa) ait 38 yıllık bir uydu bu hafta sonu yeryüzüne düşecek.

Nasa uydu enkazının herhangi bir kişinin üzerine düşme ihtimalinin "çok düşük" olduğunu belirtti.

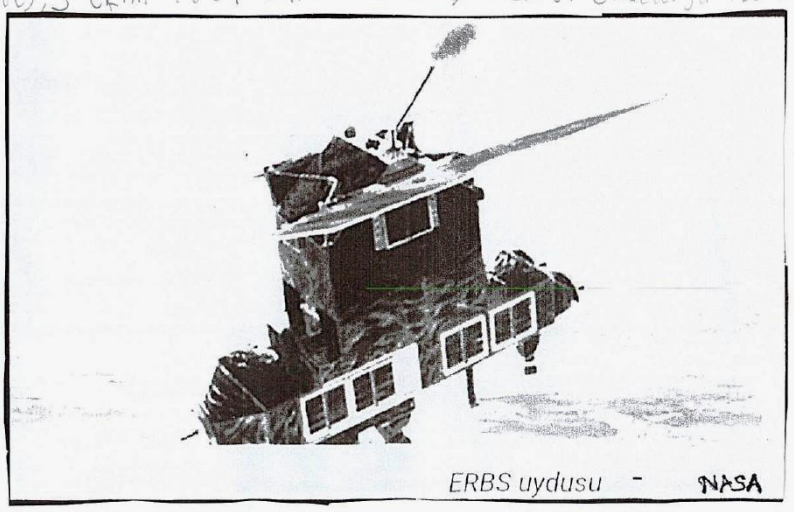
Yaklaşık 2,5 ton ağırlığındaki uydunun büyük bir kısmı atmosfere giriste yanacak ancak bazı parçaların yeryüzüne düşebileceği belirtiliyor.

Uzay ajansı, oluşabilecek enkaz nedeniyle herhangi bir kişinin yaralanma olasılığını 9 bin 400'de 1 olarak açıkladı.

ABD Savunma bakanlığı da uydunun Pazar günü düşmesini beklediğini bildirdi.

Kaliforniya merkezli bazı teknoloji firmaları ise düşmenin haftasonuna sarkabileceğini belirtiyor.

ERBS olarak bilinen Radyasyon Uydusu (Earth Radiation Budget Satellite), 5 ekim 1984 tarihinde uzay mekiği Challenger ile fırlatılmıştı.



ERBS uydusu - NASA

Bu hafta içinde yeryüzüne düşmesi beklenen ERBS uydusunun yörüngeden çekilmiş bir fotoğrafı;

Konu: Spor

1. kısıtlama: Bir basketbolcu

2. kısıtlama: Orlando'da bir basketbolcu

3. kısıtlama: Orlando'da bir basketbolcu olan Michael Jordan

4. kısıtlama: Orlando'da bir basketbolcu olan Michael Jordan'ın emekli olması

MICHAEL JORDAN EMEKLİ OLUYOR

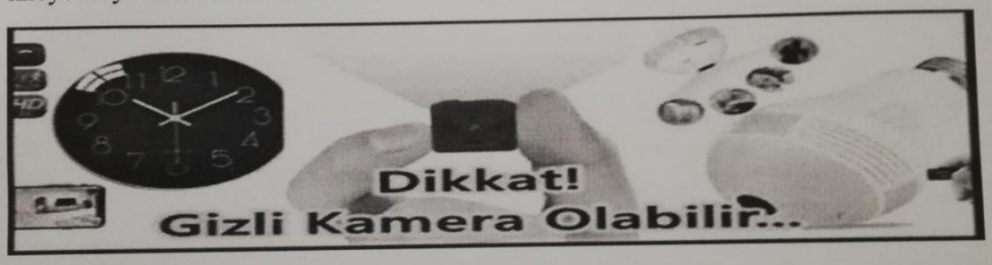
Bu habere tıkladıysanız şaşırmayın. Michael Jordan gerçekten emekli oluyor. Bunu duyan takım arkadaşları ve diğer herkes çok şaşkın. Böyle bir emeklilik beklemeyen dünya gerçekten şaşkınlık içerisinde. İnsanların bazıları buna sevinse de çoğu kişi bu habere çok üzüldü. Aslen Orlando'lu olan Michael Jordan, buna kendisinin de üzüldüğünü belirtti. Bunun sebebinin bacağında yaşadığı kas sıkıntılarından olduğunu da ekledi.

Konu: Kameralar

1. Sınırlandırma: Gizli Kameralar
2. Sınırlandırma: Gizli Kameraları Bulma
3. Sınırlandırma: Gizli Kameraları Bulan Alet

GİZLİ KAMERALARI BULMA

Gizli kameralar bildiğiniz gibi özel hayatımızı rahatlıkla izleyebiliyorlar. Bu sayede sizin neler yaptığınızı ve kısacası düşünebileceğiniz her şeyi izleyebiliyorlar. Peki ama biz bunu nasıl çözeceğiz?



NASIL BULACAĞIM?

Aslında bunun için iki tane yöntem var. İkisi de birbirinden etkili. Birincisi telefon veya el feneri vb. ışık yayan eşyaları şüphelendiğiniz ya da her tarafa bu ışığı tutun. Eğer bir parıldama görürseniz tabi herhangi bir metal yüzey gibi parıldayacak bir şey değilse bilin ki orada bir gizli kamera vardır. Ya da daha kolayı bir özel dedektör alın. Bu, gizli kameraların görüntüyü iletmek için gönderdiği **RF** yayınları algılayarak sizin gizli kameraları bulmanızı sağlar.

Öğrencilerin Son Yazdıkları Haber Metinlerinden Örnekler

-Kırklareli BİLSEM 08/06/2023

GENÇ MUCİTLER BU SENE DE ROBOKAL'DA BULUŞTU

Birçok okuldan öğrenciler öğretmenleri liderliğinde kendi yaptıkları projelerini sergilerken bir kısmı da yarışmalara katıldı. Ayrıca, Sayın ERGİN de ziyaretçiler arasında bulundu.



ROBOKAL NEDİR?

Robokal, ülkemizde kodlama ve robot programlama konularında eğitim niteliğinin artırılması, toplumda bu alanda farkındalık oluşturulması amacıyla Kırklareli Anadolu Lisesinde bu sene 2'ncisi düzenlenen bir teknoloji festivalidir.

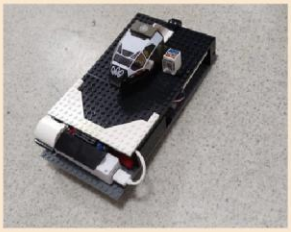
Festivalde, teknoloji sergisinin beraberinde düzenlenen yarışmalar da bulunuyor. Gençler bu seneki festivalde; temel seviye çizgi izleyen, hızlı çizgi izleyen, mini sumo, mini robotkol ve robofutbol olarak tam 6 kategoride yarıştılar. Bunun yanında jandarma da ziyaretçiler ile buluştu.



HALKIMIZA DAVETİYE

Festivalde İl Milli Eğitim Müdür V. Ali ERGİN, bir davetiye paylaştı. Sayın ERGİN sergiyi ayrıca kendisi de gezmeyi ihmal etmedi.







ÖDÜL TÖRENİ

6 kategoride yarışan ve derece yapan yarışmacı ekiplerin her birine bir plaket ve bir hediye verildi. En dikkat çeken okul ise her kategoride derece yapan ekipleriyle Mesleki Teknik Anadolu Lisesi oldu.

SERGİDEN KESİTLER

Vatandaşlar İstiklal Ortaokulundan uzaktan kumandalı minik prototip arabalara ve Anadolu İmam Hatip Lisesinin hazırladığı elektrikli arabaya büyük ilgi göstermekle beraber araçlarla birlikte özçekim yapmayı ihmal etmedi. Bunun haricinde birçok okul, sergide kendi el emekleriyle hazırladıkları projelerini de sergilediler.

EGE'DE MAVİ KAPI VE PENCERELİ EVLER AZALIYOR MU?

Ege'de ünlü mavi kapı ve pencereli Bodrum evleri son zamanlarda azalmaya başladı.



Dünyaca ünlü tatil merkezlerinden Bodrum; denizi, doğası kadar mavi kapılı ve pencereli evleriyle de göz dolduruyor. 1974 imar planına göre iki katlı şekilde yapılan evler yazın sıcağından korunmak için beyaza boyanıyor.
Ama bu sıralar beyaz evleri görmek zorlaşıyor.



NEDEN AZALIYORLAR?

Uzun zamandan beri doğa ile bütünleşmiş
olan bu evler azalıyor. Sebebi, teknolojinin ve binaların gelişmesi... Artık 2 katlı veya 1 katlı evler yerine 7, 8 katlı apartmanlar yapılıyor.Bu tarihî ve güzel evlerin azalmasının asıl sebeplerinden biri kentsel dönüşümdür.



NİÇİN MAVİ BOYANIYOR?

Sıcaktan korunmak için beyaza boyanan evlerin kapıları ve pencereleri maviye boyanıyor. Yöre halkı bunun sebebini akrepten, yılandan, çıyandan ve birçok haşereden korunmak için olduğunu söylüyor. Mavi rengi ateş gibi algılayan bu hayvanlar böyle evlerden uzak duruyor.



GELECEĞİMİZE NEDEN ZARAR VERİYORUZ?

Doğayla iç içe ve Ege'nin doğal tarihinde önemli olan bu evler koruma altına alınmalıdır. Dekorasyonu, tasarımıyla ve bahçeleriyle göz dolduran bu evleri geleceğe bırakmalıyız.

Bilgisayar Oyunları mı Sokak Oyunları mı

Çocuklar bilgisayar oyunlarını mı yoksa sokak oyunlarını mı tercih ediyor?



Bugün neredeyse bütün dünyada çocuklar eskisi gibi sokaklarda değil, evde bilgisayar oyunları oynuyorlar. Şimdi sokaklarda oynayan çocuklar bile artık farklı oyunlar oynamayı tercih ediyorlar. Kız çocuklar seksek, ip atlama gibi oyunlar oynamayı tercih ederken erkek çocuklar ise eskiden daha çok oynanan misket, kovalamaca gibi oyunlar yerine genellikle futbola yöneliyorlar.

Çocuk oyunlarında cezalar birbirinden farklı

Bilgisayar oyunlarında puan vb. kaybetmek varken sokak oyunlarında cezalar genellikle gülmek, eğlenmek amacıyla veriliyor. Cezalar bilgisayar oyunlarındaki gibi olmasa da kişiyi komik duruma düşürmek için veriliyor.

Görüldüğü gibi bilgisayar oyunları ile sokak oyunları arasında fark oldukça fazla. Peki çocuklar hangi oyunları daha çok seviyor acaba?

Uzmanlar sokak oyunlarını daha sağlıklı buluyor

Uzmanlara göre teknolojik oyunlar çocukların hareketliliğini kısıtlayıp çevikliğin gelişmesini zorlaşırmakta. Anne ve babalara göre teknolojik oyun oynayan çocuklar oynayıp zıplamadıkları için daha sessiz ve sakin oluyorlardı. Fakat zararları konusunda uzmanlar daha fazla uyarılarda bulunuyor. Bu zararlar arasında şunlar sayılıyor: Video izlemek, kitap okumamak, göz bozukluğu, arkadaşlarıyla buluşup oynamayan çocuklarda a-sosyalleşme... Buna rağmen sokak oyunlarının çokça yararları olduğunu belirten uzmanlar bunlardan bazılarının arkadaşlarının olması, düşüncülerin ortakça paylaşılması ve sosyal aktivitelerin gelişmesi olduğunu belirtiyorlar. Diğer yararları arasına da zamanlama, hızlı düşünme, çabuk karar verme ve ritim döngüsü bunlara girebilir.

Uzmanlar dengeyi kurmak gerektiğini söylüyor

Uzmanlar, çocukların ödevlerini ve sorumluluklarını aksatmadıklarını sürece biraz bilgisayar oyunu oynanabileceğini belirtiyor. Bunun yanı sıra sokak oyunlarının sosyal, duygusal, zihinsel ve bedensel dengeyi koruduğunu dile getiren uzmanlar anne babalara da şu tavsiyelerde bulunuyor: "Anne babalar olarak sizler de sokak oyunlarında onlara eşlik ediniz."



Kaynakça

Resim:
http://www.baglantinoktasi.com.tr/bilgisayar-oyunlarinda-bir-de-gozle-bakin/
https://www.bursadabugun.com/galeri/yasam/sokakta-oynayan-cocuklar-daha-az-hasta-oluyor-29590/

Kaynak:https://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%87ocuk_oyunu

2. Kaynak: https://www.hurriyet.com.tr/aile/teknolojik-oyunlar-mi-geleneksel-oyunlar-mi-404898

HABER DURAĞI

Yıllar Sonra Babaeski'ye Sahipsiz Hayvan Geçici Bakımevi Açıldı

2023 yılının ocak ayında açılan Sahipsiz Hayvan Bakımevi 4 ayda 150 hayvana ev sahipliği yaptı.



Babaeski'deki sahipsiz hayvanlara bakılan bakımevinde kalan hayvan sayısı 4 ay içerisinde 150'ye ulaştı.

Burada kalan hayvanlara yavru ise günde 2 öğün, eğer yetişkin ise günde 1 öğün yemek veriliyor.

Sahipsiz Hayvan Bakımevinde çeşitli alanlar bulunuyor



Bakımevinde ayrıca, yavrulu anne bölümü, hasta bakım bölümü, karantina bölümü gibi alanlar var. Hayvanlar, boyutlarına göre farklı yerlerde kalıyorlar.

Misafirlere özel alan bile var

Gelen misafirler için park ve çardak bölümü bile var



Bakımevini ziyaret eden misafirler için park ve çardak da yapılmış. Bu dinlenme alanında buraya gelen herkes vakit geçirebilir.

Bakımevi sahibiyle röportaj



Bakımevi sahibi Cenk Ertürk'e sorular sorduk ve bu cevapları aldık:

Vatandaşlar bakamadığını söyleyerek hiç evcil hayvanlarını bırakıyor mu, ya da bu yönden talepleri oluyor mu?

"Oluyor ama bu talebe olumsuz cevap veriliyor. Burası barınak değil geçici bakımevi."

Bakımevine gelip hayvan sahiplenen oluyor mu?

"Oluyor."

Vatandaşlar mama gibi yardımlarda bulunabiliyorlar mı?

"Evet, bulunabiliyorlar."

Buralarda cerrahi operasyonlar yapıyor musunuz? Hangi tür operasyonlar yapıyorsunuz?

"Küçük tür operasyonlar yapılıyor. Daha çok kısırlaştırma ve basit yaralanmalar..."





Bakımevi sahibinden vatandaşlara öneriler



Cenk Ertürk, ayrıca sahiplenen hayvanların ölene kadar bakılması konusunda önerilerde bulundu:

"İnsanlar bir hayvan sahiplendiklerinde bakmak zorundadırlar. Önce bakılıp sonra sokağa bırakılan hayvanlar sorumsuzca üreyerek toplumda başıboş hayvan sorunu yaratıyor."

Sahiplenilen hayvanlar birer oyuncak değildir

Özellikle de barınaktan bir hayvan sahiplenmenin çok daha faydalı olduğunu sözlerine ekleyen Ertürk, "Bu nedenle lütfen herkes bakabileceğine inandığı bir canı sahiplensin. Unutmayalım ki sahiplendiğimiz hayvanlar birer oyuncak değildir. Sıkıldığımız zaman onları sağa sola atamayız. Onların da bir canı vardır." dedi.

Ek 31. Web 2.0 Araçlarındaki METKE Uygulamaları ve Öğrencilerin Çalışmalarından Örnekler







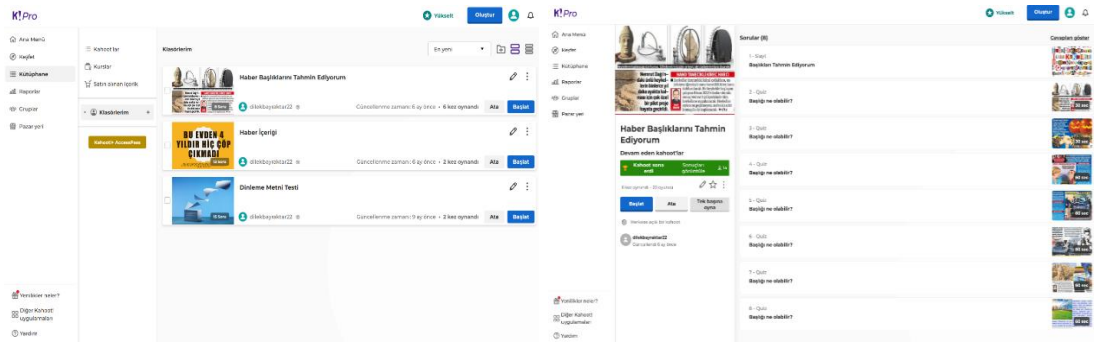


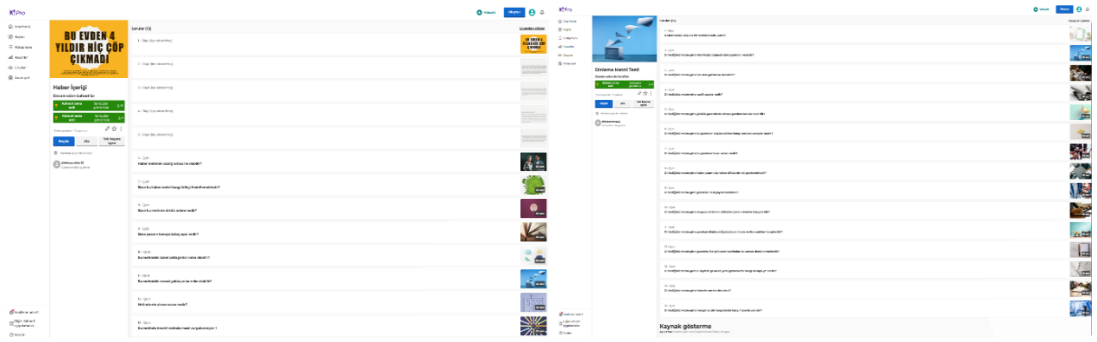




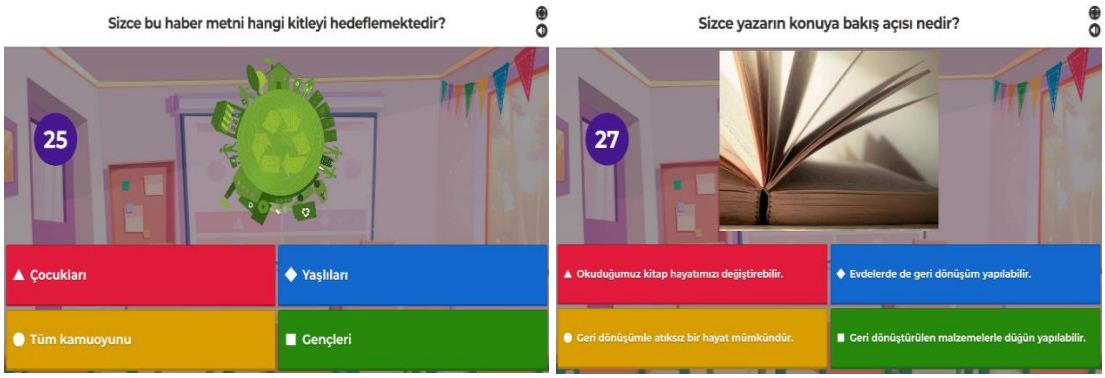


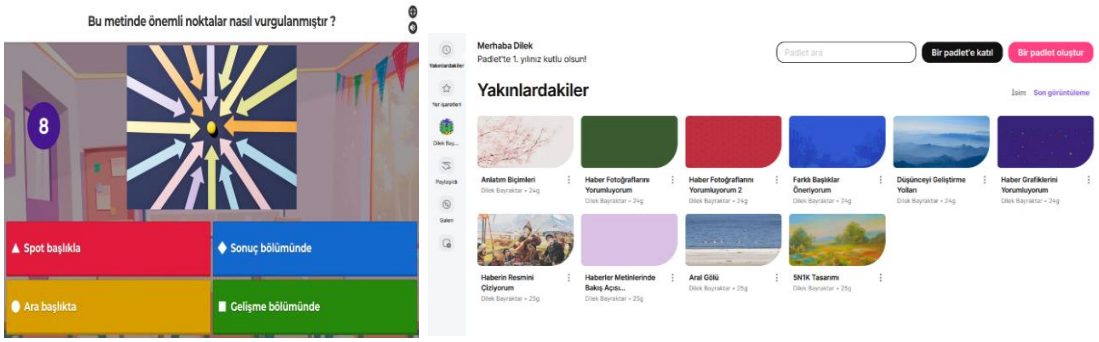


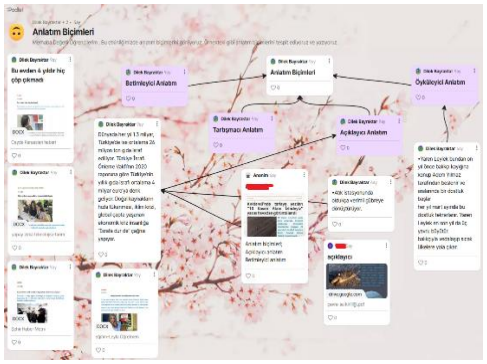


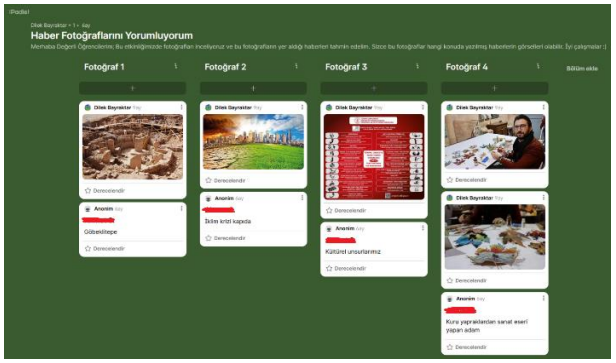


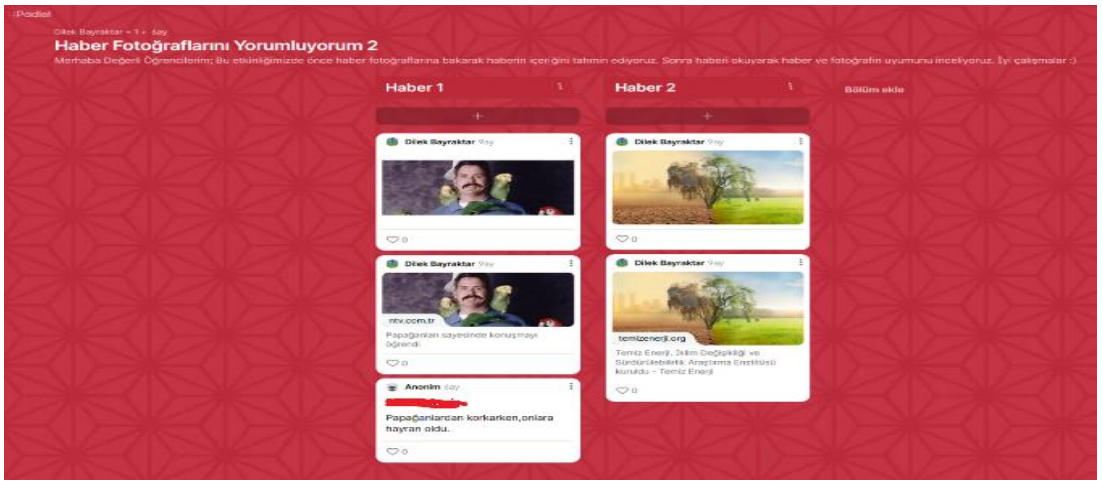

Başlığı ne olabilir?
25
Nemrut'a botoks
Nemrut yenilendi
Nemrut'ta değişiklik
Nemrut'ta esrarengiz olaylar
Başlığı ne olabilir?
20
Kabakta Yenilik
Cadılara Türk Kabağı
Cadılar Bayramı
Cadılar bayramında kabak

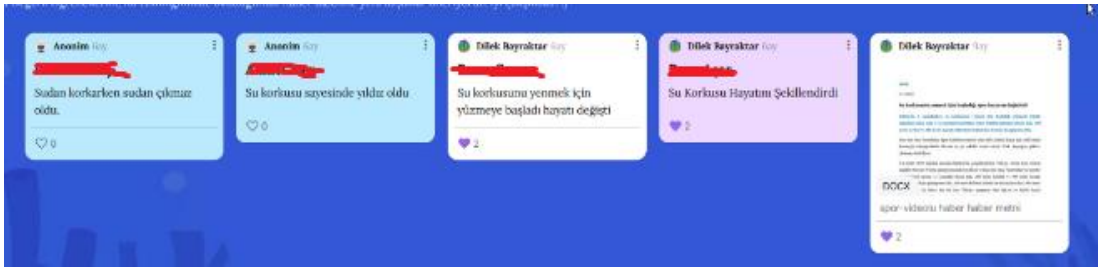

Sizce bu haber metni hangi kitleyi hedeflemektedir?
25
Çocukları
Yaşlıları
Tüm kamuoyunu
Gençleri
Sizce yazarın konuya bakış açısı nedir?
27
Okuduğumuz kitap hayatımızı değiştirebilir.
Evdelerde de geri dönüşüm yapılabilir.
Geri dönüşümle atıksız bir hayat mümkündür.
Geri dönüştürülen malzemelerle düğün yapılabilir.

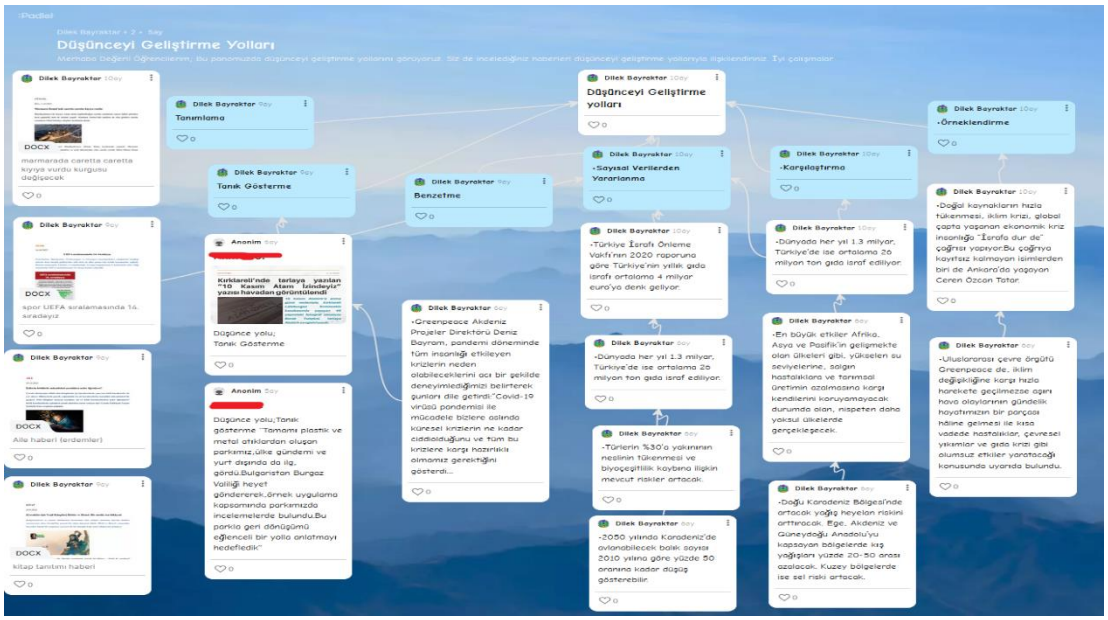

Bu metinde önemli noktalar nasıl vurgulanmıştır ?
8
Spot başlıkla
Sonuç bölümünde
Ara başlıkta
Gelişme bölümünde
Merhaba Dilek
Padlet'te 1. yılınız kutlu olsun!
Bir padlet'e katıl
Bir padlet oluştur
Yakınlardakiler
Anlatım Biçimleri
Haber Fotoğraflarını Yorumluyorum
Haber Fotoğraflarını Yorumluyorum 2
Farklı Başlıklar Öneriyorum
Düşünceyi Geliştirme Yolları
Haber Grafiklerini Yorumluyorum
Haberin Resmini Çiziyorum
Haberler Metinlerinde Bakış Açısı...
Aral Gölü
SNTK Tasarımı

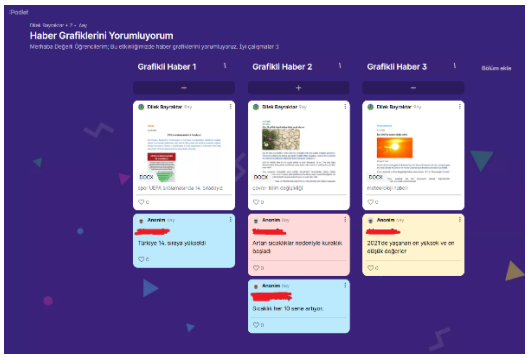

Anlatım Biçimleri

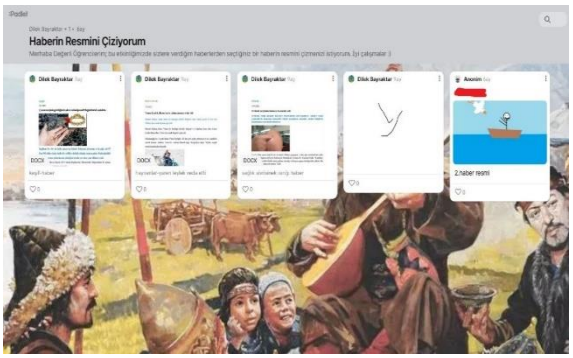

Haber Fotoğraflarını Yorumluyorum
Fotoğraf 1
Fotoğraf 2
Fotoğraf 3
Fotoğraf 4


Haber Fotoğraflarını Yorumluyorum 2
Haber 1
Haber 2
Bölüm ekle
Papağanlardan korkarken,onlara hayran oldu.

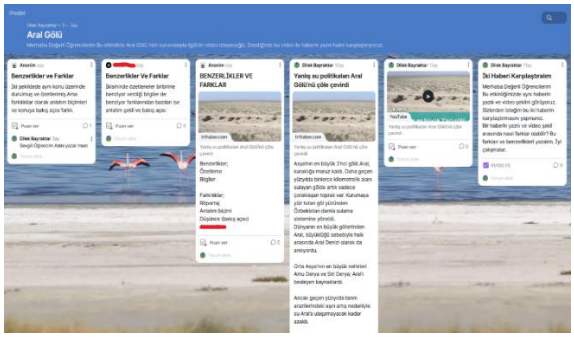

Sudan korkarken sudan çıkmaz oldu.
Su korkusu sayesinde yıldız oldu
Su korkusunu yenmek için yüzmeye başladı hayatı değişti
Su Korkusu Hayatını Şekillendirdi


Düşünceyi Geliştirme Yolları
Merhaba Değerli Öğrencilerim, Bu panomuzda düşünceyi geliştirme yollarını görüyoruz. Siz de incelediğiniz haberleri düşünceyi geliştirme yollarıyla ilişkilendiriniz. İyi çalışmalar.
Tanımlama
Tanık Gösterme
Benzetme
Düşünceyi Geliştirme yolları
Sayısal Verilerden Yararlanma
Karşılaştırma
Örneklendirme
Doğal kaynakların hızla tükenmesi, iklim krizi, global çapta yaşanan ekonomik kriz insanlığa "İsrafa dur de" çağrısı yapıyor.Bu çağrıya kayıtsız kalmayan isimlerden biri de Ankara'da yaşayan Ceren Özcan Tatar.
Türkiye İsrafı Önleme Vakfı'nın 2020 raporuna göre Türkiye'nin yıllık gıda israfı ortalama 4 milyar euro'ya denk geliyor.
Dünyada her yıl 1.3 milyar, Türkiye'de ise ortalama 26 milyon ton gıda israfı ediliyor.
Türkiye'de ise ortalama 26 milyon ton gıda israf ediliyor.
Greenpeace Akdeniz Projeler Direktörü Deniz Bayram, pandemi döneminde tüm insanlığı etkileyen krizlerin neden olabileceklerini acı bir şekilde deneyimlediğimizi belirterek günleri dile getirdi."Covid-19 virüsü pandemisi ile mücadele bizlere aslında küresel krizlerin ne kadar ciddiolduğunu ve tüm bu krizlere karşı hazırlıklı olmamız gerektiğini gösterdi...
Türlerin %30'a yakınının neslinin Türkmnesi ve biyoçeşitlilik kaybına ilişkin mevcut riskler artacak.
2050 yılında Karadeniz'de avlanabilecek balık sayısı 2010 yılına göre yüzde 50 oranına kadar düşüş gösterebilir.
En büyük etkiler Afrika, Asya ve Pasifik'in gelişmekte olan ülkeleri gibi, yükselen su seviyelerine, salgın hastalıklara ve tarımsal üretimin azalmasına karşı kendilerini koruyamayacak durumda olan, nispeten daha yoksul ülkelerde gerçekleşecek.
Doğu Karadeniz Bölgesi'nde ortacak yağış heyelan riskini arttıracak. Ege, Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu'yu kapsayan bölgelerde kış yağışları yüzde 20-50 arası azalacak. Kuzey bölgelerde ise sel riski artacak.
Uluslararası çevre örgütü Greenpeace de, iklim değişikliğine karşı hızla harekete geçilmezse ogarı hava olaylarının gündelik hayatımızın bir parçası hâline gelmesi ile kısa vadede hastalıklar, çevresel yıkımlar ve gıda krizi gibi olumsuz etkiler yaratacağı konusunda uyarıda bulundu.
Düşünce yolu; Tanık Gösterme
Düşünce yolu;Tanık gösterme "Tamamı plastik ve metal atıklardan oluşan parkımız,ülke gündemi ve yurt dışında da ilg. gördü.Bulgaristan Burgaz Valiliği heyet göndererek,örnek uygulama kapsamında parkımızda incelemelerde bulundu.Bu parkta geri dönüşümü eğlenceli bir yolla anlatmayı hedeflediik"
spor UEFA sıralamasında 14. aradayız
Aile haberi (erdemler)
kitap tanıtımı haberi

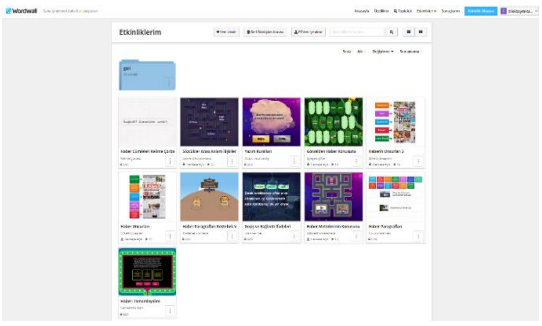

Haber Grafiklerini Yorumluyorum
Merhaba Değerli Öğrencilerim; Bu etkinliğimizde haber grafiklerini yorumluyoruz. İyi çalışmalar :)
Grafikli Haber 1
Grafikli Haber 2
Grafikli Haber 3
Türkiye 14. sıraya yükseldi
Artan sıcaklıklar nedeniyle kuraklık başladı
2021'de yaşanan en yüksek ve en düşük değerler
Sıcaklık her 10 sene artıyor.


Haberin Resmini Çiziyorum
Merhaba Değerli Öğrencilerim; bu etkinliğimizde sizlere verdiğim haberlerden seçtiğiniz bir haberin resmini çizmenizi istiyorum. İyi çalışmalar :)
2.haber resmi


Haberler Metinlerinde Bakış Açısı Karşılaştırırım
Merhaba Değerli Öğrencilerim; Bu etkinliğimizde aynı haberin farklı kaynaklarda yazılmış halini inceliyoruz. İki farklı kaynaktaki farklılıkları ve benzerlikleri yazıyoruz. İyi çalışmalar.
Anonim
Benzerlikler;
-Başlık
-Görsel
-Spot
Farklılıklar;
-Odak noktası
-Haberin devamı
-Ara başlıklar
Dilek Bayraktar
BENZERLİKLER
Başlık
Görsel
Spot
FARKLILIKLAR
Haberin Devamı
Odak Noktası
sağlık (Dilek Gürsoy-Hürriyet haberi)
Sağlık Dilek Gürsoy ntv haber

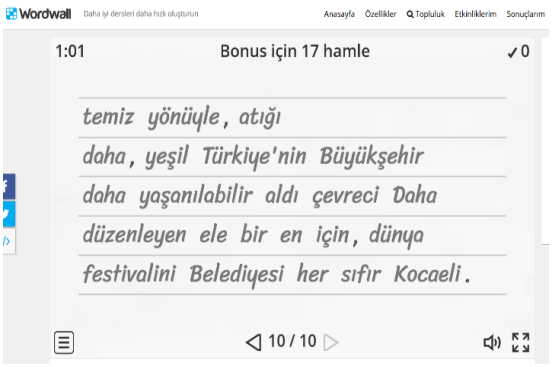

Aral Gölü
Benzerlikler ve Farklar
Benzerlikler Ve Farklar
BENZERLİKLER VE FARKLAR
Yeniliş su politikaları Aral Gölü'nü çöle çevirdi
İki Haber Karşılaştırılım


SNİK Tasarımı
Nerede
Ne
Ne zaman
Neden
Nasıl
Kim


Etkinliklerim


Wordwall
0:34
✓0
+1
Müfettiş Şairler Cemal Süreya
+1
ve Sezai Anıldı Karakoç
2 / 10
Haber Cümleleri Kelime Çorbası
Paylaş


Wordwall
Anasayfa Özellikler Topluluk Etkinliklerim Sonuçlarım
0:22
✓0
Kemal sanatçı anıları Sunal'ın kişisel
posterleri yer 2000 eden film
yılında Sanatçının. müzede Göztepe
artık alacak Parkı'nda yaşayacak
eşyaları vefat müzede ve açılacak.
6 / 10
Haber Cümleleri Kelime Çorbası
Paylaş


Wordwall
Anasayfa Özellikler Topluluk Etkinliklerim Sonuçlarım
1:01
Bonus için 17 hamle
✓0
temiz yönüyle, atığı
daha, yeşil Türkiye'nin Büyükşehir
daha yaşanılabilir aldı çevreci Daha
düzenleyen ele bir en için, dünya
festivalini Belediyesi her sıfır Kocaeli.
10 / 10


Wordwall
Anasayfa Özellikler Topluluk Etkinliklerim Sonuçlarım
0:19
✓232
İzmir'in Dikili ilçesinde oğlu Ersun Özar
ile yaşayan ve 1 Ekim'de 107'nci yaş gününü
kutlayan Sabiha Özar, yaşına rağmen sağlıklı
ve dinç yapısıyla konuklarını ağırlıyor.
A Mecaz Anlam
B Genel Anlam
C Eş Anlam
D Yakın Anlam
x2 Skor
50:50
Ekstra Zaman
3 / 10
Sözcükler Arası Anlam İlişkileri
Paylaş


Wordwall
Anasayfa Özellikler Topluluk Etkinliklerim Sonuçlarım
0:27
✓0
Kitapta iyi karakterlerin yanında,
kötü karakterlerin de yer alması,
hikâyeyi sürükleyici hâle getirir.
A Eş Anlam
B Zıt Anlam
C Yakın Anlam
D Soyut Anlam
x2 Skor
50:50
Ekstra Zaman
1 / 10
Sözcükler Arası Anlam İlişkileri
Paylaş


Wordwall
Daha iyi dersleri daha hızlı oluşturun
Anasayfa Özellikler Topluluk Etkinliklerim Sonuçlarım
0:22
✓574
Bununla birlikte artış hızı, 1981'den bu yana her 10
yılda kabaca 0,18 santigrat dereceye yükseldi ve bu,
dünya genelinde hem ısınan yüzey hem de okyanus
sıcaklıkları açısından bir hızlanmaya işaret ediyor.
A Yakın Anlam
B Nicel Anlam
C Özel Anlam
D Eş Sesli
Ekstra Zaman
5 / 10
Sözcükler Arası Anlam İlişkileri
Dilekbayraktar3 tarafından
Paylaş
Yazdır
İçeriği Düzenle
Ödev Ver
Daha fazla









Activity Title

Haberi Tamamlayalım

Instruction

Merhaba Değerli Öğrencilerim ; Bu etkinlikte haberlerin paragraf yapılarını incele

1. Question: Sivas'ın Şarkışla İlçesi'ne bağlı Kaymak Köyünde çekilen görüntüler adet
   - Answers
   - a ✓ Görüntüleri çekebilmek için yaklaşık bir hafta uğraş
   - b ✗ Finlandiya'nın güneydoğusundaki Kotka kentinden a
   - c ✗ Tokat'ın tarihi mekânlarından Taşhan'da açtığı iş yer

2. Question: Finlandiya'nın güneydoğusundaki Kotka kentinden alınan hava örnekler
   - Answers
   - a ✗ Marmara o gün bir türlü bitmek bilmedi.
   - b ✗ Bünyamin bu bakıştan etkilenmiş, ellerini dizlerinde
   - c ✓ Finlandiya Radyasyon ve Nükleer Güvenlik Kurumu (

3. Question: Tokat'ın tarihî mekânlarından Taşhan'da açtığı iş yerinde 2 çocuk annes
   - Answers
   - a ✗ Adam orada ilk kez bulunuyormuş da nasıl bir yermi
   - b ✓ Yaptığı urganları İran, Irak, Ermenistan, Azerbaycan
   - c ✗ THY'den İstanbul Havalimanı'nda 30 Ağustos'un 100.

4. Question: Seyhan ilçesine bağlı Sümer Mahallesi'nde meydana geldi. İddiaya göre,
   - Answers
   - a ✓ Evinde tek yaşayan kadın, çatısından birinin düştüğü
   - b ✗ Gold Harvest'tan 'Kara Sevda'ya özel iki yeni reklam f
   - c ✗ İçişleri Bakanlığı, yerli ve milli pasaport üretimine ba

5. Question: Türk Hava Yolları ve İGA İstanbul Havalimanı, Büyük Taarruz'un 100. yılı
   - Answers
   - a ✗ Gümüş saçlarına solgun güneşin ışığı vurarak diyece
   - b ✓ Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarının
   - c ✗ Zafer üzerine, padişah, biraz dinlenmek için dost me

6. Question: Türkiye'nin atıştırmalık üreticilerinden Gold Harvest, 'Kara Sevda' isimli ç
   - Answers
   - a ✓ Bu kapsamda fon müziği olarak Barış Manço'nun ün
   - b ✗ Delikanlı çarşıya gittikten sonra, ana-kız kollarını sıva
   - c ✗ Hususi pasaport için süre uzatma işlemi bugün başla

7. Question: Çikolata ve içindeki etken maddelerin çikolata alerjisine sebep olabilece
   - Answers
   - a ✗ Cansu döndü, yanında oturan, neredeyse yok olma
   - b ✗ Yollarda dönüp dönüp, gerime bakıyorum.
   - c ✓ Çikolata alerjisi genellikle gıda alımından birkaç dakil

8. Question: Balıkta av yasağı 1 Eylül itibariyle bitiyor, balıkçılar bu gece denizlere açıl
   - Answers
   - a ✗ Bizim ebedi öğrencimiz yine geziyordu.
   - b ✓ İstanbul Yenikapı'daki balık pazarında esnaf, tezgahl
   - c ✗ Gözaltına alınan şüpheli, hastanedeki tedavisinin arc

9. Question: TBMM Başkanı Şentop, Twitter'daki hesabından yaptığı açıklamada, "Aze
   - Answers
   - a ✗ Ben satın aldım. Durun baylar, rica ederim, başım dö
   - b ✗ Balıkesir'in Susurluk ilçesinde kırmızı renge dönen K
   - c ✓ TBMM Başkanı Şentop'tan Azerbaycanlı mevkidaşına

10. Question: İçişleri Bakanlığı, yerli ve millî pasaport üretimine başlayan Nüfus ve Vat
    - Answers
    - a ✓ Ayrıca yerli pasaporta geçiş süreci tamamlanıncaya k
    - b ✗ Geliştirilen araç hem araziyi haritalıyor hem de yaba
    - c ✗ Çocuk, kendi toplumunun büyüme eğrisinde en alt ç

Haber Başlıklarını Tahmin Ediyorum

Bitti

Başlangıç tarihi: 20 Mar 2023 11:17

Bitiş tarihi: 11 Nis 2023 12:00

Sunan: dilekbayraktar22

Özet | Oyuncu | Sorular (8)

Tümü | Ara

Takma Ad	Sıralama	Doğru cevaplar	Cevaplanmadı	Son skor
[redacted]	1	%100	—	6 995
[redacted]	2	%100	—	6 876
[redacted]	3	%100	—	6 721
[redacted]	4	%86	—	5 821
[redacted]	5	%71	—	4 924
[redacted]	6	%57	—	3 839
[redacted]	7	%57	—	3 708
[redacted]	8	%43	3	2 909
[redacted]	9	%43	—	2 779
[redacted]	10	%43	—	2 694
[redacted]	11	%14	—	953
[redacted]	12	%14	—	899

Haber İçeriği

Bitti

Başlangıç tarihi: 13 Mar 2023 10:55

Bitiş tarihi: 7 Nis 2023 12:00

Sunan: dilekbayraktar22

Özet | Oyuncu | Sorular (13)

Tümü | Ara

Takma Ad	Sıralama	Doğru cevaplar	Cevaplanmadı	Son skor
[redacted]	1	%100	—	8 000
[redacted]	2	%88	—	7 000
[redacted]	3	%75	—	6 000
[redacted]	4	%63	—	5 000
[redacted]	5	%38	—	3 000
[redacted]	6	%25	6	2 000

Dinleme Metni Testi

Bitti

Başlangıç tarihi: 6 Mar 2023 11:06

Bitiş tarihi: 31 Mar 2023 12:00

Sunan: dilekbayraktar22

Özet | Oyuncu | Sorular (15)

Tümü | Ara

Takma Ad	Sıralama	Doğru cevaplar	Cevaplanmadı	Son skor
[redacted]	1	%71	—	10 000
[redacted]	2	%64	—	9 000
[redacted]	3	%43	—	6 000
[redacted]	4	%43	3	6 000
[redacted]	5	%7	13	1 000
[redacted]	6	%0	14	0

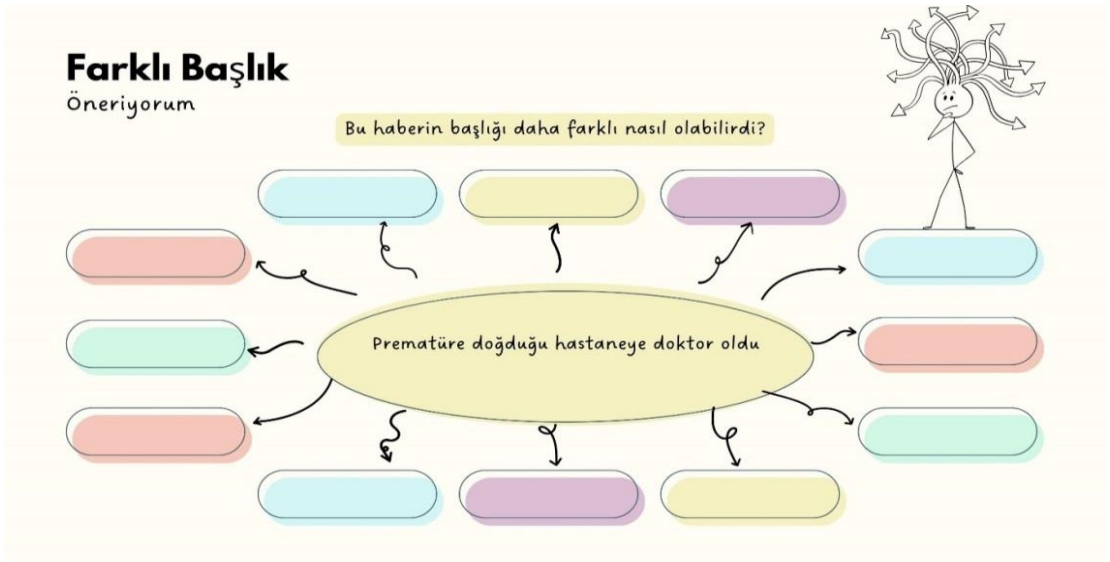

Ay'ın İlk
Tarihinden
Kalıntıları


UZAY
FOTOĞRAFÇILIK
500 KARE


TOGG'UN ŞARJ
CİHAZLARI HAZIR
TOGG
Togg
180 KW GÜCÜNDE


Giriş
Yapbozlarım
Kaydedilen Oyunlar
Keşfet
Oluştur
Ara...
Yapbozlarım > haberler > Amazon'un Semih'i > 35
Şu Olarak Oyna:
Paylaş
Düzenle
AMAZON'UN SEMİH'İ
Dünyanın en büyük bilişim şirketlerinden biri olan ABD'li Amazon'un Londra ofisinde yazılım mühendisi olarak görev yapan görme engelli Semih Budak, azmiyle parmak ısırtıyor.
10 YAŞINDA KARAR VERDİ
Semih 7 yaşında bilgisayarla tanıştı, 10 yaşında yazılıma merak duydu. Ailesinin kursa gönderdiği Semih, yazılımcı olmaya karar verdi. Üniversitede İngilizce tercümanlık okuyan Semih Budak (25) bir arkadaşının öneriyle Amazon'a başvurdu. Şimdi Amazon'un Londra ofisinde yazılım mühendisliği yapıyor. 11. sayfa
Sesli bir keşif oyunu üzerinde çalışan Semih Budak, "Bu oyun, benim hiçbir zaman bitirmediğim ve muhtemelen bitirmeyeceğim sevgi projem" dedi.
2% | 8:43


Giriş
Yapbozlarım
Kaydedilen Oyunlar
Keşfet
Oluştur
Ara...
Yapbozlarım > haberler > Aşık Veysel > 32
Şu Olarak Oyna:
Paylaş
Düzenle
USTA GÖZLERDEN 'GÖNÜL GÖZÜ'NE
Elma ağacının altında...
0% | 253:40


Farklı Başlık
Öneriyorum
Bu haberin başlığı daha farklı nasıl olabilirdi?
Prematüre doğduğu hastaneye doktor oldu

SAĞLIK

Anadolu Ajansı 28.9.2022

Prematüre doğduğu hastaneye doktor oldu

Van'da 25 yıl önce prematüre olarak doğan Ferhat Bucağa, dünyaya geldiği hastanede göreve başladı. Bucağa şimdi kendisi gibi prematüre doğan bebeklerin sağlığına kavuşması için çaba harcıyor. Üstelik genç doktor onu iyileştiren doktorla birlikte görev yapıyor.



Van'da bir kişi prematüre doğduğu hastaneye doktor oldu. Doktor, kendisini iyileştirenlerle çalışıyor.



Şahabettin ve Songül Bucağa çiftinin iki çocuğundan biri olan Ferhat Bucağa, 1998'de hastanenin kadın doğum servisinde 630 gram olarak dünyaya geldi.



2,5 AY YAŞAM MÜCADELESİ VERDİ

Yenidoğan yoğun bakım ünitesinde verdiği 2,5 aylık yaşam mücadelesinin ardından iyileşerek ailesine teslim edilen Bucağa, başarılı bir eğitim sürecinin ardından kazandığı Van YYÜ Tıp Fakültesini de dereceyle bitirdi.



İnsanların dertlerine çare olabilmek için doktor olmayı seçen ve hayata tutunduğu yenidoğan yoğun bakım ünitesinde göreve başlayan Bucağa, kendisi gibi prematüre doğan bebeklerin sağlığına kavuşması için çaba harcıyor.



Tedavisiyle yakından ilgilenen doktor ve hemşirelerle birlikte çalışan Bucağa, çocukluğundan bu yana doktor olmanın hayalini kurduğunu ve bunun için çok çalıştığını söyledi.



"HİKÂYEM BENİ ÇOK MUTLU EDİYOR"

Prematüre olarak dünyaya geldiği hastanede göreve başlamanın farklı bir duygu olduğunu anlatan Bucağa, şunları kaydetti:

"Hikâyem beni çok mutlu ediyor. Burada 630 gram olarak dünyaya geldim. O yıllarda benim ağırlığımda doğan bebeklerin yaşama şansı çok düşüktü. Ben hayata tutunmayı başaran o şanslı bebeklerden biriyim. O günler anlatılırken annemin gözleri dolar. 'Yaşayacağını hiç beklemiyorduk' diyorlar. Şu an aynısını buradaki hasta yakınlarında görüyorum. Anneler çok üzgün. Aileler bana sürekli 'Bebeğimiz çok küçük, nasıl büyüyecek? İyileşecek mi?' diye soruyorlar. Ben de onlara kendi hikâyemi anlatıyorum. Bunu duyunca çok mutlu oluyorlar. Hatta 'Hocam çocuğumuza siz baksanız, büyüyünce sizin gibi doktor olsun' diyorlar. Burada 'yaşamaz' denilen prematüre bebekler yaşıyor, büyüyüp doktor oluyor ve 'yaşamaz' denilen çocukları yaşatmaya çalışıyor. Çok mutlu oluyorum. Burada olmak güzel bir duygu."

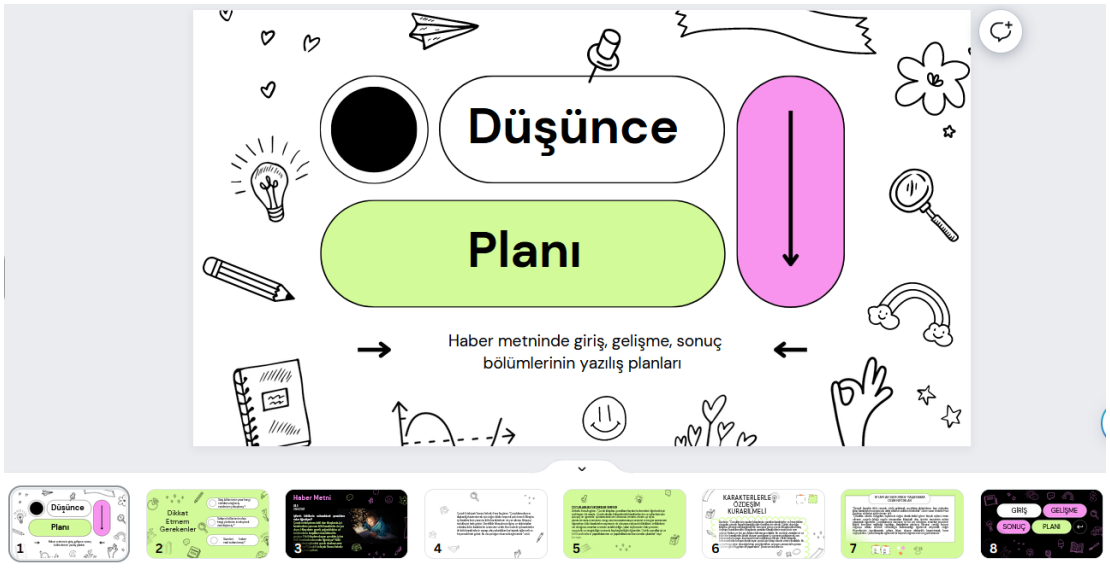
Bucağa, kendisini tedavi eden doktor ve hemşirelerle çalışmaktan da büyük mutluluk duyduğunu dile getirdi.





Kaynak: https://www.ntv.com.tr/galeri/turkiye/premature-dogdugu-hastaneye-doktor-oldu,I_m18I03XkqLYkRFBI8BCQ/d4W45me1Jk6oacJ4AgdJbQ













Haber İçeriği

Sunum



Haber Yazma projesi

Sunum



Haberler

Sunum



Haber Dili

Sunum



Haber Nasıl Yazılır ?

Sunum



Haber Yazma Süreci.pdf

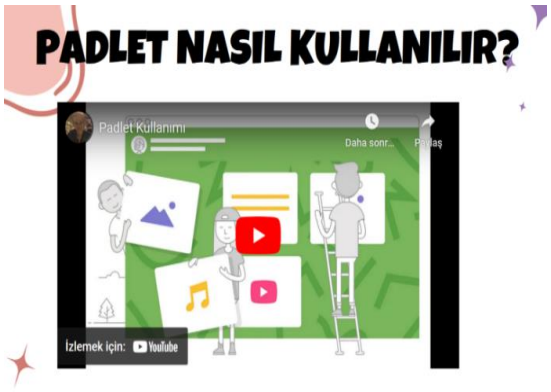
Sunum




2. METİN TÜRÜNE ÖZGÜ YAZMAYA ALIŞMA ETKİNLİKLERİ
Bu kısımda haber yazısı yazmaya adımlar atacağız.
C KATMANI 7. ETKİNLİK 15 PUAN
B KATMANI 8. ETKİNLİK20 PUAN
A KATMANI 9. ETKİNLİK 30 PUAN
A KATMANI 10. ETKİNLİK 35 PUAN
Bu etkinliklerden toplam 70 puan alan öğrenci üçüncü kısma geçer.


SNIK
(Genel Bilgiler)
Açıkla
(Önemli Bilgiler)
Destekle
(Ek Bilgi ve Ayrıntılar)
• Kim?
• Ne?
• Ne zaman?
• Nerede?
• Neden?
• Nasıl?
• Önem sırasına göre konuya dair önemli, tamamlayıcı detaylar
• Sözcü görüşleri
• Habere konu olan kişi/kurum hakkında tanımlayıcı bilgiler
• Daha fazla bilgi için kontak kurulacak yetkililerin iletişim bilgileri

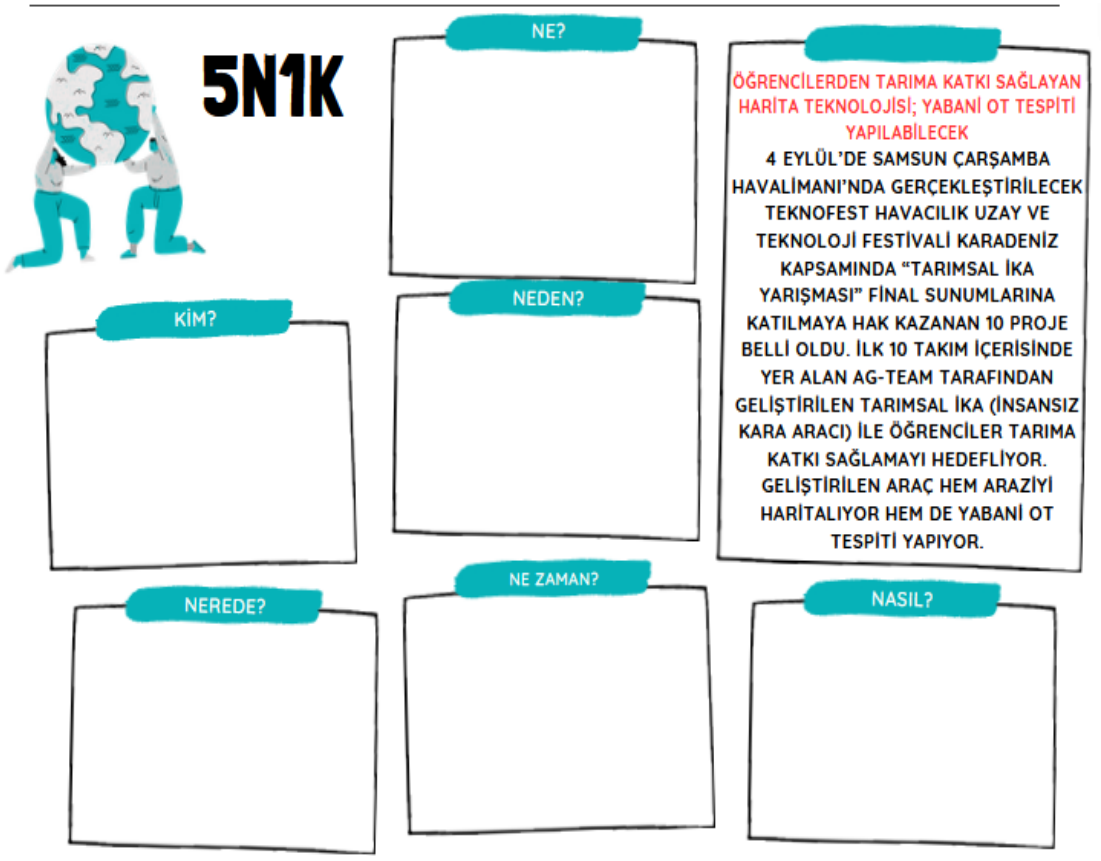

CLASSROOM
Bütün etkinliklerimizin linki google classroom' da olacak. Her hafta görevlerimizi oradan görüntüleyeceğiz ve oraya yükleyeceğiz.

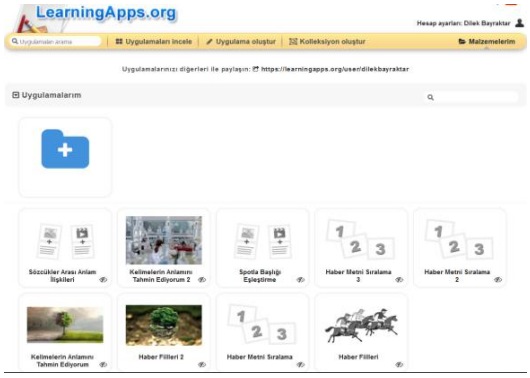

PADLET NASIL KULLANILIR?
Padlet Kullanımı
İzlemek için: YouTube

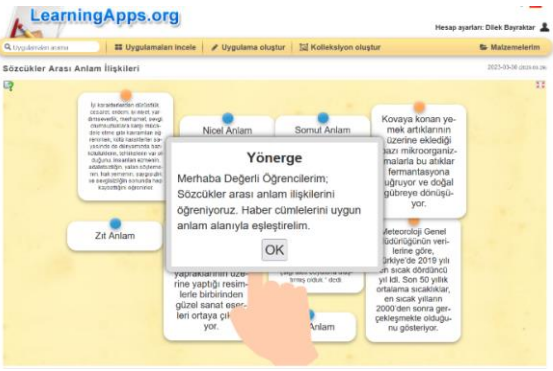

LEARNİNGAPPS NASIL KULLANILIR?
İzlemek için: YouTube

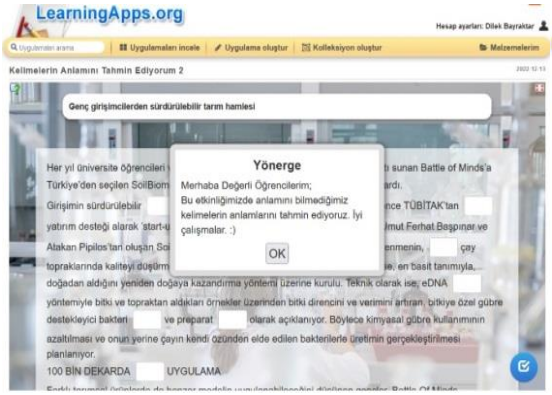

CANVA NASIL KULLANILIR ?
Web 2.0 Araçları Eğitimi
Canva
İzlemek için: YouTube

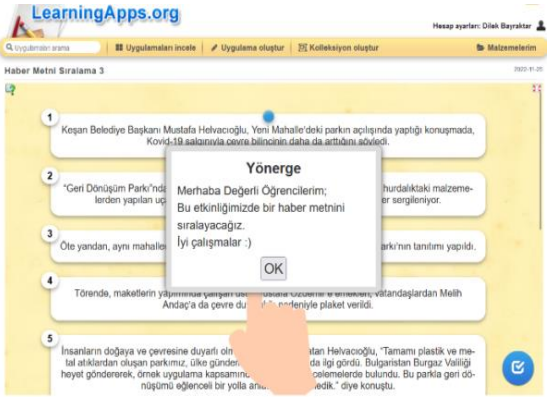

Haber Metinlerinde Bağdaşıklık ve Tutarlılık

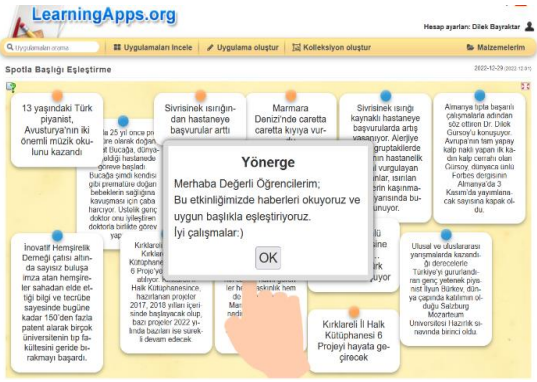

5N1K
NE?
KİM?
NEDEN?
NEREDE?
NE ZAMAN?
NASIL?
ÖĞRENCİLERDEN TARIMA KATKI SAĞLAYAN HARİTA TEKNOLOJİSİ; YABANİ OT TESPİTİ YAPILABİLECEK
4 EYLÜL'DE SAMSUN ÇARŞAMBA HAVALİMANI'NDA GERÇEKLEŞTİRİLECEK TEKNOFEST HAVACILIK UZAY VE TEKNOLOJİ FESTİVALİ KARADENİZ KAPSAMINDA "TARIMSAL İKA YARIŞMASI" FİNAL SUNUMLARINA KATILMAYA HAK KAZANAN 10 PROJE BELLİ OLDU. İLK 10 TAKIM İÇERİSİNDE YER ALAN AG-TEAM TARAFINDAN GELİŞTİRİLEN TARIMSAL İKA (İNSANSIZ KARA ARACI) İLE ÖĞRENCİLER TARIMA KATKI SAĞLAMAYI HEDEFLİYOR. GELİŞTİRİLEN ARAÇ HEM ARAZİYİ HARİTALIYOR HEM DE YABANİ OT TESPİTİ YAPIYOR.

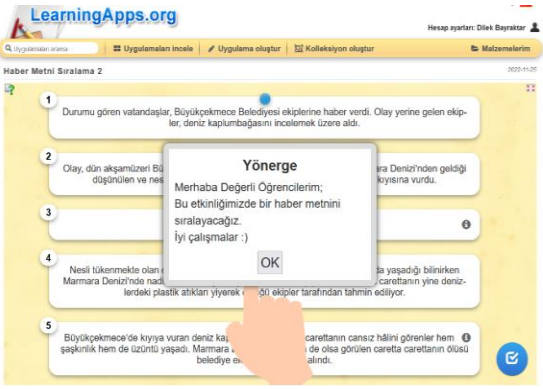

LearningApps.org
Uygulamalarım


LearningApps.org
Sözcükler Arası Anlam İlişkileri
Yönerge
Merhaba Değerli Öğrencilerim;
Sözcükler arası anlam ilişkilerini öğreniyoruz. Haber cümlelerini uygun anlam alanıyla eşleştirelim.
OK
Nicel Anlam
Somut Anlam
Zıt Anlam

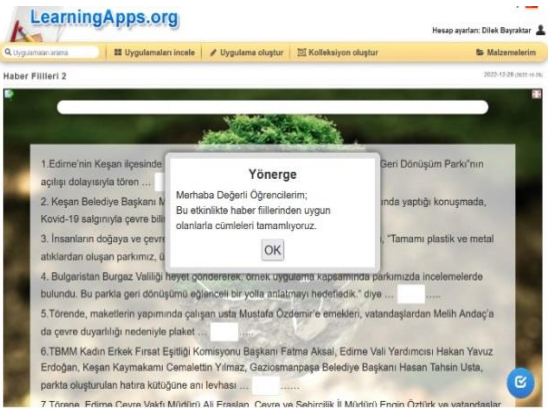

LearningApps.org
Kelimelerin Anlamını Tahmin Ediyorum 2
Genç girişimcilerden sürdürülebilir tarım hamlesi
Yönerge
Merhaba Değerli Öğrencilerim;
Bu etkinliğimizde anlamını bilmediğimiz kelimelerin anlamlarını tahmin ediyoruz. İyi çalışmalar. :)
OK

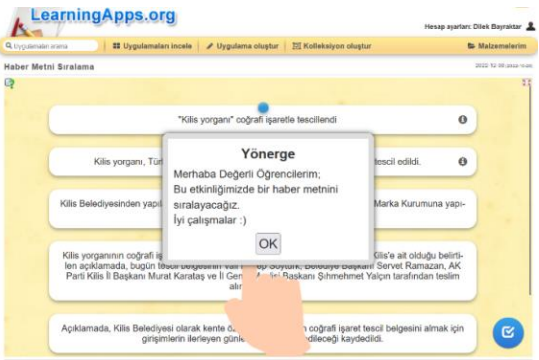

LearningApps.org
Haber Metni Sıralama 3
Yönerge
Merhaba Değerli Öğrencilerim;
Bu etkinliğimizde bir haber metnini sıralayacağız.
İyi çalışmalar :)
OK

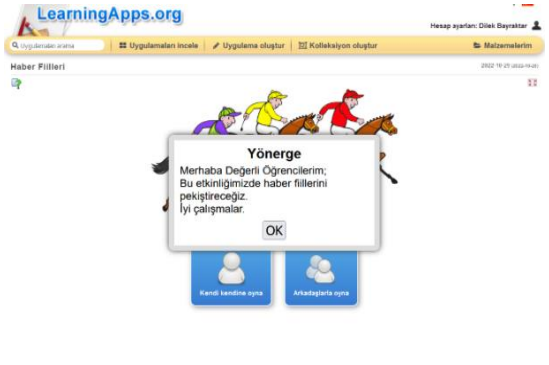

LearningApps.org
Spotla Başlığı Eşleştirme
Yönerge
Merhaba Değerli Öğrencilerim;
Bu etkinliğimizde haberleri okuyoruz ve uygun başlıkla eşleştiriyoruz.
İyi çalışmalar:)
OK


LearningApps.org
Haber Metni Sıralama 2
Yönerge
Merhaba Değerli Öğrencilerim;
Bu etkinliğimizde bir haber metnini sıralayacağız.
İyi çalışmalar :)
OK


LearningApps.org
Kelimelerin Anlamını Tahmin Ediyorum
Yönerge
Merhaba Değerli Öğrencilerim
Anlamını bilmediğimiz kelimelerin doğru anlamını tahmin ediyoruz.
OK


LearningApps.org
Haber Fiilleri 2
Yönerge
Merhaba Değerli Öğrencilerim;
Bu etkinlikte haber fiillerinden uygun olanlarla cümleleri tamamlıyoruz.
OK

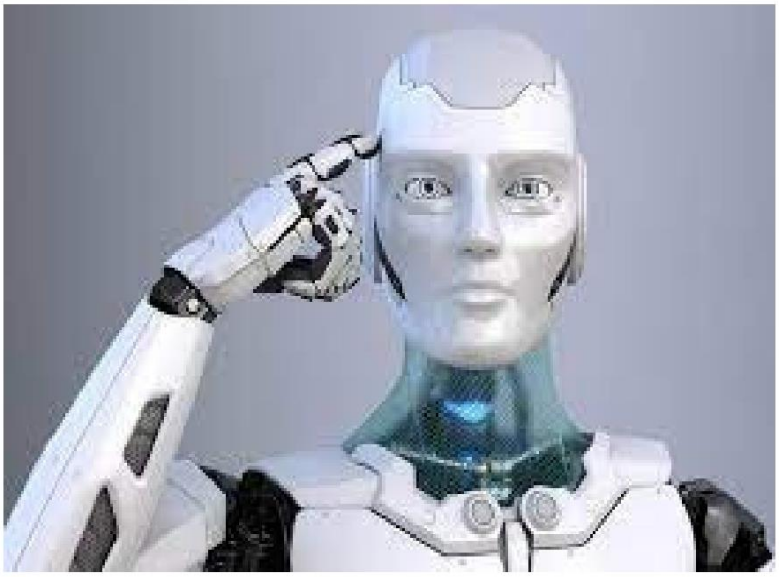

LearningApps.org
Haber Metni Sıralama
Yönerge
Merhaba Değerli Öğrencilerim;
Bu etkinliğimizde bir haber metnini sıralayacağız.
İyi çalışmalar :)
OK


LearningApps.org
Haber Fiilleri
Yönerge
Merhaba Değerli Öğrencilerim;
Bu etkinliğimizde haber fiillerini pekiştireceğiz.
İyi çalışmalar.
OK
Kendi kendine oyna
Arkadaşlarla oyna

Ek 32. Canva'da Hazırlanan MTÖYA Uygulamaları ve Öğrencilerin Yazdıkları Haber Metinlerinden Örnekler

Robot Teknolojisinin Geleceği

Gelecekte robotlar işleri ele geçirebilir mi?



Gelecekte robot teknolojisi nereye gidebilir hiç düşündünüz mü? Araştırmacılar robot teknolojisinin nereye gidebileceğini araştırdı. Araştırmacılar, robotların ve yapay zekânın çoğu işi alamayacağını ancak bazı işlerin robotlar veya yapay zekâ tarafından yapılabileceğini tahmin ediyor. Bu işlerde çalışanlar savcılar, yazılımcılar ve finansal işleri yapanlar olabilir.

Araştırmalara göre yapay zekâ, verilen bilgilerle suçluları hesaplayabilir, yazılım yazabilir ve insanlardan bile daha iyi bir şekilde finansal hesaplamalar yapabilir. Bu işlerin son birkaç yılda yapay zekâ tarafından ele geçirileceği tahmin ediliyor.

"Robotlar geleceğimizi bile yönetebilir"

Bazı insanlar robotların Dünya'yı istila edeceğini düşünürken uzmanlar bunun olmayacağını düşünüyor. Robot teknolojisi ve yapay zekâ beraber kullanılarak robotların çok zor işleri başarabileceği tartışılıyor. Robot teknolojisine insan hayatında günümüzde çok yer verilmiyorken gelecekte uzmanlar, robotların hayatın her alanında olacağını düşünüyor.


Bir kaza anı güvenlik kamerasına yansıdı. İstanbul'da meydana gelen olayda, ters yöne girmeye çalışan bir araca otobüs çarptı. Kazada, araç içerisinde bulunan sürücü ve yolcular yaralandı. Olay, güvenlik kamerası tarafından kaydedildi.


Kaza, İstanbul'un merkezi bir caddesinde meydana geldi. Güvenlik kamerasına yansıyan görüntülerde, ters yöne girmeye çalışan bir aracın, hızla gelen bir otobüsle çarpıştığı görülüyor. Çarpmanın etkisiyle araçta bulunan sürücü ve yolcuların etrafa savrulduğu anlar kameralara yansıdı.


Kaza sonrası olay yerine hızla sağlık ekipleri sevk edildi. Yaralılar, ambulanslarla çevre hastanelere kaldırıldı. Yapılan ilk incelemelerde, araç içerisinde bulunanların şoka girdiği ve bazılarının kırıklarla yaralandığı belirlendi. Kazaya karışan otobüsün sürücüsü ise hafif yaralandı.


Polis ekipleri, kaza sonrası güvenlik önlemleri alırken, kazanın neden meydana geldiğini araştırmak için çalışma başlattı. Kazanın güvenlik kamerasına yansıyan görüntüleri, olayın nasıl meydana geldiği konusunda ipuçları sağlayacak gibi görünüyor.


Kazanın ardından trafik bir süreliğine kontrollü olarak sağlanırken, kurtarma çalışmaları devam etti. Olayla ilgili soruşturma ise sürüyor. Kazanın, ters yöne girmeye çalışan aracın sürücü hatası veya dikkatsizliği sonucu meydana geldiği düşünülüyor.

HABER DURAĞI

2100'E HOŞ GELDİNİZ

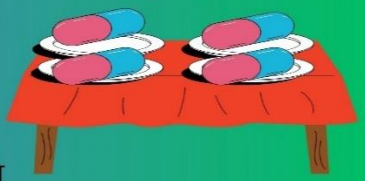
Merhaba bugün 2100 yılından canlı bir röportaj yapıyoruz.





Bugün normal bir mahalledeyiz.
Yanımda yapay zeka XY13 var.
Mahalle adı: 1483B.
Ne düşünüyorsun XY13?
Evet burada her kuruluşun karmaşık bir kodu var.
Şimdi bir eve giriyoruz.

XY13: Burası evin mutfağı. Burada yemekler sadece haptan ibaret. İnsanlar yemek tadı veren bu hapları yiyip doyuyor.



Toplu taşımada yeni bir çağ



Burası da ne böyle?
XY13: Şu anda bir ışınlama odasındayız. Burada asansör tuşları gibi tuşlar var. Şimdi 5 tuşuna basıp gidiyoruz.



Bir markete geldik. Burada özel eşyalar var. O da ne? Bir bezelye tanesi açık arttırmada satılıyor. Bunu alan çok şanslıdır.

Bezelyeye bile tonla para

XY13: Plastonyum, bu bizim para birimimizdir.

1000, 10000, 50000, 1000000 derken son teklif 1000000000000 Plastonyum oldu.







Sırada neresi var?
XY13: Şimdi bir müzeye gidiyoruz. Evet burada bir benzinli araba görüyoruz. Ve burada da 2023 yılından kalma bir para.

Evet bugünkü röportajımız bu kadardı, yarınki röportajımızda görüşmek üzere hoşça kalın.

Herkes Bırakır ama Onlar Asla

Kediler asla sizi yalnız bırakmaz, her zaman mutlu eder.



Balıkesir'de bir hayvanseverin kedi aldıktan sonra hayatının değişmesine konuk olacağız. Gece Hanım sokakta yaralı bir hâlde bulduğu yavru kediyi sahiplenmek istedi.

Herkes ona "Bu kediyi boşver başka kedi alırsın bu kedi hasta." dedi. Gece Hanım buna rağmen asla vazgeçmedi. O, yavru kedinin bütün hastalıklarından kurtulması için çok uğraştı. En sonunda kedi iyileşti. Gece Hanım ona bir çocuğuymuş gibi baktı. Adını onun hayatını aydınlattığı için ve renginden dolayı Güneş koydu.

Güneş'le Gece Hanım'ın Dostluğu

Güneş, Gece Hanım ile hayatını çok seviyor. Bu durum evin içindeki hareketlerinden anlaşılıyor. Gece Hanım "Yakın zamanda biriyle tanıştım. Mutlu anlarımız ve güzel günlerimiz oldu. Ancak bir gün ansızın beni terk etti, bırakıp gitti. O kendisinden arkada bir şey bırakmadığını düşünüyor ama öyle değil. Beni çok kırdı. Güneş, bu dönemde benim daha sağlıklı ve daha iyi hissetmemi sağladı."

Güneş'le hayata yeniden tutundu

Bu olaydan 2, 3 ay sonra Güneş evden kaçtı. Gece Hanım'ın hâlâ içerisinde yaralar varken Güneş evden kaçmıştı. Sanki hiçbir şey olmamış gibi bir de Güneş kaybolmuştu.



"Artık ağlamaktan gözlerimi hissetmiyordum. Bir gün bir baktım kapıda miyavlama sesleri geliyor. O kadar kötü olaylardan sonra içimde hiçbir umut kalmamıştı. Belki başka bir kedi ve yardıma muhtaçtır, dedim. Kapıyı açar açmaz Güneş içeri girdi."

Gece Hanım Güneş'i görünce mutluluktan ağladığını söyledi, duygularını şöyle ifade etti: "O gün anladım ki herkes bırakır ama hayvanlar asla... Yıllar geçse bile hâlâ bizi hatırlarlar."

Bundan sonra Gece Hanım kendisini bu işe adayacağını, kimsesiz hayvanları sahipleneceğini, onlara bakacağını, onlarla bir ömür yaşayacağını ve yaşlanacağını belirtti.

İSTANBUL SONUNDA FETHEDİLDİ

28 KEZ KUŞATILAN ANCAK BAŞARISIZ OLUNAN İSTANBUL'U FATİH SULTAN MEHMET FETHETTİ.

Fatih Sultan Mehmet sorularımıza şöyle cevap verdi:



Neden İstanbul'u fethettiniz?

Anadolu ile Avrupa arasında bağlantı olmadığı için İstanbul'u fethederek bağlantıyı sağlamak istedim. Ayrıca fethi siyasi açıdan da yapmalıydım.

Hz. Muhammed'in hadisi gerçekleşti

Fatih Sultan Mehmet; Peygamberimizin "İstanbul elbette fethedilecektir. Onu fetheden kumandan ne güzel kumandan, onu fetheden asker ne güzel askerdir!" sözünden etkinlendiğini ve uygulamaya karar verdiğini söyledi.

Bir yıl hazırlık yapıldı

"Rumeli Hisarı'nı inşa ettim, Bizans'ın Batı ile bağlantısını kestim, 400 gemilik donanma hazırladım, donanmayı karadan yürüttüm, Şahi toplarını döktürdüm." ifadelerine yer verdi.



Savaşın manevi kahramanları

Fatih Sultan Mehmet: "Molla Gürani'den eğitim aldım. Beni çok iyi yetiştirdi. Daha sonra Akşemsettin'den ders aldım. Avrupa tarihine ve Yunan filozoflarına dair eğitimler aldım. 7'den fazla dil öğrendim." dedi.







Zorlandığını kabul etti

"Öncelikle İstanbul'u fethedeceğime inanıyordum ama bunun kolay olmayacağını biliyordum." diyen Fatih, sözlerine "Askerimle birlikte Rum savunmasını aştık ve İstanbul'a girdik. 53 günlük zorlu bir kuşatmadan sonra İstanbul'u Osmanlı topraklarına katmayı başardım." diye devam etti.

Şimdiden hedefler belirlendi

Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'a dair hedeflerinin, İstanbul'da imar ve iskan faaliyetlerine başlayarak İstanbul'u yeniden Avrupa'nın en büyük şehri yapmak, Ayasofya'yı camiye çevirmek ve İstanbul'un her yerine su götürmek olduğunu söyledi.





09.05.2023

ÇOCUKLUĞUMUZUN OYUNU ATEŞ VE SU FİLM OLUYOR!

Pixar, D23 Expo etkinliğinde yeni animasyon filmlerini tanıtmaya devam ediyor. Yapım şirketi son olarak, 'Ateş ve Su' oyununun filminin geleceğini duyurdu.







"ATEŞ VE SU" OYUNU

2000'lilerin çocukluğunun oyunu olan Ateş ve Su oyunu, iki kişilik bir oyundur. Oyunda bir ateş erkek ve bir su kız bulunmaktadır.



Oyun, platform oyunu kategorisinde sergileniyor. Birden fazla sürümü bulunan bu oyunda platformun içindeki bulmacaları çözmek gerekiyor. İki oyuncunun da parkuru tamamlaması ile bölüm bitiyor ve bir diğer bölüme geçiliyor.

İÇERİK

- *Ateş ve Su Oyunu*
- *Ateş ve Su Filmi*
- *Pixar'ın Diğer Filmleri*

09.05.2023



Ateş ve Su Filmi Çıkıyor!

Başarılı bir yapımcı olan Pixar ekibi tarafından "Elementar" adlı film çıkarılıyor. Film animasyon kategorisinde yayınlanacak. Film 16 Haziran 2023'te izleyiciler ile buluşacak.



PİXAR'IN DİĞER BAŞARILARI

Pixar Animasyon Stüdyoları, Emeryville, Kaliforniya merkezli CGI animasyon yapım şirketidir. Stüdyo bugüne kadar 23 Akademi, 10 Altın Küre ve 11 Grammy ödülü kazanmıştır. Pixar ilk olarak Graphics Group ismiyle Lucasfilm'in bilgisayar bölümünün parçası olarak 1979 yılında kurulmuştur. 1986 yılında 10 milyon dolar karşılığında Steve Jobs tarafından satın alınmıştır. Ocak 2006 yılında 7,4 milyar dolar karşılığında Disney'e satılmıştır. Bu satışta Steve Jobs, Disney şirketi hisselerinin yüzde sekizini almıştı.

Pixar, bugüne kadar 21 uzun metrajlı filmin yapımını üstlendi.

İlk film Oyuncak Hikâyesi (1995) son film ise Işıkyılı'dır. 2016 Haziran itibarıyla dünya çapında 10 milyar dolar hasılat etmiştir. Bununla birlikte film başına dünya çapında 593 milyon dolar hasılat elde etmiştir.

Ek 33. Öğrencilerin MTÖYA Uygulamalarına Dair Geri Bildirim Örnekleri



Grup Çalışması 25 Nisan 2023

JAPONYA'DA TEPKİ ÇEKEN FİLM: KÖPEK ADASI

"Köpek Adası" filmi, yönetmen Wes Anderson tarafından çekilen bir stop-motion animasyon filmidir. Film, Japonya'da bir köpek salgını nedeniyle tüm köpeklerin atıldığı bir adada geçmektedir.



● www.omurokur.com/2018/06/kopek-adasi-isle-of-dogs/

"Köpek Adası" filmi, yönetmen Wes Anderson tarafından çekilen bir stop-motion animasyon filmidir. Film, Japonya'da bir köpek salgını nedeniyle tüm köpeklerin atıldığı bir adada geçmektedir. "Köpek Adası" filmi, 2018 yılında gösterime girmiştir ve genel olarak olumlu eleştiriler almıştır. Film hakkında daha fazla bilgi almak için "5N1K" programının ilgili bölümünü izleyebilirsiniz.

Film, 12 yaşındaki Atari Kobayashi'in köpeği Spots'u aramak için çıktığı macerayı konu alıyor. Japonya'nın bir adasında geçen hikayede, köpekler bir hastalık nedeniyle şehirlerden sürülerek adaya gönderilmişlerdir. Filmin karakterleri arasında Atari, Spots ve adadaki köpeklerin yanı sıra, adanın yöneticisi olan Kobayashi ailesinin üyeleri de yer alıyor.

Yazı puntosunu değiştirebilirsin.

Ara başlığı yeniden düşün ve yaz

Olay Örgüsü

Olay örgüsü, Atari'nin köpeğini bulmak için adada yaşayan köpeklerle birlikte zorlu bir yolculuğa çıkması ve köpeklerin hastalıkla mücadelesini konu alıyor. Film, görsel açıdan oldukça etkileyici, karakterleri sevimli ve hikayesi duygusal bir yapım olarak öne çıkıyor.

HABER DURAĞIM



Yapay Zeka ile Geliştirilen Otomobiller, Yollarda İnsanlara Yardım Etmeye Başladı

İnsan hayatını kolaylaştıran yapay zeka teknolojisi, otomobillerle birleşiyor ve gelecekte insanlara destek olacak bir dönem başlıyor.

Görselin kaynağı belirtilmeli

2023, Yeni Teknolojiler Dönemi - Yapay zeka teknolojisinin hızla gelişmesiyle birlikte, otomotiv sektörü de önemli bir dönüşüm yaşıyor. Artık yollarda insanlara yardım edebilen, kararlar alabilen ve güvenliği en üst düzeye çıkaran otomobiller hayatımızın bir parçası haline geliyor.

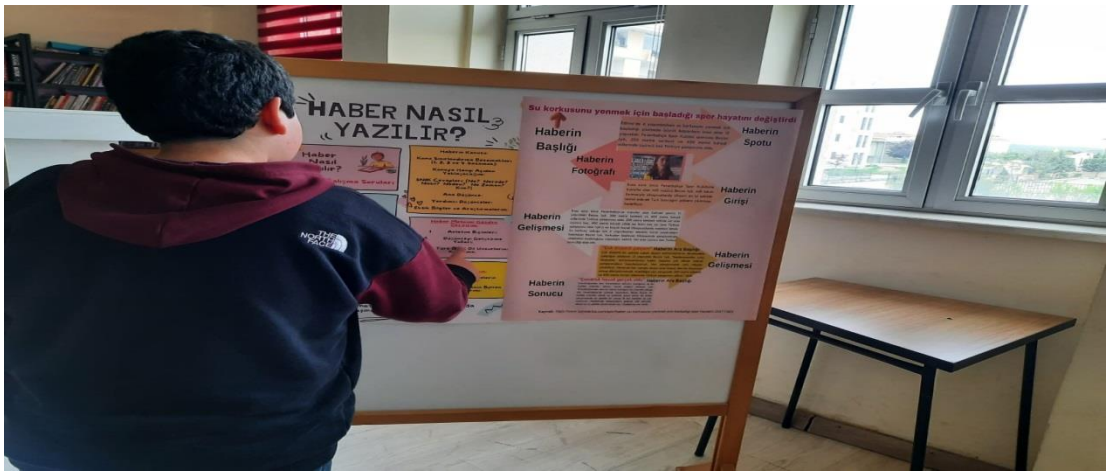
Yapay zeka destekli otomobiller, sürücülere asistanlık yaparak trafik kazalarının azalmasına büyük katkı sağlıyor. Geliştirilen yeni sistemler sayesinde otomobiller, çevrelerindeki diğer araçları ve yayaları takip edebiliyor, hızlarını buna göre ayarlayabiliyor ve ani durumlarda müdahale edebiliyor. Bu sayede trafikteki insan hatalarının önüne geçilerek, güvenli bir sürüş deneyimi sunuluyor.

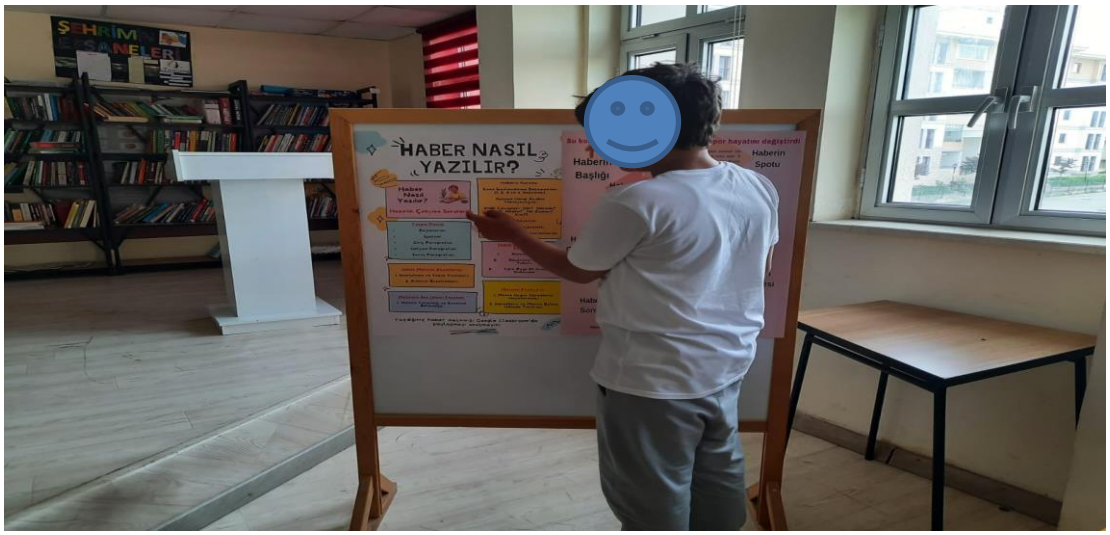
Yapay zeka teknolojisi ile donatılan otomobiller, sürücülerin güvenlik açısından kritik durumlarında müdahale edebiliyor. Örneğin, bir sürücü aniden bayılma veya kalp krizi geçirme durumuyla karşılaştığında, otomobil otomatik olarak kontrolü devralarak uygun bir hızda durabiliyor ve acil yardım çağrısı yapabiliyor. Bu sayede hayat kurtarıcı müdahalelerin hızı artarken, felaketlerin önüne geçilebiliyor.

ARA BAŞLIK EKLENMELİ

Yapay zeka destekli otomobillerin toplum üzerindeki etkisi de oldukça önemli. Özellikle yaşlı ve engelli bireylerin bağımsızlığını artırarak günlük hayatta daha rahat hareket etmelerine yardımcı oluyor. Yapay zeka sistemleri, kullanıcıların tercihlerini öğrenerek, alışkanlıklarını takip edebiliyor ve böylece günlük yaşam aktivitelerine uygun seyahat rotaları belirleyebiliyor.

Yapay zeka ile donatılan otomobillerin kullanımıyla ilgili bazı endişeler de bulunuyor. Veri gizliliği ve siber güvenlik gibi konular, tartışmalara yol açarken, insanların otomobil kontrolünü tamamen yapay zekaya devretme konusundaki çekinceleri de dikkate alınmalı. Yapay zeka ile geliştirilen otomobillerin gelecekte yaygınlaşmasıyla birlikte gizliliğe ve güvenliğe de dikkat edilmeli.


HABER NASIL YAZILIR?
Su korkusunu yenmek için başladığı spor hayatını değiştirdi
Haberin Başlığı
Haberin Fotoğrafı
Haberin Spotu
Haberin Girişi
Haberin Gelişmesi
Haberin Gelişmesi
Haberin Sonucu


HABER NASIL YAZILIR?

Ek 34. Öğrencilerin KPDY Uygulamaları Performans Değerlendirmelerinden Örnekler

ÖĞRENCİNİN					
ADI SOYADI					
OKULU	**KIRKLARELİ BİLSEM**				
SINIFI	**6**	D			
DERS YILI	**2022-2023 II. Dönem**	**KPDY PERFORMANS DEĞERLENDİRME (METKE 1-2-3-4-5-6 / MTÖYA 1-2)**			
KAZANIMLAR		HAFTALIK DERS SAATİ	YETERSİZ (1)	KABUL EDİLEBİLİR (2)	YETERLİ (3)
Katmanlı programla haber metni yazma sürecini kavrama (**C Katmanı Etkinlikleri**)		2			X
Haber metinlerinin konusunu ve konunun nasıl sınırlandığını belirleme (**C Katmanı Etkinlikleri**)		2			X
Padlet, Wordwall, LearningApps, Kahoot ve Jigsaw Planet'i etkili biçimde kullanarak görevlerini yerine getirme (**C Katmanı Etkinlikleri**)		2			X
Haber metinlerinin yazılış amacını belirleme (**C Katmanı Etkinlikleri**)		2			X
Haber metinlerinde ana düşünceyi ve yardımcı düşünceleri belirleme (**C Katmanı Etkinlikleri**)		2		X	
Yazarın konuya bakış açısını tespit eder, konuyu ele alış şeklini yorumlama (**C Katmanı Etkinlikleri**)		2			X
Kahoot'u, Padlet'i ve Canva'yı etkili biçimde kullanarak görevlerini yerine getirme (**C Katmanı Etkinlikleri**)		2		X	
Dijital ortamda okuduğu haber metinlerinden ilgisini çekenleri özetleme (**B Katmanı Etkinlikleri**)		2			X
Haber metinlerini karşılaştırma (**B Katmanı Etkinlikleri**)		2	X		
Haber metinlerinin içeriğini farklı metin ve araçlarla yeniden yorumlama (**B Katmanı Etkinlikleri**)		2			X
Haber metinlerine farklı başlıklar önerme (**B Katmanı Etkinlikleri**)		2			X
Haber metinlerinde grafik, tablo ve çizelgeyle sunulan bilgileri yorumlama (**B Katmanı Etkinlikleri**)		2			X
Haber fotoğraflarını yorumlama (**B Katmanı Etkinlikleri**)		2			X
Okuduğu haber metinlerinde anlatım biçimlerinden hangilerine, nasıl yer verildiğini belirleme (**B Katmanı Etkinlikleri**)		2	X		
Okuduğu haber metinlerinde düşünceyi geliştirme yollarından hangilerine, nasıl yer verildiğini belirleme (**B Katmanı Etkinlikleri**)		2	X		
Haber dilinin özelliklerini açıklama (**A Katmanı Etkinlikleri**)		2			X
Okuduğu haber metinlerindeki "sözcük, cümle ve paragraf yapılarını" çözümleme (**A Katmanı Etkinlikleri**)		2			X
Okuduğu haber metinlerinin tutarlılığını sorgulama (**A Katmanı Etkinlikleri**)		2			X
Canva, Wordwall ve LearningApps'ı etkili biçimde kullanarak görevlerini yerine getirme (**A Katmanı Etkinlikleri**)		2			X
Haberin kurgusunu (5N-1K) açıklama (**A Katmanı Etkinlikleri**)		2		X	
Haber metinlerinde anlatım düzenini kavrama (**A Katmanı Etkinlikleri**)		2			X
Haber metinini yazarken hazırlık çalışma planından etkili biçimde yararlanma (**C Katmanı Etkinlikleri**)		2		X	
Haber metinini yazarken hazırlık çalışma planından etkili biçimde yararlanma (**B Katmanı Etkinlikleri**)		2			X

DEVAM-DEVAMSIZLIK DURUMU:	
ÖĞRENCİNİN METKE PUANI:	85

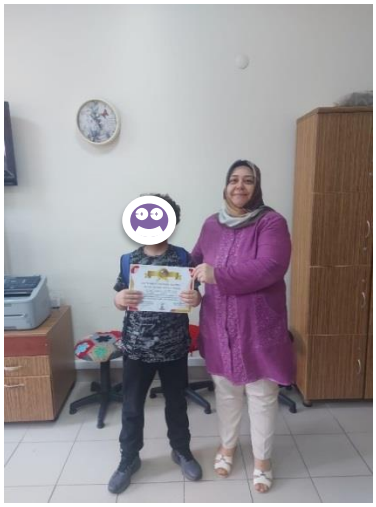
ÖĞRENCİNİN MTÖYA'DAKİ DURUMU:	(1 ve 2. Hafta Etkinlikleri)	1. ve 2. haftalar haber metni yazma çalışmaları eksiktir.

ÖĞRENCİNİN	
ADI SOYADI	
OKULU	**KIRKLARELİ BİLSEM**
SINIFI	**6** D
DERS YILI	**2022-2023 II. Dönem** **KPDY PERFORMANS DEĞERLENDİRME (METKE 1-2-3-4-5-6 / MTÖYA 1-2)**

KAZANIMLAR	HAFTALIK DERS SAATİ	YETERSİZ (1)	KABUL EDİLEBİLİR (2)	YETERLİ (3)
Katmanlı programla haber metni yazma sürecini kavrama (**C Katmanı Etkinlikleri**)	2			X
Haber metinlerinin konusunu ve konunun nasıl sınırlandığını belirleme (**C Katmanı Etkinlikleri**)	2			X
Padlet, Wordwall, LearningApps, Kahoot ve Jigsaw Planet'i etkili biçimde kullanarak görevlerini yerine getirme (**C Katmanı Etkinlikleri**)	2			X
Haber metinlerinin yazılış amacını belirleme (**C Katmanı Etkinlikleri**)	2			X
Haber metinlerinde ana düşünceyi ve yardımcı düşünceleri belirleme (**C Katmanı Etkinlikleri**)	2			X
Yazarın konuya bakış açısını tespit eder, konuyu ele alış şeklini yorumlama (**C Katmanı Etkinlikleri**)	2			X
Kahoot'u, Padlet'i ve Canva'yı etkili biçimde kullanarak görevlerini yerine getirme (**C Katmanı Etkinlikleri**)	2			X
Dijital ortamda okuduğu haber metinlerinden ilgisini çekenleri özetleme (**B Katmanı Etkinlikleri**)	2			X
Haber metinlerini karşılaştırma (**B Katmanı Etkinlikleri**)	2			X
Haber metinlerinin içeriğini farklı metin ve araçlarla yeniden yorumlama (**B Katmanı Etkinlikleri**)	2			X
Haber metinlerine farklı başlıklar önerme (**B Katmanı Etkinlikleri**)	2			X
Haber metinlerinde grafik, tablo ve çizelgeyle sunulan bilgileri yorumlama (**B Katmanı Etkinlikleri**)	2			X
Haber fotoğraflarını yorumlama (**B Katmanı Etkinlikleri**)	2			X
Okuduğu haber metinlerinde anlatım biçimlerinden hangilerine, nasıl yer verildiğini belirleme (**B Katmanı Etkinlikleri**)	2			X
Okuduğu haber metinlerinde düşünceyi geliştirme yollarından hangilerine, nasıl yer verildiğini belirleme (**B Katmanı Etkinlikleri**)	2			X
Haber dilinin özelliklerini açıklama (**A Katmanı Etkinlikleri**)	2			X
Okuduğu haber metinlerindeki "sözcük, cümle ve paragraf yapılarını" çözümleme (**A Katmanı Etkinlikleri**)	2			X
Okuduğu haber metinlerinin tutarlılığını sorgulama (**A Katmanı Etkinlikleri**)	2			X
Canva, Wordwall ve LearningApps'ı etkili biçimde kullanarak görevlerini yerine getirme (**A Katmanı Etkinlikleri**)	2			X
Haberin kurgusunu (5N-1K) açıklama (**A Katmanı Etkinlikleri**)	2			X
Haber metinlerinde anlatım düzenini kavrama (**A Katmanı Etkinlikleri**)	2			X
Haber metinini yazarken hazırlık çalışma planından etkili biçimde yararlanma (**C Katmanı Etkinlikleri**)	2			X
Haber metinini yazarken hazırlık çalışma planından etkili biçimde yararlanma (**B Katmanı Etkinlikleri**)	2			X

DEVAM-DEVAMSIZLIK DURUMU:		
ÖĞRENCİNİN METKE PUANI:	100	
ÖĞRENCİNİN MTÖYA'DAKİ DURUMU:	(1 ve 2. Hafta Etkinlikleri)	Eksik çalışması bulunmamaktadır.

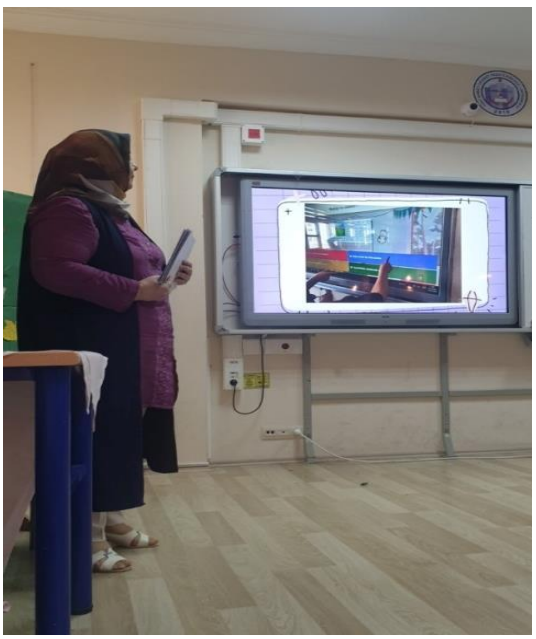
Ek 35. Etkinlik Sonu Pikniği ve Sertifika Törenine Dair Fotoğraflar














6. SINIFLAR
KATMANLI PROGRAMLA
DİJİTAL YAZARLIK ETKİNLİĞİ
YÜRÜTÜCÜ: DİLEK BAYRAKTAR


HABER DURAĞI
KATMANLI PROGRAM DESTEKLİ
DİJİTAL YAZARLIK SERTİFİKASI
ADI SOYADI
2022-2023 eğitim-öğretim yılının ikinci yarıyılında
Kırklareli BİLSEM'deki Türkçe dersi etkinliklerine katılımınızdan
ve özverili çalışmalarınızdan dolayı teşekkür ederiz.
Dilek BAYRAKTAR
Araştırma Yürütücüsü
Beyhan TURFAN
Okul Müdürü

